

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-15-14

Druk nr 2331cz. I

Warszawa, 14 kwietnia 2014 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101) w art. 871 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, a w sprawach własności przemysłowej także przez rzeczników patentowych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 2a i 2b otrzymują brzmienie:

„2a. Osoby wykonujące czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w tym czynności, o których mowa w ust. 1, polegające na zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, powinny posiadać tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa lub ukończone w Szkole Głównej Służby Pożarniczej studia wyższe w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ustawę z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, ustawę z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, ustawę z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, ustawę z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych, ustawę z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustawę z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 57, poz. 353, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 1635.

2b. Osoby niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, wykonujące czynności wyłącznie w zakresie wynikającym z ust. 1, powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie i uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej lub kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa.”;

2) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a.1. Uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej nabywa na okres 5 lat osoba, która ukończyła:

- 1) szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej albo
 - 2) szkolenie aktualizujące inspektorów ochrony przeciwpożarowej
- zwane dalej „szkoleniami”.

2. Ukończenie szkoleń stwierdzają odpowiednio zaświadczenie o ukończeniu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej albo zaświadczenie o ukończeniu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

3. Okres 5 lat, na który nabywa się uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej, liczy się od dnia wystawienia zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.

4. Szkolenie aktualizujące inspektorów ochrony przeciwpożarowej należy ukończyć w okresie ważności nabytych uprawnień inspektora ochrony przeciwpożarowej.

5. Szkolenia prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej oraz instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej.

6. Szkolenia na potrzeby ochrony przeciwpożarowej podmiotów organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.

7. Programy szkoleń opracowuje i zatwierdza Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

8. Za szkolenia pobiera się opłatę.

9. Opłata za szkolenie wynosi do 50% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym szkolenie, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734).

10. Informację o wysokości opłaty podmioty, o których mowa w ust. 5, zamieszczają na swojej stronie internetowej.

11. Opłata stanowi:

- 1) w przypadku ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu wojewódzkiego, o którym mowa w art. 19g pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340 i 1351);
- 2) w przypadku Szkoły Głównej Służby Pożarniczej – przychód uzyskany w trybie art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.³⁾);
- 3) w przypadku szkół Państwowej Straży Pożarnej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych – przychód w trybie art. 11a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1646);
- 4) w przypadku pozostałych szkół Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu szkoły Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 19g pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) w przypadku instytutów badawczych Państwowej Straży Pożarnej – przychód uzyskany w trybie art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 185, poz. 1092).

12. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakresy szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej i szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 2) elementy programów szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej i szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 3) wzór:
 - a) zaświadczenia o ukończeniu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
 - b) zaświadczenia o ukończeniu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7.

- 4) sposób i tryb wnoszenia opłaty za udział w szkoleniu
– kierując się: rodzajem zadań przewidzianych dla osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 4 ust. 1, potrzebą zachowania standardów merytorycznych i dydaktycznych szkoleń oraz zapewnienia jednolitości i spójności programów szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a także sprawności organizacji rekrutacji na szkolenia.”;
- 3) w art. 6:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Autorzy dokumentacji projektowej są obowiązani zapewnić jej zgodność z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.”,
- b) uchyla się ust. 2a,
- c) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:
„6. Inwestor jest obowiązany zawiadomić komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej właściwego dla miejsca lokalizacji inwestycji o zakończeniu budowy obiektu budowlanego istotnego ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem i o zamiarze przystąpienia do jego użytkowania, w celu zajęcia przez tego komendanta stanowiska, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40).
7. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej przy zajmowaniu stanowiska niezwłocznie zawiadamia właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz organ nadzoru budowlanego o zastrzeżeniach do rozwiązań zawartych w projekcie budowlanym uzgodnionym pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, zwanego dalej „rzeczoznawcą”.”;
- 4) po art. 6 dodaje się art. 6a–6g w brzmieniu:
„Art. 6a. 1. Wymagania ochrony przeciwpożarowej dotyczące obiektów budowlanych lub terenów mogą być w przypadkach określonych w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej spełnione w sposób inny niż określony w tych przepisach, jeżeli proponowane rozwiązania zamienne w stosunku do wymagań ochrony

przeciwpożarowej ograniczają możliwość powstania pożaru, a w razie jego wystąpienia zapewniają:

- 1) zachowanie nośności konstrukcji przez określony czas;
 - 2) ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu wewnątrz obiektu budowlanego;
 - 3) ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie obiekty budowlane lub tereny przyległe;
 - 4) możliwość ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób
- oraz uwzględniają bezpieczeństwo ekip ratowniczych.

2. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji inwestycji na uzasadniony wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego lub terenu, którego dotyczą rozwiązania zamiennie w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej, może, w drodze postanowienia:

- 1) wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych;
- 2) wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymagań określonych w postanowieniu;
- 3) nie wyrazić zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych.

Na postanowienie służy zażalenie.

Art. 6b. Projekt budowlany obiektu budowlanego istotnego ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem oraz projekt urządzenia przeciwpożarowego wymagają uzgodnienia z rzeczoznawcą pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej, zwanego dalej „uzgodnieniem”.

Art. 6c. W przypadku gdy projekt budowlany obiektu budowlanego zawiera rozwiązania inne niż wynikające z przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej, rzeczoznawca może uzgodnić projekt budowlany, do którego dołączono:

- 1) zgodę na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 2) zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych albo zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych wyrażoną pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymagań.

Art. 6d. 1. Rzeczoznawca może uzgodnić projekt budowlany obiektu budowlanego bez uwag lub z uwagami. Uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego potwierdza się przez jego opatrzenie pieczęcią i podpisem.

2. Rzeczoznawca przesyła zawiadomienie o uzgodnieniu projektu budowlanego obiektu budowlanego komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej właściwemu dla miejsca lokalizacji inwestycji w terminie 14 dni od dnia uzgodnienia projektu budowlanego.

3. Zawiadomienie o uzgodnieniu zawiera oznaczenie autora dokumentacji projektowej, nazwę i lokalizację obiektu oraz dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego.

4. W przypadku projektu budowlanego obiektu budowlanego, któremu na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych nadano klauzulę „tajne” albo „ściśle tajne”, nie sporządza się zawiadomienia o jego uzgodnieniu.

Art 6e. 1. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu do dnia uzyskania pozwolenia na jego użytkowanie unieważnia uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego, który zawiera rozwiązania niezgodne z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej mające istotny wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego.

2. Uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego unieważnia się w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie.

3. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej informuje niezwłocznie właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz organ nadzoru budowlanego o unieważnieniu uzgodnienia.

4. W przypadku unieważnienia uzgodnienia komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego może na wniosek inwestora:

- 1) w przypadkach szczególnie uzasadnionych dopuścić możliwość spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż określony w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, jeśli we wniosku wykazano spełnienie warunku, o którym mowa w art. 6a ust. 1; przepis art. 6a ust. 2 stosuje się;
- 2) w drodze postanowienia uzgodnić poprawiony lub opracowany na nowo projekt budowlany obiektu budowlanego.

5. Inwestor do wniosku o uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego dołącza co najmniej 5 egzemplarzy tego projektu.

Art. 6f.1. Projekt budowlany obiektu budowlanego uzgodniony przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej opatruje się pieczęcią organu i przekazuje inwestorowi wraz z postanowieniem.

2. Jeden egzemplarz projektu budowlanego obiektu budowlanego pozostaje w aktach sprawy organu.

Art. 6g. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje obiektów budowlanych istotnych ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem, których projekty budowlane wymagają uzgodnienia,
 - 2) podstawowe dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego, które powinny stanowić podstawę uzgodnienia,
 - 3) szczegółowe zasady i sposób dokonywania uzgodnień projektu budowlanego,
 - 4) wzór pieczęci potwierdzającej uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego,
 - 5) sposób i szczegółowy zakres zawiadomienia o uzgodnieniu projektu budowlanego – biorąc pod uwagę przeznaczenie oraz parametry techniczne obiektów budowlanych, w tym dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej, prawidłowość procesu uzgadniania projektów budowlanych obiektów budowlanych.”;
- 5) po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych

Art. 11b. 1. Rzeczoznawcą może być osoba, która posiada:

- 1) kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa lub posiada tytuł zawodowy inżynier lub magister inżynier oraz
- 2) przygotowanie zawodowe potwierdzone egzaminem złożonym z wynikiem pozytywnym.

2. Przygotowanie zawodowe obejmuje znajomość przepisów prawa i zasad wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz umiejętność stosowania zawartych w nich wymagań i doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych stosownie do tych wymagań.

Art. 11c. 1. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna co najmniej raz w roku.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej powołuje i odwołuje członków komisji egzaminacyjnej, a także wyznacza jej przewodniczącego, zastępcę i sekretarza. Komisja egzaminacyjna składa się z co najmniej 7 członków powołanych spośród rzeczoznawców.

3. Egzamin składa się z części:

- 1) pisemnej obejmującej znajomość przepisów prawa i wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych;
- 2) ustnej polegającej na rozwiązaniu problemów z zakresu działania rzeczoznawcy na przykładzie opisanych przypadków.

4. Wynik egzaminu określa się jako „pozytywny” albo „negatywny”.

5. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej egzaminu jest uzyskanie wyniku pozytywnego z części pisemnej egzaminu. Wynik negatywny z części pisemnej egzaminu jest wynikiem negatywnym z egzaminu.

6. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy może być zwolniona z części pisemnej egzaminu, jeżeli posiada co najmniej 10-letnią praktykę:

- 1) w wykonywaniu czynności kontrolno-rozpoznawczych w rozumieniu art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej lub w sprawowaniu nadzoru nad wykonywaniem tych czynności albo
- 2) w prowadzeniu prac naukowych lub badawczo-rozwojowych z zakresu ochrony przeciwpożarowej w instytutach badawczych lub uczelniach.

7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do osób, które już raz uzyskały wynik negatywny z egzaminu.

8. O wyniku egzaminu rozstrzyga komisja egzaminacyjna zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, a w przypadku jego nieobecności – głos jego zastępcy.

Art. 11d. 1. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy za przeprowadzenie egzaminu wnosi opłatę w wysokości 15% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym egzamin, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu

Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Opłata stanowi przychód funduszu centralnego, o którym mowa w art. 19g pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

2. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy przystępuje tylko do części ustnej egzaminu, wysokość opłaty wynosi 10% kwoty, o której mowa w ust. 1.

3. Wniesiona opłata za przeprowadzenie egzaminu podlega zwrotowi, w przypadku gdy osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy:

- 1) nie została dopuszczona do egzaminu;
- 2) wycofa wniosek o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy nie później niż w terminie 14 dni przed wyznaczoną datą przeprowadzenia części pisemnej egzaminu;
- 3) nie przystąpiła do egzaminu w wyznaczonym terminie z przyczyn losowych i złożyła udokumentowany wniosek o zwrot opłaty w terminie 7 dni od wyznaczonej daty egzaminu.

Art. 11e. Informację o terminie i miejscu egzaminu oraz o wysokości opłaty wskazanej kwotowo za przeprowadzenie egzaminu udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej co najmniej na 60 dni przed terminem jego przeprowadzenia.

Art. 11f. 1. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy składa do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej wniosek o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający spełnienie wymagań, o których mowa w art. 11b ust. 1 pkt 1;
- 2) kwestionariusz osobowy;
- 3) potwierdzenie wniesienia opłaty za przeprowadzenie egzaminu;
- 4) dokumenty potwierdzające okoliczności, o których mowa w art. 11c ust. 6.

3. Kwestionariusz osobowy zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko;

- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 6) informację o wykształceniu;
- 7) tytuł zawodowy, stopień lub tytuł naukowy;
- 8) informację o zawodzie wyuczonym lub wykonywanym;
- 9) informację o przebiegu pracy zawodowej;
- 10) adres zamieszkania;
- 11) adres do korespondencji, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
- 12) inne informacje, jeżeli w ocenie osoby ubiegającej się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu mają one znaczenie dla oceny kwalifikacji.

4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej sprawdza wnioski, a w razie konieczności wzywa osobę ubiegającą się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek niezłożony lub nieuzupełniony w terminie pozostawia się bez rozpoznania.

5. Nie później niż na 7 dni przed terminem egzaminu w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej udostępnia się listę osób dopuszczonych do egzaminu, zawierającą imię lub imiona i nazwisko oraz imię ojca każdej z tych osób.

Art. 11g. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przyznaje, w drodze powołania, prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy osobie, która spełnia wymagania określone w art. 11b ust. 1.

Art. 11h. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej prowadzi i aktualizuje wykaz rzeczoznawców, który zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;

- 6) numer uprawnień;
- 7) datę wydania aktu powołania;
- 8) tytuł zawodowy, stopień lub tytuł naukowy;
- 9) informacje o udzieleniu upomnienia na piśmie;
- 10) informację o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy;
- 11) informacje o przyczynach zawieszenia prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy;
- 12) informację o cofnięciu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy i przyczynach tego cofnięcia;
- 13) adres zamieszkania;
- 14) wskazanie województwa właściwego dla miejsca zamieszkania lub państwo zamieszkania;
- 15) adres do korespondencji, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
- 16) datę przeprowadzenia egzaminu i datę sprawdzianu.

2. Informacje o udzieleniu upomnienia na piśmie usuwa się z wykazu rzeczoznawców po upływie dwóch lat od dnia jego udzielenia.

3. W Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej udostępnia się informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 6, 7, 10 i 14, a w przypadku wyrażenia zgody przez rzeczoznawcę również adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej lub numer telefonu.

Art. 11i. 1. Rzeczoznawca jest uprawniony do:

- 1) uzgadniania projektów budowlanych obiektów budowlanych i projektów urządzeń przeciwpożarowych, o których mowa w art. 6b;
- 2) uzgadniania projektów innych niż określone w art. 6b;
- 3) sporządzania ekspertyz technicznych i innych opracowań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- 4) wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 2a.

2. Rzeczoznawca jest obowiązany do:

- 1) prowadzenia i przechowywania przez okres 5 lat ewidencji uzgodnionych projektów budowlanych obiektów budowlanych oraz kopii zawiadomień o uzgodnieniu tych projektów, wraz z dowodami ich wysłania;

- 2) udostępniania dokumentów, o których mowa w pkt 1, na żądanie komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej właściwemu dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego lub właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania rzeczoznawcy, Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej lub osobom przez nich upoważnionym;
- 3) zawiadamiania o zmianie swojego miejsca zamieszkania Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej właściwych ze względu na nowe i poprzednie miejsce zamieszkania w terminie 30 dni od dnia zmiany miejsca zamieszkania;
- 4) samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie znajomości przepisów i stanu wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

3. Rzeczoznawca nie może uzgadniać opracowanych przez siebie projektów obiektów budowlanych i projektów urządzeń przeciwpożarowych.

4. Ewidencja uzgodnionych projektów zawiera:

- 1) imię lub imiona, nazwisko albo nazwę autora dokumentacji projektowej;
- 2) rodzaj i nazwę projektu;
- 3) nazwę i adres inwestycji lub obiektu budowlanego;
- 4) datę uzgodnienia;
- 5) datę wysłania zawiadomienia o uzgodnieniu projektu budowlanego;
- 6) uwagi.

5. W ewidencji uzgodnionych projektów nie zamieszcza się informacji o projekcie, któremu na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych nadano klauzulę „tajne” albo „ściśle tajne”.

Art. 11j. 1. Samodzielne podnoszenie kwalifikacji zawodowych obejmuje w szczególności:

- 1) przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub technicznym,
 - 2) opublikowanie jako autor lub współautor książki, artykułu lub tłumaczenia,
 - 3) udział w kongresach, zjazdach, konferencjach lub sympozjach naukowych lub technicznych,
 - 4) udział w warsztatach szkoleniowych i innych formach szkoleń,
 - 5) udział w internetowych programach edukacyjnych
- w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

2. Samodzielne podnoszenie kwalifikacji zawodowych rzeczoznawca potwierdza uzyskaniem pozytywnego wyniku ze sprawdzianu.

3. Rzeczoznawca przystępuje do sprawdzianu najpóźniej w piątym roku po roku, w którym został powołany do wykonywania zawodu rzeczoznawcy albo w którym uzyskał pozytywny wynik z ostatniego sprawdzianu.

4. W stosunku do rzeczoznawcy pełniącego funkcję członka komisji egzaminacyjnej okres, o którym mowa w ust. 3, liczy się od kolejnego roku po roku zaprzestania pełnienia przez niego tej funkcji.

5. Sprawdzian przeprowadza komisja egzaminacyjna w formie pisemnej nie rzadziej niż 2 razy w roku, w odstępie co najmniej 3 miesiące. Informację o terminie i miejscu sprawdzianu udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej co najmniej na 45 dni przed terminem jego przeprowadzenia.

6. Rzeczoznawca zawiadamia Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o zamiarze przystąpienia do sprawdzianu co najmniej na 14 dni przed terminem sprawdzianu.

Art. 11k. Rzeczoznawcy, który nie przystąpił do sprawdzianu w wymaganym terminie albo uzyskał negatywny wynik ze sprawdzianu, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zawiesza prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, w drodze postanowienia. Na postanowienie o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Art.11l. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację pracy komisji egzaminacyjnej,
 - 2) sposób przeprowadzania egzaminu na rzeczoznawcę oraz sprawdzianu dla rzeczoznawców oraz sposób ustalania wyniku z egzaminu lub sprawdzianu,
 - 3) sposób i tryb wnoszenia oraz zwrotu opłaty za przeprowadzenie egzaminu na rzeczoznawcę,
 - 4) wzór kwestionariusza osobowego,
 - 5) wzór aktu powołania do wykonywania zawodu rzeczoznawcy
- mając na względzie zapewnienie przejrzystego procesu oceny przygotowania zawodowego kandydata na rzeczoznawcę oraz uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego przebiegu egzaminu i sprawdzianu.

Art. 11m. 1. Rzeczoznawca podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z:

- 1) uzgadnianiem projektów budowlanych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych;
- 2) wykonywaniem ekspertyz technicznych lub innych opracowań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

2. Obowiązek ubezpieczenia nie dotyczy rzeczoznawców niewykonyjących czynności, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz charakter czynności, których dotyczy ubezpieczenie.

Art. 11n. 1. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców sprawuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przy pomocy komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.

2. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców jest sprawowany w zakresie:

- 1) uzgadniania przez nich projektów budowlanych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych;
- 2) wykonywania przez nich ekspertyz technicznych lub opinii, o których mowa w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej;
- 3) wywiązywania się przez nich z obowiązków, o których mowa w art. 6d ust. 2 oraz art. 11i ust. 2 pkt 1 i 3.

3. Nadzór komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej nad działalnością rzeczoznawców jest sprawowany w stosunku do obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie województwa – w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz do rzeczoznawców zamieszkałych na terenie województwa – w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3.

4. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców, którzy zajmują stanowisko komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, są zatrudnieni w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej lub zamieszkują poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sprawuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

5. W ramach sprawowania nadzoru Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej i komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej mogą żądać od:

- 1) rzeczoznawcy wyjaśnień i dokumentów w zakresie objętym nadzorem;
- 2) autora projektu budowlanego, którego uzgodnienie jest przedmiotem postępowania, od organów administracji architektoniczno-budowlanej lub organów nadzoru budowlanego, udostępnienia potwierdzonej kopii tego projektu.

6. Podmioty, o których mowa w ust. 5, są obowiązane odpowiednio do złożenia wyjaśnień oraz udostępnienia dokumentów lub potwierdzonej kopii projektu budowlanego w terminie 14 dni od dnia doręczenia żądania.

7. W ramach sprawowania nadzoru Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej lub komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej mogą przeprowadzać postępowanie wyjaśniające.

8. Postępowania wyjaśniającego nie wszczyna się po upływie 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji o możliwości wystąpienia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy, a postępowania administracyjnego po upływie 5 lat od:

- 1) dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego, w przypadkach dotyczących uzgodnienia przez rzeczoznawcę projektu budowlanego obiektu budowlanego;
- 2) rozpoczęcia użytkowania urządzenia przeciwpożarowego realizowanego w przypadkach innych niż określone w pkt 1.

9. Z postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) oznaczenie miejsca i daty rozpoczęcia i zakończenia postępowania wyjaśniającego;
- 2) imiona i nazwiska osoby sporządzającej protokół oraz rzeczoznawcy, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 3) podstawę wszczęcia postępowania wyjaśniającego;
- 4) zarzuty postawione rzeczoznawcy, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 5) opis przebiegu postępowania wyjaśniającego, w tym informację o wyjaśnieniach oraz dokumentach złożonych przez rzeczoznawcę, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;

- 6) ocenę zasadności zarzutów oraz innych okoliczności sprawy wraz ze wskazaniem, które zarzuty zostały udokumentowane, a które odrzucone, oraz ze wskazaniem, jakie przepisy prawa zostały naruszone przez rzeczoznawcę, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 7) inne informacje istotne dla sprawy będącej przedmiotem postępowania;
- 8) wniosek w sprawie dalszego postępowania;
- 9) datę sporządzenia oraz podpis osoby sporządzającej protokół.

Art. 11o. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy w ramach postępowania wyjaśniającego komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego lub terenu, którego dotyczą wykonywane przez rzeczoznawcę czynności, lub dla miejsca zamieszkania może:

- 1) udzielić rzeczoznawcy upomnienia na piśmie, o czym niezwłocznie informuje Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) zawiadomić Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o stwierdzeniu nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy i przekazać mu zebrany materiał dowodowy wraz z protokołem, gdy z okoliczności sprawy wynika potrzeba skierowania rzeczoznawcy na powtórny egzamin lub cofnięcia mu prawa do wykonywania zawodu.

Art. 11p. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, po otrzymaniu zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy, prowadzi postępowanie wyjaśniające.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może prowadzić postępowanie wyjaśniające również w przypadku uzyskania w inny sposób informacji o nieprawidłowościach w działalności rzeczoznawcy lub w przypadku wykonywania zawodu przez rzeczoznawcę, któremu zawieszono prawo do wykonywania tego zawodu.

Art. 11r. 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może:

- 1) udzielić rzeczoznawcy upomnienia na piśmie;
- 2) skierować rzeczoznawcę na egzamin, o którym mowa w art. 11b ust. 1 pkt 2, w celu powtórnej oceny przygotowania zawodowego do wykonywania zawodu rzeczoznawcy;
- 3) cofnąć rzeczoznawcy prawo do wykonywania zawodu.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 oraz z 2014 r. poz. 183).

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej kieruje rzeczoznawcę na egzamin w drodze postanowienia, na które przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Rzeczoznawcy skierowanemu na egzamin zawiesza się prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy.

4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej cofa prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 11s. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej cofa prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy:

- 1) w przypadku gdy rzeczoznawca wykonuje zawód, mimo zawieszenia prawa do wykonywania tego zawodu;
- 2) po upływie 2 lat od dnia zawieszenia mu prawa do wykonywania zawodu, jeżeli w tym czasie nie ustały przyczyny tego zawieszenia;
- 3) na wniosek rzeczoznawcy.

Art. 11t. Osoba, której w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w jej działalności lub wykonywania zawodu mimo zawieszenia prawa do jego wykonywania cofnięto prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, nie może przystąpić do egzaminu przed upływem 3 lat od dnia cofnięcia jej prawa do wykonywania zawodu.”;

6) w art. 16a:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Strażakiem jednostki ochrony przeciwpożarowej może być pracownik, który ma kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak, technik pożarnictwa lub inżynier pożarnictwa.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Osobę przyjmowaną do pracy w jednostce ochrony przeciwpożarowej zatrudnia się na pierwsze stanowisko, jeżeli spełnia ona wymagania w zakresie wykształcenia przed uzyskaniem określonych kwalifikacji zawodowych.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak obejmują posiadanie co najmniej średniego wykształcenia oraz ukończenia szkolenia

w zawodzie strażak lub szkolenia równorzędnego ze szkoleniem w zawodzie strażak.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4f w brzmieniu:

„4a. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu technik pożarnictwa obejmują posiadanie tytułu technik pożarnictwa.

4b. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa obejmują posiadanie:

- 1) tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa albo
- 2) tytułu zawodowego inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi albo
- 3) tytułu zawodowego inżynier oraz tytułu zawodowego magister inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacji do wykonywania zawodu technik pożarnictwa oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi.

4c. Przeszkolenie zawodowe, o którym mowa w ust. 4b pkt 3, jest prowadzone w formie studiów podyplomowych.

4d. Na przeszkolenie zawodowe, o którym mowa w ust. 4b pkt 3, kierują pracodawcy.

4e. Szkolenie w zawodzie strażak prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, a na potrzeby ochrony przeciwpożarowej jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.

4f. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak potwierdza świadectwo ukończenia szkolenia w zawodzie strażak albo szkolenia równorzędnego ze szkoleniem w zawodzie strażak lub decyzja o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego strażak.”,

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania kwalifikacyjne, jakie powinni spełniać pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
- 2) rodzaje szkoleń równorzędnych ze szkoleniem w zawodzie strażak,
- 3) zakres oraz formy realizacji szkolenia w zawodzie strażak,
- 4) zakres programowy szkolenia oraz tryb ustalania programu tego szkolenia,
- 5) tryb wydawania oraz wzór świadectwa o ukończeniu szkolenia

– kierując się rodzajem zadań wykonywanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, koniecznością współdziałania w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, potrzebą zachowania standardów merytorycznych i dydaktycznych szkoleń oraz zapewnienia jednolitości i spójności programów szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej.”;

7) w art. 22 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Uprawnionymi do kierowania działaniem ratowniczym są:

- 1) na poziomie strategicznym – strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk oficerskich związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi;
- 2) na poziomie taktycznym – osoby wymienione w pkt 1, strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk aspiranckich oraz strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadający kwalifikacje zawodowe co najmniej technik pożarnictwa;
- 3) na poziomie interwencyjnym – osoby wymienione w pkt 2, strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk podoficerskich, strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak oraz członkowie ochotniczej straży pożarnej, którzy ukończyli szkolenie dowódcze lub posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340 i 1351) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 w ust. 1:
 - a) pkt 5a otrzymuje brzmienie:

„5a) uzgadnianie opracowanych i przekazanych przez komendantów szkół Państwowej Straży Pożarnej programów nauczania dla zawodów inżynier pożarnictwa i technik pożarnictwa oraz programów kształcenia na studiach podyplomowych w zakresie przeszkolenia zawodowego;”;
 - b) po pkt 5c dodaje się pkt 5d w brzmieniu:

„5d) opracowywanie i zatwierdzanie programu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej oraz programu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej;”;
- 2) w art. 12 w ust. 5 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

„10a) nadzór nad działalnością rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych;”;
- 3) w art. 19g wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Środki finansowe uzyskane przez Państwową Straż Pożarną z wpływów uzyskanych na zasadach określonych w art. 19b–19d zgodnie z zawartymi umowami lub porozumieniami oraz na zasadach, o których mowa w art. 4a ust. 11 pkt 1 i 4 i art. 11d ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, przez;”;
- 4) w art. 19h w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:
 - „5) pokrywanie wydatków związanych z przeprowadzeniem egzaminu dla osób ubiegających się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, o którym mowa w art. 11b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
 - 6) pokrywanie wydatków związanych z organizacją i przeprowadzeniem szkoleń, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.”;
- 5) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. 1. Mianowanie lub powołanie strażaka na określone stanowisko służbowe w Państwowej Straży Pożarnej jest uzależnione od posiadanego wykształcenia, kwalifikacji pożarniczych oraz stażu służby albo pracy.

2. Stanowiska służbowe dzieli się na oficerskie, aspiranckie, podoficerskie i szeregowie.

3. Na stanowisko oficerskie mianuje się lub powołuje się strażaka, który:

- 1) posiada tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa albo
- 2) posiada tytuł zawodowy inżynier oraz kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak i ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej oraz przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo
- 3) posiada tytuł zawodowy inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskany w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak i ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo
- 4) posiada wykształcenie wyższe oraz kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk aspiranckich i ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej oraz przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo
- 5) posiada wykształcenie wyższe oraz kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk aspiranckich i ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej, albo
- 6) posiada wykształcenie wyższe oraz kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak oraz ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej.

4. Na stanowisko oficerskie związane z kierowaniem działaniami ratowniczymi mianuje się lub powołuje się strażaka, który posiada kwalifikacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1–4.

5. Na stanowisko aspiranckie mianuje się lub powołuje się strażaka, który uzyskał tytuł technik pożarnictwa po ukończeniu nauki w szkołach Państwowej Straży Pożarnej albo uzyskał uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego technik pożarnictwa.

6. Na stanowiskach podoficerskich i szeregowych wymaga się posiadania co najmniej kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak.

7. Osobę przyjmowaną do służby mianuje się na pierwsze stanowisko w grupie stanowisk szeregowych, jeżeli spełnia ona wymagania w zakresie wykształcenia przed uzyskaniem określonych kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby.

8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw wewnętrznych może wyrazić zgodę na odstępstwo od wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 3, 5 i 6, na czas określony niezbędny do uzupełnienia kwalifikacji, nie dłuższy jednak niż 4 lata.

9. Przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej może odbywać strażak, który posiada kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak lub kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk aspiranckich w Państwowej Straży Pożarnej.

10. Przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi może odbywać strażak, który posiada:

- 1) tytuł zawodowy inżynier oraz ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej lub
- 2) tytuł zawodowy inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskany w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak, lub
- 3) kwalifikacje do zajmowania stanowisk aspiranckich w Państwowej Straży Pożarnej oraz ukończone przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej.

11. Przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej oraz przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi prowadzi Szkoła Główna Służby Pożarniczej w formie studiów podyplomowych.

12. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej w uzgodnieniu z Rektorem-Komendantem Szkoły Głównej Służby Pożarniczej ustala limity przyjęć na przeszkolenia zawodowe, o których mowa w ust. 11.

13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, stanowiska służbowe w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej, maksymalne stopnie przypisane do poszczególnych stanowisk oraz dodatkowe wymagania kwalifikacyjne, jakim powinni odpowiadać strażacy na określonych stanowiskach służbowych, w tym:

- 1) rodzaj stanowisk służbowych oficerskich, aspiranckich, podoficerskich i szeregowych,
- 2) staż służby lub pracy wymagane do zajmowania poszczególnych stanowisk służbowych,
- 3) wykształcenie wymagane do zajmowania niektórych stanowisk służbowych – biorąc pod uwagę charakter zadań wykonywanych przez strażaków na poszczególnych stanowiskach służbowych, kwalifikacje wymagane na tych stanowiskach oraz potrzebę zapewnienia niezbędnego poziomu doświadczenia zawodowego.

14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb kierowania na przeszkolenia zawodowe, o których mowa w ust. 11, uwzględniając potrzeby i organizację służby w Państwowej Straży Pożarnej.”;

6) w art. 51:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Absolwentowi szkoły Państwowej Straży Pożarnej, który uzyskał kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak, komendant szkoły Państwowej Straży Pożarnej może nadać stopień starszego strażaka.”;

b) uchyla się ust. 3a;

7) art. 52 i art. 53 otrzymują brzmienie:

„Art. 52. 1. Pierwszy stopień podoficerski może być nadany strażakowi w służbie stałej, który uzyskał w szkołach Państwowej Straży Pożarnej kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk podoficerskich w Państwowej Straży Pożarnej.

2. Pierwszy stopień aspirancki nadaje się strażakowi, który uzyskał tytuł technik pożarnictwa w ramach służby kandydackiej albo w ramach skierowania do szkoły Państwowej Straży Pożarnej.

3. Pierwszy stopień aspirancki może być nadany strażakowi, który posiada kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk aspiranckich w Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 53. 1. Pierwszy stopień oficerski nadaje się strażakowi, który:

- 1) ukończył Szkołę Główną Służby Pożarniczej w ramach służby kandydackiej albo
- 2) uzyskał tytuł zawodowy technik pożarnictwa w szkole aspirantów Państwowej Straży Pożarnej lub w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej i tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa w ramach skierowania do Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

2. Pierwszy stopień oficerski może być nadany strażakowi, który posiada kwalifikacje określone w art. 36 ust. 3.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. Do czasu powołania dyrektora wyłonionego w trybie przepisów art. 15 lub art. 16 albo do czasu powierzenia zarządzania instytucją kultury osobie fizycznej lub prawnej w trybie przepisów art. 15a organizator może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora wyznaczonej osobie na okres nie dłuższy niż do końca sezonu artystycznego następującego po sezonie, w trakcie którego dyrektor został odwołany albo akt jego powołania wygasł – w przypadku instytucji artystycznej oraz na okres nie dłuższy niż rok – w przypadku instytucji kultury innej niż instytucja artystyczna.”;

- 2) art. 26a otrzymuje brzmienie:

„Art. 26a. 1. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do pracowników instytucji kultury stosuje się przepisy Kodeksu pracy.

2. Osoba zatrudniona w instytucji kultury do wykonywania pracy polegającej na tworzeniu, opracowaniu lub artystycznym wykonywaniu utworów w dziedzinie teatru, muzyki, tańca, filmu lub innych sztuk audiowizualnych jest pracownikiem artystycznym.”;

- 3) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. 1. Instytucja kultury tworzy:

- 1) fundusz instytucji kultury;
- 2) fundusz rezerwowy.

2. Fundusz instytucji kultury odpowiada wartości mienia wydzielonego dla instytucji kultury i odzwierciedla wartość majątku instytucji w momencie jej utworzenia.

3. Fundusz instytucji kultury zwiększa się o wartość aktywów trwałych sfinansowanych z dotacji lub otrzymanych nieodpłatnie, które nie podlegają amortyzacji.

4. Fundusz rezerwowy tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy i przeznaczana się na pokrycie strat instytucji kultury.

5. W przypadku gdy strata netto jest wyższa niż fundusz rezerwowy, pozostałą jej część pokrywa się z funduszu instytucji kultury.

6. Roczne sprawozdanie finansowe instytucji kultury zatwierdza organizator. W przypadku samorządowej instytucji kultury roczne sprawozdanie finansowe zatwierdza organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego.”;

4) po art. 29 dodaje się art. 29a w brzmieniu:

„Art. 29a. 1. Nie ujawnia się:

1) wysokości wynagrodzenia podmiotu świadczącego usługi lub dostawy z zakresu działalności artystycznej lub twórczej,

2) danych osobowych podmiotu świadczącego usługi lub dostawy z zakresu działalności kulturalnej, związanych z posiadanymi prawami wyłącznymi

– jeżeli do tych usług lub dostaw nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.⁴⁾), a podmiot ten zastrzegł, że powyższe informacje nie mogą być udostępniane.

2. Do umów dotyczących usług lub dostaw, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121).”;

5) w art. 31a ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Pracownik artystyczny może otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, w szczególności za udział w określonej roli w przedstawieniu lub koncercie, za reżyserię, scenografię, choreografię lub kierownictwo muzyczne przedstawienia lub współtworzenie utworu audiowizualnego w rozumieniu przepisu art. 69 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.⁵⁾).

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984, 1047 i 1473.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 94, poz. 658 i Nr 121, poz. 843, z 2007 r. Nr 99, poz. 662 i Nr 181, poz. 1293, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 152, poz. 1016.

2. Pracownikowi artystycznemu, który używa w pracy, za zgodą pracodawcy, własnego instrumentu, akcesoriów do instrumentu, ubioru scenicznego, rekwizytu lub narzędzi, przysługuje ekwiwalent pieniężny za ich używanie.

3. Do pracowników zatrudnionych na stanowisku dyrektora lub zastępcy dyrektora instytucji kultury, wykonujących zadania określone w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 5 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2013 r. poz. 254 i 1645).”;

6) art. 31d otrzymuje brzmienie:

„Art. 31d. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki ustalania:

- 1) prawa do dodatku za wieloletnią pracę i jego wypłacania,
 - 2) wysokości dodatku funkcyjnego i jego wypłacania,
 - 3) wysokości dodatku specjalnego i jego wypłacania,
 - 4) prawa do ekwiwalentu pieniężnego i jego wysokości,
 - 5) prawa do nagrody jubileuszowej i jej wypłacania,
 - 6) prawa do jednorazowej odprawy pieniężnej przysługującej w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz jej wypłacania
- mając na uwadze charakter pracy wykonywanej przez pracowników instytucji kultury oraz zakres zadań tych pracowników.

2. W przypadku gdy w instytucji kultury nie jest zawarty układ zbiorowy pracy, warunki wynagradzania za pracę oraz stanowiska pracy w tej instytucji określa jej dyrektor w regulaminie wynagradzania.

3. Zasady wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury, określone w ustawie, obowiązują do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po rozdziale 4 dodaje się rozdział 4a w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Ochrona prawna rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczonych z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 31a. 1. Rzecz ruchoma o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczana z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwana dalej „rzeczą ruchomą”, może zostać objęta ochroną prawną, jeżeli:

- 1) jej przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej leży w interesie publicznym;
- 2) nie znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) jej przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest niezgodny z prawem;
- 4) nie została wywieziona z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niezgodnie z prawem;
- 5) zorganizowanie wystawy czasowej bez objęcia tej rzeczy ochroną prawną nie byłoby możliwe lub skutkowałoby nieproporcjonalnie wysokimi kosztami jej wystawienia w stosunku do kosztów zorganizowania wystawy;
- 6) wystawa czasowa będzie organizowana przez:
 - a) instytucję kultury w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej lub
 - b) muzeum niebędące instytucją kultury, wpisane do wykazu, o którym mowa w art. 5b ust. 1

– zwane dalej „organizatorem wystawy”.

2. Ochrona prawna rzeczy ruchomej obejmuje okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia jej wwiezienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Ochrona prawna rzeczy ruchomej ustaje:

- 1) gdy upłynął okres, w jakim rzecz ruchoma była objęta ochroną prawną, określony w ewidencji, o której mowa w art. 31e ust. 1;
- 2) z dniem wywiezienia rzeczy ruchomej z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) gdy rzecz ruchoma nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 4.

4. W przypadku gdy rzecz ruchoma nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 4, ochrona prawna tej rzeczy ustaje z mocą od dnia jej wwiezienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Rzecz ruchoma objęta ochroną prawną nie podlega:

- 1) zajęciu w celu zabezpieczenia w postępowaniu cywilnym i administracyjnym;
- 2) egzekucji w sądowym i administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym;
- 3) zajęciu w celu zabezpieczenia kar majątkowych, środków karnych o charakterze majątkowym oraz roszczeń o naprawienie szkody w postępowaniu karnym.

Art. 31b. 1. Organizator wystawy składa ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wniosek o objęcie ochroną prawną rzeczy ruchomej, zwany dalej „wnioskiem”, co najmniej na 6 miesięcy przed planowanym wwiezieniem tej rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku stwierdzenia uchybień formalnych wniosku minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wzywa organizatora wystawy do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, nie krótszym jednak niż 7 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej treść wniosku oraz określa termin, w którym osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą składać zastrzeżenia w zakresie spełnienia przez wskazaną we wniosku rzecz ruchomą warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 2, 3 lub 4, nie krótszy jednak niż 30 dni od dnia udostępnienia wniosku.

4. Do zastrzeżenia dołącza się dokumenty uprawniające do niespełnienia przez rzecz ruchomą warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 2, 3 lub 4.

5. W przypadku złożenia zastrzeżenia minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wzywa organizatora wystawy do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, nie krótszym jednak niż 7 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Uzupełniony wniosek udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej.

6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po upływie terminów, o których mowa w ust. 2, 3 lub 5, zasięga opinii państwowej

instytucji kultury wyspecjalizowanej w zakresie muzealnictwa i ochrony zbiorów w zakresie spełniania warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1.

7. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej informację o objęciu rzeczy ruchomej ochroną prawną albo informację o nieobjęciu rzeczy ruchomej ochroną prawną.

8. W sprawach o objęcie rzeczy ruchomej ochroną prawną nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 oraz z 2014 r. poz. 183).

9. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku oraz dokumenty dołączane do wniosku, uwzględniając umożliwienie skutecznej identyfikacji rzeczy ruchomej oraz dokonanie oceny spełnienia warunków określonych w art. 31a ust. 1.

Art. 31c. 1. Organizator wystawy zawiadamia niezwłocznie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wwiezieniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywiezieniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór zawiadomienia o wwiezieniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną oraz wzór zawiadomienia o wywiezieniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną, uwzględniając umożliwienie skutecznej identyfikacji tej rzeczy.

Art. 31d. W przypadku uzyskania informacji o niespełnieniu warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 3 lub 4, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii państwowej instytucji kultury wyspecjalizowanej w zakresie muzealnictwa i ochrony zbiorów w zakresie niespełnienia tych warunków, niezwłocznie informuje organizatora wystawy o ustaniu ochrony prawnej rzeczy ruchomej.

Art. 31e. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi i aktualizuje ewidencję rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej objętych ochroną prawną, prowadzoną w formie kart ewidencyjnych.

2. Ewidencja zawiera:

1) określenie rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną;

- 2) wskazanie planowanego terminu jej wwiezienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywiezienia z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) oznaczenie właściciela lub posiadacza wypożyczającego rzecz ruchomą objętą ochroną prawną;
- 4) dane dotyczące wystawy czasowej, na której będzie eksponowana rzecz ruchoma objęta ochroną prawną;
- 5) wskazanie okresu, w jakim rzecz ruchoma jest objęta ochroną prawną;
- 6) informację o ustaniu ochrony prawnej rzeczy ruchomej z przyczyn określonych w art. 31a ust. 3 pkt 3.

3. W Biuletynie Informacji Publicznej udostępnia się informacje określone w ust. 2 pkt 1 i 3–6.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty ewidencyjnej, uwzględniając zakres danych objętych ewidencją, w tym potrzebę umożliwienia skutecznej identyfikacji rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną.”;

- 2) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. 1. Pracownicy zatrudnieni w muzeach na stanowiskach, na których realizuje się zadania związane z:

- 1) gromadzeniem i naukowym opracowywaniem zbiorów,
- 2) urządzaniem wystaw i udostępnianiem zbiorów do celów edukacyjnych i naukowych,
- 3) organizowaniem badań i ekspedycji naukowych, w tym archeologicznych,
- 4) prowadzeniem działalności edukacyjnej, artystycznej, upowszechniającej kulturę lub wydawniczej

– tworzą zawodową grupę muzealników.

2. Pracowników, którzy tworzą zawodową grupę muzealników, zatrudnia się na stanowiskach kustosza dyplomowanego, kustosza, adiunkta i asystenta.”;

- 3) po art. 32 dodaje się art. 32a–32c w brzmieniu:

„Art. 32a. 1. Na stanowisku kustosza dyplomowanego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) stopień naukowy doktora lub stopień doktora sztuki w dziedzinie związanej z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów;
- 2) dorobek zawodowy w zakresie działalności muzealniczej;

3) co najmniej 3-letni staż pracy w muzeach lub w znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiotach, które prowadzą działalność muzealniczą.

2. Na stanowisku kustosa może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów;
- 2) dyplom ukończenia studiów podyplomowych związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów lub dorobek zawodowy w zakresie działalności muzealniczej;
- 3) co najmniej 2-letni staż pracy w muzeach lub w podmiotach, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Na stanowisku adiunkta może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.

4. Na stanowisku asystenta może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.

Art. 32b. 1. W muzeach mogą być zatrudnieni specjaliści w zawodach dotyczących działalności muzealniczej realizujący zadania związane z:

- 1) przechowywaniem i katalogowaniem gromadzonych zbiorów;
- 2) zabezpieczaniem i konserwacją zbiorów, w tym zabytków nieruchomych oraz nieruchomych obiektów kultury materialnej i przyrody;
- 3) zapewnieniem właściwych warunków zwiedzania muzeum i korzystania ze zbiorów.

2. Specjalistów zatrudnia się na stanowiskach:

- 1) starszego konserwatora;
- 2) konserwatora;
- 3) adiunkta konserwatorskiego;
- 4) starszego asystenta konserwatorskiego;
- 5) asystenta konserwatorskiego;
- 6) starszego dokumentalisty;
- 7) dokumentalisty;
- 8) młodszego dokumentalisty;
- 9) starszego renowatora;

- 10) renowatora;
- 11) renowatora przyuczonego;
- 12) młodszego renowatora;
- 13) przewodnika muzealnego.

Art. 32c. 1. Na stanowisku starszego konserwatora może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich odpowiadających danej specjalności oraz co najmniej 6-letni staż pracy.

2. Na stanowisku konserwatora może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 5-letni staż pracy.

3. Na stanowisku adiunkta konserwatorskiego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz posiada co najmniej 5-letni staż pracy albo
- 2) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 3-letni staż pracy.

4. Na stanowisku starszego asystenta konserwatorskiego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 3-letni staż pracy albo
- 2) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej roczny staż pracy.

5. Na stanowisku asystenta konserwatorskiego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów lub
- 2) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.

6. Na stanowisku starszego dokumentalisty może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów

magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 2-letni staż pracy.

7. Na stanowisku dokumentalisty może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej roczny staż pracy.

8. Na stanowisku starszego renowatora może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie średnie oraz co najmniej 3-letni staż pracy.

9. Na stanowisku renowatora może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie średnie oraz co najmniej roczny staż pracy.

10. Na stanowisku renowatora przyuczonego może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie średnie lub zasadnicze zawodowe oraz co najmniej 2-letni staż pracy.”;

4) po art. 33 dodaje się art. 33a–33d w brzmieniu:

„Art. 33a. 1. Posiadanie kwalifikacji wymaganych na poszczególnych stanowiskach w muzeach stwierdza pracodawca na podstawie świadectw pracy, dyplomów poświadczających zdobyte wykształcenie, świadectw lub zaświadczeń o ukończeniu kursów, szkoleń specjalistycznych, praktyk zawodowych, a w przypadku stanowiska kustosza dyplomowanego i kustosza – także zawiadomienia o stwierdzeniu posiadania dorobku zawodowego.

2. Do stażu pracy zalicza się okresy zatrudnienia na stanowiskach, na których realizuje się zadania związane z działalnością muzealniczą, naukową, upowszechnianiem kultury lub ochroną zabytków i opieką nad zabytkami w:

- 1) muzeach, instytucjach kultury innych niż muzea, archiwach, uczelniach, instytutach naukowych, instytutach badawczych, urzędach administracji publicznej, państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych;
- 2) podmiotach znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które prowadzą działalność taką jak podmioty, o których mowa w pkt 1.

Art. 33b. 1. Posiadanie dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego i kustosza stwierdza minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek zainteresowanego, po zasięgnięciu opinii komisji kwalifikacyjnej.

2. Do dorobku zawodowego zalicza się:

- 1) autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych, popularnonaukowych i informacyjnych;
- 2) autorstwo lub współautorstwo projektów wystawienniczych lub kierowanie tymi projektami, lub inne formy udziału w tych projektach;
- 3) prowadzenie badań naukowych i prac dokumentacyjnych;
- 4) uczestnictwo w krajowych lub międzynarodowych programach badawczych;
- 5) udział w krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych takich konferencji;
- 6) otrzymane nagrody i wyróżnienia;
- 7) kierowanie projektami organizowanymi we współpracy z innymi instytucjami krajowymi lub zagranicznymi, które realizują zadania związane z działalnością kulturalną;
- 8) udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism;
- 9) członkostwo w krajowych lub międzynarodowych organizacjach lub towarzystwach naukowych, muzealnych, konserwatorskich i innych o charakterze twórczym;
- 10) osiągnięcia w zakresie dydaktyki, edukacji i upowszechniania wiedzy;
- 11) osiągnięcia w dziedzinie konserwacji zbiorów;
- 12) udział w stażach w instytucjach krajowych lub zagranicznych lub kierowanie takimi stażami.

Art. 33c. 1. Do wniosku o stwierdzenie posiadania dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego albo kustosza dołącza się dokumenty potwierdzające ten dorobek.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zawiadamia zainteresowanego o stwierdzeniu posiadania albo braku posiadania dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego albo kustosza.

Art. 33d. 1. Komisja kwalifikacyjna jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w sprawach opiniowania wniosków o stwierdzenie posiadania dorobku zawodowego.

2. Członków komisji kwalifikacyjnej powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw

Muzeów, spośród osób wyróżniających się wiedzą merytoryczną, osiągnięciami zawodowymi oraz dorobkiem w zakresie działalności muzealniczej.

3. Komisja kwalifikacyjna składa się z 5 członków.

4. Członkowie komisji kwalifikacyjnej spośród swojego grona wybierają przewodniczącego komisji, który kieruje jej pracami.

5. Komisja kwalifikacyjna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 33 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do przeprowadzania badań lekarskich osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń lekarskich, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, jest uprawniony lekarz upoważniony, o którym mowa w art. 15b ust. 1 ustawy o broni i amunicji, który posiada uprawnienie do wykonywania badań, o których mowa w art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Do kontroli wykonywania i dokumentowania badań lekarskich oraz wydawanych orzeczeń lekarskich stosuje się przepisy art. 15i oraz art. 15j ustawy o broni i amunicji.”;

2) w art. 33a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń psychologicznych, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, jest uprawniony psycholog upoważniony, o którym mowa w art. 15c ust. 1 ustawy o broni i amunicji. Do kontroli wykonywania i dokumentowania badań psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń psychologicznych stosuje się przepisy art. 15i oraz art. 15j ustawy o broni i amunicji.”.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 628 i 829.

Art. 7. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576 oraz z 2013 r. poz. 829) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Ilekroć w ustawie jest mowa o naprawie broni, należy przez to rozumieć działalność wytwórczą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.⁷⁾) polegającą na wytwarzaniu części broni niestanowiących istotnych części tej broni, dołączanych lub przeznaczonych do dołączenia do broni, lub wykonywanie czynności polegających na przeglądach, regulacji, konserwacji lub przywracaniu sprawności tej broni bez ingerencji w jej istotne części, wykonywaną przez przedsiębiorców określonych w art. 29 ust. 1 pkt 8.”;

2) w art. 7 dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Kalibrem broni palnej o lufach gwintowanych jest najmniejsza średnica części prowadzącej przewodu lufy, mierzona na polach gwintu i wyrażona w milimetrach lub calach.

5. Kalibrem broni gazowej i alarmowej jest średnica komory naboju.

6. Kalibrem broni o lufach gładkich jest ilość kul ołowianych o średnicy lufy odlanych z jednego funta angielskiego ołowiu (453,592 gramy) lub średnica przewodu lufy podana w milimetrach.”;

3) w art. 9 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Pozwolenie na broń wydane podmiotom, o których mowa w art. 29 ust. 1, oraz dopuszczenie do posiadania broni, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 2, są wydawane jedynie przez komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na siedzibę zainteresowanego podmiotu lub miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby.”;

4) w art. 11 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) dysponowania bronią przez przedsiębiorców dokonujących obrotu bronią i amunicją na podstawie koncesji lub prowadzących działalność rusznikarską na podstawie koncesji, o ile dysponowanie to jest związane bezpośrednio z prowadzeniem działalności gospodarczej;”;

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 675, 983, 1036, 1238, 1304 i 1650.

5) w art. 12 dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. W pozwoleniu na broń wydanym przedsiębiorcom na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 8 nie określa się rodzajów i liczby egzemplarzy broni. Pozwolenie to uprawnia do dysponowania amunicją do naprawianej broni, przekazaną przez posiadacza broni zlecającego jej naprawę; niewykorzystana amunicja podlega zwrotowi.

5. Przekazanie i odbiór broni przyjętej do naprawy potwierdza się na piśmie, wskazując następujące dane:

- 1) datę przyjęcia do naprawy;
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 8, w tym numer jego pozwolenia;
- 3) imię lub imiona, nazwisko i adres miejsca stałego pobytu albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu przekazującego broń do naprawy;
- 4) określenie dokumentu uprawniającego do posiadania broni oraz organu, który wydał ten dokument;
- 5) rodzaj broni, markę, typ lub model, kaliber, numer seryjny oraz rok wytworzenia, o ile jest znany;
- 6) kaliber oraz ilość przekazanej amunicji;
- 7) datę odbioru z naprawy wraz z ilością zwróconej amunicji.

6. Pozwolenie na broń wydane przedsiębiorcom na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 8 nie stanowi podstawy do wydania zaświadczenia uprawniającego do nabycia broni i amunicji do niej.”;

6) w art. 13 w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Obowiązek rejestracji nie dotyczy broni, o której mowa w art. 11 pkt 1, 4, 5, 7, 8, 10 i 11, oraz broni będącej w dyspozycji przedsiębiorców, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 8.”;

7) w art. 15:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Osoba, która występuje z wnioskiem o wydanie pozwolenia na broń, przedsiębiorca, który występuje o wydanie pozwolenia na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 8, lub osoba, która zgłasza do rejestru broń pneumatyczną, przedstawiają właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, stwierdzające, że nie należą do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2–4, i potwierdzające, że mogą

dysponować bronią, wydane przez upoważnionych lekarza i psychologa, nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku.

4. Osoba posiadająca pozwolenie na broń wydane w celu określonym w art. 10 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz przedsiębiorca posiadający pozwolenie wydane na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 8 są obowiązani raz na 5 lat przedstawić właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, o których mowa w ust. 3, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem tego terminu. W przypadku wydania orzeczenia stwierdzającego, że należą oni do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2–4 i że nie mogą dysponować bronią, upoważniony lekarz lub psycholog upoważniony są obowiązani zawiadomić o tym właściwy organ Policji.”,

b) uchyla się ust. 7;

8) po art. 15 dodaje się art. 15a–15l w brzmieniu:

„Art. 15a. 1. Osoby i przedsiębiorcy, o których mowa w art. 15 ust. 3–5, zwani dalej „osobami ubiegającymi się”, są obowiązani do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym.

2. Badanie lekarskie osoby ubiegającej się obejmuje ogólną ocenę stanu zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem układu nerwowego, stanu psychicznego, stanu narządu wzroku, słuchu i równowagi oraz sprawności układu ruchu. Lekarz przeprowadzający to badanie kieruje osobę ubiegającą się na badania psychiatryczne i okulistyczne, a jeżeli uzna to za niezbędne – na inne badania specjalistyczne lub pomocnicze.

3. Badanie psychologiczne osoby ubiegającej się obejmuje w szczególności określenie poziomu rozwoju intelektualnego i opis cech osobowości, z uwzględnieniem funkcjonowania w trudnych sytuacjach, a także określenie poziomu dojrzałości społecznej tej osoby.

4. Zakres badania psychologicznego może zostać rozszerzony, jeżeli psycholog przeprowadzający to badanie uzna to za niezbędne do prawidłowego określenia sprawności psychologicznej osoby ubiegającej się.

Art. 15b. 1. Badanie lekarskie przeprowadza lekarz, który posiada:

- 1) co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie,
- 2) specjalizację w dziedzinie: chorób wewnętrznych, medycyny ogólnej, medycyny rodzinnej, medycyny pracy, medycyny przemysłowej, medycyny transportu,

medycyny lotniczej, medycyny kolejowej, medycyny morskiej i tropikalnej lub medycyny sportowej,

- 3) dodatkowe kwalifikacje z zakresu przeprowadzania badań lekarskich osób ubiegających się,
- 4) wpis do rejestru lekarzy upoważnionych
– zwany dalej „lekarzem upoważnionym”.

2. Komendant wojewódzki Policji prowadzi i aktualizuje rejestr lekarzy upoważnionych, który zawiera:

- 1) imię lub imiona, nazwisko lekarza upoważnionego,
- 2) datę wpisu do rejestru i numer tego wpisu,
- 3) numer prawa wykonywania zawodu,
- 4) adres miejsca wykonywania badań lekarskich, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu

– oraz wystawia zaświadczenie o wpisie do rejestru.

3. Dodatkowe kwalifikacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, lekarz uzyskuje po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia z zakresu przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich osobom ubiegającym się.

Art. 15c. 1. Badanie psychologiczne przeprowadza psycholog, który posiada:

- 1) dyplom magistra psychologii lub dyplom magistra filozofii chrześcijańskiej ze specjalizacją filozoficzno-psychologiczną uzyskany na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim do dnia 1 października 1981 r. lub dyplom magistra filozofii chrześcijańskiej w zakresie psychologii uzyskany w Akademii Teologii Katolickiej do dnia 31 grudnia 1992 r.,
- 2) co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie, przy czym co najmniej 3 lata w ostatnim pięcioleciu był zatrudniony na stanowisku psychologa,
- 3) dodatkowe kwalifikacje z zakresu przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się,
- 4) wpis do rejestru psychologów upoważnionych
– zwany dalej „psychologiem upoważnionym”.

2. Komendant wojewódzki Policji prowadzi i aktualizuje rejestr psychologów upoważnionych zawierający:

- 1) imię lub imiona, nazwisko psychologa upoważnionego,
- 2) datę wpisu do rejestru i numer tego wpisu,

3) adres miejsca wykonywania badań psychologicznych, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu

– oraz wystawia zaświadczenia o wpisie do rejestru.

3. Dodatkowe kwalifikacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, psycholog uzyskuje po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia z zakresu przeprowadzania badań psychologicznych i wydawania orzeczeń psychologicznych osobom ubiegającym się. Programy szkoleń zatwierdza minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 15d. 1. Lekarz upoważniony traci uprawnienia do wydawania orzeczeń lekarskich w przypadkach:

- 1) zawieszenia w prawie wykonywania zawodu,
- 2) ograniczenia w wykonywaniu określonych czynności medycznych,
- 3) utraty prawa wykonywania zawodu

– określonych w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2011 r. Nr 227, poz. 1634, z późn. zm.⁸⁾).

2. Psycholog upoważniony traci uprawnienia do wydawania orzeczeń psychologicznych w razie:

- 1) zakazu wykonywania zawodu orzeczonego prawomocnym wyrokiem sądu;
- 2) pozbawienia praw publicznych prawomocnym wyrokiem sądu.

3. Utrata uprawnień, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowi podstawę do skreślenia lekarza upoważnionego albo psychologa upoważnionego z rejestru lekarzy upoważnionych albo rejestru psychologów upoważnionych.

4. W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 lub 2, lekarz upoważniony albo psycholog upoważniony zawiadamiają o tym fakcie niezwłocznie właściwego komendanta wojewódzkiego Policji.

Art. 15e. 1. Badania lekarskie i psychologiczne prowadzi się na koszt osoby ubiegającej się.

2. Maksymalna opłata za badanie lekarskie lub maksymalna opłata za badanie psychologiczne wynoszą odpowiednio 15% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym przeprowadzenie badania, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 95 i 1456 oraz z 2013 r. poz. 1245 i 1287.

ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734).

Art. 15f. 1. Lekarz upoważniony wydaje orzeczenie lekarskie na podstawie wyników badań, o których mowa w art. 15a ust. 2.

2. Oryginał orzeczenia lekarskiego otrzymuje osoba ubiegająca się. W przypadku orzeczenia stwierdzającego, że osoba ubiegająca się należy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2–4 i nie może dysponować bronią, kopię tego orzeczenia dołącza się do zawiadomienia, o którym mowa w art. 15 ust. 4 zdanie drugie.

3. Lekarz upoważniony prowadzi dokumentację badań, o których mowa w art. 15a ust. 2, w formie karty badania lekarskiego.

4. Wyniki badań specjalistycznych i pomocniczych oraz kopia orzeczenia lekarskiego stanowią załączniki do karty badania lekarskiego.

Art. 15g. 1. Psycholog upoważniony wydaje orzeczenie psychologiczne na podstawie wyników badań, o których mowa w art. 15a ust. 3 lub 4.

2. Oryginał orzeczenia psychologicznego otrzymuje osoba ubiegająca się. W przypadku orzeczenia stwierdzającego, że osoba ubiegająca się należy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2–4 i nie może dysponować bronią, kopię tego orzeczenia dołącza się do zawiadomienia, o którym mowa w art. 15 ust. 4 zdanie drugie.

3. Dokumentację badań psychologicznych stanowią wyniki badań przeprowadzonych przez psychologa upoważnionego w zakresie określonym w art. 15a ust. 3 lub 4; kopia orzeczenia psychologicznego stanowi załącznik do dokumentacji.

Art. 15h. 1. Od orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego przysługuje odwołanie wnoszone na piśmie.

2. Odwołanie przysługuje osobie ubiegającej się oraz komendantowi wojewódzkiemu Policji właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby.

3. Odwołanie wraz z jego uzasadnieniem wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia, za pośrednictwem lekarza lub psychologa, który wydał orzeczenie, do jednego z podmiotów odwoławczych, którymi są:

- 1) wojewódzkie ośrodki medycyny pracy, a w przypadku gdy odwołanie dotyczy orzeczenia lekarskiego wydanego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy – instytuty badawcze w dziedzinie medycyny pracy;
- 2) jednostki służby medycyny pracy podmiotów leczniczych utworzonych i wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;

3) podmioty lecznicze utworzone i wyznaczone przez Ministra Obrony Narodowej.

4. Lekarz lub psycholog, za pośrednictwem którego jest wnoszone odwołanie, przekazuje je wraz z dokumentacją badań do podmiotu odwoławczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

5. Badanie w trybie odwołania przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania.

6. Koszty badania lekarskiego lub psychologicznego ponosi odwołujący się.

7. Orzeczenie lekarskie lub psychologiczne wydane w trybie odwołania jest ostateczne.

Art. 15i. 1. Kontrolę wykonywania i dokumentowania badań lekarskich lub psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń lekarskich lub psychologicznych przeprowadza wojewoda właściwy ze względu na miejsce wydania orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego.

2. Kontrolę przeprowadzają odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, posiadający pisemne upoważnienie właściwego wojewody, zwani dalej „osobami upoważnionymi”.

3. Upoważnienie zawiera:

- 1) datę wydania upoważnienia;
- 2) numer upoważnienia;
- 3) imię i nazwisko oraz numer dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby upoważnionej;
- 4) powołanie podstawy prawnej kontroli;
- 5) nazwę i adres podmiotu kontrolowanego;
- 6) zakres kontroli;
- 7) miejsce i termin przeprowadzenia kontroli.

4. Osoby upoważnione przy wykonywaniu czynności kontrolnych, za okazaniem upoważnienia, mają prawo:

- 1) wstępu do pomieszczeń, w których są wykonywane badania;
- 2) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień oraz dokumentacji odpowiednio od lekarza upoważnionego lub psychologa upoważnionego wykonującego badania albo od kierownika podmiotu wykonującego badania;
- 3) udziału w czynnościach związanych z przeprowadzaniem badań;
- 4) wglądu do dokumentacji medycznej;

5) zabezpieczania dowodów.

5. Odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, których czynności są przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również kierownik tego podmiotu są obowiązani do:

- 1) niezwłocznego przedstawiania na żądanie osoby upoważnionej wszelkich dokumentów i materiałów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli oraz zapewnienia terminowego udzielania wyjaśnień;
- 2) zapewnienia warunków i środków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności udostępniania, w miarę możliwości, oddzielnych pomieszczeń z odpowiednim wyposażeniem;
- 3) sporządzenia na żądanie osoby upoważnionej niezbędnych do kontroli odpisów, kserokopii lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień i obliczeń opartych na dokumentach.

Art. 15j. 1. Z przeprowadzanych czynności kontrolnych sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo firmę albo nazwę oraz adres siedziby;
- 2) adres miejsca wykonywania badań;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 4) imiona i nazwiska osób upoważnionych;
- 5) opis stanu faktycznego;
- 6) stwierdzone nieprawidłowości;
- 7) wnioski osób upoważnionych;
- 8) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 9) informację o braku zastrzeżeń albo informację o odmowie podpisania protokołu oraz o przyczynie tej odmowy.

2. Protokół podpisują osoby upoważnione oraz odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również kierownik tego podmiotu.

3. Jeżeli po sporządzeniu protokołu, a przed jego podpisaniem, odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również

kierownik tego podmiotu zgłosi umotywowane zastrzeżenia co do faktów stwierdzonych w trakcie kontroli i opisanych w protokole, osoby wykonujące czynności kontrolne są obowiązane zbadać dodatkowo te fakty i uzupełnić protokół.

4. Zgłoszenie zastrzeżeń, o których mowa w ust. 3, nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez osoby upoważnione.

5. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazuje się odpowiednio lekarzowi upoważnionemu albo psychologowi upoważnionemu, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – kierownikowi tego podmiotu.

6. Odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również kierownik tego podmiotu, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu, ma prawo do wniesienia zastrzeżeń co do sposobu przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz ustaleń zawartych w protokole.

7. Na podstawie ustaleń kontroli wojewoda może przedstawić odpowiednio lekarzowi upoważnionemu lub psychologowi upoważnionemu, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również kierownikowi tego podmiotu, w wystąpieniu pokontrolnym, zalecenia pokontrolne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i określa termin ich wykonania.

8. W przypadku nieusunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie, o którym mowa w ust. 7, wojewoda składa wniosek do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji prowadzącego rejestr o wykreślenie z rejestru lekarzy upoważnionych lub z rejestru psychologów upoważnionych odpowiednio lekarza upoważnionego lub psychologa upoważnionego, których czynności były przedmiotem kontroli.

Art. 15k. W sprawach dotyczących sposobu postępowania z dokumentacją związaną z badaniami psychologicznymi, o których mowa w art. 15a ust. 3 i 4, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 125, poz. 1317, z późn. zm.⁹⁾).

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 141, poz. 1011, z 2008 r. Nr 220, poz. 1416 i Nr 234, poz. 1570 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654.

Art. 15l. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres i formę prowadzenia szkoleń pozwalających na uzyskanie dodatkowych kwalifikacji, o których mowa w art. 15b ust. 1 pkt 3 i 15c ust. 1 pkt 3;
- 2) jednostki uprawnione do prowadzenia szkoleń, o których mowa w pkt 1;
- 3) sposób oceny stanu narządu wzroku;
- 4) wzory:
 - a) orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 15f ust. 1 i art. 15h ust. 7,
 - b) karty badania lekarskiego, o której mowa w art. 15f ust. 3,
 - c) orzeczenia psychologicznego, o którym mowa w art. 15g ust. 1 i art. 15h ust. 7,
 - d) zaświadczenia o wpisie do rejestru lekarzy upoważnionych i zaświadczenia o wpisie do rejestru psychologów upoważnionych,
 - e) pieczęci używanych przez lekarza upoważnionego lub psychologa upoważnionego– mając na względzie właściwe przygotowanie lekarzy upoważnionych i psychologów upoważnionych, sprawny obieg dokumentacji oraz jednolitość stosowanych wzorów.”;

9) art. 16 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 16. 1. Osoba, która występuje z wnioskiem o wydanie pozwolenia na broń, jest obowiązana zdać egzamin złożony z:

- 1) części teoretycznej – obejmującej sprawdzenie znajomości przepisów dotyczących posiadania broni, oraz
- 2) części praktycznej – obejmującej sprawdzenie znajomości zasad bezpieczeństwa na strzelnicy oraz praktycznego obchodzenia się z bronią i umiejętności strzeleckich.

2. Przedsiębiorca, który występuje o wydanie pozwolenia na broń na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 8, oraz osoba, która występuje o wydanie pozwolenia na broń, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 4 i art. 10 ust. 4 pkt 2b, są obowiązani zdać egzamin złożony wyłącznie z części teoretycznej.

3. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 2, jest zwolniony z części teoretycznej egzaminu, jeżeli posiada pozwolenie na broń uzyskane na podstawie art. 10.

4. Z egzaminu są zwolnieni:

- 1) funkcjonariusze Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Celnej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej, funkcjonariusze lub pracownicy innych państwowych formacji uzbrojonych i żołnierze zawodowi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) członkowie Polskiego Związku Łowieckiego, w zakresie broni myśliwskiej,
 - 3) osoby fizyczne uczestniczące we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez Polski Związek Strzelectwa Sportowego i posiadające licencje zezwalające na uprawianie strzelectwa sportowego, w zakresie broni sportowej
- jeżeli zdali taki egzamin na podstawie odrębnych przepisów.

5. Osoba posiadająca pozwolenie na broń uzyskane na podstawie art. 10 jest zwolniona z części teoretycznej egzaminu oraz części praktycznej egzaminu w zakresie rodzaju broni, na który posiada to pozwolenie.”;

10) po art. 16 dodaje się art. 16a–16c w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Część teoretyczna egzaminu polega na rozwiązaniu testu składającego się z 25 pytań. Pytania do testu przygotowuje we własnym zakresie organ właściwy do wydania pozwolenia na broń.

2. Odpowiedzi do testu zaznacza się na karcie odpowiedzi. Dopuszcza się dokonanie jednej poprawki w ramach jednego pytania. Nieprawidłowe zaznaczenie zdający otacza kółkiem i podpisuje.

3. Odpowiedzi na pytania do testu ocenia się w następujący sposób:

- 1) odpowiedź prawidłowa – 1 pkt;
- 2) odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi – 0 pkt.

4. Część teoretyczną uważa się za zdaną, jeżeli zdający uzyskał co najmniej 20 pkt.

5. Do części praktycznej egzaminu mogą przystąpić wyłącznie osoby, które zdały część teoretyczną.

6. Praktyczną część egzaminu przeprowadza się na strzelnicy. Komisja może zadawać zdającemu pytania dotyczące zagadnień związanych z tą częścią egzaminu.

7. W przypadku niezdania:

- 1) części teoretycznej egzaminu, zdający ma obowiązek zdać ponownie egzamin w pełnym zakresie;

2) części praktycznej egzaminu, zdający zdaje egzamin tylko z tej części.

Art. 16b. 1. Egzamin organizuje właściwy organ Policji, który powołuje komisję do przeprowadzenia egzaminu i wyznacza jej przewodniczącego oraz skład.

2. Komisja składa się z co najmniej trzech osób posiadających wiedzę, praktykę i umiejętności w zakresie posiadania broni i posługiwania się bronią, z których przynajmniej jedna osoba posiada uprawnienia instruktora strzelań policyjnych lub instruktora wyszkolenia strzeleckiego.

3. Za przystąpienie do egzaminu pobiera się opłatę w wysokości 50% opłaty za pozwolenie na broń wydawane osobie fizycznej, a w przypadku egzaminu obejmującego wyłącznie część praktyczną – w wysokości 25% opłaty za pozwolenie na broń wydawane osobie fizycznej.

4. Opłata podlega zwrotowi, jeżeli osoba nie przystąpiła do egzaminu w wyznaczonym terminie z przyczyn losowych i złożyła udokumentowany wniosek o zwrot opłaty w terminie 30 dni od wyznaczonej daty egzaminu.

Art. 16c. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania egzaminu, szczegółowy zakres przedmiotowy egzaminu i dokumentowanie jego przebiegu, sposób i termin wnoszenia opłaty i jej zwrotu, mając na względzie sprawne przeprowadzenie egzaminu, rzetelne sprawdzenie wiedzy i umiejętności osób egzaminowanych oraz zapewnienie przejrzystości systemu wpłacania i zwrotu opłat.”;

11) w art. 18 w ust. 5 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) obowiązku poddania się kontroli, o której mowa w art. 27 ust. 1.”;

12) w art. 27 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Organ może upoważnić do przeprowadzenia kontroli także funkcjonariuszy podległych jednostek organizacyjnych niższego szczebla.”;

13) po art. 27 dodaje się art. 27a–27d w brzmieniu:

„Art. 27a. Kontrola obejmuje sprawdzenie sposobu przechowywania lub ewidencjonowania broni i amunicji lub sprawdzenie uprawnień osób dysponujących bronią podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–8.

Art. 27b. 1. Osoba przeprowadzająca kontrolę, zwana dalej „kontrolującym”, przed przystąpieniem do kontroli jest obowiązana okazać osobom oraz podmiotom

kontrolowanym, zwanym dalej „kontrolowanymi”, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, zwane dalej „upoważnieniem”, oraz legitymację służbową.

2. Upoważnienie wydaje właściwy organ Policji.

3. Upoważnienie zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej kontroli;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) oznaczenie kontrolowanego;
- 4) stopień służbowy, imię lub imiona i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej kontrolującego;
- 5) termin ważności upoważnienia;
- 6) datę i miejsce wystawienia upoważnienia;
- 7) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 8) pieczęć organu.

Art. 27c. 1. Kontrolę przeprowadza się w obecności kontrolowanego lub upoważnionej przez niego osoby, w przypadku podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–8.

2. Kontrolę przeprowadza się w przypadku osób fizycznych w godzinach 6–22, a w przypadku podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–8, w godzinach ich pracy.

3. Kontrolowany jest obowiązany udostępnić:

- 1) miejsce przechowywania broni i amunicji wraz z dokumentacją potwierdzającą spełnienie wymagań w zakresie ich przechowywania;
- 2) ewidencję broni i amunicji lub ewidencję wydawania – przyjmowania broni lub ewidencję wydawania – przyjmowania amunicji i dokumentację związaną z ich prowadzeniem, w przypadku podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–8;
- 3) dokumentację związaną z posiadaniem uprawnień przez osoby:
 - a) dysponujące bronią podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–7,
 - b) dysponujące bronią przekazaną podmiotowi, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 8.

4. Kontrolujący w toku kontroli może żądać od kontrolowanego udzielenia mu, w terminie przez niego wyznaczonym, ustnych lub pisemnych wyjaśnień. Pisemne wyjaśnienie powinno zawierać podpis osoby składającej wyjaśnienie.

5. Kontrolujący sporządza protokół z przyjęcia ustnego wyjaśnienia, który podpisują kontrolujący i osoba składająca oświadczenie.

Art. 27d. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 2) oznaczenie kontrolowanego i jego adres;
- 3) imię i nazwisko kontrolującego lub kontrolujących oraz numer legitymacji służbowej;
- 4) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 5) określenie zakresu kontroli;
- 6) opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego oraz stwierdzonych nieprawidłowości i ich zakresu;
- 7) informację o pouczeniu kontrolowanego o prawie zgłaszania zastrzeżeń do protokołu oraz o prawie odmowy podpisania protokołu;
- 8) zalecenia mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie ich do przepisów prawa;
- 9) termin realizacji zaleceń.

2. Kontrolujący może utrwalić przebieg kontroli za pomocą technik audiowizualnych. Nośniki obrazu lub dźwięku, na których utrwalono przebieg czynności kontrolnych, albo kopie utrwalonego obrazu i dźwięku wykonane z tych nośników załącza się do protokołu kontroli.

3. Protokół sporządza się w terminie 14 dni od dnia zakończenia kontroli w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu otrzymuje kontrolowany, a drugi egzemplarz pozostaje u kontrolującego.

4. Protokół podpisują kontrolujący i kontrolowany.

5. Kontrolowany może zgłosić, przed podpisaniem protokołu kontroli, pisemnie umotywowane zastrzeżenia co do ustaleń lub zaleceń zawartych w protokole.

6. O nieuwzględnieniu zastrzeżeń, o których mowa w ust. 5, kontrolujący informuje kontrolowanego na piśmie.

7. O odmowie podpisania protokołu przez kontrolowanego kontrolujący czyni wzmiankę w protokole.

8. Odmowa podpisania protokołu przez kontrolowanego nie stanowi przeszkody do podpisania go przez kontrolującego.”;

14) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1:

– zdanie wprowadzające do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Pozwolenie może być wydane:”

– w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) przedsiębiorcom, którzy udokumentują zarejestrowanie działalności gospodarczej w zakresie napraw broni, posiadającym dyplom mistrza w zawodzie rusznikarza.”

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Pozwolenie na broń szczególnie niebezpieczną, o której mowa w art. 10 ust. 5 pkt 1, może być wydane wyłącznie podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz organizatorom szkoleń i kursów kształcących w zawodzie pracownika ochrony.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 1–7, po uzyskaniu pozwolenia na broń mogą nabywać broń i amunicję na zasadach określonych w art. 12 ust. 2 i art. 14 albo wynajmować broń od Policji lub Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.”;

15) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. 1. Broń i amunicję należy przechowywać w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osób nieuprawnionych.

2. Osoby posiadające broń i amunicję do niej na podstawie pozwolenia na broń, o którym mowa w art. 10 ust. 2, przechowują je w urządzeniach wyposażonych w specjalistyczne zabezpieczenia.

3. Osoby posiadające broń i amunicję w celach kolekcjonerskich lub pamiątkowych mogą je przechowywać w gablotach do przechowywania broni.

4. Podmioty posiadające pozwolenie na broń, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–8, przechowują broń i amunicję do niej w magazynie broni wyposażonym w specjalistyczne zabezpieczenia.

5. W przypadku braku możliwości przechowywania broni i amunicji w magazynie broni podczas zawodów, zgrupowań, szkoleń, wystaw, ćwiczeń strzeleckich oraz podczas realizacji filmów i innych przedsięwzięć artystycznych, broń i amunicję przechowuje się w pomieszczeniu zamkniętym, pod stałym nadzorem osoby

upoważnionej przez podmioty, o których mowa w ust. 4, posiadającej decyzję, o której mowa w art. 10 ust. 1, art. 29 ust. 1 pkt 8 lub w art. 30 ust. 2.

6. Prawo wstępu do magazynu broni mają:

- 1) osoba zarządzająca magazynem broni, zwana dalej „magazynierem”;
- 2) kierownicy podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–8, lub przedstawiciel komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na siedzibę danego podmiotu, w obecności magazyniera.

7. Magazynier jest obowiązany spełniać wymagania określone w art. 30 ust. 1. Wymogu tego nie stosuje się do podmiotu, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 8, wykonującego działalność jednoosobowo.”;

16) po art. 32 dodaje się art. 32a–32d w brzmieniu:

„Art. 32a. 1. Przed przystąpieniem do przechowywania broni i amunicji w magazynie broni, podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–8, występują z wnioskiem do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o dokonanie oceny spełnienia przez magazyn wymagań technicznych.

2. Ocena jest dokonywana w formie pisemnej przez upoważnionego funkcjonariusza Policji.

3. Upoważnienie zawiera:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) stopień służbowy, imię lub imiona i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej upoważnionego funkcjonariusza Policji;
- 3) nazwę jednostki organizacyjnej Policji;
- 4) oznaczenie podmiotu;
- 5) określenie terminu oceny;
- 6) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 7) pieczęć organu.

4. W przypadku stwierdzenia niespełniania przez magazyn wymagań technicznych, upoważniony funkcjonariusz Policji wskazuje nieprawidłowości i określa pisemnie sposób ich usunięcia oraz wyznacza nowy termin dokonania oceny.

Art. 32b. 1. Broń i amunicja będące w posiadaniu podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–8, podlegają ewidencji.

2. W przypadku podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3–7, wydawanie broni i amunicji z magazynu broni lub jej zdawanie odnotowuje się odpowiednio w ewidencji wydawania – przyjmowania broni lub w ewidencji wydawania – przyjmowania amunicji.

3. Ewidencje, o których mowa w ust. 1 i 2, przechowuje się w sposób uniemożliwiający uszkodzenie, zniszczenie lub dostęp osób nieuprawnionych do danych zawartych w tych ewidencjach.

Art. 32c. 1. Broń palną nosi się w sposób jak najmniej widoczny, w kaburach lub futerałach.

2. Broń palną przeznaczoną do celów łowieckich w obwodach łowieckich nosi się w czasie polowania w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 228).

Art. 32d. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób przechowywania broni i amunicji,
- 2) wymagania techniczne, jakie powinny spełniać gablota, urządzenie oraz magazyn broni
– mając na względzie bezpieczeństwo przechowywania broni i amunicji oraz uniemożliwienie dostępu do nich osobom nieuprawnionym;
- 3) formę i sposób prowadzenia ewidencji, o których mowa w art. 32b ust. 1 i 2, oraz ich wzory, mając na względzie rodzaj prowadzonej działalności.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410) w art. 236 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych może być tylko, z zastrzeżeniem ust. 2, rzecznik patentowy.”;

- 2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz

utrzymywaniem ochrony znaków towarowych może być tylko, z zastrzeżeniem ust. 2, rzecznik patentowy, adwokat lub radca prawny.”;

3) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoby niemające miejsca zamieszkania lub siedziby na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mogą w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 1a, działać tylko za pośrednictwem rzecznika patentowego. Obowiązek ten nie dotyczy obywateli państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 197) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa reguluje funkcjonowanie giełd towarowych i obrót towarami giełdowymi, w tym również zasady tworzenia, ustrój organizacyjny i działalność giełd towarowych, giełdowych izb rozrachunkowych, działalność towarowych domów maklerskich oraz nadzór nad tymi instytucjami.”;

2) w art. 2 pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) instytucjach rynku towarów giełdowych – rozumie się przez to giełdy towarowe, giełdowe izby rozrachunkowe oraz towarowe domy maklerskie;”;

3) w art. 9:

a) w ust. 3 uchyla się pkt 6,

b) ust. 7–10 otrzymują brzmienie:

„7. Podmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 5, mogą być wyłącznie stronami transakcji giełdowych zawieranych na rachunek własny, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a.

8. Podmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 8, mogą być wyłącznie stronami transakcji giełdowych, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a.

9. W transakcji giełdowej towarowy dom maklerski lub dom maklerski, a także podmioty mające zezwolenie, o którym mowa w art. 50b ust. 1 pkt 2, muszą być reprezentowane przez osoby, które spełniają wymagania określone w art. 41a ust. 1.

10. Transakcja giełdowa dokonana przez podmioty inne niż określone w ust. 3 lub z naruszeniem ust. 6–8 jest nieważna.”;

4) w art. 11 w ust. 2 uchyla się pkt 15;

5) w art. 14:

a) po ust. 2c dodaje się ust. 2d w brzmieniu:

„2d. Giełdowa izba rozrachunkowa może na zlecenie jej członka dokonywać zgłoszeń zawartych przez niego transakcji, których przedmiotem są określone rodzaje energii, paliwa gazowe, limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, albo niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości danego rodzaju energii lub paliw gazowych, lub praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, przekazując te zgłoszenia do podmiotu prowadzącego zgodnie z odrębnymi przepisami właściwy rejestr lub system, w ramach których są realizowane świadczenia niepieniężne wynikające z tych transakcji, a także przysyłać informacje o takich transakcjach do innych podmiotów, jeżeli taki obowiązek spoczywa na jej członku zgodnie z przepisami prawa.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Giełdowa izba rozrachunkowa nie może prowadzić działalności innej niż określona w ust. 2, 2b, 2c lub 2d.”;

6) w art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członkami giełdowej izby rozrachunkowej mogą być wyłącznie jej akcjonariusze, spółki prowadzące giełdę towarową lub giełdową izbę rozrachunkową z siedzibą w krajach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, towarowe domy maklerskie, domy maklerskie oraz podmioty, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4 i w art. 50 ust. 1.”;

7) w art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do rozliczania przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, transakcji giełdowych lub innych transakcji w ramach wykonywania funkcji giełdowej izby rozrachunkowej stosuje się odpowiednio art. 14 ust. 2 zdanie drugie oraz ust. 2b, 2c i 2d, art. 15 oraz

art. 17, a w pozostałym zakresie – przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.”;

8) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. Na potrzeby rozliczeń transakcji, o których mowa w art. 14 ust. 2c, giełdowa izba rozrachunkowa, Krajowy Depozyt, a także spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, mogą być stronami tych transakcji.”;

9) uchyla się rozdział 6;

10) w art. 38b:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Do umowy o prowadzenie rachunku pieniężnego, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 725, art. 727, art. 728 § 3 oraz art. 729–733 Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem ust. 11 i 12.”;

b) dodaje się ust. 7–13 w brzmieniu:

„7. Towarowy dom maklerski deponuje środki pieniężne powierzone mu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich, w sposób umożliwiający wyodrębnienie tych środków pieniężnych od jego własnych środków oraz ustalenie wysokości roszczeń o zwrot tych środków pieniężnych.

8. W razie wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko towarowemu domowi maklerskiemu środki pieniężne powierzone mu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich nie podlegają zajęciu.

9. W razie ogłoszenia upadłości towarowego domu maklerskiego środki pieniężne powierzone mu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich podlegają wyłączeniu z masy upadłości towarowego domu maklerskiego.

10. Przepisy ust. 8 i 9 nie naruszają przepisów gwarantujących rozliczenie i rozrachunek zawartych transakcji.

11. Towarowy dom maklerski nie może wykorzystywać na własny rachunek środków pieniężnych powierzonych mu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich.

12. Przepisu ust. 11 nie stosuje się w przypadku, gdy wykonanie zlecenia wymaga ustanowienia przez towarowy dom maklerski zabezpieczenia w środkach pieniężnych.

13. Zasady oprocentowania środków pieniężnych powierzonych towarowemu domowi maklerskiemu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich określa umowa o prowadzenie rachunku pieniężnego, o której mowa w ust. 6.”;

11) w art. 39 w ust. 2:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a–3c w brzmieniu:

„3a) regulamin nadzoru zgodności działalności z prawem;

3b) regulamin ochrony przepływu informacji stanowiących tajemnicę zawodową oraz procedury wewnętrzne zapobiegające wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;

3c) regulamin zarządzania konfliktami interesów;”;

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) listę osób, które będą zatrudnione przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 38 ust. 2 i art. 38e, zawierającą imiona i nazwiska, daty i miejsca urodzenia, miejsca zamieszkania i numery PESEL tych osób, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;”;

c) dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) regulacje wewnętrzne, o których mowa w art. 41a ust. 3.”;

12) w art. 40 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wskazanie czynności, na wykonywanie których jest udzielone zezwolenie;”;

13) art. 41a otrzymuje brzmienie:

„Art. 41a. 1. Towarowy dom maklerski posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej jest obowiązany zatrudniać do wykonywania czynności, o których mowa w art. 38 ust. 2 i art. 38e, osoby, które:

1) dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków, w szczególności mają odpowiednią wiedzę, kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie,

2) mają pełną zdolność do czynności prawnych,

3) korzystają z pełni praw publicznych,

- 4) nie były uznane prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwa określone w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410), przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym lub przestępstwa określonego w niniejszej ustawie
- w liczbie odpowiedniej do rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności oraz wewnętrznej struktury organizacyjnej.

2. Pełnia praw publicznych osoby niemającej obywatelstwa polskiego jest oceniana według prawa państwa, którego obywatelstwo ma dana osoba.

3. Towarowy dom maklerski jest obowiązany wprowadzić i stosować regulacje wewnętrzne określające sposób weryfikacji spełniania wymogów określonych w ust. 1 przez osoby wykonujące czynności określone w art. 38 ust. 2 i art. 38e. Weryfikację potwierdza odpowiedni dokument określony w tych regulacjach.

4. Osoby, o których mowa w ust. 1, powinny władać językiem polskim w stopniu niezbędnym do wykonywania czynności, o których mowa w art. 38 ust. 2 i art. 38e.”;

14) w art. 50b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4, mogą zawierać na giełdzie, we własnym imieniu, transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe będące określonymi rodzajami energii lub paliwami gazowymi, limitami wielkości produkcji i emisji zanieczyszczeń, prawami majątkowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, lub niebędącymi instrumentami finansowymi prawami majątkowymi, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości danego rodzaju energii lub paliw gazowych, lub praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, pod warunkiem:

1) zawarcia z towarowym domem maklerskim lub domem maklerskim, będącymi członkami giełdowej izby rozrachunkowej, umowy o rozliczanie transakcji albo

- 2) uzyskania zezwolenia Komisji na prowadzenie rachunków lub rejestrów tych towarów giełdowych.”,
- b) w ust. 5 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
- „6) listę osób reprezentujących podmiot w transakcjach giełdowych zawierającą imiona i nazwiska, daty i miejsca urodzenia, miejsca zamieszkania i numery PESEL tych osób, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;”,
- c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
- „9. W stosunku do podmiotów, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4, posiadających zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 40 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, art. 41a, art. 42, art. 44 i art. 46 pkt 1.”;
- 15) art. 50c otrzymuje brzmienie:
- „Art. 50c. 1. Ogłoszenie upadłości, otwarcie postępowania układowego, wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego lub wydanie innego orzeczenia lub decyzji o likwidacji, zawieszeniu lub ograniczeniu prowadzenia działalności:
- 1) członka giełdowej izby rozrachunkowej prowadzonej przez Krajowy Depozyt lub spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub
 - 2) członka innej giełdowej izby rozrachunkowej – skutkujących zawieszeniem lub ograniczeniem dokonywania przez niego spłaty zadłużenia albo ograniczających jego zdolność swobodnego rozporządzania mieniem, nie wywołuje skutków prawnych wobec środków znajdujących się na rachunku lub w rejestrze towarów giełdowych, rachunku pieniężnym lub rachunku bankowym tego członka, służącym do realizacji jego zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji w Krajowym Depozycie, spółce, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, albo w giełdowej izbie rozrachunkowej, w zakresie, w jakim środki te są potrzebne do realizacji tych zobowiązań, chociażby postępowanie zostało wszczęte albo inne orzeczenie lub decyzja zostały wydane przed ich zrealizowaniem.

2. W celu doprowadzenia do wykonania zobowiązań określonych w ust. 1 Krajowy Depozyt, spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub giełdowa izba rozrachunkowa są uprawnione do dysponowania środkami członka izby, o których mowa w ust. 1.

3. Środki prawne, o których mowa w ust. 1, nie wywołują skutków prawnych wobec przedmiotu zabezpieczenia ustanowionego na zasadach określonych w regulaminach, o których mowa w art. 16 ust. 1 lub art. 18 ust. 4, przez członka giełdowej izby rozrachunkowej na rzecz Krajowego Depozytu, spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub giełdowej izby rozrachunkowej, jak również nie mają wpływu na uprawnienia tych podmiotów wynikające z ustanowienia takiego zabezpieczenia.”;

16) w art. 52:

a) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) tryb postępowania w celu ochrony informacji stanowiących tajemnicę zawodową w towarowych domach maklerskich, a także nadzoru nad przepływem i wykorzystaniem tych informacji; rozporządzenie powinno szczegółowo określać procedurę postępowania, tak aby zapewnić ochronę informacji w towarowych domach maklerskich przed osobami trzecimi oraz umożliwić wykonywanie przez Komisję nadzoru w tym zakresie.”;

b) w ust. 2 uchyla się pkt 1 i 2;

17) w art. 53 w ust. 1:

a) uchyla się pkt 2,

b) w pkt 3 uchyla się lit. d;

18) w art. 55b uchyla się pkt 1;

19) użyte w art. 3a w ust. 4, w art. 13 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 38e w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w art. 52 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Rada Ministrów” zastępuje się wyrazami „minister właściwy do spraw gospodarki”;

20) użyte w art. 7 w ust. 1 i 4, w art. 8, w art. 14 w ust. 1 i w art. 24 wyrazy „minister właściwy do spraw instytucji finansowych” zastępuje się wyrazami „minister właściwy do spraw gospodarki”.

Art. 10. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 264 i 908) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W jednostce organizacyjnej na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w ramach określonej specjalności może być zatrudniona wyłącznie osoba posiadająca uprawnienia do zajmowania stanowiska o tej specjalności nadane przez Prezesa Agencji.”,

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) posiadają wykształcenie i staż pracy odpowiednie dla danej specjalności w zakresie stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;”,

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje się na 5 lat, z tym że uprawnienia dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w obiekcie jądrowym, nadaje się na okres 3 lat.

4. Obowiązku odbycia szkolenia nie stosuje się do osób, które przez ostatnie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i ubiegają się ponownie o uprawnienie do zatrudnienia na stanowisku mającym istotne znaczenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej o tej samej specjalności lub specjalności, dla której jest wymagany ten sam zakres szkolenia.”;

2) w art. 12b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) specjalności w zakresie stanowiska, o którym mowa w art. 12 ust. 1, i szczegółowe warunki nadawania uprawnień do zajmowania stanowiska o danej specjalności;
- 2) typy uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają, i szczegółowe warunki nadawania tych uprawnień;

- 3) tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz uprawnień dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowisku określonym w art. 12 ust. 1;
- 4) tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej;
- 5) wymagane zakresy szkoleń i formy organizowania szkoleń, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 11, oraz do rejestru, o którym mowa w art. 12a ust. 3

– w celu zapewnienia przestrzegania wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, a także zapewnienia wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabędą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień, a także mając na względzie, iż wysokość opłaty za egzamin nie może przekraczać 15% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

- 3) w art. 12f pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) stwierdzenia wykonywania obowiązków na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej albo czynności objętych uprawnieniem w sposób zagrażający bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) jakości handlowej owoców i warzyw w zakresie uregulowanym w przepisach Unii Europejskiej.”;
- 2) w art. 12 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych należy zgłosić:

 - 1) zmianę danych, o których mowa w ust. 3, w terminie 7 dni od dnia jej dokonania;
 - 2) zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia jej zaprzestania.”;
- 3) w art. 20:
 - a) po ust. 7 dodaje się ust. 7a i 7b w brzmieniu:

„7a. Mundur jest przydzielany przez wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych pracownikom Inspekcji, o których mowa w ust. 7.

7b. Mundur jest zwracany wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w przypadku rozwiązania stosunku pracy.”;
 - b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wzory, kolory oraz sposób przydzielania i zwracania munduru pracowników Inspekcji, o których mowa w ust. 7, mając na względzie odróżnienie pracowników Inspekcji od innych służb kontroli oraz zapewnienie właściwego umundurowania pracowników Inspekcji, w szczególności biorąc pod uwagę okres normalnego użytkowania munduru.”;
- 4) po art. 20 dodaje się art. 20a w brzmieniu:

„Art. 20a. 1. Pracownicy Inspekcji dokonujący kontroli otrzymują legitymacje służbowe.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, Nr 171, poz. 1225 i Nr 208, poz. 1541, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 214, poz. 1346 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 31, poz. 206 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 120, poz. 690.

2. Legitymacje służbowe wydaje:

- 1) wojewoda – wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i jego zastępcy;
- 2) wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych – pracownikom wojewódzkiego inspektoratu jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych;
- 3) dyrektor generalny Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – pracownikom Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

3. W przypadku utraty legitymacji służbowej pracownik jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym organ, który wydał legitymację.

4. Organ, który wydał legitymację, przeprowadza postępowanie wyjaśniające oraz unieważnia utraconą legitymację służbową i wydaje nową.

5. Legitymacja służbowa podlega wymianie w przypadku:

- 1) zmiany imienia lub nazwiska pracownika;
- 2) uszkodzenia lub zniszczenia;
- 3) zmiany stanowiska pracownika.

6. Z chwilą rozwiązania stosunku pracy legitymacja służbowa podlega zwrotowi organowi, który ją wydał.

7. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracowników Inspekcji dokonujących kontroli, mając na względzie możliwość identyfikacji pracownika Inspekcji i jego stanowiska służbowego.”;

5) w art. 23 uchyla się ust. 3;

6) w art. 27 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Zmiana sposobu zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3, albo ich zdjęcie wymaga pisemnej zgody wojewódzkiego inspektora udzielonej na wniosek jednostki kontrolowanej.

5. Odmowa udzielenia zgody, o której mowa w ust. 4, następuje w drodze decyzji.”;

7) w art. 28 uchyla się ust. 2a i ust. 8;

8) art. 30b otrzymuje brzmienie:

„Art. 30b. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości, wojewódzki inspektor przekazuje pisemnie jednostce kontrolowanej zalecenia pokontrolne i wzywa ją do usunięcia nieprawidłowości w określonym terminie.”;

9) w art. 35:

a) ust. 1–2a otrzymują brzmienie:

„1. Pracownicy Inspekcji mogą pobierać próbki lub ustalać klasy jakości handlowej określonych artykułów rolno-spożywczych na zlecenie zainteresowanych przedsiębiorców.

2. Oprócz pracowników Inspekcji:

- 1) próbki artykułów rolno-spożywczych danego rodzaju mogą pobierać również osoby posiadające wiedzę praktyczną i teoretyczną z zakresu pobierania próbek artykułów rolno-spożywczych tego rodzaju, potwierdzoną egzaminem zdanym przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora,
- 2) klasy jakości tusz zwierząt rzeźnych mogą ustalać również osoby posiadające wiedzę praktyczną i teoretyczną z zakresu ustalania klas jakości tusz zwierząt rzeźnych, potwierdzoną egzaminem zdanym przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora,
- 3) klasy jakości świeżych owoców i warzyw mogą ustalać również osoby, które odbyły szkolenie w zakresie zasad ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw:
 - a) przeprowadzone przez wojewódzkiego inspektora lub podmiot upoważniony przez Głównego Inspektora lub
 - b) o którym mowa w art. 12 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw, zatwierdzone przez właściwy organ innego państwa,
- 4) pobierać próbki lub ustalać klasy jakości handlowej określonych artykułów rolno-spożywczych mogą również osoby, wobec których decyzja o uznaniu kwalifikacji, wydana na podstawie przepisów o zasadach uznawania

kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, stała się ostateczna

– wpisane do rejestru rzeczoznawców, zwane dalej „rzeczoznawcami”.

2a. Egzamin, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, jest zdawany co 3 lata.”,

b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b–2f w brzmieniu:

„2b. Upoważnienie do prowadzenia szkoleń w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, może być wydane, jeżeli podmiot ubiegający się o to upoważnienie zapewnia:

- 1) odpowiednie warunki kadrowe do prowadzenia szkoleń w tym zakresie, w szczególności posiadanie przez osoby prowadzące szkolenia odpowiednich kwalifikacji: ukończenia studiów wyższych oraz posiadania wiedzy teoretycznej i co najmniej 5-letniego doświadczenia zawodowego z zakresu zagadnień objętych przedmiotem szkolenia;
- 2) przeprowadzenie szkoleń zgodnie z programem szkolenia odpowiadającym warunkom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 38.

2c. O wydaniu upoważnienia do prowadzenia szkoleń w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, rozstrzyga Główny Inspektor, w drodze decyzji, na wniosek podmiotu ubiegającego się o to upoważnienie.

2d. Wniosek o wydanie upoważnienia do prowadzenia szkoleń, poza elementami podania określonymi w art. 63 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiera:

- 1) program szkolenia;
- 2) imiona i nazwiska osób mających prowadzić szkolenia oraz wskazanie posiadanych przez nie kwalifikacji do prowadzenia takich szkoleń.

2e. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające posiadanie przez osoby mające prowadzić szkolenia kwalifikacji do prowadzenia takich szkoleń.

2f. Główny Inspektor cofa, w drodze decyzji, upoważnienie do prowadzenia szkoleń w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, jeżeli upoważniony podmiot nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 2b pkt 1 lub 2.”;

10) po art. 35 dodaje się art. 35a i art. 35b w brzmieniu:

„Art. 35a. 1. Udział w egzaminach, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2, oraz w szkoleniu, o którym mowa w art. 35 ust. 2 pkt 3 lit. a, podlega opłacie, która wynosi w przypadku:

- 1) egzaminów – 5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”, za rok poprzedzający rok przeprowadzenia egzaminu;
- 2) szkolenia – 1% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok przeprowadzenia szkolenia – za godzinę szkolenia.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa i są wpłacane na rachunek:

- 1) Głównego Inspektoratu – w przypadku egzaminów, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 2) wojewódzkiego inspektoratu – w przypadku szkolenia, o którym mowa w art. 35 ust. 2 pkt 3 lit. a.

Art. 35b. Za przeprowadzenie egzaminów, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2:

- 1) przewodniczący komisji kwalifikacyjnej otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok przeprowadzenia egzaminu,
- 2) członkowie komisji kwalifikacyjnej otrzymują wynagrodzenie w wysokości 0,5% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok przeprowadzenia egzaminu – od jednej osoby egzaminowanej.”;

11) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Skreślenie z rejestru rzeczoznawców następuje w przypadkach:

- 1) upływu 3 lat od dnia zdania egzaminu, o którym mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2, chyba że przed upływem tego okresu rzeczoznawca ponownie zda taki egzamin;
- 2) nieprzestrzegania przepisów dotyczących wykonywanych czynności;

- 3) wykazania oczywistej nieudolności lub niedbałości przy wykonywaniu obowiązków;
- 4) nieuzasadnionej odmowy przeprowadzenia klasyfikacji artykułu rolno-spożywczego;
- 5) nierzetelnego i stronniczego wykonywania obowiązków;
- 6) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;
- 7) rezygnacji złożonej przez rzeczoznawcę;
- 8) śmierci.

2. Skreślenie z rejestru rzeczoznawców w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 8, następuje z mocy prawa, bez wydania decyzji.”;

12) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przeprowadzania egzaminów, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 2 oraz art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2, oraz sposób powoływania i skład komisji kwalifikacyjnej,
- 2) szczegółowy tryb ubiegania się o udzielenie upoważnienia oraz szczegółowe wymagania do uzyskania przez podmiot upoważnienia do prowadzenia szkoleń w zakresie, o którym mowa w art. 35 ust. 2 pkt 3 lit. a,
- 3) wzory zaświadczeń o wpisaniu do rejestru rzeczoznawców, pieczęci imiennej wydawanej rzeczoznawcom i protokołów z przeprowadzonych przez rzeczoznawcę czynności

– mając na względzie zapewnienie rzetelnej i obiektywnej kontroli artykułów rolno-spożywczych.”;

13) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorcy, u których organy Inspekcji przeprowadziły kontrolę, w tym kontrolę graniczną lub kontrolę przeprowadzaną na podstawie przepisów odrębnych, są obowiązani wnieść opłaty za czynności przeprowadzone w ramach kontroli, jeżeli w wyniku tej kontroli stwierdzono, że artykuły rolno-spożywcze nie odpowiadają wymaganiom w zakresie jakości handlowej wynikającym z przepisów o jakości handlowej lub wymaganiom dodatkowym zadeklarowanym przez producenta.”;

14) w art. 40a:

a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) uniemożliwia organowi Inspekcji lub organowi Inspekcji Handlowej przeprowadzanie kontroli, o których mowa w ustawie, lub kontroli przeprowadzanych na podstawie przepisów odrębnych, podlega karze pieniężnej w wysokości do dwudziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok nałożenia kary;

2) utrudnia organowi Inspekcji lub organowi Inspekcji Handlowej przeprowadzanie kontroli, o których mowa w ustawie, lub kontroli przeprowadzanych na podstawie przepisów odrębnych, podlega karze pieniężnej w wysokości do piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok nałożenia kary;”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kto nie usunął nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli, o których mowa w ustawie, lub kontroli przeprowadzanych na podstawie przepisów odrębnych, w terminie określonym w zaleceniach pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości do trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok nałożenia kary.”

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Kto bez zgody wojewódzkiego inspektora zmienia sposób zabezpieczeń, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3, albo je zdejmuje, podlega karze pieniężnej w wysokości do trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok nałożenia kary.”

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1–3a, wymierza, w drodze decyzji, Główny Inspektor albo właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.”

e) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Informacje zawarte w decyzjach wydanych na podstawie ust. 1 pkt 3 i 4 podaje się do publicznej wiadomości, z pominięciem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa oraz inne tajemnice podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych.”

f) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Główny Inspektor, wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.”,

g) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5d w brzmieniu:

„5a. Przed ustaleniem wysokości kary pieniężnej Główny Inspektor, wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej może żądać okazywania dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, o których mowa w ust. 5, w szczególności dotyczących obrotów, przychodu i wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

5b. W przypadku gdy przedsiębiorca nie uzyskał przychodu w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, przy wymierzaniu kary pieniężnej na podstawie ust. 1 pkt 4 lub 5 Główny Inspektor, wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej wymierza karę pieniężną w wysokości do dwudziestokrotności przeciętnego wynagrodzenia, nie niższą jednak niż 1000 zł.

5c. W przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niskiego stopnia zawinienia, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu można odstąpić od wymierzenia kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1–3a.

5d. O odstąpieniu od wymierzania kar pieniężnych, o którym mowa w ust. 5c, rozstrzyga, w drodze decyzji, Główny Inspektor, wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.”,

h) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa i są wpłacane na rachunek bankowy odpowiednio Głównego Inspektoratu, wojewódzkiego inspektoratu albo wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925 oraz z 2013 r. poz. 1650) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) obywateli państw trzecich, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów przysługuje im prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;
- 2) w art. 18:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Listę rzeczników patentowych prowadzi Urząd Patentowy przy użyciu systemu teleinformatycznego.”;
 - b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Lista rzeczników patentowych zawiera dane:

 - 1) numer wpisu na listę rzeczników patentowych;
 - 2) imię i nazwisko rzecznika patentowego;
 - 3) datę i miejsce urodzenia;
 - 4) wykształcenie;
 - 5) datę złożenia egzaminu kwalifikacyjnego albo datę wydania decyzji w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawodu rzecznika patentowego;
 - 6) datę wpisu na listę rzeczników patentowych i numer „Wiadomości Urzędu Patentowego”, w którym ogłoszono o wpisie;
 - 7) miejsce i formę wykonywania zawodu;
 - 8) adnotacje o odpisach orzeczeń dyscyplinarnych;
 - 9) funkcje pełnione w organach samorządu;
 - 10) informacje o okresie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu rzecznika patentowego;
 - 11) datę skreślenia z listy rzeczników patentowych i numer „Wiadomości Urzędu Patentowego”, w którym ogłoszono o skreśleniu;
 - 12) adnotacje o wydaniu legitymacji rzecznika patentowego.”;
 - c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wpisu na listę lub zmiany wpisu na liście rzeczników patentowych dokonuje się na wniosek zainteresowanego, z zastrzeżeniem ust. 4a.”;

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4c w brzmieniu:

„4a. W przypadkach, o których mowa w ust. 2a pkt 8, 9, 11 i 12 oraz w art. 24 ust. 2 pkt 2–6 i art. 58 ust. 1 pkt 4, zmiany wpisu na liście rzeczników patentowych dokonuje się z urzędu.

4b. Od wniosku o wpis na listę rzeczników patentowych albo o zmianę wpisu pobiera się opłatę, która stanowi dochód budżetu państwa.

4c. Wysokość opłaty od wniosku o wpis na listę rzeczników patentowych nie może przekroczyć 3% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o wpis, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”, oraz 1,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia od wniosku o zmianę wpisu.”;

3) w art. 19 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) odbył aplikację rzecznikowską na warunkach określonych w ustawie, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1;”;

4) po art. 19b dodaje się art. 19ba w brzmieniu:

„Art. 19ba. Osoba świadcząca usługi transgraniczne jest uprawniona do wykonywania wszelkich czynności, do których jest uprawniony rzecznik patentowy.”;

5) w art. 19d dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w postępowaniach, w których do doręczeń pism przeznaczonych dla osoby świadczącej usługi transgraniczne stosuje się rozporządzenie nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 (Dz. Urz. UE L 324 z 10.12.2007, str. 79, z późn. zm.).”;

6) w art. 21:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy:

- 1) w części dotyczącej problematyki technicznej, w zakresie wynalazków i wzorów użytkowych – osoby, która zdała europejski egzamin kwalifikacyjny i jest wpisana na listę zawodowych pełnomocników prowadzoną przez Europejski Urząd Patentowy;
- 2) w części dotyczącej problematyki prawnej w zakresie prawa cywilnego, prawa gospodarczego, prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego, postępowania sądownoadministracyjnego i postępowania cywilnego – osoby, która zdała egzamin adwokacki lub radcowski albo uzyskała uprawnienia adwokata lub radcy prawnego;
- 3) w części dotyczącej problematyki prawnej – osoby, która uzyskała stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie własności przemysłowej;
- 4) w części dotyczącej problematyki prawnej lub technicznej, w zakresie odpowiadającym nabytej praktyce – osoby, która przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o zwolnienie z aplikacji wykonywała na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, pod kierunkiem rzecznika patentowego, wymagające wiedzy i praktyki rzecznikowskiej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy w sprawach własności przemysłowej, w szczególności w kancelarii patentowej, o której mowa w art. 5, kancelarii patentowej na terytorium innego państwa członkowskiego, dziale ochrony własności przemysłowej przedsiębiorcy, uczelni lub jednostki naukowej;
- 5) w części dotyczącej problematyki prawnej lub technicznej, w zakresie odpowiadającym wykonywanym zadaniom – osoby, która przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o zwolnienie z aplikacji była zatrudniona w Urzędzie Patentowym na stanowisku eksperta.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, osoba ubiegająca się o zwolnienie z aplikacji rzecznikowskiej jest obowiązana dołączyć odpowiednio: dokument potwierdzający wpis na listę zawodowych pełnomocników prowadzoną przez

Europejski Urząd Patentowy, zaświadczenie o wpisie na listę adwokatów lub radców prawnych albo dokument potwierdzający uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu adwokackiego lub radcowskiego, dokument potwierdzający uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych w zakresie własności przemysłowej, dokumenty potwierdzające co najmniej 4-letni okres wykonywania na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagających wiedzy i praktyki rzecznikowskiej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej w sprawach własności przemysłowej lub dokumenty potwierdzające co najmniej 4-letni staż pracy oraz określające zakres wykonywanych zadań na stanowisku eksperta w Urzędzie Patentowym.”;

7) w art. 23a w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zatrudnienia w Urzędzie Patentowym, urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw gospodarki, sądzie administracyjnym, Europejskim Urzędzie Patentowym lub Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego;”;

8) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór i sposób prowadzenia listy rzeczników patentowych, kierując się koniecznością zapewnienia przejrzystości danych ujętych na liście;
- 2) wzór legitymacji rzecznika patentowego, kierując się koniecznością zapewnienia identyfikacji osoby uprawnionej do wykonywania zawodu oraz używającej tytułu zawodowego „rzecznik patentowy”;
- 3) wysokość opłat pobieranych przez Urząd Patentowy od wniosku o wpis oraz o zmianę wpisu na liście rzeczników patentowych, uwzględniając rzeczywistą wysokość kosztów związanych z dokonaniem lub ze zmianą wpisu.”;

9) w art. 27 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nabór na aplikację odbywa się raz w roku.”;

10) w art. 28 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Aplikacja odbywa się pod kierunkiem patrona wyznaczonego w drodze uchwały przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych.”;

11) w art. 28a:

a) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Wysokość opłaty rocznej za aplikację nie może być wyższa niż dwukrotność przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia kolejnego roku aplikacji.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej za aplikację, kierując się koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu kształcenia.”;

12) w art. 28b:

a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zadań rzecznika patentowego;”,

b) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Egzamin konkursowy przeprowadza się w formie pisemnej.

4. Za przeprowadzenie egzaminu konkursowego pobierana jest od kandydatów opłata, której wysokość nie może przekroczyć 20% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia tego egzaminu.

5. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za egzamin konkursowy, uwzględniając rzeczywiste koszty związane z przeprowadzeniem tego egzaminu.”;

13) w art. 29 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, co najmniej na trzy miesiące przed terminem egzaminu konkursowego, udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej informację o możliwości składania przez zainteresowane osoby wniosków o wpis na listę aplikantów oraz zakres tematyczny egzaminu, w tym wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu jego udostępnienia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań z zakresu prawa, a także wykaz literatury stanowiącej podstawę opracowania pytań z zakresu elementów wiedzy technicznej.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, na wniosek Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, Prezes Urzędu Patentowego zamieszcza w organie urzędowym Urzędu Patentowego „Wiadomości Urzędu Patentowego”, a także udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Patentowego.”;

14) w art. 31:

a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) postępowania administracyjnego, postępowania sądownoadministracyjnego oraz postępowania cywilnego;”;

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Egzamin kwalifikacyjny składa się z trzech części pisemnych.

3. Egzamin kwalifikacyjny polega na sporządzeniu przez zdającego:

1) dokumentacji zgłoszenia wynalazku do ochrony;

2) pisma procesowego w postępowaniu administracyjnym, sądownoadministracyjnym lub cywilnym;

3) opinii na podstawie przedstawionego stanu faktycznego lub rozstrzygnięcia problemu prawnego na podstawie opisanego przypadku (kazu).”;

c) uchyla się ust. 4;

15) w art. 33:

a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, na podstawie uchwał Komisji Egzaminacyjnej stwierdzających wyniki egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego, udostępnia niezwłocznie te wyniki w Biuletynie Informacji Publicznej.”;

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. Członek Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, który brał udział w wydaniu uchwały, w odniesieniu do której wniesiono odwołanie, nie może orzekać co do tego odwołania.

6b. Od uchwały Krajowej Rady Rzeczników Patentowych w przedmiocie wyniku egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.”;

16) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. 1. Za przeprowadzenie egzaminu kwalifikacyjnego od osoby przystępującej do egzaminu jest pobierana opłata, której wysokość nie może

przekroczyć 30% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia tego egzaminu.

2. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu kwalifikacyjnego, uwzględniając rzeczywiste koszty związane z przeprowadzeniem tego egzaminu.”;

17) w art. 35 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Aplikantowi, o którym mowa w ust. 1, wydaje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia złożenia egzaminu kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym, zaświadczenie o jego złożeniu.”;

18) w art. 36 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Od dnia złożenia egzaminu kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym wskazanego w zaświadczeniu, o którym mowa w art. 35 ust. 2, do dnia poprzedzającego dzień wpisu na listę rzeczników patentowych aplikant może zastępować rzecznika patentowego w zakresie, o którym mowa w ust. 1.”;

19) w art. 37:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w przypadku wpisu na listę rzeczników patentowych;”;

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w przypadku niezłożenia wniosku o wpis na listę rzeczników patentowych w terminie, o którym mowa w art. 20 ust. 1;”;

c) po pkt 4 dodaje się pkt 4a i 4b w brzmieniu:

„4a) w razie nieprzystąpienia do egzaminu kwalifikacyjnego w terminie wyznaczonym przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych;

4b) w razie niezłożenia egzaminu kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym;”;

20) w art. 44:

a) uchyla się ust. 2 i 3,

b) w ust. 7 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 23a ust. 1.”;

21) w art. 51 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) organizowanie aplikacji, w tym uchwalanie programu oraz regulaminu aplikacji i egzaminu kwalifikacyjnego, a także wyznaczanie aplikantom patrona;”.

Art. 13. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1017 oraz z 2013 r. poz. 1650) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) wytwarzaniu – należy przez to rozumieć oprócz działalności wytwórczej, o której mowa w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.¹¹⁾), także odzysk w rozumieniu art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, 888 i 1238) oraz działalność rusznikarską polegającą na wytwarzaniu broni palnej lub istotnych części broni palnej dołączanych lub przeznaczonych do dołączenia do broni palnej, lub na przerabianiu broni palnej przez ingerencję w jej istotne części;”;
- 2) w art. 30:
 - a) w ust. 2:
 - w pkt 1 w lit. a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„przedsiębiorcy, jednostce naukowej lub szkole wyższej, którzy przedłożą;”,
 - w pkt 2 lit. h otrzymuje brzmienie:

„h) specjalistycznym uzbrojonym formacjom ochronnym, uprawnionym do posiadania broni na podstawie pozwolenia, o którym mowa w art. 9 ust. 8 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji – na podstawie zaświadczenia właściwego organu Policji, uprawniającego do nabycia określonego rodzaju oraz liczby egzemplarzy broni;”,
 - b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Przedsiębiorca wprowadzający do obrotu broń palną, z wyjątkiem broni, o której mowa w art. 11 pkt 10 i 11 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, odstrzeliwuje trzy naboje z każdej lufy egzemplarza broni palnej – przeznaczonej do sprzedaży – o kalibrze do 20 mm lub o kalibrze wagomiarowym do 12 oraz zabezpiecza łuski.

2b. Odstrzelenia nabojów dokonuje się w obecności funkcjonariusza Policji posiadającego pisemne upoważnienie komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce wykonywania działalności gospodarczej przez

¹¹⁾ Zmiany jak w odnośniku 7.

przedsiębiorcę wprowadzającego do obrotu broń palną. Z czynności tej przedsiębiorca sporządza protokół, który zawiera:

- 1) oznaczenie:
 - a) daty odstrzału,
 - b) miejsca odstrzału,
 - c) rodzaju, nazwy, marki, kalibru, serii, numeru i roku produkcji broni palnej,
 - d) producenta oraz kraju lub miejsca wytworzenia broni palnej;
 - 2) dodatkowe oznaczenia fabryczne stosowane przez producenta lub szczegółowy opis broni palnej, o ile są stosowane;
 - 3) podpisy przedsiębiorcy i funkcjonariusza Policji.”,
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Przedsiębiorca jest obowiązany poinformować o dokonanej sprzedaży:
- 1) materiałów wybuchowych podmiotom wymienionym w ust. 2 pkt 1 lit. a i c – komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na siedzibę nabywcy;
 - 2) broni palnej lub jej istotnych części osobom fizycznym, przedsiębiorcom i podmiotom wymienionym w ust. 2 pkt 2 lit. a–e oraz h–i – odpowiednio komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania nabywcy albo siedzibę nabywcy, albo organ wojskowy, który wydał zaświadczenie uprawniające do nabycia broni lub jej istotnych części;
 - 3) amunicji przedsiębiorcom i podmiotom, wymienionym w ust. 2 pkt 3 lit. c, g i h – komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na siedzibę nabywcy.”,
- d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:
- „3a. Informacja o dokonanej sprzedaży zawiera:
- 1) dane identyfikujące sprzedawcę i nabywcę:
 - a) imię i nazwisko osoby fizycznej lub przedsiębiorcy albo nazwę przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna,
 - b) adres stałego pobytu osoby fizycznej lub przedsiębiorcy albo adres siedziby przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna,

- c) numer identyfikacji podatkowej NIP przedsiębiorcy nabywającego albo numer PESEL osoby nabywającej, albo nazwę, serię i numer dokumentu tożsamości, jeżeli osoba nabywająca nie posiada numeru PESEL,
 - d) w przypadku sprzedaży materiałów wybuchowych – również dane identyfikujące osobę upoważnioną do ich odbioru: imię i nazwisko, nazwę oraz serię i numer dokumentu tożsamości, a także organ wydający dokument tożsamości;
- 2) datę i miejsce sprzedaży;
 - 3) dane identyfikujące przedmiot sprzedaży;
 - 4) dane identyfikujące dokument uprawniający do nabycia lub sprzedaży.

3b. W przypadku sprzedaży broni palnej, z wyjątkiem broni, o której mowa w art. 11 pkt 10 i 11 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, do informacji, o której mowa w ust. 3a, dołącza się łuski odstrzelonych nabojów wraz z protokołem ich odstrzału, o którym mowa w ust. 2b.

3c. Podmioty, o których mowa w art. 30 ust. 2 pkt 2 lit. c i f, wraz z zakupioną bronią otrzymują do każdego egzemplarza broni łuski odstrzelonych nabojów łącznie z protokołem ich odstrzału, o którym mowa w ust. 2b.”,

- e) ust. 5 otrzymuje następujące brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw gospodarki i minister właściwy do spraw wewnętrznych określają, w drodze rozporządzenia, tryb i formę przekazywania informacji, o której mowa w ust. 3 i 3a, oraz szczegółowy zakres i wzór tej informacji, mając na względzie konieczność zapewnienia skutecznej kontroli obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.”;

- 3) w art. 35a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rodzaje broni palnej, odpowiadające kategoriom broni palnej, określonym w przepisach, o których mowa w ust. 1, określają przepisy wydane na podstawie art. 10a ust. 8 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.

- 1) po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu:

„Art. 36a. 1. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru lub badań archeologicznych jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami albo ich samodzielne wykonywanie przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1.

2. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi robotami oraz wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c.”;

- 2) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb wydawania pozwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i badań architektonicznych, a także innych działań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 6–11, przy zabytku wpisanym do rejestru oraz badań archeologicznych i poszukiwań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 12;
- 2) dane i informacje, które powinny zawierać wnioski o wydanie pozwoleń, oraz dokumentację dołączaną do wniosków niezbędną do ich rozpatrzenia;
- 3) dane i informacje, które powinny zawierać pozwolenia, oraz warunki, które mogą zostać w nich zastrzeżone;
- 4) standardy dokumentacji prac konserwatorskich i prac restauratorskich, prowadzonych przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru oraz badań archeologicznych.

2. Tryb wydawania pozwoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, określa się, uwzględniając właściwość organów do ich wydawania oraz konieczność zapewnienia sprawności prowadzonego postępowania o wydanie pozwolenia, w tym sposób postępowania w przypadku, gdy wykonawca podejmowanych działań jest wyłaniany w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

3. Dane, informacje i dokumentację, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, określa się, uwzględniając potrzebę dokonania wszechstronnej oceny wpływu planowanych działań na zabytek, jednak bez konieczności ponoszenia przez wnioskodawcę dodatkowych kosztów, oraz konieczność wskazania takich warunków prowadzenia tych działań, które zapewniają zachowanie zabytku w jak najlepszym stanie.

4. Standardy, o których mowa w ust. 1 pkt 4, ustala się tak, aby poszczególne etapy prac konserwatorskich i prac restauratorskich prowadzonych przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru oraz badań archeologicznych były udokumentowane i uwzględniały wszystkie okoliczności prowadzonych prac.”;

3) po art. 37 dodaje się art. 37a–37h w brzmieniu:

„Art. 37a. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub konserwacji zabytków oraz po zaliczeniu szóstego semestru tych studiów przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.

2. W dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych, o których mowa w ust. 1, pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która posiada:

- 1) świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub
 - 2) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie
- oraz przez co najmniej 4 lata brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie, prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru.

Art. 37b. 1. Pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi, prowadzonymi przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowaną zielenią wpisaną do rejestru kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w tym zakresie, oraz po zaliczeniu szóstego semestru tych studiów przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich prowadzonych przy tego rodzaju zabytkach wpisanym do rejestru, lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie oraz prace restauratorskie, prowadzone przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowaną zielenią wpisaną do rejestru.

3. Prace o charakterze technicznym w zakresie, o którym mowa w ust. 1, samodzielnie wykonuje osoba, która posiada świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach związanych z pielęgnacją zieleni, albo przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w tego rodzaju pracach prowadzonych przy zabytkach wpisanym do rejestru lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.

Art. 37c. Robotami budowlanymi kieruje albo nadzór inwestorski wykonuje, przy zabytkach nieruchomych wpisanym do rejestru osoba, która posiada uprawnienia budowlane określone przepisami Prawa budowlanego oraz przez co najmniej 18 miesięcy brała udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanym do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.

Art. 37d. 1. Badaniami architektonicznymi zabytków wpisanym do rejestru kieruje osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku architektura lub
- 2) posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych, których program obejmował zajęcia lub grupy zajęć umożliwiające nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia badań architektonicznych w wymiarze co

najmniej 60 godzin kształcenia lub pozwalające na uzyskanie co najmniej 6 punktów ECTS, lub

3) ukończyła studia podyplomowe w zakresie prowadzenia badań architektonicznych – oraz po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 6 miesięcy brała udział w badaniach architektonicznych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują badania architektoniczne zabytków wpisanych do rejestru.

Art. 37e. 1. Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych w zakresie archeologii i przez co najmniej 12 miesięcy brała udział w badaniach archeologicznych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują badania archeologiczne.

Art. 37f. Przy ustalaniu udziału w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, prowadzonych przy zabytku wpisanym do rejestru uwzględnia się udział w tych pracach, badaniach lub robotach, prowadzonych przy zabytkach niewpisanych do rejestru, o ile były one prowadzone przed dniem 26 sierpnia 2011 r.

Art. 37g. 1. Udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, prowadzonych odpowiednio przy zabytku wpisanym do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanym do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1, oraz badaniach archeologicznych, lub zatrudnienie przy tych pracach lub badaniach w muzeum będącym instytucją kultury, potwierdzają świadectwa, w tym dotyczące odbytych praktyk zawodowych, oraz inne dokumenty zaświadczające udział w tych pracach, badaniach lub robotach lub zatrudnienie przy tych pracach wydane przez kierownika jednostki organizacyjnej, na rzecz której te prace, badania lub roboty były wykonywane, albo przez osobę, pod której nadzorem były wykonywane, w tym zakresy obowiązków na stanowiskach pracy w muzeum będącym instytucją kultury, lub zaświadczenia wydane przez wojewódzkich konserwatorów zabytków.

2. Udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych prowadzonych przed dniem 26 sierpnia 2011 r. przy zabytku niewpisanym do rejestru

zabytków potwierdzają świadectwa, inne dokumenty lub zaświadczenia, o których mowa w ust. 1.

Art. 37h. 1. Wykształcenie i tytuły zawodowe, o których mowa w art. 37a, art. 37b, art. 37d i art. 37e, mogą być uzyskane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są one uznawane za równorzędne wykształceniu i tytułom zawodowym uzyskanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów.

2. Doświadczenie zawodowe, o którym mowa w art. 37a i art. 37b, może być nabyte poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile dotyczy prac konserwatorskich, prac restauratorskich lub badań konserwatorskich prowadzonych przy zabytkach wpisanych do inwentarza muzeum lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273, poz. 2702, z późn. zm.¹³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Tłumaczem przysięgłym może być osoba fizyczna, która:

- 1) ma obywatelstwo polskie albo obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, obywatelstwo Konfederacji Szwajcarskiej albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie i zasadach określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej przysługuje jej prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa;
- 2) zna język polski;
- 3) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 4) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 5) ukończyła co najmniej studia wyższe pierwszego stopnia;

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 107, poz. 722, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 oraz z 2013 r. poz. 1247.

6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin z umiejętności tłumaczenia z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski, zwany dalej „egzaminem na tłumacza przysięgłego”.

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Sprawiedliwości może, w drodze decyzji, zwolnić kandydata na tłumacza przysięgłego z wymogu posiadania wykształcenia określonego w ust. 1 pkt 5, w szczególności gdy liczba tłumaczy przysięgłych określonego języka jest niewystarczająca dla ochrony interesu społecznego i potrzeb wymiaru sprawiedliwości. Zwolnienie następuje na wniosek kandydata na tłumacza przysięgłego złożony nie później niż 30 dni przed datą egzaminu.”;

2) uchyla się art. 9;

3) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Minister Sprawiedliwości może, w drodze decyzji, zawiesić tłumacza przysięgłego w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego na okres 5 lat z powodu niewykonywania takich czynności przez okres dłuższy niż 3 lata, licząc od dnia ostatniej czynności.

2. Minister Sprawiedliwości zawiesza tłumacza przysięgłego, na jego wniosek, w drodze decyzji, w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego na okres wskazany we wniosku, nie dłuższy jednak niż 5 lat.

3. W okresie zawieszenia Minister Sprawiedliwości może, na uzasadniony wniosek tłumacza przysięgłego, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1 i 2.”;

4) w art. 12 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) po upływie okresu zawieszenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1 i 2.”;

5) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Tłumacz przysięgły niewypełniający obowiązków, o których mowa w art. 8 ust. 2, art. 14, art. 15, art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 2 albo wypełniający te obowiązki nienależycie lub nierzetelnie podlega odpowiedzialności zawodowej.

2. Z tytułu odpowiedzialności zawodowej wobec tłumacza przysięgłego mogą być orzeczone następujące kary:

1) upomnienie;

2) nagana;

3) kara pieniężna nie niższa niż jedna dziesiąta przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym wydanie

prawomocnego orzeczenia w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734) i nie wyższa niż to wynagrodzenie;

- 4) zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego na okres od 3 miesięcy do roku;
 - 5) pozbawienie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, z możliwością ubiegania się o jego ponowne nadanie nie wcześniej niż po upływie 2 lat od pozbawienia i po ponownym złożeniu egzaminu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6.”;
- 6) w art. 23 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) 3 lata – w przypadku kar wymienionych w art. 21 ust. 2 pkt 3–5.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 79:
 - a) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. Komisja prowadzi rejestr agentów firm inwestycyjnych, z którymi firmy inwestycyjne zawarły umowę, o której mowa w ust. 1.

9. Komisja skreśla agenta firmy inwestycyjnej z rejestru, o którym mowa w ust. 8:

 - 1) jeżeli narusza on przepisy ustawy lub przepisy wydane na jej podstawie, w szczególności przepisy regulujące wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 2;
 - 2) niezwłocznie po otrzymaniu od firmy inwestycyjnej, zgodnie z art. 81 ust. 6 pkt 3, informacji o rozwiązaniu umowy, o której mowa w ust. 1;
 - 3) jeżeli przestał on spełniać warunki, które były podstawą wpisu do rejestru;
 - 4) jeżeli firma inwestycyjna utraciła uprawnienie do prowadzenia działalności maklerskiej.”,
 - b) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. W sprawach, o których mowa w ust. 9, przepisy art. 130 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”;

2) art. 81 otrzymuje brzmienie:

„Art. 81. 1. Wniosek o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 79 ust. 8, składa firma inwestycyjna, na rzecz której mają być wykonywane czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2. Wniosek zawiera:

1) w przypadku osoby fizycznej:

- a) dane osobowe, obejmujące imię i nazwisko, miejsce i adres zamieszkania, numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
- b) oświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej,
- c) opis dotychczasowego przebiegu pracy zawodowej lub prowadzonej działalności gospodarczej,
- d) oświadczenie o nieuznaniu za winnego przestępstwa wskazanego w ust. 4,
- e) zakres i sposób wykonywania czynności, jakie zostały powierzone na podstawie umowy, o której mowa w art. 79 ust. 1, oraz miejsce jej wykonywania,
- f) wskazanie osoby lub osób z firmy inwestycyjnej odpowiedzialnych za nadzór nad agentem firmy inwestycyjnej,
- g) opinię firmy inwestycyjnej, że dana osoba posiada odpowiedni poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego w zakresie usług pośrednictwa finansowego, obowiązujących przepisów prawa oraz standardów działalności firm inwestycyjnych, chyba że agentem firmy inwestycyjnej ma być osoba mająca prawo wykonywania zawodu maklera papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjnego;

2) w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej:

- a) dane obejmujące firmę lub nazwę oraz siedzibę i adres,
- b) opis prowadzonej działalności gospodarczej,
- c) oświadczenie o wpisie do właściwego rejestru,
- d) dane osobowe osób kierujących działalnością podmiotu, obejmujące imię i nazwisko, miejsce i adres zamieszkania, numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,

- e) oświadczenia osób kierujących działalnością podmiotu o nieuznaniu ich za winnych przestępstwa wskazanego w ust. 4,
- f) zakres i sposób wykonywania czynności, jakie zostały powierzone na podstawie umowy, o której mowa w art. 79 ust. 1, oraz miejsce jej wykonywania,
- g) wskazanie osoby lub osób z firmy inwestycyjnej odpowiedzialnych za nadzór nad agentem firmy inwestycyjnej,
- h) opinię firmy inwestycyjnej, że doświadczenie w zakresie obrotu instrumentami finansowymi posiadane przez dany podmiot lub przez osoby kierujące jego działalnością oraz struktura organizacyjna tego podmiotu gwarantują wykonywanie czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w sposób prawidłowy z dołożeniem należytej staranności.

2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i d oraz pkt 2 lit. c i e, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

3. W przypadku gdy agentem firmy inwestycyjnej ma być podmiot prowadzący działalność gospodarczą nadzorowaną przez organ, z którym Komisja zawarła porozumienie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy o nadzorze, Komisja, po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, występuje do tego organu o przedstawienie opinii dotyczącej sytuacji finansowej oraz sposobu prowadzenia działalności przez podmiot, który ma zostać wpisany do rejestru. Przedstawienie przez ten organ pozytywnej opinii o:

- 1) osobie fizycznej – jest uznawane za posiadanie przez nią odpowiedniego poziomu wiedzy i doświadczenia zawodowego w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. g;
- 2) osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej – jest uznawane za posiadanie przez nią lub przez osoby kierujące jej działalnością doświadczenia w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. h, oraz posiadanie przez tą osobę lub jednostkę struktury organizacyjnej, gwarantujących wykonywanie czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w sposób prawidłowy z dołożeniem należytej staranności.

4. Komisja odmawia wpisu do rejestru w przypadku, gdy osoba fizyczna, o której mowa w ust. 1 pkt 1, lub osoba kierująca działalnością podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, została uznana prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwa określone w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410), za przestępstwa określone w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, ustawie o ofercie publicznej lub za przestępstwa określone w niniejszej ustawie.

5. Komisja odmawia również dokonania wpisu do rejestru osoby fizycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, lub podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w przypadku gdy wykonywanie przez tę osobę lub ten podmiot czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, mogłoby doprowadzić do naruszenia bezpieczeństwa obrotu lub interesów klientów firmy inwestycyjnej. W przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Komisja odmawia dokonania wpisu do rejestru także wtedy, gdy doświadczenie w zakresie obrotu instrumentami finansowymi posiadane przez ten podmiot lub przez osoby kierujące jego działalnością oraz struktura organizacyjna tego podmiotu nie gwarantują wykonywania czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w sposób prawidłowy, z dołożeniem należytej staranności.

6. Firma inwestycyjna jest obowiązana do pisemnego informowania Komisji o:

- 1) każdorazowej zmianie danych objętych wnioskiem o wpis do rejestru, w terminie 7 dni od dnia powzięcia informacji o tych zmianach;
 - 2) rozpoczęciu przez agenta firmy inwestycyjnej wykonywania czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w terminie 3 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania tych czynności;
 - 3) rozwiązaniu umowy, o której mowa w art. 79 ust. 1, ze wskazaniem daty i przyczyn jej rozwiązania, w terminie 7 dni od dnia rozwiązania umowy.”;
- 3) w art. 81b w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny będący osobą fizyczną albo osoby zarządzające lub prowadzące sprawy przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego nie zostali uznani prawomocnym orzeczeniem za winnych popełnienia przestępstwa wskazanego w art. 81 ust. 4;”;

- 4) w art. 119:
 - a) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Do oświadczenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, przepis art. 81 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”,
 - b) uchyla się ust. 10;
- 5) w art. 127 w ust. 1 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
 - „3) która nie była uznana prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwa określone w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, za przestępstwa określone w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, ustawie o ofercie publicznej lub za przestępstwa określone w niniejszej ustawie;
 - 4) która złożyła, z zastrzeżeniem art. 129 ust. 1b, 2 i 3, egzamin z wynikiem pozytywnym odpowiednio przed komisją egzaminacyjną dla maklerów albo przed komisją egzaminacyjną dla doradców.”;
- 6) w art. 128:
 - a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Egzaminy na maklera i doradcę są sprawdzianem teoretycznego przygotowania kandydatów z następujących dziedzin.”,
 - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Egzamin na maklera przeprowadza komisja egzaminacyjna dla maklerów, a egzamin na doradcę komisja egzaminacyjna dla doradców. Sprawdziany umiejętności, o których mowa w art. 129 ust. 3, przeprowadzają odpowiednio komisja egzaminacyjna dla maklerów albo komisja egzaminacyjna dla doradców.”,
 - c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej kieruje jej pracami oraz wyznacza terminy egzaminów albo sprawdzianów umiejętności, o których mowa w art. 129 ust. 3.”,
 - d) w ust. 11 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) regulamin przeprowadzania egzaminów na maklera i doradcę oraz regulamin przeprowadzania sprawdzianów umiejętności, o których mowa w art. 129

ust. 3, uwzględniając konieczność zapewnienia równego traktowania osób składających egzamin lub przystępujących do sprawdzianu umiejętności, poufności składanego egzaminu lub sprawdzianu umiejętności oraz ich sprawnej organizacji, oraz”;

7) w art. 129:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpisu na listę maklerów albo na listę doradców dokonuje Komisja na wniosek zainteresowanego. Osoby, które złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin, zdały z wynikiem pozytywnym sprawdzian umiejętności lub których uprawnienia do wykonywania zawodu zostały przez Komisję uznane, składają wniosek w terminie 3 miesięcy odpowiednio od dnia złożenia egzamin, zdania sprawdzianu umiejętności lub uznania uprawnień do wykonywania zawodu.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Do wniosku dołącza się, w postaci oryginałów lub kopii, dokumenty potwierdzające spełnienie warunków określonych w:

- 1) art. 127 ust. 1 pkt 3;
- 2) odpowiednio w art. 127 ust. 1 pkt 4 lub w ust. 1b–3;
- 3) art. 127 ust. 1 pkt 2 – w przypadku osób, o których mowa w art. 127 ust. 2.

1b. Wpis na listę maklerów albo listę doradców bez konieczności składania egzaminu mogą uzyskać osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych, realizowanych na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1c.

1c. Przewodniczący Komisji, po zasięgnięciu opinii komisji egzaminacyjnej dla maklerów w odniesieniu do maklerów lub komisji egzaminacyjnej dla doradców w odniesieniu do doradców, może zawrzeć z uczelniami, których jednostki organizacyjne są uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych oraz prowadzą studia na kierunku studiów umożliwiających nabycie wiedzy z zakresu dziedzin, o których mowa w art. 128 ust. 1 lub ust. 1 i 2, umowy, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹⁴⁾).”,

¹⁴⁾ Zmiany jak w odnośniku 3.

c) ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Wpis na listę maklerów lub listę doradców bez konieczności składania egzaminu mogą uzyskać osoby, których kwalifikacje zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394 oraz z 2013 r. poz. 1650).

3. Wpis na listę maklerów lub listę doradców bez konieczności składania egzaminu mogą również uzyskać osoby nieposiadające uprawnień, o których mowa w ust. 2, o ile posiadają nadany przez zagraniczną instytucję tytuł, odpowiadający pod względem wymaganej do jego uzyskania wiedzy oraz podstawowych zasad jego wykonywania zawodowi odpowiednio maklera lub doradcy, oraz o ile ich kwalifikacje, stwierdzone w wyniku przeprowadzonego sprawdzianu umiejętności, gwarantują, że będą one wykonywać zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w sposób należyty.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wykaz nadawanych przez określone zagraniczne instytucje tytułów uprawniających do ubiegania się, zgodnie z ust. 3, o wpis na listę maklerów lub listę doradców bez konieczności składania egzaminu, uwzględniając, aby zakres wiedzy, który należy wykazać w celu uzyskania danego tytułu, był zbliżony do zakresu tematycznego obowiązującego na egzaminie odpowiednio dla maklerów lub dla doradców.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność odpowiedniego wykazania przez osoby składające wniosek spełnienia określonych w ustawie warunków dokonania wpisu na listę maklerów lub na listę doradców oraz zapewnienia Komisji możliwości weryfikacji spełnienia przez te osoby tych warunków.”;

8) w art. 131 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) na skutek uznania prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwa określone w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca

2000 r. – Prawo własności przemysłowej, za przestępstwa określone w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, ustawie o ofercie publicznej lub za przestępstwa określone w niniejszej ustawie;”;

9) w art. 148 w ust. 1 w pkt 2 lit. h otrzymuje brzmienie:

„h) stowarzyszeń i organizacji zrzeszających maklerów, doradców, emitentów zdematerializowanych papierów wartościowych albo banki powiernicze;”.

Art. 17. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1149, z późn. zm.¹⁵⁾) w art. 12 w ust. 2 w pkt 4 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) skreślenia maklera papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjnego z listy albo zawieszenia jego uprawnień do wykonywania zawodu;”.

Art. 18. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 oraz z 2013 r. poz. 21 i 1238) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 1 po pkt 17 dodaje się pkt 17a w brzmieniu:

„17a) zakładem – jest wyodrębniony technicznie i organizacyjnie zespół środków służących bezpośrednio do wykonywania działalności określonej w art. 2 ust. 1 albo art. 86, w tym wyrobiska górnicze, obiekty budowlane, urządzenia oraz instalacje;”;

2) w art. 50:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby wykonujące czynności polegające na wykonywaniu, dozоровaniu i kierowaniu pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań geofizycznych innych niż badania sejsmiczne i geofizyki wiertniczej, są obowiązane posiadać kwalifikacje w zawodzie geolog określone ustawą;”.

b) w ust. 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Ustala się następujące kategorie kwalifikacji w zawodzie geolog w zakresie wykonywania, dozоровania i kierowania pracami geologicznymi;”.

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 855 i 1385 oraz z 2013 r. poz. 70, 1012, 1036 i 1567.

- pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) kategoria IX – kierowanie i wykonywanie w terenie badań sejsmicznych i geofizyki wiertniczej, także przy użyciu środków strzałowych, wraz z projektowaniem i dokumentowaniem tych badań;”,
- uchyla się pkt 10–12,
- dodaje się pkt 13 w brzmieniu:
„13) kategoria XIII – wykonywanie czynności dozoru geologicznego nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań wymienionych w pkt 9, a także kierowanie w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górniczego, wykonywanymi bez użycia środków strzałowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekracza 100 m.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kwalifikacje określone w ust. 2 pkt 1–8 upoważniają do wykonywania i kierowania pracami geologicznymi dotyczącymi regionalnych badań budowy geologicznej kraju oraz otworów wiertniczych do rozpoznawania budowy głębokiego podłoża, niezwiązanych z dokumentowaniem złóż kopalin.”;

3) art. 51 i art. 52 otrzymują brzmienie:

„Art. 51. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w zakresie wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi:

- 1) w kategoriach I–IX następuje w drodze świadectwa wydanego przez ministra właściwego do spraw środowiska;
- 2) w kategorii XIII następuje w drodze świadectwa wydanego przez marszałka województwa:
 - a) dolnośląskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego i wielkopolskiego,
 - b) małopolskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego,
 - c) mazowieckiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: lubelskiego, łódzkiego, mazowieckiego i podlaskiego,

- d) pomorskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodnio-pomorskiego.

Art. 52. 1. O stwierdzenie kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii I–IX może ubiegać się osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów wyższych, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych oraz odbyła praktykę zawodową, odpowiednią do poziomu kształcenia i kierunku ukończonych studiów wyższych, zwaną dalej „praktyką”, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1.

2. O stwierdzenie kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii XIII może ubiegać się osoba, która posiada co najmniej świadectwo dojrzałości oraz świadectwo ukończenia szkoły nadające prawo używania tytułu zawodowego albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego, albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1, lub dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych oraz odbyła praktykę, określone w tych przepisach.

3. Zakres ukończonych studiów wyższych, o których mowa w ust. 1 i 2, dokumentuje się na podstawie:

- 1) nazw kierunków studiów lub
- 2) nazw specjalności, lub
- 3) wykazu przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplemencie do dyplomu, z tym że studiami umożliwiającymi nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych są te studia, które obejmowały co najmniej dwie nauki geologiczne w zakresie wnioskowanej kategorii, pozwalające na uzyskanie przynajmniej 6 punktów ECTS lub obejmujących przynajmniej 60 godzin kształcenia.

4. Praktyką jest udział:

- 1) w wykonywaniu dozoru prac geologicznych lub wykonywaniu prac kartografii geologicznej, lub wykonywaniu w terenie badań geofizycznych, lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi;

- 2) w sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych lub projektowaniu i dokumentowaniu prac kartografii geologicznej, albo badań geofizycznych.

5. Praktykę, o której mowa w ust. 4, można rozpocząć:

- 1) w przypadku osób ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii I–IX – po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, o których mowa w ust. 1, lub po rozpoczęciu studiów wyższych drugiego stopnia, o których mowa w ust. 1;
- 2) w przypadku osób ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii XIII – po uzyskaniu świadectwa ukończenia szkoły nadającego prawo używania tytułu zawodowego albo dyplomu uzyskania tytułu zawodowego, albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w zawodach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lub po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, o których mowa w ust. 2, lub po rozpoczęciu studiów wyższych drugiego stopnia, o których mowa w ust. 2.

6. Do okresu praktyki, o której mowa w ust. 4, zalicza się praktykę objętą programem kształcenia na studiach wyższych, o których mowa w ust. 1 i 2, pod warunkiem że jest prowadzona na podstawie umowy dotyczącej praktyki, zawartej między szkołą wyższą a przedsiębiorstwem geologicznym lub górnictwem.

7. Praktyka, o której mowa w ust. 4, odbywa się pod nadzorem osób uprawnionych do wykonywania takich samych czynności objętych kwalifikacjami, o które ubiega się osoba odbywająca praktykę.

8. Praktyką jest także udział osób zatrudnionych w urzędzie obsługującym organ administracji geologicznej w sprawdzaniu, ocenie, przyjmowaniu lub zatwierdzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych.”;

- 4) w dziale IV rozdział 2 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 2

Kwalifikacje w zakresie górnictwa i ratownictwa górnictwa

Art. 53. 1. Osoby wykonujące czynności:

- 1) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górnictwa albo zakładu oraz

kierownika oraz zastępcy kierownika działu ruchu zakładu górniczego albo zakładu w:

- a) podziemnych zakładach górniczych,
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną,
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną,
 - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1,
 - e) odkrywkowych zakładach górniczych,
 - f) zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi,
 - g) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową,
 - h) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową,
 - i) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla,
 - j) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 2) w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w:
- a) podziemnych zakładach górniczych,
 - b) odkrywkowych zakładach górniczych,
 - c) zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi,
 - d) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla,
 - e) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 3) w dozorze ruchu w podziemnych zakładach górniczych,
- 4) mierniczego górniczego,
- 5) geologa górniczego,
- 6) geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych,
- 7) kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym,
- 8) specjalistyczne w ruchu zakładu górniczego
- są obowiązane posiadać kwalifikacje określone ustawą.

2. Osoby wykonujące niewymienione w ust. 1 pkt 2 i 3 czynności w wyższym dozorze ruchu oraz w dozorze ruchu w zakładach górniczych albo zakładach są

obowiązane posiadać określone przez pracodawcę przygotowanie zawodowe i doświadczenie zawodowe do wykonywania tych czynności.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do osób wykonujących czynności w wyższym dozorze ruchu:

- 1) w specjalności mierniczej w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1, które uzyskały stwierdzenie kwalifikacji, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 3 lit. a;
- 2) w specjalności geologicznej w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1, które uzyskały stwierdzenie kwalifikacji, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 4 lit. a.

4. Osobami wykonującymi czynności kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym są:

- 1) kierownik jednostki ratownictwa górniczego, jego zastępca, kierownik okręgowej stacji ratownictwa górniczego, jego zastępca, kierownik dyżurujących zawodowych zastępów ratowniczych oraz kierownik zawodowych pogotowi specjalistycznych – w podmiotach wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych;
- 2) kierownik jednostki ratownictwa górniczego, jego zastępca, kierownik oddziału terenowego jednostki ratownictwa górniczego oraz kierownik zawodowych pogotowi specjalistycznych – w podmiotach wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze.

5. Osobami wykonującymi czynności specjalistyczne w ruchu zakładu górniczego są:

- 1) w podziemnych zakładach górniczych:
 - a) górnik strzałowy,
 - b) wydawca środków strzałowych,
 - c) sygnalista szybowy,
 - d) maszynista maszyn wyciągowych,
 - e) rewident urządzeń wyciągowych,
 - f) operator maszyn do robót strzałowych oraz pojazdów do przewozu osób lub środków strzałowych pod ziemią,
 - g) maszynista: lokomotyw pod ziemią, kolejek podwieszanych pod ziemią lub kolejek spągowych pod ziemią,

- h) rewident urządzeń systemów łączności, alarmowania i bezpieczeństwa,
 - i) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV pod ziemią,
 - j) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV pod ziemią;
- 2) w odkrywkowych zakładach górniczych:
- a) strzałowy,
 - b) wydawca środków strzałowych;
- 3) w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, zakładach wykonujących roboty geologiczne w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla:
- a) strzałowy,
 - b) wydawca środków strzałowych,
 - c) operator agregatów cementacyjnych, zasobników oraz urządzeń do intensyfikacji wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego albo składowania dwutlenku węgla,
 - d) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
 - e) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV.

Art. 54. Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–7, wymaga posiadania następujących kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego:

- 1) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–6 – znajomości, w stopniu niezbędnym do wykonywania tych czynności, przepisów prawa geologicznego i górniczego oraz innych przepisów stosowanych w ruchu zakładu górniczego albo zakładu oraz:
- a) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–3 – zagadnień związanych z prowadzeniem ruchu określonego rodzaju zakładów górniczych albo zakładów oraz występujących w nich zagrożeń,
 - b) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 4 – zagadnień związanych z wykonywaniem czynności mierniczego górniczego, czynności kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych, czynności kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych albo zakładach oraz czynności

w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych albo zakładach,

- c) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 – zagadnień związanych z wykonywaniem czynności geologa górniczego, czynności kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych, czynności kierownika ruchu w zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki, czynności kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych albo zakładach oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych albo zakładach,
 - d) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 6 – zagadnień niezbędnych do wykonywania czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych, czynności kierownika działu tupań w podziemnych zakładach górniczych oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych, a także czynności kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami;
- 2) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 7, znajomości:
- a) przepisów określających zasady prowadzenia ruchu zakładu górniczego oraz prowadzenia akcji ratowniczych i wykonywania prac profilaktycznych w zakładzie górniczym,
 - b) organizacji i zadań ratownictwa górniczego,
 - c) wyposażenia jednostek ratownictwa górniczego,
 - d) metod prowadzenia akcji ratowniczych i wykonywania prac profilaktycznych,
 - e) metod prowadzenia szkoleń i ćwiczeń ratowniczych,
 - f) zasad udzielania pomocy przedmedycznej,

- g) działalności pogotowi specjalistycznych;
- 3) posiadania tytułu zawodowego lub kwalifikacji zawodowych w zawodach wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2, ukończenia określonych w tych przepisach studiów wyższych lub ukończenia określonych w tych przepisach studiów podyplomowych;
- 4) w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2:
 - a) posiadania odpowiednich kwalifikacji w zawodzie lub odpowiednich uprawnień zawodowych,
 - b) złożenia określonych w tych przepisach egzaminów uzupełniających.

Art. 55. 1. Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–7, wymaga posiadania kwalifikacji w zakresie doświadczenia zawodowego, którymi jest odbycie, również przed uzyskaniem kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o których mowa w art. 54 pkt 3 lub 4, praktyki:

- 1) w zakresie obejmującym czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2, lub w ruchu zakładu górniczego albo zakładu,
- 2) mierniczej,
- 3) geologicznej,
- 4) geofizycznej,
- 5) ratowniczej

– określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2, czasem jej trwania oraz rodzajem wykonywanych czynności.

2. Praktyką w zakresie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–3 i ust. 2, lub w ruchu zakładu górniczego albo zakładu jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w dziale ruchu lub specjalności technicznej w:

- 1) zakładach górniczych prowadzących działalność tą samą metodą lub
- 2) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, lub
- 3) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1, lub
- 4) podmiotach wykonujących w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone im czynności w ruchu zakładu górniczego prowadzącego działalność tą samą metodą albo zakładu.

3. Praktyką mierniczą jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w zakresie miernictwa górniczego w:

- 1) zakładzie górniczym lub
- 2) podmiocie wykonującym w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu czynności w ruchu zakładu górniczego.

4. Praktyką geologiczną jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w zakresie geologii górniczej w:

- 1) zakładzie górniczym lub
- 2) podmiocie wykonującym w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu czynności w ruchu zakładu górniczego.

5. Praktyką geofizyczną jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w zakresie geofizyki górniczej w:

- 1) zakładzie górniczym albo zakładzie lub
- 2) podmiocie wykonującym w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu czynności w ruchu zakładu górniczego albo zakładu.

6. Praktyką ratowniczą jest, w zależności od rodzaju czynności, wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności:

- 1) w służbach ratownictwa górniczego przedsiębiorcy w określonym w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górniczego;
- 2) na stanowisku ratownika górniczego w określonym w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górniczego;
- 3) na stanowisku zawodowego ratownika górniczego w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności ratownictwa górniczego dla określonego w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górniczego;
- 4) na stanowisku kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności ratownictwa górniczego dla określonego w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górniczego.

7. Praktyką w zakresie uregulowanym w niniejszym rozdziale jest również udział osób zatrudnionych w urzędzie obsługującym organ nadzoru górniczego lub inny organ nadzoru i kontroli warunków pracy w wykonywaniu nadzoru i kontroli nad czynnościami określonymi w art. 53.

Art. 56. Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 5, wymaga:

- 1) ukończenia:
 - a) szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej dającej wykształcenie średnie albo
 - b) szkoły ponadpodstawowej i posiadania tytułu zawodowego, albo
 - c) szkoły ponadgimnazjalnej i posiadania kwalifikacji w zawodzie;
- 2) odbycia praktyki, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 3:
 - a) stażem pracy lub okresem szkolenia praktycznego na stanowisku oraz
 - b) rodzajem wykonywanych czynności;
- 3) posiadania aktualnego zaświadczenia o odbyciu kursu specjalistycznego lub aktualnych zaświadczeń o odbyciu kursów specjalistycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 3;
- 4) posiadania dodatkowych kwalifikacji określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 3 – w przypadku czynności wymienionych w art. 53 ust. 5:
 - a) pkt 1 lit. i oraz j,
 - b) pkt 3 lit. d oraz e;
- 5) posiadania aktualnego orzeczenia psychologicznego wydawanego na podstawie wyniku badań psychologicznych prowadzonych w ramach służby medycyny pracy, obejmujących zagadnienia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 3 – w przypadku osób wykonujących czynności wymienione w art. 53 ust. 5 pkt 1 lit. c–j oraz pkt 3 lit. c–e;
- 6) posiadania aktualnego orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1329 oraz z 2013 r. poz. 775 i 1238) – w przypadku osób wykonujących czynności wymienione w art. 53 ust. 5:
 - a) pkt 1 lit. a oraz b,
 - b) pkt 2,
 - c) pkt 3 lit. a oraz b;
- 7) posiadania minimalnego wieku określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 3.

Art. 57. 1. Zakres ukończonych studiów wyższych dokumentuje się na podstawie:

- 1) nazw kierunków studiów lub
- 2) nazw specjalności, lub
- 3) wykazu przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplemencie do dyplomu.

2. Złożenie egzaminów uzupełniających dokumentuje się zaświadczeniem wydanym przez szkołę wyższą realizującą program studiów w zakresie określonym w tych przepisach.

Art. 58. 1. Wykonywanie czynności:

- 1) kierowników działów: górniczego, techniki strzałowej, tapan, wentylacji, energomechanicznego oraz energomechanicznego do spraw obiektów podstawowych w:
 - a) podziemnych zakładach górniczych:
 - wydobywających węgiel kamienny lub
 - wydobywających rudy metali, lub
 - wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, lub
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
 - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1:
 - pkt 1 lub 5 lub
 - pkt 2 lub 5, lub
 - pkt 3 lub 5, lub
 - pkt 4 lub 5,
- 2) w wyższym dozorze ruchu oraz w dozorze ruchu w specjalności: górniczej, geofizycznej, górnicze wyciągi szybowe, mechanicznej – maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej – maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej – teletechnicznej i automatyki, mierniczej oraz geologicznej w:
 - a) podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny lub
 - b) podziemnych zakładach górniczych wydobywających rudy metali, lub
 - c) podziemnych zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali,

- 3) kierownika ruchu i kierowników działów: górniczego oraz energomechanicznego oraz w wyższym dozorze ruchu w specjalności: górniczej, mierniczej oraz geologicznej w:
 - a) odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających węgiel brunatny lub
 - b) odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny z użyciem środków strzałowych, lub
 - c) odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
- 4) kierownika ruchu w:
 - a) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
 - węglowodory lub
 - kopaliny inne niż węglowodory, lub
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
 - d) zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglodorów lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopaliny innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 5) kierowników działów: górniczego oraz energomechanicznego w:
 - a) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
 - węglowodory lub
 - kopaliny inne niż węglowodory, lub
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową,

- 6) kierowników działów: wiertniczego oraz energomechanicznego w zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - a) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - b) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - c) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - d) w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 7) w wyższym dozorze ruchu w specjalności: górniczej, mierniczej oraz geologicznej w zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
 - a) węglowodory lub
 - b) kopaliny inne niż węglowodory,
- 8) w wyższym dozorze ruchu w specjalności: wiertniczej, mierniczej oraz geologicznej w zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - a) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - b) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - c) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - d) w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 9) kierownika działu geofizyka i technika strzałowa oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w:
 - a) zakładach wykonujących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - b) zakładach wykonujących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - c) zakładach wykonujących roboty geologiczne w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 10) kierownika działu ochrona środowiska w:
 - a) podziemnych zakładach górniczych lub

- b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
 - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1, lub
 - e) odkrywkowych zakładach górniczych, lub
 - f) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
 - węglowodory lub
 - kopaliny inne niż węglowodory, lub
 - g) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
 - h) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
 - i) zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 11) w wyższym dozorze ruchu w specjalności: budowlanej oraz ochrona środowiska w:
- a) podziemnych zakładach górniczych lub
 - b) odkrywkowych zakładach górniczych, lub
 - c) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
 - węglowodory lub
 - kopaliny inne niż węglowodory, lub
 - d) zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub

- służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 12) w dozorcze ruchu w specjalności: budowlanej oraz ochrona środowiska w podziemnych zakładach górniczych
- wymaga stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności, w drodze świadectwa wydanego przez dyrektora okręgowego urzędu górniczego.

2. Wykonywanie czynności:

- 1) kierownika ruchu w:
- a) podziemnych zakładach górniczych:
 - wydobywających węgiel kamienny lub
 - wydobywających rudy metali, lub
 - wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, lub
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
 - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1:
 - pkt 1 lub 5 lub
 - pkt 2 lub 5, lub
 - pkt 3 lub 5, lub
 - pkt 4 lub 5,
- 2) kierownika ruchu oraz kierowników działu ruchu: górniczego, energomechanicznego oraz ochrona środowiska, a także czynności w wyższym dozorcze ruchu w specjalności: górniczej, mierniczej, geologicznej, budowlanej oraz ochrona środowiska – w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla,
- 3) mierniczego górniczego w:
- a) zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 albo
 - b) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,

- 4) geologa górniczego w:
 - a) zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 albo
 - b) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
- 5) geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych,
- 6) kierownika jednostki ratownictwa górniczego albo kierownika okręgowej stacji ratownictwa górniczego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych,
- 7) kierownika jednostki ratownictwa górniczego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze

– wymaga stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności, w drodze świadectwa wydanego przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Wykonywanie czynności kierownika działu mierniczego w:

- 1) podziemnych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
- 4) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1

– wymaga stwierdzenia kwalifikacji, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a.

4. Wykonywanie czynności kierownika działu mierniczego w:

- 1) odkrywkowych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
- 4) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
- 5) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla

– wymaga stwierdzenia kwalifikacji, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a lub b.

5. Wykonywanie czynności kierownika działu geologicznego w:

- 1) podziemnych zakładach górniczych lub

- 2) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
- 4) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1
– wymaga stwierdzenia kwalifikacji, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a.

6. Wykonywanie czynności kierownika działu geologicznego w:

- 1) odkrywkowych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
- 4) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
- 5) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla
– wymaga stwierdzenia kwalifikacji, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a lub b.

7. Powierzenie wykonywania:

- 1) czynności w kierownictwie i dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, niewymienionych w ust. 1 i 2, następuje po sprawdzeniu przez pracodawcę spełnienia wymagań określonych:
 - a) w art. 54 pkt 1, 3 i 4, art. 55 ust. 1 pkt 1–4, ust. 2–5 i ust. 7 albo
 - b) na podstawie art. 53 ust. 2;
- 2) czynności w wyższym dozorze ruchu:
 - a) w specjalności mierniczej w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 osobom, które uzyskały stwierdzenie kwalifikacji, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a,
 - b) w specjalności geologicznej w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 osobom, które uzyskały stwierdzenie kwalifikacji, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a
– następuje na podstawie świadectwa stwierdzającego te kwalifikacje;
- 3) czynności specjalistycznych w ruchu zakładu górniczego następuje po sprawdzeniu przez pracodawcę spełnienia wymagań określonych w art. 56.

8. W przypadkach określonych w ust. 7 pkt 1 i 3 pracodawca wystawia zaświadczenie o spełnieniu wymagań określonych w tych przepisach i przechowuje je w aktach osobowych pracownika.

Art. 59. 1. Stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności kierownika ruchu zakładu górniczego albo zakładu, kierowników działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu, kierownika jednostki ratownictwa górniczego oraz kierownika okręgowej stacji ratownictwa górniczego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych, a także kierownika jednostki ratownictwa górniczego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze – stanowi równocześnie stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności zastępców tych osób.

2. Stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności mierniczego górniczego w:

- 1) zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 – stanowi równocześnie stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1;
- 2) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze – stanowi równocześnie stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze.

3. Stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności geologa górniczego w:
- 1) zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 – stanowi równocześnie stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
 - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1;
 - 2) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze – stanowi równocześnie stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
 - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze.

4. Stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych – stanowi równocześnie stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych.

Art. 60. 1. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika ruchu zakładu górniczego albo zakładu określonego w art. 58 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 oraz przygotowanie zawodowe, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4,

i doświadczenie zawodowe wymagane od kierownika określonego w art. 58 ust. 1 pkt 1, 3, 5, 7 i 8 oraz ust. 2 pkt 2 działu ruchu zakładu górniczego albo zakładu może wykonywać czynności kierownika tego działu.

2. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika określonego w art. 58 ust. 1 pkt 1, 3, 5, 7 i 8 oraz ust. 2 pkt 2 działu ruchu, w określonej w art. 58 ust. 1 pkt 2, 3, 6, 7 i 9 oraz ust. 2 pkt 2 specjalności w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu albo w określonej w art. 58 ust. 1 pkt 2 i 10 specjalności w dozorze ruchu podziemnego zakładu górniczego może wykonywać czynności na stanowisku obejmującym więcej niż jeden z tych rodzajów czynności.

3. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika ruchu zakładu górniczego, czynności kierownika działu ruchu lub czynności w wyższym dozorze ruchu w zakładach górniczych wydobywających węglowodory otworami wiertniczymi lub w zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory może wykonywać te czynności w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny lecznicze.

4. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika działu ruchu w:

- 1) odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających węgiel brunatny,
- 2) odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny z użyciem środków strzałowych,
- 3) odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych

– może wykonywać czynności kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez starostę.

5. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających węgiel brunatny, w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny z użyciem środków strzałowych lub w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych może wykonywać czynności:

- 1) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego,

- 2) kierownika oraz zastępcy kierownika działu ruchu zakładu górniczego – w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez starostę.

6. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych może wykonywać czynności:

- 1) kierownika oraz zastępcy kierownika działu łąp w podziemnych zakładach górniczych, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności;
 - 2) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności;
 - 3) w wyższym dozorcze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności.”;
- 5) w art. 61:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Stwierdzenie kwalifikacji, o których mowa w art. 50 oraz art. 58 ust. 1 i 2, następuje na wniosek osoby ubiegającej się o stwierdzenie kwalifikacji, zwanej dalej „kandydatem”, po przeprowadzeniu egzaminu.”,
 - b) w ust. 2 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) w przypadkach określonych w przepisach rozdziału 1 albo 2:

 - a) studia podyplomowe ukończone przez kandydata,
 - b) posiadane przez kandydata: tytuł zawodowy lub kwalifikacje zawodowe w zawodzie, lub kwalifikacje w zawodzie, lub uprawnienia zawodowe,
 - c) złożone przez kandydata egzaminy uzupełniające;”,
 - c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego określenie kwalifikacji, o których stwierdzenie ubiega się kandydat, następuje z uwzględnieniem klasyfikacji określonej w art. 58 ust. 1 lub 2.”,

- d) w ust. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) odpis albo uwierzytelnioną kopię dokumentów potwierdzających dane określone w ust. 2 pkt 6a;”;
- 6) art. 62 otrzymuje brzmienie:
„Art. 62. Organ właściwy do stwierdzenia kwalifikacji:
- 1) dopuszcza kandydata do egzaminu po ustaleniu, że kandydat spełnia wymagania dla określonej we wniosku kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi albo posiada wymagane kwalifikacje w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, oraz kwalifikacje w zakresie doświadczenia zawodowego;
 - 2) odmawia, w drodze decyzji, dopuszczenia do egzaminu, w przypadku ustalenia, że kandydat nie spełnia wymagań dla określonej we wniosku kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi albo nie posiada wymaganych kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, oraz kwalifikacji w zakresie doświadczenia zawodowego.”;
- 7) art. 64 otrzymuje brzmienie:
„Art. 64. Podczas egzaminu sprawdzeniu podlega:
- 1) w przypadku kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi – znajomość przez kandydata przepisów prawa geologicznego i górniczego w kategorii I–XIII, prawa wodnego w kategorii IV i V, prawa budowlanego w kategorii VI i VII oraz prawa ochrony środowiska w kategorii I–IX, a także posiadanie przez kandydata umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy zawodowej – w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności objętych kwalifikacjami;
 - 2) w przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego – posiadanie wymaganych kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 1 i 2.”;
- 8) w art. 65 ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. Kandydat, który uzyskał negatywny wynik egzaminu, może przystąpić do ponownego egzaminu:
- 1) w przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego – nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym przeprowadzono egzamin;

- 2) w przypadku kwalifikacji w zakresie geologii – w najbliższym możliwym terminie ustalonym przez organ administracji geologicznej.”;

9) art. 69 otrzymuje brzmienie:

„Art. 69. 1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania dotyczące wykształcenia, kwalifikacji zawodowych w poszczególnych zawodach oraz odpowiadającego im zakresu i wymiaru praktyki, o której mowa w art. 52 ust. 4, dla poszczególnych kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi;
- 2) kwalifikacje w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, oraz w zakresie doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 55, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–7;
- 3) wymagania w zakresie określonym w art. 56 pkt 2–4 i 7, które są obowiązane spełniać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 5, w tym okresy ważności zaświadczeń o odbyciu kursów specjalistycznych, oraz zagadnienia objęte badaniami psychologicznymi, o których mowa w art. 56 pkt 5;
- 4) wymagania dotyczące ustalania składów komisji egzaminacyjnej i zespołu egzaminacyjnego;
- 5) wysokość wynagrodzenia przysługującego osobom wchodzącym w skład komisji egzaminacyjnej;
- 6) wzór świadectwa stwierdzającego kwalifikacje.

2. Określając wymagania, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska będzie uwzględniał klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego oraz będzie kierował się odpowiednio potrzebą zapewnienia prawidłowego wykonywania czynności zawodowych, a dodatkowo w przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego – potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w zakładach górniczych albo zakładach, a także adekwatności przygotowania zawodowego i doświadczenia zawodowego do usytuowania w schemacie organizacyjnym zakładu górniczego, zakładu albo podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym oraz adekwatności zakresu zagadnień objętych badaniami psychologicznymi oraz pozostałych wymagań do wykonywanych czynności specjalistycznych, oraz rodzaju zagrożeń związanych z wykonywaniem czynności

w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego, a także zapewnienia adekwatności składów komisji egzaminacyjnych i zespołów egzaminacyjnych do zakresu wymagań podlegających sprawdzeniu podczas egzaminu, ustalenia wynagrodzenia odpowiadającego nakładowi pracy osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej, komunikatywności treści oraz wzorów świadectw stwierdzających kwalifikacje.”;

10) w art. 70 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wykaz osób, którym stwierdzono kwalifikacje określone w art. 50 oraz art. 58 ust. 1 i 2, zamieszcza się i aktualizuje na stronach Biuletynu Informacji Publicznej urzędów obsługujących organy właściwe do ich stwierdzenia.”;

11) w art. 112 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Szkolenie osób, o których mowa w art. 53 ust. 5, oraz osób kierownictwa i dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego odbywa się na podstawie programów szkolenia zatwierdzanych, w drodze decyzji, przez właściwe organy nadzoru górniczego. Odmowa zatwierdzenia następuje, jeżeli program szkolenia nie zapewnia przekazania osobom szkolonym niezbędnych informacji dotyczących prawidłowego wykonywania czynności specjalistycznych w ruchu zakładu górniczego.”;

12) w art. 181 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym,”.

Art. 19. 1. Osoby, które ukończyły szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym, mogą wykonywać czynności, o których mowa w art. 4 ust. 2a tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do czasu utraty ważności zaświadczenia o ukończeniu tego szkolenia.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, których zaświadczenie o ukończeniu szkolenia specjalistów ochrony przeciwpożarowej utraciło ważność po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, nabywają uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej i mogą wykonywać czynności, o których mowa w art. 4 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przez rok od dnia utraty ważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia specjalistów ochrony przeciwpożarowej.

3. Zaświadczenia o stwierdzeniu posiadania wymaganego przygotowania zawodowego i powołania do sprawowania funkcji rzeczoznawcy i akty powołania na rzeczoznawcę, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność.

4. Osoby, które posiadają dokumenty, o których mowa w ust. 3, mogą wykonywać zawód rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, o którym mowa w art. 6

ust. 7 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, o ile ich prawo do sprawowania funkcji rzeczoznawcy nie jest zawieszona w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Do osób, których prawo do sprawowania funkcji rzeczoznawcy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy jest zawieszona, stosuje się przepis art. 11s pkt 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Do postępowań w sprawie nadzoru nad działalnością rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 2 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 20. 1. Strażacy Państwowej Straży Pożarnej, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadają ukończone szkolenie podstawowe, o którym mowa w art. 16a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, otrzymują pierwszy stopień podoficerski po ukończeniu szkolenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 16a ust. 4 tej ustawy, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Szkolenia uzupełniające, o których mowa w art. 16a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, prowadzi się do czasu wyczerpania potrzeb szkoleniowych, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2016 r. na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 16a ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 21. 1. Strażacy Państwowej Straży Pożarnej, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie spełniają wymagań kwalifikacyjnych określonych w art. 36 ust. 3–5 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zachowują prawo do zajmowania dotychczasowych stanowisk służbowych.

2. Wymagania kwalifikacyjne do zajmowania stanowisk służbowych, o których mowa w art. 36 ust. 3–5 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym, nabyte przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, uznaje się za równorzędne z wymaganiami kwalifikacyjnymi określonymi w art. 36 ust. 3 lub 4 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Strażacy Państwowej Straży Pożarnej, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęli przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi na podstawie dotychczasowych przepisów i ukończą je po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, mogą zajmować

stanowiska, o których mowa w art. 36 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 22. 1. Wartość odpowiadającą niezamortyzowanej części wartości początkowej podlegających amortyzacji aktywów trwałych otrzymanych nieodpłatnie lub sfinansowanych z dotacji, których wartość zwiększyła przed dniem 1 stycznia 2012 r. fundusz instytucji kultury, podlega przeniesieniu na rozliczenia międzyokresowe przychodów, o których mowa w art. 41 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 i 613).

2. Wartość odpowiadającą niezamortyzowanej części wartości początkowej podlegających amortyzacji aktywów trwałych ustala się na dzień 31 grudnia 2013 r.

3. Przeniesienie, o którym mowa w ust. 1, następuje nie później niż na dzień 31 grudnia 2014 r.

4. Rozliczenie wartości przychodów przeniesionych, na podstawie ust. 1, następuje zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

5. Rozliczenie, o którym mowa w ust. 4, ma zastosowanie do odpisów amortyzacyjnych dokonanych od dnia 1 stycznia 2014 r.

Art. 23. 1. Osoba zatrudniona w muzeum w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisku starszego konserwatora, która spełniała wymagania kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania tego stanowiska na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowuje nabyte uprawnienia do zajmowania tego stanowiska.

2. Do wniosków o stwierdzenie posiadania dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego i kustosza złożonych i nierozpatrzonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Komisja kwalifikacyjna działająca na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu dotychczasowym, staje się komisją kwalifikacyjną, o której mowa w art. 33b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 24. Orzeczenia lekarskie i psychologiczne potwierdzające zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 6 zachowują ważność do czasu upływu terminów w nich wskazanych.

Art. 25. 1. Świadectwa broni, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się pozwoleniami na broń w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Osoby posiadające przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy broń alarmową o kalibrze powyżej 6 milimetrów lub broń gazową o kalibrze 6 milimetrów i większym, mierzonym zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są obowiązane w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wystąpić z wnioskiem o wydanie pozwolenia na ten rodzaj broni.

3. W przypadku wydania osobom, o których mowa w ust. 2, decyzji odmawiającej wydania pozwolenia na broń, osoby te są obowiązane do złożenia broni niezwłocznie do depozytu właściwego organu Policji. Przepisy art. 22 ustawy, zmienianej w art. 7, stosuje się odpowiednio.

4. Orzeczenia lekarskie i psychologiczne wydane przez upoważnionych lekarzy lub upoważnionych psychologów przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 7, zachowują ważność.

5. Osoby, które wystąpiły z wnioskiem o wydanie pozwolenia na broń przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zdają egzamin ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się tą bronią na zasadach określonych w ustawie zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Lekarze i psychologowie, którzy nabyli uprawnienia do wydawania orzeczeń, o których mowa w art. 15 ust. 3–5 ustawy zmienianej w art. 7, na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują je.

7. Postępowania wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dotyczące nabycia uprawnień do wydawania orzeczeń, o których mowa w art. 15 ust. 3–5 ustawy zmienianej w art. 7, prowadzi się na podstawie dotychczasowych przepisów.

8. Dotychczasowy rejestr lekarzy upoważnionych i rejestr psychologów upoważnionych stają się rejestrami, o których mowa w art. 15b ust. 2 i art. 15c ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

9. Komendant wojewódzki Policji, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosuje prowadzony na podstawie dotychczasowych przepisów rejestr lekarzy upoważnionych i rejestr psychologów upoważnionych do wymogów określonych w ustawie zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli informacje zawarte w tych rejestrach nie zawierają wszystkich danych, o których mowa w art. 15b ust. 2

i art. 15c ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, komendant wojewódzki Policji wzywa lekarza lub psychologa wpisanych do odpowiedniego rejestru do uzupełnienia wymaganych danych w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania. Po bezskutecznym upływie tego terminu komendant wojewódzki Policji wykreśla lekarza lub psychologa z rejestru.

10. Osoby lub podmioty posiadające pozwolenie na broń są obowiązane dostosować warunki przechowywania broni i amunicji do wymogów ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 3 lat od dnia jej wejścia w życie.

Art. 26. 1. Zezwolenia i decyzje wydane na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują ważność.

2. Zezwolenia wydane na podstawie art. 38 ust. 1 oraz art. 50b ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują ważność pod warunkiem przekazania regulaminów i procedur, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 3a–3c, oraz listy osób i regulacji wewnętrznych, o których mowa odpowiednio w art. 39 ust. 2 pkt 4 oraz art. 41a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Przekazanie następuje najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W przypadku postępowań wszczętych na podstawie art. 38 ust. 1 oraz art. 50b ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wnioskodawca jest obowiązany do przekazania regulaminów i procedur, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 3a–3c, oraz listy osób i regulacji wewnętrznych, o których mowa odpowiednio w art. 39 ust. 2 pkt 4 oraz art. 41a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Maklerów giełd towarowych wpisanych na listę maklerów giełd towarowych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie art. 27 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, uznaje się za osoby spełniające wymogi określone w art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Postępowania dotyczące przystąpienia do egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych, począwszy od zakwalifikowania kandydata do tego egzaminu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a także postępowania dotyczące wpisu na listę maklerów giełd towarowych oraz skreślenia z tej listy lub zawieszenia uprawnień maklera giełd towarowych do wykonywania zawodu są prowadzone na podstawie

dotychczasowych przepisów i powinny zakończyć się najpóźniej w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

6. Opłaty egzaminacyjne wniesione przez osoby, które nie przystąpią do egzaminu, o którym mowa w ust. 5, w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają zwrotowi.

7. Osoby, wobec których postępowania dotyczące wpisu na listę maklerów giełd towarowych zostały zakończone wpisem na listę maklerów giełd towarowych stosownie do przepisu ust. 5, uznaje się za osoby spełniające wymogi określone w art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

8. Nie uznaje się za osoby spełniające wymogi określone w art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, osób, wobec których:

- 1) ma zastosowanie art. 32 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym,
- 2) Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję o zawieszeniu uprawnień maklera giełd towarowych do wykonywania zawodu na podstawie art. 32 ust. 1–3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym

– przez okres wynikający z tych przepisów.

9. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej określony w art. 53 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, spoczywa nadal po jej wejściu w życie na osobach wpisanych na listę maklerów giełd towarowych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oraz osobach, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym.

10. Postępowania w sprawach wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzone przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych na podstawie art. 7 ust. 1 i 4, art. 8, art. 14 i art. 24 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, przejmuje minister właściwy do spraw gospodarki.

11. Dokumentację w sprawach, o których mowa w ust. 10, prowadzonych dotychczas przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, minister ten przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki do dnia wejścia w życie art. 9 niniejszej ustawy.

12. Umowy o prowadzenie rachunku pieniężnego, do których ma zastosowanie art. 38b ust. 6 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, powinny zostać dostosowane do art. 38b ust. 6 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

13. Do postępowań egzekucyjnych lub upadłościowych wszczętych wobec towarowych domów maklerskich, którym zostały powierzone środki pieniężne w związku ze świadczeniem przez nie usług brokerskich, i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się art. 38b ust. 8 i 9 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 27. 1. Uprawnienia do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym, uprawniają do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej o odpowiedniej specjalności określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przez czas określony w dotychczasowym uprawnieniu.

2. Do zakresów szkoleń i zakresów egzaminów rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy zmienianej w art. 10 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 28. 1. Do aplikacji rzecznikowskiej rozpoczętej i niezakończonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe z wyjątkiem przepisów dotyczących wysokości opłaty rocznej za aplikację oraz za przeprowadzenie egzaminu kwalifikacyjnego, do których stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 12, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Opłata roczna za aplikację w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 28a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 12, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obowiązuje od roku szkoleniowego, który rozpocznie się po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Zakres, tryb i sposób przeprowadzenia egzaminu kwalifikacyjnego dla osób, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy odbywają aplikację rzecznikowską, odbywa się na podstawie ustawy zmienianej w art. 12, w brzmieniu dotychczasowym, z tym że egzamin ten nie będzie obejmował części ustnej.

4. Lista rzeczników patentowych prowadzona na podstawie dotychczasowych przepisów staje się listą, o której mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Rzecznik patentowy albo aplikant rzecznikowski zatrudnieni w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw gospodarki w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są obowiązani powiadomić o tym Krajową Radę Rzeczników Patentowych, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy; przepisy art. 23a ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 12 stosuje się odpowiednio.

Art. 29. 1. Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały uprawnienia w zakresie kierowania pracami konserwatorskimi lub ich samodzielnego wykonywania albo kierowania robotami budowlanymi lub wykonywania nadzoru inwestorskiego na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują te uprawnienia.

2. Do postępowań w sprawach wydawania pozwoleń, w zakresie ustalania kwalifikacji niezbędnych do kierowania i samodzielnego wykonywania prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich i architektonicznych, kierowania robotami budowlanymi oraz wykonywania nadzoru inwestorskiego przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, a także kierowania i samodzielnego wykonywania badań archeologicznych, wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 14 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 30. 1. Do wniosków o wpis na listę maklerów papierów wartościowych lub na listę doradców inwestycyjnych, złożonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 16 i nierozpatrzonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 16 w brzmieniu dotychczasowym.

2. Postępowania w sprawie wpisu do rejestru agentów firm inwestycyjnych, o którym mowa w art. 79 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu dotychczasowym, wszczęte na podstawie ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu dotychczasowym i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych, i nie mogą zakończyć się później niż w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Rejestr agentów firm inwestycyjnych, o którym mowa w ust. 2, traci moc prawną i podlega zamknięciu z mocy prawa po upływie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Zamknięty rejestr zachowuje znaczenie dokumentu.

4. Uznaje się, że wpisane do rejestru, o którym mowa w ust. 2, w dniu jego zamknięcia:

- 1) osoby fizyczne – posiadają odpowiedni poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego w zakresie, o którym mowa w art. 81 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej – posiadają doświadczenie w zakresie, o którym mowa w art. 81 ust. 1 pkt 2 lit. h ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz że doświadczenie takie posiadają osoby kierujące ich działalnością, a także, że doświadczenie to oraz struktura organizacyjna tych osób lub jednostek gwarantują wykonywanie czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 16, w sposób prawidłowy z dołożeniem należytej staranności.

5. Do wniosków o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 79 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, składanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przez podmioty, o których mowa w:

- 1) ust. 4 pkt 1 – nie dołącza się opinii, o których mowa w art. 81 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) ust. 4 pkt 2 – nie dołącza się opinii, o których mowa w art. 81 ust. 1 pkt 2 lit. h ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Od dnia następującego po dniu ogłoszenia niniejszej ustawy nie przeprowadza się egzaminu na agenta firmy inwestycyjnej. W razie wyznaczenia egzaminu na dzień przypadający po dniu jej ogłoszenia, wniesione opłaty egzaminacyjne podlegają zwrotowi w terminie 90 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

7. Komisja Nadzoru Finansowego w rejestrze, o którym mowa w art. 79 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uwzględni podmioty wpisane do rejestru, o którym mowa w ust. 2, jeżeli zgodnie z danymi zawartymi w tym rejestrze lub informacjami przekazanymi zgodnie z art. 81 ust. 8 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu dotychczasowym, mają one, na dzień zamknięcia rejestru, o którym mowa w ust. 2, zawarte z firmami inwestycyjnymi umowy, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 16.

Art. 31. 1. Kwalifikacje:

- 1) kategorii IV i VI stwierdzone na podstawie ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.

poz. 1238) stają się kwalifikacjami kategorii IV i VI określonymi w ustawie zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1238);

2) kategorii IX stwierdzone na podstawie ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu dotychczasowym, stają się kwalifikacjami kategorii IX określonymi w ustawie zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Osoby, które na podstawie ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu dotychczasowym, uzyskały stwierdzenie kwalifikacji kategorii XI lub XII, mogą wykonywać czynności kategorii XIII określone w ustawie zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Decyzje, świadectwa, zaświadczenia oraz inne dokumenty dotyczące kwalifikacji oraz ograniczeń dotyczących ich wykonywania, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów prawa geologicznego i górniczego, zachowują moc przez okres, na jaki zostały wydane.

4. Pozostają w mocy uprawnienia do wykonywania czynności nabyte łącznie ze stwierdzeniem kwalifikacji na podstawie dotychczasowych przepisów prawa geologicznego i górniczego.

Art. 32. 1. Osoby, które na podstawie dotychczasowych przepisów prawa geologicznego i górniczego uzyskały stwierdzenie kwalifikacji osób kierownictwa lub dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych, niezależnie od rodzaju wydobywanej kopaliny, mogą wykonywać czynności osób kierownictwa tego samego szczebla w tym samym dziale ruchu lub czynności osób dozoru ruchu tego samego szczebla w tej samej specjalności technicznej w:

- 1) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną;
- 2) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną;
- 3) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 18.

2. Osoby, które na podstawie dotychczasowych przepisów prawa geologicznego i górniczego uzyskały stwierdzenie kwalifikacji:

- 1) do wykonywania czynności mierniczego górniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 18, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 18,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 18;
- 2) do wykonywania czynności mierniczego górniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze;
- 3) do wykonywania czynności geologa górniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 18, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
 - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 18,

- c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 18;
- 4) do wykonywania czynności geologa górniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
 - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze;
- 5) do wykonywania czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika działu tępaków w podziemnych zakładach górniczych bez stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności, jeżeli odbyły praktykę wymaganą dla tych czynności,
 - b) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych,
 - c) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyły praktykę wymaganą dla tych czynności,
 - d) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyły praktykę wymaganą dla tych czynności.

3. Osoby, które na podstawie dotychczasowych przepisów prawa geologicznego i górniczego uzyskały stwierdzenie kwalifikacji osób średniego lub niższego dozoru ruchu

w zakładach górniczych albo zakładach, mogą wykonywać czynności osób dozoru ruchu inne niż czynności wyższego dozoru ruchu, w rodzaju zakładu górniczego albo zakładu oraz w specjalności technicznej, określonych w decyzji albo świadectwie, stwierdzających kwalifikacje.

4. Praktyka w średnim lub niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, odbyta na podstawie dotychczasowych przepisów, jest równoznaczna z praktyką w dozorze ruchu w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wymaganą dla stwierdzenia kwalifikacji albo wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu.

5. Orzeczenia psychologiczne stwierdzające brak istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego, dotyczące osób wykonujących czynności, o których mowa w art. 53 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pozostają w mocy do dnia upływu okresów przeprowadzania tych badań, określonych w przepisach dotychczasowych.

Art. 33. 1. Do postępowań w sprawie stwierdzenia kwalifikacji wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 18 i niezakończonych do dnia wejścia w życie tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, przepisy ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Z dniem wejścia w życie ustawy zmienianej w art. 18 umarza się:

- 1) postępowania o stwierdzenie kwalifikacji kategorii X, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 10 ustawy zmienianej w art. 18;
- 2) postępowania o stwierdzenie kwalifikacji kategorii XI, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 ustawy zmienianej w art. 18 dla osób, które:
 - a) złożyły także wniosek o stwierdzenie kwalifikacji kategorii XII albo
 - b) posiadają stwierdzone kwalifikacje kategorii XII;
- 3) postępowania o stwierdzenie kwalifikacji kategorii XII, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 12 ustawy zmienianej w art. 18 dla osób, które posiadają stwierdzone kwalifikacje kategorii XI;
- 4) postępowania o stwierdzenie kwalifikacji wszczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r.

3. Wnioski o stwierdzenie kwalifikacji kategorii XI lub XII, o których mowa w art. 50 pkt 11 i 12 ustawy zmienianej w art. 18, złożone przed dniem wejścia w życie ustawy, traktuje się jako wnioski o stwierdzenie kwalifikacji kategorii XIII, o której mowa w art. 50 pkt 13 ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 34. 1. Dotychczasowe programy szkolenia osób kierownictwa i wyższego dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego oraz osób wymienionych w art. 53 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu dotychczasowym, mogą być nadal stosowane do osób kierownictwa i wyższego dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego oraz osób wymienionych w art. 53 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Dotychczasowe programy szkolenia osób średniego dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego mogą być nadal stosowane do osób dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego.

Art. 35. 1. Dotychczasowe akty wykonawcze wydane na podstawie upoważnień zawartych w art. 36 ust. 9 i art. 53 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 3, w art. 20 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 11, w art. 128 ust. 11 pkt 2 oraz art. 129 ust. 4 i 7 ustawy zmienianej w art. 16, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 36 ust. 9 i 11 ustawy zmienianej w art. 3, art. 20 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 11, art. 128 ust. 11 pkt 2 i art. 129 ust. 4 i 7 ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 16 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia 31 grudnia 2016 r. w zakresie prowadzenia szkolenia uzupełniającego dla strażaków.

Art. 36. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 26 ust. 11 i art. 30 ust. 6, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 4 pkt 5 w zakresie art. 31a ust. 2 oraz art. 12 pkt 9, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.;
- 3) art. 10 i art. 18, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 4) art. 16 pkt 4 lit. b, który wchodzi w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Wstęp

Przedmiotowy projekt ustawy stanowi kontynuację realizacji zapowiedzi zmian legislacyjnych wskazanych w exposé Premiera Donalda Tuska w dniu 18 listopada 2011 r., w którym znalazło się zobowiązanie do podjęcia działań rządowych w celu ograniczenia regulacji w przynajmniej połowie spośród zawodów regulowanych w Polsce.

Jako uzasadnienie regulacji niektórych zawodów wskazuje się asymetrię informacji między profesjonalistą, który wykonuje zawód wymagający specjalistycznej wiedzy, a jego klientem – w szczególności gdy brak możliwości oceny jakości usługi dostarczanej przez profesjonalistę może mieć wpływ na zdrowie lub bezpieczeństwo konsumenta. Należy jednak mieć na uwadze, że nawet w przypadku występowania takiej asymetrii informacji wprowadzenie regulacji, która będzie zbyt restrykcyjna, skutkować będzie nadmiernymi kosztami społecznymi.

Restrykcyjne regulacje w dostępie do zawodu przyczyniają się w pierwszej kolejności do ograniczenia liczby osób wykonujących ten zawód. Brak możliwości dostosowania liczby osób wykonujących dany zawód do zmieniających się warunków rynkowych oznacza, że podaż świadczonych przez nie usług nie będzie nadążała za zapotrzebowaniem zgłaszanym przez klientów. Zamiast tego będziemy obserwować dostosowania cenowe, czyli wzrost cen powyżej poziomu charakterystycznego dla rynku konkurencyjnego, który stanowi obciążenie dla wszystkich klientów.

Bariery w dostępie do zawodu, które zniekształcają funkcjonowanie rynku i prowadzą do wzrostu cen usług dostarczanych przez osoby wykonujące dany zawód, mogą skutkować niedostępnością usług dla konsumentów, w szczególności najuboższych. Rezygnacja z zakupu przy wysokich cenach często wiąże się z próbą zastąpienia profesjonalnych usług prowizorycznymi „samoróbkami”, mogącymi stwarzać zagrożenie zdrowia lub bezpieczeństwa.

Brak barier regulacyjnych umożliwia powstanie segmentów rynku różniących się jakością i ceną, dzięki czemu również najmniej zamożni konsumenci mogą wybrać usługę o odpowiedniej dla nich cenie i jakości. W przeciwieństwie do tego regulacja

dostępu do zawodów może oznaczać zawężenie możliwości wyboru, jakie napotyka konsument.

Bariery w dostępie do zawodu, przez ograniczenie osób wykonujących zawód, zmniejszają konkurencję między tymi osobami. Skutkiem tego jest nie tylko wspomniane już zmniejszenie presji na obniżanie cen, ale również ograniczenie bodźców do innowacji. Osoby, które dzięki barierom regulacyjnym mają zapewniony popyt na świadczone przez siebie usługi, nie mają odpowiedniej motywacji do rozpoznawania potrzeb klientów, dostosowywania do nich swojej oferty oraz opracowywania nowych produktów i usług. Skutki tego efektu są trudne do przecenienia, gdyż to właśnie innowacje są podstawowym czynnikiem rozwoju ekonomicznego.

Regulacja dotyczy nie tylko zawodów, których przedstawiciele świadczą usługi konsumentom (osobom fizycznym). Przedstawiciele wielu zawodów regulowanych są niezbędnymi pracownikami lub dostawcami usług dla przedsiębiorstw. W takich przypadkach nadmierna regulacja może przyczyniać się do wzrostu kosztów funkcjonowania tych przedsiębiorstw i powodować spadek ich konkurencyjności, a przez efekty mnożnikowe może mieć odczuwalny wpływ na konkurencyjność całej gospodarki.

Przeregulowanie dostępu do zawodów ma także wpływ na procesy zachodzące na rynku pracy, ograniczając możliwości szybkiego przekwalifikowania się w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby rynku, możliwości technologiczne czy zmiany w otoczeniu zewnętrznym i utrwalając bezrobocie strukturalne. W tym kontekście problemem społecznym szczególnej wagi jest stawianie młodym ludziom dodatkowych barier utrudniających im rozpoczęcie pracy w obszarze zawodów regulowanych.

Nie należy również zapominać o tym, że w sytuacji gdy zdrowie lub bezpieczeństwo wymagają zapewnienia, aby jakość produktu lub usługi nie była niższa od określonego poziomu, stosowane są różnego rodzaju regulacje (normy, procedury, instytucje nadzoru, kontrole/inspekcje, zasady odpowiedzialności itp.) wobec przedsiębiorcy dostarczającego te dobra. W takich przypadkach jednoczesne regulowanie działalności przedsiębiorcy i jego pracowników jest zazwyczaj zbędne – ograniczanie dostępu do zawodów wykonywanych w ramach zatrudnienia u takiego przedsiębiorcy, z uwagi na generowane koszty społeczne, rzadko jest optymalnym mechanizmem.

W celu usunięcia lub ograniczenia wyżej opisanych kosztów regulacji dostępu do zawodów analizie poddano warunki dostępu do zawodów, które podlegają w Polsce regulacji. Pierwszym etapem prac podjętych przez Ministerstwo Sprawiedliwości było opracowanie projektu pierwszej z trzech ustaw deregulacyjnych. Uchwalona już ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829) ułatwia rozpoczęcie wykonywania 51 zawodów z obszaru: zawodów prawniczych, gospodarki nieruchomościami, pośrednictwa pracy, sportu i rekreacji, ochrony fizycznej, żeglugi oraz nauki jazdy i przewozu osób. Drugim etapem prac było przygotowanie projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych, obejmującego 91 zawodów podległych Ministrowi Finansów oraz Ministrowi Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Niniejszy projekt stanowi kolejny etap realizacji celu postawionego przez Premiera w exposé. Przewiduje on deregulację lub całkowitą dereglamentację 101 zawodów.

W tym miejscu należy dodatkowo wyjaśnić, że poza przepisami dot. deregulacji lub dereglamentacji poszczególnych zawodów w projekcie ustawy znalazły się także przepisy o innym charakterze. Do nich należą przede wszystkim przepisy o ochronie prawnej rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczonych z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (tzw. immunitet muzealny) czy też przepisy o funduszu instytucji kultury. Szczegółowe uzasadnienie powyższych instytucji znajduje się w części dot. poszczególnych nowelizowanych ustaw. Tam także są wskazane przyczyny, dla których zostały one ujęte w przedmiotowym projekcie. W projekcie znalazły się też przepisy wynikowe, stanowiące konsekwencję deregulacji określonych zawodów. Przykładem takich zmian są zmiany w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej, jako konsekwencja deregulacji zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych. Podobnie zmiany dot. wykonywania zawodu rusznikarza wymusiły zmiany w ustawie o broni i amunicji oraz w ustawie o ochronie osób i mienia. Z kolei deregulacja dostępu do zawodu rzeczownika patentowego spowodowała konieczność wprowadzenia zmian w Kodeksie cywilnym oraz w ustawie o własności przemysłowej. Jeszcze inny charakter mają wprowadzone do zmienianych ustaw przepisy dot. m.in. powoływania komisji kwalifikacyjnych oraz egzaminacyjnych i ich składu oraz kompetencji, wysokości opłat za postępowania kwalifikacyjne, egzaminy,

wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnych czy też przepisy określające zakres danych, które zawierają rejestry i ewidencje. Te zmiany są odpowiedzią na wielokrotne postulaty zawarte w orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego wskazujące na ustawowy, a nie podustawowy charakter takich regulacji. Dlatego też do projektu ustawy zostały przeniesione z obowiązujących rozporządzeń wskazane wyżej instytucje. Projektodawcy uznali bowiem, że zakres tych regulacji jest ściśle związany z przedmiotem projektowanej ustawy. Wprowadzane instytucje zostały opisane w uzasadnieniu poszczególnych zmienianych ustaw.

2. Zawody objęte projektowaną ustawą

Projekt ustawy stanowi trzeci etap otwierania dostępu do zawodów regulowanych. Lista powstała w toku uzgodnień międzyresortowych – właściwe przedmiotowo ministerstwa zgłosiły swoje stanowiska w zakresie konieczności bądź braku konieczności regulacji zawodów sobie podległych i ewentualnego stopnia ich deregulacji. W ramach dalszych uzgodnień międzyresortowych wytypowana została lista zawodów, które zostaną poddane deregulacji w niniejszym projekcie. Kryteria tego wyboru były wieloaspektowe i składały się z takich elementów jak: złożoność regulacji, oczekiwania społeczne, stopień zaawansowania analiz nad daną profesją w poszczególnych ministerstwach oraz łatwość uzyskania wpływu na rynek pracy. Szczegółowe rozwiązania przedmiotowego projektu ustawy powstawały w ścisłej współpracy z właściwymi ministerstwami. W wyniku tego współdziałania Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt obejmujący swoim zakresem następujące zawody:

- 1) inżynier pożarnictwa;
- 2) strażak jednostki ochrony przeciwpożarowej;
- 3) rzeczoznawca do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych;
- 4) specjalista ochrony przeciwpożarowej;
- 5) pracownik artystyczny;
- 6) muzealnik;
- 7) makler giełd towarowych;

- 8) inspektor ochrony radiologicznej (stanowiska mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej);
- 9) rzeczoznawca w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych;
- 10) rzecznik patentowy;
- 11) konserwator zabytków ruchomych;
- 12) konserwator zabytków nieruchomych;
- 13) konserwator zabytkowej zieleni;
- 14) tłumacz przysięgły;
- 15) makler papierów wartościowych;
- 16) doradca inwestycyjny;
- 17) agent firmy inwestycyjnej;
- 18) geolog – wykonywanie, dozоровanie i kierowanie pracami geologicznymi kategorii IX w zakresie kierowania i wykonywania w terenie badań geofizycznych w zakresie badań sejsmicznych i geofizyki wiertniczej, także przy użyciu materiałów wybuchowych wraz z projektowaniem i dokumentowaniem tych badań;
- 19) geolog – wykonywanie, dozоровanie i kierowanie pracami geologicznymi kategorii X w zakresie kierowania i wykonywania w terenie badań geofizycznych wraz z projektowaniem i dokumentowaniem tych badań, z wyłączeniem badań sejsmicznych i geofizyki wiertniczej;
- 20) geolog – dozоровanie prac geologicznych i kierowanie robotami geologicznymi kategorii XI w zakresie wykonywania czynności dozoru geologicznego nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań geofizycznych;
- 21) geolog – dozоровanie prac geologicznych i kierowanie robotami geologicznymi kategorii XII w zakresie kierowania w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górniczego, wykonywanymi bez użycia materiałów wybuchowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekracza 100 m;

- 22) kierownik ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny;
- 23) kierownik ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających rudy metali;
- 24) kierownik ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali;
- 25) kierownik ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji;
- 26) kierownik ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną;
- 27) kierownik ruchu w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą podziemną;
- 28) kierownik ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5 Pgg;
- 29) kierownik ruchu w zakładach górniczych prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 2 lub 5 Pgg;
- 30) kierownik ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 3 lub 5 Pgg;
- 31) kierownik ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 4 lub 5 Pgg;
- 32) kierownik działu ruchu w podziemnych zakładach wydobywających węgiel kamienny;
- 33) kierownik działu ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających rudy metali;
- 34) kierownik działu ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali;
- 35) kierownik działu ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji;

- 36) kierownik działu ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną;
- 37) kierownik działu ruchu w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą podziemną;
- 38) kierownik działu ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5 Pgg;
- 39) kierownik działu ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 2 lub 5 Pgg;
- 40) kierownik działu ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 3 lub 5 Pgg;
- 41) kierownik działu ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 4 lub 5 Pgg;
- 42) osoba wyższego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny;
- 43) osoba wyższego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających rudy metali;
- 44) osoba wyższego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali;
- 45) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji;
- 46) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną;
- 47) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą podziemną;
- 48) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5 Pgg;
- 49) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 2 lub 5 Pgg;

- 50) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 3 lub 5 Pgg;
- 51) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 4 lub 5 Pgg;
- 52) osoba średniego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny;
- 53) osoba średniego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających rudy metali;
- 54) osoba średniego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali;
- 55) osoba niższego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny;
- 56) osoba niższego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających rudy metali;
- 57) osoba niższego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali;
- 58) kierownik ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających węgiel brunatny lub wydobywających kopaliny z użyciem środków strzałowych;
- 59) kierownik ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny;
- 60) kierownik ruchu w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą odkrywkową;
- 61) kierownik działu ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających węgiel brunatny lub wydobywających kopaliny z użyciem środków strzałowych;
- 62) kierownik działu ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny;
- 63) kierownik działu ruchu w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą odkrywkową;

- 64) osoba wyższego dozoru ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających węgiel brunatny lub wydobywających kopaliny z użyciem środków strzałowych;
- 65) osoba wyższego dozoru ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny;
- 66) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą odkrywkową;
- 67) kierownik ruchu w zakładach górniczych wydobywających węglowodory otworami wiertniczymi;
- 68) kierownik ruchu w zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory;
- 69) kierownik ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową;
- 70) kierownik ruchu w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą otworową;
- 71) kierownik działu ruchu w zakładach górniczych wydobywających węglowodory otworami wiertniczymi;
- 72) kierownik działu ruchu w zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory;
- 73) kierownik działu ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową;
- 74) kierownik działu ruchu w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą otworową;
- 75) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach górniczych wydobywających węglowodory otworami wiertniczymi;
- 76) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory;

- 77) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową;
- 78) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą otworową;
- 79) mierniczy górniczy;
- 80) geolog górniczy;
- 81) geofizyk górniczy w podziemnych zakładach górniczych;
- 82) górnik strzałowy w podziemnych zakładach górniczych;
- 83) wydawca środków strzałowych w podziemnych zakładach górniczych;
- 84) instruktor strzałowy w podziemnych zakładach górniczych;
- 85) strzałowy w odkrywkowych zakładach górniczych;
- 86) wydawca środków strzałowych w odkrywkowych zakładach górniczych;
- 87) strzałowy w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi;
- 88) wydawca środków strzałowych w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi;
- 89) operator: samojezdnych maszyn przodkowych, maszyn do robót strzałowych, maszyn do obrywki, maszyn do stawiania obudowy podporowej lub maszyn do stawiania obudowy kotwowej w podziemnych zakładach górniczych;
- 90) operator: pojazdów pozaprzodkowych i samojezdnych maszyn pomocniczych, pojazdów do przewozu osób lub pojazdów do przewozu środków strzałowych w podziemnych zakładach górniczych;
- 91) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV w podziemnych zakładach górniczych;
- 92) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV w podziemnych zakładach górniczych;
- 93) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV w odkrywkowych zakładach górniczych;

- 94) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV w odkrywkowych zakładach górniczych;
- 95) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi;
- 96) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi;
- 97) spawacz w podziemnych zakładach górniczych;
- 98) spawacz w odkrywkowych zakładach górniczych;
- 99) spawacz w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi;
- 100) mechanik wiertni w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi;
- 101) rusznikarz.

Tym samym w projekcie ustawy dokonuje się zmian w następujących ustawach.

3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej

Zawody: inżynier pożarnictwa, strażak jednostki ochrony przeciwpożarowej, rzeczoznawca do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, specjalista ochrony przeciwpożarowej

Uzasadnienie projektowanych zmian w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340 i 1351) opisano w odniesieniu do poszczególnych artykułów. Proponuje się następujące zmiany w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej:

I. art. 4 ust. 2a i 2b

W obecnym brzmieniu, w art. 4 ust. 2a funkcjonują tzw. „specjaliści ochrony przeciwpożarowej” – instytucja wprowadzona do porządku prawnego wraz z uruchomieniem reformy pilotażowej w połowie lat 90-tych XX wieku. Wspomniana reforma miała na celu przejęcie części obowiązków w zakresie zapobiegania

powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów przez organy administracji samorządowej. Na przeszkodzie temu stał brak odpowiedniej liczby fachowców, w związku z czym ustawodawca na czas przejściowy powołał do życia specjalistów ochrony przeciwpożarowej, czyli osoby z wykształceniem wyższym, które po ukończeniu kursu mogły zająć się ochroną przeciwpożarową poza strukturami Państwowej Straży Pożarnej (dalej „PSP”) w gminie i w powiecie. Ochrona ta miała obejmować podobny zestaw zadań, jaki należy do służby kontrolno-rozpoznawczej PSP, tj. polegający na rozpoznawaniu zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń oraz na nadzorze nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych.

Okazało się, że reforma pilotażowa w tym zakresie nie powiodła się: liczba przeszkolonych specjalistów ochrony przeciwpożarowej jest niewielka i nieliczne są przypadki zatrudnienia tych osób zgodnie z ustawowym przeznaczeniem. Zazwyczaj są oni zatrudnieni w charakterze inspektorów ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 4 ust. 2b ww. ustawy, czyli wykonują czynności wynikające z obowiązków właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Ponadto Szkoła Główna Służby Pożarniczej wykształciła kilkuset absolwentów kierunku cywilnego inżynieria bezpieczeństwa pożarowego, którzy uzyskali tytuł zawodowy dający kwalifikacje do wykonywania wszelkich czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej na „rynku cywilnym”. Tym samym utrzymanie w ustawie martwego przepisu o specjalistach ochrony przeciwpożarowej całkowicie straciło rację bytu. Dlatego w projekcie ustawy wymagania kwalifikacyjne określono tylko dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej, mając na względzie, że ewentualne działania związane z ochroną przeciwpożarową w gminie lub powiecie będą mogli wykonywać absolwenci Szkoły Głównej Służby Pożarniczej kierunku studiów inżynieria bezpieczeństwa w specjalności inżynierii bezpieczeństwa pożarowego.

Zmiana art. 4 ust. 2a i 2b w ustawie o ochronie przeciwpożarowej pociągnie za sobą uchylene rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 215, poz. 1823) i konieczność wydania nowego rozporządzenia.

Proponuje się jednocześnie, aby osobom, które ukończyły szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej i których zaświadczenie stwierdzające ukończenie wspomnianego szkolenia utraci ważność po wejściu w życie ustawy, zagwarantować uprawnienia do wykonywania czynności inspektora ochrony przeciwpożarowej przez okres jednego roku od dnia utraty ważności tego zaświadczenia (art. 19 ust. 2). Proponowana zmiana może dotyczyć kilkuset osób w skali całego kraju.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 4 ust. 2a ustawy o ochronie przeciwpożarowej uprawnienie do wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej zachowują osoby posiadające tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa oraz absolwenci kierunku inżynieria bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego prowadzonego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej dla osób cywilnych. Tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa otrzymują strażacy PSP po uzyskaniu efektów kształcenia określonych dla kwalifikacji I stopnia w służbie kandydackiej (studia stacjonarne) lub w służbie stałej (studia niestacjonarne) na kierunku inżynieria bezpieczeństwa zastrzeżonego dla SGSP, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu (Dz. U. Nr 196, poz. 1167).

SGSP jest jednostką organizacyjną PSP (art. 8 ust. 1 ustawy o PSP) – takie podporządkowanie uczelni zapewnia możliwość harmonijnej i ciągłej realizacji dwóch, ściśle powiązanych z sobą, celów kształcenia: zdobycia wiedzy z zakresu inżynierii bezpieczeństwa i wiedzy praktycznej związanej z realizacją zadań stawianych strażakom PSP. Strażacy w służbie kandydackiej (studia stacjonarne) swoje kształcenie w SGSP rozpoczynają od 7-tygodniowego strażackiego szkolenia podstawowego, które kontynuowane jest w roku akademickim do końca I semestru. Na III roku studiów studenci – strażacy w służbie kandydackiej odbywają 6-tygodniową praktykę w jednostce ratowniczo-gaśniczej, a w trakcie VI semestru odbywają 2-tygodniowe ćwiczenia poligonowe. Od I do III roku studiów realizowane są zajęcia z służby wewnętrznej w wymiarze 2 godzin tygodniowo. Realizowane są jednocześnie dodatkowe szkolenia specjalistyczne oraz praktyki zawodowe w jednostkach PSP w wymiarze ok. 1000 godzin (zajęcia te są dostępne tylko i wyłącznie dla osób

będących strażakami PSP). Studenci ci przez cały okres studiów pełnią służbę w Szkolnej Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej PSP, posiadającej swój rejon działania na terenie dzielnicy Warszawa-Żoliborz, oraz w odwodach operacyjnych Komendanta Głównego PSP, gdzie zdobywają doświadczenie w zakresie działań ratowniczych, dowódczych i funkcjonowania jednostki ratowniczo-gaśniczej. Wszystkie formy i treści kształcenia, wynikające z programu studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa, są dostosowane do zapewnienia strażakom niezbędnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Nie byłoby to możliwe, gdyby studenci nie odbywali jednocześnie służby pożarniczej.

Osoba posiadająca tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa musi posiadać:

- wiedzę ogólną z zakresu nauk technicznych oraz wiedzę specjalistyczną z zakresu inżynierii bezpieczeństwa, w tym z obszaru bezpieczeństwa pożarowego obiektów, lasów, zagrożeń związanych z rozwojem cywilizacyjnym i naturalnym, urządzeń i instalacji technicznych,
- umiejętności aktywnego uczestniczenia w pracy grupowej, kierowania podległymi pracownikami i organizowania pracy oraz działań zapobiegających i ograniczających wypadki, awarie i choroby zawodowe oraz akcje ratownicze,
- umiejętność projektowania i monitorowania stanu i warunków bezpieczeństwa, wykonywania analiz bezpieczeństwa i ryzyka, kontrolowania przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa,
- umiejętność prowadzenia badań okoliczności pożarów, awarii i wypadków oraz dokumentacji związanej z bezpieczeństwem.

Studiujący w SGSP strażacy w służbie stałej (na studiach niestacjonarnych), posiadający już umiejętności praktyczne zdobyte podczas szkolenia podstawowego i w szkole aspirantów, uzyskują takie same efekty kształcenia jak absolwenci studiów dla strażaków w służbie kandydackiej (na studiach niestacjonarnych).

Plany studiów i programy kształcenia na studiach stacjonarnych I stopnia dla strażaków w służbie kandydackiej oraz na studiach niestacjonarnych I stopnia dla strażaków w służbie stałej konsultowane są z Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej i Ministrem Spraw Wewnętrznych. Jednocześnie Minister Spraw Wewnętrznych ustala limity przyjęć na studia dla strażaków, skorelowane z potrzebami

służby pożarniczej. Należy jednak zaznaczyć, że realne możliwości kadrowe, lokalowe i organizacyjne SGSP pozwalają na kształcenie ok. 200 strażaków na każdym roku studiów I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych).

W projekcie ustawy wskazano ponadto podmioty odpowiedzialne za przeprowadzenie szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej (szkoły Państwowej Straży Pożarnej, ośrodki szkolenia, komórki organizacyjne realizujące zadania w zakresie szkoleń oraz instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej, a na potrzeby ochrony przeciwpożarowej podmiotów organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa) i górną granicę opłaty za to szkolenie.

II. art. 6 i rozdział 2a „Rzecznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych”
(art. 11a–11l)

Zaproponowana zmiana dotyczy art. 6, w którym dodano ust. 6 stanowiący wypełnienie delegacji określonej w art. 56 ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40), zgodnie z którą właściwość organów uprawnionych do zajęcia stanowiska przed rozpoczęciem użytkowania obiektu budowlanego, w stosunku do którego nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie, określona jest w przepisach szczególnych. Brzmienie projektowanego przepisu określa właściwość organów Państwowej Straży Pożarnej do zajmowania przedmiotowych stanowisk w stosunku do obiektów budowlanych wymagających uzyskania pozwolenia na użytkowanie, które z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej są istotne ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Z kolei w ust. 7 określono obowiązek podejmowania przez organ właściwy do zajęcia stanowiska w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego określonych czynności w przypadku stwierdzenia zastrzeżeń do rozwiązań zawartych w projekcie budowlanym, których zgodność z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej potwierdził rzeczoznawca do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych. W takim przypadku komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej zobowiązany będzie do niezwłocznego zawiadomienia właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, organu administracji architektoniczno-budowlanej oraz organu nadzoru budowlanego o tych zastrzeżeniach.

Po art. 6 dodano art. 6a–6f, w których określono tryb uzgadniania rozwiązań zamiennych do wymagań wynikających z przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej, obowiązek uzgadniania pod względem ochrony przeciwpożarowej projektów budowlanych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych przez rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz tryb i zasady działania organu PSP w przypadku uzgodnienia przez rzeczoznawcę projektu budowlanego, mimo występowania w tym projekcie rozwiązań niezgodnych z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej, mających istotny negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego.

Dotychczas tryb uzgadniania rozwiązań zamiennych i zastępczych regulował przepis § 16 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 121, poz. 1137 oraz z 2009 r. Nr 119, poz. 998). Projektowane przepisy nie wprowadzają w omawianym obszarze istotnych zmian w odniesieniu do funkcjonujących obecnie zasad. Właściwym do uzgodnień w przedmiotowym zakresie jest tak jak dotychczas komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego, który dokonuje ich w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. Taki tryb postępowania został utrwalony wieloletnią praktyką i jest przejrzysty dla wszystkich podmiotów uczestniczących w procesie budowlanym oraz właścicieli obiektów i terenów.

W celu zapewnienia akceptowalnego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obiektów i terenów projekty budowlane obiektów budowlanych istotnych z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej (tj. takich obiektów, których nieprawidłowe zaprojektowanie rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpożarowej mogłoby rodzić nieakceptowalne skutki społeczne, np. śmierć albo ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób) oraz projekty urządzeń przeciwpożarowych (tj. dokumentacja projektowa, na podstawie której zostanie wykonane urządzenie mające na celu ograniczenie ryzyka związanego z pożarem lub wybuchem; projekty te mogą być samodzielnymi opracowaniami, np. gdy istniejący obiekt budowlany ma zostać wyposażony w urządzenie przeciwpożarowe, lub stanowić fragment projektu budowlanego, co może mieć miejsce w przypadku wznoszenia nowych obiektów) wymagają uzgodnienia pod względem ochrony przeciwpożarowej z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń

przeciwpożarowych. Rodzaje obiektów budowlanych, których projekty budowlane wymagają uzgodnienia, a zatem i tych, w stosunku do których Państwowa Straż Pożarna ma prawo zająć stanowisko przed przystąpieniem do użytkowania (art. 6 ust. 6), określi, tak jak to było do tej pory, minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia. Będą to obiekty takie, jak wymienione dotychczas w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej. Należą do nich w szczególności:

- budynki przeznaczone przede wszystkim dla osób o ograniczonej zdolności poruszania się (jak np. szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych),
- budynki zawierające pomieszczenia, w których mogą przebywać duże grupy ludzi niebędących ich stałymi użytkownikami (jak np. hale wystawowe, hale sportowe, hale widowiskowe, centra konferencyjne),
- budynki zamieszkania zbiorowego (jak np. hotele, motele, internaty, domy akademickie),
- budynki użyteczności publicznej (jak np. szkoły, biurowce, sądy) o wysokości powyżej 12 m,
- budynki mieszkalne posiadające więcej niż 4 kondygnacje nadziemne,
- budynki zawierające strefę pożarową produkcyjną lub magazynową o dużej powierzchni i/lub gęstości obciążenia ogniowego, lub w której występuje zagrożenie wybuchem,
- garaże wielopoziomowe oraz garaże zamknięte o dużej liczbie stanowisk postojowych.

Ustawa reguluje przy tym zasady dokonywania uzgodnień oraz formę, jaką ma mieć uzgodnienie. Podstawowe dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego, stanowiące podstawę uzgodnienia oraz szczegółowe zasady i sposób dokonywania uzgodnień projektu budowlanego określone zostaną w rozporządzeniu.

Określono ponadto zasady rozwiązania problemu związanego z uzgodnieniem przez rzeczoznawcę projektu budowlanego z naruszeniem prawa, polegającym na

dopuszczeniu rozwiązań projektowych mających istotny negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego. W takim przypadku uzgodnienie podlegać będzie unieważnieniu przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej właściwego dla miejsca lokalizacji inwestycji, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. Projektowane przepisy określają zasady i tryb unieważniania przez organy Państwowej Straży Pożarnej uzgodnienia dokonanego przez rzeczoznawcę, a ponadto, w celu ochrony interesów inwestora, wprowadzają możliwość dokonania, w omówionej powyżej szczególnej sytuacji, uzgodnienia pod względem ochrony przeciwpożarowej projektu budowlanego (poprawionego lub opracowanego na nowo) dla obiektu przez komendanta wojewódzkiego PSP właściwego dla miejsca lokalizacji inwestycji, który dokonałby tej czynności zamiast rzeczoznawcy. W takim przypadku przewiduje się również, że komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej będzie miał prawo, w przypadkach szczególnie uzasadnionych, uzgodnić i dopuścić możliwość spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż określony w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, jeżeli we wniosku inwestor wykaże, że w obiekcie spełnione będą podstawowe wymagania z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, o których mowa w art. 6a ust. 1. Wprowadzenie takich regulacji ułatwi inwestorowi zakończenie inwestycji.

W rozdziale 2a „Rzecznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych” ustalono ogólne wymagania dotyczące działalności rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych. Są to osoby świadczące usługi z zakresu ochrony przeciwpożarowej o kwalifikacjach potwierdzonych przez zdanie egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. Działalność rzeczoznawców odbywa się poza strukturami organów administracji publicznej, jednakże odgrywają oni kluczową rolę w zapewnieniu prawidłowości inwestycji budowlanych z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej (m.in. uzgadniając projekty budowlane i projekty urządzeń przeciwpożarowych pod względem ochrony przeciwpożarowej, rzeczoznawcy weryfikują przyjęte przez projektantów rozwiązania oraz, gdy zachodzi taka potrzeba, opracowując ekspertyzy techniczne, ustalają, w uzgodnieniu z organami Państwowej Straży Pożarnej, rozwiązania zamiennie w stosunku do rozwiązań wynikających wprost z przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej). Wobec dużej odpowiedzialności, jaka wiąże

się z przedmiotową działalnością, zasady jej prowadzenia oraz sprawowania nadzoru nad nią przez organy państwa muszą być doprecyzowane na tyle szczegółowo, aby zminimalizować ryzyko popełniania przez rzeczoznawców błędów podczas wykonywanych przez nich czynności, a w przypadku ich wystąpienia, aby ograniczać ich skutki. Wymagania w przedmiotowym zakresie zawarte są obecnie w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej. Ponieważ przepisy dotyczące praw i obowiązków obywateli powinny być uregulowane w aktach prawnych rangi ustawowej, kwestie dotyczące rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych przenosi się do ustawy. Zasadność takiego podejścia potwierdza stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 9 maja 2011 r. znak RPO-641772-IV/10/AT.

W projektowanych przepisach określono wymagania wobec osób, które mogą uzyskać prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych. Wymagania te zostały zasadniczo zmodyfikowane w stosunku do obecnie obowiązujących. Przedmiotowa zmiana dotyczy rezygnacji z wymaganej dotychczas pięcioletniej praktyki zawodowej oraz ograniczenia wymagań w zakresie kwalifikacji do wymogu posiadania wykształcenia na poziomie inżynierskim lub posiadania kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa. Spowoduje to zwiększenie grona osób, które będą mogły przystąpić do egzaminu na rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Określono również zasady oceny przygotowania zawodowego kandydatów do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, przeprowadzania egzaminu i sprawdzianu oraz funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej. W myśl projektowanych przepisów, rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych powołuje, przy udziale Komisji Egzaminacyjnej, i odwołuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej. Projektowane przepisy przewidują w szczególności, że:

- egzamin przeprowadzany będzie co najmniej jeden raz w roku,
- opłata za przeprowadzenie egzaminu, która ma rekompensować koszty ponoszone przy tej okazji, wynosi 15% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym egzamin dla osób przystępujących do części egzaminu pisemnej i ustnej oraz 10% przeciętnego miesięcznego

wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym egzamin dla osób przystępujących bezpośrednio do części ustnej egzaminu,

- egzamin będzie składał się z części pisemnej i ustnej, warunkiem przystąpienia do części ustnej egzaminu będzie uzyskanie przez kandydata oceny pozytywnej z części pisemnej, o wyniku egzaminu decydowała będzie Komisja Egzaminacyjna zwykłą większością głosów, a wynik egzaminu będzie mógł być „pozytywny” albo „negatywny”,
- członkowie Komisji Egzaminacyjnej powoływani będą przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej spośród rzeczoznawców.

Projektowane przepisy określają dodatkowo zasady składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu i sposób informowania o egzaminie. Wzór kwestionariusza osobowego oraz szczegółowe zasady przeprowadzenia i oceny egzaminu na rzeczoznawcę oraz sprawdzianu dla rzeczoznawców, określi minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia.

Przewidziano ponadto możliwość zwolnienia z części pisemnej egzaminu osób posiadających co najmniej 10-letnią praktykę w wykonywaniu czynności kontrolno-rozpoznawczych w Państwowej Straży Pożarnej lub sprawowaniu nadzoru nad wykonywaniem tych czynności albo w prowadzeniu prac naukowych lub badawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej w instytutach badawczych lub szkołach wyższych, przy czym zwolnienia tego nie będzie stosować się do osób, które już choć raz uzyskały wynik negatywny z egzaminu. Przedmiotowy przepis wynika z jednej strony z dotychczasowych doświadczeń potwierdzających, że osoby te, przystępując do egzaminu, cechują się dużą wiedzą z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a z drugiej strony ma stanowić zachętę do podejmowania pracy zawodowej na stanowiskach związanych merytorycznie bezpośrednio z zagadnieniami dotyczącymi zapobiegania pożarom.

Projekt zawiera także wymagania dotyczące prowadzenia i aktualizowania wykazu rzeczoznawców przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej oraz jego udostępniania zainteresowanym podmiotom. Dane z wykazu rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych w zakresie imienia i nazwiska, nazwiska rodzowego, numeru uprawnień, daty wydania aktu powołania, tytułu zawodowego oraz województwa właściwego dla miejsca zamieszkania z mocy ustawy będą publikowane

na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, a w przypadku wyrażenia zgody przez rzeczoznawcę publikowany tam będzie również adres korespondencyjny, adres e-mail lub telefon.

W projektowanych przepisach wyszczególniono ponadto enumeratywnie uprawnienia i obowiązki rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych. Uprawnienia zostały rozszerzone o możliwość wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej polegających na zapobieganiu powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, w którym to zakresie rzeczoznawcy posiadają wyższe kwalifikacje zawodowe oraz wiedzę i umiejętności pozwalające na wykonywanie tych czynności. De facto rzeczoznawcy wykonują te czynności każdorazowo przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych, których integralnymi częściami są między innymi scenariusze rozwoju zdarzeń na wypadek pożarów i odpowiednio do tego przez nich dobrane systemy zabezpieczeń przeciwpożarowych, oraz przy opracowywaniu ekspertyz w zakresie rozwiązań zastępczych i zamiennych.

Określone w ustawie obowiązki rzeczoznawcy nie różnią się w istotny sposób od obowiązków wynikających z funkcjonujących obecnie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej. Do obowiązków tych należą:

- posiadanie za okres ostatnich 5 lat ewidencji uzgodnionych projektów oraz kopii zawiadomień o uzgodnieniu projektów budowlanych, wraz z dowodami ich wysłania,
- powiadamianie właściwych organów PSP o zmianie miejsca zamieszkania,
- samodzielne podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Obowiązki rzeczoznawców wynikają także z innych przepisów regulujących zasady ich działalności. Takimi obowiązkami są np.:

- przesyłanie właściwym organom PSP zawiadomienia o uzgodnieniu projektu budowlanego (art. 6d ust. 1),
- powiadamianie o zamiarze przystąpienia do sprawdzianu znajomości przepisów i stanu wiedzy technicznej w celu potwierdzenia obowiązku samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych (art. 11j ust. 6).

W projektowanych przepisach zawarto również bezwzględny zakaz uzgadniania przez rzeczoznawcę opracowanych przez siebie projektów obiektów budowlanych i projektów urządzeń przeciwpożarowych (art. 11i ust. 3).

Wprowadzono ponadto obowiązek ubezpieczenia rzeczoznawcy od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z:

- uzgadnianiem projektów budowlanych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych,
- wykonywaniem ekspertyz technicznych lub innych opracowań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Szczegółowy zakres ubezpieczenia oraz termin powstania obowiązku ubezpieczenia określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Obowiązkowe ubezpieczenie powinno ułatwić dochodzenie odszkodowania przez podmioty poszkodowane w związku z czynnościami podejmowanymi przez rzeczoznawców (np. na skutek unieważnienia uzgodnienia przez komendanta wojewódzkiego PSP przed uzyskaniem przez inwestora pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego).

Proponowane zmiany regulują także kwestie sprawowania przez organy Państwowej Straży Pożarnej nadzoru nad działalnością rzeczoznawców. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych będzie sprawował, tak jak to było dotychczas, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, przy pomocy komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej. Projektowane przepisy przewidują, iż sprawowany on będzie w zakresie:

- uzgadniania przez rzeczoznawców projektów budowlanych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych,
- wykonywania przez rzeczoznawców ekspertyz technicznych lub opinii, o których mowa w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
- wywiązywania się przez nich z niektórych ustawowych obowiązków o charakterze formalnym dotyczących prowadzonej przez nich działalności.

W celu usprawnienia działań organów PSP w zakresie wyjaśniania spraw związanych z działalnością rzeczoznawców, w projekcie zawarto przepis dający możliwość

uzyskania od rzeczoznawcy wyjaśnień w zakresie objętym nadzorem, natomiast od autora projektu, organów administracji architektoniczno-budowlanej oraz organów nadzoru budowlanego potwierdzonej kopii tego projektu. Dotychczasowe doświadczenia organów PSP w sprawowaniu nadzoru nad działalnością rzeczoznawców i współpracy w tym zakresie z organami administracji architektoniczno-budowlanej wskazują, że organy administracji w niektórych przypadkach odmawiają udostępnienia dokumentacji projektowej, wskazując na brak w tym zakresie podstawy prawnej, brak przymiotu strony oraz na kwestie dotyczące ochrony praw autorskich.

Omawiane przepisy ustalają również kwestie odpowiedzialności zawodowej rzeczoznawców. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej będzie miał prawo, tak jak dotychczas, udzielić rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych upomnienia, skierować go na egzamin w celu ponownej oceny jego przygotowania zawodowego lub cofnąć prawa do wykonywania przez niego czynności przewidzianych w ustawie dla rzeczoznawcy. Projektowane przepisy, w odróżnieniu od obowiązującego obecnie stanu prawnego, przewidują możliwość sprawowania nadzoru również przez komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej, przez nadanie tym organom prawa do udzielania rzeczoznawcom do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych upomnień. Nadanie tym organom takiego uprawnienia w dużym stopniu usprawni omawiany nadzór i da możliwość rozwiązywania niektórych postępowań na poziomie komend wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej. Udzielone rzeczoznawcy upomnienie na piśmie będzie rejestrowane wyłącznie w wykazie rzeczoznawców prowadzonym przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, z którego będzie ono usuwane po upływie dwóch lat od udzielenia upomnienia.

Projektowane przepisy doprecyzowują funkcjonujące dotychczas zasady w zakresie formy odwołania rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych lub skierowania go na powtórny egzamin. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej o skierowaniu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych na powtórny egzamin rozstrzyga w drodze postanowienia, zaś o cofnięciu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy w drodze decyzji administracyjnej. Tak jak dotychczas, skierowanie rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych na powtórny egzamin będzie równoznaczne z zawieszeniem prawa do wykonywania przez niego

zawodu rzeczoznawcy do czasu uzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu. Uzyskanie negatywnego wyniku ze sprawdzianu lub nieprzystąpienie do sprawdzianu w wymaganym terminie jest równoznaczne z zawieszeniem w drodze postanowienia prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy.

Omawiane propozycje przepisów ustalają również nowy obowiązek dotyczący konieczności cofnięcia przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej rzeczoznawcy prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, w przypadku gdy:

- pełni on tę funkcję pomimo zawieszenia prawa do jej sprawowania,
- po upływie okresu 2 lat od momentu zawieszenia, jeżeli w tym czasie nie ustały jego przyczyny.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej będzie miał taki obowiązek również w przypadku wnioskowania o to przez samego rzeczoznawcę.

Rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych odwołani przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z powodu stwierdzenia nieprawidłowości w ich działalności oraz w przypadku wykonywania przez nich czynności ustawowo zastrzeżonych dla rzeczoznawców, mimo zawieszenia prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, nie będą mogli przystąpić do egzaminu w okresie 3 lat od dnia ich odwołania. Wprowadzenie regulacji w omawianym zakresie jest uzasadnione, ponieważ rzeczoznawcy odwołani z powodu wspomnianych powyżej przyczyn powinni zostać ukarani w taki sposób, aby zastosowana kara była wystarczająco dotkliwa dla samego rzeczoznawcy i przez to pełniła funkcję prewencyjną.

Ponadto w ramach przedmiotowej nowelizacji przewiduje się, inaczej niż to było dotychczas, limity czasowe odpowiedzialności za nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych. Postępowanie wyjaśniające w ramach nadzoru nad działalnością rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych nie będzie prowadzone po upływie 6 miesięcy od dnia powzięcia wiadomości o możliwości wystąpienia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy, a postępowanie administracyjne nie będzie wszczynane po upływie 5 lat od:

- dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego, w przypadkach

dotyczących uzgodnienia przez rzeczoznawcę projektu budowlanego obiektu budowlanego,

- rozpoczęcia użytkowania urządzenia przeciwpożarowego realizowanego w przypadkach innych niż określone w poprzednim tiret.

W projektowanych przepisach określono ponadto sposób realizacji obowiązku podnoszenia kwalifikacji przez rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, jego zakres oraz formę potwierdzania jego wykonania. Rzeczoznawca potwierdza realizację samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, przez uzyskanie pozytywnego wyniku ze sprawdzianu znajomości zmian w przepisach i zasadach wiedzy technicznej, najpóźniej w piątym roku po roku, w którym został powołany do wykonywania zawodu rzeczoznawcy albo w którym uzyskał pozytywny wynik z ostatniego sprawdzianu. Ustalono przy tym wymagania dotyczące przeprowadzania przedmiotowego sprawdzianu. Szczegółowe zasady jego organizacji określone zostaną w rozporządzeniu.

Określenie wymagań w omówionym powyżej zakresie służy zapewnieniu optymalnego poziomu realizacji przez rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych przypisanych im zadań ustawowych.

Projektowane przepisy przewidują również, iż w drodze rozporządzenia określone zostaną:

- wzór zawiadomienia o uzgodnieniu projektu budowlanego,
- wzory pieczęci, jakimi powinien się posługiwać rzeczoznawca przy wykonywaniu czynności określonych w ustawie,
- wzór ewidencji uzgodnionych projektów.

III. art. 16a

W art. 16a w ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej określono, kto może być strażakiem jednostki ochrony przeciwpożarowej. Zgodnie z tym przepisem może nim zostać pracownik, który ma kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażaka, technika pożarnictwa, inżyniera pożarnictwa albo uzyskał uznanie kwalifikacji.

W art. 16a określono kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażaka, natomiast ustawa nie wskazała, jakie są wymagane kwalifikacje do wykonywania

zawodu technika pożarnictwa i inżyniera pożarnictwa. W związku z powyższym w art. 16a ustawy dodano, po ust. 4, ust. 4a i 4b, które określają odpowiednio wymagania do wykonywania zawodu technika pożarnictwa i inżyniera pożarnictwa.

Zgodnie z proponowanym ust. 4a, kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu technik pożarnictwa obejmują posiadanie tytułu technik pożarnictwa albo uzyskanie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu technik pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego technik pożarnictwa.

Zgodnie z proponowanym ust. 4b, kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżyniera pożarnictwa obejmują posiadanie:

- tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa albo
- tytułu zawodowego inżynier, kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak oraz ukończenie przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, o którym mowa w art. 36 ust. 11 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, albo
- uzyskanie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego inżynier pożarnictwa.

Konsekwencją zmiany przepisów, polegających na usunięciu z porządku prawnego szkoleń specjalistów ochrony przeciwpożarowej, jest zmiana upoważnienia ustawowego, o którym mowa w art. 16a ust. 6 ustawy, a także dodanie nowego upoważnienia na podstawie art. 4a ust. 12 regulującego sprawy szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

IV. art. 22 ust. 1a

Ze względu na to że ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej nie określa osób uprawnionych do kierowania działaniami ratowniczymi, proponuje się dodać ust. 1a, który wskazuje, zależnie od poziomu kierowania, kto jest uprawniony do kierowania działaniem ratowniczym.

W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej przewiduje się następujące zmiany:

I. art. 10 ust. 1 pkt 5a i 5d i art. 12 ust. 5 pkt 10a

Rozszerzono zakres zadań:

- 1) Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o uzgadnianie, przekazanych przez komendantów szkół Państwowej Straży Pożarnej, programów nauczania dla zawodów inżynier pożarnictwa i technik pożarnictwa oraz programów studiów podyplomowych w zakresie przeszkolenia zawodowego, a także zatwierdzania programów szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej;
- 2) komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej o nadzór nad działalnością rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, ponieważ nadzór w tym zakresie przypisany jest temu organowi przepisami ochrony przeciwpożarowej.

II. art. 19h pkt 5 i 6

Wskazano dodatkowe przeznaczenie środków Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej, w związku z dodaniem w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej przepisów dotyczących egzaminu na rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeprowadzania szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

III. art. 36

Zmiana art. 36 jednoznacznie wskazuje, kto może zajmować stanowiska oficerskie. Zgodnie z propozycją, na stanowiskach oficerskich wymaga się posiadania:

- 1) tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa albo
- 2) tytułu zawodowego inżynier oraz kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak i ukończenia przeszkolenia zawodowego przygotowującego do

zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej oraz ukończenia przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo

- 3) tytułu zawodowego inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak i ukończenia przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo
- 4) wykształcenia wyższego oraz kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowisk aspiranckich i ukończenia przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej oraz ukończenia przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo
- 5) uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa w toku postępowania o uznanie, nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej, kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego – inżynier pożarnictwa, albo
- 6) wykształcenia wyższego oraz kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowisk aspiranckich oraz ukończenia przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej, albo
- 7) wykształcenia wyższego oraz kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak oraz ukończenia przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej.

Stanowiska oficerskie, na których wymaga się przygotowania do kierowania działaniami ratowniczymi, będą mogli zajmować jedynie strażacy posiadający kwalifikacje, o których mowa w pkt 1–5.

W odniesieniu do strażaków zajmujących stanowiska aspiranckie wymaga się tytułu technik pożarnictwa po ukończeniu nauki w szkołach Państwowej Straży Pożarnej albo uzyskania uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu technik pożarnictwa w toku

postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego technik pożarnictwa.

W odniesieniu do strażaków zajmujących stanowiska podoficerskie i szeregowy wymaga się posiadania co najmniej kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażaka, o których mowa w ustawie o ochronie przeciwpożarowej. Jednakże osobę przyjmowaną do służby mianuje się na pierwsze stanowisko w grupie stanowisk szeregowych, jeżeli spełnia ona wymogi w zakresie poziomu wykształcenia przed uzyskaniem określonych kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby.

Uzyskiwanie kwalifikacji strażaków PSP, co do zasady, odbywa się w trakcie pełnienia przez nich służby. Kwestia ta dotyczy zarówno strażaków w służbie przygotowawczej, jak i strażaków w służbie kandydackiej. Osoby przyjmowane po raz pierwszy do służby nie posiadają stosownych kwalifikacji pożarniczych, które dopiero nabędą. W związku z powyższym mianowanie osób na pierwsze stanowisko służbowe w grupie stanowisk szeregowych powinno być możliwe bez posiadania kwalifikacji pożarniczych.

Ponadto przeniesiono z art. 53 ust. 3 ustawy upoważnienie do wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zakresie szczegółowej organizacji i formy odbywania przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej oraz przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi.

IV. art. 51 ust. 3a, art. 52, art. 53

Pierwszy stopień podoficerski będzie mógł nadać organ, o którym mowa w art. 51 ust. 3 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, strażakowi, który poza obecnie obowiązującym wymogiem uzyskania w szkołach Państwowej Straży Pożarnej kwalifikacji pożarniczych wymaganych do zajmowania stanowisk podoficerskich, został mianowany na stałe. Natomiast strażakowi, który uzyskał takie kwalifikacje, ale nie został mianowany w służbie stałej, komendant szkoły PSP będzie mógł nadać stopień starszego strażaka.

Pozostałe zmiany mają jedynie charakter dostosowawczy do zmienionych przepisów art. 36 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej. Utrzymuje się dotychczasowe zasady nadawania pierwszego stopnia oficerskiego dla strażaków którzy ukończyli naukę w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w ramach służby kandydackiej lub uzyskali tytuł zawodowy technik pożarnictwa w szkole aspirantów Państwowej Straży Pożarnej lub w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej i tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa w ramach skierowania do Szkoły Głównej Służby Pożarniczej. Natomiast pierwszy stopień aspirancki nadaje się strażakom, którzy uzyskali tytuł technik pożarnictwa w ramach służby kandydackiej albo w ramach skierowania do szkoły Państwowej Straży Pożarnej. Jednocześnie wskazano, że pierwszy stopień aspirancki może być nadany również strażakowi, który posiada kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk aspiranckich w Państwowej Straży Pożarnej.

Ponadto jednoznacznie wskazano, że pierwszy stopień oficerski może być nadany strażakowi, który posiada kwalifikacje do zajmowania stanowisk określonych w art. 36 ust. 3.

4. Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

Zawód: pracownik artystyczny

Przedkładany projekt zawiera przepisy nowelizujące ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406).

Regulacja dostępu do zatrudnienia w instytucjach kultury dla artystów twórców czy wykonawców przez państwo zniesiona została nowelizacją ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (vide: ustawa z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej; Dz. U. Nr 207, poz. 1230) znoszącą uprawnienie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określania, w drodze rozporządzenia, wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w niektórych instytucjach kultury, dla których organizatorem jest administracja rządowa lub jednostki samorządu terytorialnego. Sam zawód, jak i podejmowanie działalności twórczej i artystycznej nie są zatem limitowane narzuconymi wymogami i obowiązkiem ich dokumentowania w sposób sformalizowany odnoszony do wykształcenia czy stażu

pracy. Obecnie podstawą zatrudnienia kandydata do pracy w instytucji kultury jest talent i umiejętności, a rozstrzygnięcie o nawiązaniu stosunku pracy z artystą twórcą lub wykonawcą pozostaje w gestii pracodawcy, zgodnie z ogólnymi regułami kodeksowymi. Przedkładany projekt nowelizacji jest dalszą konsekwencją wprowadzonych od ponad roku nowych regulacji polegającą na:

1. uelastycznieniu warunków zatrudnienia osób wykonujących w ramach stosunku pracy działalność artystyczną przez poddanie ogólnym regułom kodeksowym zasad ustalania wykazu stanowisk w instytucjach kultury oraz wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach pracy (obecnie rozporządzenie ministra – w projekcie regulamin wynagradzania nadawany przez dyrektora);
2. wyeliminowanie merytorycznie nieuzasadnionego zróżnicowania (przez zrównanie) pozycji osób zatrudnianych przy tego samego rodzaju pracy w różnych instytucjach kultury przez wypełnienie treścią normatywną luk prawnych stwarzających wątpliwości co do równego traktowania osób już pozostających w stosunku pracy (wprowadzenie definicji legalnej pracownika artystycznego, uniezależnienie nabycia tego statusu od miejsca zatrudnienia (obecnie tylko osoby zatrudnione w artystycznych instytucjach kultury mogą go uzyskać, a np. aktor, muzyk zatrudniony w domu kultury czy reżyser, scenograf w muzeum już nie)), a uzależnienie tej pozycji od rodzaju pracy świadczonej w ramach istniejącego stosunku pracy, o ile jej przedmiotem są działania objęte ochroną z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych;
3. zrównanie statusu działalności twórczej czy artystycznej osób zatrudnionych w instytucjach kultury do statusu należnego twórcom czy artystom wykonującym tę działalność na etatach w niepublicznych jednostkach kultury lub na zasadzie umowy zlecenia czy umowy o dzieło.

Oprócz opisanych wyżej zmian w projekcie zawarto także propozycje zmiany innych przepisów ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej związane z doświadczeniami ostatniego roku obowiązywania ustawy w brzmieniu nadanym powołaną wyżej nowelizacją – mające na celu usprawnienie działania samych instytucji kultury (przepisy finansowe, przepisy dot. powoływania dyrektorów). Poniżej przedstawiono szczegółowe omówienie poszczególnych zmian.

Projektowany nowy art. 16a ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej dotyczy istotnej kwestii, zapewnia – w niestandardowych sytuacjach – ciągłość wykonywania funkcji zarządczej w instytucjach kultury. Proponowany przepis przewiduje możliwość powierzenia – na ściśle określony czas i w szczególnych sytuacjach – pełnienia obowiązków dyrektora instytucji kultury osobie ustalonej przez organizatora danej instytucji. Przepis ten zabezpiecza więc system zarządzania instytucjami kultury i ma przede wszystkim charakter regulacji z zakresu prawa pracy (jako szczególna podstawa do zatrudnienia osoby kierującej instytucją kultury), a tym samym wpisuje się w materię projektowanej ustawy, którą mają być przede wszystkim zmiany deregulujące przepisy odnoszące się do poszczególnych grup zawodowych czy dotyczące spraw pracowniczych.

Projektowana zmiana stanowi też w praktyce uzupełnienie zainicjowanych już wcześniej przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a postulowanych przez środowiska świata kultury, zmian usuwających szereg ograniczeń w funkcjonowaniu instytucji kultury, w tym służących usprawnieniu zarządzania danymi instytucjami, których efektem była ustawa z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw. Z perspektywy blisko już 2-letnich doświadczeń związanych ze stosowaniem przepisów wprowadzonych ww. nowelizacją z dnia 31 sierpnia 2011 r., w tym analizy stanów faktycznych sygnalizowanych przez organizatorów instytucji kultury, można odpowiedzialnie stwierdzić, że proponowany obecnie nowy art. 16a to oczekiwane uregulowanie incydentalnych i przejściowych wprawdzie, ale zasadniczych dla niektórych organizatorów i ich instytucji kultury problemów. Zmiany wprowadzone nowelizacją z dnia 31 sierpnia 2011 r. skutkowały także wyodrębnieniem instytucji artystycznych jako szczególnego rodzaju instytucji kultury (działających m.in. w oparciu o tzw. sezony artystyczne), ustawowym sprecyzowaniem okresów powołania dyrektorów instytucji poszczególnych rodzajów, przesłanek ich odwołania czy powiązaniem powołania z ustaleniem programu działania danej instytucji. Uwarunkowania te jakkolwiek pozytywnie i w zasadniczy sposób oddziałują na status prawny dyrektorów instytucji kultury oraz stabilizację zasad zarządzania tymi instytucjami, to nie zawsze pozwalają jednak unikać wszystkich sytuacji nietypowych czy wręcz nadzwyczajnych, które muszą rozwiązywać organizatorzy instytucji. Sytuacje takie mogą dotyczyć: śmierci dyrektora, jego choroby, decyzji o skorzystaniu

z uprawnień emerytalnych czy wcześniejszego odwołania z innych przyczyn przewidzianych ustawą. W takich przypadkach interes instytucji kultury i jej organizatora wymaga, aby tego rodzaju zmiany personalne w jak najmniejszym stopniu oddziaływały na funkcjonowanie instytucji i realizację przez nią ustalonego z reguły na kilka lat programu działania czy zaplanowanego wcześniej sezonu artystycznego. Wymaga zatem także zapewnienia ciągłości wykonywania funkcji zarządczej w instytucjach kultury, a więc umocowania ustalonej przez organizatora osoby, która mogłaby niezwłocznie podjąć obowiązki dyrektora i kontynuować zaplanowany program działania instytucji (sezon artystyczny w przypadku instytucji artystycznych) do czasu wyłonienia w konkursie nowego dyrektora.

Zaproponowane w art. 16a rozwiązanie opiera się na innych analogicznych regulacjach dotyczących instytucji funkcjonujących w bardzo podobnych uwarunkowaniach prawnych. Dotyczy to przepisów odnoszących się do instytucji systemu oświaty, które m.in. posiadają kierowników wyłanianych w trybie konkursowym i działających w specyficznych dla nich ramach czasowych (rok szkolny – analogiczny jak np. sezon artystyczny w instytucjach artystycznych). Przepisy te, jak wynika z analizy zmian ustawy o systemie oświaty, obowiązują już od kilkunastu lat w niezmiennym zakresie, można zatem zakładać, że mają charakter rozwiązań ugruntowanych, sprawdzonych w praktyce i niebudzących zasadniczych zastrzeżeń ustawodawcy (vide art. 36a ust. 5 ww. ustawy). Proponowane rozwiązanie ma też, analogicznie jak wskazywana wyżej regulacja ustawy o systemie oświaty, charakter fakultatywny. Daje więc organizatorom możliwość skorzystania z określonego instrumentu do rozwiązywania sytuacji niestandardowych, ale też możliwość ta delimitowana jest dla sytuacji nietypowych czy przejściowych oraz ściśle ograniczona czasowo.

W kolejnym projektowanym przepisie art. 26a proponuje się zamieszczenie definicji pracownika artystycznego opartej na regulacji właściwej dla osób, którym przysługuje ochrona z tytułu praw autorskich (twórcy, współtwórcy i wykonawcy). Jednocześnie definicja ta została poszerzona o działalność w dziedzinie filmu i innych sztuk audiowizualnych, która obok teatru, muzyki i tańca wpisuje się w katalog działalności twórczej o charakterze artystycznym. Zważywszy, że zarówno działalność w dziedzinie filmu, jak i innych sztuk audiowizualnych nie wpisuje się w sezony artystyczne i plany repertuarowe (a więc nie spełnia warunków uznania za klasyczną instytucję artystyczną), a nie ulega wątpliwości, że dla prawidłowego wykonywania zadań

konieczne jest zatrudnienie pracowników – artystów, proponuje się, aby pracownicy artystyczni mogli być zatrudniani także w tych instytucjach kultury, które nie funkcjonują w oparciu o sezon i repertuar. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do pracowników instytucji kultury będą miały zastosowanie przepisy ustawy – Kodeks pracy (projektowany art. 26a ust. 1).

Konsekwentnie, do zmian przewidywanych w proponowanym art. 26a, w art. 31a rozszerza się także katalog działań twórczych dodatkowo wynagradzanych o współtworzenie utworu audiowizualnego (w tym filmu) w rozumieniu prawa autorskiego. Przepis art. 69 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.) stanowi, że „Współtwórcami utworu audiowizualnego są osoby, które wniosły wkład twórczy w jego powstanie, a w szczególności: reżyser, operator obrazu, twórca adaptacji utworu literackiego, twórca stworzonych dla utworu audiowizualnego utworów muzycznych lub słowno-muzycznych oraz twórca scenariusza.”.

Ponadto projektowana regulacja wprowadza przepis, który ma na celu zapewnienie jednolitości postępowania kierowników jednostek oraz organizatorów przy podejmowaniu decyzji dotyczących zasad podziału wyniku finansowego i zatwierdzania sprawozdań finansowych (art. 29). Na mocy obowiązujących przepisów instytucja kultury tworzy jedynie fundusz instytucji kultury, stanowiący jej fundusz podstawowy (statutowy), który odzwierciedla, co do zasady, wartość majątku instytucji. Mając na uwadze, że wynik finansowy (zysk lub strata netto) instytucji kultury powinien znaleźć swoje odzwierciedlenie w funduszu rezerwowym, projektowana regulacja zakłada obowiązek tworzenia funduszu rezerwowego przez instytucje kultury. Ustalony w rachunku zysków i strat zysk netto będzie zatem zwiększał ten fundusz, natomiast strata netto będzie z niego pokrywana. Brak zasad podziału wyniku finansowego oraz określenia źródła pokrywania strat powoduje niejednolitość działań zarówno samych instytucji kultury jak również ich organizatorów. Obecnie część z nich pozostawia niepodzielony zysk netto i niepokrytą stratę, część podejmuje decyzję o pokryciu straty z funduszu instytucji. W związku z powyższym zachodzi konieczność jak najszybszego uregulowania sprawy podziału wyniku finansowego przez wprowadzenie przepisów art. 29.

Projektowane przepisy określają również organ właściwy do zatwierdzania rocznych sprawozdań finansowych instytucji kultury. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym instytucje kultury jako osoby prawne zobligowane są do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 i 613). Na mocy art. 53 ust. 1 ww. ustawy roczne sprawozdanie finansowe jednostki podlega zatwierdzeniu przez organ, który zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, statutem, umową lub na mocy prawa własności jest uprawniony do zatwierdzania jej sprawozdania finansowego (art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości). W celu wyeliminowania pojawiających się w praktyce wątpliwości, który organ powinien na mocy ww. przepisów zatwierdzać roczne sprawozdanie finansowe instytucji kultury, projektowana regulacja zakłada wprowadzenie do ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej przepisów, które w sposób jednoznaczny wskażą organ uprawniony do zatwierdzania sprawozdania finansowego. Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 29 ust. 6 ww. ustawy organem tym będzie organizator instytucji kultury, a w przypadku samorządowych instytucji kultury organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego.

Kolejna zmiana ma na celu dodanie przepisu art. 29a, który stanowi, że nie ujawnia się wysokości wynagrodzenia podmiotu świadczącego usługi lub dostawy z zakresu działalności artystycznej lub twórczej oraz danych osobowych podmiotu świadczącego usługi lub dostawy z zakresu działalności kulturalnej, związanych z posiadanymi prawami wyłącznymi, jeżeli do tych usług lub dostaw nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn zm.), a podmiot ten zastrzegł, że powyższe informacje nie mogą być udostępniane. Ponadto zgodnie z projektowanym przepisem do umów dotyczących usług lub dostaw, o których mowa powyżej, stosować się będzie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121). Proponowana redakcja art. 29a stanowi zgłaszany od lat postulat środowisk artystów, twórców i wykonawców, państwowych i samorządowych instytucji kultury, Rady ds. Instytucji Artystycznych, a przede wszystkim jest elementem zawartego przez Rząd w dniu 11 maja 2011 r. Paktu dla Kultury.

Wprowadzenie ustawowej możliwości wyłączenia jawności danych osobowych podmiotów dysponujących prawami wyłącznymi (np. kolekcjonerów dzieł sztuki czy spadkobierców dysponujących prawami po zmarłych artystach) oraz wynagrodzeń artystów twórców i wykonawców – w przypadku gdy osoby te stają się stronami umów cywilnych zawartych z instytucjami kultury – uzasadniona jest zarówno bezpieczeństwem tych osób i ich majątku (np. kolekcjonerzy), jak i ochroną wysokości honorarium artysty w związku z interesem handlowym takiej osoby, przy uwzględnieniu specyfiki rynku tego typu usług. Konsekwencją braku ww. zastrzeżeń jest niejednokrotnie utrata korzystnych dla danej instytucji kultury kontraktów na zakup usług czy dostaw w zakresie działalności kulturalnej.

Zgodnie z proponowanym przepisem wysokość honorarium artysty podlegałyby wyłączeniu od zasady jawności ze względu na interes handlowy tej osoby, natomiast dane osobowe podlegałyby wyłączeniu od tej zasady w przypadku osób dysponujących tzw. prawami wyłącznymi (w tym przypadku zasadzie jawności podlegałyby wysokość wynagrodzenia). Przyjęte rozwiązanie należy uznać za zgodne z Konstytucją RP, gdyż stronom umowy przysługuje ochrona wynikająca z art. 47 Konstytucji, zaś zgodnie z art. 20 Konstytucji państwo zakłada wolność prowadzenia działalności gospodarczej, natomiast dostęp do informacji publicznej nie ma charakteru absolutnego i może podlegać ograniczeniom, o czym świadczy treść art. 61 ust. 3 Konstytucji RP. Należy podkreślić, że w praktyce Trybunał Konstytucyjny nie kwestionował prawa do ograniczenia wolności w dostępie do informacji publicznej z uwagi na ochronę prywatności, a jedynie dokonywał oceny proporcjonalności zastosowanego rozwiązania legislacyjnego. Należy również podkreślić, że Trybunał wskazywał także na konieczność dokonania każdorazowej oceny proponowanego rozwiązania, zgodnie z zasadą proporcjonalności, szczególnie gdy kolizja odnosi się do dwóch norm rangi konstytucyjnej. Jednocześnie zaproponowane zmiany nie uchybią możliwości uzyskania dostępu do informacji publicznej w zakresie finansów zamawiającego, bowiem nadal jawne będą dane dotyczące budżetu i finansów zamawiającego. Przedmiotowa zmiana nie zmniejsza również w żaden sposób uprawnień organów powołanych do kontroli wydatków budżetowych jednostki.

Natomiast zmiana wprowadzana w art. 31a ust. 2 dotyczy sprecyzowania charakteru dodatkowego świadczenia za używanie w pracy, za zgodą pracodawcy, przez pracownika artystycznego własnego instrumentu, ubioru scenicznego, rekwizytu lub

narzędzi. Użyty w obecnie obowiązującym przepisie termin „dodatkowe wynagrodzenie” nie wypełnia przesłanek definicji wynagrodzenia za pracę. Spełnia natomiast przesłanki merytoryczne definicji „ekwiwalentu”, zawartej w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.), stanowiąc de facto przychód ze stosunku pracy. Ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w art. 31a ust. 2, będzie przysługiwał pracownikowi za używanie powyższych rzeczy przy wykonywaniu pracy za zgodą pracodawcy. Warunki ustalania prawa do tego ekwiwalentu i jego wysokości określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy. Obecnie obowiązujący termin „dodatkowe wynagrodzenie” w praktyce powoduje wśród pracodawców rozbieżności co do kryteriów ustalania wysokości dodatku i sposobu jego kwalifikowania dla celów podatkowych. O ile pracodawca ustaliłby kwotę dodatku w sposób przekraczający równowartość używanego przez pracownika sprzętu, zobowiązany byłby pobierać i odprowadzać w ciągu roku podatkowego zaliczki na podatek dochodowy, podczas gdy kwota stanowiąca ekwiwalent podlegałaby zwolnieniu podatkowemu zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Intencją projektowanej zmiany jest zatem ujednolicenie praktyki w sposób respektujący przepisy prawa podatkowego z jednej strony, z drugiej uniknięcie wątpliwości, na jakich zasadach kalkulowana powinna być przez wszystkich pracodawców wysokość wypłacanych ze środków publicznych należności, a także równoprawne traktowanie pracowników o określonym statusie bez względu na miejsce zatrudnienia. Z uwagi na wpływ zmiany na sposób kwalifikowania ww. kosztów dla celów podatkowych, proponuje się, aby zmiana weszła w życie z kolejnym rokiem podatkowym, tj. od 1 stycznia 2015 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wykaz stanowisk pracy w instytucjach artystycznych i pozostałych instytucjach kultury określa minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Wprowadzenie projektowanego przepisu (art. 31d ust. 2) ma na celu uelastycznienie regulacji dotyczących stanowisk pracy w instytucjach kultury. Mając na uwadze różnorodność instytucji kultury, w tym zróżnicowanie pod względem wielkości, zadań merytorycznych i specyfiki, nie jest zasadne, aby minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określał stanowiska pracy w instytucjach kultury. Mając powyższe na uwadze,

proponuje się, aby wykaz stanowisk pracy w instytucjach kultury określał dyrektor danej instytucji, a więc osoba, która ma największe rozeznanie, jakie stanowiska w konkretnej instytucji kultury należy utworzyć. Rozwiązanie takie pozostaje w zgodzie ze standardami wynikającymi z Kodeksu pracy.

Zmiana wprowadzana w art. 31d dotyczy również rezygnacji z określania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego minimalnej stawki wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach pracy. Według stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, płace regulowane były dwoma rozporządzeniami: odrębnym dla instytucji o charakterze artystycznym i odrębnym dla instytucji upowszechniania. O ile w instytucjach upowszechniania rozporządzenie określało min. i max. stawkę wynagrodzenia dla każdego stanowiska, o tyle w instytucjach artystycznych nigdy takie stawki nie były określone. Rozporządzenie dotyczy tak instytucji państwowych, jak i samorządowych instytucji kultury, o różnym stopniu zróżnicowania organizacyjnego, kadrowego i różnych możliwościach finansowych zarówno po stronie organizatora, jak i pracodawcy (od świetlic w małych gminach wiejskich po narodowe instytucje kultury). Wobec faktu, że dla artystycznych instytucji kultury stawki wynagrodzeń nie były określone w drodze rozporządzenia, w praktyce są one również diametralnie zróżnicowane i zależą w dużym stopniu od zakresu realizowanych zadań oraz poziomu i struktury zatrudnienia w danej instytucji, przy uwzględnieniu jej kondycji finansowej. Tym samym nie jest porównywalne wynagrodzenie (w tym zasadnicze) np. dyrektora świetlicy z dyrektorem Teatru Wielkiego w Warszawie (oczywiście dotyczy to także pozostałych stanowisk bez względu na charakter wykonywanej pracy).

Trzeba także zauważyć, że różnicowanie stawek jest merytorycznie nieuzasadnione. W przypadku instytucji kultury nie mamy do czynienia z drogą awansu zawodowego (jak np. korpus służby cywilnej), gdzie awans łączy się z podwyżką, ani z wymaganiami kwalifikacyjnymi (nowelizacją ustawy uchylony został przepis uprawniający do określania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wymagań kwalifikacyjnych w instytucjach kultury), a więc tych podstawowych i jedynych kryteriów, które uzasadniałyby po pierwsze wprowadzenie zróżnicowanych stawek, a po drugie były wyznacznikiem dla ustalenia ich poziomu.

Proponowane rozwiązanie sprzyjać będzie większej elastyczności w wykorzystaniu posiadanych przez pracodawcę środków na wynagrodzenia.

Kolejna zmiana wprowadzona w art. 31d ustawy polega na wskazaniu, że minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w odniesieniu do dodatku funkcyjnego oraz dodatku specjalnego będzie określał warunki ustalania wysokości tych dodatków i ich wypłacania. W odniesieniu do dodatku za wieloletnią pracę będzie określał warunki ustalania tego prawa i jego wypłacania. Obecnie określa natomiast warunki przyznawania i wypłacania ww. dodatków. Zachowanie przepisu upoważniającego w obecnym brzmieniu nie jest zasadne, gdyż kwestie dotyczące przyznawania zarówno dodatku funkcyjnego, jak i dodatku specjalnego wynikają bezpośrednio z ustawy, tym samym nie ma potrzeby określania ich w akcie wykonawczym.

Wejście w życie projektowanych przepisów spowoduje konieczność wydania nowego aktu wykonawczego na podstawie przepisu upoważniającego zawartego w art. 31d ustawy. Rozporządzenie zasadniczo nie powinno odbiegać treścią od obecnie obowiązującego. Jedyna zmiana będzie odnosić się do wyeliminowania stawek wynagrodzenia minimalnego i nowego podziału stanowisk pracy.

Zgodnie z projektowaną zmianą art. 31d ust. 2, w przypadku gdy w instytucji kultury nie będzie zawarty układ zbiorowy pracy, warunki wynagradzania za pracę oraz stanowiska pracy w tej instytucji będzie określał jej dyrektor w regulaminie wynagradzania. Natomiast zasady wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury, określone w ustawie, będą obowiązywały do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania.

Proponowany art. 22 ustawy przewiduje wprowadzenie regulacji obligujących instytucje kultury do przeniesienia na rozliczenia międzyokresowe przychodów niezamortyzowanej części aktywów trwałych, które do końca 2011 r. zwiększyły fundusz instytucji. Dotyczy to jedynie tych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, których zakup instytucje kultury sfinansowały z dotacji lub innych źródeł zewnętrznych albo otrzymały nieodpłatnie. Przedmiotowe rozwiązanie dotyczyć będzie wyłącznie tych składników aktywów, których równowartość, w momencie otrzymania, instytucja kultury zakwalifikowałaby na zwiększenie

rozliczeń międzyokresowych przychodów zgodnie z art. 41 ustawy o rachunkowości, przy założeniu braku przepisów art. 29 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2011 r. Rozwiązanie to nie będzie miało zastosowania w odniesieniu do wartości mienia wydzielonego dla instytucji kultury, a także do zamortyzowanej części majątku odniesionego na fundusz instytucji kultury. Obecnie, w związku z brakiem ww. przepisów, amortyzacja środków trwałych sfinansowanych z dotacji we wcześniejszych latach wpływa na obraz wyniku finansowego, pogarszając go. Instytucje kultury przez dwa lata funkcjonowania obecnych przepisów wykazują w swoich rocznych sprawozdaniach finansowych straty bilansowe, gdyż zaliczana do kosztów amortyzacja ww. aktywów trwałych nie ma swojego odpowiednika po stronie przychodowej. Dotyczy to oczywiście instytucji kultury, które w przeszłości inwestowały w swój rozwój. Brak możliwości uzupełnienia obecnych uregulowań w krótkim czasie przez wprowadzenie przepisu przejściowego może zakłócić porównywalność sprawozdań finansowych między poszczególnymi instytucjami kultury.

5. Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach

Zawód: muzealnik

Projekt nowelizacji zakłada zmianę ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987) w zakresie zawodu muzealnika. Projektowane przepisy mają na celu ułatwienie dostępu do ww. zawodu, a także ułatwienie możliwości awansowania na poszczególne stanowiska przez pracowników tworzących zawodową grupę muzealników. Projektowana zmiana jest związana z deregulacją dostępu do zawodów zapowiedzianą w exposé Prezesa Rady Ministrów i stanowi kolejny III etap prac nad zmianą przepisów określających wymagania kwalifikacyjne dla poszczególnych grup zawodowych.

Obecnie wymagania kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania w muzeach stanowisk przez zawodową grupę muzealników, jak również specjalistów zawodów związanych z działalnością muzealniczą, oraz sposób ich stwierdzania są określone w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w muzeach oraz sposobu ich stwierdzania (Dz. U. poz. 937). Przepisy

dotyczące muzealników, a także specjalistów zawodów związanych z działalnością muzealniczą, ze względu na ich charakter, zostały przeniesione do nowelizowanej ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach. W konsekwencji dzięki wprowadzonej zmianie przepisy dotyczące zawodowej grupy muzealników oraz przepisy dotyczące specjalistów zawodów związanych z działalnością muzealniczą w zakresie wymogów kwalifikacyjnych i sposobu ich stwierdzenia zostaną usystematyzowane w jednym akcie normatywnym, tj. ww. ustawie.

Główne proponowane w projekcie regulacje w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów odnoszą się zasadniczo do zawodowej grupy muzealników i obejmują:

- określenie zadań, których wykonywanie skutkuje zaliczeniem pracowników muzeów do ww. grupy zawodowej,
- pozostawienie wymogu wyższego wykształcenia na wszystkich stanowiskach w grupie zawodowej muzealników,
- rezygnacji z wymogu stażu pracy w zawodowej grupie muzealników (z wyjątkiem skracanego z 8 do 3 lat stażu pracy na stanowisku kustosza dyplomowanego oraz z 5 do 2 lat na stanowisku kustosza), z zastrzeżeniem pozostawienia w obecnym kształcie pozostałych wymogów kwalifikacyjnych,
- pozostawienia komisji kwalifikacyjnej kompetencji dotyczących stwierdzenia posiadania dorobku zawodowego na stanowisku kustosza dyplomowanego i kustosza przy założeniu, że stwierdzenia posiadania kwalifikacji na tych stanowiskach dokonuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek zainteresowanego, jednorazowo (stwierdzenie kwalifikacji zachowuje ważność u kolejnego pracodawcy).

Ponadto zasadnicza zmiana wprowadzona w projektowanych przepisach, w porównaniu do dotychczas obowiązującego stanu prawnego, polega na zniesieniu wymagań kwalifikacyjnych w zakresie stażu pracy przewidzianych do zajmowania stanowiska adiunkta. Zaproponowane w projekcie rozwiązania ułatwią możliwość awansu pracowników na dane stanowiska, a także zwiększą dostęp do zawodu muzealnika.

W odniesieniu do zatrudnianych w muzeach specjalistów zawodów związanych z działalnością muzealniczą, w projektowanej regulacji również określono zadania, których wykonywanie skutkuje zaliczeniem do ww. grupy pracowników muzeów.

Ponadto, zgodnie z propozycją w projekcie, w porównaniu do obowiązującego stanu prawnego doprecyzowano wymagania kwalifikacyjne na stanowisko starszego konserwatora. Obowiązujące regulacje przewidują, że na stanowisku starszego konserwatora może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie wyższe odpowiadające wykonywanej specjalności, a także 6-letni staż pracy. Natomiast projektowane przepisy zakładają, iż na ww. stanowisku będzie mogła być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich odpowiadających wykonywanej specjalności oraz posiada co najmniej 6-letni staż pracy. Wprowadzona zmiana jest uzasadniona tym, że wykonywanie zadań związanych z zabezpieczaniem i konserwacją zbiorów i zabytków wymaga specjalistycznej wiedzy, którą zapewnia ukończenie studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich. Jednocześnie zniesiono wymogi kwalifikacyjne na stanowiskach młodszego dokumentalisty, młodszego renowatora i przewodnika muzealnego z uwagi na fakt, że osoby, które zostaną zatrudnione w muzeum na tych stanowiskach, powinny posiadać wykształcenie średnie lub zasadnicze zawodowe niezbędne do wykonywania powierzonych im zadań. W pozostałym zakresie nie przewidziano zmian w porównaniu do obecnego stanu prawnego.

Zgodnie z proponowanymi przepisami posiadanie kwalifikacji zawodowych wymaganych na poszczególnych stanowiskach w muzeach będzie stwierdzał pracodawca na podstawie świadectw pracy, dyplomów poświadczających zdobyte wykształcenie, świadectw lub zaświadczeń o ukończeniu kursów, szkoleń specjalistycznych, praktyk zawodowych, a w przypadku stanowiska kustosza dyplomowanego i kustosza – także zawiadomienia o stwierdzeniu posiadania dorobku zawodowego. Mając na uwadze, że dorobek zawodowy wymagany jest wyłącznie na stanowisku kustosza dyplomowanego oraz kustosza, zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązanie powieli obowiązującą regulację, zgodnie z którą do oceny dorobku zawodowego na ww. stanowiskach jest przewidziana kompetencja ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Minister ww. oceny będzie dokonywał po zasięgnięciu opinii komisji kwalifikacyjnej. Dodać należy, że minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego posiadanie kwalifikacji w zakresie dorobku zawodowego niezbędnego do zajmowania stanowiska kustosza dyplomowanego i kustosza stwierdza jednorazowo. Stwierdzenie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego posiadania dorobku

zawodowego niezbędnego do zajmowania stanowiska kustosza dyplomowanego i kustosza będzie zachowywało swoją ważność u kolejnego pracodawcy.

Obowiązujące przepisy przewidują, iż do stażu pracy w przypadku specjalistów zawodów związanych z działalnością muzealniczą zaliczać się będzie okresy zatrudnienia na stanowiskach związanych z ww. działalnością, jak również działalnością kulturalną lub naukową oraz ochroną zabytków w: muzeach oraz archiwach, instytucjach kultury innych niż muzea, urzędach administracji publicznej, państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych, wykonujących zadania z zakresu upowszechniania lub ochrony kultury, uczelniach i instytutach badawczych. W porównaniu do obowiązującej regulacji dookreślono, z jaką działalnością powinny być związane zadania realizowane w podmiotach, w których staż może być zaliczony do okresu zatrudnienia na stanowiskach w muzeach. Proponowany przepis art. 33a ust. 2 przewiduje, że do stażu pracy zalicza się okresy zatrudnienia na stanowiskach, na których realizuje się zadania związane z działalnością muzealniczą, naukową, upowszechnianiem kultury lub ochroną zabytków i opieką nad zabytkami. Ponadto rozszerzono katalog podmiotów, w których do stażu pracy zalicza się okresy zatrudnienia na stanowiskach w muzeach, instytucjach kultury innych niż muzea, archiwach, uczelniach, instytutach badawczych, urzędach administracji publicznej, państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych o instytuty naukowe.

Charakter działalności tych podmiotów jest zbliżony do działalności prowadzonej przez muzea, a często z nią zbieżny. Wymienione powyżej podmioty wykonują część zadań, które realizują muzea zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach. Zdobyte doświadczenie w okresie zatrudnienia w tych podmiotach zostanie wykorzystane w praktyce, przy realizacji zadań wykonywanych na zajmowanych stanowiskach w muzeach. Stąd zaliczanie do stażu pracy okresów zatrudnienia w tych podmiotach jest uzasadnione.

Ponadto, w porównaniu do obowiązującej regulacji, doprecyzowano, że do stażu pracy będzie można zaliczać także okresy zatrudnienia na stanowiskach, na których realizuje się zadania związane z działalnością muzealniczą, naukową, upowszechnianiem kultury lub ochroną zabytków i opieką nad zabytkami w podmiotach znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które prowadzą działalność taką samą jak ww. podmioty. Zgodnie z projektowaną regulacją na stanowisku kustosza dyplomowanego

oraz kustosza zaliczany będzie staż pracy w muzeach lub w znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiotach, które prowadzą działalność muzealniczą. W przypadku stanowiska kustosza dyplomowanego wymagane jest posiadanie co najmniej 3-letniego stażu pracy, a w przypadku stanowiska kustosza – co najmniej 2-letniego.

W projekcie nie ulegnie również zmianie obowiązujący w obecnym stanie prawnym katalog osiągnięć zaliczanych do dorobku zawodowego (art. 33b ust. 2 ustawy zmienianej w art. 5).

Przepisy projektowanej ustawy wprowadzają również zmianę w zakresie funkcjonowania komisji kwalifikacyjnej przez rezygnację z jej kadencyjności. Uznano bowiem, że nie jest konieczna obligatoryjna wymiana członków komisji co 3 lata, zważywszy, że komisja jest organem opiniodawczo-doradczym, a rozstrzygnięcia w odniesieniu do stwierdzenia posiadania kwalifikacji w zakresie dorobku zawodowego wymaganego na stanowisko kustosza dyplomowanego i kustosza dokonuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. W konsekwencji ewentualnych zmian w zakresie składu komisji kwalifikacyjnej minister będzie mógł dokonywać w zależności od potrzeb. W projekcie doprecyzowano również, że członków komisji należy powoływać spośród osób wyróżniających się wiedzą merytoryczną, osiągnięciami zawodowymi oraz dorobkiem w zakresie działalności muzealniczej. Natomiast, tak jak w obowiązującym stanie prawnym, członków komisji kwalifikacyjnej będzie powoływał i odwoływał minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów. Komisja kwalifikacyjna, tak jak dotychczas, będzie działała na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W projektowanej ustawie wprowadzono przepis przejściowy, zgodnie z którym osoba zatrudniona w muzeum w dniu wejścia w życie ustawy na stanowisku starszego konserwatora, która spełniała wymagania kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania tego stanowiska na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowuje nabyte uprawnienia do zajmowania tego stanowiska.

W przepisach przejściowych uregulowano także istotną kwestię postępowania z wnioskami o stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zakresie dorobku zawodowego

wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego i kustosza. W przepisach przejściowych uregulowano także istotną kwestię postępowania z wnioskami o stwierdzenie posiadania dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego i kustosza. Do wniosków, które zostały złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie projektowanych przepisów, będzie się stosować przepisy w brzmieniu nadanym nowelizowaną ustawą.

W art. 23 ust. 3 projektowanej ustawy wprowadzono przepis, zgodnie z którym komisja kwalifikacyjna działająca na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w muzeach oraz sposobu ich stwierdzania staje się komisją kwalifikacyjną, o której mowa w art. 33b ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą.

Mając na uwadze rozwój polskich instytucji kultury, jak również umożliwienie obywatelom szerszego dostępu do dóbr kultury, zasadne stało się wprowadzenie w ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach również zmian, których celem jest stworzenie instytucji prawnej umożliwiającej tzw. zabezpieczenie przed konfiskatą wwiezionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej eksponatów wystawowych pochodzących z innych państw.

Wprowadzenie do ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach konstrukcji zabezpieczenia przed konfiskatą wwiezionych na terytorium RP eksponatów wystawowych postulowane było już od dawna – leży bowiem nie tylko w interesie krajowym, ale stanowi realizację jednego z zaleceń kierowanych do krajów członkowskich Unii Europejskiej, jest bowiem elementem wspierania polityki „mobilności kolekcji”. Zgodnie z art. 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Unia wspiera niehandlową kulturalną wymianę między państwami członkowskimi. Jednym z aspektów tego założenia jest usprawnienie wymiany muzealnej. Taką regulację prawną wprowadzono w krajach Unii Europejskiej wiodących w dziedzinie organizacji wystaw muzealnych, np. we Francji (1994), w Niemczech (1999) i w Wielkiej Brytanii (2007). Z reguły towarzyszy ona tzw. gwarancjom państwowym wydawanym w celu ograniczenia wydatków publicznych na koszty ubezpieczeń komercyjnych wystaw. Wśród celów szczególnych wprowadzenia przepisów

proponowanej nowelizacji można wskazać na ożywienie wymiany muzealnej przez umożliwienie polskim muzeom pełniejszego uczestnictwa w międzynarodowym ruchu dzieł sztuki oraz szerszą ofertę wystawienniczą polskich instytucji. Należy podkreślić, iż brak tej instytucji w polskim systemie prawnym może w efekcie prowadzić do odmowy wypożyczenia eksponatów zagranicznych, a tym samym wiele wystaw może nie dojść do skutku.

Za włączeniem do projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych projektu nowelizacji ustawy o muzeach przepisów dotyczących tzw. „immunitetu muzealnego” przemawia tak ekonomika tworzenia prawa, jak również konieczność pilnego zapewnienia ochrony i płynności wymiany kulturalnej między polskimi i zagranicznymi instytucjami kultury. Należy również wskazać, iż szybkie wprowadzenie powyższych przepisów pozwoli państwu polskiemu realizować zobowiązania wyrażone w art. 6 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi „Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju” oraz „Rzeczpospolita Polska udziela pomocy Polakom zamieszkałym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym”. Brak rozwiązań zalecanych w rekomendacjach agend europejskich (Europejska Agenda Kulturalna) znacznie utrudnia prowadzenie przez Polskę współpracy kulturalnej, znacząco ograniczając pozyskanie obiektów z zagranicy na wystawy w Polsce. W aktualnym stanie prawnym polskie instytucje kultury, w szczególności muzea, negocjując z zagranicznymi partnerami, mają gorszą pozycję negocjacyjną, ponieważ nie mogą powołać się na przestrzeganie w Polsce międzynarodowych standardów związanych z gwarancjami zabezpieczenia przed konfiskatą. Konieczność szybkiego wprowadzenia omawianej wyżej regulacji stała się nagłą po incydencie, związanym z zatrzymaniem w 2011 r. w Austrii trzech dzieł sztuki, wypożyczonych ze zbiorów czeskich w związku z roszczeniami prywatnej firmy wobec państwa czeskiego. W przypadku dzieł sztuki, które są wypożyczane na wystawy organizowane w Polsce, również istnieje niebezpieczeństwo, iż podmioty mające roszczenia wobec państw, z których te dzieła pochodzą, mogą wykorzystywać casus austriacki. Wystarczy jeden taki przypadek, aby wymiana kulturalna naszego kraju została drastycznie ograniczona, a wiarygodność znacząco nadszarpnięta. Jest to więc kwestia mieszcząca się w pojęciu racji stanu. Projektowana zmiana powinna mieć charakter priorytetowy także z uwagi na plany

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dotyczące organizacji przez polskie muzea wielkich przedsięwzięć wystawienniczych, promujących ideę międzynarodowej współpracy kulturalnej. Szczególnie ważnymi partnerami naszego kraju w organizacji tych projektów będą w najbliższych latach: Stany Zjednoczone, Turcja, Rosja i Chiny. Projekty te, poza zagadnieniem wymiany kulturalnej, obejmują też szeroki kontekst zagadnień społecznych, a przede wszystkim gospodarczych. Przy braku stosownych regulacji prawnych, a więc „immunitetu muzealnego”, jest wysoce prawdopodobne, iż wystawy planowane na kolejne lata nie dojdą do skutku. Podkreślić należy, iż prace nad realizacją wspomnianych projektów już trwają i brak w polskim systemie prawnym instytucji „zabezpieczenia przed konfiskatą” znacząco je opóźnia.

W nowelizacji proponuje się, aby do ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach dodać rozdział 4a pt. „Ochrona prawna rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczonych z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”, w którym znajdą się przepisy regulujące instytucję zabezpieczenia przed konfiskatą wwiezionych na teren Rzeczypospolitej Polskiej eksponatów wystawowych.

Proponowane rozwiązania zakładają, iż instytucja kultury lub muzeum niebędące instytucją kultury wpisane do wykazu, o którym mowa w art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach, będą mogły wystąpić do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego z wnioskiem o objęcie ochroną rzeczy ruchomej o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej, która ma być wypożyczona z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (projektowany art. 31b ust. 1).

Zgodnie z projektowanym art. 31a ust. 3 ochrona prawna rzeczy ruchomej ustaje:

- 1) gdy upłynął okres, w jakim rzecz ruchoma była objęta ochroną prawną, określony w ewidencji, o której mowa w art. 31e ust. 1;
- 2) z dniem wywiezienia rzeczy ruchomej z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) gdy rzecz ruchoma nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 4.

Zgodnie z projektowanym art. 31a ust. 5 rzecz ruchoma objęta ochroną prawną nie podlega:

- 1) zajęciu w celu zabezpieczenia w postępowaniu cywilnym i administracyjnym;

- 2) egzekucji w sądowym i administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym;
- 3) zajęciu w celu zabezpieczenia kar majątkowych, środków karnych o charakterze majątkowym oraz roszczeń o naprawienie szkody w postępowaniu karnym.

Okres objęcia ochroną prawną ww. rzeczy ruchomej obejmuje okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia jej wwiezienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ochrona ta będzie obejmowała rzecz ruchomą jedynie wtedy, jeżeli będą spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) jej przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej leży w interesie publicznym;
- 2) nie znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) jej przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest niezgodny z prawem;
- 4) nie została wywieziona z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niezgodnie z prawem;
- 5) zorganizowanie wystawy czasowej bez objęcia tej rzeczy ochroną prawną nie byłoby możliwe lub skutkowałoby nieproporcjonalnie wysokimi kosztami jej wystawienia w stosunku do kosztów zorganizowania wystawy;
- 6) wystawa czasowa będzie organizowana przez:
 - a) instytucję kultury w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej lub
 - b) muzeum niebędące instytucją kultury, wpisane do wykazu, o którym mowa w art. 5b ust. 1– zwane dalej „organizatorem wystawy”.

Należy zauważyć, że niewystąpienie choćby jednej z ww. przesłanek zaistnienia ochrony prawnej spowoduje, że nie będzie ona mogła być objęta ochroną prawną. Natomiast ujawnienie okoliczności, że nie była spełniona przesłanka wymieniona w wyżej wymienionym pkt 3 lub 4 dotycząca rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną spowoduje konieczność poinformowania organizatora wystawy przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o ustaniu ochrony prawnej rzeczy ruchomej. W takich przypadkach ochrona prawna ustaje z mocą od dnia

wwiezienia tej rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Rozwiązanie to będzie eliminowało zagrożenia, że na podstawie przepisów proponowanej nowelizacji będą objęte ochroną prawną przywiezione do Rzeczypospolitej Polskiej dobra kultury będące stratami wojennymi lub pochodzące z kradzieży.

Tym samym ochrona prawna przewidziana w projekcie będzie chronić eksponaty pochodzące z zagranicy przed zabezpieczaniem na nich lub egzekwowaniem z nich roszczeń pochodzących z tytułów prawnych innych niż tytuły związane z własnością eksponatów czy legalnością przywozu lub wywozu eksponatów. W praktycznym aspekcie będzie to więc przede wszystkim ochrona przed zabezpieczaniem lub egzekwowaniem różnego rodzaju roszczeń cywilnoprawnych lub administracyjnoprawnych należności pieniężnych albo obowiązków o charakterze niepieniężnym, które mogą wprawdzie dotyczyć podmiotu zagranicznego wypożyczającego dany eksponat, ale, co do zasady, nie będą bezpośrednio związane z samym eksponatem. Te roszczenia, należności czy obowiązki będą zatem mogły być dochodzone z innych składników majątku podmiotu zagranicznego (dłużnika czy zobowiązanego), ale już nie z samego eksponatu, który nie może być traktowany jedynie jako łatwy do zabezpieczenia interesów wierzyciela składnik majątku podmiotu zagranicznego.

Omówienie poszczególnych przepisów:

Przepis art. 5 pkt 1 projektu nowelizacji przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach przez dodanie w niej rozdziału 4a pt. „Ochrona prawna rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczonych z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” regulującego instytucję prawną dotyczącą tzw. zabezpieczenia przed konfiskatą wwiezionych na teren Rzeczypospolitej Polskiej eksponatów wystawowych. W projektowanym art. 31a ww. rozdziału znajdują się przepisy wskazujące przesłanki objęcia wwiezionej do Polski rzeczy ruchomej ochroną prawną, okres, w jakim rzecz ruchoma objęta jest tą ochroną, a także określające, na czym ochrona ta polega.

W szczególności w projektowanym art. 31a ust. 1 enumeratywnie wymieniono przesłanki objęcia ochroną wwożonej do Polski rzeczy ruchomej o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej. Druga z tych przesłanek zawarta w art. 31a

ust. 1 pkt 2 jest przesłanką o charakterze formalnym, której spełnienie jest wymagane dla objęcia rzeczy ruchomej ochroną prawną. Z samej istoty tej instytucji wynika bowiem, iż nie obejmuje ona rzeczy ruchomej, która znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w okresie, w którym wniosek o objęcie ochroną jest rozpatrywany. Zgodnie z trzecią przesłanką zawartą w art. 31a ust. 1 pkt 3 wwóz rzeczy ruchomej wypożyczanej z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie może być również niezgodny z prawem. Chodzi tu o sytuacje, w których import określonych przedmiotów jest niezgodny zarówno z prawem polskim, jak i wspólnotowym lub międzynarodowym. Powoływanie się na ochronę prawną nie będzie bowiem w takiej sytuacji skuteczne. Dlatego w sytuacji pojawienia się uzasadnionych podejrzeń co do możliwości zaistnienia niezgodności z prawem importu rzeczy ruchomych ujętych we wniosku rzeczy te nie zostaną objęte ochroną prawną.

Czwarta z przesłanek zawarta w art. 31a ust. 1 pkt 4 dotyczy sytuacji, w której dana rzecz ruchoma wypożyczana z zagranicy została wywieziona z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niezgodnie z prawem. Dotyczy to w szczególności przedmiotów skradzionych, wywiezionych niezgodnie z prawem, nielegalnie przemieszczonych w czasie wojny lub w związku ze zmianami terytorialnymi. Rozwiązanie to w praktyce nakłada na podmiot rozpatrujący wniosek obowiązek sprawdzenia, czy rzecz ruchoma ujęta we wniosku nie figuruje w Katalogu strat wojennych, Krajowym wykazie zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem oraz czy nie toczą się w stosunku do niej rokowania restytucyjne. W przypadku zaistnienia któregokolwiek z tych przypadków reżim ochrony prawnej nie zostanie uruchomiony.

Inne dwie przesłanki zawarte w projektowanym art. 31a ust. 1 pkt 1, 5 i 6 noszą znamiona przesłanek materialnych. Po pierwsze, przywóz rzeczy ruchomej o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej leży w interesie publicznym polegającym na wystawieniu rzeczy ruchomej w celu naukowym lub kulturalnym. Po drugie, rzecz ruchoma będzie wystawiana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na wystawie czasowej organizowanej przez instytucję kultury albo muzeum niebędące instytucją kultury, wpisane do wykazu, o którym mowa w art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach.

W projektowanym art. 31b ust. 2 znajdują się regulacje dotyczące trybu składania wniosku, zgodnie z którymi wniosek o objęcie ochroną prawną rzeczy ruchomej organizator wystawy składa ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego co najmniej na 6 miesięcy przed planowanym wwiezieniem tej rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W projektowanym art. 31b ust. 9 nowelizacji znajduje się upoważnienie dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do wydania rozporządzenia, w którym zostanie określony wzór wniosku o objęcie ochroną prawną rzeczy ruchomej oraz dokumenty dołączane do wniosku, uwzględniając umożliwienie skutecznej identyfikacji rzeczy ruchomej oraz dokonanie oceny spełnienia warunków określonych w art. 31a ust. 1. W proponowanych przepisach art. 31b ust. 3–8 zawarto przepisy dotyczące szczegółowych procedur służących z jednej strony sprawdzeniu zasadności wniosku o objęcie ochroną prawną ww. rzeczy, a z drugiej zabezpieczeniu ewentualnych interesów podmiotów trzecich (przede wszystkim podmiotów mających roszczenia do wypożyczonej rzeczy ruchomej).

Zgodnie z art. 31c organizator wystawy będzie obowiązany zawiadomić niezwłocznie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wwiezieniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywiezieniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną. Zgodnie z projektowanym art. 31c ust. 2 minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór zawiadomienia o wwiezieniu rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wzór zawiadomienia o wywiezieniu rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając umożliwienie skutecznej identyfikacji tej rzeczy.

Z kolei proponowany przepis art. 31d stanowi dopełnienie ww. procedur, gdyż reguluje kwestie dotyczące sytuacji, gdy minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uzyska informację o niespełnieniu warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 3 lub 4. W takich przypadkach minister, po zasięgnięciu opinii państwowej instytucji kultury wyspecjalizowanej w zakresie muzealnictwa i ochrony zbiorów w zakresie spełniania tych warunków, niezwłocznie informuje organizatora wystawy o ustaniu ochrony prawnej rzeczy ruchomej.

Natomiast projektowane przepisy art. 31e przewidują funkcjonowanie ewidencji rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej objętych ochroną prawną prowadzonej i aktualizowanej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Część informacji zawartej w tej ewidencji będzie powszechnie dostępna (ogłaszana w BIP) i będzie służyć wszystkim zainteresowanym do zasięgnięcia informacji o istniejącej ochronie prawnej rzeczy ruchomej wwiezionej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z organizowaną wystawą czasową. Wzór karty ewidencyjnej zostanie określony, zgodnie z art. 31e ust. 4, w rozporządzeniu przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

6. Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji oraz ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym

Zawód: rusznikarz

W wyniku analizy przepisów regulujących wykonywanie zawodu rusznikarza uznano, że należy umożliwić przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą i posiadającym dyplom mistrza w zawodzie rusznikarza wykonywanie, zgodnie z obowiązującym prawem, napraw broni w zakresie czynności, których wykonywanie nie wymaga posiadania koncesji.

Zapewniając spójność przepisów obu ustaw, zgodnie z którymi nastąpi uwolnienie zawodu rusznikarza spod reglamentowanej działalności gospodarczej, powinny zostać wprowadzone do ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576, z późn. zm.) przepisy określające zasady wykonywania przez mistrzów w zawodzie rusznikarza napraw powierzonej broni i jej przechowywania.

W tym celu ustawa ta zostanie uzupełniona nowymi przepisami, których wprowadzenie nada wyjątkowe prawo do dysponowania przez określoną grupę niekoncesjonowanych przedsiębiorców cudzą bronią, powierzaną im do naprawy przez jej posiadaczy.

W nowym art. 4 ust. 6 zdefiniowano, że ilekroć w ustawie jest mowa o naprawie broni przez przedsiębiorców posiadających dyplom mistrza w zawodzie rusznikarza, którzy prowadzą zarejestrowaną działalność gospodarczą w zakresie napraw broni, to należy przez to rozumieć działalność wytwórczą w rozumieniu w ustawy z dnia 2 lipca 2004 r.

o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.), polegającą na wytwarzaniu części broni niestanowiących istotnych części broni, dołączanych lub przeznaczonych do dołączenia do broni, lub wykonywanie czynności polegających na przeglądach, regulacji, konserwacji lub przywracaniu sprawności tej broni bez ingerencji w jej istotne części, wykonywaną przez przedsiębiorców określonych w art. 29 ust. 1 pkt 8 tej ustawy.

W dodanych do art. 7 ust. 4–6 zdefiniowano pojęcie kalibru broni. Definicja kalibru ma znaczenie dla wszystkich osób mających kontakt z bronią, zatem zarówno dla osób posiadających pozwolenie na broń, osób nabywających broń niewymagającą pozwolenia, ale przede wszystkim dla rusznikarzy. Rusznikarz, jako osoba przyjmująca broń do naprawy, konserwacji czy też regulacji musi wiedzieć, czy jej posiadanie wymaga pozwolenia na broń. Od tego bowiem zależy, jakich dokumentów będzie żądał od osoby zlecającej naprawę. W przypadku niektórych rodzajów broni właśnie kaliber jest tą cechą, która decyduje, czy broń wymaga pozwolenia czy nie (np. broń alarmowa). Z tego względu dla prawidłowego wykonywania działalności przez rusznikarza niezbędne jest uzupełnienie przepisów ustawy o definicję kalibru.

W odniesieniu do zmian, o których mowa w art. 7 pkt 7 lit. b i pkt 8 projektu w zakresie badań lekarskich i psychologicznych, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o pozwolenie na broń lub posiadająca pozwolenie na broń, zaproponowano dodanie ust. 2 w art. 15e ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji określającego maksymalne stawki badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o uzyskanie pozwolenia na broń, zgłaszających broń pneumatyczną do rejestru bądź posiadających pozwolenie na broń. Stawki te zostały wskazane analogicznie do stawek obowiązujących w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 września 2000 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się lub posiadających pozwolenie na broń (Dz. U. Nr 79, poz. 898, z późn. zm.). Obecnie opłaty te wynoszą od 20% do 35% (w zależności od kategorii osoby ubiegającej się) najniższego miesięcznego wynagrodzenia, czyli od 320 do 560 zł (dla obowiązującego od 1 stycznia 2013 r. minimalnego wynagrodzenia w kwocie 1600,00 zł). Proponowany art. 15e ust. 2 ujednocila maksymalną opłatę za badanie lekarskie lub maksymalną opłatę za badanie psychologiczne i ustala jej wysokość na poziomie 15% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok przeprowadzenia badania. Maksymalna stawka wynosić będzie zatem 528 zł (dla przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za

rok 2012 w kwocie 3521,67 zł). Ponadto, w związku z pośrednią zmianą upoważnienia zawartego w dotychczasowym art. 15 ust. 7, włączono do projektowanej ustawy zasadnicze kwestie z aktu wykonawczego.

W art. 29 ust. 1 tej ustawy wymienione zostały podmioty, którym może zostać wydane pozwolenie na broń. W dodanym pkt 8 tego ustępu wskazano, że takimi podmiotami mogą być przedsiębiorcy, którzy posiadają dyplom mistrza w zawodzie rusznikarza i udokumentują zarejestrowanie działalności gospodarczej w zakresie napraw broni.

W dodanych do art. 12 ust. 4–6 uszczegółowiono uprawnienia i zakres pozwoleń wydawanych przedsiębiorcom naprawiającym broń, w których, w przeciwieństwie do pozwoleń wydawanych innym podmiotom, nie zostanie określona liczba egzemplarzy broni przekazanej do naprawy, które przedsiębiorca naprawiający broń będzie mógł przechowywać w trakcie wykonywanych napraw. Przedsiębiorcom tym zostanie również nadane wyjątkowe uprawnienie do posiadania amunicji przekazanej przez posiadacza broni zlecającego jej naprawę w celu sprawdzenia lub regulacji naprawianej broni. Przedsiębiorca naprawiający broń będzie zobowiązany do prowadzenia ewidencji napraw broni powierzonej do naprawy oraz amunicji przekazanej mu, w przypadku gdy zakres naprawy obejmie sprawdzenie poprawnego działania broni z użyciem amunicji w trakcie lub po dokonaniu jej naprawy.

Uzyskanie pozwolenia na wykonywanie napraw broni jest związane ze spełnieniem przez przedsiębiorcę wymogów, do spełniania których zobowiązane są wszystkie inne osoby, przedsiębiorcy oraz podmioty, uprawnieni do dysponowania bronią, w tym do przedstawiania aktualnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych, wykazania się znajomością przepisów dotyczących posiadania broni oraz posiadania odpowiednich warunków lokalowych do przechowywania broni powierzonej do naprawy oraz amunicji przekazanej przez jej posiadacza.

W powyższym zakresie zostały zmienione przepisy ustawy, w tym dotyczące egzaminów ze znajomości wiedzy teoretycznej i praktycznej osób posiadających lub posługujących się bronią, kontroli polegającej na sprawdzaniu sposobu przechowywania i ewidencjonowania broni i amunicji oraz sprawdzaniu uprawnień osób do dysponowania bronią, a także zaktualizowano i włączono do ustawy zasadnicze przepisy z rozporządzeń wykonawczych dotyczące ww. kwestii.

Mistrzowie w zawodzie rusznikarza są rzemieślnikami dysponującymi specjalistyczną wiedzą o broni i manualnymi umiejętnościami w zakresie: mechaniki, balistyki, pracy w metalach, drewnie itp., niezbędnymi do wykonywania gotowych elementów broni. Często łączą zawód rusznikarski ze zdobnictwem elementów broni: grawerowaniem, metaloplastyką, rzeźbiarstwem, galwanotechniką, inkrustacją itp.

W związku z pośrednią zmianą upoważnienia ustawowego zawartego w art. 32 ust. 2 ustawy, który upoważnił ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia szczegółowych zasad i warunków przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji, niezbędne stało się wydanie nowego aktu wykonawczego. Z tego względu zaprojektowano nowe brzmienie art. 32 ustawy i dodano art. 32a–32d.

Głównym celem wprowadzanych w ww. ustawie regulacji jest uaktywnienie zawodowe osób posiadających dyplom mistrza w zawodzie rusznikarza, które z różnych przyczyn nie spełniają wymogów do uzyskania koncesji na warunkach określonych w ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1017), przez stworzenie możliwości do podjęcia przez nie, ujętej w ramy prawne, działalności gospodarczej polegającej na wykonywaniu napraw broni na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Wprowadzenie do ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji nowych przepisów, w tym definicji określającej działalność gospodarczą polegającą na naprawie broni spowodowało, że zaistniała potrzeba dokładniejszego sprecyzowania na potrzeby ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym pojęcia: „wytwarzanie”.

Ustawa ta, zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, jest ustawą odrębną, w której został określony zakres i warunki wykonywania działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu.

Należy więc wykluczyć przypadki niewłaściwej interpretacji przez zleceniodawców i wykonawców, czym jest koncesjonowana działalność gospodarcza prowadzona w zakresie wytwarzania, przez uściślenie, że wytwarzanie jest działalnością wytwórczą, która zgodnie z art. 2 i w związku z art. 46 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy z dnia 2 lipca

2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, polega m.in. na: wytwarzaniu nowej broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, a także na ich remoncie, modyfikacji, naprawie, przetwarzaniu, pozbawianiu w sposób trwały i nieodwracalny bojowych cech użytkowych stanowiących o ich przeznaczeniu, unieszkodliwianiu itp., i działalność tą należy oddzielić od działalności budowlanej, handlowej oraz usługowej.

Cel ten zostanie osiągnięty przez zmianę art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, który otrzyma następujące brzmienie:

„1) wytwarzaniu – należy przez to rozumieć, oprócz działalności wytwórczej określonej w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, także odzysk w rozumieniu przepisów o odpadach oraz działalność rusznikarską polegającą na wytwarzaniu broni palnej lub odrębnych istotnych części broni palnej dołączanych, lub przeznaczonych do dołączenia do broni palnej, lub na przerabianiu broni palnej poprzez ingerencję w jej istotne części,”.

Na prośbę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w art. 30 ust. 2 pkt 1 lit. a, po wyrazach: „jednostce badawczej” dodano wyrazy: „lub szkole wyższej”. Umożliwi to szkołom wyższym, które prowadzą kształcenie i badania naukowe w obszarach związanych z górnictwem, kopalnictwem, inżynierią chemiczną i materiałową, a także uczelniom służb publicznych i wojskowych, ubieganie się o koncesję i prowadzenie badań nad wytwarzaniem i wykorzystywaniem materiałów wybuchowych o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

Pozostałe zmiany wprowadzone do ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym mają na celu istotne zmniejszenie obowiązków przedsiębiorców w zakresie: rodzaju i liczby informacji oraz liczby podmiotów i organów, do których aktualnie przesyłane są informacje o dokonanej sprzedaży materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

W tym celu zmianie ulegnie brzmienie art. 30 ust. 3, w którym precyzyjnie wskazano, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia skutecznej kontroli obrotu materiałami

wybuchowymi, bronią i amunicją na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, te rodzaje sprzedaży, po dokonaniu których przedsiębiorcy koncesjonowani mają obowiązek przesyłania informacji o dokonanej sprzedaży wyłącznie komendantom wojewódzkim Policji właściwym ze względu na siedzibę nabywcy, tj.: do organu właściwego w sprawach kontroli przestrzegania zasad używania i przechowywania broni palnej. Przedsiębiorcy, tak jak dotychczas, będą zobowiązani do informowania o dokonanej sprzedaży: materiałów wybuchowych, broni i amunicji. Transakcje te powinny podlegać i podlegają szczegółowej kontroli w Polsce, państwach UE oraz w państwach trzecich, przestrzegających zasad kontroli nad ich wytwarzaniem, nabywaniem, używaniem lub posiadaniem, ustalonych w tym zakresie w protokołach i w konwencjach Narodów Zjednoczonych. Dodany do art. 30 ust. 3a wprowadza ustawowy zakres danych, wykazany dotychczas w rozporządzeniu z delegacji art. 30 ust. 5 ustawy, który powinien zostać ujęty w informacjach o dokonanej sprzedaży. Dane dotyczące: przedsiębiorców, osób fizycznych nabywających materiały wybuchowe, broń lub amunicję, w tym osób fizycznych prowadzących koncesjonowaną działalność gospodarczą, są na tyle szczegółowe, że pozwalają na ich identyfikację. Przedsiębiorcy, osoby fizyczne oraz osoby fizyczne prowadzące koncesjonowaną działalność gospodarczą są identyfikowane według: nazwy podmiotu, numeru identyfikacji podatkowej NIP i adresu siedziby, a osoby fizyczne według: imienia, nazwiska, numeru PESEL, miejsca ich stałego pobytu. Informacje sporządzane są w formie jednolitych szablonów określonych szczegółowo w rozporządzeniu wydanym na podstawie delegacji z art. 30 ust. 5.

Przedsiębiorcy nie będą już zobowiązani do przesyłania informacji o dokonanej sprzedaży: broni innej niż broń palna, wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, amunicji – nabywanej zgodnie z pozwoleniem na posiadanie broni palnej nabywającego.

Przedsiębiorcy koncesjonowani mają obowiązek prowadzenia ścisłej ewidencji dokonanych transakcji, na podstawie których prowadzone są planowane kontrole prawidłowości prowadzonej przez nich koncesjonowanej działalności gospodarczej. Obowiązek terminowego informowania o dokonanej sprzedaży został utrzymany wyłącznie do sprzedaży materiałów wybuchowych, broni palnej i amunicji do tej broni, ponieważ obrót nimi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej powinien podlegać ciągłej i skutecznej kontroli.

Nie będą również informować o dokonanej sprzedaży Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, służb i straży państwowych, które realizują zamówienia zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.) i w ramach przydzielonego na te cele budżetu przez instytucje zwierzchnie i nadzorujące udzielanie zamówień.

W związku ze zmianą upoważnienia zawartego w art. 30 ust. 5 ustawy, włączono do ustawy zasadnicze kwestie dotyczące odstrzeliwania trzech naboju z broni palnej przeznaczonej do sprzedaży.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 kwietnia 2007 r. w sprawie rodzajów broni palnej odpowiadających kategoriom broni palnej określonym w dyrektywie w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz. U. Nr 86, poz. 578, z późn. zm.) wydane z delegacji art. 35a ust. 2 straciło aktualność i zastąpione zostało rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie rodzajów broni palnej odpowiadających kategoriom broni palnej określonym w dyrektywie w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz. U. Nr 191, poz. 1140), które wydane zostało z delegacji art. 10a ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, do której w tym zakresie odwołuje się ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

W celu podkreślenia powyższych faktów oraz wskazania, że w prawie polskim zostały określone rodzaje broni palnej odpowiadające kategoriom broni palnej określonym w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w art. 35a ust. 1, ust. 2 tego artykułu otrzymał następujące brzmienie:

„2. Rodzaje broni palnej, odpowiadające kategoriom broni palnej, określonym w przepisach, o których mowa w ust. 1, określają przepisy wydane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 10a ust. 8 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.”.

7. Ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych oraz ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym

Zawód: makler giełd towarowych

Działalność maklerską związaną z obrotem towarami giełdowymi reguluje ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 197), zwana dalej „ustawą o giełdach towarowych”. Zgodnie z art. 37 ust. 1 wspomnianej ustawy, działalność ta, co do zasady, może być prowadzona przez towarowy dom maklerski. Prowadzenie działalności maklerskiej w zakresie obrotu towarami giełdowymi wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego i obejmuje czynności wymienione w art. 38 ust. 2:

- 1) oferowanie w obrocie giełdowym praw majątkowych niebędących instrumentami finansowymi (których cena zależy od ceny lub wartości rzeczy oznaczonych co do gatunku, energii, mierników i limitów wielkości produkcji, emisji zanieczyszczeń lub wyniku ze świadectwa pochodzenia);
- 2) nabywanie lub zbywanie towarów giełdowych na cudzy rachunek w ramach świadczonych usług brokerskich, w tym dokonywanie rozliczeń transakcji zlecniodawców;
- 3) prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych w obrocie giełdowym (z wyłączeniem rzeczy oznaczonych co do gatunku);
- 4) doradztwo w zakresie obrotu giełdowego;
- 5) zarządzanie cudzym pakietem praw majątkowych na zlecenie;
- 6) pośrednictwo w nabywaniu lub zbywaniu praw majątkowych niebędących instrumentami finansowymi w obrocie na zagranicznych giełdach towarowych.

Jednym z warunków prowadzenia działalności maklerskiej przez towarowy dom maklerski jest zatrudnienie co najmniej 2 maklerów giełd towarowych. W transakcji giełdowej towarowy dom maklerski (a także dom maklerski) może być reprezentowany przez maklera giełd towarowych, a w przypadku transakcji, których przedmiotem są prawa majątkowe niebędące instrumentami finansowymi – przez maklera papierów wartościowych.

Ponadto:

- 1) grupy producentów rolnych, o których mowa w ustawie z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.), mogą być stronami transakcji giełdowych zawieranych na rachunek własny, których przedmiotem są rzeczy oznaczone co do gatunku (art. 9 ust. 7);
- 2) spółki handlowe niebędące towarowymi domami maklerskimi mogą nabywać lub zbywać rzeczy oznaczone co do gatunku w ramach świadczonych usług brokerskich (w tym dokonywać rozliczeń transakcji) i prowadzić doradztwo w zakresie obrotu tymi rzeczami (art. 9 ust. 8);
- 3) przedsiębiorstwa energetyczne mogą zawierać na giełdzie, we własnym imieniu, transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe będące: energią elektryczną, limitami wielkości produkcji i emisji zanieczyszczeń, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia lub niebędącymi instrumentami finansowymi prawami majątkowymi, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości energii elektrycznej (art. 50b ust. 1).

Warunkiem koniecznym wykonywania powyższych czynności jest zatrudnienie maklera giełd towarowych w celu reprezentowania podmiotu w transakcjach giełdowych. W przypadku przedsiębiorstw energetycznych, które wnioskuje o zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów, będących przedmiotem transakcji zawieranych przez nie, konieczne jest zamieszczenie we wniosku listy maklerów giełd towarowych, którzy mają zostać zatrudnieni (art. 50b ust. 4 i 5 ustawy).

Maklerem giełd towarowych może zostać osoba, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych, korzysta z pełni praw publicznych, nie była karana za przestępstwa wymienione w art. 27 ust. 1 pkt 3 ustawy o giełdach towarowych i zdała egzamin przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych. Szczególnym obowiązkiem maklera giełd towarowych jest zachowywanie tajemnicy zawodowej.

Przestrzeżenie prawa w związku z wykonywaniem zawodu przez maklera giełd towarowych podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego, która może zawiesić uprawnienia maklera z chwilą wszczęcia postępowania administracyjnego. Po przeprowadzeniu rozprawy administracyjnej, w której stwierdzono naruszenie prawa

lub nienależyte wykonywanie zawodu, Komisja Nadzoru Finansowego może zawiesić uprawnienia maklera giełd towarowych do wykonywania zawodu na okres od 3 do 24 miesięcy lub skreślić go z listy maklerów.

Projekt ustawy dokonuje zmian w ustawie o giełdach towarowych polegających m.in. na usunięciu przepisów regulujących status prawny i wykonywanie zawodu maklera giełd towarowych. W tym celu został uchylony rozdział 6 wymienionej ustawy. W związku z projektowaną deregulacją zawodu maklera giełd towarowych zaproponowano jednocześnie w projektowanym ust. 9 w art. 9 nowelizowanej ustawy, aby w transakcji giełdowej towarowy dom maklerski lub dom maklerski mógł być reprezentowany przez osoby, które posiadają odpowiednią wiedzę, kwalifikacje i umiejętności (zmiana brzmienia ust. 9 w art. 9).

Jednocześnie w art. 9 ust. 7 i 8 projektu przewidziano, że:

- grupy producentów rolnych oraz
- niebędące towarowymi domami maklerskimi spółki handlowe, prowadzące działalność polegającą na nabywaniu lub zbywaniu towarów giełdowych na cudzy rachunek i doradztwie w zakresie obrotu giełdowego

mogą być wyłącznie stronami transakcji giełdowych, których przedmiotem są oznaczone co do gatunku rzeczy (o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a ustawy), w związku z czym z uwagi na relatywnie nieskomplikowany charakter tych transakcji, w ocenie projektodawcy, nie jest zasadne określanie w ustawie wymogów, jakie muszą spełniać osoby zatrudnione przez wymienione podmioty przy ich wykonywaniu.

Ponadto przewiduje się w projektowanym art. 41a, że towarowy dom maklerski posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej będzie obowiązany zatrudniać do wykonywania czynności maklerskich, o których mowa w art. 38 ust. 2, oraz do nabywania towarów giełdowych we własnym imieniu i na własny rachunek (art. 38e) osoby:

- 1) dające rękojmię należytego wykonywania obowiązków, w szczególności mające odpowiednią wiedzę, kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie,
- 2) mające pełną zdolność do czynności prawnych,
- 3) korzystające z pełni praw publicznych,

- 4) nieuznane prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko mieniu lub dokumentom, przestępstwa gospodarczego, fałszowania pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych, znaków towarowych, przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym lub przestępstwa określonego w ustawie o giełdach towarowych
- w liczbie odpowiedniej do rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności oraz wewnętrznej struktury organizacyjnej.

Oznacza to zachowanie wymogu analogicznego do dotychczasowego obowiązku zatrudnienia co najmniej dwóch maklerów giełd towarowych przez towarowy dom maklerski. Ponadto towarowy dom maklerski będzie również obowiązany wprowadzić i stosować regulacje wewnętrzne określające sposób weryfikacji spełniania tych wymogów.

Projekt przewiduje również wprowadzenie do ustawy o giełdach towarowych zmian służących poprawieniu funkcjonowania rynku towarów giełdowych oraz zwiększeniu bezpieczeństwa obrotu na tym rynku. Zaproponowane zmiany, polegające na dodaniu ust. 2d w art. 14, zmianie brzmienia ust. 2 w art. 15, ust. 3 w art. 18 oraz dodaniu art. 18a, mają na celu:

- 1) umożliwienie giełdowej izbie rozrachunkowej świadczenia na rzecz jej członków kompleksowej obsługi transakcji zawieranych poza giełdą towarową, w tym zgłaszania transakcji członków izby do odpowiednich rejestrów lub systemów, np. zgłaszania umów dotyczących energii elektrycznej do operatora systemu elektroenergetycznego, umów dotyczących gazu ziemnego do operatora systemu przesyłowego itp.; podmiot prowadzący giełdową izbę rozrachunkową będzie mógł dokonywać rozliczeń transakcji przyjętych do systemu rozliczeń transakcji pozagiełdowych, pośredniczyć w rozrachunku pieniężnym lub niepieniężnym (rozrachunku przedmiotu transakcji przez zgłoszenia do odpowiednich rejestrów lub systemów), a także zarządzać ryzykiem rozliczeniowym i administrować

zabezpieczeniami na podstawie regulaminu, który będzie podlegał zatwierdzeniu przez Komisję Nadzoru Finansowego;

- 2) stworzenie możliwości uzyskania członkostwa w giełdowej izbie rozrachunkowej przez podmioty, na rzecz których izba będzie świadczyła usługi wymienione w art. 14 ust. 2c (w przypadku transakcji pozagiełdowych rozliczanych przez giełdową izbę rozrachunkową prawidłowe rozliczenie tych transakcji nie wymaga udziału, a tym bardziej członkostwa w giełdzie); proponowane zmiany w art. 15 są spójne z zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 984), w wyniku których – w związku z obsługą przez giełdową izbę rozrachunkową transakcji pozagiełdowych – pojawi się nowa kategoria członków izby, wobec których nie powinno być wymagane członkostwo w giełdzie, z uwagi na fakt, że transakcje, których będą stroną, będą zawierane poza giełdą;
- 3) ujednoczenie zakresu usług, które mogą być świadczone przez giełdową izbę rozrachunkową oraz – w ramach pełnienia tej funkcji – przez Krajowy Depozyt i spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Dodanie ust. 7–13 w art. 38b ustawy o giełdach towarowych ma na celu wprowadzenie rozwiązań analogicznych jak w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (art. 73 ust. 5–5h), gwarantujących ochronę środków pieniężnych przyjmowanych przez towarowe domy maklerskie w związku ze świadczeniem usług brokerskich. Natomiast pkt 3a–3c dodane w ust. 2 w art. 39 wprowadzają obowiązek załączania do wniosku o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej przez towarowy dom maklerski regulacji wewnętrznych analogicznych do tych, jakie obowiązane są stosować domy maklerskie działające na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Zaproponowana zmiana brzmienia art. 50c pozwoli w większym stopniu zabezpieczyć członków giełdowej izby rozrachunkowej, która to izba rozrachunkowa postrzegana jest jako gwarant transakcji giełdowych, przed negatywnymi skutkami braku wypłacalności innego członka izby. Jednocześnie wzmocnienie uprawnień podmiotu prowadzącego giełdową izbę rozrachunkową w zakresie dysponowania środkami członka giełdowej

izby rozrachunkowej podniesie bezpieczeństwo rozliczeń transakcji realizowanych zarówno w obrocie krajowym, jak i realizowanych w ramach rozwijającego się Europejskiego Wewnętrznego Rynku Energii Elektrycznej (Internal Electricity Market – IEM), czyli wspólnego rynku giełdowego na obszarze całej Unii Europejskiej. Przyczyni się to do zwiększenia bezpieczeństwa rozliczeń i umożliwi faktyczne wywiązywanie się ze zobowiązań wynikających z rozliczania transakcji wobec partnerów (m.in. giełd) tworzących hurtowy handel transgraniczny energią elektryczną i gazem ziemnym na obszarze Unii Europejskiej.

W związku z wejściem w życie art. 104 ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622, z późn. zm.) utraciła moc ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o domach składowych oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw (Dz. U. Nr 114, poz. 1191, z późn. zm.). W związku z powyższym proponuje się usunięcie z ustawy o giełdach towarowych instytucji domów składowych przez uchylenie pkt 6 w ust. 3 w art. 9 i usunięcie odwołania do tego punktu w ust. 7 w art. 9 oraz uchylenie pkt 15 w ust. 2 w art. 11.

Natomiast, z dniem 21 października 2009 r., tj. z dniem, w którym weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), dokonująca w zakresie swojej regulacji m.in. wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/39/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/22/EWG, zwanej dyrektywą MiFID, zmieniony został m.in. model funkcjonowania rynku towarowego w Polsce, który powoduje, że obrót wszystkimi instrumentami finansowymi w sposób zorganizowany może być dokonywany od tej daty wyłącznie na rynkach regulowanych lub w alternatywnych systemach obrotu. Konsekwencją tych zmian było również „przeniesienie” regulacji dotyczących towarowych instrumentów pochodnych z ustawy o giełdach towarowych do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Wskazane powyżej zmiany spowodowały w efekcie ograniczenie materii ustawy o giełdach towarowych wyłącznie do regulacji z zakresu rynku rzeczywistych towarów giełdowych, którymi w jej rozumieniu są m.in. różne rodzaje energii, limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, prawa majątkowe wynikające ze świadectw

pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1, art. 9l ust. 1 i art. 9o ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.) oraz niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości wymienionych towarów, a także prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr 94, poz. 551). Mając powyższe na uwadze, zdaniem projektodawcy, właściwe jest przekazanie kompetencji w zakresie ustawy o giełdach towarowych do ministra właściwego do spraw gospodarki. W związku z tym będzie to również oznaczać przekazanie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki kompetencji w zakresie wydawania przewidzianych w wymienionej ustawie aktów wykonawczych, która w obecnym stanie prawnym przysługuje Radzie Ministrów oraz ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych.

Zgodnie z decyzją podjętą na konferencji uzgodnieniowej w dniu 18 grudnia 2012 r. uznano za zasadne przesunięcie kompetencji ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, zawartych w ustawie o giełdach towarowych, na ministra właściwego do spraw gospodarki. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.), dział instytucje finansowe obejmuje sprawy funkcjonowania rynku finansowego, w tym sprawy banków, zakładów ubezpieczeń, funduszy inwestycyjnych i innych instytucji wykonujących działalność na tym rynku. Ponadto minister właściwy do spraw instytucji finansowych wykonuje określone w odrębnych przepisach zadania w zakresie obrotu papierami wartościowymi oraz inicjuje politykę Rządu dotyczącą rynku papierów wartościowych.

Z uwagi na zaproponowaną deregulację zawodu maklera giełd towarowych konieczne jest również dokonanie odpowiednich zmian w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1149, z późn. zm.).

8. Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe

Zawód: stanowiska mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej

W obecnym stanie prawnym, ukształtowanym przez ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 264 i 908), określono stanowiska mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostkach organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące, na których zatrudnione mogą być wyłącznie osoby posiadające uprawnienia nadane przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1022), w załączniku nr 1 wymienia rodzaje tych stanowisk. Dostęp do zajmowania tych stanowisk jest ograniczony ze względu na istotne przesłanki związane z ochroną życia i zdrowia pracowników jednostek organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące oraz ochroną życia i zdrowia osób z ogółu ludności. Dotychczasowa praktyka funkcjonowania wyżej wymienionych regulacji wykazała, iż spełniają one swoją rolę, gdyż jedyne przypadki zwiększonego narażenia na promieniowanie jonizujące (otrzymania dawek promieniowania jonizującego przekraczających limity użytkowe dawki lub dawki graniczne), jakie zdarzyły się w ostatnich latach w Polsce, dotyczyły osób zatrudnionych na stanowiskach nieobjętych ograniczeniami. Zarazem fakt, iż na stanowiskach objętych ograniczeniami nie doszło do zwiększonego narażenia na promieniowanie jonizujące, jak też, iż działania osób zatrudnionych na takich stanowiskach nie doprowadziły do zwiększonego narażenia innych pracowników czy też osób z ogółu ludności – pozwala na zmniejszenie ograniczeń w dostępie do zajmowania tych stanowisk. Proponowana zmiana dotyczy przekształcenia dotychczasowych czternastu stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jedno stanowisko o różnych specjalnościach. Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano też tendencję spadkową, jeżeli chodzi o liczbę osób ubiegających się o uprawnienia do zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Żeby odwrócić tę tendencję, pozyskać większą liczbę wysoko wykwalifikowanych specjalistów i zachęcić ich do ubiegania się o uprawnienia do zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, jest uzasadnione przekształcenie dotychczasowych stanowisk w jedno stanowisko – o różnych specjalnościach. Występowanie w ustawie,

a co za tym idzie w aktach wykonawczych, wydanych na jej podstawie tylko jednego stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, czyni te przepisy bardziej przejrzystymi i zrozumiałymi. Istnienie jednego stanowiska w miejsce kilkunastu ułatwi jego promocję i zwiększy prestiż, co przyczyni się do zwiększenia zainteresowania kształceniem i szkoleniem w kierunku bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Z uwagi na specjalistyczny charakter pracy w jednostkach organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące konieczne jest wprowadzenie w zakresie stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej specjalności.

Ponadto brzmienie art. 12 ust. 4 ustawy – Prawo atomowe wymagało doprecyzowania, przez zapisanie wprost, iż podmioty wskazane w tym przepisie będą zwolnione z obowiązku szkolenia. Wprawdzie zawarte w tym przepisie sformułowanie „do osób, które przez ostatnie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej” wskazuje, iż ustawa przewiduje zwolnienie ze szkolenia, a nie z egzaminu, jednakże w dotychczasowym brzmieniu tego przepisu odesłanie do art. 12 ust. 2 pkt 4 powodowało, iż nie było to w pełni jasne. Dlatego zmiana redakcyjna tego przepisu wydaje się zasadna.

Projekt przewiduje, iż wysokość opłaty za egzamin nie może przekraczać 15% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

9. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

Zawód: rzeczoznawca w zakresie jakości handlowej produktów rolno-spożywczych

W obecnym stanie prawnym przepisy ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577, z późn. zm.) (dalej: „jhas”) regulują następujące czynności związane z kontrolą jakości:

- 1) pobieranie próbek (w zakresie wszystkich artykułów rolno-spożywczych);
- 2) ustalanie klas jakości handlowej;

- a) świeżych owoców i warzyw,
 - b) tusz zwierząt rzeźnych (tj. tusz wołowych, wieprzowych i baranich) w systemie EUROP;
- 3) ustalanie sposobu produkcji artykułów rolno-spożywczych (w zakresie wszystkich artykułów rolno-spożywczych).

Wykonywanie powyższych czynności zastrzeżone jest, zgodnie z art. 35 ustawy o jhars, dla pracowników Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (dalej: „Inspekcji JHARS”) oraz dla osób wpisanych do rejestru rzeczoznawców. Warunkiem uzyskania wpisu do rejestru jest zdanie egzaminu przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora JHARS lub uznanie kwalifikacji na podstawie przepisów o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Ponadto rzeczoznawcy w zakresie ustalania klas jakości handlowej świeżych owoców i warzyw, zgodnie z art. 12 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworów owoców i warzyw, muszą odbyć szkolenie w odpowiednim zakresie (zwanym w rozporządzeniu „kontrolą zgodności z normami handlowymi”). Z kolei przepisy art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1249/2008 z dnia 10 grudnia 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrożenia wspólnotowych skal klasyfikacji tusz wołowych, wieprzowych i baranich oraz raportowania ich cen (Dz. Urz. UE L 337 z 16.12.2008) nakładają na państwa członkowskie wymóg zapewnienia dokonywania klasyfikacji tusz zwierząt rzeźnych przez rzeczoznawców posiadających odpowiednią licencję lub zaświadczenie odpowiadające uznaniu kwalifikacji. Rzeczoznawcy są zatrudniani przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania i obrotu artykułami rolno-spożywczymi (np. licencjonowani klasyfikatorzy tusz zatrudnieni w rzeźniach) lub prowadzą działalność na własny rachunek.

Z uwagi potrzebę szerszego otwarcia dostępu do wykonywania zawodu rzeczoznawcy dokonana została szczegółowa analiza możliwości deregulacji tego zawodu. W jej wyniku ustalone zostały sposoby deregulacji polegające np. na:

- a) zniesieniu wszystkich wymogów (dereglamentacji) określonych czynności, zastrzeżonych w obecnym stanie prawnym dla pracowników Inspekcji JHARS oraz osób wpisanych do rejestru rzeczoznawców,
- b) odstąpieniu od wymogu odnawiania co trzy lata uprawnień rzeczoznawcy,
- c) wpisie do rejestru rzeczoznawców osoby, która odbędzie szkolenie zatwierdzone przez organ Inspekcji JHARS, bez obowiązku zdania egzaminu.

Ze względu na niskie ryzyko związane z wpływem ustalania sposobu produkcji przez licencjonowaną osobę na jakość handlową artykułów rolno-spożywczych zaproponowano dereglamentację zawodu rzeczoznawcy w zakresie ustalania sposobu produkcji. W przypadku pozostałych rzeczoznawców zaproponowano, co do zasady, uchylenie obowiązku odnawiania uprawnień co trzy lata przez konieczność zdawania egzaminu. Jedynym wyjątkiem, w przypadku którego wymóg odnawiania uprawnień pozostanie utrzymany, jest zawód rzeczoznawcy w zakresie ustalania klas jakości tusz zwierząt rzeźnych, regulowany rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1249/2008 ustanawiającym szczegółowe zasady wdrożenia wspólnotowych skal klasyfikacji tusz wołowych, wieprzowych i baranich oraz raportowania ich cen. Podyktowane jest to szczególnie wysokimi kwalifikacjami, jakie powinny posiadać osoby dokonujące ustalania klas jakości zwierząt rzeźnych, oraz wagą czynności przez nich wykonywanych dla pewności i rzetelności obrotu tuszami.

W odniesieniu do rzeczoznawców w zakresie pobierania próbek artykułów rolno-spożywczych zaproponowano odstąpienie od konieczności odnawiania posiadanych uprawnień co trzy lata. Jednocześnie, z uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniej wiedzy osób wykonujących wspomniany zawód, pozostawiono wymóg zdania egzaminu w celu uzyskania uprawnień. Z punktu widzenia osób zainteresowanych uzyskaniem uprawnień rzeczoznawcy w zakresie pobierania próbek artykułów rolno-spożywczych, wymóg zdania egzaminu jest bardziej korzystny finansowo, gdyż opłata za egzamin wynosi obecnie 162 zł, podczas gdy koszt każdej godziny szkolenia organizowanego przez Inspekcję JHARS wynosi 32 zł, co oznacza, że koszt odbycia szkolenia jest wyższy niż koszt przystąpienia do egzaminu. Jednocześnie, w celu uniknięcia konieczności nowelizacji aktu prawnego na potrzeby waloryzacji wysokości opłat, zaproponowano powiązanie stawek za egzamin i za szkolenie z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej; zgodnie z tymi

propozycjami opłata za egzamin w roku bieżącym wynosiłaby 176,08 zł (tj. 5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2012 r.), zaś opłata za godzinę szkolenia 35,22 zł (1% przeciętnego wynagrodzenia w 2012 r.).

Nie zdecydowano o odstąpieniu od weryfikowania wiedzy i umiejętności kandydatów na rzeczoznawców w drodze egzaminu, gdyż mogłoby to skutkować przyznawaniem uprawnień rzeczoznawcy osobom niedającym rękojmi rzetelności wykonywanych czynności. Skutkiem negatywnej weryfikacji jakości wytwarzanych przez przedsiębiorców produktów rolno-spożywczych w efekcie urzędowej kontroli żywności byłoby nałożenie sankcji w postaci zakazu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających przepisom oraz kary pieniężnej, a w efekcie długotrwałymi postępowaniami administracyjnymi i sądownoadministracyjnymi.

W przypadku rzeczoznawcy w zakresie ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw proponuje się pozostawienie jedynie obowiązku ukończenia szkolenia, zgodnie z wymogiem art. 12 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworów owoców i warzyw. Uchylone zostaną dodatkowe, obecnie obowiązujące warunki, tj. konieczność zdania egzaminu i odnawiania uprawnień co trzy lata. Z uwagi na to, że właściwy organ państwa członkowskiego jest odpowiedzialny za zatwierdzenie szkolenia w odpowiednim zakresie zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 543/2011 (co oznacza, że tematyka szkolenia we wszystkich państwach członkowskich jest taka sama), przedsiębiorcy z krajów członkowskich UE lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), po okazaniu dokumentu potwierdzającego odbycie szkolenia w zakresie ustalania klas jakości owoców i warzyw, będą automatycznie wpisywani do rejestru rzeczoznawców prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora właściwego dla województwa mazowieckiego (analogicznie jak w ust. 3, który jest wspólny dla art. 35) dla osób niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Powyższe zmiany dotyczą art. 35, art. 35a i art. 35b ustawy o jhars i zostały zamieszczone w pkt 9 i 10 w art. 11 projektowanej ustawy. Ponadto zmiany zaproponowane w art. 11 pkt 9 lit. b projektu ustawy określają zasady uzyskania

upoważnienia przez jednostkę ubiegającą się o przeprowadzenie szkolenia w zakresie ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw oraz jego cofnięcia.

Dodano też przepis wskazujący, co powinien zawierać wniosek podmiotu ubiegającego się o takie upoważnienie.

Wysokość opłat za udział w szkoleniu rzeczoznawców i udział w egzaminach oraz wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej przyjęto na poziomie opłat, określonych w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 lutego 2003 r. w sprawie nabywania uprawnień do wykonywania niektórych czynności związanych z oceną jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz dokumentowania tych czynności (Dz. U. Nr 35, poz. 300, z późn. zm.). Ponadto w celu uproszczenia obliczeń oraz mając na względzie uniknięcie częstej zmiany aktu prawnego, jako podstawę naliczania wysokości wszystkich opłat przyjęto % wynagrodzenia w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok przeprowadzenia szkolenia lub egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z nową podstawą naliczania nowe opłaty będą nieznacznie niższe od aktualnie obowiązujących.

Zmiana w art. 11 pkt 1, polegająca na zmianie brzmienia pkt 5 art. 2 ustawy o jhars, stanowi doprecyzowanie zakresu stosowania przepisów ustawy. Wymagania jakości handlowej dla owoców i warzyw określają przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 oraz rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011. Jednocześnie ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011 r. Nr 145, poz. 868, z późn. zm.) wprowadza ww. normy unijne dla owoców i warzyw oraz wskazuje, że do kontroli owoców i warzyw stosuje się przepisy rozdziału 4 ustawy o jhars. Pozostałe owoce i warzywa nieobjęte przepisami UE są kontrolowane zgodnie z przepisami o jhars.

Zmiana zaproponowana w art. 11 pkt 2 polega na zmianie brzmienia ust. 4 w art. 12 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i podyktowana jest koniecznością posiadania przez Inspekcję JHARS aktualnych danych dotyczących producentów artykułów rolno-spożywczych.

Przepis dot. umundurowania pracowników Inspekcji JHARS dokonujących kontroli na granicy został wprowadzony w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 223, poz. 2220). Mając na uwadze, że na granicy państwa, oprócz służby celnej, kontroli żywności dokonują pracownicy 4 służb kontrolnych (Inspekcja JHARS, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Inspekcja Weterynaryjna oraz Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa) praktycznie w tym samym czasie, intencją ustawodawcy było wprowadzenie ujednoczonego umundurowania pracowników Inspekcji JHARS działających na granicy, co pozwoliłoby na ich jednoznaczne odróżnienie się od innych służb kontroli i ułatwienie poruszania się ich w obrębie przejść granicznych.

Proponowana zmiana w art. 11 pkt 3, polegająca na dodaniu ust. 7a i 7b w art. 20 ustawy o jhars, ma na celu wskazanie organu uprawnionego do przydziału mundurów pracownikom Inspekcji JHARS oraz wskazanie zasad jego zwrotu. Zmiana polegająca na zmianie brzmienia ust. 8 w art. 20 ustawy o jhars podyktowana jest koniecznością doprecyzowania upoważnienia ustawowego dla Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tak aby nie było niejasności co do sposobu przyznawania pracownikom umundurowania oraz jego zwrotu, odznaki Inspekcji JHARS oraz ich użytkowania przez określoną grupę pracowników wykonujących czynności kontrolne. Jednocześnie przewiduje się, stosownie do art. 35 projektu ustawy, zachowanie czasowo w mocy, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, dotychczasowego aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 20 ust. 8, to jest rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 października 2005 r. w sprawie wzorów i koloru munduru pracowników Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz wzoru odznaki tej Inspekcji (Dz. U. Nr 215, poz. 1822).

W art. 11 pkt 4 dodano art. 20a ustawy o jhars, regulujący kwestię przydziału oraz wzoru legitymacji służbowej pracowników Inspekcji JHARS. Dodany przepis związany jest z obowiązującym art. 25 ust. 1 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, stanowiącym, że kontrolę przeprowadza pracownik Inspekcji po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. Okazanie legitymacji służbowej jest zatem obligatoryjną czynnością przed przystąpieniem do kontroli. W obecnym stanie prawnym przepisy ustawy nie określają wzoru legitymacji ani zasad jej przydziału; nie przewidują także delegacji do wydania

odpowiednich przepisów wykonawczych w tym zakresie. Wprowadzenie takiej delegacji jest zatem niezbędne. Posługiwanie się przez pracowników Inspekcji podczas kontroli legitymacją służbową umożliwi przedsiębiorcom łatwiejszą ich identyfikację i zapobiegnie powstawaniu ewentualnych wątpliwości co do legalności podejmowanych czynności kontrolnych. W związku z powyższym wprowadzono przepis – delegację dla ministra do wydania aktu wykonawczego w powyższym zakresie.

Proponowana zmiana w art. 11 pkt 5 projektu ustawy polega na uchyleniu ust. 3 w art. 23 ustawy o jhars, dotyczącego przeprowadzania kontroli jakości handlowej owoców i warzyw dostarczonych przetwórcom na podstawie przepisów o organizacji rynku przetworów owocowych i warzywnych. Ustawa z dnia 19 lutego 2004 r. o organizacji rynku przetworów owocowych i warzywnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 62, poz. 572) została uchylona przez art. 12 ustawy z dnia 29 lutego 2008 r. o zmianie ustawy o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej oraz ustawy o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2008 r. Nr 44, poz. 262). Konsekwencją tej zmiany jest uchylenie ust. 8 w art. 28 ustawy o jhars (art. 11 pkt 7 projektu), odnoszącego się do uchylanego art. 23 ust. 3 ustawy.

Zmiana proponowana w art. 11 pkt 6 projektu ustawy polegająca na dodaniu ust. 4 i 5 w art. 27 ustawy o jhars podyktowana jest koniecznością doprecyzowania zasad postępowania organu Inspekcji JHARS podczas wykonywania czynności kontrolnych. Proponuje się wprowadzić obowiązek uzyskania przez jednostkę kontrolowaną pisemnej zgody organu Inspekcji, w przypadku zmiany sposobu zabezpieczeń dokumentów lub innych przedmiotów dokonanych w trakcie przeprowadzania kontroli. Określono ponadto, iż odmowa wyrażenia zgody na zmianę zabezpieczeń będzie następować w drodze decyzji.

Proponowana zmiana w art. 11 pkt 7 projektu ustawy dotycząca uchylenia ust. 2a w art. 28 ustawy o jhars podyktowana jest koniecznością ujednoczenia stosowanej w ustawie terminologii. Obecnie występują zarówno zalecenia pokontrolne, jak i informacja pokontrolna, a w istocie obydwie sformułowania odnoszą się do jednego dokumentu.

Proponowana zmiana w art. 11 pkt 8 projektu ustawy polegająca na zmianie brzmienia art. 30b ustawy o jhars związana jest z istniejącą potrzebą doprecyzowania ww. przepisu polegającą na zobowiązaniu wojewódzkich inspektorów do przekazywania

jednostkom kontrolowanym zaleceń pokontrolnych, wraz z terminem usunięcia stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości.

Zmiana zaproponowana w art. 11 pkt 11 projektu polegająca na zmianie brzmienia art. 37 ustawy o jhars ma charakter porządkujący przypadki skreślenia z rejestru rzeczoznawców.

Zmiana zaproponowane w art. 11 pkt 12 projektu polegająca na zmianie art. 38 ustawy o jhars ma na celu dostosowanie treści upoważnienia do wydania aktu wykonawczego w związku ze zmianą art. 35, art. 35a i art. 35b.

Proponowana zmiana w art. 11 pkt 13 projektu polegająca na zmianie brzmienia ust. 1 w art. 39 ustawy związana jest z koniecznością doprecyzowania miejsca przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz przywołania możliwości stosowania odrębnych przepisów.

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadza również kontrole jakości handlowej zgodnie z przepisami odrębnymi. Z uwagi na dużą liczbę przepisów zrezygnowano ze wskazania tych przepisów wprost w projekcie ustawy i użyto sformułowania „odrębne przepisy”. Przepisy odrębne, o których mowa w art. 40a ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2, to:

- ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011 r. Nr 145, poz. 868, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. Nr 120, poz. 690),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1033, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975),
- ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 68, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych (Dz. U. Nr 42, poz. 471, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych (Dz. U. Nr 91, poz. 740),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1069),
- ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz. U. z 2009 r. Nr 169, poz. 1386),
- rozporządzenie Komisji nr 2568/91 z dnia 11 lipca 1991 r. w sprawie właściwości oliwy z oliwek i oliwy z wyciżyn oliwek oraz w sprawie odpowiednich metod analiz (Dz. Urz. UE L 248 z 05.09.1991, str. 1, z późn. zm.),
- rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy dotyczące niektórych produktów rolnych (Dz. Urz. UE L 299 z 16.11.2007, str. 1, z późn. zm.),
- rozporządzenie Komisji nr 543/2008 z dnia 16 czerwca 2008 r. w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do mięsa drobiowego (Dz. Urz. WE L 157 z 17.06.2008, str. 46, z późn. zm.), wprowadzające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1850/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady certyfikacji chmielu i produktów chmielowych (Dz. Urz. UE L 355 z 15.12.2006, str. 72, z późn. zm.),
- rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007, str. 1, z późn. zm.),
- rozporządzenie Rady (EWG) nr 485/2008 z dnia 26 maja 2008 r. w sprawie kontroli przez Państwa Członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (Dz. Urz. UE L 143 z 03.06.2008, str. 1),
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 433/2007 z dnia 20 kwietnia 2007 r. ustanawiające warunki przyznawania specjalnych refundacji eksportowych w sektorze wołowiny i cielęciny (Dz. Urz. WE L 104 z 21.04.2007, str. 3),

- rozporządzenie Komisji (EWG) nr 1259/2007 z 21 listopada 2007 r. ustanawiające warunki udzielania specjalnych refundacji wywozowych do niektórych elementów odkostnionego mięsa wołowego (Dz. Urz. WE L 282 z 26.10.2007, str. 39),
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1898/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. określające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006 w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 369 z 23.12.2006, str. 1, z późn. zm.),
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1216/2007 z dnia 18 października 2007 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 509/2006 w sprawie produktów rolnych i środków spożywczych będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (Dz. Urz. UE L 275 z 19.10.2007, str. 3, z późn. zm.).

Zmiana zaproponowana w art. 11 pkt 14 lit. a projektowanej ustawy, polegająca na zmianie brzmienia pkt 1 i 2 w ust. 1 w art. 40a ustawy o jhars, podyktowana jest potrzebą doprecyzowania podstawy naliczania kary pieniężnej. Za podstawę tę przyjęto przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok wymierzenia kary (ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Konsekwentnie doprecyzowano podstawę naliczania kary pieniężnej w ust. 2 i 3a.

Zmiana zaproponowana w art. 11 pkt 14 lit. b projektu, polegająca na zmianie brzmienia w ust. 2 w art. 40a ustawy o jhars, dotyczy doprecyzowania podstawy prawnej przeprowadzanych czynności kontrolnych. Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno, do kontroli zgodności świeżych owoców i warzyw stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Zgodnie z art. 28 ust. 2a ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jhars, zawartym w rozdziale 4, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wojewódzki inspektor przekazuje kontrolowanemu zalecenia pokontrolne i wzywa do usunięcia nieprawidłowości w określonym terminie. Zgodnie z art. 40a ust. 2 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, kto nie usunął nieprawidłowości

stwierdzonych podczas kontroli w terminie określonym w zaleceniach pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości do trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Jednakże w przypadku świeżych owoców i warzyw brak jest możliwości ukarania handlowca za niewykonanie zaleceń pokontrolnych, ponieważ art. 40a został zamieszczony w rozdziale 5 (Przepisy karne i kary pieniężne) ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, na którego stosowanie nie zezwała ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno.

Zmiana zaproponowana w art. 11 pkt 14 lit. c projektu, polegająca na dodaniu ust. 3a po ust. 3 w art. 40a ustawy o jhars, podyktowana jest koniecznością wprowadzenia przepisów karnych dla przedsiębiorców, którzy zmienili sposób zabezpieczeń bez zgody Inspekcji JHARS, będąca konsekwencją dodania pkt 5 art. 10 projektu ustawy (ust. 4 i 5 art. 27 ustawy o jhars).

Zmiana zaproponowana w art. 11 pkt 14 lit. d projektu, polegająca na zmianie brzmienia ust. 4 w art. 40a ustawy o jhars, podyktowana jest koniecznością wprowadzenia przepisów karnych. Kary wymierzane będą również w drodze decyzji Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Zmiana zaproponowana w art. 11 pkt 14 lit. e projektu, polegająca na dodaniu ust. 4a po ust. 4 w art. 40a ustawy o jhars, podyktowana jest koniecznością wprowadzenia sankcji dla producentów, którzy chcąc uniknąć wydania w stosunku do partii artykułu rolno-spożywczego decyzji zakazującej wprowadzenia jej do obrotu, zbywają ją, mimo zabezpieczenia, przed dniem wydania takiej decyzji. Obecnie możliwość podania do publicznej wiadomości przewidziana jest wyłącznie odnośnie do decyzji wydawanych na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy, co uniemożliwia upublicznienie informacji o podmiotach, które przed wydaniem decyzji administracyjnej sprzedały zafalszowane artykuły rolno-spożywcze. W przypadku bowiem produktów nietrwałych mikrobiologicznie Inspekcja JHARS nie zabezpiecza towaru i decyzja zostaje czasami wydana po wprowadzeniu towaru do obrotu przez przedsiębiorcę.

Proponowana zmiana w art. 11 pkt 14 lit. f projektu polegająca na zmianie brzmienia ust. 5 w art. 40a ustawy o jhars dotyczy upoważnienia dla organów Inspekcji JHARS do oceny stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia, zakresu naruszenia oraz

ustalenia dotychczasowej działalności podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkości jego obrotów i przychodu, do czego zobowiązane są organy Inspekcji stosownie do art. 40a ust. 1 pkt 4 i 5.

Proponowana zmiana w art. 11 pkt 14 lit. g, polegająca na dodaniu ust. 5a–5d po ust. 5 w art. 40a ustawy o JHARS, wynika z faktu, że przy obecnym brzmieniu tych przepisów oraz wprowadzonych projektowaną ustawą zmian wymagane jest doprecyzowanie ustawy w zakresie systemu kar. Ponadto wprowadzono regulacje karne wobec przedsiębiorcy, który rozpoczął działalność w roku wymierzenia kary i nie osiągnął przychodu w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Aktualny stan prawny skutkuje tym, że przedsiębiorcom wprowadzającym do obrotu nawet znaczne partie zafałszowanych artykułów rolno-spożywczych wymierzane są kary w wysokości 1000 zł.

Propozycja wprowadzenia kar wyższych niż grzywna (kary dotychczasowe) jest konsekwencją występujących na rynku zafałszowań środków spożywczych w zakresie jakości handlowej. W ostatnich latach organizacje producentów sygnalizują wzrost procederu fałszowania produktów i uważają, że nałożenie kar finansowych na producentów stosujących ten proceder wyeliminuje ich z rynku. Efektywność wykorzystania nowego narzędzia w ramach kontroli uzależniona jest od wysokości nałożonej kary. Zmiany w ustawie dające Inspekcji JHARS dodatkowe narzędzie w postaci kar pieniężnych mają obok charakteru karnego również, a nawet przede wszystkim charakter prewencyjny.

Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 165 z 29.04.2004, str. 1, z późn. zm.) naruszenie prawa paszowego i żywnościowego oraz reguł dotyczących zdrowia zwierząt i ich dobrostanu powinno w całej Wspólnocie podlegać efektywnym, odstraszającym i proporcjonalnym środkom (karom) na poziomie krajowym.

W Unii Europejskiej zwiększa się nacisk na dokładniejszą kontrolę żywności i pasz, a w tym m.in. na ściganie działań mających na celu fałszowanie żywności wprowadzanej na rynek. Komisja Europejska opracowała w 2007 r. wytyczne w celu

pomocy państwom członkowskim w opracowywaniu wieloletnich krajowych planów kontroli. W zakresie tematycznym, który ma stanowić podstawę opracowania tych planów w każdym państwie, jako tematy z zakresu prawa żywnościowego wymienione są m.in.: etykietowanie żywności oraz oszukańcze praktyki, na przykład fałszywe lub wprowadzające w błąd etykietowanie, oświadczenia o jakości lub składzie. Realizacja kontroli w odniesieniu do prawa paszowego i żywnościowego, w tym również w zakresie fałszowania żywności, będzie podlegała audytom Komisji Europejskiej. Ocenie będzie podlegało m.in. zapewnienie wysokiego poziomu ochrony interesów konsumentów w odniesieniu do żywności. Aktualnie niezbędne jest więc takie zweryfikowanie sankcji nakładanych przez Inspekcję, aby skutecznie eliminować z rynku zafałszowane produkty. Przykłady stosowanych sankcji zwłaszcza w państwach członkowskich UE z Europy Zachodniej wskazują, na większe niż w Polsce kary za oszukiwanie konsumentów. I tak np. we Włoszech funkcjonują dwa rodzaje kar nakładanych na producentów łamiących przepisy jakości handlowej. Pierwszy rodzaj grzywny nie jest wyższy niż 15 tys. euro, najczęściej waha się od 100 euro do 5000 euro i nakładany jest w przypadku mniejszych wykroczeń. Drugi rodzaj grzywny za duże wykroczenia jest wyliczany proporcjonalnie do wartości wyprodukowanego lub wprowadzonego do obrotu towaru – na przykład w sektorze wina potrafi wynosić nawet kilkadziesiąt lub kilkaset tysięcy euro. Przyjęto kryterium, w zależności od rodzaju kary, wielokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Przy czym określono górną granicę kary (do wysokości wielokrotności przeciętnego wynagrodzenia). Zakres zmian w art. 40a nie obejmował wysokości kar. Uszczegółowiono jedynie przepis dotyczący podstawy nałożenia kary, tj. wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok jej nałożenia.

Dodanie ust. 5c ma na celu umożliwienie organom kontrolnym odstępowania od wymierzania kar pieniężnych, o których mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy o jhars w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niskiego stopnia zawinienia, niewielkiego zakresu naruszenia, braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu dokonującego naruszenia lub niewielkiej wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. Brak takich przepisów utrudnia bowiem faktyczne stosowanie prawa, ponieważ obliuguje organy kontrolne do wymierzania kary pieniężnej choćby w minimalnej wysokości w sytuacjach, które z uwagi na swój bagatelny charakter nie wydają się uzasadniać sankcji tego rodzaju.

Szczególnie dotyczy to przypadków, w których zagrożenia zostały wyeliminowane przez wycofanie z obrotu wyrobów niespełniających wymagań jakości handlowej, co organy kontrolne mogą zarządzić już w toku kontroli. Proponowana treść ust. 5c jest wzorowana na art. 26 ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975). Wprowadzenie proponowanych przepisów w odniesieniu do wszystkich oferowanych w obrocie wyrobów, tak konwencjonalnych, jak i ekologicznych, sprawi, że system prawa i zasady wymierzania sankcji z tytułu nieprzestrzegania prawa w tym zakresie staną się spójne i przejrzyste dla jego adresatów.

Dodanie ust. 5d ma na celu wskazanie organu rozstrzygającego o odstąpieniu od wymierzania kary, o którym mowa w ust. 5c.

Zmiana brzmienia ust. 7 art. 40a ustawy o jhars, proponowana w art. 11 pkt 14 lit. h projektowanej ustawy, jest konsekwencją wpisania Głównego Inspektora jako organu wymierzającego karę pieniężną do ust. 4. Kary pieniężne nakładane przez Głównego Inspektora stanowią dochód budżetu państwa i są wpłacane na konto Głównego Inspektoratu.

10. Ustawa z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych oraz ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej

Zawód: rzecznik patentowy

1. Zmiany w zakresie wykonywania zawodu rzecznika patentowego, adwokata i radcy prawnego

W projekcie zakłada się zastępstwo stron w postępowaniach przed Sądem Najwyższym w sprawach własności przemysłowej także przez rzeczników patentowych (obok adwokatów i radców prawnych). W tym celu proponuje się nowe brzmienie art. 87¹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101), zwanego dalej „Kodeksem postępowania cywilnego”. Projektowana zmiana wynika z występującej w chwili obecnej różnicy w legitymacji rzeczników patentowych do występowania w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym w przypadku złożenia skargi kasacyjnej a brakiem takiego uprawnienia w przypadku postępowania przed Sądem Najwyższym. Już w chwili obecnej rzecznicy patentowi wykonują z powodzeniem obowiązki w ramach zbliżonego pod względem prawnym postępowania przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, stąd proponuje się

przyznanie podobnego uprawnienia także w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Zgodnie z art. 87 Kodeksu postępowania cywilnego rzecznicy patentowi są pełnomocnikami w postępowaniu cywilnym w sprawach własności przemysłowej. Stosuje się do nich wszystkie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące zawodowych pełnomocników występujących przed sądem cywilnym. Podobna regulacja obowiązuje w postępowaniu sądownoadministracyjnym (art. 37 w zw. z art. 35 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.), odwołującym się do przepisów szczególnych – w tym przypadku do Kodeksu postępowania cywilnego).

Ponadto, przez zmiany w ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117), zwanej dalej „ustawą p.w.p.”, w nowym art. 236 ust. 1a proponuje się dopuszczenie adwokatów i radców prawnych (obok rzeczników patentowych) do występowania w sprawach dotyczących dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń oraz utrzymania ochrony znaków towarowych. Uprawnienia do dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń pozostałych przedmiotów własności przemysłowej, tj. wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych, pozostawione zostałyby tak jak w chwili obecnej do wyłącznej kompetencji rzeczników patentowych. Powyższe wynika z faktu, że możliwe jest świadczenie usług prawnych w sprawach dotyczących uzyskania i utrzymania prawa ochronnego na znak towarowy przez adwokatów i radców prawnych na podstawie wiedzy i umiejętności, które posiadają w następstwie odbytej aplikacji i późniejszego doświadczenia zawodowego. Świadczenie usług w zakresie znaków towarowych nie wymaga szczególnej wiedzy technicznej, która jest niezbędna do występowania przed Urzędem Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej, zwanym dalej „Urzędem Patentowym”, w sprawach dotyczących chociażby uzyskania lub utrzymania patentu, wzoru użytkowego czy topografii układów scalonych.

Warto zwrócić uwagę, że narastające od wielu lat kontrowersje w środowisku prawniczym wokół art. 236 p.w.p. w konsekwencji stały się przedmiotem analizy Trybunału Konstytucyjnego. Trybunał Konstytucyjny, rozpoznając w 2002 r. wniosek Naczelnej Rady Adwokackiej o stwierdzenie, że przepisy art. 236 ust. 1 i 3 ustawy – Prawo własności przemysłowej są sprzeczne ze wskazanymi we wniosku przepisami Konstytucji RP, w wyroku z dnia 21 maja 2002 r. sygn. akt K 30/01 nie uznał

sprzeczności z Konstytucją RP „[...] W ocenie Trybunału, zróżnicowanie pozycji zawodowej adwokatów i radców prawnych z jednej strony i rzeczników patentowych, z drugiej strony, nie narusza żadnych zasad konstytucyjnych. Wiąże się ono z zupełnie oczywistym dla rozwiniętego społeczeństwa podziałem pracy”. Ponadto Trybunał stwierdził, że wprowadzenie ustawowego ograniczenia gwarantuje, że poszczególne funkcje społeczne będą wykonywane przez osoby należycie do tego przygotowane. Niemniej, o ile w wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał przy ocenie zgłoszeń wynalazków, wzorów użytkowych czy topografii układów scalonych, że ich zgłaszanie ma w znacznej mierze charakter techniczny, a nie prawny, i niewątpliwie wymaga określonego poziomu wiedzy technicznej, to m.in. w przypadku znaków towarowych Trybunał nie dostrzegł, jakoby przy ich zgłaszaniu wymagana była wiedza techniczna.

Powyższe proponowane rozwiązania, zarówno dotyczące rozszerzenia uprawnień rzeczników patentowych do występowania przed Sądem Najwyższym, jak i przyznania uprawnień dla adwokatów i radców prawnych do występowania przed Urzędem Patentowym w sprawach dotyczących znaków towarowych, nie stoją w sprzeczności z oczywistym podziałem pracy wykwalifikowanych specjalistów w danej dziedzinie. Niemniej projekt zmian identyfikuje tylko te obszary, w których nabyta wiedza i późniejsze doświadczenie zawodowe umożliwia wzajemne zastępstwo. Tym samym, ustawodawca w omawianych zakresach pozostawia swobodę wyboru pełnomocnika podmiotom zainteresowanym skorzystaniem z takich usług.

2. Zmiany dotyczące zniesienia różnicy między pozycją prawną podmiotów krajowych a podmiotów będących obywatelami innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej

Kolejne projektowane zmiany w obrębie ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. b, art. 19d, art. 44 ust. 2 i ust. 3; Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925) wynikają z konieczności uregulowania w sposób zgodny z prawem Unii Europejskiej (UE) pozycji prawnej obywateli państw członkowskich UE w Polsce.

Proponowana treść art. 2 ust. 1 w pkt 3 lit. b odnosi się do „obywateli państw trzecich, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów przysługuje im prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”. Brak enumeratywnego wymienienia aktów prawnych, na podstawie których uprawnionym podmiotom

przysługuje takie samo prawo jako obywatelom państw członkowskich jest koniecznym rozwiązaniem legislacyjnym. Zawężenie ww. kręgu przykładowo tylko do obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.) mogłoby doprowadzić do konieczności każdorazowej nowelizacji przepisów w przypadku nadawania obywatelom państw trzecich statusu takiego jak obywatelom państw członkowskich na podstawie odrębnych przepisów prawnych.

W konsekwencji wprowadzenie bardziej ogólnego sformułowania w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. b jest korzystniejsze i pozwoli na uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych.

Wprowadzenie systemu elektronicznego związanego z listą rzeczników patentowych (art. 18 ust. 2) jest rozwiązaniem mającym na celu szybsze dokonywanie wpisów i zmian na liście z jednoczesną możliwością dostępu do listy przez osoby zainteresowane w ramach informacji udostępnianych przez Urząd Patentowy. Podobne rozwiązania legislacyjne występują w samorządzie zawodowym adwokatów i radców prawnych i polegają na możliwości zapoznania się zainteresowanej osoby z informacją, czy dana osoba ma prawo wykonywania zawodu i czy nie jest zawieszona.

W konsekwencji dane przewidziane w art. 18 ust. 2a są niezbędne do szeroko rozumianego obiegu informacji o osobie będącej rzecznikiem patentowym. Przykładowo pozwoli to uniknąć sytuacji kiedy osoba mająca orzeczenie sądu dyscyplinarnego o zakazie prowadzenia działalności w dalszym ciągu reprezentuje klienta jako rzecznik patentowy przed organami bądź sądami. Dodatkowo zamieszczanie na liście informacji o miejscu i formie wykonywania zawodu pozwoli na szybszy kontakt osoby zainteresowanej z konkretnym rzecznikiem patentowym.

Z kolei informacje o egzaminie kwalifikacyjnym bądź o dacie wydania decyzji w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawodu rzecznika patentowego są niezbędne ze względu na fakt uznawalności uprawnień zawodowych rzeczników patentowych przez samorzady zawodowe państw członkowskich.

Propozycja zmiany art. 19d i art. 44 ust. 2 i 3 ustawy o rzecznikach patentowych związana jest także z zastrzeżeniami dotyczącymi utrudnień w działalności rzeczników patentowych z innych państw członkowskich UE. Potrzeba zmiany art. 19d ustawy

o rzecznikach patentowych jest konsekwencją wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w dniu 19 grudnia 2012 r. wyroku w sprawie C-325/11 „Alder et Alder”, w którym Trybunał orzekł, że obowiązek wyznaczania pełnomocnika do doręczeń przez stronę zamieszkałą za granicą i uznania skutku zaniechania tego obowiązku w postaci pozostawiania pism w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, jest sprzeczny z art. 1 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącego doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 (Dz. Urz. UE L 324 z 10.12.2007, str. 79).

W zakresie zmian dotyczących art. 19d ust. 2, dotyczących doręczeń i obowiązku wskazania do nich pełnomocnika przez stronę zamieszkałą za granicą, dodanie ust. 2 wynika z uszczegółowienia postępowań, w których rzecznik patentowy jest uprawniony do występowania. Zgodnie z treścią art. 19d ust. 1 osoba świadcząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne, reprezentująca klienta w postępowaniu przed organami administracji lub przed sądami, jest obowiązana wskazać organowi prowadzącemu postępowanie osobę upoważnioną do odbioru pism w Rzeczypospolitej Polskiej. W razie niewskazania takiej osoby, pismo doręcza się reprezentowanej stronie, jeżeli ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast w pozostałych przypadkach pismo pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, o czym organ ten poucza przy pierwszym doręczeniu. Dotyczyć to będzie postępowań administracyjnych i sądowno-administracyjnych zarówno na poziomie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, jak i Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Dodawany ust. 2 wskazujący, iż przepisu ust. 1 nie stosuje się w postępowaniach, w których do doręczeń pism przeznaczonych dla osoby świadczącej usługi transgraniczne ma zastosowanie rozporządzenie (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych, jest doprecyzowaniem podziału postępowań, w których procesowe uprawnienia ma rzecznik patentowy występujący jako pełnomocnik strony. Biorąc pod uwagę szeroki krąg spraw, którymi rzecznik patentowy może się zajmować, oraz liczbę

organów, przed którymi może występować, wprowadzenie powyższej zmiany legislacyjnej należy uznać za uzasadnione.

Z kolei potrzeba uchylenia art. 44 ust. 2 i 3 wynika z okoliczności, że w chwili obecnej art. 44 ust. 2 uniemożliwia osobom nieposiadającym miejsca zamieszkania w kraju kandydowania do organów samorządu (zgodnie z art. 44 ust. 3 osoby takie mogą jedynie uczestniczyć w Krajowym Zjeździe Rzeczników Patentowych). Biorąc pod uwagę, że przynależność do samorządu ma charakter obligatoryjny, a jego decyzje mają wpływ na sytuację i zasady wykonywania zawodu rzecznika patentowego, możliwość członkostwa ma znaczenie dla rzeczników patentowych. Brak jest obiektywnych przesłanek, które uzasadniałyby ustawowy zakaz kandydowania do organów samorządu tylko ze względu na brak miejsca zamieszkania w Polsce. Istniejące w chwili obecnej ograniczenie może stanowić także naruszenie zakazu dyskryminacji zawartego w art. 49 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (swoboda przedsiębiorczości). Propozycja wykreślenia w art. 44 ust. 3 oraz zmiany w art. 44 ust. 7 pkt 5 stanowi konsekwencję usunięcia w art. 44 ust. 2.

3. Zmiany w zakresie zwiększenia dostępu do zawodu rzecznika patentowego, a także zwiększenia przejrzystości przeprowadzania egzaminu konkursowego dla kandydatów na aplikację oraz przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego (końcowego)

Przez dodanie art. 21 ust. 1a w ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych proponuje się doprecyzowanie przesłanek zwolnienia z wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej. Obecny art. 21 ust. 1 ustawy o rzecznikach patentowych stanowiący, że od wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej można zwolnić w całości lub odpowiedniej części osobę, która wykaże określoną wiedzę lub praktykę w sprawach własności przemysłowej, przydatną dla wykonywania zawodu rzecznika patentowego, w praktyce budził wątpliwości interpretacyjne. Z tego powodu wprowadza się do art. 21 ustawy o rzecznikach patentowych dodatkowe ust. 1a i 2a, które odpowiednio określają katalog warunków, których spełnienie uprawnia do ubiegania się o zwolnienie z odpowiedniej części aplikacji rzecznikowskiej, a także wskazują na wykaz dokumentów, na podstawie których możliwe będzie przedmiotowe zwolnienie.

Proponowane brzmienie art. 21 ust. 1a jest rozwiązaniem legislacyjnym, które pozwoli na szerszy sposób dostania się do zawodu tzn. nowej kategorii osób, które mogą uzyskać uprawnienia rzecznika patentowego. Bariery w dostępie do zawodu, przez ograniczenie osób wykonujących zawód, zmniejszają konkurencję między tymi osobami.

Uzyskanie uprawnień w innym kraju UE – zdanie europejskiego egzaminu kwalifikacyjnego i uzyskanie wpisu na listę zawodowych pełnomocników prowadzoną przez Europejski Urząd Patentowy – jest konsekwencją wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w innych krajach UE. Dlatego naturalne jest umożliwienie tym osobom uzyskania kwalifikacji rzecznika patentowego w świetle polskich przepisów. Zwolnienie w części dotyczącej problematyki prawnej w zakresie prawa cywilnego, prawa gospodarczego, prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego, postępowania sądowo-administracyjnego i postępowania cywilnego osób, które uzyskały uprawnienia adwokata lub radcy prawnego (projektowany art. 21 ust. 1a pkt 2 ustawy), wynika z wiedzy zdobytej już przez profesjonalnych pełnomocników. Z kolei zwolnienie w części dotyczącej problematyki prawnej osoby, która uzyskała stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie własności przemysłowej jest podyktowane tym, że praca doktorska jest bardzo głęboką analizą danego tematu i świadczy o dużej posiadanej wiedzy w tym zakresie przez daną osobę. Jeżeli jest to wskazane w parametrach pracy doktorskiej, iż dotyczy ona własności przemysłowej, to przedmiotowe zwolnienie jest naturalną konsekwencją zdobytych uprawnień. Ponowne egzaminowanie osoby w tym zakresie byłoby niecelowe i podważało pozytywny wynik postępowania doktorskiego. Odnosząc się do zwolnień w części dotyczącej problematyki prawnej lub technicznej, w zakresie odpowiadającym nabytej praktyce osoby, która przez co najmniej 4 lata w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o zwolnienie z aplikacji wykonywała na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, pod kierunkiem rzecznika patentowego, wymagające wiedzy i praktyki rzecznikowskiej wykonywanie czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy w sprawach własności przemysłowej, w szczególności w kancelarii patentowej, o której mowa w art. 5, kancelarii patentowej na terytorium państwa członkowskiego, dziale ochrony własności przemysłowej przedsiębiorstwa, uczelni lub jednostki naukowej. Doświadczenie zawodowe, czyli praktyka, jest najlepszym gwarantem posiadania przez zainteresowaną osobą wiedzy i umiejętności z zakresu własności przemysłowej, dlatego umożliwienie ww. zwolnienia jest również pożądane. Ostatnia

kategoria zwolnień dotyczy części obejmującej problematykę prawną lub techniczną, w stosunku do osoby, która przez 4 lata w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o zwolnienie z aplikacji, była zatrudniona w Urzędzie Patentowym na stanowisku eksperta. W konsekwencji osoba będąca ekspertem Urzędu Patentowego będzie w podobnej sytuacji w zakresie wiedzy jak pracownik naukowo-dydaktyczny lub adwokat czy radca prawny zajmujący się tematyką własności przemysłowej, stąd projektowane zwolnienie należy uznać za prawidłowe rozwiązanie legislacyjne wypełniające ideę deregulacji i szerszego dostępu do zawodu.

Katalog warunków, który został określony w art. 21 ust. 1a i 2a, jest katalogiem zamkniętym. Przewidziane zwolnienia osób wskazują na kwestie uzyskania przez nie uprawnień zawodowych przez przepracowanie określonego czasu bądź przez przystąpienie do egzaminu końcowego z pominięciem aplikacji.

Przewidziane w projekcie warunki zwolnienia z aplikacji rzecznikowskiej wynikają z kilku merytorycznych powodów. Przede wszystkim zmieniająca się sytuacja gospodarcza w kraju, a związana z rozwojem nowych technologii, wzrostem świadomości społecznej w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz zabezpieczeniem się podmiotów gospodarczych w zakresie ochrony znaków towarowych, powoduje, iż na rynku niezbędni są nowi specjaliści w tej dziedzinie. Samo zwiększanie liczby aplikantów rzecznikowskich nie poprawi sytuacji na rynku, ponieważ wykształcenie osoby, która będzie zajmowała się własnością przemysłową czy znakami towarowymi, trwa obecnie aż trzy lata. Wiele osób znajdujących się obecnie na rynku pracy posiada doświadczenie w zakresie własności przemysłowej czy ochrony własności intelektualnej, ale z punktu formalnoprawnego nie posiada uprawnień zawodowych, aby wykorzystać tę wiedzę dla potencjalnych klientów, na przykład przedsiębiorców (zwiększenie liczby osób posiadających uprawnienia).

Należy również wskazać, iż zostały doprecyzowane rodzaje dokumentów, które będą upoważniały do uzyskania wpisu na listę rzeczników patentowych z pominięciem aplikacji lub przedmiotowych zwolnień z egzaminów. Projektowany ust. 2a w art. 21 ustawy przewiduje, iż do wniosku o zwolnienie z wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej, w przypadku osób wykonujących na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej w sprawach własności przemysłowej, należy dołączyć te umowy. W projekcie

sprecyzowano rodzaj tych umów, stosując podobne rozwiązania legislacyjne jak w przypadku osób występujących o zwolnienie z wymogu odbycia aplikacji radcowskiej (art. 36² ust. 4 pkt 6 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych; Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z późn. zm.). W projekcie wprowadzony został wymóg przedstawienia dokumentu zaświadczającego co najmniej 4-letni okres wykonywania na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej w sprawach własności przemysłowej. Pozwoli to na uniknięcie wątpliwości w zakresie długości ww. okresu pracy, biorąc pod uwagę przerwy w pracy wynikające chociażby z urlopów macierzyńskich czy wypoczynkowych.

W kwestii możliwości ubiegania się o zwolnienie przewiduje się utrzymanie dotychczasowych przepisów. Tzn. zwolnienie następowaloby na wniosek kandydata, a decyzja o zwolnieniu podejmowana byłaby w drodze uchwały Krajowej Rady Rzeczników Patentowych. Uchwała podobnie jak w chwili obecnej wymagałaby uzasadnienia i powinna być przesłana Prezesowi Urzędu Patentowego. Zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy o rzecznikach patentowych Prezes Urzędu Patentowego może zaskarżyć do Sądu Najwyższego sprzeczną z prawem uchwałę organu samorządu, w terminie do trzech miesięcy od jej doręczenia.

Ponadto projekt zakłada, że nabór na aplikację rzecznikowską odbywać miałby się raz w roku, a nie jak to w praktyce ma obecnie miejsce raz na trzy lata (art. 27 ust. 4). Zmiana przepisu znacząco ułatwi dostęp do zawodu, który w chwili obecnej jest utrudniony z uwagi na około trzyletni okres oczekiwania na kolejny nabór.

W projekcie proponuje się także rezygnację z ustnych części egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego. Części ustne mają charakter uznaniowy i mogą być uznane za barierę w dostępie do zawodu (art. 28b ust. 3 i art. 31 ust. 2).

Propozycje art. 29 ust. 2 i 3 oraz art. 33 ust. 5a wynikają z potrzeby zwiększenia dostępności informacji o organizowanych egzaminach konkursowych i egzaminach kwalifikacyjnych. Zmiana art. 28 ust. 2 pkt 1 ustawy o rzecznikach patentowych ma na celu ograniczenie zakresu egzaminu konkursowego przez rezygnację z wymogu wykazania się wiedzą dotyczącą zasad wykonywania zawodu. Wiedzę taką kandydat ma uzyskać dopiero podczas aplikacji, zatem wystarczającym kryterium egzaminacyjnym jest wiedza dotycząca zadań rzecznika patentowego. Nowa regulacja

w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy o rzecznikach patentowych wynika z wykreślenia odwołania do postępowania w sprawach gospodarczych, wobec zniesienia odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych, a nowe brzmienie art. 31 ust. 3 tej ustawy ma na celu usunięcie dotychczasowego mylnego określenia „dwóch części pisemnych” przez jednoznaczne stwierdzenie, że składa się on z trzech części pisemnych.

Zmiany w projektowanym art. 33 ust. 5a dotyczą kwestii udostępniania przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Polskiej Izby Rzeczników Patentowych uchwał odnośnie do wyników egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego. Rozwiązanie to jest podyktowane ujednoczeniem rozwiązań przyjętych w zakresie ww. egzaminów przy pozostałych aplikacjach prawniczych, takich jak adwokacka, radcowska czy notarialna. Dostępność tych informacji dla każdej zainteresowanej osoby jest dodatkowym gwarantem przejrzystości i bezstronności przy przeprowadzaniu obu postępowań.

Natomiast zmiany proponowane w projektowanym art. 33 ust. 6a i 6b stanowią odpowiednio, że: członek Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, który brał udział w wydaniu uchwały, w odniesieniu do której wniesiono odwołanie, nie może orzekać co do tego odwołania oraz że na uchwałę Krajowej Rady Rzeczników Patentowych w przedmiocie wyniku egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 33 ust. 6 ustawy o rzecznikach patentowych od uchwały Komisji Egzaminacyjnej stwierdzającej wynik egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego przysługuje w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu odwołanie do Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, brak jest natomiast wskazanego organu właściwego do rozpatrzenia skargi na uchwałę Krajowej Rady. W praktyce wywoływało to wątpliwości interpretacyjne, a także skutkowało zarzutem pozbawienia osoby zainteresowanej prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy przez właściwy, niezależny i bezstronny organ. Powyższe rozwiązanie w zakresie możliwości składania środków zaskarżenia jest konieczne, jeżeli kontrola uchwał samorządu zawodowego ma być realna.

Przewidziane w projektowanym art. 35 ust. 2 ustawy wydanie zaświadczenia osobie, która zdała egzamin kwalifikacyjny z wynikiem pozytywnym, jest niezbędne do dokonania przez nią dalszych czynności w zakresie wpisu na listę rzeczników

patentowych. Określenie terminu 14 dniowego pozwoli uniknąć sytuacji, kiedy osoba zdała egzamin, ale nie może dokonać wpisu ze względu na brak stosownego dokumentu. W konsekwencji wprowadzenie przez ustawodawcę ww. oznaczonego terminu umożliwi – w razie jego przekroczenia – złożenie osobie zainteresowanej skargi na beczynność organu administracji.

Nowy art. 36 ust. 3 ma na celu usunięcie zbędnych barier dla osób, które nabyły uprawnienia zawodowe, ale nie mogą z nich czasowo korzystać w związku z brakiem wpisu na listę rzeczników patentowych. Proponuje się, aby możliwość zastępowania rzecznika patentowego przed sądami i organami państwowymi przysługiwała nie tylko aplikantowi rzecznikowskiemu po upływie 18 miesięcy od rozpoczęcia aplikacji (art. 36 ust. 1 ustawy o rzecznikach patentowych), ale także – zgodnie z zakresem przewidzianym w art. 36 ust. 1 ustawy – aplikantom, którzy złożyli egzamin kwalifikacyjny z wynikiem pozytywnym do dnia poprzedzającego dzień ich wpisu na listę rzeczników patentowych.

Powyższe rozwiązanie legislacyjne umożliwi kontynuację pracy i spraw prowadzonych przez aplikantów rozpoczętych jeszcze przed dniem egzaminu kwalifikacyjnego. Dlatego umożliwienie przez ustawodawcę wykonywania obowiązków aplikanckich może uchronić daną osobę przed kilkutygodniowym lub kilkumiesięcznym okresem braku zatrudnienia.

Projekt przewiduje także istotne zmiany w zakresie zmniejszenia kosztów odbycia aplikacji rzecznikowskiej. Zakłada się obniżenie kosztów odbycia aplikacji rzecznikowskiej z trzykrotności do dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia kolejnego roku aplikacji. Tym samym jest obniżenie o ok. 33% opłaty rocznej w porównaniu do opłaty ponoszonej w chwili obecnej. Zgodnie z obowiązującym art. 28a ust. 3 ustawy o rzecznikach patentowych wysokość opłaty rocznej nie może być wyższa niż trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, co oznacza, że w chwili obecnej koszt odbycia aplikacji rzecznikowskiej przekracza 31 tys. zł za trzy lata aplikacji.

Nawet uwzględniając interdyscyplinarny charakter aplikacji rzecznikowskiej, która wychodzi poza zakres wykształcenia oferowanego przez poszczególne kierunki studiów i której nie można stricte porównywać z aplikacjami zawodów prawniczych polegającymi na doskonaleniu wiedzy uzyskanej w czasie studiów, obecny koszt

aplikacji rzecznikowskiej może stanowić barierę w dostępie do zawodu rzecznika patentowego. Dodatkowo zwrócić należy uwagę, że przeciętne wynagrodzenie za pracę, na podstawie którego ustalana jest wysokość opłaty za odbycie aplikacji, jak również za przeprowadzenie egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego, ulega corocznemu podwyższeniu.

Zaproponowane brzmienie art. 28a jest krokiem, który zmierza do zwiększenia dostępności do zawodu rzecznika patentowego. Zmniejszanie opłat jest pozytywną tendencją przy deregulacji poszczególnych zawodów, stąd również w przypadku zawodu rzecznika patentowego ta tendencja powinna zostać utrzymana. Bariera finansowa nie może być przeszkodą w zdobywaniu uprawnień przez absolwentów studiów, którzy jak najszybciej powinni znaleźć się na rynku pracy.

Ponadto, w projekcie proponuje się także obniżenie maksymalnej wysokości opłat za egzamin konkursowy i kwalifikacyjny z jednoczesnym ujednoczeniem stosowanego określnika (wysokość podawana będzie w procentach). W konsekwencji opłata będzie wynosić za przeprowadzenie: egzaminu konkursowego z 0,3 na 20%, a egzaminu kwalifikacyjnego z 0,4 do 30% przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia kolejnego roku aplikacji.

W związku ze zwiększeniem częstotliwości naboru na aplikację rzecznikowską, obniżeniem jej kosztu i pozostałymi, wskazanymi ułatwieniami dla kandydatów do zawodu, spodziewany jest wzrost liczby aplikantów rzecznikowskich, czego pośrednim skutkiem będzie konieczność zintensyfikowania przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych obowiązków związanych z zapewnieniem aplikantom patrona. Obecne regulacje, według których aplikant odbywa aplikację pod kierunkiem patrona, którym może być jedynie rzecznik patentowy z minimum 5-letnim stażem i którego wyznacza w drodze uchwały Krajowa Rada, są zawarte w uchwale Krajowej Rady Rzeczników Patentowych nr 818/V/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu aplikacji (załącznik do uchwały: Regulamin Aplikacji), wydanej na podstawie upoważnienia z art. 40 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych.

Proponowane w niniejszej ustawie rozwiązania zakładają określenie wprost w art. 28 ust. 1, że patrona wyznacza Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, i dopisanie w art. 51 pkt 7, że stanowi to jedno z zadań Krajowej Rady.

4. Inne zmiany mające na celu usunięcie dostrzeżonych błędów natury legislacyjnej, jak również wątpliwości prawnych oraz przepisy przejściowe

Projektowane zmiany art. 18 (ust. 2, 2a, 4 i 4a–4c), jak również art. 26 ustawy o rzecznikach patentowych, wynikają z konieczności nowelizacji art. 26 tej ustawy, zawierającego upoważnienie do określenia wzoru i sposobu prowadzenia listy rzeczników patentowych oraz wzoru legitymacji rzecznika patentowego, a także wysokości opłat pobieranych przez Urząd Patentowy od wniosku o wpis bądź zmianę wpisu na liście rzeczników patentowych, z uwagi na okoliczność, że:

- a) przedmiotowe upoważnienie w części, w jakiej dotyczyło określenia wysokości opłat pobieranych przez Urząd Patentowy od wniosku o wpis lub zmianę wpisu na liście rzeczników patentowych, miało charakter blankietowy i wymagało wskazania co najmniej dolnej i górnej granicy tej opłaty (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 listopada 2011 r. sygn. akt P 29/10),
- b) ujawnienie innych niż imię i nazwisko danych rzecznika patentowego w publicznie dostępnym rejestrze powinno nastąpić wprost na podstawie ustawy, a nie rozporządzenia,
- c) obecny art. 26 ustawy, tj. przepis upoważniający, jest źle skonstruowany pod względem legislacyjnym, m.in. nie zawiera wytycznych co do treści aktu.

Z powyższych powodów odpowiednie zagadnienia, które wymagały regulacji ustawowej, zostały określone w zmianach do art. 18.

Ponadto w zmianach proponowanych do art. 18 została doprecyzowana kwestia dotycząca opłat za zmianę wpisu, o której mowa w ust. 4a tej regulacji. Powstały wątpliwości, jak traktować zmianę danej ujętej już na liście rzeczników patentowych, a jak uzupełnienie danej nieujętej dotychczas na liście. Projektowany przepis pozwoli na ponoszenie mniejszych kosztów przez osoby zainteresowane w zakresie dokonywania wpisów na listę rzeczników patentowych. Ponadto w ust. 4a w art. 18 ustawy wskazano, że opłata jest pobierana za wniosek o wpis lub zmianę wpisu, a z kolei w ust. 4b tego samego artykułu wskazano, że nie pobiera się opłat za wniosek o wpis we wskazanych w tym przepisie przypadkach. Powyższa zmiana pozwoli również na uniknięcie ewentualnych sporów między organem samorządu a osobą zainteresowaną co do kwoty jaką musi ponieść przy wpisie lub zmianie wpisu.

Z kolei propozycja zmiany art. 23a ust. 1 pkt 1 ustawy o rzecznikach patentowych przez wskazanie, że zawieszenie w prawach wykonywania zawodu rzecznika patentowego następuje także w przypadku zatrudnienia w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw gospodarki, usunie wątpliwości powstałe w praktyce w przypadku zatrudnienia w tym urzędzie osoby na stanowisku zajmującym się własnością przemysłową. Zawieszenie to, podobnie jak w chwili obecnej, m.in. zawieszenie w przypadku zatrudnienia w Urzędzie Patentowym, w sądzie administracyjnym, w Europejskim Urzędzie Patentowym lub w Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego, nie ma charakteru sankcyjnego, lecz ma doprowadzić do wyeliminowania wszelkiego potencjalnego konfliktu interesu między czynnościami w zakresie zawodu rzecznika patentowego a innymi wymienionymi w ustawie czynnościami zawodowymi i stanowiskami w urzędach i sądach.

Nowe brzmienie upoważnienia ustawowego określonego w art. 26 ustawy, w celu zapewnienia pełnej zgodności z art. 92 Konstytucji RP, wymagało określenia wytycznej w pkt 1 tej regulacji. Zmiana polegająca na wskazaniu, iż „Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór i sposób prowadzenia listy rzeczników patentowych, mając na względzie przejrzystość danych ujętych na liście”, uwzględnia zgodność z art. 92 Konstytucji RP.

Zaproponowane brzmienie art. 28a ust. 3 jest krokiem, który zmierza do zwiększenia dostępności do zawodu rzecznika patentowego. Obniżenie opłaty rocznej za aplikację rzecznikowską do dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej jest krokiem w słusznym kierunku. Zmniejszanie opłat jest pozytywną tendencją przy deregulacji poszczególnych zawodów, stąd również w przypadku zawodu rzecznika patentowego ta tendencja powinna zostać utrzymana. Bariera finansowa nie może być przeszkodą w zdobywaniu uprawnień przez absolwentów studiów, którzy jak najszybciej powinni znaleźć się na rynku pracy.

W związku z wprowadzeniem w projektowanym art. 36 w ust. 3 ustawy możliwości zastępowania rzecznika patentowego przez osoby, które ukończyły aplikację rzecznikowską, a nie zostały jeszcze wpisane na listę rzeczników patentowych, została doprecyzowana ich sytuacja prawna. Kwestia osób po zdaniu egzaminie końcowym w projekcie przedstawia się następująco. Osoby te do czasu uzyskania wpisu na listę rzeczników posiadają status aplikanta oraz przez sześć miesięcy od daty zakończenia

aplikacji wskazanej w zaświadczeniu o odbyciu aplikacji rzecznikowskiej mogą zastępować rzecznika patentowego w zakresie, o którym mowa w ust. 1 ww. artykułu. Podobne rozwiązanie przyjęto w art. 35¹ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Ujednotwica to de facto sytuację, w jakiej znajdują się aplikanci poszczególnych aplikacji prawniczych, i porządkuje ich sytuację prawną oraz w konsekwencji wpływa korzystnie na bezpieczeństwo obrotu prawnego i gospodarczego.

W regulacji przejściowej zawartej w art. 28 projektu ustawy zakłada się zróżnicowanie wysokości opłat za aplikację rzecznikowską, co po wejściu w życie nowych przepisów jest niezbędne ze względu na sprawiedliwe zróżnicowanie kosztów w stosunku do osób już odbywających aplikację oraz w stosunku do osób, które dopiero rozpoczną szkolenie aplikacyjne. Jeżeli przyjęłoby się zastosowanie dotychczasowej wysokości opłat za aplikację rzecznikowską w stosunku do osób już odbywających aplikację, to w porównaniu z aplikantami z kolejnych naborów – dokonywanych już po nowelizacji ustawy – byłoby to niezgodne z zasadami sprawiedliwości społecznej. Jeżeli ustawodawca stwarza lepsze warunki – w tym przypadku finansowe – w zakresie odbywania aplikacji rzecznikowskiej, to ułatwienie to powinno również odnosić się do osób, które już są w trakcie odbywania aplikacji. Zmniejszenie wysokości ponoszonych opłat przez aplikantów zarówno tych z roczników wcześniejszych, które zaczęły szkolenie przed nowelizacją ustawy, jak i osób, które dopiero zaczną aplikację, nie powinno wpłynąć na koszty jej organizacji ponoszonej przez samorząd zawodowy. Zróżnicowanie kosztów aplikacji ponoszonych przez aplikantów rzecznikowskich w zależności od roku szkolenia nawiązuje do podobnych rozwiązań legislacyjnych, które obowiązują przy innych aplikacjach prawniczych.

Ponadto przewiduje się, że osoby już odbywające aplikację objęte zmianami dotyczącymi likwidacji części ustnej egzaminu kwalifikacyjnego i obniżeniu wysokości opłaty za jego przeprowadzenie.

11. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Zawody: konserwatorzy zabytków i zabytkowej zieleni (pkt 11–13 listy zawodów zamieszczonej na str. 4–11)

Projektowane zmiany stanowią nowelizację ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o zabytkach”. Jej celem jest zapewnienie możliwości kierowania działaniami przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, jak też samodzielnego prowadzenia tych działań osobom posiadającym określone wykształcenie lub określone doświadczenie zawodowe. Jednocześnie przewiduje się ułatwienie dostępu do prowadzenia tego rodzaju działań przez zmniejszenie długości wymaganego doświadczenia zawodowego, jak też możliwość nabycia go przez podejmowanie działań nie tylko przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Dotychczas przepisy dotyczące możliwości kierowania działaniami przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków i badaniami archeologicznymi, jak też możliwości samodzielnego wykonywania tego rodzaju działań i badań znajdowały się w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 987). Jednak ze względu na ich charakter zostały przeniesione do nowelizowanej ustawy o zabytkach.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, określone wymagania w zakresie posiadanego wykształcenia oraz posiadanego doświadczenia zawodowego muszą spełniać osoby prowadzące przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków: prace konserwatorskie i prace restauratorskie, w tym przy zabytkach będących parkami lub innego rodzaju zorganizowaną zielenią, oraz badania konserwatorskie, badania architektoniczne i badania archeologiczne. Tego rodzaju wymagania muszą także spełniać osoby kierujące robotami budowlanymi i wykonujące nadzór inwestorski przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków. Wspomniane wymagania zostały określone w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych. Zarówno

rodzaj wymaganego wykształcenia, jak i długość wymaganej praktyki zostały uzależnione od charakteru działań podejmowanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Natomiast w przypadku prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich długość wymaganej praktyki jest ponadto uzależniona od rodzaju wykształcenia posiadanego przez osobę prowadzącą tego rodzaju działania. Do wymaganej praktyki zalicza się wyłącznie działania prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Nie dotyczy to jedynie badań archeologicznych, gdyż doświadczenie zawodowe można nabyć, uczestnicząc w badaniach archeologicznych również zabytków niewpisanych do rejestru zabytków.

Proponowane zmiany dotyczą przede wszystkim skrócenia długości wymaganego doświadczenia zawodowego, jakie muszą posiadać osoby kierujące działaniami przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków albo samodzielnie te działania prowadzące.

O 3 miesiące zmniejszono długość niezbędnego doświadczenia zawodowego dla osób kierujących, objętymi programem wyższych studiów, pracami konserwatorskim, pracami restauratorskimi i badaniami konserwatorskimi przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, a także dla osób samodzielnie wykonujących takie prace i badania. Zaś w dziedzinach nieobjętych programem wyższych studiów doświadczenie zawodowe zmniejszono o 12 miesięcy.

O 3 miesiące zmniejszono także wymagania dla osób kierujących pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi polegającymi na zabezpieczeniu, uzupełnieniu, rekonstrukcji lub konserwacji parków wpisanych do rejestru zabytków albo innego rodzaju zorganizowanej zieleni wpisanej do rejestru zabytków, a także dla osób samodzielnie wykonujących tego rodzaju działania oraz dla osób wykonujących w tym zakresie prace o charakterze technicznym.

Natomiast o 6 miesięcy zmniejszono wymóg niezbędnego doświadczenia zawodowego dla osób kierujących robotami budowlanymi przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz dla osób wykonujących nadzór inwestorski nad tego rodzaju robotami.

Bez zmian pozostawiono wymóg dotyczący doświadczenia zawodowego dla osób kierujących badaniami architektonicznymi przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, a także dla osób samodzielnie wykonujących takie badania. Osoby te muszą obecnie posiadać doświadczenie zawodowe przy wykonywaniu badań architektonicznych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków w wymiarze

6 miesięcy. Skrócenie tego, i tak krótkiego, czasu na zdobycie doświadczenia zawodowego mogłoby mieć negatywny wpływ na zabytki wpisane do rejestru zabytków, których badania architektoniczne prowadziłyby osoby o tak krótkim doświadczeniu zawodowym przy tego typu zabytkach.

Bez zmian pozostawiono wymogi dotyczące kwalifikacji zawodowych osób kierujących bądź samodzielnie wykonujących badania archeologiczne. Wprowadzona zmiana polega wyłącznie na przeniesieniu obowiązujących regulacji z aktu wykonawczego do przepisów ustawy. Za przyjęciem takiego rozwiązania przemawiają ograniczenia warunkujące odbywanie przez studentów archeologii praktyk zawodowych, co podkreślają środowiska naukowe zraszające tę grupę zawodową.

Jednocześnie poszerzono katalog obiektów, przy których można zdobyć potrzebne doświadczenie zawodowe. Obok zabytków wpisanych do rejestru zabytków doświadczenie zawodowe można także zdobyć, wykonując działania przy obiektach wpisanych do inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub przy najcenniejszych zabytkach niewpisanych do rejestru zabytków, o których jest mowa w art. 64 ust. 1 nowelizowanej ustawy o zabytkach. Przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków powinny pracować osoby, które doświadczenie zawodowe zdobyły, pracując pod kierunkiem osób takie doświadczenie posiadających. Oczywiście jest, że zarówno w muzeach, jak i przy najcenniejszych zabytkach, nie zatrudnia się do kierowania lub samodzielnego wykonywania prac konserwatorskich, prac restauratorskich, jak też badań konserwatorskich, osób, które takiego doświadczenia nie posiadają. Mogą one jedynie pracować pod kierunkiem osób doświadczonych w prowadzeniu takich prac i robót.

Ponadto projektowana nowelizacja wprowadza także przepis dotyczący możliwości uwzględnienia przy ustalaniu długości doświadczenia zawodowego działań prowadzonych przed dniem 26 sierpnia 2011 r. przy zabytkach niewpisanych do rejestru zabytków. Przepis ten ma na celu umożliwienie przy ustalaniu doświadczenia niezbędnego do wykonywania poszczególnych działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków uwzględnienia również doświadczenia zawodowego tym osobom, które zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 11 sierpnia 2011 r. zdobyły je zarówno przy zabytkach wpisanych, jak i niewpisanych do rejestru zabytków. Na mocy poprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r.

w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 150, poz. 1579) doświadczenie zawodowe (praktykę zawodową) można było nabyć, prowadząc działania zarówno przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, jak też przy zabytkach niewpisanych do rejestru zabytków. W dniu 26 sierpnia 2011 r. weszło natomiast w życie rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 987). Zgodnie z przepisami zawartymi w tym rozporządzeniu doświadczenie zawodowe (praktykę zawodową) uzyskuje się, prowadząc działania wyłącznie przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. W związku z wprowadzeniem projektowanego przepisu osoby, które doświadczenie zawodowe (praktykę) zdobyły przed dniem 26 sierpnia 2011 r. przy zabytkach niewpisanych do rejestru zabytków, nie będą musiały zdobywać obecnie doświadczenia przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1, co wiązałoby się z koniecznością ponownego zdobywania doświadczenia zawodowego.

Projektowane przepisy określają także dokumenty, na podstawie których ustalana będzie długość posiadanego doświadczenia zawodowego, jak też spełnianie wymagań niezbędnych do podejmowania działań przy zabytkach. Ma to ułatwić wojewódzким konserwatorom zabytków ustalanie posiadanego doświadczenia zawodowego przez osoby, które zostały wskazane jako kierujące albo samodzielnie wykonujące działania przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Wprowadzono także rozwiązanie umożliwiające podejmowanie działań przy zabytkach osobom, które wykształcenie, tytuł zawodowy i doświadczenie zawodowe uzyskały poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto przyjęto, że do postępowań wszczętych, a niezakończonych decyzją ostateczną w sprawie pozwoleń na prowadzenie działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych zastosowanie będą miały przepisy

znowelizowanej ustawy. Takie rozwiązanie poszerzy krąg osób, które bezpośrednio z dniem wejścia w życie ustawy nabędą prawo do prowadzenia działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Wejście w życie projektowanych przepisów będzie skutkowało koniecznością wydania aktu wykonawczego dotyczącego wydawania pozwoleń na prowadzenie poszczególnych prac, robót oraz działań odpowiednio przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz nie wpisanych do tego rejestru.

12. Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273, poz. 2702, z późn. zm.)

Zawód: tłumacz przysięgły

Proponuje się obniżenie poziomu wykształcenia uprawniającego do uzyskania uprawnień zawodowych tłumacza przysięgłego. Konieczność ukończenia wyższych studiów magisterskich zastąpiono wymogiem ukończenia studiów pierwszego stopnia. Oznacza to, że wystarczające będzie uzyskanie tytułu zawodowego licencjata, inżyniera lub równorzędnego, zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 18f ustawy z dnia 17 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Zdaniem projektodawcy studia pierwszego stopnia stanowią wystarczające wykształcenie do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, zgodnie bowiem z założeniami procesu bolońskiego osoba, która ukończyła takie studia, jest biegła w stosowaniu metod i narzędzi w danej dziedzinie i posiada w niej szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną, podczas gdy absolwent studiów drugiego stopnia powinien potrafić dokonywać naukowo umotywowanej analizy problemu.

Pierwotnie projekt zakładał obniżenie wymogu wykształcenia dla kandydatów na tłumaczy przysięgłych – do poziomu wykształcenia średniego. Projekt z tak określonymi wymogami dotyczącymi wykształcenia trafił do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Proponowane rozwiązanie spotkało się z krytyką środowiska zawodowego tłumaczy (Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich, Bałtyckie Stowarzyszenie Tłumaczy). W związku z tym proponuje się ostatecznie obniżenie wymogu wykształcenia do poziomu licencjata, inżyniera lub równorzędnego. Takie rozwiązanie ułatwi dostęp do zawodu tłumacza przysięgłego, zapewniając

równocześnie zachowanie wysokiego poziomu fachowego oraz wiedzy ogólnej osób wykonujących ten zawód.

Wprowadzono jednocześnie rozwiązanie polegające na tym, że Minister Sprawiedliwości, w drodze decyzji, może zwolnić kandydata na tłumacza przysięgłego z wymogu posiadania wykształcenia wyższego, w szczególności gdy liczba dotychczas ustanowionych tłumaczy danego języka jest niewystarczająca dla zabezpieczenia interesu społecznego i dobra wymiaru sprawiedliwości. Możliwość wydania takiej decyzji dotyczy sytuacji, gdy brakuje tłumaczy konkretnego, mało popularnego w Polsce języka obcego. Projekt przewiduje zatem możliwość wydania przez Ministra Sprawiedliwości decyzji administracyjnej, w której wyraża się zgodę na odstępnie od wymogu posiadania wykształcenia wyższego. Wydając decyzję, Minister Sprawiedliwości kierować się będzie dobrem wymiaru sprawiedliwości i interesem społecznym w zakresie zaspokojenia potrzeby dostępu do tłumaczeń danego języka. Taki sposób uregulowania dostępu do zawodu pozwoli zachować standardy wysokich wymagań wobec tłumaczy, dopuszczając jednak wyjątki w zakresie wykształcenia, rozpatrywane indywidualnie przez Ministra Sprawiedliwości.

Przewiduje się ponadto zniesienie obowiązku corocznego publikowania listy tłumaczy przysięgłych w formie papierowej. Baza danych zawierająca informacje takie jak w publikowanej liście jest dostępna on-line na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości. Jest ona aktualizowana codziennie, po otrzymaniu odpowiednich informacji od tłumaczy przysięgłych, podczas gdy dane zamieszczone na liście drukowanej są często nieaktualne już w dniu jej publikacji. Zatem zachowanie papierowej formy listy jest kosztownym archaizmem, z którego należy zrezygnować.

Kolejną proponowaną zmianą jest dopuszczenie zawieszenia tłumacza przysięgłego w wykonywaniu czynności na jego wniosek. Często zdarza się, że tłumacz nie może wykonywać czynności przez dłuższy czas ze względu na wyjazd, chorobę lub z innych przyczyn. Wskazane jest umożliwienie zawieszenia działalności na własny wniosek. W ten sposób na liście tłumaczy przysięgłych będą opublikowane dane tłumaczy faktycznie wykonujących zawód, co ułatwi dostęp do usług tłumaczeniowych klientom, w tym organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

W zakresie odpowiedzialności zawodowej proponuje się penalizację naruszenia obowiązku aktualizacji danych osobowych tłumacza przysięgłego w przypadku ich

zmiany. Obecnie wielu tłumaczy lekceważy ten obowiązek. W rezultacie lista tłumaczy przysięgłych zawiera wiele nieaktualnych danych, co utrudnia kontakt z nimi i jest zaprzeczeniem celu tworzenia listy.

Ponadto proponuje się wprowadzenie kary pieniężnej, którą mogłaby nałożyć Komisja Odpowiedzialności Zawodowej. W obecnym katalogu kar brakuje sankcji między niewywołującymi realnych dolegliwości upomnieniami i naganą a poważnym w skutkach zawieszeniem w czynnościach lub pozbawieniem prawa do wykonywania zawodu. Dolegliwość powodowana umiarkowaną karą pieniężną będzie miała zatem pożądane działania represyjne, a także spełni funkcję ogólnoprewencyjną.

13. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi

Zawody: makler papierów wartościowych, doradca inwestycyjny, agent firmy inwestycyjnej

Zgodnie z art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94), zwanej dalej „ustawą o obrocie instrumentami finansowymi”, w obecnym stanie prawnym na listę maklerów papierów wartościowych lub doradców inwestycyjnych może być wpisana osoba fizyczna, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była uznana prawomocnym orzeczeniem:
 - a) za winnego przestępstwa skarbowego,
 - b) za winnego przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
 - c) za przestępstwa określone w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej,
 - d) za przestępstwa określone w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub
 - e) za przestępstwa określone w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi;

- 4) złożyła egzamin z wynikiem pozytywnym, odpowiednio, przed komisją egzaminacyjną dla maklerów albo przed komisją egzaminacyjną dla doradców powoływaną przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: KNF).

Wpis na listę maklerów lub doradców bez konieczności składania egzaminu mogą uzyskać osoby, których kwalifikacje zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (art. 129 ust. 2).

Ponadto, zgodnie z art. 129 ust. 3 i 4, osoby posiadające tytuł nadany przez zagraniczną instytucję, który znajduje się w wykazie zawartym w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, mogą ubiegać się o wpis na listę doradców inwestycyjnych po zaliczeniu sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu na doradców. Kandydat, w celu przystąpienia do sprawdzianu umiejętności, musi wnieść opłatę w wysokości 200 zł. Sprawdzenie umiejętności odbywa się w wydzielonej sali egzaminacyjnej, trwa 90 minut i ma postać testu składającego się z 30 pytań. Warunkiem zdania testu jest uzyskanie 40 punktów na 60 możliwych, przy czym za zaznaczenie niewłaściwej odpowiedzi odejmowany jest punkt¹. Zgodnie z przepisami art. 129 ust. 3 i 4, umieszczenie nadawanych przez instytucje zagraniczne tytułów uprawniających do przystąpienia do sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu na doradcę w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych wymaga spełnienia następujących warunków:

- 1) w celu uzyskania wspomnianego tytułu należy wykazać się wiedzą w zakresie zbliżonym do zakresu tematycznego obowiązującego na egzaminie dla doradców;
- 2) zagraniczna instytucja nadająca ten tytuł musi uznawać w prowadzonych przez siebie postępowaniach kwalifikacyjnych wynik egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla doradców powoływaną przez Przewodniczącego KNF (tzw. zasada wzajemnej uznawalności).

¹ Wysokość opłat za przeprowadzenie sprawdzianu umiejętności oraz regulamin przeprowadzania sprawdzianu umiejętności określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 października 2009 r. w sprawie egzaminów na maklera papierów wartościowych, doradcę inwestycyjnego i agenta firmy inwestycyjnej oraz sprawdzianu umiejętności (Dz. U. Nr 187, poz. 1452).

Delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia określającego wykaz tytułów uprawniających do przystąpienia do sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu na doradców weszła w życie w dniu 24 października 2005 r. Na jej podstawie wydane zostało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2006 r. w sprawie tytułu uprawniającego do ubiegania się o wpis na listę doradców inwestycyjnych, które obejmuje jeden tytuł: Certyfikowany Międzynarodowy Analityk Inwestycyjny (Certified International Investment Analyst – CIIA) nadawany przez Stowarzyszenie Certyfikowanych Międzynarodowych Analityków Inwestycyjnych (Association of Certified International Investment Analysts – ACIIA).

Wpisu na listę maklerów papierów wartościowych lub doradców inwestycyjnych, po spełnieniu wyżej wymienionych wymogów, dokonuje Komisja Nadzoru Finansowego. KNF może również, po przeprowadzeniu postępowania, skreślić maklera albo doradcę z listy lub zawiesić jego uprawnienia do wykonywania zawodu na skutek naruszenia przepisów prawa lub regulaminów i innych przepisów wewnętrznych w związku z wykonywaniem zawodu. W szczególności maklerzy i doradcy są obowiązani działać zgodnie z zasadami uczciwego obrotu, mieć na względzie słusze interesy klientów oraz zachowywać tajemnicę zawodową.

Do czynności stanowiących działalność maklerską, zdefiniowanych w art. 69, należą m.in:

- 1) przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych;
- 2) wykonywanie zleceń, o których mowa w pkt 1, na rachunek dającego zlecenie;
- 3) nabywanie lub zbywanie na własny rachunek instrumentów finansowych;
- 4) zarządzanie portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych;
- 5) doradztwo inwestycyjne;
- 6) oferowanie instrumentów finansowych;
- 7) organizowanie alternatywnego systemu obrotu;

- 8) przechowywanie lub rejestrowanie instrumentów finansowych, w tym prowadzenie rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych, oraz prowadzenie rachunków pieniężnych przez firmę inwestycyjną.

Firma inwestycyjna ma obowiązek zatrudnienia co najmniej jednego maklera papierów wartościowych do wykonywania każdej z czynności wskazanych w pkt 1–3 i 6–9 oraz dwóch doradców inwestycyjnych do zarządzania portfelami instrumentów finansowych (tzw. asset management, wskazany w pkt 4). Ponadto do wykonywania czynności doradztwa inwestycyjnego (pkt 5) firma inwestycyjna musi zatrudniać co najmniej jednego maklera papierów wartościowych lub doradcę inwestycyjnego.

Lista maklerów papierów wartościowych i doradców inwestycyjnych, zatrudnionych do wykonywania wyżej wymienionych czynności, musi być złożona do organu licencyjnego (KNF) już na etapie wnioskowania o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej. Z drugiej strony, osoba wpisana na listę maklerów lub doradców musi poinformować KNF o podjęciu wykonywania zawodu ze wskazaniem daty i miejsca jego podjęcia oraz podstawowego zakresu czynności. Obowiązki informacyjnyemu podlegają również każdorazowe zmiany miejsca i zakresu wykonywania zawodu.

W przypadku zakładania domu maklerskiego przez spółkę osobową jej komplementariuszami (spółka komandytowo-akcyjna lub spółka komandytowa) albo wspólnikami (spółka partnerska lub spółka jawna) mogą być wyłącznie osoby mające prawo do wykonywania zawodu maklera papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjnego.

Bank powierniczy, podobnie jak firma inwestycyjna, również musi zatrudniać co najmniej jednego maklera papierów wartościowych – w tym przypadku do prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych. Z kolei towarzystwa funduszy inwestycyjnych mają obowiązek zatrudniać co najmniej dwóch licencjonowanych doradców inwestycyjnych do wykonywania czynności zarządzania funduszami inwestycyjnymi, zarządzania zbiorczym portfelem papierów wartościowych oraz zarządzania portfelami, a jednego doradcę inwestycyjnego – do wykonywania czynności doradztwa inwestycyjnego (art. 45 ust. 4 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych; Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.). Towarzystwa ubezpieczeń na życie oferujące ubezpieczenia na życie z funduszami

kapitałowymi, zgodnie z art. 156 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2010 r. Nr 11, poz. 66, z późn. zm.) muszą zatrudniać co najmniej jednego doradcę inwestycyjnego do zarządzania funduszami (chyba że zarządzanie funduszami przekazano do firmy inwestycyjnej świadczącej usługę zarządzania portfelem). Powszechnie towarzystwa emerytalne, zarządzające otwartymi funduszami emerytalnymi, mają obowiązek zatrudnienia co najmniej jednego doradcy inwestycyjnego do zarządzania funduszem (art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych; Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 189, z późn. zm.).

Uznaje się, że osoby wpisane na listę maklerów papierów wartościowych lub na listę doradców inwestycyjnych spełniają wymogi odpowiedniego poziomu wiedzy i doświadczenia zawodowego potrzebnego do wykonywania przez osobę fizyczną czynności pośrednictwa w zakresie działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną (agent firmy inwestycyjnej). Maklerzy i doradcy mają zatem prawo do uzyskania wpisu do rejestru agentów firmy inwestycyjnej bez konieczności składania egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla agentów.

Proponowane zmiany mają na celu ułatwienie dostępu do zawodów maklera papierów wartościowych, doradcy inwestycyjnego i agenta firmy inwestycyjnej.

W zakresie zawodów maklera papierów wartościowych i doradcy inwestycyjnego proponowane zmiany polegają na rozszerzeniu katalogu przypadków, w których możliwe będzie uzyskanie wpisu na listę maklerów papierów wartościowych lub doradców inwestycyjnych bez konieczności składania egzaminu. Przewiduje się, że wpis na listę maklerów albo doradców bez konieczności składania egzaminu będą mogły uzyskać osoby, które ukończyły studia wyższe prowadzone zgodnie z umową zawartą między uczelnią a Przewodniczącym KNF. Projektowany przepis powołuje się na umowę z art. 168b ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, który to artykuł zawarty jest w projekcie ustawy o ułatwieniu dostępu wykonywania niektórych zawodów regulowanych. Projekt ten procedowany jest w Sejmie, 23 lipca 2013 r. odbyło się jego pierwsze czytanie, obecnie (stan na dzień 12 grudnia 2013 r.) trwają prace w sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do spraw związanych z ograniczeniem biurokracji. Powyższe oznacza, że niezależnie od dużej przychylności, jaką wspomniane przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie

wyższym zyskały w parlamencie, projektodawca niniejszego aktu prawnego zobowiązany jest do monitorowania prac parlamentarnych w zakresie zgodności proponowanych przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi z projektem procedowanym w Sejmie.

Ponadto przewiduje się poszerzenie wykazu tytułów nadawanych przez instytucje zagraniczne, które umożliwiają uzyskanie wpisu na listę doradców po zdaniu sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu na doradcę. W tym celu proponuje się zmiany wytycznej do wydania przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych rozporządzenia określającego wykaz takich tytułów (art. 129 ust. 4 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi) – wzajemna uznawalność tytułów zostaje zastąpiona zbliżonym zakresem wiedzy, jaką należy wykazać w celu uzyskania tytułu (przeniesienie odpowiedniego przepisu z art. 129 ust. 3 do wytycznej). Wspomniany sposób uzyskania wpisu na listę (uznany tytuł zagraniczny oraz zdanie sprawdzianu umiejętności) przewiduje się również dla kandydatów na maklerów papierów wartościowych, którzy obecnie nie mają możliwości skorzystania z takiej ścieżki zdobycia wpisu na listę.

Proponowane zmiany mają również na celu ułatwienie dostępu do wykonywania zawodu agenta firmy inwestycyjnej i jego funkcjonowania. Przewiduje się likwidację egzaminu na agenta firmy inwestycyjnej oraz przyznanie firmie inwestycyjnej większej odpowiedzialności w zakresie zapewnienia prawidłowej działalności agenta reprezentującego tę firmę. Zgodnie z propozycją to firma inwestycyjna będzie składała wnioski do Komisji Nadzoru Finansowego o wpisanie podmiotu, z którym zawarła umowę pośrednictwa, do rejestru firm inwestycyjnych, który to wniosek będzie musiał zawierać m.in. wskazanie osób z firmy inwestycyjnej odpowiedzialnych za nadzór nad agentem oraz opinię, że dany podmiot posiada odpowiednie doświadczenie zawodowe, jak również wiedzę (w przypadku agentów będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą) lub strukturę organizacyjną (w przypadku agentów będących osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej) gwarantującą prawidłowe wykonywanie czynności agencyjnych. Komisja Nadzoru Finansowego będzie mogła odmówić wpisu do rejestru agentów firm inwestycyjnych w sytuacjach określonych w proponowanym art. 81 ust. 4 i 5, tj. gdy osoby, o których mowa w tych przepisach, zostały uznane prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstwa oraz w przypadku gdy

wykonywanie przez agenta czynności związanych z zawieraniem umów o świadczenie usług przez firmę inwestycyjną lub umożliwiających realizację tych umów (art. 79 ust. 2) mogłoby doprowadzić do naruszenia bezpieczeństwa obrotu lub interesów klientów firmy inwestycyjnej. Następnie, w przypadku zmiany danych objętych wnioskiem o wpis do rejestru agentów, to na firmie inwestycyjnej będzie spoczywał obowiązek pisemnego informowania Komisji Nadzoru Finansowego o każdorazowej zmianie (w tym o rozwiązaniu umowy z agentem), a nie – tak jak jest to obecnie – na agencji firmy inwestycyjnej.

W art. 79 ust. 9, mając na uwadze, że przepis ten odnosi się do sankcji w postaci skreślenia agenta firmy inwestycyjnej z rejestru i w związku z tym powinien możliwie precyzyjnie wskazywać zachowania i okoliczności, których wystąpienie wywołuje wskazaną sankcję, w pkt 1 wymienionego przepisu projektodawca zrezygnował z przesłanki niedochowania należytej staranności.

Należy zauważyć, że zmieniany art. 81b ust. 1 pkt 4 odwołuje się do art. 81 ust. 4, w którym rozszerzony został katalog przestępstw, za winnych których nie mogą być uznane prawomocnym orzeczeniem osoby, które miałyby wykonywać odpowiednie czynności określone ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, w związku z czym zmiana ta będzie skutkować również zmianą zakresu art. 16 ust. 3 i art. 70 ust. 4, z uwagi na zawarte w tych przepisach odesłania do art. 81b.

W art. 81 ust. 5 zdanie drugie, w odniesieniu do osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, których dotyczy wnioski o wpis do rejestru agentów firm inwestycyjnych, projektodawca uznał za zasadne rozszerzenie przesłanek odmowy wpisu do rejestru agentów firm inwestycyjnych przez wskazanie, że Komisja Nadzoru Finansowego odmawia dokonania wpisu do tego rejestru (poza sytuacją, gdy podmioty te stwarzają zagrożenie naruszenia bezpieczeństwa obrotu lub interesów klientów firmy inwestycyjnej) także wtedy, gdy doświadczenie w zakresie obrotu instrumentami finansowymi posiadane przez wymienione podmioty lub przez osoby kierujące ich działalnością oraz ich struktura organizacyjna nie gwarantują prawidłowego wykonywania czynności.

Należy wyjaśnić, iż w przypadku osób, które przed dniem wejścia w życie ustawy, w związku ze zdaniem z wynikiem pozytywnym egzaminem na agenta firmy inwestycyjnej, uzyskały wpis do dotychczasowego rejestru, firma inwestycyjna

zawierająca umowę pośrednictwa z taką osobą będzie zwolniona z wymogu wykazywania jej fachowości i profesjonalizmu. Należy zwrócić uwagę, że:

- 1) podobne rozwiązanie przyjęto w przypadku maklerów giełd towarowych, w przypadku których likwidowany jest egzamin i lista licencjonowanych maklerów, a przyjmuje się, że dotychczasowi maklerzy dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków, w szczególności posiadają odpowiednią wiedzę, kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie;
- 2) w obecnym stanie prawnym z obowiązku zdawania egzaminu na agenta zwolnione są osoby, które zdały egzamin na maklera papierów wartościowych lub na doradcę inwestycyjnego i uzyskały wpis na odpowiednią listę; przepis ten nie był dotychczas kwestionowany i zostaje utrzymany po nowelizacji ustawy o obrocie instrumentami finansowymi; w projektowanej ustawie proponuje się analogiczne podejście do osób, które zdały egzamin na agenta firmy inwestycyjnej i uzyskały wpis na listę, jak do osób, które zdały egzamin na maklera papierów wartościowych lub na doradcę inwestycyjnego i uzyskały wpis na listę.

Uwzględniając powyżej wskazane podobieństwa do innych zawodów rynku kapitałowego i towarowego, proponuje się, żeby uprawnienie takie przysługiwało bez ograniczeń czasowych. Ponadto należy zwrócić uwagę, że firma inwestycyjna ponosi odpowiedzialność za działalność swojego agenta oraz że firma ta ma możliwość, a nie obowiązek, zawarcia umowy z osobą, która uzyskała wpis do dotychczasowego rejestru agentów firmy inwestycyjnej. Poza tym osoby te obowiązują dodatkowo wymóg niekaralności, w związku z czym osoba, która uzyskała wpis do dotychczasowego rejestru, a następnie została uznana prawomocnym orzeczeniem za winnego przestępstwa określonego w art. 81 ust. 4, nie może zostać wpisana przez KNF do rejestru agentów, z którymi firma inwestycyjna zawarła umowę pośrednictwa, co uniemożliwia takiej osobie prowadzenie działalności na rynku.

Proponowane zmiany, zdaniem projektodawcy, przyczynią się do obniżenia kosztów funkcjonowania podmiotów rynku kapitałowego, zmniejszą obciążenia administracyjne oraz podniosą poziom bezpieczeństwa obrotu. W odniesieniu do ostatniego z wymienionych efektów należy zwrócić uwagę, że rozszerzony został katalog przestępstw, których popełnienie uniemożliwia uzyskanie wpisu do rejestru agentów oraz na listę maklerów i doradców, o przestępstwa określone w ustawie z dnia 27 maja

2004 r. o funduszach inwestycyjnych oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Ponadto nowelizacja przepisów dotyczących agentów firm inwestycyjnych oznacza przejście na bardziej efektywny model nadzoru nad agentami. Obecny model funkcjonowania agenta firmy inwestycyjnej obciążony jest ryzykiem systemowym związanym z tym, że firma inwestycyjna ponosi odpowiedzialność za działalność swojego agenta i za jej pośrednictwem składany jest wniosek o wpisanie agenta do rejestru (art. 81 ust. 7 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi), natomiast już po uzyskaniu wpisu do rejestru to agent informuje o zmianie danych (art. 81 ust. 8) – w tym o rozwiązaniu umowy z firmą inwestycyjną. W związku z tym może wystąpić sytuacja, w której firma inwestycyjna rozwiązała umowę ze swoim agentem, lecz agent ten nie poinformował o tym KNF i w związku z tym wciąż figuruje w rejestrze jako przedstawiciel tej firmy. W przypadku prowadzenia nieuprawnionej działalności przez takiego agenta jego klienci narażeni są na straty, przed którymi nie zabezpiecza ich nawet sprawdzenie wpisu dotyczącego agenta w rejestrze. Ze względu na to, że firmy inwestycyjne są podmiotami znacznie silniejszymi kapitałowo (nałożone są na nie, między innymi, określone w przepisach prawa wymogi kapitałowe), odpowiadają za działalność swoich agentów oraz podlegają znacznie bardziej dokładnemu nadzorowi ze strony KNF, proponowane zmiany, przewidujące przekazywanie przez firmę inwestycyjną informacji o zmianie danych objętych wnioskiem o wpis do rejestru, rozpoczęciu wykonywania czynności pośrednictwa przez agenta i rozwiązaniu umowy z agentem, znacznie podnoszą poziom ochrony interesów klientów.

14. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze

Zawody: kierownicy ruchu i kierownicy działu ruchu oraz osoby wyższego, średniego i niższego dozoru ruchu (wymienieni w pkt 23–79 listy zawodów zamieszczonej na str. 4–11), strzałowi, wydawcy środków strzałowych i instruktor strzałowy (wymienieni w pkt 83–89 listy zawodów), operatorzy maszyn i pojazdów (wymienieni w pkt 90 i 91 listy zawodów), elektromonterzy maszyn i urządzeń elektrycznych (wymienieni w pkt 92–97 listy zawodów), spawacze (wymienieni w pkt 98–100 listy zawodów), geolodzy (wymienieni w pkt 19–22 i 81 listy zawodów), mierniczy górniczy, geofizyk górniczy w podziemnych zakładach górniczych, mechanik wiertni w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi

1. Zawody górnicze

Zmiany proponowane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981, z późn. zm.) rozszerzają zakres deregulacji wprowadzonej tą ustawą. Zgodnie z przepisami obowiązującymi od dnia 1 stycznia 2012 r., które zastąpiły rozwiązania zamieszczone w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 11 czerwca 2002 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładów górniczych, mierniczego górniczego i geologa górniczego oraz wykazu stanowisk w ruchu zakładu górniczego, które wymagają szczególnych kwalifikacji (Dz. U. Nr 84, poz. 755, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa oraz specjalistów wykonujących czynności w zakresie ratownictwa górniczego, zatrudnionych w podmiotach zawodowo trudniących się wykonywaniem czynności w zakresie ratownictwa górniczego (Dz. U. Nr 261, poz. 2186, z późn. zm.):

- 1) osoby wykonujące czynności kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego, kierownika oraz zastępcy kierownika działu ruchu zakładu górniczego, w wyższym, średnim (z wyjątkami) oraz niższym (z wyjątkami) dozorze ruchu m.in. w zakładach górniczych oraz w zakładach wykonujących roboty geologiczne, a także mierniczego górniczego i geologa górniczego oraz geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych, jak również osoby wykonujące czynności kierownictwa oraz specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, są obowiązane posiadać kwalifikacje określone ustawą; jednakże jedynie część z tych kwalifikacji (a nie, jak do dnia 31 grudnia 2011 r., wszystkie) wymaga stwierdzenia w drodze świadectwa wydanego przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego albo dyrektora okręgowego urzędu górniczego; należą do nich kwalifikacje kierownika ruchu oraz kierowników niektórych, najistotniejszych z punktu widzenia bezpieczeństwa, działów ruchu np.: górniczego, energomechanicznego, mierniczego, geologicznego oraz ochrona środowiska, a także czynności w dozorze ruchu w specjalności np.: górniczej, mierniczej, geologicznej, budowlanej oraz ochrona środowiska; odstąpienie od obowiązku uzyskania świadectwa stwierdzającego kwalifikacje przez znaczną liczbę osób

kierownictwa i dozoru ruchu, przy zachowaniu wymagań dotyczących kwalifikacji, określanych w przepisach prawa, tj. aktualnie w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego (Dz. U. Nr 275, poz. 1628), stanowi istotny element aktualnego stanu prawnego;

- 2) od osób niższego i średniego dozoru ruchu w innych niż górnictwo podziemne obszarach działalności (w szczególności w górnictwie odkrywkowym i otworowym) wymagana jest znajomość: przepisów prawa geologicznego i górniczego oraz innych przepisów stosowanych w ruchu zakładu górniczego oraz zagadnień związanych z prowadzeniem ruchu określonego rodzaju zakładów górniczych i występujących w nich zagrożeń – w obydwu przypadkach w stopniu niezbędnym do wykonywania tych czynności; osoby te są ponadto obowiązane posiadać określane m.in. przez przedsiębiorcę przygotowanie i doświadczenie zawodowe do wykonywania tych czynności; dereglamentacja w tym zakresie (na rzecz rozszerzenia obowiązków przedsiębiorcy jako pracodawcy) to zatem kolejny istotny wyłom w dotychczasowym stanie prawnym, opierającym się na założeniu, że to nie pracodawca, a pracodawca podejmuje rozstrzygnięcia dotyczące właściwego doboru załogi, zapewniającego odpowiedni poziom bezpieczeństwa;
- 3) w odniesieniu do osób wykonujących czynności specjalistyczne w ruchu zakładu górniczego odstąpiono od stwierdzania kwalifikacji przez organy nadzoru górniczego, przy zachowaniu pozostałych wymagań, dotyczących np. wykształcenia, szkolenia oraz badań, m.in. psychologicznych; to kolejny znaczący wyłom w przepisach dotyczących kwalifikacji, jaki nastąpił z dniem 1 stycznia 2012 r.

Proponowane w niniejszym projekcie rozwiązania stanowią kolejny etap procesu deregulacji zawodów górniczych. Przewidują one:

- 1) dereglamentację kolejnych stanowisk w ruchu zakładu górniczego, na których są wykonywane czynności specjalistyczne; do stanowisk tych należą:
 - a) instruktor strzałowy w podziemnych zakładach górniczych,
 - b) spawacz w podziemnych zakładach górniczych,

- c) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV w podziemnych zakładach górniczych (w zakresie maszyn i urządzeń powierzchniowych),
 - d) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV w podziemnych zakładach górniczych (w zakresie maszyn i urządzeń powierzchniowych),
 - e) spawacz w odkrywkowych zakładach górniczych,
 - f) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV w odkrywkowych zakładach górniczych,
 - g) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV w odkrywkowych zakładach górniczych,
 - h) spawacz w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi,
 - i) mechanik wiertni w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi;
- 2) przeniesienie do wyłącznej właściwości przedsiębiorców oraz innych podmiotów prowadzących działalność na podstawie przepisów ustawy – Prawo geologiczne i górnicze (a także przyjęcie ogólniejszego pojęcia: „pracodawca” – vide pkt 6) określenia wymagań dla kolejnych grup pracowników (rozszerzenie zakresu regulacji art. 53 ust. 2 tej ustawy); do grup tych należą:
- a) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji,
 - b) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną,
 - c) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową,
 - d) osoba wyższego dozoru ruchu w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5, 2 lub 5, 3 lub 5, 4 lub 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (np. niektóre kopalnie zabytkowe, drażnienie niektórych tuneli);

- 3) rozszerzenie zakresu jednocześnie uzyskiwanych uprawnień, przez wprowadzenie możliwości łącznego stwierdzenia kwalifikacji w poszczególnych „obszarach” działalności górniczej (podziemnej, w tym obejmującej działalność prowadzoną na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, odkrywkowej, otworowej); zmiana ta dotyczy wszystkich przypadków, w których pozostawiono obowiązek stwierdzenia kwalifikacji;
- 4) rezygnację z umiejscowienia robót geologicznych w ramach działalności prowadzonej metodą podziemną albo odkrywkową, gdyż w istocie roboty te są wykonywane na potrzeby ruchu zakładu górniczego na podstawie art. 87 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze; wystarczające jest zatem wyodrębnienie wymagań dla ogólnej kategorii: roboty geologiczne;
- 5) rezygnację z trójszczeblowego (dozór wyższy, dozór średni i dozór niższy) na rzecz dwuszczeblowego (dozór wyższy i dozór) podziału osób dozoru ruchu zakładu górniczego;
- 6) zgrupowanie operatorów: samojezdnych maszyn przodkowych, maszyn do robót strzałowych, maszyn do obrywki, maszyn do stawiania obudowy podporowej lub maszyn do stawiania obudowy kotwowej w podziemnych zakładach górniczych i operatorów: pojazdów pozaprzodkowych i samojezdnych maszyn pomocniczych, pojazdów do przewozu osób lub pojazdów do przewozu środków strzałowych w podziemnych zakładach górniczych w jednej kategorii („zawodzie regulowanym”) – „operatora maszyn do robót strzałowych oraz pojazdów do przewozu osób lub środków strzałowych pod ziemią”;
- 7) rozszerzenie zakresu uprawnień wypływających ze świadectwa stwierdzającego kwalifikacje mierniczego górniczego, kwalifikacje geologa górniczego albo kwalifikacje geofizyka górniczego (objęcie tymi uprawnieniami również adekwatnych stanowisk kierowników działów ruchu w zakładach górniczych, w których w aktualnym stanie prawnym osoby posiadające takie stwierdzenie mogą wykonywać dodatkowo jedynie czynności osób wyższego dozoru ruchu), a w konsekwencji rezygnację z odrębnych stwierdzeń kwalifikacji kierowników działów: mierniczego oraz geologicznego (utrzymano natomiast możliwość odrębnego stwierdzenia kwalifikacji kierownika działu tępaków w podziemnych

zakładach górniczych oraz osób wyższego dozoru ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych, a także kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, oraz w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, ze względu na szerszy merytorycznie „dostęp” do takiego stwierdzenia, w szczególności przez osoby wykonujące czynności w specjalności górniczej, a także osób wyższego dozoru ruchu w specjalności: mierniczej oraz geologicznej, ze względu na znacznie szerszy merytorycznie zakres egzaminu przewidzianego dla kandydatów ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji mierniczego i górniczego lub geologa górniczego);

- 8) uelastycznienie przepisów dotyczących zakresu stwierdzanych kwalifikacji, przez wprowadzenie szerokiej możliwości wyboru konkretnej treści wniosku o stwierdzenie kwalifikacji (w ramach każdego rodzaju zakładu górniczego i każdej metody prowadzenia działalności), co umożliwi jednoczesne stwierdzanie kwalifikacji (w ramach jednego postępowania administracyjnego) w szerszym zakresie albo wybór węższego kręgu uprawnień, co będzie miało znaczenie np. dla zakresu i tematyki egzaminu;
- 9) pełniejsze zespolenie przepisów o kwalifikacjach z przepisami prawa pracy, przez:
 - a) przyjęcie, że podmiotami obowiązany do określenia przygotowania i doświadczenia zawodowego są pracodawcy; w praktyce stosowania dotychczasowej regulacji istniały wątpliwości, czy np. w przypadku wykonywania powierzonych czynności w ruchu zakładu górniczego lub zakładu wykonującego roboty geologiczne wymagania te określa przedsiębiorca powierzający wykonywanie tych czynności czy podmiot wykonujący te czynności,

- b) przesądzenie, że weryfikacja spełnienia wymagań kwalifikacyjnych w przypadkach, które nie wymagają stwierdzenia kwalifikacji przez właściwy organ nadzoru górniczego, nie jest dodatkowym obowiązkiem pracodawcy, ale typową czynnością z zakresu prawa pracy, której wynik przechowuje się w aktach osobowych pracownika;
- 10) dalsze dostosowanie nowelizowanej ustawy do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, przez:
- a) usunięcie nieaktualnego odesłania do przepisów określających nazwy kierunków studiów oraz grupy treści kierunkowych kształcenia,
 - b) pełniejsze wykorzystanie informacji zamieszczonych w suplemencie do dyplomu ukończenia studiów wyższych podczas oceny spełniania wymagań kwalifikacyjnych;
- 11) zapewnienie spójności z przepisami o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, przez rezygnację z dualizmu badań psychiatrycznych i psychologicznych, które w aktualnym stanie prawnym w odniesieniu do górników strzałowych (strzałowych w odkrywkowych zakładach górniczych oraz zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi) oraz wydawców środków strzałowych, a także (w przypadku podziemnych zakładów górniczych) instruktorów strzałowych, są przeprowadzane zarówno na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego, jak i na podstawie przepisów o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, generując w sposób nieuzasadniony obowiązek uzyskiwania przez te osoby aż czterech dokumentów (dwóch orzeczeń lekarskich oraz dwóch orzeczeń psychologicznych, z których tylko te wydawane na podstawie przepisów o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego mają określoną prawnie formę);
- 12) rozszerzono możliwość wykonywania czynności w obszarze energomechanicznym.

Wymóg posiadania kwalifikacji w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym od osób, które mają wykonywać czynności w wyższym dozorcze ruchu w specjalności mechanicznej lub elektrycznej w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających

węgiel brunatny lub odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny z użyciem środków strzałowych albo w specjalności energomechanicznej w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych, bądź też mają wykonywać czynności w kierownictwie działu energomechanicznego w odkrywkowych zakładach górniczych, był dotychczas zbyt ogólnie sformułowany. Analogiczna uwaga dotyczyła wymogu posiadania kwalifikacji w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie od osób, które mają wykonywać czynności w wyższym dozorze ruchu lub w kierownictwie działu energomechanicznego w otworowych zakładach górniczych.

W przepisach przejściowych i dostosowujących uwzględniono zmianę stanu prawnego, kierując się potrzebą wprowadzenia ułatwień w dostępie do wykonywanych zawodów górniczych, także dla osób, które uzyskały lub uzyskają stwierdzenie kwalifikacji przed wejściem w życie projektowanej nowelizacji.

2. Zawody geologiczne

Zmiany proponowane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze rozszerzają zakres deregulacji wprowadzonej tą ustawą.

Proponowane w niniejszym projekcie rozwiązania stanowią kolejny etap procesu deregulacji zawodów geologicznych w stopniu, który jednocześnie nie stanowi zagrożenia jakości wykonywanych prac. W stosunku do obecnie obowiązujących przepisów przewidują one następujące zmiany:

- 1) określono, iż osoby wykonujące czynności polegające na wykonywaniu badań geofizycznych innych niż badania sejsmiczne i geofizyki wiertniczej nie będą zobowiązane posiadać kwalifikacji w zakresie geologii. Zmiana ta motywowana jest faktem, iż prace geofizyczne inne niż sejsmiczne i geofizyki wiertniczej nie są robotami geologicznymi; są to bowiem metody badań nieinwazyjnych, wykonywanych na powierzchni. Nie powstają w ich wyniku dokumentacje wymienione w art. 88 ust. 1 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze. Wyniki tych badań są materiałem pomocniczym dla geologa interpretującego budowę geologiczną;

- 2) w projekcie połączono dotychczasowe kategorie XI i XII, tworząc kategorię XIII. Z wieloletnich doświadczeń wynika, iż osoby, które posiadają jedną z tych kategorii kwalifikacji mają również wiedzę i umiejętności do wykonywania czynności w ramach drugiej kategorii. Zmiana uprości sposób stwierdzania kwalifikacji w zawodzie geolog, zmniejszy liczbę egzaminów, które musieliby zdawać kandydaci. Zmniejszą się również obciążenia finansowe budżetu państwa w związku ze zmniejszeniem liczby przeprowadzanych egzaminów i związanym z tym wynagradzaniem członków komisji egzaminacyjnych;
- 3) w porównaniu do dotychczasowych przepisów wprowadzono zmiany w przepisach dotyczących wykonywania prac związanych z regionalnymi badaniami budowy geologicznej kraju oraz otworów wiertniczych do rozpoznania budowy głębokiego podłoża, niezwiązanego z dokumentowaniem złóż kopalin. W porównaniu do dotychczasowych przepisów rozszerzono uprawnienia do wykonywania tych prac dla wszystkich kategorii od I do VIII;
- 4) wprowadzono zmiany dotyczące możliwości zdawania egzaminów na kategorię XIII dla osób nie tylko zamieszkałych w danym województwie, ale również osób z innych województw oraz osób zamieszkałych poza granicami kraju. Z uwagi na to, iż zawód geologa wiąże się z pracami terenowymi wykonywanymi bardzo często poza miejscem stałego zamieszkania, przepis ten pozwala na udział w egzaminie przed komisją egzaminacyjną, której siedziba jest bliższa miejscu wykonywania pracy przez kandydata;
- 5) wprowadzono przepis, iż zakres ukończonych studiów wyższych dokumentuje się na podstawie nazw kierunków studiów lub nazw specjalności lub wykazu przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplemencie do dyplomu;
- 6) określono, iż ukończenie studiów wyższych, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych, jest warunkiem koniecznym do ubiegania się o stwierdzenie kwalifikacji geologicznych.

Możliwość uzyskania stwierdzenia kwalifikacji w zawodzie geologa przez osoby, które nie posiadają wykształcenia kierunkowego, a jedynie ukończyły studia podyplomowe w zakresie nauk geologicznych, może nie stanowić gwarancji dla jakości wykonywanych prac oraz bezpieczeństwa dla osób wykonujących te prace;

- 7) sprecyzowano, iż za studia umożliwiające nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych rozumie się te studia, które obejmowały co najmniej dwie nauki geologiczne;
- 8) wprowadzono przepis, iż praktykę zawodową można rozpocząć po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich lub po rozpoczęciu studiów wyższych drugiego stopnia, a w przypadku osób ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji kategorii XIII – również po ukończeniu szkoły średniej nadającej prawo używania tytułu zawodowego. Określono, że do okresu praktyki zaliczać się będzie praktykę objętą programem kształcenia na studiach wyższych, pod warunkiem że prowadzona jest na podstawie umowy dotyczącej praktyki, zawartej między uczelnią a przedsiębiorstwem geologicznym lub górniczym;
- 9) zrezygnowano z obowiązku zawiadamiania pisemnego komisji egzaminacyjnej o dopuszczeniu kandydata do egzaminu;
- 10) zrezygnowano z klauzuli, iż kandydat ubiegający się o stwierdzenie kwalifikacji w zakresie geologii, który nie zdał egzaminu, może ponownie przystąpić do kolejnego egzaminu po 6 miesiącach od poprzedniego. Zmiana ta ułatwi osobom, które nie zdały egzaminu, ponowne przystąpienie do egzaminu w najbliższym możliwym terminie.

Wprowadzono przepisy przejściowe, w których uwzględniono sposób postępowania z wnioskami o stwierdzenie kwalifikacji kategorii X, XI i XII złożonymi przed dniem wejścia w życie ustawy oraz sposób postępowania z wnioskami o stwierdzenie wszystkich pozostałych kwalifikacji złożonymi przed dniem 1 stycznia 2012 r.

Ponadto w przepisach przejściowych uwzględniono zmiany w definicji kwalifikacji kategorii IV i VI wprowadzone ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. poz. 1238).

15. Przepisy przejściowe i końcowe

Wprowadzane przedmiotowym projektem ustawy zmiany w omówionych wyżej poszczególnych ustawach wymuszają wprowadzenie szeregu przepisów przejściowych, które odnoszą się do:

- 1) zachowania w mocy zaświadczeń wydanych specjalistom ochrony przeciwpożarowej;
- 2) nałożenia obowiązku na strażaka do ukończenia szkolenia uzupełniającego jako warunku niezbędnego do otrzymania pierwszego stopnia podoficerskiego;
- 3) zachowania przez strażaków dotychczas zajmowanych stanowisk mimo niespełniania nowych wymagań;
- 4) spraw związanych z przeniesieniem wartości – odpowiadającej niezamortyzowanej części wartości początkowej podlegających amortyzacji aktywów trwałych otrzymanych nieodpłatnie lub sfinansowanych z dotacji, która zwiększyła przed dniem 1 stycznia 2012 r. fundusz instytucji kultury na rozliczenia międzyokresowe przychodów, o których mowa w art. 41 ustawy o rachunkowości;
- 5) zachowania ważności zezwoleń i decyzji odnośnie do maklerów giełd towarowych, uprawnień do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uprawnień w zakresie kierowania pracami konserwatorskimi;
- 6) wymagań i kwalifikacji osób zatrudnionych na stanowiskach w górnictwie;
- 7) zachowania w mocy, przez określony czas, niektórych dotychczasowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienianych ustaw.

W zakresie ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, zmienianej w art. 9 projektu, w związku ze zniesieniem zawodu maklera giełd towarowych, zamieszczono w szczególności przepisy przejściowe (art. 26 ust. 4, 5 i 7), które mają na celu uregulowanie sytuacji prawnej:

- 1) maklerów giełd towarowych wpisanych na listę maklerów giełd towarowych;
- 2) postępowań dotyczących przystąpienia do egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych;
- 3) postępowań dotyczących wpisu na listę maklerów giełd towarowych oraz skreślenia z tej listy lub zawieszenia uprawnień maklera giełd towarowych do wykonywania zawodu.

Należy podkreślić, że rozwiązania przewidziane w wymienionych przepisach przejściowych pozwalają na uznanie z mocy prawa osób wpisanych na listę maklerów giełd towarowych za osoby spełniające wymogi określone w art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą, co będzie niezbędnym warunkiem zatrudnienia przez towarowy dom maklerski do wykonywania określonych prawem czynności.

Ponadto przepisy przejściowe odnoszące się do zmienianej ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych mają na celu ochronę bezpieczeństwa obrotu przez wskazanie kategorii osób, które przez okres przewidziany prawem, z określonych przyczyn, nie będą mogły być uznane za osoby spełniające wymogi określone w art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą (art. 26 ust. 8). W celu ochrony bezpieczeństwa obrotu zamieszczono również odpowiednie uregulowanie dotyczące tajemnicy zawodowej (art. 26 ust. 9).

W zakresie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zmienianej w art. 16 projektu, zamieszczono w art. 30 szereg przepisów przejściowych, które w szczególności mają na celu wskazanie przepisów, które będą stanowić podstawę zakończenia postępowań będących w toku (ust. 1 i 2). Przewiduje się, że postępowania w sprawie wpisu do rejestru agentów firm inwestycyjnych wszczęte na dotychczasowych zasadach i niezakończone do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy nie będą mogły zakończyć się później niż w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy. Proponowane przepisy przejściowe określają również dalszą sytuację prawną dotychczasowego rejestru agentów firm inwestycyjnych (ust. 3). Ponadto zaproponowano regulację, dzięki której osoby fizyczne i osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, wpisane do dotychczasowego rejestru agentów firm inwestycyjnych w dniu jego zamknięcia, będą z mocy prawa spełniały niektóre przesłanki wpisu do „nowego” rejestru wprowadzonego projektowanymi przepisami (ust. 4 i 5). Uregulowano także kwestię zwrotu opłat za egzamin na agenta firmy inwestycyjnej, uiszczonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy na poczet tego egzaminu, którego nie przeprowadzono jednak w związku z wprowadzeniem w znowelizowanej ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi nowych zasad dostępu do zawodu agenta firmy inwestycyjnej. W celu uniknięcia wątpliwości związanych

z kwestią opłat przesądzono również, że nie będzie się przeprowadzać egzaminu w okresie *vacatio legis* projektowanej ustawy (ust. 6). W przepisach przejściowych zawarto poza tym regulację odnoszącą się do kwestii „przeniesienia” podmiotów wpisanych w dotychczasowym rejestrze agentów firm inwestycyjnych do rejestru wprowadzonego przepisami projektowanej ustawy (ust. 7).

Projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 4 pkt 5 w zakresie art. 31a ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz art. 12 pkt 9 (dot. dodania ust. 1a w art. 27 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., art. 10 (zmiana ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe) i art. 18 (zmiana ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze), które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, oraz art. 16 pkt 4 lit. b (dot. uchylecia ust. 10 w art. 119 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi), który wchodzi w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 596).

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania konsultacji czy też uzgodnienia, o których mowa w § 12a uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.).

Zgodnie z wymogiem art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony na stronie podmiotowej BIP Rządowego Centrum Legislacji, a dodatkowo na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Na podstawie art. 7 ust. 1 wymienionej ustawy zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem ustawy przedłożyli pan Radosław Botev i pani Małgorzata Bierezowska.

Projekt ustawy nie jest objęty regulacjami prawa Unii Europejskiej.

**LISTA KOLEJNOŚCI ZGŁOSZEŃ LOBBINGOWYCH DO PROJEKTU USTAWY
O ZMIANIE USTAW REGULUJĄCYCH WARUNKI DOSTĘPU DO
WYKONYWANIA NIEKTÓRYCH ZAWODÓW**

L.p.	Data wpływu Data podpisania zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem ustawy	Podmiot
1	Zgłoszenie nr 1 z dnia 24 czerwca 2013 r. Zgłoszenie nr 2 z dnia 20 grudnia 2013 r.	Radosław Botev
2	Zgłoszenie z dnia 29 stycznia 2014 r.	Małgorzata Bierzowska

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel projektu ustawy

Celem projektu ustawy jest zmiana ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów w Polsce polegająca na deregulacji dostępu oraz wykonywania wybranych zawodów.

Regulacja dostępu do zawodów przyczynia się do ograniczenia liczby wykonujących je osób. Oznacza to, że podaż usług nie odpowiada zapotrzebowaniu zgłaszanemu na rynku, co oznacza wyższe ceny (Friedman, 1962; Shapiro, 1986; Stigler, 1971).

Regulacja dostępu do zawodów może także oznaczać zawężenie możliwości wyboru, jakie napotyka finalny konsument. Bariery zakłócające działanie rynku i zawyżające ceny, mogą odstraszyć część konsumentów, którzy zrezygnują z zakupu na takich warunkach – zastępując profesjonalne usługi improwizowanymi rozwiązaniami „zrób to sam” (Carrol, Gaston, 1981). W przypadku braku barier regulacyjnych, możliwe jest powstanie segmentów rynku różniących się jakością i ceną – zatem ci konsumenci będą mogli wybrać usługę o jakości odpowiadającej cenie (Friedman, 1962, Kleiner, 2006).

Regulacja dotyczy nie tylko zawodów, których przedstawiciele świadczą usługi konsumentom. Przedstawiciele wielu zawodów są niezbędnymi pracownikami lub podwykonawcami wielu przedsiębiorstw. W takich przypadkach deregulacja może mieć wpływ na konkurencyjność tych branż, a pośrednio całej gospodarki. Wzrost konkurencji, będący następstwem deregulacji dostępu do zawodów, może przełożyć się bowiem na spadek kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw.

Zbyt daleko idąca regulacja dostępu do zawodów ma także wpływ na dynamikę rynku pracy – przyczynia się do segmentacji rynku oraz ogranicza możliwości szybkiego przekwalifikowania się zgodnie ze zmieniającymi się preferencjami konsumentów (Mortensen, Pissarides, 1994). Redukcja barier regulacyjnych ułatwia zatem takie dostosowania, oraz przyczynia się do zwiększenia możliwości zatrudnienia młodych ludzi na krajowym rynku pracy. Zwiększa także mobilność pomiędzy krajami UE.

Nie można też zapominać o fakcie, że regulacje dostępu do zawodów stanowią jedynie część skomplikowanego, a nierzadko redundantnego systemu zapewnienia jakości (obejmującego np. normy, procedury, instytucje nadzoru, kontrole lub inspekcje, zasady odpowiedzialności). W takich przypadkach konieczna jest optymalizacja regulacji w sposób, który minimalizuje obciążenia pozostawiając jednocześnie wysoki poziom ochrony –

regulacja poprzez ograniczanie dostępu do zawodów, z uwagi na generowane koszty społeczne, rzadko jest optymalnym mechanizmem.

2. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje ustawa

Osoby wykonujące obecnie i planujące rozpoczęcie wykonywania poszczególnych zawodów, organizacje zrzeszające posiadających dane kwalifikacje, przedsiębiorcy i organy zatrudniający osoby wykonujące dany zawód, organizacje konsumentów, organy i instytucje organizujące szkolenia zawodowe, przyznające i uznające uprawnienia.

3. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt ustawy został skierowany do następujących organizacji społecznych:

Forum Związków Zawodowych, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Business Centre Club, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Polska Izba Ubezpieczeń, Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Lubelski Urząd Wojewódzki, Lubuski Urząd Wojewódzki, Małopolski Urząd Wojewódzki, Łódzki Urząd Wojewódzki, Opolski Urząd Wojewódzki, Podkarpacki Urząd Wojewódzki, Podlaski Urząd Wojewódzki, Pomorski Urząd Wojewódzki, Śląski Urząd Wojewódzki, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki, Wielkopolski Urząd Wojewódzki, Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego,

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Giełda Papierów Wartościowych, Towarowa Giełda Energii, Związek Maklerów i Doradców, Polskie Towarzystwo Nukleoniczne, Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Radiologicznej, Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Komitet Energetyki Jądrowej SEP, Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, Narodowe Centrum Badań Jądrowych, Instytut Fizyki Jądrowej – PAN, Polska Grupa Energetyczna PGE, Stowarzyszenie Ekologów na Rzecz Energii Nuklearnej – SEREN Polska, Fundacja Instytut Na Rzecz Ekorozwoju, Polski Klub Ekologiczny Zarząd Główny, Fundacja Greenpeace Polska, Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych, Związek Rzemiosła Polskiego, Rada Krajowa Federacji Konsumentów, Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii – Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu, Ogólnopolski Związek Zawodowy Techników Medycznych Elektroradiologii, Polskie Towarzystwo Elektroradiologii, Polskie Lekarskie Towarzystwo Radiologiczne, Ogólnopolski Związek Zawodowy Techników Medycznych Radioterapii, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Wydział Nauk o Zdrowiu Zakład Elektroradiologii, Gdański Uniwersytet Medyczny Wydział Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej Katedra Medycyny Nuklearnej i Informatyki Radiologicznej, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Komisja Krajowa Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”, Związek Zawodowy „Kontra”, Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, Związek Gmin Zagłębia Miedziowego, Forum Przemysłu Wydobywczego, Porozumienie Pracodawców Przemysłu Wydobywczego (Związek Pracodawców Górnictwa Węgla Kamiennego), Związek Pracodawców Polska Miedź, Polskie Stowarzyszenie Górnictwa Solnego, Związek Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego, Polski Związek Producentów Kruszyw, Stowarzyszenie Kopalń Odkrywkowych, Stowarzyszenie Producentów Cementu, Stowarzyszenie Przemysłu Wapienniczego, Regionalne Stowarzyszenie Przedsiębiorców Wydobywających Kopaliny Pospolite, Stowarzyszenie Kierowników Ruchu Zakładów Górniczych, Organizacja Polskiego Przemysłu Poszukiwawczo-Wydobywczego – Związek Pracodawców, Krajowy Związek Pracodawców Branży Geologicznej, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, Konferencja Rektorów Publicznych Szkół

Zawodowych, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie, Politechnika Śląska, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Śląski – Wydział Nauk o Ziemi, Uczelnia Zawodowa Zagłębia Miedziowego, Główny Instytut Górnictwa, Polska Akademia Nauk – Instytut Geofizyki oraz Instytut Mechaniki Górotworu, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Nafty i Gazu, Instytut Techniki Górniczej KOMAG, Instytut Technik Innowacyjnych EMAG, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, „Poltegor-Instytut” Instytut Górnictwa Odkrywkowego, Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego S.A., Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego w Lubinie, Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie (Oddział Polskiego Górnictwa Naftowego Gazownictwa S.A.), Jednostka Ratownictwa Górniczego sp. z o.o., Biuro Badawcze do spraw Jakości Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego sp. z o.o., INOVA Centrum Innowacji Technicznych sp. z o.o., Jednostka Opiniująca, Atestująca i Certyfikująca Wyroby TEST sp. z o.o., KGHM CUPRUM sp. z o.o. Centrum Badawczo-Rozwojowe, Ośrodek Badań, Atestacji i Certyfikacji „OBAC” sp. z o.o., Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa, Zarząd Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa, Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP, Stowarzyszenie Geodetów Polskich, Polskie Towarzystwo Geologiczne, Bractwo Gwarków Związku Górnośląskiego, Polska Izba Gospodarcza „Ekorozwój”, Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu, Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego, Polska Organizacja Gazu Płynnego, Polska Izba Gazu Płynnego, Polska Izba Paliw Płynnych, Krajowa Izba Biopaliw, PKN Orlen S.A, Grupa LOTOS S.A, BP Polska Sp. z o.o., Shell Polska Sp. z o.o., Statoil Polska Sp. z o.o., Lukoil Polska Sp. z o.o., Neste Polska Sp. z o.o., Sloznaft Polska S.A., Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o.o., Izba Gospodarcza Gazownictwa, J&S Energy S.A., PERN Przyjaźń S.A., NGV POLSKA, Agencja Rynku Energii S.A., Koalicja na Rzecz Autogazu, Polska Izba Przemysłu Chemicznego, Organizacja Polskiego Przemysłu Poszukiwawczo – Wydobywczego, Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu, Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska, Polska Izba Gospodarcza Energii Odnawialnej, EC BREC Instytut Energetyki Odnawialnej Sp. z o.o., Stowarzyszenie Energii Odnawialnej, Towarzystwo Obrotu Energią, Polska Izba Przemysłowo-Handlowa, Polska Izba Gospodarcza „EKO-ROZWÓJ”, Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii, Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej, Stowarzyszenie Forum Rozwoju Efektywnej Energii, Polskie Towarzystwo Certyfikacji

Energii, Instytut Nafty i Gazu, Instytut Nawozów Sztucznych w Puławach, Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie, Polska Izba Biomasy, Polskie Towarzystwo Biomasy Polbiom, Polskie Stowarzyszenie Biogazu, Sekcja Krajowa Geologiczno-Wiertnicza NSZZ „Solidarność”, Krajowy Związek Pracodawców Branży Geologicznej, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Konfederacja Pracodawców Polskich, Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa, Porozumienie Pracodawców Przemysłu Wydobywczego, Forum Przemysłu Wydobywczego, Polski Związek Pracodawców Producentów Kruszyw, Regionalne Stowarzyszenie Przedsiębiorców Wydobywających Kopaliny Pospolite, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa, Porozumienie Związków Zawodowych „KADRA”, Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego – Zarząd Główny, Polskie Stowarzyszenie Geotermiczne, Główny Instytut Górnictwa, Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie, Polskie Towarzystwo Geologiczne, Przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki, Fundacja dla Archeologii, Krajowa Rada Biblioteczna, Polski Związek Bibliotek, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Krajowa Rada Izby Architektów/Izba Architektów RP, Polska Izba Artystów Konserwatorów Dzieł Sztuki, Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Toruński Sekcja Konserwacji Dzieł Sztuki, Rada do Spraw Muzeów przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rada do spraw Instytucji Artystycznych, Prezes Stowarzyszenia Archeologów Terenowych STATER, Zrzeszenie Filharmonii Polskich, Stowarzyszenie Dyrektorów Filharmonii – Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego, Stowarzyszenie Dyrektorów Teatrów, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich, Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków, Wielkopolskie Stowarzyszenie Konserwatorów Dzieł Sztuki, Związek Kompozytorów Polskich, Związek Polskich Artystów Plastyków, Związek Pracodawców „Unia Polskich Teatrów”, Związek Zawodowy Bibliotekarzy i Pracowników Bibliotek „Bibliotekarze Polscy”, Związek Zawodowy Twórców Kultury, Stowarzyszenie Twórców Ludowych, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, Międzynarodowe Stowarzyszenie Krytyków Sztuki AICA Sekcja Polska, Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej, Związek Artystów Scen Polskich, Polskie Centrum OISTAT, Międzynarodowa Organizacja Scenografów, Techników i Architektów Teatru, Unia Metropolii Polskich, Związek Powiatów Polskich, Izba Domów Maklerskich, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, Związek Banków Polskich, Parlament Studentów RP, Zrzeszenie Studentów Polskich, Niezależne Zrzeszenie Studentów, Konferencja Episkopatu Polski, Rzecznik Praw Absolwentów, Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki, Stowarzyszenie

Pożarników Polskich, Stowarzyszenie Lotniskowych Służb Ratowniczo-Gaśniczych, Stowarzyszenie Inżynierów Bezpieczeństwa Pożarowego, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP, Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa Zarząd Główny, Polski Komitet Narodowy Międzynarodowej Rady Muzeów ICOM, Prezes Stowarzyszenia Muzealników Polskich, Stowarzyszenie Muzeów na Wolnym Powietrzu, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Zawodowy Aktorów Polskich, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Stowarzyszenie Maklerów Energii, Warszawska Giełda Towarowa, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych, Polska Izba Rzeczników Patentowych, Stowarzyszenie Ochrony Własności Przemysłowej, Zrzeszenie Rzeczników Patentowych Prowadzących Kancelarie, Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów, Polski Związek Stowarzyszeń Wynalazców i Racjonalizatorów, Naczelna Organizacja Techniczna Federacja Stowarzyszeń Naukowo Technicznych, Stowarzyszenie Rzeczników Patentowych, Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Własności Przemysłowej, Rada Gospodarki Żywnościowej, Federacja Gospodarki Żywnościowej RP, Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności”, Rada Krajowa Federacji Konsumentów, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa RP, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Sekretariat Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność”, NSZZ RI „Solidarność”, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb, Stowarzyszenie Importerów Ryb, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich, Polska Izba Handlu, Polska Izba Inżynierów Budownictwa, Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych „TEPIS”, Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich, Bałtyckie Stowarzyszenie Tłumaczy, PKN ICOMOS, Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej, Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Federacja Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej, Krajowy Sekretariat Ochrony

Zdrowia NSZZ „Solidarność 80”, Porozumienie Pracodawców Ochrony Zdrowia, Stowarzyszenie Menedżerów Opieki Zdrowotnej, Prezesi Sądów Apelacyjnych, Krajowa Rada Sądownictwa, Sąd Najwyższy.

W konsultacjach społecznych projektu ustawy opinie wyraziło 48 instytucji, jak również liczne osoby fizyczne zainteresowane projektowanymi zmianami. Projekt został oceniony przez następujące podmioty: Akademia Morska w Szczecinie, Bałtyckie Stowarzyszenie Tłumaczy, Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego SA, Europejska Federacja Handlujących Energią (EFET), Federacja Rodzin Katyńskich, Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Federacja Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej, Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki, Forum Przemysłu Wydobywczego, Izba Architektów RP, Izba Domów Maklerskich, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowa Rada Biblioteczna, Krajowa Rada Radców Prawnych, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, Marszałek Województwa Opolskiego, Marszałek Województwa Pomorskiego, Naczelna Rada Lekarska, Narodowy Instytut Dziedzictwa, PERN „Przyjaźń” SA, PGNiG Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie, Polska Izba Gospodarcza „Ekorozwój”, Polska Izba Przemysłu Chemicznego, Polska Izba Rzeczników Patentowych, Polska Izba Ubezpieczeń, Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych, Porozumienie Związków Zawodowych KADRA, Rada ds. Instytucji Artystycznych przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rzecznik Praw Absolwenta, Sąd Najwyższy, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Stowarzyszenie Lotniskowych Służb Ratowniczo-Gaśniczych, Stowarzyszenie Maklerów Energii, Stowarzyszenie Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce, Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Własności Przemysłowej, Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich, Stowarzyszenie Ochrony Własności Przemysłowej, Stowarzyszenie Rzeczników Patentowych, Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich, Towarowa Giełda Energii S.A., Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Wojewoda Zachodniopomorski, Wydziałowa Rada Studentów AGH, Związek Banków Polskich, Związek Maklerów i Doradców, Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Toruński Sekcja Konserwacji Dzieł Sztuki, Związek Rzemiosła Polskiego.

Po analizie otrzymanych opinii projektodawca w porozumieniu z ministrami właściwymi dla ustaw regulujących dostęp do konkretnych zawodów zaakceptował niektóre z proponowanych zmian. W skorygowanej wersji projektu uwzględniono, w całości lub

w części, m.in. postulaty zgłoszone przez Izbę Architektów RP, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych, Ratowniczą Stację Górnicztwa Otworowego w Krakowie, Rzecznika Praw Absolwenta oraz Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich.

Szczegółowe zestawienie zgłoszonych opinii wraz ze stanowiskiem projektodawcy przedstawiono w załączniku do OSR.

4. Skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe ustawy

4.1. Deregulacja dostępu do zawodów związanych z ochroną przeciwpożarową

Ochrona przeciwpożarowa, zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Od prawidłowo zorganizowanej prewencji pożarowej zależy życie i zdrowie człowieka, a także bezpieczeństwo mienia i środowiska, dlatego istotne jest zapewnienie odpowiedniej wiedzy i umiejętności osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej. System weryfikacji wiedzy i umiejętności w zakresie prewencji pożarowej opiera się w znacznej części na określeniu kwalifikacji do wykonywania zawodów strażak, technik pożarnictwa i inżynier pożarnictwa. Podstawowe wymagania kwalifikacyjne, w obecnym stanie prawnym i po wprowadzeniu proponowanych zmian, do wykonywania zawodu strażak przedstawia Tabela 1.

Szkolenia podstawowe realizowane są przez ośrodki szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej (dalej: PSP), zaś szkolenie uzupełniające odbywa się w szkołach PSP.¹ Proponowana zmiana będzie miała charakter nie tylko merytoryczny w zakresie szkoleń, ale przyczyni się również do obniżenia ich kosztów. Dotychczasowe szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej trwało 66 dni (563 godziny dydaktyczne) i kosztowało 3600 zł, zaś szkolenie uzupełniające trwało 63 dni

¹ W strukturze Państwowej Straży Pożarnej znajduje się 5 szkół: Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy, 3 szkoły aspirantów: Centralna Szkoła PSP w Częstochowie, Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie i Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu oraz szkoła wyższa – Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie.

(446 godzin dydaktycznych) i kosztowało 6200 zł. Natomiast czas trwania jednoetapowego szkolenia w zawodzie strażak to 95 dni (685 godzin dydaktycznych), a jego koszt – 7000 zł.

Tabela 1. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie kwalifikacji do wykonywania zawodu strażak

Aktualne wymogi	Proponowane zmiany
posiadanie co najmniej średniego wykształcenia ogólnego	bez zmian
odbycie szkolenia podstawowego (odpowiadającego programowi nauczania kwalifikacyjnego szeregowych Państwowej Straży Pożarnej) albo szkolenia podstawowego i uzupełniającego	ukończenie szkolenia w zawodzie strażak lub równorzędnego (zakres i formy realizacji szkolenia w zawodzie strażak, rodzaje szkoleń równorzędnych formę i elementy składowe programów tych szkoleń oraz tryb ustalania ich programów, jak również podmioty uprawnione do ich przeprowadzania określi minister właściwy do spraw wewnętrznych w drodze rozporządzenia)

Tabela 2 przedstawia informacje o liczbie osób kończących szkolenia podstawowe i uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej w poszczególnych latach okresu 2003–2012. W podanym okresie przeciętnie w ciągu roku 1350 osób kończyło szkolenie podstawowe, zaś 1020 osób kończyło szkolenie uzupełniające. W ostatnich czterech latach widać jednak zwiększenie wymagań wobec strażaków, które obrazuje znaczący wzrost liczby osób kończących szkolenie uzupełniające. Zakładając, że średnioroczne zapotrzebowanie na pełny cykl szkoleniowy strażaka (obejmujący szkolenie podstawowe i uzupełniające) wynosi od 1000 do 1500 osób rocznie, wprowadzenie proponowanych zmian pozwala uzyskać oszczędności na kosztach przeprowadzanych szkoleń rzędu 2,8–4,2 mln zł rocznie.

Oczekiwanym efektem wprowadzonych zmian będzie również:

- 1) ujednolicenie i podniesienie poziomu kształcenia realizowanego przez szkoły PSP;
- 2) optymalizacja treści programowych wymaganych dla zawodu strażak;
- 3) skrócenie czasu potrzebnego do zdobycia kwalifikacji dzięki wdrożeniu jednoetapowego przygotowania do zawodu strażak.

Należy zaznaczyć, że potrzeby w zakresie szkolenia strażaków wynikają głównie z konieczności uzupełniania ustanowionych etatów dla zachowania ciągłej gotowości do działań ratowniczo-gaśniczych. Przeszkoleniu jednoetapowemu podlegają wszyscy nowo przyjęci strażacy do PSP i zmiany w zakresie szkolenia strażaków nie mają wpływu na ilościowe zatrudnienie w PSP.

Tabela 2. Liczba osób, które ukończyły szkolenia podstawowe i uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej w poszczególnych latach okresu 2003–2012

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
szkolenie podstawowe	649	1153	1584	2944	2225	89	1288	1129	1039	1449
szkolenie uzupełniające	619	722	428	471	922	619	1717	1654	1627	1404

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu technika pożarnictwa obejmują zasadniczo posiadanie wiadomości i umiejętności potwierdzonych uzyskaniem tytułu technika pożarnictwa. Kształcenie techników pożarnictwa realizowane jest w Centralnej Szkole PSP w Częstochowie oraz Szkołach Aspirantów PSP w Krakowie i Poznaniu, które mają formę policealnego studium zawodowego. Kształcenie odbywa się zgodnie z podstawą programową zawartą w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184), zwane dalej rozporządzeniem ws. podstawy programowej kształcenia w zawodach. Nauka odbywa się w dwóch formach: w trybie dziennym (dla młodzieży) i w trybie zaocznym (dla dorosłych). Kształcenie w zawodzie technika pożarnictwa trwa 2 lata, obejmując w trybie kształcenia dziennego 1854 godziny zajęć dydaktycznych (realizowanych w trakcie 22 miesięcy nauki), a w trybie kształcenia zaocznego 701 godzin zajęć dydaktycznych (realizowanych w trakcie 20 miesięcy nauki). Według danych za rok 2012 przeciętny koszt przeszkolenia jednej osoby uzyskującej kwalifikacje do wykonywania zawodu technika pożarnictwa wyniósł ok. 84,5 tys. zł w przypadku Dziennego Studium Aspirantów PSP (szkoła dla młodzieży) oraz ok. 7,5 tys. zł w przypadku Zaocznego Studium Aspirantów PSP (szkoła dla dorosłych).

Wspomniane rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach począwszy od roku szkolnego rozpoczynającego się w 2012 r. zastępuje kształcenie w zakresie Zaocznego Studium Aspirantów PSP (w szkole dla dorosłych) poprzez Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy. Zgodnie z danymi za rok 2012 średni dzienny koszt Kursu dla jednej osoby wynosi prawie 77 zł, co przy 80 dniach zajęć daje całkowity koszt na poziomie ok. 6160 zł na osobę. Łączna kwota oczekiwanych oszczędności z tytułu wprowadzenia kursu wyniesie ok. 400 tys. zł.

Uzyskanie tytułu zawodowego technika pożarnictwa wymagało dotychczas, po ukończeniu kształcenia, zdania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Egzamin składał się z dwóch etapów. Etap pierwszy to dwuczęściowy egzamin pisemny, obejmujący w części pierwszej – wiadomości i umiejętności właściwe dla zawodu, a w części drugiej –

wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą. Etap drugi, to egzamin praktyczny, sprawdzający praktyczne umiejętności w danym zawodzie. Za przygotowanie i organizację egzaminu odpowiedzialne były Centralna Komisja Egzaminacyjna oraz Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (OKE) w Krakowie, Jaworznie i Poznaniu, nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty. Propozycje zadań egzaminacyjnych przygotowywane były przez OKE i współpracujących z nią specjalistów z zakresu pożarnictwa, natomiast o ostatecznym wyborze zadań decydowała Centralna Komisja Egzaminacyjna. Rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach wprowadziło możliwość uzyskania dyplomu technika pożarnictwa poprzez zdanie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie według nowych zasad, opartych na egzaminie z pierwszej i drugiej kwalifikacji. Egzamin według nowych zasad przeprowadzany jest dla Dziennego Studium Aspirantów PSP (w szkole dla młodzieży) i Kwalifikacyjnego Kursu Zawodowego (w szkole dla dorosłych).

Tabela 3. Liczba absolwentów studium aspirantów (w trybie dziennym i zaocznym) w poszczególnych latach okresu 2003–2013 wraz z liczbą kandydatów ubiegających się o przyjęcie i liczbą przyjętych do Studium (liczba kandydatów i przyjętych w danym naborze wg roku ukończenia Studium)

Rocznik ukończenia studium	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dzienne Studium Aspirantów:												
– liczba absolwentów	251	287	279	276	262	182	122	208	210	264	296	-
– liczba przyjętych (rozpoczynających studium)	268	310	274	268	240	190	152	232	246	271	296	-
– liczba kandydatów	1987	2625	2208	2752	2799	2749	2126	1908	1900	2068	2325	2463
Zaoczne Studium Aspirantów*	418	428	483	408	307	273	225	203	259	336		

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

* Do Zaocznego Studium Aspirantów strażaków kierują komendy wojewódzkie PSP w zależności od potrzeb szkoleniowych i w trybie przewidzianych w ich regulaminach organizacyjnych; w związku z tym liczba kandydatów nie odbiega od liczby absolwentów.

Tabela 3 przedstawia dane dotyczące liczby absolwentów studium aspirantów w trybie dziennym i zaocznym w poszczególnych latach okresu 2003–2013. Przedstawione dane pokazują stabilny wzrost liczby absolwentów studium aspirantów od roku 2009 – z poziomu 347 do 600 w roku 2012. Na podstawie powyższych informacji można również oszacować koszt wykształcenia absolwentów Dziennego Studium Aspirantów z roku 2012 na poziomie 22,3 mln zł, zaś koszt wykształcenia absolwentów Zaocznego Studium Aspirantów w tym samym roku na poziomie 2,5 mln zł. W przypadku Dziennego Studium Aspirantów o jedno miejsce w szkole konkuruje co roku ok. 10 kandydatów, natomiast kandydaci do kształcenia

w Zaocznym Studium Aspirantów kierowani byli przez komendy wojewódzkie PSP zgodnie z ich potrzebami szkoleniowymi. Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, strażak zwolniony ze służby na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 3–5 lub ust. 3 pkt 2 przed upływem 5 lat od ukończenia nauki w ramach służby kandydackiej w Centralnej Szkole PSP lub szkole aspirantów PSP jest obowiązany zwrócić kwotę stanowiącą równowartość kosztów wyżywienia i umundurowania otrzymanych w czasie nauki.

Tabela 4. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa

Aktualne wymogi	Proponowane zmiany
posiadanie tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa (po ukończeniu studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w Szkole Głównej Służby Pożarniczej)	<ul style="list-style-type: none"> – posiadanie tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa (po ukończeniu studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w Szkole Głównej Służby Pożarniczej) albo – posiadanie tytułu zawodowego inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej, kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo – posiadanie tytułu zawodowego inżynier oraz uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej tytułu zawodowego magister inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego oraz kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi

Obecnie tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa można uzyskać jedynie po ukończeniu studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w Szkole Głównej Służby Pożarniczej. Zgodnie z proponowanymi zmianami, kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa będą mogły również uzyskać osoby posiadające tytuł zawodowy inżynier i w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa

pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej i kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak – po ukończeniu w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, jak również osoby posiadające tytuł zawodowy inżynier, tytuł zawodowy magister inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskany w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa – po ukończeniu w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi. Obecne i proponowane wymagania kwalifikacyjne do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa przedstawia Tabela 4.

Tabela 5. Liczba absolwentów studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w poszczególnych latach okresu 2007–2017 wraz z liczbą kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia oraz liczbą przyjętych (liczba kandydatów i przyjętych w danym naborze wg roku ukończenia studiów)

Rok ukończenia studiów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Studia stacjonarne dla strażaków w służbie kandydackiej											
Liczba absolwentów	47**	63**	89	60	62	87	80	–	–	–	–
Liczba przyjętych	60*	68	88	60	65	88	84	83	79	94	85
Liczba kandydatów	835*	775	814	789	420	301	403	648	678	726	828
Studia niestacjonarne dla strażaków w służbie stałej											
Liczba absolwentów	68	68	84	90	111	96	127	–	–	–	–
Liczba przyjętych	79*	81	108	92	123	104	146	176	140	83	120
Liczba kandydatów	79*	83	112	161	158	150	146	176	182	154	202

* Dane dotyczą roku 2003, w którym przyjmowano absolwentów z 2007 r.

** Część studentów kontynuowała naukę na studiach magisterskich

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

Kształcenie na studiach stacjonarnych (w służbie kandydackiej) w zawodzie inżynier pożarnictwa trwa 4 lata (8 semestrów), a program kształcenia obejmuje 2995 godzin zajęć (w tym 144 godz. praktyki w podziale bojowym oraz 1000 godz. innych zajęć praktycznych). Średni koszt przeszkolenia jednej osoby wynosi ok. 24,1 tys. zł rocznie albo prawie 96,5 tys. zł w całym cyklu 4-letniego kształcenia. Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, strażak zwolniony ze służby na podstawie art. 43 ust. 2

pkt 3–5 lub ust. 3 pkt 2 przed upływem 5 lat od ukończenia nauki w ramach służby kandydackiej w Szkole Głównej Służby Pożarniczej jest obowiązany zwrócić kwotę stanowiącą równowartość kosztów wyżywienia i umundurowania otrzymanych w czasie nauki. Okres studiów w służbie kandydackiej zaliczany jest do stażu służby.

Studia niestacjonarne dla strażaków w służbie stałej są płatne i kosztują 4650 zł za jeden rok akademicki. Studia można podjąć na własny koszt – po uzyskaniu zgody przełożonego uprawnionego do mianowania – lub, w przypadku skierowania na studia, na koszt komendanta powiatowego PSP kierującego na studia.

Tabela 5 zawiera informacje o liczbie absolwentów stacjonarnych studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz o liczbie kandydatów i liczbie osób przyjętych na studia w poszczególnych latach.

Koszt przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, finansowanego ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wynosi 2280 zł za jednego słuchacza, natomiast finansowanego ze środków unijnych – 2470 zł. Szkolenia te prowadzone są w formie studiów przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej. Tabela 6 zawiera informacje o liczbie absolwentów studiów w poszczególnych latach w okresie 2008–2012. Na podstawie tych danych łączny koszt przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi można oszacować na poziomie ok. 250 tys. zł (studia finansowane ze środków budżetu państwa), a w przypadku studiów finansowanych ze środków unijnych ok. 270 tys. zł.

Tabela 6. Liczba absolwentów studiów przygotowujących do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi w poszczególnych latach okresu 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba absolwentów	48	100	100	100	109

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

Posiadanie kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażaka, technika pożarnictwa lub inżyniera pożarnictwa jest niezbędnym warunkiem zatrudnienia w charakterze strażaka w jednostce ochrony przeciwpożarowej. Zgodnie z art. 15 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, jednostkami ochrony przeciwpożarowej są:

- jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej,
- ochotnicza straż pożarna i związek ochotniczych straży pożarnych,
- jednostki organizacyjne Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej,

- zakładowa straż pożarna i zakładowa służba ratownicza,
- gminna zawodowa straż pożarna i powiatowa (miejska) zawodowa straż pożarna,
- terenowa służba ratownicza,
- inne jednostki ratownicze.

Według stanu na grudzień 2012 r. w jednostkach organizacyjnych PSP zatrudnione były 32 462 osoby, w tym 29 970 strażaków oraz 2492 stażystów. Przeciętny okres służby strażaków w PSP w latach 2007–2008 wynosił 20 lat, jednak w późniejszym okresie zauważyć można jego wydłużenie – średni okres służby strażaków zwolnionych ze służby w roku 2010 wzrósł do 22 lat. Przy podobnym poziomie zatrudnienia strażaków w PSP jak na koniec roku 2012 oraz porównywalnym stażu strażaków zwalnianych ze służby jak w latach 2007–2010 można oczekiwać, że co roku ze służby będzie zwalnianych ok. 1,5 tys. strażaków², w związku z tym utrzymanie dotychczasowego poziomu zatrudnienia strażaków w PSP będzie wymagało również przyjęcia takiej samej liczby strażaków do służby oraz ich przeszkolenia.

Informacje o liczbie jednostek ochrony przeciwpożarowej, w rozumieniu art. 15 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, oraz liczbie ratowników i członków tych jednostek według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r., przedstawia Tabela 7.

Tabela 7. Liczba jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz liczba ratowników i członków tych jednostek według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.

	w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym	pozostałe	ogółem
Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa, zakładowa straż pożarna i zakładowa służba ratownicza, gminna zawodowa straż pożarna i powiatowa (miejska) zawodowa straż pożarna, terenowa służba ratownicza oraz inne jednostki ratownicze			
jednostek	4	256	276
ratowników	273	5948	6609
Ochotnicze Straże Pożarne			
jednostek	3916	12192	16057
członków	127666	262569	388161

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

Największy odsetek strażaków, ok. 2/5, zatrudnionych jest na stanowiskach podoficerskich, podczas gdy na pozostałych rodzajach stanowisk, oficerskich, aspiranckich i szeregowych, zatrudnionych jest po ok. 1/5 strażaków. Jeśli chodzi o rodzaje jednostek organizacyjnych, to tylko co szesnasty strażak PSP pracuje poza komendą powiatową. Strukturę zatrudnienia przedstawia Tabela 8.

² Na dzień 1 stycznia 2012 r. liczba osób uprawnionych do zaopatrzenia emerytalnego wynosiła 41 817 osób, a na dzień 1 stycznia 2013 r. – 43 298 osób.

Tabela 8. Liczba strażaków zatrudnionych na poszczególnych stanowiskach w podziale na różne rodzaje jednostek organizacyjnych PSP (stan na grudzień 2012 r.)

Stanowiska:	Komendy powiatowe		Komendy wojewódzkie		Komenda Główna		Szkoły PSP		RAZEM	
oficerskie	4855	16,20%	681	2,27%	176	0,59%	340	1,13%	6052	20,2%
aspiranckie	5567	18,58%	170	0,57%	22	0,07%	131	0,44%	5890	19,7%
podoficerskie	11961	39,91%	159	0,53%	11	0,04%	95	0,32%	12226	40,8%
szeregowe	5711	19,06%	58	0,19%	3	0,01%	30	0,10%	5802	19,4%
RAZEM	28094	93,74%	1068	3,56%	212	0,71%	596	1,99%	29970	100,0%

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie strażaka PSP w grudniu 2012 r. wynosiło 3909 zł, zaś przeciętne miesięczne wynagrodzenie stażysty 2372 zł. Zróżnicowanie wysokości przeciętnych wynagrodzeń strażaków w zależności od zajmowanego stanowiska oraz miejsca pracy (komenda powiatowa lub wojewódzka, Komenda Główna lub szkoła PSP) przedstawia Tabela 9.

Tabela 9. Wysokość przeciętnego wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach w podziale na różne rodzaje jednostek organizacyjnych PSP w roku 2012

Stanowiska:	Komendy powiatowe		Komendy wojewódzkie		Komenda Główna		Szkoły PSP		ŚREDNIA	
oficerskie	5232,71	133,86%	5570,33	142,50%	6489,53	166,01%	5407,85	138,34%	5317,09	136,02%
aspiranckie	4221,09	107,98%	4320,86	110,54%	4537,67	116,08%	4255,33	108,86%	4225,91	108,11%
podoficerskie	3634,67	92,98%	3578,31	91,54%	4000,87	102,35%	3559,58	91,06%	3633,68	92,96%
szeregowe	2696,78	68,99%	2750,36	70,36%	3342,17	85,50%	2923,34	74,78%	2698,82	69,04%
ŚREDNIA	3836,38	98,14%	4921,74	125,91%	6113,31	156,39%	4734,86	121,13%	3909,03	100,00%

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

Tabela 10 przedstawia propozycje zmian w zakresie dostępu do wykonywania zawodu strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej oraz wymogi obowiązujące w aktualnym stanie prawnym. Zgodnie z proponowanymi zmianami kwalifikacje inżyniera pożarnictwa wymagane na określonych stanowiskach w jednostkach ochrony przeciwpożarowej (czyli również poza jednostkami organizacyjnymi PSP) będzie można uzyskać nie tylko po ukończeniu studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeznaczonych dla strażaków PSP, ale również po ukończeniu studiów cywilnych i dodatkowego szkolenia w zawodzie strażaka.

Tabela 10. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej

Aktualne wymogi	Proponowane zmiany
<p>Kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – strażaka obejmujące posiadanie co najmniej średniego wykształcenia ogólnego oraz odbycie szkolenia podstawowego albo szkolenia podstawowego i uzupełniającego, lub – technika pożarnictwa, lub – inżyniera pożarnictwa. 	<p>Kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – strażaka obejmujące posiadanie co najmniej średniego wykształcenia ogólnego oraz ukończenie szkolenia w zawodzie strażak lub równorzędnego lub – technika pożarnictwa obejmujące posiadanie wiadomości i umiejętności, potwierdzonych uzyskaniem tytułu technik pożarnictwa lub – inżyniera pożarnictwa obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> ▪ posiadanie tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa (po ukończeniu studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w Szkole Głównej Służby Pożarniczej) albo ▪ posiadanie tytułu zawodowego inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo ▪ posiadanie tytułu zawodowego inżynier oraz uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej tytułu zawodowego magister inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego oraz kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi.

W przypadku Państwowej Straży Pożarnej, szczegółowe wymogi dotyczące mianowania lub powołania strażaka na określone stanowisko służbowe określa ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej. Wspomniana ustawa definiuje cztery rodzaje stanowisk służbowych w PSP: oficerskie, aspiranckie, podoficerskie i szeregowy.

Porównanie proponowanych zmian w zakresie mianowania lub powołania na poszczególne stanowiska z aktualnym stanem prawnym przedstawia Tabela 11.

Tabela 11. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie mianowania lub powołania strażaka na poszczególne stanowiska w Państwowej Straży Pożarnej

Aktualne wymogi	Proponowane zmiany
<p>Stanowiska oficerskie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa albo 2) wykształcenie wyższe o kierunku przydatnym w PSP oraz: <ol style="list-style-type: none"> a) tytuł zawodowy technika pożarnictwa lub b) ukończone przeszkolenie zawodowe w Szkole Głównej Służby Pożarniczej (o którym mowa w art. 53 ust. 2 pkt 2 lit. a). <p>Stanowiska oficerskie związane z kierowaniem działaniami ratowniczymi mogą zajmować strażacy posiadający tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa, jak również strażacy posiadający wykształcenie wyższe o kierunku przydatnym w PSP oraz tytuł zawodowy technika pożarnictwa, którzy ukończyli przeszkolenie zawodowe w Szkole Głównej Służby Pożarniczej (o którym mowa w art. 53 ust. 2 pkt 2 lit. a).</p>	<p>Stanowiska oficerskie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa albo 2) tytuł zawodowy inżynier oraz kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak i ukończenie przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk oficerskich w PSP oraz ukończenie przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo 3) wykształcenie wyższe oraz ukończenie przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk oficerskich w PSP oraz: <ol style="list-style-type: none"> a) kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk aspiranckich albo b) kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak. <p>Stanowiska oficerskie, na których wymaga się przygotowania do kierowania działaniami ratowniczymi, mogą zajmować strażacy posiadający kwalifikacje, o których mowa w pkt 1–2, jak również strażacy posiadający kwalifikacje, o których mowa w pkt 3 lit. a) po ukończeniu przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi.</p>
<p>Stanowiska aspiranckie – posiadanie co najmniej tytułu zawodowego technika pożarnictwa.</p>	<p>Bez zmian</p>
<p>Stanowiska podoficerskie i szeregowie – posiadanie co najmniej kwalifikacji wymaganych dla zawodu strażaka.</p>	<p>Bez zmian</p>

W projektowanej ustawie w szczególnie uzasadnionych indywidualnych przypadkach utrzymana zostaje możliwość wyrażenia zgody przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych na odstępstwo od wymagań kwalifikacyjnych na stanowiska oficerskie w PSP, które to wymagania wymienia Tabela 11 w pkt 3 w kolumnie *Proponowane zmiany* (odpowiadające pkt 2 kolumny *Aktualne wymogi*), na określony czas, niezbędny do

uzupełnienia kwalifikacji. Jednocześnie maksymalny czas niezbędny do uzupełnienia kwalifikacji zostaje wydłużony z 3 do 4 lat.

Ponadto, w aktualnym stanie prawnym:

- a) absolwentowi szkoły podoficerskiej PSP oraz
 - b) strażakowi, który w szkołach PSP uzyskał kwalifikacje pożarnicze wymagane dla stanowisk podoficerskich w PSP,
- nadawany jest pierwszy stopień podoficerski.

Tabela 12. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do sprawowania funkcji rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych

Aktualne wymogi:	Proponowane zmiany:
<p>ukończenie studiów wyższych i odbycie po ich ukończeniu co najmniej 5-letniej praktyki zawodowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w jednostkach ochrony przeciwpożarowej lub – wykonując czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej albo – jako projektant w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane 	<p>zniesienie wymogu praktyki i wprowadzenie obowiązku posiadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa lub – tytułu zawodowego inżynier lub magister inżynier
<p>pozytywna ocena przygotowania zawodowego, polegającego na znajomości przepisów prawa i zasad wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej, umiejętności stosowania zawartych w nich wymagań oraz doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych, dokonana na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyników egzaminu składającego się z części pisemnej i ustnej lub – wyników części ustnej egzaminu przy zwolnieniu przez Komendanta Głównego PSP z obowiązku składania części pisemnej egzaminu na wniosek kandydata posiadającego co najmniej 15-letnią praktykę w wykonywaniu czynności kontrolno-rozpoznawczych w rozumieniu art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o PSP, 10-letnią praktykę w wykonywaniu nadzoru nad czynnościami kontrolno-rozpoznawczymi lub łączną 15-letnią praktykę w wykonywaniu czynności kontrolno-rozpoznawczych i nadzoru nad nimi, jeśli przedstawiona przez kandydata dokumentacja, w szczególności w zakresie własnych opracowań i publikacji, dot. zabezpieczeń przeciwpożarowych, jest wystarczająca do pozytywnej oceny przygotowania zawodowego 	<p>pozytywna ocena przygotowania zawodowego, polegającego na znajomości przepisów prawa i zasad wiedzy technicznej, dotyczących ochrony przeciwpożarowej, oraz umiejętności stosowania zawartych w nich wymagań oraz doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych stosownie do tych wymagań, na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyników egzaminu składającego się z części pisemnej i ustnej lub – wyników części ustnej egzaminu w przypadku osób, które nie podchodziły wcześniej do egzaminu a posiadają co najmniej 10-letnią praktykę w wykonywaniu czynności kontrolno-rozpoznawczych w rozumieniu art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68, z późn. zm.) lub sprawowaniu nadzoru na wykonywaniem tych czynności, albo w prowadzeniu prac naukowych lub badawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej w instytucjach badawczych lub szkołach wyższych

W projekcie ustawy przewiduje się zmianę obligatoryjności nadawania pierwszego stopnia podoficerskiego osobom wymienionym w pkt a–b („nadaje się”) na rzecz fakultatywności („może zostać nadany”). Ponadto, w przypadku strażaków wskazanych w pkt b) do nadania pierwszego stopnia podoficerskiego wymagane ma być również mianowanie w służbie stałej.

Projektowana ustawa wprowadza również stanowisko stażysty w PSP, na którym wymagane będzie posiadanie wykształcenia co najmniej średniego.

Kolejną funkcją w systemie ochrony przeciwpożarowej jest rzeczoznawca do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych (zwany dalej „rzeczoznawcą”), regulowany obecnie rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 121, poz. 1137, z późn. zm.). Regulacje w zakresie dostępu do zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych są przenoszone na poziom ustawy, przy czym znosi się również wymóg praktyki zawodowej i wprowadza zmiany w zakresie kwalifikacji osób przystępujących do egzaminu na rzeczoznawcę. Z kolei obecnie przepisy ustawowe³ zawierają wymagania dotyczące uzgadniania pod względem ochrony przeciwpożarowej projektów budowlanych z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do sprawowania funkcji rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych przedstawia Tabela 12.

Wykaz rzeczoznawców prowadzi Biuro Rozpoznawania Zagrożeń Komendy Głównej PSP. Spośród liczby rzeczoznawców według stanu na koniec 2012 r. 195 osób uzyskało uprawnienia rzeczoznawcy w roku 1993 w ramach weryfikacji dotychczasowych uprawnień. Według stanu na dzień 1 marca 2013 r. na listę rzeczoznawców wpisanych było 467 osób⁴.

Dane liczbowe dotyczące uzyskiwania kwalifikacji i działalności rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych za lata 2003–2012 przedstawia Tabela 13.

Spośród 467 osób (według stanu na dzień 1 marca 2013 r.) powołanych do sprawowania funkcji rzeczoznawcy aż 277 (59,3%) było emerytowanymi strażakami PSP, 127 (27,2%) – czynnymi strażakami PSP, 61 (13,1%) – osobami cywilnymi, a 2 (0,4%) – żołnierzami. Występowały nieliczne przypadki odwołania rzeczoznawcy z pełnionej funkcji: na wniosek rzeczoznawcy lub w wyniku nadzoru. Przyczyną skreślenia z listy jest również

³ Art. 6 ust. 2 i 2a pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380).

⁴ http://www.straz.gov.pl/data/other/wykaz_rzeczoznawcow_ds_zabezpieczen_01.0.xlsx

śmierć rzeczoznawcy.

Tabela 13. Liczba osób przystępujących do egzaminu na rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz liczba uprawnionych do wykonywania funkcji rzeczoznawcy w okresie 2003–2012

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba osób przystępujących do egzaminu kwalifikacyjnego	43	32	35	32	48	51	87	80	98	79
Liczba osób, które złożyły egzamin z wynikiem pozytywnym	8	7	7	8	3	8	26	7	24	11
w tym zwolnionych z części pisemnej w trybie § 11 ust. 5 rozporządzenia MSWiA z 16.06.2003 r. (przepis obowiązujący od 14.08.2009 r.)	-	-	-	-	-	-	2	3	4	8
Liczba rzeczoznawców (wg stanu wykazu na koniec roku)	422	418	411	412	409	417	440	438	448	467
Liczba rzeczoznawców z zawieszonym prawem do sprawowania funkcji		2	8	25	28	30	29	53	54	58
Liczba rzeczoznawców wykonujących zawód		416	403	387	381	387	411	385	394	409
w tym liczba rzeczoznawców nadzorowanych przez Komendanta Głównego PSP	18	20	18	10	5	9	7	6	8	10

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

Komisja przeprowadzająca egzamin (tj. Komisja ds. Rzeczoznawców KG PSP) liczy obecnie 9 osób. Członkowie komisji obecnie nie pobierają wynagrodzenia z tytułu udziału w jej pracach – czynności związane z pracami komisji wykonywane są przez funkcjonariuszy i pracowników PSP w ramach obowiązków służbowych, zaś członkowie spoza PSP pracują społecznie. Komisja przeprowadza minimum dwa razy w roku egzaminy na rzeczoznawcę oraz, w związku z obowiązkiem systematycznego zaznajamiania się ze zmianami w przepisach prawa i zasadach wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej, okresowo sprawdziany dla rzeczoznawców wpisanych na listę. Egzamin na rzeczoznawcę w zależności od liczby kandydatów jest na ogół przedsięwzięciem dwudniowym a sprawdzian jednodniowym. Ponadto, opracowanie i przygotowanie testów zajmuje ok. 2 dni roboczych. Na podstawie wynagrodzeń członków komisji będących funkcjonariuszami i pracownikami PSP, którzy uczestniczą w pracach komisji w ramach obowiązków służbowych, można oszacować całkowity koszt pracy komisji w ramach jednego egzaminu i sprawdzianu na

poziomie ok. 18 tys. zł. Roczny koszt funkcjonowania komisji egzaminacyjnej (przy organizacji egzaminów i sprawdzianów 2 razy w ciągu roku) wynosi zatem 36 tys. zł.

Obsługę administracyjną komisji egzaminacyjnej w ramach obowiązków służbowych wykonują pracownicy Komendy Głównej PSP, a ich nakład pracy można oszacować na poziomie 5% rocznego wymiaru pracy. Na podstawie rocznego wynagrodzenia brutto zaangażowanych pracowników koszt można wyliczyć na poziomie ok. 3,3 tys. zł. Dodatkowymi kosztami ponoszonymi w związku z organizacją egzaminów są głównie koszty wydruku i wysyłki korespondencji do kandydatów i rzeczoznawców oraz wydruku testów egzaminacyjnych. Warunki lokalowe niezbędne do przeprowadzenia egzaminu lub sprawdzianu obecnie zapewniane są w ramach obiektów pozostających w dyspozycji KG PSP lub nieodpłatnie udostępnianych przez SGSP (w zależności od liczby osób przystępujących do egzaminu lub sprawdzianu). Przyjmując, że każdego roku do egzaminu przystępuje ok. 80 kandydatów oraz ok. 100 rzeczoznawców koszty wydruku i wysyłki zawiadomień o egzaminie oraz wydruku testów można oszacować na poziomie ok. 1,2 tys. zł. Łączne koszty przeprowadzenia egzaminów i sprawdzianów wynoszą zatem ok. 40,5 tys. zł. Projektowane zmiany nie zwiększą kosztów funkcjonowania komisji, natomiast mogą zwiększyć koszt obsługi organizacyjnej i administracyjnej egzaminu, przy czym wprowadzenie obowiązku wnoszenia przez kandydata opłaty egzaminacyjnej stanowiącej przychód funduszu centralnego Komendanta Głównego PSP powinna koszt ten rekompensować.

W dotychczasowej działalności komisji egzaminacyjnej nie było odwołań kandydatów od wyników egzaminu. Praktykowane jest, iż bezpośrednio po ogłoszeniu wyników komisja egzaminacyjna omawia test i podaje prawidłowe odpowiedzi, a kandydat ma prawo wglądu do sprawdzonego testu.

Tabela 14. Liczba uzgodnień projektów budowlanych z rzeczoznawcami ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w okresie od 2009 r. do I półrocza 2013 r.

Liczba uzgodnień:	2009	2010	2011	2012	2013*
- projektów budowlanych z rzeczoznawcami ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych:	8249	10011	9118	9057	4601
- dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:	40612	42983	41984	40625	-
w tym pozytywnych	36798	42977	39609	37402	-

* I półrocze 2013 r.

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej oraz Główny Inspektor Sanitarny

Liczbę uzgodnionych projektów budowlanych można określić na podstawie zawiadomień o uzgodnieniu projektów budowlanych przesyłanych do komend wojewódzkich PSP przez rzeczoznawców. Tabela 14 przedstawia informacje o liczbie uzgodnień projektów budowlanych z rzeczoznawcami ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz, dla porównania, liczbę uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Według stanu na wrzesień 2013 r. w wykazie rzeczoznawców ds. sanitarnohigienicznych były 362 osoby, w tym 81 z uprawnieniami w zakresie – N „bez ograniczeń”, 17 z uprawnieniami w zakresie – BP „budownictwo przemysłowe”, 53 z uprawnieniami w zakresie – BO „budownictwo ogólne bez obiektów ochrony zdrowia”, 11 z uprawnieniami w zakresie – BOS „budownictwo ogólne z obiektami ochrony zdrowia”, 200 z uprawnieniami w zakresie – BPiO „budownictwo przemysłowe i ogólne bez obiektów ochrony zdrowia”.

Tabela 15. Aktualne wymogi i proponowane zmiany dotyczące osób niezatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Aktualne wymogi:

osoby wykonujące czynności polegające na zapobieganiu, powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru (tzw. „specjaliści ochrony przeciwpożarowej”):	
<ul style="list-style-type: none"> – tytuł zawodowy inżyniera pożarnictwa lub – wykształcenie wyższe na kierunku inżynieria bezpieczeństwa pożarowego albo – wykształcenie wyższe i ukończone szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej 	<p>osoby wykonujące wyłącznie czynności wynikające z obowiązków właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu (tzw. „inspektorzy ochrony przeciwpożarowej”):</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykształcenie co najmniej średnie i ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub – tytuł zawodowy technika pożarnictwa

Proponowane zmiany:

osoby wykonujące czynności polegające na zapobieganiu, powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru (tzw. „specjaliści ochrony przeciwpożarowej”):	
<ul style="list-style-type: none"> – tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa lub – wykształcenie wyższe na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskane w Szkole Głównej Służby Pożarniczej 	<p>osoby wykonujące wyłącznie czynności wynikające z obowiązków właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu (tzw. „inspektorzy ochrony przeciwpożarowej”):</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykształcenie co najmniej średnie i ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub – tytuł zawodowy technika pożarnictwa

Liczbę osób, które ukończyły szkolenia specjalistów i inspektorów ochrony przeciwpożarowej w poszczególnych latach okresu 2010–2012, zawiera Tabela 16. Koszt szkolenia specjalistów ochrony ppoż. wynosi ok. 3,2 tys. zł od osoby, zaś koszt szkolenia inspektorów ochrony ppoż. wynosi ok. 1,3 tys. zł.

Tabela 16. Liczba osób, które ukończyły szkolenia specjalistów i inspektorów ochrony przeciwpożarowej w poszczególnych latach okresu 2010–2012

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Szkolenie specjalistów ochrony ppoż.	-	-	236	186	216	45
Szkolenie inspektorów ochrony ppoż.	946	4 808	3 784	3 130	3 292	2 333

* Stan na koniec października 2013 r.

Źródło: Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

4.2. Deregulacja dostępu do zawodu pracownika artystycznego

Zakres deregulacji w dostępie do zawodu pracownika artystycznego przedstawia Tabela 17. Przez jednostki kultury, w których zatrudnieni są pracownicy artystyczni, rozumiane są instytucje, które w zakresie swej działalności jako zadanie główne mają zapisaną działalność w obszarze kultury w postaci m.in.:

- artystyczna i literacka działalność twórcza,
- działalność obiektów kulturalnych,
- pozostała działalność rozrywkowa, gdzie indziej nie sklasyfikowana,
- działalność bibliotek i archiwów,
- działalność muzeów i ochrona zabytków.

Tabela 17. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu pracownika artystycznego

Stan obecny:	Stan postulowany:
<ul style="list-style-type: none"> • brak definicji legalnej pracownika artystycznego, • wskazanie szczegółowych praw i obowiązków twórcy/artysty ograniczone do podmiotów zatrudnionych w instytucjach artystycznych, • wykaz stanowisk pracy w instytucjach artystycznych i pozostałych instytucjach kultury określa w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, • warunki i sposób wynagradzania pracowników w instytucjach kultury, w tym minimalne wynagrodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie definicji legalnej pracownika artystycznego uwzględniającej szczegółowe prawa i obowiązki, • zachowanie statusu pracowniczego ze względu na charakter świadczonej pracy a nie miejsce zatrudnienia (dodatkowe wynagrodzenie za działalność twórczą, ekwiwalent za używanie własnych narzędzi pracy), • wykaz stanowisk pracy w instytucjach kultury określa dyrektor danej instytucji, • warunki i sposób wynagradzania pracowników w instytucjach kultury

<p>zasadnicze na poszczególnych stanowiskach pracy określa w drodze rozporządzenia właściwy minister ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracownik artystyczny może otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, w szczególności za udział w określonej roli w przedstawieniu lub koncercie, za reżyserię, scenografię, choreografię lub kierownictwo muzyczne przedstawienia. 	<p>określa dyrektor danej instytucji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracownik artystyczny może otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, w szczególności za udział w określonej roli w przedstawieniu lub koncercie, za reżyserię, scenografię, choreografię lub kierownictwo muzyczne przedstawienia lub współtworzenie utworu audiowizualnego w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
---	--

Obszar kultury jest zdominowany przez podmioty publiczne. Liczba instytucji kultury prowadzonych przez podmioty sektora prywatnego jest niewielka i około dziesięciokrotnie mniejsza niż liczba instytucji prowadzonych przez podmioty sektora publicznego (według danych Narodowego Centrum Kultury). Zatem można założyć, że na blisko 14 tys. instytucji, zaledwie ok. 1400 to podmioty o charakterze niepublicznym, z czego największą część stanowią kina i galerie⁵.

Tabela 18. Instytucje artystyczne wg rodzajów w 2011 r.

teatry dramatyczne	104	60,1%
teatry muzyczne	25	14,5%
filharmonie, orkiestry, chóry	41	23,7%
zespoły pieśni i tańca	3	1,7%
razem	173	100,0%

* Kategoria potencjalnie obejmuje zarówno publiczne, jak i prywatne podmioty – w raporcie GUS nie wyodrębniono podmiotów prywatnych, samorządowych i niesamorządowych.

Tabela 19. Publiczne (samorządowe i niesamorządowe) instytucje kultury w 2011 r.

biblioteki publiczne	2608
filie biblioteczne	5682
domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	3424
muzea i oddziały muzealne	682
instytucje paramuzealne	72
galerie*	201
kina*	455
teatry dramatyczne*	104
teatry muzyczne*	25
filharmonie, orkiestry, chóry*	41
zespoły pieśni i tańca*	3
ogółem	13297

* Kategoria potencjalnie obejmuje zarówno publiczne, jak i prywatne podmioty – w raporcie GUS nie wyodrębniono podmiotów prywatnych, samorządowych i niesamorządowych.

⁵ Wszystkie poniższe zestawienia sporządzono na podstawie publikacji *Kultura w 2011 r.*, GUS, Warszawa 2012.

Tabela 20. Zestawienie danych dot. zatrudnienia pracowników artystycznych w instytucjach kultury w Polsce w 2013 r.

Zestawienie danych dot. zatrudnienia pracowników artystycznych w instytucjach kultury w Polsce* w 2013 r.				
Kategoria jst	Typ IK	Liczba IK	Liczba ogółem zatrudnionych pracowników w ramach stosunku pracy	Liczba zatrudnionych pracowników artystycznych w ramach stosunku pracy
GMINY	IA związane z muzyką	61	497	454
	IA związane ze słowem	32	772	224
	Inne IK zatrudniające pracowników artystycznych	702	7 451	1 152
SUMA		795	8 720	1 830
POWIATY, MIASTA NA PRAWACH POWIATU	IA związane z muzyką	28	1 569	956
	IA związane ze słowem	35	1 804	600
	Inne IK zatrudniające pracowników artystycznych	42	1 004	97
SUMA		105	4 377	1 653
WOJEWÓDZTWO	IA związane z muzyką	31	5 124	2 949
	IA związane ze słowem	31	4 528	748
	Inne IK zatrudniające pracowników artystycznych	202	2 312	227
SUMA		264	11 964	3 924
RAZEM		1 164	25 061	7 407

* Powyższe dane zostały zebrane na podstawie ankiety przygotowanej przez MKiDN i nie obejmują wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Wojewoda świętokrzyski nie przekazał informacji dotyczących zatrudnienia pracowników artystycznych w wojewódzkich instytucjach kultury. Wojewoda podkarpacki przekazał dane ze 124 jednostek samorządu terytorialnego na 182 istniejące. Podobna sytuacja dotyczy województwa łódzkiego. W województwie dolnośląskim jest 26 powiatów oraz 4 miasta na prawach powiatu. Na ankietę odpowiedziało 8 powiatów i 3 miasta. W województwie dolnośląskim na 170 gmin na ankietę odpowiedziało 105 gmin.

Tabela 21. Zestawienie danych dot. zatrudnienia pracowników artystycznych w państwowych instytucjach kultury, dla których organizatorem jest MKiDN w 2013 r.

Zestawienie danych dot. zatrudnienia pracowników artystycznych w państwowych instytucjach kultury, dla których organizatorem jest MKiDN w 2013 r.		
Typ IK	Liczba ogółem zatrudnionych pracowników w ramach stosunku pracy	Liczba zatrudnionych pracowników artystycznych w ramach stosunku pracy
IA związane z muzyką	1 470	657
IA związane ze słowem	438	131
RAZEM	1 908	788

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Projektowana regulacja nie powoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia przychodów w budżecie państwa i budżetach jst. Umożliwi natomiast racjonalną i dostosowaną do realnych potrzeb instytucji kultury gospodarkę środkami publicznymi w części przeznaczoną na wynagrodzenia.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wprowadzane gwarancje dla pracownika artystycznego uzależniające nabycie tego statusu bez względu na miejsce zatrudnienia, przy jednoczesnym pozostawieniu swobody pracodawcom do kształtowania wykazu stanowisk pracy de facto na zasadach kodeksowych, powinny spowodować przyływ tej kadry także do innych niż artystyczne instytucji kultury. W zależności od lokalnego zapotrzebowania na rodzaj oferowanych usług kulturalnych, pracodawca będzie mógł zatrudnić np. w domu czy ośrodku kultury, świetlicy (a więc instytucji nieartystycznej) np. aktora czy muzyka, nie pozbawiając go statusu pracownika artystycznego.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki

Przedmiotowy akt prawny nie będzie miał wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Przedmiotowy akt prawny nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Przykładowe dobre praktyki w zakresie regulacji dostępu do wykonywania zawodu w innych krajach

Przepisy regulujące dostęp do zawodu pracownika artystycznego w krajach Unii Europejskiej są zróżnicowane i trudno porównywalne z regulacjami obowiązującymi w prawie polskim. Poniżej przedstawiono kilka przykładowych regulacji.

Tabela 22. Regulacja zawodu pracownika artystycznego w innych krajach UE

Lp.	Kraj	Regulacje
1	Francja	<p>Nie ma jednej ustawy regulującej status artystów. Zatrudnianie artystów (teatr, taniec, muzyka, inne sztuki widowiskowe) jest jednolite i opiera się na dwóch systemach:</p> <ul style="list-style-type: none">• zatrudnienia stałego w ograniczonej liczbie zespołów państwowych,• systemu <i>intermittens du spectacle</i> czyli specjalnego systemu obejmującego artystów oraz obsługę techniczną pracującą w sztukach widowiskowych. <p>Druga kategoria zasadniczo zatrudniana jest na kontrakty krótkoterminowe, a warunki i stawki ustalane są w ramach krajowych porozumień pomiędzy związkami zawodowymi i pracodawcami.</p> <p>Grupę pracującą w sektorze sztuk widowiskowych można podzielić na 3 podgrupy:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>intermittents</i> w sytuacji niestabilnej – 27% całości sektora kultury (najczęściej aktorzy, muzycy, tancerze, asystenci techniczni),• stała kadra – 9% sektora kultury (z tego 80% w przemyśle audiowizualnym, a pozostałe 20% w innych sztukach widowiskowych – najczęściej to kadra zarządzająca i techniczna),• <i>intermittents</i> o stabilnej sytuacji – 8% całości sektora kultury (najczęściej przemysł audiowizualny). <p>Trzeba zaznaczyć, że co do godzin przepracowanych w ramach umowy krótkoterminowej wliczane są również godziny dydaktyczne, urlopy macierzyńskie oraz chorobowe, a system ten jest wsparty dodatkowymi formami pomocy, np. dotacje na doksztalcanie się, doradztwo zawodowe, zasiłki na zmianę miejsca zamieszkania, zasiłki losowe itp.</p> <p>Państwo i samorządy terytorialne wspierają sceny narodowe w ramach celowych kontraktów trzyletnich budowanych wokół artystycznego projektu dyrektora. Sieć ta liczy około 60 scen narodowych mających charakter interdyscyplinarne.</p> <p>Tytuł prawny sceny narodowej zostaje przyznany przez ministra kultury na okres obejmujący cztery sezony artystyczne. Finansowanie odbywa się poprzez kontrakty celowe obligujące do dostosowania sceny narodowej do oczekiwań ogólnokrajowych. W razie niespełnienia tego warunku tytuł może być wycofany.</p> <p>Funkcjonuje ok. 38 orkiestr państwowych, samorządowych i współprowadzonych – muzycy zatrudnieni na bezterminowe umowy o pracę, 6 teatrów narodowych, przy czym tylko jeden utrzymuje stały zespół artystów, inne instytucje lub opery o charakterze narodowym zatrudniają artystów tańca na umowy o pracę – (po okresie próbnym). Tancerze opery paryskiej mają specjalne przywileje przejścia na emeryturę państwową w wieku 40–42 lat.</p>
2	Niemcy	<p>Działalności artystycznej nie reguluje oddzielna ustawa. Obowiązują ustawy federalne gwarantujące minimalne prawa pracowników (tj. np. ustawa o wymiarze czasu pracy, ustawa o minimalnym wymiarze urlopu, Kodeks cywilny, ustawa o zatrudnieniu tymczasowym). Niemniej, bardzo rozwinięty jest system prawa pracy regulowanego umowami zbiorowymi wiążącymi pracowników i pracodawców w trybie bezwzględnie obowiązującym, a</p>

	<p>określającymi dla grup artystów warunki zatrudnienia. Dla takich dziedzin, jak radio, film, teatr i muzyka, zawarte są następujące umowy zbiorowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umowa zbiorowa dla muzyków w orkiestrach symfonicznych, • umowa zbiorowa dla członków orkiestr zdrojowych, • umowa zbiorowa dla muzyków i dyrektora zespołu, • umowa zbiorowa dla artystów estradowych, • umowa dla grup tanecznych, • umowa dla członków chóru opery na scenach stacjonarnych, • umowa o obowiązku przekazywania informacji (reguluje tzw. zwyczaje sceniczne), • umowa zbiorowa dla urzędników służby cywilnej Niemiec – dla artystów pracujących na rzecz kultury komunalnej. <p>Kultura finansowana jest zasadniczo przez miasta i landy. Od 1998 r. pośredniczy w tym Komisja Federalna ds. Kultury i Mediów (odpowiednik ministerstwa kultury).</p> <p>Funkcjonuje ok. 80 teatrów muzycznych, 30 orkiestr filharmonicznych i 13 orkiestr radiowych finansowanych ze środków publicznych z udziałem prywatnych. Co do zasady, po rocznym lub dwuletnim okresie próbnym i pozytywnej ocenie (także pozostałych — członków orkiestry) muzycy (instrumentaliści i chórzyści) zatrudniani są na czas nieokreślony. Zespoły teatralne i baletowe, a także zespoły tańca współczesnego zatrudniają artystów na kontrakty roczne lub dwuletnie, z tym że artyści sceniczni (w tym artyści zespołów teatralnych, baletowych i tańca współczesnego) mają możliwość zatrudnienia na czas nieokreślony po 14 sezonach pracy. Soliści śpiewacy pracują w operach w systemie sezonowym i po 15 latach w instytucji automatycznie przechodzą na umowę na czas nieokreślony. W teatrach dominują stałe etaty.</p>
--	--

4.3. Deregulacja dostępu do zawodu muzealnika

Zakres deregulacji zawodu muzealnika przedstawia Tabela 23.

Tabela 23. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu muzealnika oraz specjalistów zawodów dotyczących działalności muzealniczej zatrudnionych w muzeach

Stan obecny:	Stan postulowany:
<p>Zawodową grupę muzealników tworzą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asystenci, • adiunkci, • kustosze, • kustosze dyplomowani <p>zatrudnieni w muzeach na stanowiskach związanych z działalnością podstawową.</p>	<p>Zawodową grupę muzealników tworzą: pracownicy zatrudnieni w muzeach na stanowiskach, na których realizuje się zadania związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzeniem i naukowym opracowywaniem zbiorów, • urządzeniem wystaw i udostępnianiem zbiorów do celów edukacyjnych i naukowych, • organizowaniem badań i ekspedycji naukowych, w tym archeologicznych, • prowadzeniem działalności edukacyjnej, artystycznej, upowszechniającej kulturę lub wydawniczej.

<p>W muzeach mogą być zatrudnieni specjaliści w innych zawodach związanych z działalnością muzealną.</p> <p>Starszy konserwator: wykształcenie wyższe wykonywanej specjalności Młodszy dokumentalista: wykształcenie średnie Młodszy renowator: wykształcenie średnie lub zasadnicze zawodowe oraz 2-letni staż pracy Przewodnik muzealny: wykształcenie średnie oraz szkolenie specjalistyczne</p>	<p>W muzeach mogą być zatrudnieni specjaliści zawodów dotyczących działalności muzealniczej realizujący zadania związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przechowywaniem i katalogowaniem gromadzonych zbiorów, • zabezpieczaniem i konserwacją zbiorów, w tym zabytków nieruchomych oraz nieruchomych obiektów kultury materialnej i przyrody, • zapewnieniem właściwych warunków zwiedzania i korzystania ze zbiorów. <p>Doprecyzowane zostały wymagania na stanowisko starszego konserwatora (dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich odpowiadających wykonywanej specjalności), zniesiono wymagania w odniesieniu do młodszego dokumentalisty, młodszego renowatora i przewodnika muzealnego.</p>
--	---

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, liczba zatrudnionych w muzeach w 2010 r. wynosiła 11 586 osób. Liczba osób zatrudnionych w zawodzie muzealnika to 2225, w tym 737 mężczyzn i 1488 kobiet.

Według danych za rok 2011 (nowsze dane nie są dostępne) liczba muzeów według organizatorów w sektorze publicznym wynosiła 682, w tym 61 muzeów, dla których organizatorem są organy administracji rządowej, a 558 to muzea samorządowe. Dane te obejmują liczbę muzeów liczonych wraz z oddziałami. Jeśli liczyć muzea bez oddziałów to liczba muzeów, dla których organizatorami są organy administracji rządowej wynosi 22, a liczba muzeów samorządowych 300 (wyliczenia wg wykazu prowadzonego przez MKiDN – stan bieżący).

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Proponowane rozwiązania w zakresie wprowadzenia instytucji ochrony prawnej rzeczy ruchomych nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Nie można jednak wykluczyć wpływu pośredniego, jednak nie w aspekcie obciążeń, a wyłącznie zysków sektora finansów publicznych. Jednym z celów projektowanej instytucji jest zwiększenie wymiany muzealnej i pozyskiwanie rzeczy ruchomych na wystawy czasowe. Poszerzenie oferty wystawienniczej polskich instytucji wpłynie na ilość i jakość planowanych wystaw, a co za tym idzie na zwiększenie wpływów z tytułu opłat za wstęp. Instytucje kultury są jednostkami sektora finansów publicznych, gospodarują samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz

prowadzą samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Koszty bieżącej działalności i zobowiązania pokrywane są z uzyskiwanych przychodów, które stanowią m.in. wpływy z prowadzonej działalności. Zwiększenie wpływów z tytułu opłat za wstęp może pozytywnie wpłynąć na sytuację finansową instytucji kultury.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Proponowane rozwiązania nie będą miały bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Nie można jednak pominąć pozytywnego efektu w tym zakresie, który może zostać osiągnięty poprzez wzrost wymiany muzealnej oraz liczby wystaw czasowych, które mogą skutkować zaangażowaniem większej liczby pracowników w organizację i obsługę takich wystaw, jak również stworzeniem nowych miejsc pracy w przemysłach kultury związanych z działalnością wystawienniczą.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki

Proponowane rozwiązania nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Proponowane rozwiązania nie będą miały bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny. Nie można jednak pominąć pozytywnego efektu w tym zakresie, który może zostać osiągnięty poprzez wzrost wymiany muzealnej oraz liczby wystaw czasowych organizowanych zarówno przez instytucje kultury, muzea niebędące instytucjami kultury, jak i innych organizatorów w rozumieniu PGuSP. Powyższy efekt może się przejawiać przede wszystkim we wzroście kapitału ludzkiego, co może być osiągnięte przede wszystkim poprzez zapewnienie szerszego dostępu do dóbr kultury. Należy również zwrócić uwagę na pozytywne efekty w sferze edukacji, jakie może przynieść zwiększenie liczby organizowanych wystaw czasowych. Proponowane rozwiązania, ułatwiające pozyskiwanie eksponatów na wystawy czasowe, mogą również skutkować rozwojem podmiotów je organizujących i aktywizacją lokalnych społeczności. Ponadto, mogą mieć one wpływ na rozwój przemysłów kultury związanych z działalnością wystawienniczą.

Przykładowe dobre praktyki w zakresie regulacji dostępu do wykonywania zawodu w innych krajach

Przepisy regulujące dostęp do zawodu muzealnika oraz innych zawodów związanych z działalnością muzealną w krajach Unii Europejskiej są zróżnicowane i trudno porównywalne z regulacjami obowiązującymi w prawie polskim. Poniżej przedstawiono kilka przykładowych regulacji:

Tabela 24. Regulacja zawodu muzealnika w innych krajach UE

Lp.	Kraj	Regulacja
1.	Wielka Brytania	<p>W Wielkiej Brytanii podmiot zarządzający Muzeum sam określa kwalifikacje, w tym rodzaj wykształcenia wymagany na danym stanowisku.</p> <p>Zasada ta obowiązuje w czterech muzeach brytyjskich, m.in. w Muzeum Wiktorii i Alberta w Londynie (narodowa instytucja kultury). W Muzeum istnieje system przepisów wewnętrznych regulujących kwalifikacje pracowników do wykonywania poszczególnych funkcji w Muzeum.</p> <p>W systemie tym pracownicy są zaszeregowani na podstawie doświadczenia, umiejętności i zakresu obowiązków do jednej z siedmiu wewnętrznych kategorii płacowych. Umowy o pracę na czas nieokreślony są rzadko spotykane. Znaczna część pracowników zatrudnionych jest na kontraktach terminowych, w trakcie których wykonanie pracy podlega ocenie, a po których zakończeniu następuje ostateczna ocena i decyzja Muzeum o podjęciu dalszej współpracy. Praca etatowa na czas nieokreślony stanowi przywilej dla niewielkiego grona pracowników, których wiedza i doświadczenie wpływa korzystnie na jakość pracy Muzeum.</p>
2.	Włochy	<p>Zawód muzealnika nie należy do zawodów regulowanych. Nabór odbywa się zwykle w drodze konkursowej.</p> <p>We Włoszech istnieje kilka stowarzyszeń zrzeszających muzea: m.in. Narodowe Stowarzyszenie Muzeów, Stowarzyszenie Muzeów Włoskiej Sztuki Współczesnej, Narodowe Stowarzyszenie Muzeów Nauki, Komitet Włoski Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM), które podejmują starania m.in. na rzecz uregulowania tych zawodów. W 2007 r. została opracowana Narodowa Karta Zawodów Muzealnych, podpisana przez przedstawicieli ww. stowarzyszeń, która ustala kodeks zasad dla zawodów muzealnych.</p> <p>Karta nie ma mocy prawnej i jej zasady nie zawsze są stosowane.</p>
3.	Czechy	Zawód nie znajduje się na liście zawodów regulowanych, nie jest też zdefiniowany w przepisach prawnych.
4.	Francja	Francja wprowadziła system licencjonowania stanowisk muzealnych. Zawód muzealnika ma wydzielone licencje (np. w zakresie konserwacji dzieł sztuki, ochrony obiektów o specjalnej wartości). Na stanowisko kustosa (fr. <i>conservateur</i>) wymagane są studia muzeologiczne (I lub II

		i III stopnia). Uprawnienia do wykonywania zawodu są odnawialne.
5.	Niemcy	Każdy land ustala własne regulacje, zgodnie z federalną ustawą o muzeach, w kwestii kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy w muzeum.
6.	Szwecja	W Szwecji funkcjonuje muzealnik, specjalista od muzealnictwa. Kierujący muzeum ogłasza np. konkurs na organizację wystawy lub projekt wystawy czasowej. Osoba, która wygrała konkurs zostaje zatrudniona wyłącznie na czas określony, służący realizacji przedsięwzięcia. Tak funkcjonujący system wykazuje się małą ilością etatów w muzeach i brakiem możliwości zapewnienia stałej pracy. Na ogół wymagane jest wykształcenie wyższe.

4.4. Deregulacja dostępu do zawodów rynku kapitałowego i towarowego

Przewidziana w projekcie ustawy deregulacja obejmuje następujące zawody:

- maklera papierów wartościowych,
- doradcę inwestycyjnego,
- agenta firmy inwestycyjnej,
- maklera giełd towarowych.

Zasady dostępu do zawodów maklera papierów wartościowych, doradcy inwestycyjnego i agenta firmy inwestycyjnej określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o obrocie instrumentami finansowymi”, zaś warunki dostępu do zawodu maklera giełd towarowych określa ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o giełdach towarowych”.

W obecnym stanie prawnym dostęp do powyższych zawodów uwarunkowany jest – co do zasady – posiadaniem pełnej zdolności do czynności prawnych, korzystaniem z pełni praw publicznych, niekaralnością za określone przestępstwa i złożeniem egzaminu z wynikiem pozytywnym przed odpowiednią komisją egzaminacyjną. W przypadku osoby nieposiadającej polskiego obywatelstwa do stwierdzenia pełni praw publicznych właściwe są przepisy prawa państwa, którego obywatelstwo posiada dana osoba.

W przypadku ubiegania się o wpis na listę maklerów papierów wartościowych z konieczności składania egzaminu zwolnione są osoby, których kwalifikacje zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz. U. Nr 87, poz. 954, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o zasadach uznawania kwalifikacji”.

Projektowana deregulacja zawodu maklera papierów wartościowych przewiduje możliwość zwolnienia z egzaminu osób, które uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych realizowanych na podstawie umowy zawartej między Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego a uczelnią. Ponadto, przewidziana jest dodatkowa ścieżka uzyskania wpisu na listę maklerów – osoby posiadające nadany przez instytucję zagraniczną tytuł, wskazany w rozporządzeniu, które zostanie wydane przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych na podstawie proponowanego brzmienia art. 129 ust. 4 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, będą mogły zdawać sprawdzian umiejętności zamiast egzaminu na maklera. Z kolei, katalog przestępstw uniemożliwiających uzyskanie wpisu na listę maklerów papierów wartościowych został rozszerzony o przestępstwa określone w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu maklera papierów wartościowych przedstawia szczegółowo Tabela 25.

Tabela 25. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu maklera papierów wartościowych

Obecne wymogi	Proponowane zmiany
Pełna zdolność do czynności prawnych	Bez zmian
Korzystanie z pełni praw publicznych	Bez zmian
Niekaralność za przestępstwa: <ul style="list-style-type: none"> • skarbowe, • przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, • określone w art. 305, 307 lub 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – <i>Prawo własności przemysłowej</i>, • określone w ustawie z dnia 26 października 2000 r. <i>o giełdach towarowych</i>, • określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o obrocie instrumentami finansowymi</i>. 	Rozszerzenie katalogu przestępstw uniemożliwiających uzyskanie wpisu na listę maklerów papierów wartościowych o przestępstwa: <ul style="list-style-type: none"> • określone w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. <i>o funduszach inwestycyjnych</i>, • określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych</i>.
Złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla maklerów – koszt egzaminu wynosi 500 zł (z konieczności składania egzaminu mogą być zwolnione osoby, których kwalifikacje zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii	Rozszerzenie możliwości zwolnienia z egzaminu na osoby, które: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych realizowanych na podstawie umowy zawartej między Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego a uczelnią, której jednostki organizacyjne uprawnione są do nadawania stopnia naukowego doktora

Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych).	<p>nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> uzyskały nadany przez instytucję zagraniczną tytuł, wymieniony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 129 ust. 4 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i zdały sprawdzian umiejętności.
---	--

Tabela 26. Porównanie obecnego i przyszłego znaczenia tytułów zawodowych nadawanych przez instytucje zagraniczne w postępowaniu o uzyskanie wpisu na listę maklerów lub doradców

Stan obecny	Stan proponowany
Zawody, w przypadku których uwzględnia się posiadanie określonego tytułu zawodowego w postępowaniu o wpis na listę:	
– doradca inwestycyjny	– doradca inwestycyjny – makler papierów wartościowych
Dodatkowe warunki uzyskania wpisu na listę przez posiadaczy zagranicznych tytułów zawodowych:	
<p>– zdanie sprawdzianu umiejętności, – pełna zdolność do czynności prawnych, – korzystanie z pełni praw publicznych, niekaralność za przestępstwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> skarbowe, przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, określone w art. 305, 307 lub 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – <i>Prawo własności przemysłowej</i>, określone w ustawie z dnia 26 października 2000 r. <i>o giełdach towarowych</i>, określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o obrocie instrumentami finansowymi</i>. 	<p>– bez zmian – bez zmian – bez zmian rozszerzenie katalogu przestępstw uniemożliwiających uzyskanie wpisu na listę o przestępstwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> określone w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. <i>o funduszach inwestycyjnych</i>, określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych</i>.
Warunki uznania tytułów nadawanych przez instytucje zagraniczne za tytuły uprawniające do zdawania sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu zawodowego:	
<p>– do uzyskania tytułu zagranicznego należy wykazać się wiedzą w zakresie zbliżonym do zakresu tematycznego obowiązującego na egzaminie składanym przed komisją powołaną przez Przewodniczącego KNF, – instytucja zagraniczna nadająca tytuł uznaje w prowadzonych przez siebie postępowaniach kwalifikacyjnych wynik egzaminu przed komisją powołaną przez Przewodniczącego KNF.</p>	<p>– bez zmian – uchylenie warunku wzajemnej uznawalności tytułów</p>

Tytuły nadawane przez instytucje zagraniczne uprawniające do zdawania sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu zawodowego:	
Certyfikowany Międzynarodowy Analityk Inwestycyjny (<i>Certified International Investment Analyst – CIIA</i>) nadawany przez Stowarzyszenie Certyfikowanych Międzynarodowych Analityków Inwestycyjnych (<i>Association of Certified International Investment Analysts – ACIIA</i>).	oczekuje się poszerzenia wykazu tytułów uprawniających do zdawania sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu zawodowego o kolejne tytuły w związku ze zniesieniem wymogu wzajemnej uznawalności.

Z egzaminu na doradcę zwolnione są osoby, których kwalifikacje zostały uznane na podstawie ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji. Natomiast osoby posiadające tytuł Certyfikowanego Międzynarodowego Analityka Inwestycyjnego (*Certified International Investment Analyst – CIIA*) nadawany przez Stowarzyszenie Certyfikowanych Międzynarodowych Analityków Inwestycyjnych (*Association of Certified International Investment Analysts – ACIIA*), muszą zdać sprawdzian umiejętności zamiast egzaminu na doradcę. W związku z projektowaną zmianą wytycznych do rozporządzenia (nowelizacja art. 129 ust. 4 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi), znoszącą zasadę wzajemnej uznawalności tytułu zagranicznego i krajowego, oczekuje się, że nowy akt wykonawczy będzie obejmował więcej tytułów uprawniających do zdawania sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu. Porównanie dotychczasowego i przyszłego znaczenia tytułów nadawanych przez instytucje zagraniczne w postępowaniu o uzyskanie wpisu na listę maklerów lub doradców przedstawia Tabela 26.

Projektowana deregulacja zawodu doradcy inwestycyjnego przewiduje dodatkowo możliwość zwolnienia z egzaminu osób, które uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych realizowanych na podstawie umowy zawartej między Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego a uczelnią. Podobnie jak w przypadku maklerów, katalog przestępstw uniemożliwiających uzyskanie wpisu na listę doradców inwestycyjnych został rozszerzony o przestępstwa określone w ustawie o funduszach inwestycyjnych oraz w ustawie o ofercie publicznej. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu doradcy inwestycyjnego opisuje szczegółowo Tabela 27.

W przypadku agenta firmy inwestycyjnej przewidywane jest przejście na model dostępu do zawodu i nadzoru bliższy temu, jaki obowiązuje w przypadku agentów ubezpieczeniowych – zgodnie z propozycją to reprezentowana przez agenta firma inwestycyjna będzie składała do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o wpisanie agenta do rejestru i będzie musiała zapewnić, że agent ten posiada odpowiednie doświadczenie

i spełnia inne warunki potrzebne do wykonywania w należyty sposób powierzonych czynności.

Tabela 27. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu doradcy inwestycyjnego

Obecne wymogi	Proponowane zmiany
Pełna zdolność do czynności prawnych	Bez zmian
Korzystanie z pełni praw publicznych	Bez zmian
<p>Niekaralność za przestępstwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skarbowe, • przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, • określone w art. 305, 307 lub 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – <i>Prawo własności przemysłowej</i>, • określone w ustawie z dnia 26 października 2000 r. <i>o giełdach towarowych</i> • określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o obrocie instrumentami finansowymi</i>. 	<p>Rozszerzenie katalogu przestępstw uniemożliwiających uzyskanie wpisu na listę doradców inwestycyjnych o przestępstwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określone w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. <i>o funduszach inwestycyjnych</i>, • określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych</i>.
<p>Złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla doradców – koszt egzaminu wynosi 500 zł;</p> <p>z konieczności składania egzaminu mogą być zwolnione następujące osoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • których kwalifikacje zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych; • które posiadają tytuł Certyfikowanego Międzynarodowego Analityka Inwestycyjnego (<i>Certified International Investment Analyst – CIIA</i>) nadawany przez Stowarzyszenie Certyfikowanych Międzynarodowych Analityków Inwestycyjnych (<i>Association of Certified International Investment Analysts – ACIIA</i>) i zdały sprawdzian umiejętności – koszt sprawdzianu wynosi 200 zł. 	<p>Bez zmian</p> <p>Rozszerzenie możliwości zwolnienia z egzaminu na doradcę inwestycyjnego o osoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • które uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych realizowanych na podstawie umowy zawartej między Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego a uczelnią, której jednostki organizacyjne uprawnione są do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych, • które posiadają inne tytuły nadawane przez instytucje zagraniczne, dotychczas nieuznawane w Polsce ze względu na niespełnienie warunku wzajemnej uznawalności, który zostaje uchylony.

W następstwie proponowanych zmian zniesiony zostanie dotychczasowy rejestr agentów firm inwestycyjnych i utworzone zostaną rejestry agentów, z którymi poszczególne

firmy inwestycyjne zawarły umowę o wykonywanie czynności pośrednictwa w zakresie prowadzonej działalności. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania czynności agenta firmy inwestycyjnej przedstawia Tabela 28.

Tabela 28. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania czynności agenta firmy inwestycyjnej

Obecne wymogi	Proponowane zmiany
Status agenta firmy inwestycyjnej jako przedsiębiorcy, który w przypadku osób fizycznych będących agentami firmy inwestycyjnej oznacza, co do zasady, wymóg pełnej zdolności do czynności prawnych.	Bez zmian
<p>Niekaralność za przestępstwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skarbowe, • przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, określone w art. 305, 307 lub 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – <i>Prawo własności przemysłowej</i>, • określone w ustawie z dnia 26 października 2000 r. <i>o giełdach towarowych</i>, • określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o obrocie instrumentami finansowymi</i>. 	<p>Rozszerzenie katalogu przestępstw uniemożliwiających uzyskanie wpisu na listę agentów o przestępstwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określone w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. <i>o funduszach inwestycyjnych</i>, • określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych</i>.
W przypadku osób fizycznych – posiadanie odpowiedniego poziomu wiedzy i doświadczenia zawodowego z zakresu usług pośrednictwa finansowego, obowiązujących przepisów prawa oraz standardów działalności firm inwestycyjnych, stwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w wyniku przeprowadzonego egzaminu (z egzaminu zwolnieni są maklerzy papierów wartościowych i doradcy inwestycyjni).	<p>Zniesienie egzaminu zdanego przed komisją egzaminacyjną dla agentów – firma inwestycyjna składająca wniosek o wpisanie osoby fizycznej do rejestru agentów załącza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opis dotychczasowego przebiegu pracy zawodowej lub prowadzonej działalności gospodarczej, • oświadczenie o nieuznaniu za winnego przestępstwa ze wskazanych kategorii, • wskazanie osoby lub osób z firmy inwestycyjnej, odpowiedzialnych za nadzór nad agentem firmy inwestycyjnej, • opinię, że dana osoba posiada odpowiedni poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego z zakresu usług pośrednictwa finansowego, obowiązujących przepisów prawa oraz standardów działalności firm inwestycyjnych (wymóg uznaje się za spełniony w przypadku maklerów, doradców i dotychczasowych agentów).
W przypadku osób prawnych lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości	Firma inwestycyjna składająca wniosek o wpisanie podmiotu do rejestru agentów

<p>prawnej – posiadanie doświadczenia z zakresu obrotu instrumentami finansowymi przez zainteresowany podmiot lub osoby kierujące jego działalnością oraz struktury organizacyjnej gwarantującej wykonywanie czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w sposób prawidłowy z dołożeniem należytej staranności.</p>	<p>załącza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oświadczenia osób kierujących działalnością podmiotu o nieuznaniu ich za winne przestępstwa ze wskazanych kategorii, • wskazanie osoby lub osób z firmy inwestycyjnej, odpowiedzialnych za nadzór nad agentem firmy inwestycyjnej, • opinię firmy inwestycyjnej, iż dany podmiot posiadany doświadczeniem z zakresu obrotu instrumentami finansowymi oraz strukturą organizacyjną gwarantuje wykonywanie czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w sposób prawidłowy z dołożeniem należytej staranności (wymóg uznaje się w przypadku podmiotów wpisanych do dotychczasowego rejestru agentów).
--	---

W obecnym stanie prawnym na listę maklerów giełd towarowych może być wpisana osoba fizyczna, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- 2) korzysta z pełni praw publicznych,
- 3) nie była uznana prawomocnym orzeczeniem za winnego m.in. przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
- 4) zdała egzamin przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych.

Projektowana zmiana ustawy znosi instytucję maklera giełd towarowych, a w związku z tym – również egzamin przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych. Towarowe domy maklerskie, domy maklerskie oraz przedsiębiorstwa energetyczne posiadające zezwolenie na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych (dokonujące we własnym imieniu transakcji, których przedmiotem są m.in. energia elektryczna, limity wielkości produkcji i emisji zanieczyszczeń oraz prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia i ze świadectwa efektywności energetycznej) będą musiały być reprezentowane w transakcjach giełdowych przez osoby, które spełniają wymagania 1–3 z powyższej listy (pełna zdolność do czynności prawnych, korzystanie z pełni praw publicznych i niekaralność) oraz dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków. Dotychczasowi maklerzy giełd towarowych z mocy ustawy zostaną uznani za osoby spełniające powyższe wymogi.

W przypadku osób wykonujących czynności:

- 1) oferowania w obrocie giełdowym praw majątkowych, których cena zależy od ceny lub wartości oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, paliw gazowych, mierników i limitów wielkości produkcji, emisji zanieczyszczeń lub praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia lub ze świadectw efektywności energetycznej – art. 38 ust. 2 pkt 1,
- 2) nabywania lub zbywania towarów giełdowych na cudzy rachunek, w tym dokonywania rozliczeń transakcji zleceniodawców – art. 38 ust. 2 pkt 2,
- 3) prowadzenia rachunków lub rejestrów towarów giełdowych w obrocie giełdowym (z wyłączeniem rzeczy oznaczonych co do gatunku) – art. 38 ust. 2 pkt 3,
- 4) doradztwa w zakresie obrotu giełdowego – art. 38 ust. 2 pkt 4,
- 5) zarządzania cudzym pakietem praw majątkowych na zlecenie – art. 38 ust. 2 pkt 5,
- 6) pośrednictwa w nabywaniu lub zbywaniu praw majątkowych, których cena zależy od ceny lub wartości oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, paliw gazowych, mierników i limitów wielkości produkcji, emisji zanieczyszczeń lub praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia lub ze świadectw efektywności energetycznej, w obrocie na zagranicznych giełdach towarowych – art. 38 ust. 2 pkt 6,
- 7) nabywania towarów giełdowych we własnym imieniu i na własny rachunek oraz wykonywania czynności określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie delegacji zawartej w art. 38e,

– obowiązek weryfikacji rękojmi będzie spoczywał na towarowych domach maklerskich. Towarowe domy maklerskie będą zobowiązane do zatrudnienia osób spełniających te wymogi w liczbie odpowiedniej do rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności oraz wewnętrznej struktury organizacyjnej.

Zakres proponowanych zmian, w odniesieniu do obecnych wymogów, przedstawia

Tabela 29.

Tabela 29. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania czynności sprawowanych obecnie przez maklerów giełd towarowych

Obecne wymogi dostępu do zawodu maklera giełd towarowych.	Proponowane wymogi wobec osób wykonujących czynności:
	<ul style="list-style-type: none"> • oferowania w obrocie giełdowym towarów giełdowych, • nabywania lub zbywania towarów giełdowych na cudzy rachunek, w tym dokonywania rozliczeń transakcji, • prowadzenia rachunków lub rejestrów towarów giełdowych,

	<ul style="list-style-type: none"> • doradztwa w zakresie obrotu giełdowego, • zarządzania cudzym pakietem praw majątkowych na zlecenie, • pośrednictwa w nabywaniu lub zbywaniu towarów giełdowych w obrocie na zagranicznych giełdach towarowych, • nabywania towarów giełdowych we własnym imieniu i na własny rachunek oraz wykonywania czynności określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie delegacji zawartej w art. 38e.
Pełna zdolność do czynności prawnych	Bez zmian
Korzystanie z pełni praw publicznych	Bez zmian
<p>Niekaralność za przestępstwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skarbowe, • przeciwko mieniu lub dokumentom, • gospodarcze, • fałszowania pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych, znaków towarowych, • określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o obrocie instrumentami finansowymi</i>, • określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych</i>, • określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. <i>o nadzorze nad rynkiem kapitałowym</i>, • określone w ustawie z dnia 26 października 2000 r. <i>o giełdach towarowych</i>, • określone w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. <i>o domach składowych</i>. 	Niekaralność za ten sam katalog czynów zabronionych z wyłączeniem przestępstwa określonego w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. <i>o domach składowych</i> (w związku z wykreśleniem domów składowych z listy podmiotów, które mogą być członkami giełdy towarowej).
Złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych – koszt egzaminu 500 zł (z konieczności składania egzaminu mogą być zwolnione osoby posiadające uprawnienia i wykonujące zawód maklera giełd towarowych w państwie członkowskim UE, jeżeli ich kwalifikacje zostały uznane na zasadach określonych w przepisach o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych).	Zastąpienie egzaminu obowiązkiem weryfikacji przez towarowy dom maklerski (który zostanie zobowiązany do wprowadzenia i stosowania odpowiednich regulacji wewnętrznych w tym zakresie) rękojmi należytego wykonywania obowiązków (w szczególności posiadania odpowiedniej wiedzy, kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia) przez osoby wykonujące wyżej wymienione czynności.
Wpis na listę maklerów giełd towarowych dokonany przez Komisję Nadzoru Finansowego na wniosek zainteresowanego złożony w terminie 3 miesięcy od dnia egzaminu.	Maklerów wpisanych na listę maklerów giełd towarowych do dnia wejścia w życie proponowanej regulacji uznaje się za osoby spełniające wyżej wymienione wymogi.

Wpływ na sektor finansów publicznych

W obecnym stanie prawnym nadzór licencyjny oraz nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązków przez maklerów papierów wartościowych, doradców inwestycyjnych, agentów firm inwestycyjnych i maklerów giełd towarowych sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego (dalej „KNF”). Zgodnie z ustawą z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (art. 19 ust. 1), wydatki budżetu państwa związane z kosztami funkcjonowania KNF i Urzędu KNF są pokrywane z wpłat wnoszonych przez podmioty nadzorowane. W przypadku wyżej wymienionych zawodów, koszty nadzoru finansowane są z wpłat wnoszonych przez podmioty nadzorowane prowadzące działalność na rynku kapitałowym.⁶

Tabela 30. Wydatki i wpływy na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym w latach 2011 i 2012

	2011	2012
Planowane wydatki z tytułu kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym	38 508 tys. zł	39 077 tys. zł
Wpłaty podmiotów rynku kapitałowego na pokrycie kosztów nadzoru	41 059 tys. zł	39 730 tys. zł
Rzeczywiste wydatki z tytułu kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym	32 899 tys. zł	36 551 tys. zł
Różnica między wpłatami a wydatkami poniesionymi z tytułu kosztów nadzoru	+8 160 tys. zł +24,8%	+3 179 tys. zł +8,7%

Źródło: obliczenia własne na podstawie *Sprawozdania z działalności Komisji Nadzoru Finansowego w 2012 roku*

W ustawie budżetowej na 2011 r. wpłaty podmiotów rynku kapitałowego na pokrycie kosztów nadzoru zaplanowano w kwocie 38 508 tys. zł, zaś wpłaty zostały zrealizowane w kwocie 41 059 tys. zł. Ponieważ rzeczywiste koszty nadzoru nad rynkiem kapitałowym wyniosły 32 899 tys. zł, oznacza to, że wpłaty podmiotów rynku kapitałowego na pokrycie kosztów nadzoru były wyższe o 8 160 tys. zł, czyli o 24,8%, od rzeczywistych potrzeb. W roku 2012 planowane koszty nadzoru nad rynkiem kapitałowym wyniosły 39 077 tys. zł, zaś podmioty rynku kapitałowego wpłaciły kwotę 39 730 tys. zł na ten cel. Rzeczywiste wydatki z tytułu kosztów nadzoru wyniosły natomiast 36 551 tys. zł, co oznacza, że wpłaty były wyższe o 3 179 tys. zł, czyli o 8,7%, od rzeczywistych potrzeb.

⁶ Przepisy wykonawcze w zakresie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym zawarte są w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie opłat wnoszonych na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego przez podmioty nadzorowane prowadzące działalność na rynku kapitałowym (Dz. U. Nr 57, poz. 364).

Tabela 31. Wpływy i wydatki z tytułu organizacji egzaminów na maklerów, doradcę inwestycyjnego i agenta firmy inwestycyjnej w okresie od 2009 r. do I półrocza 2013 r.

Rok	Wpływy z opłat wnoszonych przez osoby przystępujące do egzaminu	Wydatki z tytułu organizacji egzaminów	Nadwyżka wpływów nad wydatkami	Relacja wpływów do wydatków
egzamininy na maklera papierów wartościowych				
2009	412 050	123 641	288 409	3,3
2010	459 150	121 273	337 877	3,8
2011	380 500	143 565	236 935	2,7
2012	363 000	79 128	283 872	4,5
2013*	154 000	36 642	117 358	4,2
egzamininy na doradcę inwestycyjnego				
2009	226 500	130 618	95 882	1,7
2010	229 500	134 797	94 703	1,7
2011	217 000	149 813	67 187	1,5
2012	213 000	77 745	135 255	2,7
2013*	123 500	41 503	81 997	3,0
egzamininy na agenta firmy inwestycyjnej				
2009	19 200	7 000	13 000	2,7
2010	4 000	3 003	997	1,3
2011	62 800	15 124	47 676	4,2
2012	96 000	37 919	58 081	2,5
2013*	36 000	12 406	23 594	2,9
egzamininy na maklera giełd towarowych				
2009	46 250	26 135	20 115	1,8
2010	54 250	38 559	15 691	1,4
2011	25 500	14 641	10 859	1,7
2012	69 000	22 238	46 762	3,1
2013*	34 500	14 658	19 842	2,4

* Dotyczy I kwartału 2013 r.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

W ramach nadzoru licencyjnego nad zawodami maklera papierów wartościowych, doradcy inwestycyjnego, agenta firmy inwestycyjnej i maklera giełd towarowych Przewodniczący KNF powołuje komisje egzaminacyjne⁷, które przeprowadzają egzaminy stanowiące sprawdzian teoretycznego przygotowania kandydatów do wykonywania zawodu oraz sprawdzian umiejętności⁸. Po złożeniu przez kandydata egzaminu z wynikiem pozytywnym lub uznaniu uprawnień do wykonywania zawodu KNF dokonuje wpisu na odpowiednią listę na wniosek zainteresowanego. Za udział w pracach komisji ich członkom przysługuje wynagrodzenie. Ponadto, Urząd KNF zapewnia obsługę administracyjno-biurową komisji egzaminacyjnych i ponosi z tego tytułu dodatkowe koszty (oprócz kosztów wynagrodzenia za udział w pracach komisji), takie jak wynagrodzenie z tytułu układania pytań, koszty wynajęcia sali na egzamin oraz koszty obsługi egzaminu przez dodatkowy personel, koszty obsługi informatycznej, ogłoszeń prasowych i cateringu. Za przystąpienie do egzaminu na maklera papierów wartościowych, na doradcę inwestycyjnego i na maklera giełd towarowych kandydaci wnoszą opłatę w wysokości 500 zł, do egzaminu na agenta firmy inwestycyjnej – 400 zł, zaś do sprawdzianu umiejętności – 200 zł. Opłaty za egzamin stanowią dochód budżetu państwa. Egzaminy, w zależności od zawodu, organizowane są jeden lub dwa razy w roku. Tabela 31 przedstawia wpływy i wydatki z tytułu organizacji egzaminów w okresie od 2009 r. do I półrocza 2013 r. Z zestawienia wynika, że wpływy z opłat pokrywają koszty organizacji egzaminów z dużym naddatkiem – w przypadku egzaminów na doradcę inwestycyjnego i maklera giełd towarowych wpływy z opłat były wyższe od wydatków poniesionych z tytułu organizacji egzaminów o ok. 80%, a w przypadku egzaminów na maklera papierów wartościowych – o ok. 250%.

Do zadań KNF należy również prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach o naruszenie przepisów prawa przez maklerów, doradców i agentów, w wyniku których może być podjęta decyzja o skreśleniu z odpowiedniej listy oraz – w przypadku maklerów i doradców – o zawieszeniu uprawnień do wykonywania zawodu na okres od

⁷ W przypadku egzaminów na maklera papierów wartościowych, na doradcę inwestycyjnego i na agenta firmy inwestycyjnej ustawa o obrocie instrumentami finansowymi stanowi, że komisja egzaminacyjna ma liczyć 6 członków (art. 128 ust. 6). W przypadku egzaminu na maklera giełd towarowych, zarządzenie nr 10 Przewodniczącego Komisji Papierów Wartościowych i Giełd z dnia 23 sierpnia 2001 r. w sprawie ustalenia trybu przeprowadzania egzaminów na maklerów giełd towarowych oraz opłat egzaminacyjnych (Dz. Urz. KPWiG Nr 4, poz. 36), stanowi, że w skład komisji egzaminacyjnej wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego i członkowie, a jeden z członków komisji egzaminacyjnej pełni funkcję sekretarza (§ 2).

⁸ Wobec osób posiadających tytuł Certyfikowanego Międzynarodowego Analityka Inwestycyjnego (*Certified International Investment Analyst* – CIIA) nadawany przez Stowarzyszenie Certyfikowanych Międzynarodowych Analityków Inwestycyjnych (*Association of Certified International Investment Analysts* – ACIIA) i ubiegających się o wpis na listę doradców inwestycyjnych wymagane jest stwierdzenie kwalifikacji w wyniku przeprowadzonego sprawdzianu umiejętności. Wspomniany sprawdzian umiejętności przeprowadzany jest przez komisję egzaminacyjną dla doradców inwestycyjnych.

3 miesięcy do 2 lat. Sankcje na maklerów papierów wartościowych i doradców inwestycyjnych mogą być również nałożone z powodu naruszenia zasad uczciwego obrotu lub interesów klientów, a na maklerów giełd towarowych – z powodu nienależytego wykonywania zawodu, jednak jak pokazują statystyki w okresie ostatnich 10 lat (Tabela 32) nie zostały nałożone żadne kary na tej podstawie.

Tabela 32. Liczba decyzji dotyczących zawieszenia uprawnień do wykonywania zawodu lub skreślenia z listy maklerów papierów wartościowych, doradców inwestycyjnych, agentów firm inwestycyjnych i maklerów giełd towarowych w latach 2003–2012

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Maklerzy papierów wartościowych:										
zawieszenia uprawnień do wykonywania zawodu, w tym z powodu:	2	4	6	6	2	-	2	1	1	3*
- naruszenia przepisów prawa lub regulaminów	2	4	6	6	2	-	2	1	1	3
- naruszenia zasad uczciwego obrotu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- naruszenia interesów klientów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
skreślenia z listy w tym z powodu:	74	12	3	2	2	2	4	-	-	1**
- naruszenia przepisów prawa lub regulaminów	1	7	3	1	2	1	4	-	-	1
- naruszenia zasad uczciwego obrotu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- naruszenia interesów klientów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- inne (jakie?)	73 – niewykonywanie zawodu przez 3 kolejne lata	2 – śmierć maklera; 3 – niewykonywanie zawodu przez 3 kolejne lata	-	1 – śmierć maklera	-	1 – śmierć maklera	-	-	-	-
Doradcy inwestycyjni:										
zawieszenia uprawnień do wykonywania zawodu, w tym z powodu:	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
- naruszenia przepisów prawa lub regulaminów	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-

- naruszenia zasad uczciwego obrotu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- naruszenia interesów klientów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
skreślenia z listy w tym z powodu:	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3*
- naruszenia przepisów prawa lub regulaminów	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
- naruszenia zasad uczciwego obrotu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- naruszenia interesów klientów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- inne (jakie?)	-	1 – niewykonywanie zawodu przez 3 kolejne lata	-	-	-	-	-	-	-	-
Agenci firmy inwestycyjnej (osoby fizyczne):										
skreślenia z listy z powodu naruszenia przepisów prawa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
skreślenia z listy z powodu niedochowania należytej staranności	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maklerzy giełd towarowych:										
zawieszenia uprawnień do wykonywania zawodu,	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
w tym z powodu:										
- naruszenia prawa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- nienależytego wykonywania zawodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
skreślenia z listy, w tym z powodu:	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
- popełnienia przestępstwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- niewykonywania zawodu przez 3 kolejne lata	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Jedna spośród wydanych decyzji nie jest ostateczna według stanu na dzień 30.06.2013 r.

** Decyzja nie jest ostateczna według stanu na dzień 30.06.2013 r.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

W związku z brakiem zindywidualizowanych danych za każde prowadzone postępowanie nie jest możliwe przedstawienie dokładnych kosztów nadzoru nad zawodami rynku kapitałowego i towarowego. Wykorzystując informacje dotyczące liczby pracowników Urzędu KNF zajmujących się w 2011 r. nadzorem nad zawodami rynku kapitałowego i towarowego oraz wydatków bieżących Urzędu KNF, można dokonać przybliżonego szacunku kosztów nadzoru nad wspomnianymi zawodami na poziomie 1 170 tys. zł (3,6% kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym), w tym kosztów bieżących w wysokości 1 045 tys. zł, a wydatków na wynagrodzenia i pochodne na poziomie 790 tys. zł.

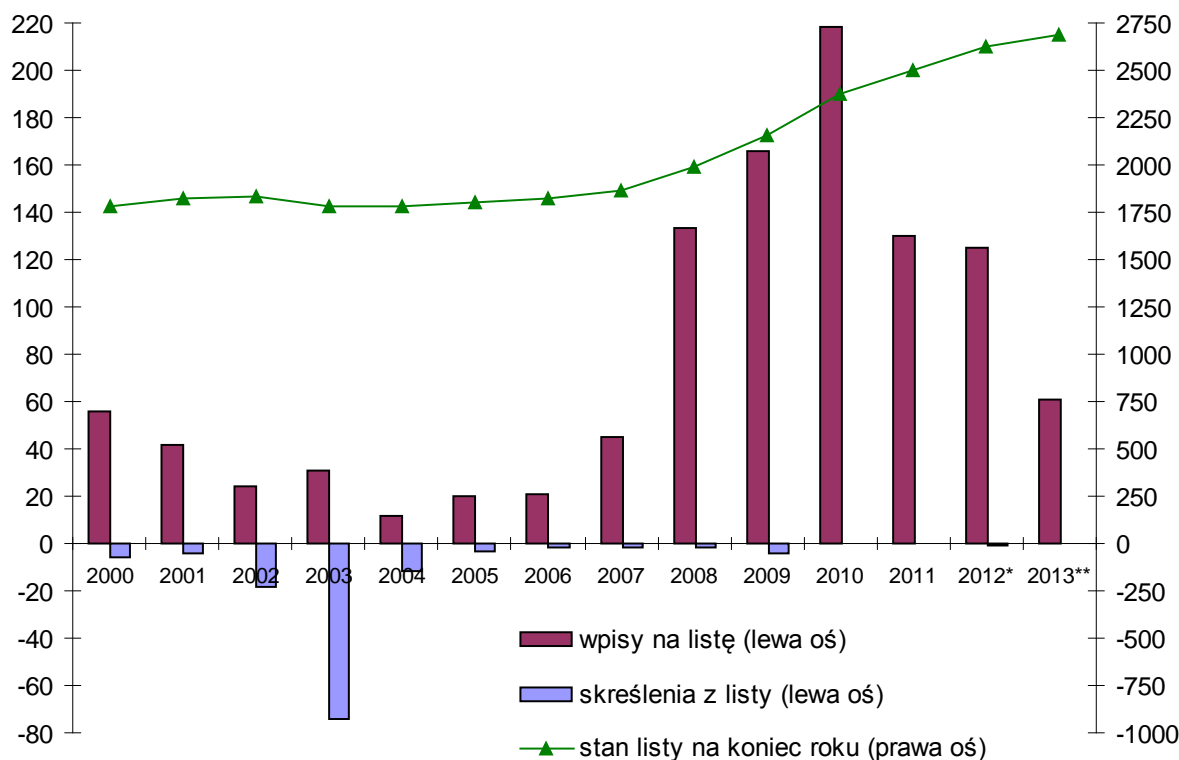
W wyniku proponowanych zmian zlikwidowane zostaną egzaminy na agenta firmy inwestycyjnej i maklera giełd towarowych, zaś większy ciężar odpowiedzialności za nadzór nad czynnościami wykonywanymi dotychczas przez wyżej wymienione kategorie podmiotów zostanie przeniesiony, odpowiednio, na firmy inwestycyjne i pracodawców. Likwidacji ma ulec również obowiązek prowadzenia przez KNF postępowań w sprawach skreślenia maklera giełd towarowych z listy albo zawieszenia jego uprawnień na skutek nienależytego wykonywania zawodu lub naruszenia prawa w związku z wykonywaniem zawodu, co oznacza, że organ nadzoru nie będzie ponosił wydatków na realizację tego zadania. Ponadto, w związku z wprowadzeniem alternatywnych ścieżek dostępu do zawodu maklera papierów wartościowych i doradcy inwestycyjnego można oczekiwać zmniejszenia liczby osób przystępujących do egzaminów zawodowych, a zwiększenia liczby kandydatów przystępujących do sprawdzianu umiejętności. W efekcie Urząd KNF będzie ponosił znacznie mniejsze wydatki na organizację egzaminu i jednocześnie spadną przychody z opłat egzaminacyjnych, jednak można oczekiwać, że będą one pokrywały koszty organizacji egzaminów.

Spodziewany efekt netto proponowanych zmian dla sektora finansów publicznych nie będzie znaczący. Oczekiwana korzyścią zmian dotyczących agentów firmy inwestycyjnej i maklera giełd towarowych będzie natomiast zwiększona efektywność nadzoru dzięki koncentracji czynności nadzorczych na podmiotach generujących najwyższe ryzyko (tj. firmach inwestycyjnych i towarowych domach maklerskich – zgodnie z zasadą nadzoru opartego na analizie ryzyka) oraz uniknięciu rozmywania odpowiedzialności.

Wpływ na rynek pracy

Liczba maklerów papierów wartościowych wpisanych na listę w ciągu 22 lat istnienia zawodu osiągnęła poziom 2688 osób (według stanu na 30 czerwca 2013 r.).⁹ Dynamikę liczby osób wpisanych na listę maklerów ilustruje Rysunek 1.

Rysunek 1. Liczba osób wpisanych na listę maklerów papierów wartościowych (wg stanu na koniec roku) oraz liczba dokonanych wpisów i skreśleń w okresie od 2000 r. do I półrocza 2013 r.

* Wydana w 2012 r. decyzja o skreśleniu maklera papierów wartościowych z listy nie była ostateczna według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.

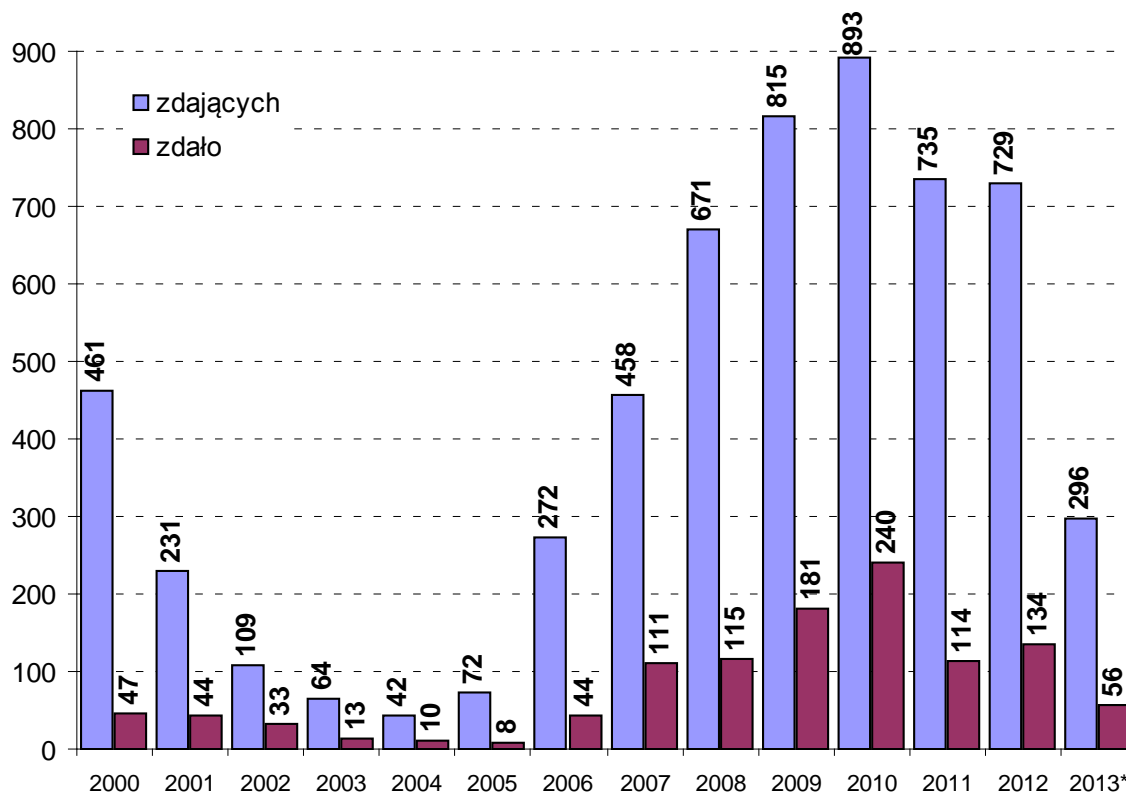
** I półrocze 2013 r.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

W rekordowym roku 2010 do egzaminu na maklera przystąpiły 893 osoby. Jednocześnie zdawalność tego egzaminu, będącego sprawdzianem teoretycznego przygotowania kandydata, w ciągu ostatnich 13 lat wyniosła poniżej 20%, co oznacza, iż jest on istotną barierą w dostępie do regulowanego zawodu maklera papierów wartościowych. Rysunek 2 przedstawia liczbę osób, które przystąpiły i które zdały egzamin na maklera w tym okresie.

⁹ Por. lista maklerów papierów wartościowych na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego: http://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/Rejestry_i_Ewidencje/index.html.

Rysunek 2. Liczba osób, które przystąpiły i które zdały egzamin na maklera papierów wartościowych (włączając egzamin uzupełniający) w okresie od roku 2000 do I półrocza 2013 r.

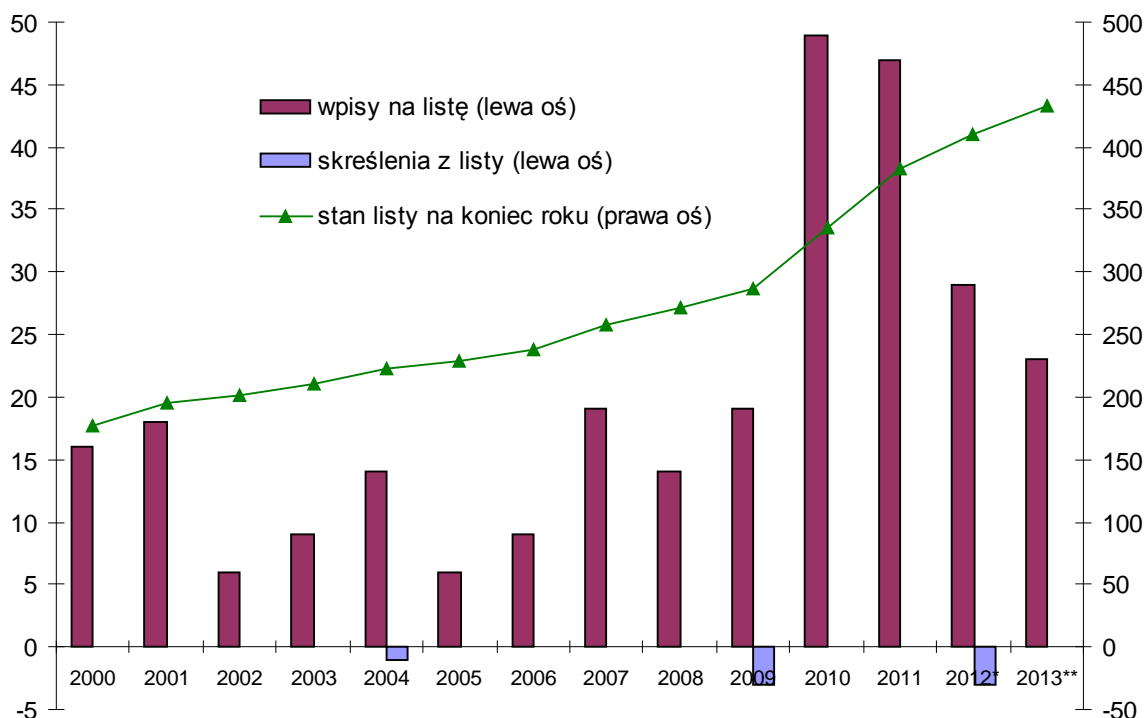

* I półrocze 2013 r.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Liczba osób wpisanych na listę doradców inwestycyjnych według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. wynosiła 433. Zmiany stanu liczebnego listy doradców inwestycyjnych ilustruje Rysunek 3.

Rysunek 3. Liczba osób wpisanych na listę doradców inwestycyjnych (wg stanu na koniec roku) oraz liczba dokonanych wpisów i skreśleń w okresie od roku 2000 do I półrocza 2013 r.

* Jedna z wydanych w 2012 r. decyzji o skreśleniu doradcy inwestycyjnego z listy nie była ostateczna według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.

** I półrocze 2013 r.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Egzamin na doradcę inwestycyjnego składa się z trzech etapów. Jednym z warunków uzyskania wpisu na listę doradców inwestycyjnych jest zdanie wszystkich trzech etapów egzaminu. Skumulowana zdawalność egzaminu na doradcę inwestycyjnego jest jeszcze niższa niż egzaminu na maklera papierów wartościowych i w okresie od roku 2009 wynosi poniżej 10%, przy znacznej zmienności zdawalności – od 3,8% dla cyklu egzaminów przeprowadzonych w okresie październik 2009 r. – luty 2010 r. do 18,2% dla kolejnego cyklu egzaminów z okresu marzec-sierpień 2010 r. Dane na temat zdawalności egzaminu przedstawia Tabela 33.

Tabela 33. Zdawalność egzaminów na doradcę inwestycyjnego w okresie od roku 2009 do sierpnia 2013 r.

Data egzaminu i etap	Liczba osób przystępujących do danego etapu egzaminu	Liczba osób, które zaliczyły dany etap egzaminu	Skumulowana zdawalność*
29.03.2009 1 etap	125	44	35,2%
17.05.2009 2 etap	68	13	6,7%

16.08.2009 3 etap	16	11	4,6%
11.10.2009 1 etap	136	36	26,5%
06.12.2009 2 etap	97	14	3,8%
21.02.2010 3 etap	19	19	3,8%
28.03.2010 1 etap	133	69	51,9%
23.05.2010 2 etap	88	39	23,0%
14.08.2010 3 etap	38	30	18,2%
17.10.2010 1 etap	92	59	64,1%
12.12.2010 2 etap	89	21	15,1%
13.03.2011 3 etap	30	17	8,6%
27.03.2011 1 etap	97	26	26,8%
21.05.2011 2 etap	75	19	6,8%
07.08.2011 3 etap	32	30	6,4%
30.10.2011 1 etap	109	65	59,6%
18.12.2011 2 etap	91	17	11,1%
04.03.2012 3 etap	18	17	10,5%
24.03.2013 1 etap	115	30	26,1%
12.05.2013 2 etap	53	24	11,8%
11.08.2013 3 etap	45	42	11,0%

* Skumulowana zdawalność oznacza iloczyn zdawalności kolejnych etapów egzaminu, począwszy od etapu 1.

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego

Zdawalność egzaminów na maklera i doradcę kształtuje się na niskim poziomie i charakteryzuje się dużą zmiennością w czasie. W roku 2000 i 2005 egzamin na maklera papierów wartościowych zdał co dziesiąty kandydat, zaś w roku 2002 zdawalność egzaminu wyniosła 30%. Do egzaminów na maklera i doradcę przystępują głównie osoby młode – studenci ostatnich lat studiów lub osoby, które niedawno ukończyły studia. Zainteresowanie zdobyciem licencji maklera papierów wartościowych głównie wśród osób młodych wraz ze zmiennością liczby kandydatów przystępujących do egzaminu oraz zmiennością poziomu jego zdawalności mają wpływ na strukturę wiekową osób wpisanych na listę maklerów. Niewielka liczba osób, które zdały egzamin na maklera w latach 2000–2006 (28 osób średniorocznie) jest przyczyną relatywnie małej liczby maklerów w wieku 30–34 lata (według stanu koniec 2012 r.) – ponad dwukrotnie mniejsza od liczby maklerów w wieku 25–29 lat. Dane o liczbie maklerów według wieku, w porównaniu z liczbą pracujących w sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz liczbą pracujących w gospodarce narodowej, przedstawia Tabela 34.

Tabela 34. Liczba maklerów papierów wartościowych według wieku w porównaniu z liczbą pracujących w sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz liczbą pracujących w gospodarce narodowej (stan na dzień 31 grudnia 2012 r.)

Przedział wiekowy	Maklerzy papierów wartościowych		Doradcy inwestycyjni		Pracujący w sekcji K*		Pracujący w gosp. nar.	
	l. osób	w relacji do osób w wieku 40–44 lata	l. osób	w relacji do osób w wieku 40–44 lata	tys. osób	w relacji do osób w wieku 40–44 lata	tys. osób	w relacji do osób w wieku 40–44 lata
poniżej 25 lat	145	23,7%	22	22,9%	26	66,7%	1135	59,9%
25–29 lat	457	74,7%	77	80,2%	95	243,6%	2087	110,1%
30–34 lata	218	35,6%	65	67,7%	76	194,9%	2271	119,8%
35–39 lat	325	53,1%	78	81,3%	63	161,5%	2246	118,5%
40–44 lata	612	100,0%	96	100,0%	39	100,0%	1896	100,0%
45–49 lat	520	85,0%	40	41,7%	38	97,4%	1752	92,4%
50–54 lata	232	37,9%	27	28,1%	27	69,2%	1863	98,3%
55–59 lat	85	13,9%	4	4,2%	23	59,0%	1532	80,8%
pow. 59 lat	33	5,39%	1	1,04%	11	28,2%	854	45,0%

* Sekcja K Polskiej Klasyfikacji Działalności wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 251, poz.1885) obejmuje działalność finansową i ubezpieczeniową.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (w zakresie liczby maklerów i doradców) oraz Główny Urząd Statystyczny (w zakresie liczby pracujących w gospodarce narodowej i w sekcji K)

Egzaminy na maklera papierów wartościowych i doradcę inwestycyjnego są również krytykowane przez praktyków rynku kapitałowego ze względu na teoretyczny charakter tych egzaminów. W opinii praktyków rzetelną i wszechstronną weryfikacją wiedzy i kompetencji osób pracujących na rynku kapitałowym może być jedynie ich praca¹⁰. W związku z tym wydaje się, że umiejętności, kwalifikacje i wiedzę fachową maklera i doradcy w najlepszy sposób może ocenić właśnie jego pracodawca. Ponadto, ze względu na zmieniające się warunki na rynku kapitałowym, wiedza i umiejętności osób pracujących w podmiotach rynku kapitałowego powinny być ustawicznie weryfikowane i w miarę konieczności uzupełniane przez pracodawców, którzy posiadają najlepsze rozeznanie w tym zakresie. Jedną z czynności nadzorczych nad podmiotami rynku kapitałowego powinna być kontrola procedur doboru kadr i weryfikacji kompetencji pracowników przez firmę inwestycyjną.

Pewne regulacje w zakresie weryfikacji kompetencji maklerów papierów wartościowych obowiązują już podmioty posiadające status członka giełdy, czyli m.in. firmy inwestycyjne zawierające transakcje giełdowe na rachunek własny lub na rachunek klienta. Każdy podmiot posiadający status członka giełdy musi wyznaczyć i zgłosić Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (dalej „GPW”) co najmniej jedną osobę pełniącą

¹⁰ Por. wypowiedź L. Sobolewskiego, prezesa Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w artykule „Jeden egzamin nie daje pełni umiejętności”, *Parkiet*, 5 czerwca 2010 r.

obowiązki maklera nadzorującego, która prowadzi listę maklerów giełdowych zatrudnionych w tym podmiocie i sprawuje nadzór nad tymi maklerami oraz weryfikuje kwalifikacje i doświadczenie maklerów giełdowych zgodnie z kryteriami określonymi w Szczegółowych Zasadach Obrotu Giełdowego. Zdanie egzaminu na maklera przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Przewodniczącego KNF – mimo jego niskiej zdawalności – nie wystarcza do uzyskania uprawnień maklera nadzorującego. Wymagane jest złożenie dodatkowego egzaminu organizowanego przez GPW z zakresu znajomości przepisów i obowiązujących na giełdzie procedur dotyczących zasad przekazywania na giełdę zleceń maklerskich i otrzymywania informacji na potrzeby obsługi notowań.

Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi wymaga w art. 83 zatrudniania przez firmy inwestycyjne, z wyjątkiem zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących na terytorium Polski działalność maklerską bez konieczności otwierania oddziału, co najmniej:

- jednego maklera papierów wartościowych – do wykonywania każdej z czynności maklerskich wymienionych w art. 69 ust. 2 pkt 1–3, 6 i 8 oraz ust. 4 pkt 1¹¹,
- jednego maklera papierów wartościowych lub jednego doradcę inwestycyjnego do wykonywania czynności doradztwa inwestycyjnego,
- dwóch doradców inwestycyjnych – do zarządzania portfelami instrumentów finansowych.

Ponadto, zgodnie z art. 45 ust. 4 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, doradcy inwestycyjni muszą być zatrudniani przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych do następujących czynności:

- zarządzania funduszami inwestycyjnymi, zarządzania zbiorczym portfelem papierów wartościowych oraz zarządzania portfelami instrumentów finansowych – w liczbie co najmniej dwóch,
- doradztwa inwestycyjnego – co najmniej jednego.

Powszechne towarzystwa emerytalne muszą zatrudniać co najmniej jednego doradcę inwestycyjnego do zarządzania aktywami otwartego funduszu (art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych), podobnie jak towarzystwa ubezpieczeń na życie oferujące ubezpieczenia na życie z funduszami kapitałowymi, które nie zlecają zarządzania aktywami podmiotom do tego uprawnionym (art. 156 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej).

¹¹ Wspomniane czynności to przyjmowanie i przekazywanie zleceń, nabywanie i zbywanie instrumentów finansowych na rachunek własny i na rachunek składającego zlecenie, oferowanie instrumentów finansowych, organizowanie alternatywnego systemu obrotu, przechowywanie i rejestrowanie instrumentów finansowych.

Firmy inwestycyjne zatrudniają (według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.) blisko 6 tys. pracowników, w tym 920 maklerów papierów wartościowych. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi stanowi, że do wykonywania każdej ze wskazanych czynności maklerskich firma inwestycyjna musi zatrudniać co najmniej jednego maklera, natomiast nie nakazuje, aby wszyscy pracownicy firmy inwestycyjnej wykonujący te czynności byli maklerami. Urząd KNF nie dysponuje informacjami ilu spośród tych pracowników wykonuje czynności maklerskie jako tzw. asystenci maklerów.

Tabela 35. Podstawowe statystyki rozkładu liczby pracujących w firmach inwestycyjnych według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.

Średnia liczba pracujących przypadająca na firmę inwestycyjną	69,7
Odchylenie standardowe liczby pracujących w firmach inwestycyjnych	92,1
Maksymalna liczba pracujących w jednej firmie inwestycyjnej	494,0
Minimalna liczba pracujących w jednej firmie inwestycyjnej	4,0

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Tabela 36 przedstawia informacje o liczbie maklerów papierów wartościowych wykonujących zawód w podziale na poszczególne rodzaje czynności wskazane w art. 125 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. Zdecydowana większość maklerów papierów wartościowych, tj. 85,8%, wykonuje w firmach inwestycyjnych, zgodnie z informacjami przekazanymi do Urzędu KNF, czynności stanowiące działalność maklerską, przy czym 62,1% maklerów wykonuje wyłącznie te czynności. Żaden makler papierów wartościowych nie wykonuje zawodu, prowadząc sprawy spółki jako komplementariusz lub wspólnik w spółce osobowej będącej domem maklerskim (art. 125 ust. 1a).

Tabela 36. Liczba maklerów papierów wartościowych wykonujących zawód w podziale na poszczególne rodzaje czynności według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.

L.p.	Rodzaj czynności	Maklerzy:	
		l. osób	%
1.	wykonywanie w firmie inwestycyjnej czynności stanowiących działalność maklerską	571	62,1%
2.	wykonywanie w firmie inwestycyjnej czynności związanych z rynkiem finansowym niestanowiących działalności maklerskiej	57	6,2%
3.	wykonywanie w firmie inwestycyjnej innych czynności związanych z obsługą klientów lub dostępem do rachunków prowadzonych dla klientów	32	3,5%
4.	wykonywanie lub nadzorowanie wykonywania czynności prowadzenia rachunków papierów wartościowych lub rachunków zbiorczych w banku	22	2,4%

	powierniczym		
5.	wykonywanie czynności związanych z zawieraniem umów o świadczenie usług przez firmę inwestycyjną lub umożliwiającą realizację tych umów	11	1,2%
6.	wykonywanie czynności wymienionych w pkt 1 i 2	93	10,1%
7.	wykonywanie czynności wymienionych w pkt 1 i 3	67	7,3%
8.	wykonywanie czynności wymienionych w pkt 1–3	56	6,1%
9.	wykonywanie czynności wymienionych w pkt 2 i 3	9	1,0%
10.	wykonywanie czynności wymienionych w pkt 1 i 5	2	0,2%
11.	Razem	920	100,0%

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Informacje o liczbie doradców inwestycyjnych zatrudnionych w zobowiązanych do tego instytucjach finansowych (firmach inwestycyjnych, towarzystwach funduszy inwestycyjnych, powszechnych towarzystwach emerytalnych i towarzystwach ubezpieczeń na życie oferujących ubezpieczenia na życie z funduszem kapitałowym) według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. przedstawia Tabela 37.

Tabela 37. Zatrudnienie doradców inwestycyjnych w zobowiązanych do tego instytucjach finansowych według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.

Rodzaj podmiotu	Liczba zatrudnionych doradców inwestycyjnych	Liczba podmiotów
Firmy inwestycyjne,	76	85 (w tym 48 firm zatrudniających doradców inwestycyjnych)
w tym do:		
– zarządzania portfelami instrumentów finansowych	65	
– wykonywania czynności doradztwa inwestycyjnego	11	
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	54	102
Powszechne towarzystwa emerytalne	13	26
Towarzystwa ubezpieczeń na życie oferujące ubezpieczenia na życie z funduszami kapitałowymi	24	28 (w tym 10 towarzystw zatrudniających doradców inwestycyjnych)

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

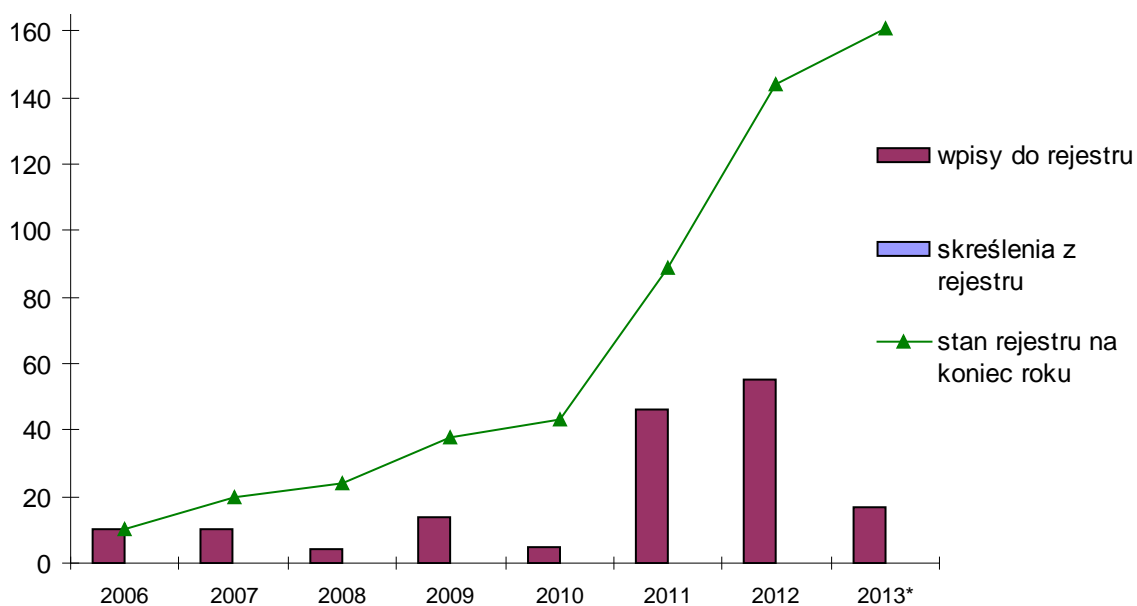
Projektowana deregulacja będzie miała wpływ na liczbę licencjonowanych maklerów papierów wartościowych i doradców inwestycyjnych dzięki dwóm efektom. Możliwość uzyskania wpisu na listę przez absolwentów studiów wyższych prowadzonych przez jednostki

organizacyjne uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych, umożliwiających nabycie wiedzy z zakresu dziedzin objętych zakresem egzaminu, odpowiednio, na maklera lub doradcę, powinna doprowadzić do zawarcia umów między Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego a uczelniami dysponującymi właściwym potencjałem dydaktycznym. O zapotrzebowaniu na tego rodzaju studia świadczy liczba kandydatów przystępujących corocznie do egzaminów na maklera i doradcę, wśród których dominują osoby młode – studenci lub osoby, które niedawno ukończyły studia. Na podstawie informacji o liczbie kandydatów przystępujących corocznie do egzaminów można szacować, że takie programy studiów cieszyłyby się zainteresowaniem ok. 100 osób rocznie w odniesieniu do każdego z tych zawodów. Należy jednak zaznaczyć, iż ze względu na konieczność zawarcia umowy z Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego uruchomienie programów przez uczelnie zależy również od skłonności do podjęcia współpracy między Urzędem KNF, komisjami egzaminacyjnymi (których opinii będzie musiał zasięgnąć Przewodniczący KNF) i zainteresowanymi jednostkami.

Druga możliwość uzyskania wpisu na listę, zarówno maklerów papierów wartościowych, jak i doradców inwestycyjnych, związana będzie z uzyskaniem odpowiedniego tytułu nadawanego przez instytucję zagraniczną i zdaniem sprawdzianu umiejętności. Oszacowanie liczby osób, które mogłyby skorzystać z tej ścieżki, będzie możliwe dopiero po wydaniu odpowiedniego rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych po nowelizacji wytycznych przewidzianej w projektowanej ustawie.

Institucja agenta firmy inwestycyjnej została wprowadzona do polskiego porządku prawnego w roku 2006, jednak w tymże roku żadna z osób przystępujących do egzaminu na agenta nie zdołała go zaliczyć. Zgodnie ze strategią rozwoju rynku kapitałowego „Agenda Warsaw City 2010” z roku 2004, celem stworzenia tej instytucji było „przybliżenie idei rynku kapitałowego potencjalnym inwestorom detalicznym wypełniając równocześnie funkcje promocyjne i edukacyjne”. Agentem firmy inwestycyjnej może być osoba fizyczna lub osoba prawna. Według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. liczba osób fizycznych wpisanych do rejestru agentów firm inwestycyjnych wyniosła 161, w tym 119 osób, które zdało egzamin na agenta firmy inwestycyjnej (pozostałe osoby to maklerzy papierów wartościowych, uznawani za spełniających warunki wpisu do rejestru agentów zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi). Zmiany liczby osób fizycznych wpisanych do rejestru agentów od roku 2006 przedstawia Rysunek 4.

Rysunek 4. Liczba osób fizycznych wpisanych do rejestru agentów firm inwestycyjnych (wg stanu na koniec roku) oraz liczba dokonanych wpisów i skreśleń w okresie od 2006 r. do I półrocza 2013 r.

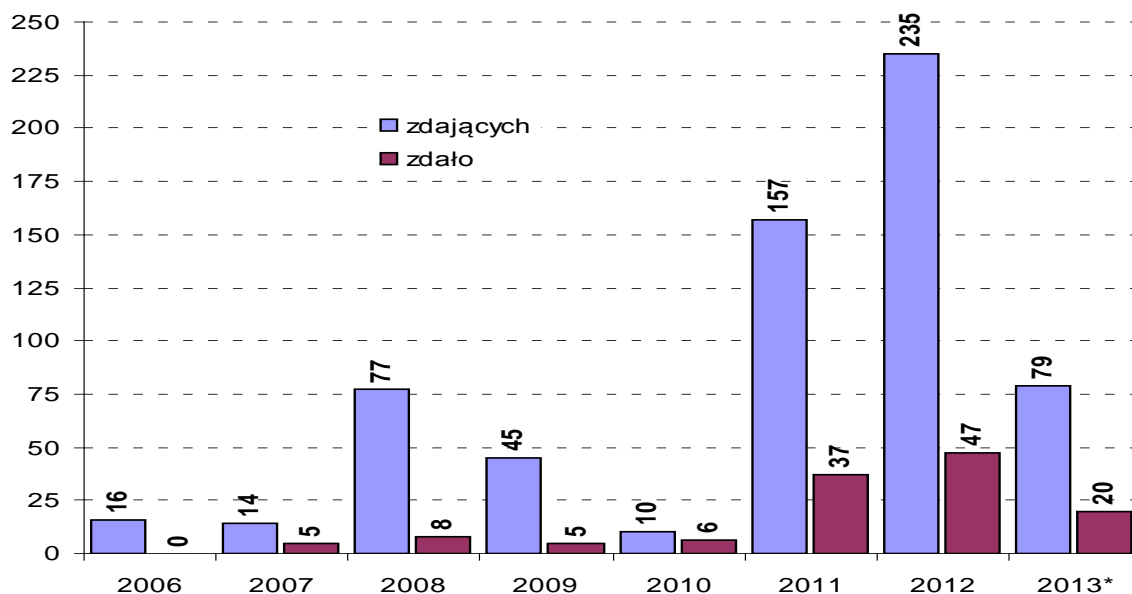
* I półrocze 2013 r.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Do rejestru agentów firm inwestycyjnych mogą zostać wpisane osoby, które zdały egzamin na agenta firmy inwestycyjnej oraz maklerzy papierów wartościowych i doradcy inwestyjni. W całym okresie, w jakim organizowane były dotychczas egzaminy na agenta firmy inwestycyjnej, egzamin ten zdawał co piąty kandydat.

Rysunek 5 przedstawia liczbę osób, które przystąpiły i które zdały egzamin na agenta firmy inwestycyjnej w tym okresie.

Rysunek 5. Liczba osób, które przystąpiły i które zdały egzamin na agenta firmy inwestycyjnej w całym okresie jego obowiązywania

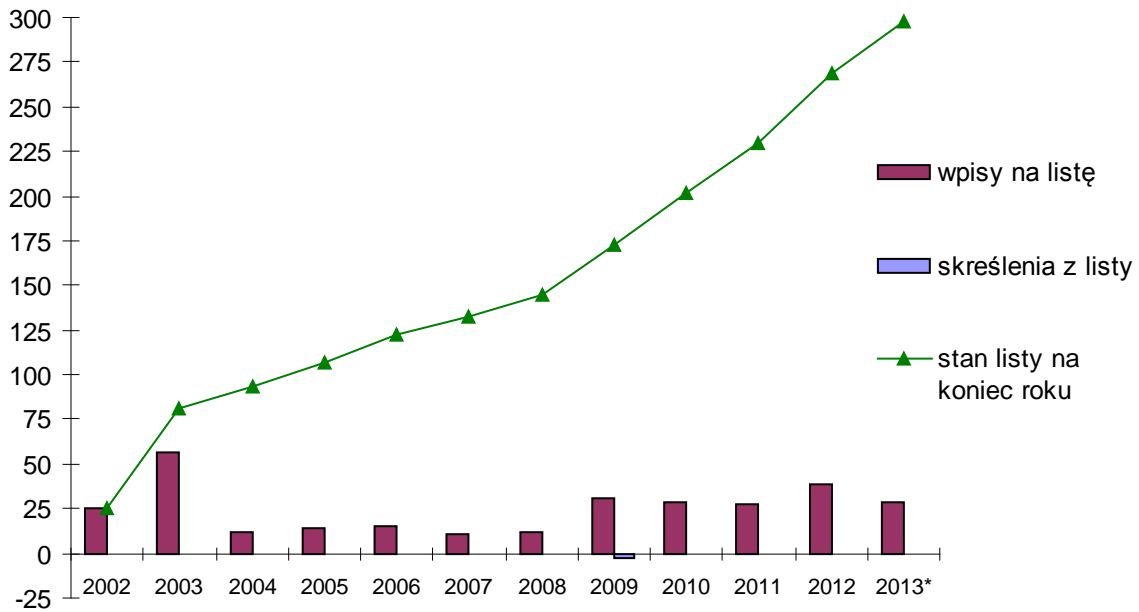
* I półrocze 2013 r.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

W związku z projektowanym przeniesieniem większej odpowiedzialności za działalność agenta na firmę inwestycyjną i likwidacją egzaminu na agenta, uwzględniając dotychczasowe zainteresowanie kandydatów zawodem agenta firmy inwestycyjnej, można oczekiwać wzrostu liczby osób fizycznych wpisywanych do rejestru agentów o ok. 100 rocznie w ciągu pierwszych 3 lat od wejścia w życie projektowanych przepisów.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. na listę maklerów giełd towarowych wpisanych było 298 osób, a zawód maklera giełd towarowych wykonywało 169 osób (dane uzyskane na podstawie informacji przekazanych przez maklerów giełd towarowych w wykonaniu obowiązku informacyjnego przewidzianego w art. 28 ust. 2 ustawy o giełdach towarowych). Zmiany stanu liczebnej listy maklerów giełd towarowych ilustruje Rysunek 6.

Rysunek 6. Liczba osób wpisanych na listę maklerów giełd towarowych (wg stanu na koniec roku) oraz liczba dokonanych wpisów i skreśleń w okresie od roku 2002 do I półrocza 2013 r.

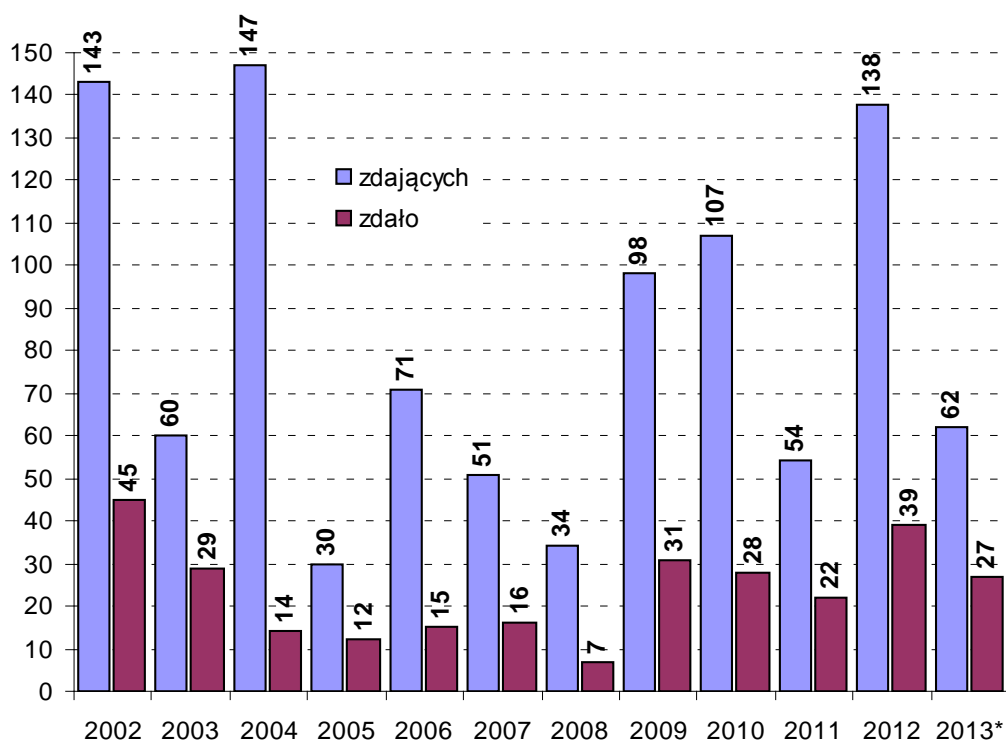
* I półrocze 2013 r.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Zdawalność egzaminu na maklera giełd towarowych w całym okresie jego obowiązywania, tj. od roku 2002, wyniosła 28,6% .

Rysunek 7 przedstawia liczbę osób, które przystąpiły i które zdały egzamin na maklera giełd towarowych w tym okresie.

Rysunek 7. Liczba osób, które przystąpiły i które zdały egzamin na maklera giełd towarowych w okresie od roku 2002 do I półrocza 2013 r.

* I półrocze 2013 r.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Mechanizmy funkcjonowania rynku kapitałowego w Polsce były projektowane na początku lat 90-tych XX w. – w gospodarce, w której od pięćdziesięciu lat nie funkcjonowała giełda papierów wartościowych, nie istniały instytucje rynku kapitałowego, a otoczenie prawne i rynkowe było całkowicie odmienne od obecnego. Stworzenie na nowo giełdy papierów wartościowych i instytucji rynku kapitałowego, takich jak depozyt papierów wartościowych, firmy inwestycyjne, banki powiernicze, wymagało zasobu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Ze względu na to, że na rynku nie było osób o odpowiednim doświadczeniu zawodowym i kwalifikacjach, gdyż instytucje rynku kapitałowego nie istniały w gospodarce socjalistycznej, w ustawie z dnia 22 marca 1991 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych zobowiązano Komisję Papierów Wartościowych

do organizacji egzaminów na maklera papierów wartościowych¹² jako formę sprawdzenia teoretycznego przygotowania do zawodu osób, które miałyby wykonywać czynności maklerskie (wspomniana ustawa wprowadziła również instytucję doradcy).

Przyjęta w 1991 r. formuła licencjonowania zawodu maklera papierów wartościowych wzorowana była na niemieckiej instytucji maklera kursowego. W polskim systemie nie wykształcił się jednak model maklera będącego członkiem giełdy i działającego samodzielnie – polski makler papierów wartościowych nie jest zawodem wolnym, gdyż wykonywany może być tylko w ramach działalności firmy inwestycyjnej¹³. Sama długość funkcjonowania systemu licencjonowania maklerów papierów wartościowych nie jest wyznacznikiem jego jakości ani argumentem przeciwko dostosowaniu do obecnego poziomu rozwoju rynku. Nie ulega wątpliwości, że rynek kapitałowy w Polsce jest dzisiaj na tyle rozwinięty, że państwo nie musi brać na siebie odpowiedzialności za dobór pracowników w firmach inwestycyjnych, które i tak podlegają nadzorowi¹⁴. Zgodnie z prowadzoną przez FTSE Group klasyfikacją rynków giełdowych w poszczególnych krajach, według stanu na wrzesień 2013 r. polski rynek został zaliczony do grupy zaawansowanych rynków wschodzących (*advanced emerging*) i jednocześnie został umieszczony na liście obserwacyjnej ze względu na możliwe przesunięcie do najwyższej grupy – rynków rozwiniętych¹⁵.

Proponowany w projekcie ustawy model dostępu do zawodów rynku kapitałowego uwzględnia to, że rynek kapitałowy w Polsce funkcjonuje od ponad 20 lat i wielu pracowników instytucji finansowych ma doświadczenie odpowiednie do wykonywania czynności maklerskich czy doradztwa inwestycyjnego. Drugą okolicznością uzasadniającą zmiany w dostępie tych zawodów jest wprowadzenie przez ustawę z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 84, poz. 455) do systemu szkolnictwa wyższego z początkiem roku akademickiego 2012/2013 Krajowych Ram Kwalifikacji, przewidującego m.in. opisanie kierunków studiów poprzez efekty kształcenia. Zmiana filozofii kształcenia spowodowana wprowadzeniem ram kwalifikacji umożliwi uznanie absolwentów określonych kierunków

¹² Pierwszy egzamin na maklera papierów wartościowych został przeprowadzony 15 czerwca 1991 r. W egzaminie tym udział wzięło 228 osób, a zdało go 35.

¹³ Wiesław Rozłucki „Nie likwidujemy zbyt szybko licencji dla maklerów”, *Parkiet*, 5 czerwca 2010 r.

¹⁴ Por. *Pakiet odbiurokratyzowania rynku finansowego*, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, Warszawa, grudzień 2010 r. (http://www.knf.gov.pl/Images/Pakiet_tcm75-24990.pdf), s. 11.

¹⁵ http://www.ftse.com/Indices/Country_Classification/Downloads/September_2013_Country_Classification_Update.pdf

czy programów studiów za posiadających odpowiednie przygotowanie teoretyczne do wykonywania określonych czynności na rynku kapitałowym.

Projektowane zmiany nie obniżą poziomu bezpieczeństwa inwestorów na rynku kapitałowym. Zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi to firma inwestycyjna jest obowiązana brać pod uwagę najlepiej pojęty interes klienta, świadcząc usługę maklerską (art. 83a ust. 3) oraz stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo i ciągłość świadczonych usług maklerskich, jak również ochronę interesów klientów i informacji poufnych lub stanowiących tajemnicę zawodową (art. 83a ust. 1). Zgodnie z obecnymi przepisami nadzór ma charakter dwufilarowy: KNF nadzoruje jednocześnie firmy inwestycyjne i ich pracowników. Jak jednak zaznacza Urząd KNF w *Pakiecie odbiurokratyzowania rynku finansowego*¹⁶ taki model nadzoru prowadzi czasami do rozmywania odpowiedzialności i sytuacji patologicznych: „zdarza się, że jeśli makler lub doradca naruszy regulacje, to pracodawca składa na niego skargę do Urzędu KNF i czuje się zwolniony z odpowiedzialności. Jednocześnie znane są przypadki, gdy nieprawidłowości w działaniu pracowników były tolerowane przez firmy inwestycyjne dopóki przynosiły zyski lub nie zostały ujawnione. Często dla firmy wygodne jest zrzucenie odpowiedzialności na pracownika, którego następnie zwalnia się z pracy i »powierza« UKNF prowadzenie postępowania administracyjnego w jego sprawie. Z kolei osoby bez licencji są »poza zasięgiem« nadzoru, mimo że zdarza się, iż działania osób licencjonowanych wynikają właśnie z wydawanych przez nich poleceń. Zniesienie dublowania reglamentacji sprzyjałoby jednoznaczemu określeniu odpowiedzialności za nadużycia.”. Zgodnie z powszechnie akceptowanymi zasadami nadzoru opartego na analizie ryzyka, nadzór powinien być skoncentrowany na podmiotach generujących największe ryzyko systemowe – w tym przypadku na firmach inwestycyjnych, w związku z czym nadzór nad maklerem i doradcą ma charakter drugorzędny.

Należy również zwrócić uwagę, że wymogi wobec firm inwestycyjnych (z wyjątkiem zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących na terytorium Polski działalność maklerską bez konieczności otwierania oddziału) w zakresie korzystania z pracy maklerów papierów wartościowych i doradców inwestycyjnych ograniczają się do obowiązku zatrudnienia co najmniej jednego maklera do każdej czynności, którą podmiot wnioskujący o wydanie zezwolenia zamierza wykonywać (z wyjątkiem zarządzania portfelem instrumentów finansowych, do czego wymagane jest zatrudnienie dwóch doradców). Liczba

¹⁶ Tamże, s. 10.

zatrudnionych maklerów i doradców nie jest regulowana w zależności od skali działalności prowadzonej przez dany podmiot. Maklerzy nie mają nawet wyłączności na wykonywanie czynności maklerskich, co zresztą nie byłoby właściwe przy obecnym rozwoju infrastruktury rynkowej, gdzie większość zleceń jest składanych przez inwestorów za pośrednictwem Internetu, a firmy inwestycyjne zatrudniają do wykonywania czynności maklerskich również osoby bez licencji. Obrazują to dane przedstawiające rozkład takich zmiennych, jak liczba punktów obsługi klienta, liczba rachunków inwestycyjnych czy wartość aktywów klientów firm inwestycyjnych przypadających na jednego maklera papierów wartościowych w firmach inwestycyjnych, które zawiera Tabela 38.

Tabela 38. Podstawowe statystyki rozkładu liczby punktów obsługi klienta, liczby rachunków inwestycyjnych i wartości aktywów klientów firm inwestycyjnych przypadających na jednego maklera papierów wartościowych w firmach inwestycyjnych według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.

	Wartość średnia dla firm inwestycyjnych	Odchylenie standardowe	Wartość maksymalna	Wartość minimalna
Liczba punktów obsługi klientów przypadających na maklera papierów wartościowych	5,1	3,6	16,0	0,01
Liczba rachunków klientów firm inwestycyjnych przypadających na maklera papierów wartościowych*	2 612,2	2 574,8	11 088,1	1,3
Wartość aktywów klientów firm inwestycyjnych na rachunkach przypadających na maklera papierów wartościowych [tys. zł]**	278 800,8	228 970,3	873 391,2	2 280,8

* Dotyczy firm inwestycyjnych prowadzących rachunki klientów.

** Bez aktywów klientów w zarządzaniu firm inwestycyjnych niezapisanych na rachunkach w firmach inwestycyjnych.

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Wspomniane dane pokazują, że na jednego maklera przypada przeciętnie ponad 5 punktów obsługi klienta oraz że w jednej z firm inwestycyjnych na jednego maklera przypada 16 punktów obsługi klienta. Wymóg zatrudnienia maklerów papierów wartościowych przez firmę inwestycyjną nie może mieć zatem istotnego znaczenia dla zapewnienia ochrony interesów klientów. W tym kontekście można przypomnieć, że WGI Dom Maklerski zatrudniał osoby z licencjami maklera papierów wartościowych i doradcy inwestycyjnego, co jednak w żaden sposób nie zapobiegło jego upadłości w roku 2006 i poniesieniu wysokich strat przez inwestorów. W procesie, który rozpoczął się 12 września 2013 r., o spowodowanie strat inwestorów w kwocie ponad 247,8 mln zł oskarżeni są członkowie zarządu WGI Dom Maklerski (z systemu rekompensat wypłacono

poszkodowanym klientom zaledwie 30,9 mln zł). Należy zaznaczyć, że zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, to firma inwestycyjna jest obowiązana brać pod uwagę najlepiej pojęty interes klienta, świadcząc usługę maklerską (art. 83a ust. 3), oraz stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo i ciągłość świadczonych usług maklerskich, jak również ochronę interesów klientów i informacji poufnych lub stanowiących tajemnicę zawodową (art. 83a ust. 1).

Agenci firmy inwestycyjnej wspomagają firmy inwestycyjne w dystrybucji oferowanych przez nie usług i nie wykonują istotnych czynności z punktu widzenia bezpieczeństwa obrotu. Instytucja agenta nie rozpowszechniła się jednak na polskim rynku, co prawdopodobnie spowodowane było przeregulowaniem tej działalności. Przejście na model nadzoru i dostępu do zawodu podobny do tego, jaki występuje w przypadku agentów ubezpieczeniowych, zdejmie z agentów firm inwestycyjnych nadmierne obciążenia regulacyjne bez pogorszenia bezpieczeństwa obrotu, gdyż za działanie agenta odpowiedzialna będzie firma inwestycyjna, którą dany agent reprezentuje.

W odniesieniu do giełd towarowych należy zaznaczyć, że w Polsce obecnie funkcjonuje jedna spółka będąca giełdą towarową w rozumieniu ustawy o giełdach towarowych – Towarowa Giełda Energii S.A. (dalej TGE). Powstanie TGE zapoczątkowane zostało ogłoszeniem przez Ministra Skarbu Państwa w lipcu 1999 r. przetargu na wybór konsorcjum, które utworzy i uruchomi giełdę energii w Polsce. Zwycięzcą przetargu, rozstrzygniętego na przełomie września i października 1999 r., zostało konsorcjum pod przewodnictwem spółki Elektrim S.A.

Pierwsze transakcje handlowe na prowadzonym przez TGE Rynku Dnia Następnego zostały zawarte w dniu 30 czerwca 2000 r. W roku 2003 TGE, w oparciu o ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, uzyskała wydane przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd zezwolenie na prowadzenie giełdy towarowej. Obecnie TGE oferuje zawieranie transakcji na następujących rynkach:

- Rynek Dnia Następnego (RDN) i Rynek Dnia Bieżącego (RDB) – fizyczny rynek *spot* dla energii elektrycznej (RDN) oraz rynek godzinowy *spot* dla energii elektrycznej (RDB),
- Aukcje Energii Elektrycznej (AEE) – umożliwiające zakup lub sprzedaż dużych wolumenów energii elektrycznej w dłuższym okresie (kwartał, rok) oraz wywiązanie się z ustawowego obowiązku sprzedaży energii elektrycznej przez wytwórców,
- Rynek Dnia Następnego Gazu (RDNg) – rynek analogiczny do RDN, ale dotyczący transakcji gazem ziemnym, uruchomiony w dniu 20 grudnia 2012 r.,

- Rynek Terminowy Towarowy (RTT) – rynek kontraktów terminowych na dostawy energii elektrycznej i gazu (praw majątkowych niebędących instrumentami finansowymi),
- Rynek Praw Majątkowych (RPM) – rynek świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w odnawialnych źródłach energii,
- Rynek Uprawnień do Emisji (RUE) – część krajowego i europejskiego Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji CO₂, na którym do końca 2012 r. nie zostały zawarte żadne transakcje.

Do roku 2009 obrót na rynkach prowadzonych przez TGE był niewielki – w roku 2009 osiągnął poziom 3,07 TWh. Na zorganizowanym rynku obrotu energią elektryczną prowadzonym przez jednego z uczestników rynku¹⁷, Platformie Obrotu Energią Elektryczną (POEE), obrót energią elektryczną osiągnął podobną skalę, 4,36 TWh w 2009 r. Na rynku hurtowym energii elektrycznej dominowały kontrakty bilateralne – sprzedaż energii przez wytwórców przedsiębiorstwom obrotu (w większości – wewnątrz grup kapitałowych) wyniosła 126,1 TWh.

Obroty znacznie wzrosły w kolejnym roku w wyniku wprowadzenia z dniem 9 sierpnia 2010 r. tzw. *obliga giełdowego*¹⁸, nakładającego na wszystkie przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej obowiązek publicznej sprzedaży (poprzez giełdę towarową lub poprzez rynki organizowane przez podmioty prowadzące rynki regulowane) w ciągu roku nie mniej niż 15% energii elektrycznej, a w przypadku wytwórców objętych programem likwidacji kontraktów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej oraz korzystających z pomocy publicznej¹⁹ – całości wytwarzanej energii. Wskutek tego obrót realizowany za pośrednictwem rynków prowadzonych przez TGE S.A. stał się znaczącą pozycją na hurtowym rynku energii elektrycznej, wzrastając w 2010 r. do 81,8 TWh, z czego 64,7 TWh stanowiły obroty

¹⁷ Platforma Obrotu Energią Elektryczną była zorganizowaną częścią przedsiębiorstwa Elbis – spółki z grupy PGE.

¹⁸ Wprowadzenie art. 49a ust. 1 w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.), zgodnie z którym wszystkie przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej mają obowiązek sprzedaży w danym roku nie mniej niż 15% energii elektrycznej poprzez giełdę towarową lub rynki organizowane przez podmioty prowadzące rynki regulowane.

¹⁹ Kontrakty długoterminowe (KDT) stanowiły zabezpieczenie kredytów inwestycyjnych finansujących modernizację i rozbudowę mocy wytwórczych wytwórców. W chwili wejścia Polski do Unii Europejskiej ok. 80% energii elektrycznej było sprzedawane w ramach KDT – utrudniały one rozwój rynku energii elektrycznej i zostały uznane przez Komisję Europejską za niedozwoloną pomoc publiczną, m.in. z powodu tego, że były zawarte z podmiotem kontrolowanym przez państwo. Rozwiązanie KDT wymagało innej formy wsparcia wytwórców i rekompensaty tzw. kosztów osieroconych (kosztów podjętych inwestycji niemożliwych do uzyskania z rynku). Przyjętym rozwiązaniem jest ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905). Do programu pomocowego zakwalifikowano ostatecznie dwunastu wytwórców, którzy podlegają obowiązkowi. (Źródło: informacja ze strony internetowej spółki Zarządca Rozliczeń S.A.: http://www.zrkd.pl/dokumenty/inf_nt_kdt.pdf).

zrealizowane na Rynku Terminowym Towarowym, 9,5 TWh – na Aukcjach Energii Elektrycznej, 7,6 TWh – na Rynku Dnia Następnego oraz 0,08 GWh – na Rynku Dnia Bieżącego. W roku 2011 wolumen obrotu energią elektryczną na rynkach TGE wzrósł do 126,7 TWh, z czego 106,9 TWh przypadało na Rynek Terminowy Towarowy, 19,7 TWh – na Rynek Dnia Następnego, 0,7 TWh – na Aukcje Energii Elektrycznej oraz 0,03 TWh – na Rynek Dnia Bieżącego. W roku 2012 przy niewielkim wzroście obrotów spadła liczba uczestników na poszczególnych rynkach. Tabela 39 i Tabela 40 prezentują, odpowiednio, liczbę uczestników oraz obroty na rynkach prowadzonych przez TGE w latach 2010–2012 oraz wolumen i kierunki sprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym w latach 2008–2012.

Tabela 39. Liczba uczestników oraz obroty na rynkach prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii w latach 2010–2012

		AEE	RTT	RDN	RDB	RAZEM
2010	l. uczestn.	30	30	35	35	-
	obroty [TWh]	9,5	64,7	7,6	0,00008	81,8
	obroty [%]	11,61	79,1	9,29	0,00	100,0
2011	l. uczestn.	38	38	43	43	-
	obroty [TWh]	0,7	106,2	19,7	0,03	126,7
	obroty [%]	0,52	83,9	15,55	0,02	100,0
2012	l. uczestn.	7	27	40	18	-
	obroty [TWh]	1,3	112,9	19,1	0,02	132,0
	obroty [%]	0,98	86,2	12,8	0,01	100,0

Źródło: Sprawozdania z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2010 r., w 2011 r. i w 2012 r.

W 2010 r., po wejściu w życie obliwa giełdowego, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (dalej GPW) kupiła platformę POEE i uruchomiła rynek obrotu energią elektryczną nazwany POEE Rynek Energii. Jednak już w kolejnym roku, tj. w 2011 r., GPW rozpoczęła starania o przejęcie TGE. Proces ten został zakończony w styczniu 2012 r., kiedy Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej – UOKiK) wyraził zgodę na przejęcie TGE przez GPW. W uzasadnieniu do decyzji UOKiK stwierdził, że „z usług ułatwiających obrót energią elektryczną korzysta relatywnie wąska grupa podmiotów”²⁰. Tabela 39 zawiera informację o liczbie uczestników najważniejszych rynków TGE w latach 2010–2012. Według stanu na koniec lutego 2013 r. członkami TGE były 54 podmioty, przy czym wiele grup

²⁰ Decyzja nr DKK-1/2012 z dn. 12.01.2012:

http://decyzje.uokik.gov.pl/dec_prez.nsf/0/2DD8220C8F12BC33C1257983005173D2?OpenDocument

kapitałowych reprezentuje w TGE przez kilku członków (Grupa TAURON – 5 podmiotów, Grupa Kapitałowa PGE – 4 podmioty, Grupa Kapitałowa ENEA – 4 podmioty, Elektrim – 3 podmioty, Grupa EDF – 3 podmioty).

Przez okres 10 lat od wejścia w życie ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych nie został utworzony żaden towarowy dom maklerski – mimo że zgodnie z art. 37 ust. 1 tej ustawy powinna to być podstawowa instytucja prowadząca działalność maklerską na giełdzie towarowej²¹. W związku z tym nowelizacja ustawy – Prawo energetyczne z dnia 8 stycznia 2010 r. (która wprowadzała m.in. wspomniane już oblige giełdowe) przewidywała, że członkami giełdy towarowej będą mogły zostać domy maklerskie – bez obowiązku posiadania koncesji na obrót energią na giełdzie towarowej. Według stanu na koniec lutego 2013 r. na rynkach prowadzonych przez TGE S.A. działają 4 domy maklerskie. Natomiast pierwszy towarowy dom maklerski, CEZ Towarowy Dom Maklerski, uzyskał licencję KNF dopiero w dniu 27 listopada 2012 r., zaś członkiem Towarowej Giełdy Energii oraz Giełdowej Izby Rozrachunkowej prowadzonej przez Izbę Rozliczeniową Giełd Towarowych został w lutym 2013 r.²² Jedynym właścicielem spółki CEZ Towarowy Dom Maklerski jest ČEZ, a. s. (czeskie przedsiębiorstwo energetyczne, zaliczające się do pierwszej dziesiątki największych firm branży energetycznej w Europie i jednocześnie spółka o największej kapitalizacji giełdowej w regionie Europy Środkowo-Wschodniej).

W okresie od roku 2010 (wejście w życie oblige giełdowego, od kiedy obrót na TGE stał się znaczącą pozycją na rynku hurtowym energii elektrycznej) do roku 2012 transakcji na rynkach TGE dokonywały jedynie przedsiębiorstwa energetyczne (które generowały większość obrotu) oraz 4 domy maklerskie. Przedsiębiorstwo energetyczne zawierające transakcje we własnym imieniu, jak również dom maklerski musi zatrudnić maklera giełd towarowych, który reprezentuje je w transakcjach na giełdzie towarowej. Towarowy dom maklerski we wniosku o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej wskazuje zakres czynności, jakie zamierza wykonywać, oraz listę maklerów giełd towarowych, którzy będą zatrudnieni przy wykonywaniu tych czynności, przy czym nie może zatrudnić mniej niż 2 maklerów giełd towarowych.

²¹ Art. 37 ust. 1 ustawy o giełdach towarowych stanowi, że „O ile ustawa nie stanowi inaczej, działalność maklerska może być prowadzona wyłącznie przez towarowy dom maklerski.”

²² Por. informacja na stronie internetowej TGE S.A.: <http://www.tge.pl/pl/27/aktualnosci/311/pierwszy-w-polsce-towarowy-dom-maklerski-cez-sp-z-oo-rozpoczal-dzialalnosc-na-towarowej-gieldzie-energii>

Tabela 40. Kierunki sprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym przez wytwórców i przedsiębiorstwa obrotu w latach 2008–2012

			Odbiorcy końcowi	Przedsiębiorstwa obrotu	Giełda energii	Rynek bilansujący	Eksport	Pozostała sprzedaż**	RAZEM
wytwórcy	'08	[TWh]	2,6	124,3*	0,3	9,1	0,01	0,7	137
		[%]	1,9	90,7*	0,2	6,6	0,0	0,5	100,0
	'09	[TWh]	3,0	126,1	0,3	8,5	0,01	2	139,9
		[%]	2,1	90,1	0,2	6,1	0,0	1,4	100,0
	'10	[TWh]	2,1	125,4	6	8,5	0	0,1	142,1
		[%]	1,5	88,2	4,2	6,0	0,0	0,1	100,0
	'10	[TWh]	2,4	124,4	6	8,3	0	0,2	141,3
		[%]	1,7	88,0	4,2	5,9	0,0	0,1	100,0
	'11	[TWh]	1,4	49,9	86,5	5,9	0	3,4	147,2
		[%]	1,0	33,9	58,8	4,0	0,0	2,3	100,0
	'12	[TWh]	1,9	44,1	88,9	5,5	0,1	3,2	143,9
		[%]	1,3	30,6	61,8	3,8	0,1	2,2	100,0
przedsiębiorstwa obrotu	'08	[TWh]	119,0	192,1	1,7	2,5	3,5	12,2	331,0
		[%]	36,0	58,0	0,5	0,8	1,1	3,7	100,0
	'09	[TWh]	107,9	179,2	3,2	6,3	4,2	19,3	320,1
		[%]	33,7	56,0	1,0	2,0	1,3	6,0	100,0
	'10	[TWh]	114,5	185,5	4,0	7,2	2,1	16,6	329,9
		[%]	34,7	56,2	1,2	2,2	0,6	5,0	100,0
	'10	[TWh]	114	145	3,9	5,9	1,9	18	288,7
		[%]	39,5	50,2	1,4	2,0	0,7	6,2	100,0
	'11	[TWh]	115,8	115,4	16,2	4,8	4,4	18,1	274,9
		[%]	42,1	42,0	5,9	1,7	1,6	6,6	100,0
	'12	[TWh]	115,2	135,6	28,8	4,5	4,2	18,6	306,9
		[%]	37,5	44,2	9,4	1,5	1,4	6,1	100,0

* Liczba obejmuje także sprzedaż w ramach kontraktów długoterminowych obowiązujących w I kwartale.

** Pozostała sprzedaż obejmuje m.in. ilość energii elektrycznej sprzedawanej operatorowi systemu przesyłowego, operatorom systemów dystrybucyjnych, przedsiębiorstwom wytwórczym.

Źródło: Sprawozdania z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2010 r. i w 2011 r.

UWAGA: Informacje ze zmienionego źródła danych zostały wyróżnione kursywą. Dla zachowania porównywalności w przypadku roku 2010 zamieszczono dane uzyskane z obu źródeł.

Wymóg zatrudnienia maklerów giełd towarowych przez przedsiębiorstwo energetyczne zawierające transakcje we własnym imieniu generuje dodatkowe koszty prowadzenia działalności przez te przedsiębiorstwa, a dla przedsiębiorstw nowo tworzonych stanowi utrudnienia w wejściu na ten segment rynku. Skutkuje to mniejszą płynnością rynku

i jego niższą efektywnością. Dodatkowo, istniejące regulacje nie są racjonalne w odniesieniu do grup kapitałowych, w przypadku których kilka podmiotów wchodzących w skład grupy jest zobowiązanych do uzyskania statusu członka giełdy towarowej (na przykład kilka elektrowni należących do jednej grupy kapitałowej). W takiej sytuacji każdy z tych podmiotów jest zobowiązany do zatrudnienia maklera giełd towarowych, pomimo że w praktyce obrót energią elektryczną w takiej grupie jest najczęściej scentralizowany i zlokalizowany w jednym biurze.

Tabela 41 przedstawia informacje o wolumenie obrotów przedsiębiorstw energetycznych i domów maklerskich na TGE w latach 2011 i 2012.

Tabela 41. Obroty na rynkach prowadzonych przez TGE dokonywane przez poszczególne grupy podmiotów w latach 2011 i 2012

	RDN i RDB (TWh)		RTT (TWh)		RPM (mln praw majątkowych)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
przedsiębiorstwa energetyczne	36,1	32,4	212,5	208,6	8 277,1	12 020,6
domy maklerskie	1,7	3,0	1,4	17,2	5 912,0	9 656,7

Źródło: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Ustawa o giełdach towarowych przewiduje również możliwość zawierania na własny rachunek transakcji giełdowych, których przedmiotem są oznaczone co do gatunku rzeczy, przez grupy producentów rolnych, pod warunkiem zatrudnienia maklera giełd towarowych. Podobnie, niebędące towarowymi domami maklerskimi spółki handlowe prowadzące działalność w zakresie obrotu oznaczonymi co do gatunku rzeczami mogą być stronami transakcji giełdowych, pod warunkiem zatrudnienia maklera giełd towarowych. Projektowana ustawa znosi wymóg zatrudniania określonych osób (dotychczas – maklerów giełd towarowych) do dokonywania takich transakcji.

Wpływ na sytuację i rozwój regionalny

Proponowane zmiany nie będą miały wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

W unijnej dyrektywie w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz dyrektywie wprowadzającej środki wykonawcze (tzw. dyrektywy MiFID i MiFID II – od ang. *Markets in*

Financial Instruments Directive)²³, które służą ujednoczeniu regulacji wśród państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego w zakresie usług i sprzedaży produktów inwestycyjnych oraz doradztwa inwestycyjnego, nie występuje zawód maklera. Art. 13 ust. 2 dyrektywy MiFID, stanowi, iż „przedsiębiorstwo inwestycyjne ustanawia należytą politykę i procedury odpowiednie do zapewnienia zgodności działalności przedsiębiorstwa i jego personelu kierowniczego, pracowników oraz przedstawicieli ze zobowiązaniami ustanowionymi na podstawie przepisów niniejszej dyrektywy, a także odpowiednimi regułami rządzącymi transakcjami osobistymi takich osób”. Przepisy art. 5 ust. 1 lit. d dyrektywy MiFID II, wprowadzające środki wykonawcze do powyższej regulacji, przewidują, iż „państwa członkowskie wymagają od przedsiębiorstw inwestycyjnych (...) zatrudniania pracowników, którzy posiadają umiejętności, kwalifikacje i wiedzę fachową potrzebną do wypełnienia przydzielonych im obowiązków.”.

Nadrzędnym celem przytoczonych regulacji jest realizacja celu w postaci zatrudnienia przez firmę inwestycyjną osób o odpowiednim poziomie wiedzy, kwalifikacjach i umiejętnościach. Dyrektywy MiFID i MiFID II pozostawiają jednak państwom członkowskim swobodę w zakresie określenia sposobu badania i ustalania, czy wymogi te są spełnione.

Analiza prawno-porównawcza rozwiązań stosowanych w krajach Unii Europejskiej

W większości państw Unii Europejskiej nie ma państwowych egzaminów dla kandydatów do zawodu maklera (np. Wielka Brytania, Niemcy, Holandia), a w związku z tym – wymogu zatrudniania przez instytucje rynku kapitałowego określonej liczby osób z odpowiednią licencją. Weryfikacją kompetencji osób zatrudnianych w firmach inwestycyjnych zajmują się instytucje rynkowe (np. giełdy). Firmy inwestycyjne same dobierają pracowników i uznają wiele różnych kursów, egzaminów.

W szczególności, w **Wielkiej Brytanii** zakres czynności licencjonowanych określony jest w Załączniku 2 do Ustawy o usługach i rynkach finansowych²⁴ i obejmuje w zakresie rynku kapitałowego doradztwo inwestycyjne, zarządzanie inwestycyjne i obrót instrumentami finansowymi różnego rodzaju oraz nadzór nad czynnościami zbiorowego inwestowania. Uprawnienia do wykonywania określonych czynności można zdobyć po ukończeniu studiów,

²³ Odpowiednio, dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz dyrektywa Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzająca środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne.

²⁴ Schedule 2, Financial Services and Markets Act 2000: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/8/contents>.

kursów, uzyskaniu odpowiedniego dyplomu lub członkostwa w stowarzyszeniu zawodowym²⁵, natomiast państwo nie zajmuje się weryfikacją kompetencji osób zatrudnianych w firmach inwestycyjnych. Jeden z brytyjskich tytułów zawodowych, Certyfikowany Międzynarodowy Analityk Inwestycyjny (*Certified International Investment Analyst – CIIA*) nadawany przez Stowarzyszenie Certyfikowanych Międzynarodowych Analityków Inwestycyjnych (*Association of Certified International Investment Analysts – ACIIA*), uprawnia do ubiegania się o wpis na listę doradców inwestycyjnych po zdaniu sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu na doradcę i jest wskazany w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2006 r. w sprawie tytułu uprawniającego do ubiegania się o wpis na listę doradców inwestycyjnych (Dz. U. Nr 68, poz. 484). Wykaz wszystkich tytułów spełniających określone przez brytyjski organ nadzoru (*Financial Conduct Authority*) wymogi kwalifikacyjne do doradztwa i obrotu papierami wartościowymi oraz do zarządzania aktywami i prowadzenia działalności w zakresie doradztwa inwestycyjnego zawiera Tabela 42.

²⁵ Podmioty i nadawane przez nie dyplomy umożliwiające uzyskanie odpowiednich uprawnień podlegają akredytacji przez brytyjski Urząd Nadzoru Finansowego (*Financial Services Authority*). Listę dyplomów i tytułów uprawniających do doradztwa, obrotu lub nadzoru nad odpowiednimi instrumentami finansowymi na rynku brytyjskim według stanu na dzień 29 czerwca 2012 r. (http://media.fsahandbook.info/Handbook/TC_Appendix_4E_20120629.pdf) oraz na grudzień 2013 r. (<http://media.fshandbook.info/content/FCA/TC/App/4/1.pdf>) w zał.

Tabela 42. Wykaz tytułów spełniających określone przez Financial Conduct Authority wymogi kwalifikacyjne do doradztwa i obrotu papierami wartościowymi oraz do zarządzania aktywami i prowadzenia działalności w zakresie doradztwa inwestycyjnego

Lp.	Nazwa instytucji	Nazwa tytułu
<i>Tytuły spełniające wymogi kwalifikacyjne do doradztwa i obrotu papierami wartościowymi</i>		
1.	ACI The Financial Markets Association	ACI Diploma (provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics, Investment Principles and Risk and Personal Taxation)
2.	Association of Certified International Investment Analysts (ACIIA)	CIIA qualification (provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics, Investment Principles and Risk and Personal Taxation)
3.	Association of International Wealth Management (AIWM)	Certified International Wealth Manager Diploma (CIWM)
4.	CASS Business School	MSC in Banking and International Finance (provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics, Investment Principles and Risk and Personal Taxation)
5.	CASS Business School	MSC in Investment Management pre 2003 syllabus (provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics and Personal Taxation)
6.	CFA Institute and the CFA Society of the UK	Level 1 of CFA Program plus Investment Management Certificate (Level 4)
7.	CFA Institute and the CFA Society of the UK	Completion of CFA Program plus Investment Management Certificate Unit 1: The investment environment (Level 4)
8.	CFA Institute and the CFA Society of the UK	Holder of Associate qualification (associate member)
9.	CFA Institute and the CFA Society of the UK	Level 1 of CFA Program plus Investment Management Certificate (Level 3)
10.	CFA Institute and the CFA Society of the UK	Completion of CFA Program plus Investment Management Certificate Unit 1: UK Regulation and Markets (level 3)
11.	CFA Society of UK (Formerly the UK Society of Investment Professionals/ Institute of Investment Management and Research (IIMR))	Investment Management Certificate (Level 412) plus other qualifications that meet specialist standards for advising on securities
12.	Chartered Alternative Investment Analysis Association (CAIA)	CAIA Level 1 (provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics and Personal Taxation)
13.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Masters in Wealth Management (Post 2010 examination standards)
14.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Certificate in Private Client Investment Advice and Management
15.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Certificate in Private Client Investment Advice and Management (attained through a CISI competency interview and presentation only)

16.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Diploma (where candidate holds 3 modules as recommended by the firm)
17.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Investment Advice Certificate
18.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Masters in Wealth Management (Pre 2010 examination standards)
19.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Member of the Securities Institute (MSI Dip) (where candidate holds 3 modules as recommended by the firm)
20.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI) – (Formerly the Securities and Investment Institute (SII); formerly The Securities Association)	Investment Advice Diploma (where candidate holds 3 modules including the securities module)
21.	Chartered Institute of Bankers in Scotland	Associateship – (must include a pass in the Investment Paper)
22.	Chartered Insurance Institute	Certificate in Securities Advice and Dealing
23.	Chartered Insurance Institute	Diploma in Financial Planning plus a pass in J12: Securities advice and dealing
24.	Chartered Insurance Institute	Fellow or Associate (life and pensions route only)
25.	Deutsche Boerse AG	Certified Securities Trader (provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics, Investment Principles and Risk and Personal Taxation)
26.	Deutsche Boerse AG and SIX Swiss Exchange	Certified Derivatives Trader (provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics, Investment Principles and Risk and Personal Taxation)
27.	Faculty or Institute of Actuaries	Fellow or Associate or where the individual has passed all of the following modules CT1, CT2, CT4, CT5, CT6, CT7 and CT8
28.	Financial Industry Regulatory Authority (FINRA) – Formerly the National Association of Securities Dealers (NASD)	Series 7 – General Securities Representatives Examination (provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics and Personal Taxation)
29.	IFS School of Finance (formerly the Chartered Institute of Bankers)	Associateship (must include a pass in the Investment / Investment Management Paper)
30.	Japanese Securities Dealers Association	Representative of Public Securities Qualification – Type 1 (provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics, Investment Principles and Risk and Personal Taxation)
31.	London Stock Exchange (records are now kept by The Chartered Institute for Securities and Investment (CISI); Formerly the Securities and Investment Institute (SII); formerly The Securities Association)	London Stock Exchange Full Membership Exams (and other regional stock exchanges as merged with London Stock Exchange) – where candidate holds three or four papers or holds both the Stock Exchange Practice and Techniques of Investment papers
32.	Manchester Metropolitan University	BA (Hons) Financial Services, Planning and Management
33.	The Securities Analysts Association of Japan (SAAJ)	CMA Level 2 (for individuals advising before 30 June 2009)

34.	The Securities Analysts Association of Japan (SAAJ)	CMA Level 2 (for individuals not advising before 30 June 2009 3provided it is accompanied by appropriate qualifications in Regulation and Ethics, Investment Principles and Risk and Personal Taxation)
35.	University of Stirling	BA in Finance
36.	University of Stirling	BA in Finance and Accounting
37.	University of Stirling	MSc in Finance
38.	University of Stirling	MSc in international Accounting and Finance (where candidates hold modules as recommended by the firm)
39.	University of Stirling	MSc in Investment Analysis
<i>Tytuły spełniające wymogi kwalifikacyjne do zarządzania aktywami i prowadzenia działalności w zakresie doradztwa inwestycyjnego</i>		
40.	Association of Certified International Investment Analysts (ACIIA)	Certified International Investment Analyst (CIIA) <i>(tytuł uprawniający do ubiegania się o wpis na listę doradców inwestycyjnych po zdaniu sprawdzianu umiejętności zamiast egzaminu na doradcę, wskazany w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2006 r. w sprawie tytułu uprawniającego do ubiegania się o wpis na listę doradców inwestycyjnych – Dz. U. Nr 68, poz. 484)</i>
41.	Association of International Wealth Management (AIWM)	Certified International Wealth Manager Diploma (CIWM)
42.	CFA Institute and the CFA Society of the UK	CFA Program (Level 1)
43.	CFA Institute and the CFA Society of the UK	Fellow or Associate by examination
44.	CFA Institute and the CFA Society of the UK	Investment Management Asset Allocation Qualification
45.	CFA Society of UK (Formerly the UK Society of Investment Professionals / Institute of Investment Management and Research (IIMR))	Investment Management Certificate (Level 3 or 4)
46.	CFA Society of UK	Investment Practice Paper (Unit 2) of Investment Management Certificate (Level 3 or 4)
47.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI) (Formerly the Securities and Investment Institute (SII); formerly The Securities Association)	Certificate in Private Client Investment Advice and Management
48.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Certificate in Private Client Investment Advice and Management (attained through a CISI competency interview and presentation only)
49.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Certificate in Investment Management (Level 3, pre 31 December 2013)
50.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Certificate in Investment Management (Level 4)
51.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Certificate in Investment Management – Paper 2
52.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Diploma – Regulation and Compliance Module

53.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Diploma (where candidate holds 3 modules as recommended by the firm)
54.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Investment Administration Qualification – IMRO Regulatory Environment Module
55.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Investment Administration Qualification – SFA Regulatory Environment Module
56.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Investment Administration Qualification – Unit 2 FSA Regulatory Environment – (Formerly the Investment Administration Qualification – Regulatory Environment Module)
57.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Investment Advice Certificate
58.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Investment Advice Diploma (where candidates hold technical modules as recommended by the firm)
59.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Investment Operations Certificate – UK Financial Regulation Module
60.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Level 3 Certificate in Investments (Investment Management)
61.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Level 3 Certificate in Investments (Investment Management) – Unit 5
62.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Level 6 Diploma in Wealth Management
63.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Masters in Wealth Management
64.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	SFA Registered Persons Examination – Section 1 (Regulation)
65.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Unit 1 – Financial Regulation
66.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Unit 6 – Principles of UK Financial Regulation
67.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Advanced Financial Planning Certificate (must include a pass in G70 paper)
68.	Chartered Institute for Securities and Investment (CISI)	Certificate in Discretionary Investment Management
69.	EFFAS Societies with accredited examinations	Certified European Financial Analyst
70.	Faculty or Institute of Actuaries	Fellow or Associate or where the individual has passed all of the following modules CT1, CT2, CT4, CT5, CT6, CT7 and CT8
71.	Faculty or Institute of Actuaries	Associate – achieved by examination passed before 1 December 2001 (must include a pass in Subject 301 – Investment and Asset Management (syllabus in force from 1998))
72.	Faculty or Institute of Actuaries	Associate – achieved by examination passed after 1 December 2001 (must include a pass in subject 301 – Investment and Asset Management (syllabus in force from 1998))
73.	Faculty or Institute of Actuaries	Fellow – achieved by examination (must include a pass in subjects 301 and 401 Investment and Asset Management (syllabus in force from 1998))

74.	Faculty or Institute of Actuaries	Fellow or Associate by examination (must include Investment Paper E (Syllabus in force until 1998))
75.	Investment Property Forum	IPF Certificate in Property Investment
76.	London Stock Exchange (records are now kept by The Chartered Institute for Securities and Investment (CISI); Formerly the Securities and Investment Institute (SII); formerly The Securities Association)	London Stock Exchange Full Membership Exams (and other regional stock exchanges as merged with London Stock Exchange) – where candidate holds three or four papers or holds both the Stock Exchange Practice and Techniques of Investment papers
77.	Society of Investment Analysts in Ireland	Certificate in Investment Management (at least 3 papers passed by examination)
78.	South African Institute of Financial Markets	Ordinary and Senior Certificates
79.	Swiss Finance Institute	Dual degree Executive MBA in Asset and Wealth Management
80.	The Securities Analysts Association of Japan (SAAJ)	Chartered Member
81.	University of Stirling	MSc in international Accounting and Finance (where candidates hold modules as recommended by the firm)
82.	University of Stirling	MSc in Investment Analysis

Źródło: FCA (Financial Conduct Authority) Appropriate Qualification Tables, stan na grudzień 2013 r., <http://fshandbook.info/FS/html/FCA/TC/App/4/1>

W **Niemczech** licencjonowanie i nadzór nad działaniem osób odpowiedzialnych za zawieranie transakcji za pośrednictwem giełdy papierów wartościowych leży po stronie podmiotów prowadzących poszczególne giełdy (podobnie jak w Polsce w przypadku maklera nadzorującego). Kandydat na maklera musi zdać egzamin przeprowadzany przez podmiot prowadzący giełdę, podczas którego sprawdzana jest wiedza z zakresu zasad funkcjonowania rynku kapitałowego i giełdy oraz reguł elektronicznego obrotu. Ponadto, kandydat musi wykazać się co najmniej 6-miesięczną praktyką w obrocie giełdowym w okresie 2 lat przed złożeniem wniosku lub wziąć udział w kursie organizowanym przez giełdę, być niekarany i cieszyć się nieposzlakowaną opinią.

We **Francji** makler papierów wartościowych może prowadzić działalność samodzielnie lub być zatrudniony w firmie inwestycyjnej. Makler prowadzący samodzielną działalność ma obowiązek uzyskania wpisu do rejestru handlowego (odpowiednik polskiego Krajowego Rejestru Sądowego) oraz zezwolenia udzielanego przez Urząd Nadzoru Ostrożnościowego (*Autorité de Contrôle Prudentiel*) – podobnie jak firmy inwestycyjne. Ponadto, firmy inwestycyjne zarządzające aktywami osób trzecich muszą uzyskać zgodę Urzędu Nadzoru nad Rynkami Finansowymi (*Autorité des Marchés Financiers* – AMF).

Zgodnie z przepisami dyrektyw MiFID i MiFID II, firmy inwestycyjne są zobowiązane do weryfikacji kwalifikacji i wiedzy pracowników wykonujących czynności pośrednictwa w transakcjach nabycia i zbycia papierów wartościowych. Zakres wiedzy określa AMF po zasięgnięciu opinii Wysokiej Rady poświadczającej kwalifikacje (*Haut Conseil certificateur de place*). Firmy inwestycyjne mogą przeprowadzać wewnętrzne postępowania weryfikujące kwalifikacje pracowników – zgodnie z zasadami określonymi przez AMF lub sprawdzać, czy zdali oni zewnętrzny egzamin poświadczający kwalifikacje.

W ciągu 6 miesięcy od zatrudnienia pracownika, który wykonuje czynności pośrednictwa w transakcjach nabycia i zbycia papierów wartościowych, firma inwestycyjna musi zwrócić się do AMF o wydanie karty kwalifikacyjnej. AMF wydaje kartę kwalifikacyjną po zaliczeniu egzaminu w formie rozmowy kwalifikacyjnej, który organizowany jest dwa razy do roku.

W **Holandii** firma inwestycyjna ma obowiązek zapewnienia ustawicznego kształcenia swoim pracownikom. Holenderski Urząd Nadzoru nad Rynkami Finansowymi (*Autoriteit Financiële Markten* – AFM) podczas kontroli przeprowadzanej w siedzibie firmy inwestycyjnej ma możliwość weryfikacji, czy kwalifikacje pracowników są odpowiednie do wypełniania powierzonego im zakresu obowiązków.

W **Belgii** zawód maklera może być wykonywany przez osoby wpisane na listę pośredników bankowych i instrumentów inwestycyjnych, prowadzoną przez Komisję Nadzoru Bankowego, Finansowego i Ubezpieczeń. W tym celu należy posiadać odpowiednie wykształcenie, doświadczenie zawodowe oraz spełnić dodatkowe wymagania. Szczegółowe wymagania co do wykształcenia i doświadczenia przedstawia Tabela 43.

Tabela 43. Dyplomy i doświadczenie zawodowe wymagane do wykonywania zawodu makler w Belgii

Dyplomy / Certyfikaty	Wymagane doświadczenie zawodowe
Dyplom magistra wydany przez uniwersytet lub szkołę wyższą lub inny dyplom ekwiwalentny, wydany przed rokiem akademickim 2004–2005	2 lata
Dyplom magistra wydany przez uniwersytet lub szkołę wyższą, lub inny dyplom ekwiwalentny, wydany po roku akademickim 2004–2005, w którym program miał co najmniej 5 kredytów (ECTS) z zakresu wiedzy technicznej i 1 kredyt (ECTS) z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem	1 rok
Dyplom licencjata wydany przez szkołę wyższą, lub inny dyplom ekwiwalentny, wydany po roku akademickim 2004–2005, w którym program miał co najmniej 11 kredytów (ECTS) z zakresu wiedzy technicznej i 3 kredyty (ECTS) z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem	1 rok
Dyplom ukończenia szkoły średniej oraz ukończenie kursu specjalistycznego z zakresu bankowości i inwestycji uznanego przez Nadzór Usług i Rynków Finansowych (FSMA)	1 rok

Zródło: Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Brukseli

Dodatkowe wymagania to:

- posiadanie pełni praw obywatelskich,
- posiadanie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej,
- dołączenie do „systemu rozstrzygania sporów” lub związku zawodowego będącego członkiem systemu,
- posiadanie zabezpieczenia finansowego,
- uiszczanie rocznych składek członkowskich (których stawki publikowane są corocznie w Monitorze Belgijskim).

W **Hiszpanii** działalność maklerską na rynku papierów wartościowych (przyjmowanie i przekazywanie zleceń zakupu i sprzedaży instrumentów finansowych) reguluje art. 63 ustawy o rynku papierów wartościowych oraz dyrektywa MIFID. Działalność ta jest prowadzona przez instytucję zwaną „przedsiębiorstwem usług inwestycyjnych”, które może mieć jedną z dwóch form: spółki lub agencji papierów wartościowych. Przedsiębiorstwo takie

musi spełnić m.in. warunek posiadania odpowiednich zasobów ludzkich. Działalność maklerska nie może być wykonywana przez osoby fizyczne.

Jednym z wymogów stawianych przedsiębiorstwu usług inwestycyjnych jest posiadanie organu spełniającego następujące warunki: „większość członków rady nadzorczej bądź kadry zarządzającej oraz wszyscy dyrektorzy generalni powinni posiadać wiedzę i doświadczenie odpowiednie do wykonywanych funkcji” (art. 21 f Dekretu Królewskiego 217/2008 ws. instytucji usług inwestycyjnych). Ponadto, „w ciągu co najmniej ostatnich trzech lat pełnili funkcje zarządcze, kierownicze, kontrolne bądź doradcze w instytucjach finansowych lub podobnych instytucjach państwowych bądź prywatnych o analogicznej wielkości jak instytucja, w której zamierzają pracować”.

Ocenę spełnienia powyższych kwalifikacji przeprowadza Komisja Papierów Wartościowych, a pozwolenie na prowadzenie działalności wydaje Ministerstwo Gospodarki i Konkurencyjności (w ramach funkcji klasycznego ministerstwa finansów). Maklerzy zawierający transakcje dla klientów na hiszpańskim rynku papierów wartościowych muszą posiadać stosowne licencje. Odnośnie do pozostałego personelu (niekierowniczego) nie istnieją wymogi prawne odnośnie do kwalifikacji.

W Hiszpanii, według stanu na wrzesień 2012 r., było zarejestrowanych 48 spółek maklerskich oraz 45 agencji papierów wartościowych.

We **Włoszech** licencjonowanie zawodu maklera zostało zniesione. Pośrednictwem w obrocie papierami wartościowymi zajmują się „spółki pośrednictwa” (*societa intermediazione mobiliare*). W spółkach tych pracują tzw. negocjatorzy (*negoziatori*) obsługujący zlecenia giełdowe. Nie istnieją przepisy regulujące ich zatrudnienie. W procesie sprzedaży papierów wartościowych istotną funkcję pełnią tzw. promotorzy finansowi (*promotori finanziari*), którzy utrzymują bezpośredni kontakt z klientem. Aby wykonywać ten zawód niezbędne jest ukończenie 5-letnich studiów, zdanie egzaminu państwowego oraz wpis do właściwego rejestru.

W **Szwecji** do uzyskania pozwolenia na obrót papierami wartościowymi zobowiązane jest przedsiębiorstwo zajmujące się tego typu usługami. Pozwolenie wydaje Komisja Nadzoru Finansowego (*Finansinspektionen*). Kwestie te reguluje ustawa o rynku papierów wartościowych (2007:528) oraz uzupełniająca ją przepisy Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące obrotu papierami wartościowymi i działalności rynkowej (FFFS 2007:16 i 17). Właściciele i członkowie zarządu przedsiębiorstwa muszą posiadać odpowiednie kompetencje i doświadczenie w prowadzeniu tego typu działalności. Nie ma natomiast żadnych prawnych

ani formalnych wymagań Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie licencjonowania maklerów papierów wartościowych.

W praktyce maklerzy papierów wartościowych posiadają licencje wydawane przez SWEDSEC, spółkę będącą własnością Szwedzkiego Stowarzyszenia Dealerów Papierów Wartościowych.

Spośród innych państw członkowskich regulowanie zawodu maklera papierów wartościowych przez państwo zidentyfikowano w **Grecji** (obowiązek posiadania licencji wydawanej przez państwo oraz przez podmioty rynkowe w celu wykonywania zawodu), **Czechach** (odpowiednie wykształcenie albo zdany egzamin – brak informacji, czy jest to egzamin państwowy), **Słowacji** (licencja wydawana przez Narodowy Bank Słowacji, wymagająca zdania egzaminu zawodowego – brak informacji, czy jest to egzamin państwowy), na **Węgrzech** (egzaminacje maklerskie przeprowadzane przez kilka podmiotów, m.in. giełdę papierów wartościowych), w **Rumunii** (zdanie egzaminu organizowanego przez jeden z ośrodków autoryzowanych przez Narodową Komisję Papierów Wartościowych), w **Bułgarii** (zdanie egzaminu przed bułgarską komisją nadzoru finansowego) i na **Malcie**. W krajach takich jak **Austria, Dania, Finlandia, Irlandia i Luksemburg** instytucje państwowe nie licencjonują wykonywania zawodu maklera.

Zawody podobne do polskiego doradcy inwestycyjnego regulowane są w Danii (specjalny doradca inwestycyjny – *special investment advisor*), Czechach (pośrednik inwestycyjny – *investment intermediary*) i Malcie (oferujący usługi inwestycyjne – *investment service provider*). W żadnym z państw Unii Europejskiej nie zidentyfikowano regulacji odnoszących się do zawodu agenta firmy inwestycyjnej.

W krajach Unii Europejskiej nie obowiązuje reglamentacja dostępu do zawodu maklera giełd towarowych. Na rynkach rozwiniętych, w tym w krajach „starej” Unii Europejskiej, nie ma państwowego systemu licencjonowania zawodu maklera giełd towarowych. Certyfikacja jest przeprowadzana z reguły przez instytucje rynkowe (np. giełdy) lub nie występuje w ogóle, jak w przypadku najbardziej rozwiniętego rynku nordyckiego. Nie występuje również wymóg zatrudniania przez instytucje rynku towarowego określonej liczby osób z taką licencją.

4.5. Deregulacja dostępu do stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej

W obecnym stanie prawnym, ukształtowanym przez ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 264 i 908), określono stanowiska mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostkach organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące, na których zatrudnione mogą być wyłącznie osoby posiadające uprawnienia nadane przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1022) w załączniku nr 1 wymienia rodzaje tych stanowisk:

- 1) operator reaktora badawczego;
- 2) dozymetrysta reaktora badawczego;
- 3) starszy dozymetrysta reaktora badawczego;
- 4) kierownik zmiany reaktora badawczego;
- 5) kierownik reaktora badawczego;
- 6) zastępca dyrektora do spraw bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej posiadającej reaktor badawczy;
- 7) specjalista do spraw ewidencji materiałów jądrowych;
- 8) operator przechowalnika wypalonego paliwa jądrowego;
- 9) kierownik składowania odpadów promieniotwórczych;
- 10) kierownik zakładu unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych;
- 11) operator akceleratora stosowanego do celów innych niż medyczne z wyłączeniem akceleratorów stosowanych do kontroli pojazdów;
- 12) operator akceleratora stosowanego do kontroli pojazdów;
- 13) operator akceleratora stosowanego do celów medycznych oraz urządzeń do teleradioterapii;
- 14) operator urządzeń brachyterapii ze źródłami promieniotwórczymi.

Wymogi w zakresie wykształcenia oraz posiadanej praktyki dla ww. specjalności prezentuje Tabela 44.

Tabela 44. Aktualne wymogi odnośnie do m.in. wykształcenia i praktyki, w zależności od rodzaju stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej

wymagane wykształcenie	wymagania kwalifikacyjne	dotatkowe wymagania
<ul style="list-style-type: none"> stanowiska nr 3, 5, 6, 10 – wyższe (specjalność: fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik, informatyk i pokrewne), stanowiska nr 1, 2, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14 – średnie lub wyższe (specjalność: fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik, informatyk i pokrewne). 	<ul style="list-style-type: none"> odpowiedni dla danego typu uprawnień staż pracy w warunkach narażenia, szkolenie przeprowadzone przez jednostki, które zostały wpisane do rejestru Prezesa PAA, egzamin z zakresu szkolenia przed komisją, której skład ustala Prezes PAA. 	<ul style="list-style-type: none"> orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pracy w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, a także do pracy na stanowisku objętym uprawnieniem, o które ubiega się osoba występująca z wnioskiem o nadanie uprawnienia.

Proponowana zmiana dotyczy przekształcenia dotychczasowych czternastu stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej w jedno stanowisko o różnych specjalnościach.

Liczbę uprawnień w kategorii stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej nadanych w poszczególnych latach (2008–2012) przedstawia poniższa tabela:

Tabela 45. Liczba uprawnień w kategorii stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej nadanych w poszczególnych latach (2008–2012)

Lp.	Rok	Liczba nadanych uprawnień	Liczba osób posiadających ważne uprawnienia
1	2008	362	1477
2	2009	380	1585
3	2010	337	1766
4	2011	384	1857
5	2012	395*	1858

4.6. Deregulacja dostępu do zawodu rzeczoznawcy w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

Zawód rzeczoznawcy uregulowany został w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (zwanej dalej „jhas”). Celem istnienia tego zawodu jest zapewnienie rzetelnego pobierania próbek, ustalania klas jakości handlowej lub sposobu produkcji określonych artykułów rolno-spożywczych na zlecenie zainteresowanych przedsiębiorców²⁶. Istnienie zawodu rzeczoznawcy służy głównie interesom przedsiębiorców, umożliwiając sprawowanie bieżącego nadzoru nad jakością wytwarzanych artykułów rolno-spożywczych. Powyższe wynika z faktu, że tylko wiedza i kwalifikacje osoby posiadającej uprawnienia rzeczoznawcy dają rękojmię prawidłowości czynności wykonanych w celu sprawdzenia jakości wytwarzanych produktów, tj. pobranie ich próbek w celu wykonania badań laboratoryjnych, ustalenie ich klas jakości lub sposobu produkcji. Wykonane badania laboratoryjne są miarodajne w odniesieniu do całej partii produkcyjnej jedynie w przypadku prawidłowego pobrania próbek w celu wykonania tych badań. Przedsiębiorca pozbawiony możliwości skorzystania z usług osoby posiadającej potwierdzone urzędowo kompetencje w zakresie pobierania próbek nie będzie mógł na bieżąco weryfikować jakości produkowanej żywności i zapobiegać wprowadzeniu do obrotu produktów niezgodnych z przepisami o jakości handlowej. Weryfikacja taka nastąpi dopiero w efekcie kontroli organów urzędowej kontroli żywności, co może wiązać się z sankcjami w postaci zakazu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających przepisom oraz nakładanych na przedsiębiorców kar pieniężnych.

Istnienie zawodu rzeczoznawcy zwiększa także bezpieczeństwo obrotu artykułami rolno-spożywczymi. Przedsiębiorcy, korzystając z usług rzeczoznawców, mają możliwość sprawdzenia jakości produktów oferowanych przez kontrahentów oraz uzyskania uczciwych rozliczeń finansowych między dostawcą a odbiorcą (m.in. przez pobieranie próbek podczas skupu ziarna zbóż i rzepaku). Gwarancją rzetelności czynności wykonywanych przez uprawnionych rzeczoznawców jest sankcja w postaci skreślenia z rejestru rzeczoznawców przewidziana w art. 37 ust. 1 ustawy.

²⁶ Wykaz specjalizacji, z których można uzyskać uprawnienia rzeczoznawcy obejmuje: mięso i jego przetwory; klasyfikacja tusz wieprzowych w systemie EUROP; klasyfikacja tusz wołowych i owczych w systemie EUROP; drób i jego przetwory; gęś owsiana; dziczyzna; ryby i ich przetwory; mleko i jego przetwory; ziarno zbóż, nasiona roślin strączkowych i ich przetwory; nasiona roślin oleistych; oleje i tłuszcze roślinne; buraki cukrowe i ich przetwory; owoce i warzywa świeże; owoce i warzywa przetworzone; kwiaty cięte i doniczkowe; koncentraty spożywcze (w tym: miód, ziarno kakaowe i jego przetwory); ziarno i przyprawy; piwo i surowce browarnicze; wino i produkty winiarskie; kawa i herbata; tytoń i chmiel (w tym jego przetwory); produkty przemysłu ziemniaczanego; wyroby spirytusowe.

Zauważyć należy, że działalność rzeczoznawców służy również ochronie interesu publicznego, tj. stanowi czynnik pozytywnie wpływający na bezpieczeństwo ekonomiczne i zdrowotne konsumentów żywności. Powyższemu służy zwiększony nadzór nad produkcją sprawowany przez przedsiębiorców właśnie dzięki bieżącej weryfikacji jakości żywności w toku procesu produkcyjnego przy pomocy rzeczoznawców. Proponowane zmiany gwarantują zachowanie jakości usług świadczonych przez rzeczoznawców na odpowiednim poziomie.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o JHARS pobieranie próbek, ustalanie klas jakości oraz sposobu produkcji określonych artykułów rolno-spożywczych na zlecenie zainteresowanych przedsiębiorców mogą, poza pracownikami Inspekcji JHARS, przeprowadzać tylko osoby wpisane do rejestru rzeczoznawców, zwane dalej „rzeczoznawcami”.

Do rejestru rzeczoznawców w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, mogą być wpisane osoby:

- które posiadają wiedzę praktyczną i teoretyczną z zakresu zasad klasyfikacji, sposobu produkcji lub pobierania próbek artykułów rolno-spożywczych danego rodzaju, potwierdzoną zdaniem egzaminem,
- albo
- wobec których decyzja o uznaniu kwalifikacji, wydana na podstawie przepisów o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, stała się ostateczna.

Decyzję o wpisie, odmowie wpisu bądź skreśleniu z rejestru rzeczoznawców wydaje wojewódzki inspektor prowadzący rejestr rzeczoznawców. Warunkiem wpisu do rejestru rzeczoznawców jest posiadanie wiedzy praktycznej i teoretycznej z zakresu zasad klasyfikacji, sposobu produkcji oraz pobierania próbek danego rodzaju artykułu rolno-spożywczego, potwierdzone zdaniem co 3 lata egzaminu przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora JHARS. Do rejestru rzeczoznawców mogą być również wpisane osoby, wobec których decyzja o uznaniu kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej stała się ostateczna.

Osobie wpisanej do rejestru rzeczoznawców wojewódzki inspektor wydaje zaświadczenie o wpisie oraz imienną pieczęć. Dokumentowanie czynności wykonywanych przez rzeczoznawców reguluje rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 lutego 2003 r. w sprawie nabywania uprawnień do wykonywania niektórych czynności

związanych z oceną jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz dokumentowania tych czynności (Dz. U. Nr 35, poz. 300, z późn. zm.).

Tabela 46. Aktualne wymogi i proponowane zmiany dotyczące rzeczoznawców

Zakres rzeczoznawstwa	Aktualne wymogi	Proponowane zmiany
ustalanie sposobów produkcji artykułów rolno-spożywczych	egzamin zdawany co 3 lata przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora JHARS	zniesienie wszystkich wymogów
ustalanie klas jakości świeżych owoców i warzyw	– odbycie szkolenia zatwierdzonego przez Głównego Inspektora JHARS, – egzamin zdawany co 3 lata przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora JHARS	– odbycie szkolenia zatwierdzonego przez Głównego Inspektora JHARS, – likwidacja konieczności zdawania egzaminu
pobieranie próbek artykułów rolno-spożywczych	egzamin zdawany co 3 lata przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora JHARS	zdanie egzaminu przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora JHARS, uprawniającego do trwałego wykonywania czynności rzeczoznawcy

Tryb postępowania w przypadku uzyskania uprawnień rzeczoznawcy przedstawia się następująco:

- złożenie przez kandydata do Wojewódzkiego Inspektora JHARS zgłoszenia na egzamin dla rzeczoznawców,
- złożenie przez Wojewódzkiego Inspektora JHARS wniosku do Głównego Inspektora JHARS o powołanie komisji kwalifikacyjnej do przeprowadzenia egzaminu,
- przeprowadzenie egzaminu przez komisję kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora JHARS,
- wpis do rejestru rzeczoznawców (w przypadku pozytywnego wyniku egzaminu), dokonywany przez Wojewódzkiego Inspektora JHARS właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rzeczoznawcy.

W przypadku uznania kwalifikacji tryb postępowania przedstawia się następująco:

- przyjęcie i rejestracja wniosku przez Wojewódzkiego Inspektora JHARS,
- sprawdzenie kompletności wniosku wraz z załączonymi dokumentami pod względem wymogów formalnych i merytorycznych,
- wezwanie do uzupełnienia dokumentów w przypadku stwierdzenia braków w dokumentacji,

- rozpatrzenie wniosku przez Wojewódzkiego Inspektora JHARS,
- postanowienie o konieczności odbycia stażu albo przystąpienia do testu umiejętności w zawodzie regulowanym:
 - decyzja o odmowie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego rzeczoznawcy,
 - decyzja o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego rzeczoznawcy,
- wpis do rejestru rzeczoznawców (w przypadku decyzji o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego rzeczoznawcy), dokonywany przez Wojewódzkiego Inspektora JHARS.

Koszt przystąpienia do egzaminu na rzeczoznawcę określony został w § 9 ust. 2 wspomnianego wcześniej rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 lutego 2003 r. w kwocie 162 zł. Zgodnie z przepisami tego samego rozporządzenia, opłata za godzinę szkolenia rzeczoznawców wynosi 32 zł.

Tabela 47. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu rzeczoznawcy w zakresie jakości handlowej produktów rolno-spożywczych

Stan obecny:	Stan postulowany:
– posiadanie teoretycznych i praktycznych wiadomości z zakresu zasad klasyfikacji, sposobu produkcji lub pobierania próbek danego rodzaju artykułów rolno-spożywczych, potwierdzone zdaniem, co 3 lata, egzaminu przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,	– odstąpienie od konieczności odnawiania co 3 lata posiadanych uprawnień przez osoby wykonujące zawód rzeczoznawcy (z wyjątkiem rzeczoznawcy w zakresie klasyfikacji tusz zwierząt rzeźnych, gdzie nadal będzie istniała konieczność odnawiania uprawnień co 3 lata przez zdanie egzaminu); – umożliwienie uzyskania uprawnień rzeczoznawcy w zakresie ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw po odbyciu szkolenia zatwierdzonego przez Głównego Inspektora JHARS, bez konieczności zdawania egzaminu.
– wpis do rejestru rzeczoznawców,	Bez zmian
– zaświadczenie o wpisie do rejestru rzeczoznawców i otrzymanie imiennej pieczęci wydanej przez Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Produktów Rolno-Spożywczych.	Bez zmian

Klasyfikacja tusz rzeźnych w systemie EUROP nie została objęta deregulacją, ponieważ posiadanie odpowiedniej licencji lub zaświadczenia odpowiadającego uznaniu kwalifikacji wynika z przepisów art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1249/2008. Częściową deregulacją zostało objęte ustalanie klas jakości świeżych owoców i warzyw oraz pozostałe specjalizacje w zakresie pobierania próbek artykułów rolno-spożywczych, a pełna

deregulacja (dereglamentacja) dotyczy ustalania sposobu produkcji artykułów rolno-spożywczych.

Zgodnie z rejestrami wojewódzkich inspektoratów działalność gospodarczą w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania i obrotu artykułami rolno-spożywczymi prowadzi łącznie 24 716 przedsiębiorców (informacja wg stanu na dzień 31 października 2013 r.).

Wpływ proponowanej regulacji na finanse publiczne

W okresie od roku 2003 do pierwszego półrocza 2013 r. wpływy z tytułu opłat za przystąpienie do egzaminu na rzeczoznawcę wyniosły 2 133 tys. zł. Na skutek projektowanego zniesienia konieczności potwierdzania kwalifikacji co 3 lata, można oczekiwać zmniejszenia wpływów do budżetu o ok. 130 tys. zł rocznie w przypadku pobierania próbek art. rolno-spożywczych (zakładając, że średniorocznie przystępuje do egzaminu około 800 rzeczoznawców odnawiających uprawnienia) oraz o ok. 30 tys. zł rocznie w przypadku ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw (zakładając, że średniorocznie przystępuje do egzaminu około 180 osób).

Tabela 48. Liczba osób przystępujących do egzaminu oraz zdających egzamin na rzeczoznawcę jhars w poszczególnych zakresach w okresie od roku 2003 do I półrocza 2013 r.

rok	Liczba osób przystępujących do egzaminu kwalifikacyjnego		Liczba osób, które złożyły egzamin z wynikiem pozytywnym	
	Ustalanie klas jakości świeżych owoców i warzyw	Pobieranie próbek art. rolno-spożywczych	Ustalanie klas jakości świeżych owoców i warzyw	Pobieranie próbek art. rolno-spożywczych
2003	0	2290	0	2270
2004	164	877	151	870
2005	182	535	182	485
2006	58	1089	57	1082
2007	158	441	133	430
2008	208	468	204	467
2009	270	596	261	590
2010	291	648	251	640
2011	256	841	254	835
2012	141	335	140	334
2013 I półrocze	103	206	102	206
Razem	1831	8326	1735	8209

Źródło: Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Zmiana art. 20 ust. 8 ustawy o jhars nie będzie miała wpływu na budżet państwa, ponieważ pracownicy Inspekcji dokonujący kontroli na granicy są już obecnie wyposażeni w mundury, a ww. zmiana stanowi tylko doprecyzowanie aktualnie obowiązującego upoważnienia ustawowego dla Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tak aby nie było niejasności co do sposobu przyznawania pracownikom IJHARS umundurowania (w tym odznaki) oraz sposobu ich użytkowania przez grupę pracowników wykonujących czynności kontrolne. Konieczność uregulowania kwestii przydziału oraz wzoru legitymacji służbowej pracowników IJHARS (dodany art. 20a) wiąże się z koniecznością wydrukowania legitymacji dla około 400 pracowników IJHARS zatrudnionych bezpośrednio przy czynnościach kontrolnych. Biorąc pod uwagę szacunkowy koszt wydrukowania jednej legitymacji, tj. ok. 10 zł, łączne szacunkowe koszty związane z wydaniem legitymacji pracownikom IJHARS wyniosą 4 tys. zł.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, kontrolę działalności gospodarczej przedsiębiorcy przeprowadza pracownik Inspekcji po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

W obecnym stanie prawnym przepisy ustawy nie określają wzoru legitymacji ani zasad jej przydziału. Nie przewidują także delegacji do wydania odpowiednich przepisów wykonawczych w tym zakresie. Wprowadzenie takiej delegacji jest zatem niezbędne. Posługiwanie się przez pracowników Inspekcji podczas kontroli legitymacją służbową umożliwi przedsiębiorcom łatwiejszą ich identyfikację i zapobiegnie powstawaniu ewentualnych wątpliwości co do legalności podejmowanych czynności kontrolnych. Stanowi to niewątpliwie element deregulacji, gdyż pozwoli na usprawnienie czynności kontrolnych i zmniejszenie ich uciążliwości dla kontrolowanego.

Zmiany dotyczące umundurowania pracowników Inspekcji mają na celu uproszczenie procedury przyznawania mundurów. Zgodnie z zaproponowanym rozwiązaniem odznaka Inspekcji będzie stanowiła część składową munduru i nie będzie konieczne przyznawanie jej w drodze odrębnej procedury. Pozwoli to na ograniczenie kosztów związanych z korzystaniem z mundurów.

Wpływ proponowanej regulacji na rynek pracy

Według informacji z Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, na dzień 31 grudnia 2012 r., 3413 rzeczoznawców posiadało aktualne uprawnienia. Ponadto, według stanu na ten sam dzień, w IJHARS zatrudnionych było 379 inspektorów przeprowadzających kontrole, uprawnionych do wykonywania czynności

rzecznawców. Na skutek proponowanych zmian nie przewiduje się znaczącego powiększenia przedmiotowej grupy zawodowej.

Tabela 49. Liczba rzeczoznawców jhars wpisanych do rejestru w poszczególnych zakresach według stanu na koniec roku w latach 2005–2012

	Klasyfikacja tusz zwierząt rzeźnych w systemie EUROP	Ustalanie klas jakości świeżych owoców i warzyw	Pobieranie próbek art. rolno-spożywczych
2005	370	333	3625
2006	708	390	2437
2007	812	372	1997
2008	943	394	1979
2009	957	598	1487
2010	1024	716	1697
2011	1105	766	2065
2012	959	645	1809

Źródło: Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Informacje uzyskane z rejestrów wojewódzkich IJHARS nie są tożsame z ilością osób przystępujących i zdających egzaminy. Dane w rejestrach są ruchome w poszczególnych latach, a ich zmienność wynika m.in. z wykreślenia rzeczoznawców z rejestru z chwilą upływu 3 lat od dnia zdania egzaminu, odnawiania uprawnień po zdaniu egzaminu, skreślenia z rejestru z przyczyn przewidzianych w ust. 2 art. 37 ustawy o jhars (śmierci, skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej, rezygnacji złożonej przez rzeczoznawcę, nieprzestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących wykonywanych czynności, wykazania oczywistej nieudolności lub niedbałości przy wykonywaniu obowiązków, nieuzasadnionej odmowy przeprowadzenia klasyfikacji artykułu rolno-spożywczego, nierzetelnego i stronniczego wykonywania obowiązków).

Wspólnotowe regulacje dotyczące zawodu

Obowiązujące przepisy wspólnotowe powodują ujednoczenie zasad funkcjonowania rzeczoznawców w zakresie ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw. Rzecznawcy powinni odbyć szkolenie zatwierdzone przez państwo członkowskie dotyczące wymagań określonych w normach handlowych UE oraz metod kontroli zgodności, wskazanych w Załączniku I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. *ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworów owoców i warzyw*. Szczególnie ważne jest zaznajomienie uczestników szkolenia z normami handlowymi UE określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 543/2011

i określającymi wymagania dla świeżych owoców i warzyw wprowadzanych do obrotu na terenie całej Unii Europejskiej, a także na etapie eksportu i importu do krajów trzecich.

Ponadto, zgodnie z art. 12 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011, państwa członkowskie mogą zezwolić handlowcom, których zaklasyfikowano do grupy najmniejszego ryzyka i którzy zapewniają wysoki stopień gwarancji zgodności z normami handlowymi, na stosowanie wzoru specjalnego oznakowania opakowań świeżych owoców i warzyw, pod warunkiem, że posiadają między innymi personel przeprowadzający kontrole, który odbył szkolenie zatwierdzone przez państwo członkowskie (art. 12 ust. 3 pkt a).

Reasumując, obowiązek weryfikacji wiedzy praktycznej i teoretycznej z zakresu klasyfikacji świeżych owoców i warzyw jest szczególnie istotny w celu zapewnienia stosowania jednolitych metod postępowania handlowców świeżymi owocami i warzywami podczas klasyfikacji tych produktów, opartych na wymaganiach norm handlowych Unii Europejskiej. Z uwagi na fakt, że to państwa członkowskie sprawują nadzór nad prowadzonymi szkoleniami (przez ich zatwierdzenie), to również państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność za to, aby stosowane metody klasyfikacji świeżych owoców i warzyw były jednolite.

4.7. Deregulacja dostępu do zawodu rzecznika patentowego

Tryb uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu rzecznika patentowego określa ustawa z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925, z późn. zm.). Do aplikacji rzecznikowskiej przystępuje się po uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu konkursowego organizowanego przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych. Koszt egzaminu konkursowego wynosi ok. 704,34 zł (wysokość opłaty jest równa 0,2 przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej²⁷). Następnie osoba jest wpisywana na listę aplikantów. Aplikacja rzecznikowska trwa 3 lata. Każdy rok aplikacji podlega opłacie w wysokości około 10 565 zł (wysokość opłaty rocznej jest równa trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej²⁸). Po ukończeniu aplikacji, kandydat przystępuje do egzaminu kwalifikacyjnego, który podlega opłacie w wysokości 1056,50 zł (wysokość opłaty jest równa 0,3 przeciętnego wynagrodzenia

²⁷ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości opłaty za egzamin konkursowy (Dz. U. Nr 195, poz. 1155).

²⁸ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację rzecznikowską (Dz. U. Nr 195, poz. 1154).

w gospodarce narodowej²⁹). Opłacie podlega również wpis na listę rzeczników patentowych – ok. 70 zł, oraz roczna składka członkowska – 500 zł.

W postępowaniu przed Urzędem Patentowym RP w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, a także przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych, w odniesieniu do postępowania zgłoszeniowego i rejestrowego, pełnomocnikiem strony może być tylko rzecznik patentowy. Poza zakresem tej wyłączności pozostaje postępowanie sporne przed Urzędem Patentowym oraz postępowanie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym i Naczelny Sąd Administracyjny – w przypadku złożenia skargi na orzeczenie Urzędu Patentowego. W takich postępowaniach strona może być reprezentowana także przez adwokata i radcę prawnego.

W odniesieniu do zgłaszających z zagranicy, tj. osób, które nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązuje zasada bezwzględnego przymusu rzecznikowskiego. Oznacza to, że w wymienionych wcześniej sprawach takie osoby mogą występować tylko za pośrednictwem rzecznika patentowego.

Rzecznik patentowy może wykonywać swój zawód w kancelarii patentowej lub na rzecz pracodawcy, jak również na podstawie umów cywilnoprawnych.

Kancelaria patentowa może być utworzona wyłącznie w celu wykonywania zawodu rzecznika patentowego i prowadzona przez rzecznika patentowego jednoosobowo lub jako spółka jawna, partnerska komandytowa, lub komandytowo-akcyjna. Ustawodawca dopuszcza możliwość prowadzenia kancelarii w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej pod pewnymi warunkami (art. 5 ustawy o rzecznikach patentowych).

Prawo do wykonywania zawodu rzecznika patentowego powstaje po złożeniu ślubowania, z dniem dokonania wpisu na listę rzeczników patentowych prowadzoną przez Urząd Patentowy. Lista rzeczników patentowych jest jawna, a wpisu dokonuje się na wniosek zainteresowanego.

Na listę rzeczników patentowych może być wpisana osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie;
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu rzecznika patentowego;

²⁹ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości opłaty za przeprowadzenie egzaminu kwalifikacyjnego (Dz. U. Nr 195, poz. 1156).

- 4) ukończyła magisterskie studia wyższe o kierunku przydatnym do wykonywania zawodu rzecznika patentowego, w szczególności techniczne lub prawnicze;
- 5) odbyła aplikację rzecznikowską na warunkach określonych w ustawie. Wpis na listę aplikantów następuje po przeprowadzeniu egzaminu konkursowego, którego celem jest sprawdzenie wiedzy kandydatów z zakresu zadań rzecznika patentowego i zasad wykonywania tego zawodu, podstaw prawa własności przemysłowej, elementów wiedzy technicznej, elementów prawa konstytucyjnego oraz stopnia znajomości jednego języka obcego, według wyboru kandydata, angielskiego, francuskiego lub niemieckiego. Egzamin składa się z dwóch części – pisemnej i ustnej. Nabór na aplikację organizuje Polska Izba Rzeczników Patentowych;
- 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin kwalifikacyjny, którego celem jest sprawdzenie przygotowania osoby przystępującej do tego egzaminu do samodzielnego i prawidłowego wykonywania zawodu, w tym posiadanej przez nią wiedzy oraz umiejętności jej praktycznego zastosowania. Egzamin składa się z dwóch części – pisemnej i ustnej.

Tabela 50. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu rzecznika patentowego

Stan obecny:	Stan postulowany (projekt ustawy o zmianie (...)) z dnia 22 listopada 2013 r.):
Obligatoryjne wykształcenie wyższe o kierunku przydatnym do wykonywania zawodu rzecznika patentowego, w szczególności techniczne lub prawnicze.	Bez zmian
Warunkiem wpisu na listę aplikantów jest zdanie egzaminu konkursowego organizowanego przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych.	Rezygnacja z części ustnych egzaminu konkursowego i kwalifikacyjnego, które mają charakter uznaniowy.
Trzyletnia aplikacja rzecznikowska pod kierunkiem patrona będącego rzecznikiem patentowym, którą organizuje i prowadzi Krajowa Rada Rzeczników Patentowych.	Utrzymanie trzyletniej aplikacji, przy określeniu przesłanek zwolnienia z niej: 1) w części dotyczącej problematyki technicznej, w zakresie wynalazków i wzorów użytkowych – osoby, która zdała europejski egzamin kwalifikacyjny i jest wpisana na listę zawodowych pełnomocników prowadzoną przez Europejski Urząd Patentowy; 2) w części dotyczącej problematyki prawnej w zakresie prawa cywilnego, prawa gospodarczego, prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego, postępowania sądowniczo-administracyjnego i postępowania cywilnego – osoby, która uzyskała uprawnienia adwokata lub radcy prawnego;

	<p>3) w części dotyczącej problematyki prawnej – doktora nauk prawnych w zakresie własności przemysłowej;</p> <p>4) w części dotyczącej problematyki prawnej lub technicznej, w zakresie odpowiadającym nabytej praktyce – osoby posiadającej 4-letnią praktykę (w okresie 6 lat) pracy pod kierunkiem rzeczownika patentowego, wymagającej wiedzy i praktyki rzeczniowskiej, czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy w sprawach własności przemysłowej, w szczególności w kancelarii patentowej, dziale ochrony własności przemysłowej przedsiębiorstwa, uczelni lub jednostki naukowej;</p> <p>5) w części dotyczącej problematyki prawnej lub technicznej – osoby, która przez okres 4 lat (w okresie 6 lat) była zatrudniona w Urzędzie Patentowym na stanowisku eksperta.</p>
Nabór na aplikację rzeczniowską odbywający się raz na trzy lata.	Nabór na aplikację rzecznikowską odbywający się raz w roku.
Koszt aplikacji: Wysokość opłaty rocznej jest równa trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym ogłaszanego przez Prezesa GUS.	Obniżenie kosztów odbycia aplikacji rzecznikowskiej o ok. 33% (do maksymalnie dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia)
W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych.	Proponuje się zastępstwo stron w postępowaniach przed Sądem Najwyższym w sprawach własności przemysłowej także przez rzeczników patentowych.
Obecnie profesjonalnym pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych może być tylko rzecznik patentowy.	Proponuje się, aby profesjonalnym pełnomocnikiem strony w postępowaniu w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń, znaków towarowych , dodatkowo mogli być adwokat lub radca prawny (również w odniesieniu do zgłaszających z zagranicy, tj. takich, którzy nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej).
Obywatelstwo polskie (lub obywatelstwo państwa członkowskiego UE).	Bez zmian
Pełna zdolność do czynności prawnych.	Bez zmian
Nieskazitelną charakter oraz rękojmnia należytego wykonywania zawodu.	Bez zmian

<p>Obowiązek zawarcia ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, przy świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej (minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia oraz wszystkich zdarzeń, których skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, wynosi równowartość w złotych 50.000 euro).</p>	<p>Bez zmian</p>
--	------------------

Aplikacja rzecznikowska jest przygotowaniem aplikanta do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu rzecznika patentowego. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych może w drodze uchwały zwolnić z obowiązku odbycia aplikacji rzecznikowskiej w całości lub w odpowiedniej części osobę, która wykaże, że posiada określoną wiedzę lub praktykę w sprawach własności przemysłowej, przydatną do wykonywania zawodu rzecznika patentowego. Zwolnienie takie może nastąpić na wniosek kandydata. Aplikacja trwa trzy lata i kończy się egzaminem kwalifikacyjnym. W trakcie aplikacji aplikanci rzecznikowscy mają obowiązek odbycia praktyk w sądzie i w Urzędzie Patentowym RP w wymiarze odpowiednio – 16 i 80 godzin. Egzamin konkursowy oraz egzamin kwalifikacyjny przeprowadza Komisja Egzaminacyjna, powołana przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych. Komisja działa w zespołach egzaminacyjnych, których liczba zależy od liczby kandydatów. Wniosek o wpis na listę rzeczników patentowych składa się w terminie sześciu miesięcy od dnia złożenia egzaminu kwalifikacyjnego.

Rzecznik patentowy ma ustawowy obowiązek doskonalenia zawodowego (art. 14a ustawy o rzecznikach patentowych) oraz istnieje przymus przynależności do samorządu zawodowego – Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.

Wpływ proponowanej regulacji na sektor finansów publicznych

Proponowane w projekcie ustawy zmiany nie będą generowały kosztów dla sektora finansów publicznych. Obniżenie opłat za aplikację rzecznikowską, egzamin konkursowy oraz egzamin kwalifikacyjny stanowić będzie natomiast znaczne obniżenie bariery finansowej w dostępie zainteresowanych do zawodu rzecznika patentowego. Tylko w wypadku obniżenia rocznej opłaty za aplikację, której wysokość obecnie nie może być wyższa niż trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku

kalendaryzowym ogłaszanego przez Prezesa GUS, do maksymalnie jego dwukrotności, zmniejszy opłatę za trzy lata aplikacji o ok. 10 000 zł.

Wpływ proponowanej regulacji na rynek pracy

Obecnie na liście rzeczników patentowych znajduje się około 1000 osób posiadających uprawnienia do wykonywania tego zawodu³⁰. Natomiast aplikację rzecznikowską w roku 2012 rozpoczęło 100 aplikantów. Liczbę rzeczników patentowych w poszczególnych latach prezentuje poniższa tabela.

Tabela 51. Liczba rzeczników patentowych w latach 2009–2011 w Polsce

Rok	Liczba osób uprawnionych do wykonywania zawodu (stan na koniec roku)	Liczba osób uprawnionych do wykonywania zawodu (wykonujących zawód w danym roku)	Liczba osób, które przestały spełniać wymogi i utraciły prawo do wykonywania zawodu	Wysokość opłaty egzaminacyjnej**	Wysokość opłat zw. z wpisem do rejestru, z wydaniem „licencji” uprawniającej do wykonywania zawodu
2005	1000	b.d.	b.d.	- „ -	76
2006	940	b.d.	b.d.	- „ -	76
2007	910	b.d.	b.d.	- „ -	76
2008	949	b.d.	11	- „ -	76
2009	950	b.d.	31	- „ -	76
2010	929	b.d.	21	- „ -	76
2011	986	975*	17	970	76
2012 (I–V)	989	979*	9	1056	76

* Zgodnie z art. 23a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925) rzecznikom patentowym pracującym w Urzędzie Patentowym RP zawieszono prawo do wykonywania zawodu rzecznika patentowego.

** Do roku 2011 wysokość opłaty za egzamin wynikała z uchwały Krajowej Rady Rzeczników Patentowych. Tryb uzyskiwania zawodu rzecznika patentowego określa ustawa z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925, z późn. zm.). Do aplikacji rzecznikowskiej przystępuje się po uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu konkursowego organizowanego przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych. Koszt egzaminu konkursowego wynosi około 704,34 zł (wysokość opłaty jest równa 0,2 przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej). Następnie osoba jest wpisywana na listę aplikantów. Aplikacja rzecznikowska trwa 3 lata. Każdy rok aplikacji podlega opłacie w wysokości około 10 560,50 zł (wysokość opłaty rocznej jest równa trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej). Po ukończeniu aplikacji, kandydat przystępuje do egzaminu kwalifikacyjnego, który podlega opłacie w wysokości 10 560,50 zł (wysokość opłaty jest równa 0,3 przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej). Opłacie podlega również wpis na listę rzeczników patentowych – obecnie 76 zł oraz roczna składka członkostwa – 500 zł.

³⁰ Stan na maj 2012 r.

Tabela 52. Zestawienie przeprowadzonych egzaminów konkursowych oraz przeprowadzonych i planowanych egzaminów kwalifikacyjnych, a także aplikacji w latach 2008–2011 i 2012–2015

Egzamin konkursowy 2008 r.

ogółem			wyniki	
wnioski	przystąpiło	nie przystąpiło	pozytywny	negatywny
178	167	11	146	21

Aplikacja 2008–2011

rozpoczęło	ukończyło
143	122

Egzamin kwalifikacyjny 2011 r.

ogółem		wyniki						nie przystąpiło		
wnioski	przystąpiło	pozytywny			negatywny					
		82			26					
108	pisemny	ustny	pisemny		ustny	pisemny		ustny	pisemny	ustny
			prawo	technika		96	prawo			
	108	108	95	96		13	12			

Egzamin kwalifikacyjny 2012 r. (poprawkowy)

ogółem		wyniki						nie przystąpiło		
wnioski	przystąpiło	pozytywny			negatywny					
		19			8					
27	pisemny	ustny	pisemny		ustny	pisemny		ustny	pisemny	ustny
			prawo	technika		6	prawo			
	25	9	7	8		6	4			

Egzamin konkursowy 2012 r.

ogółem			wyniki				nie przystąpiło	
wnioski	przystąpiło		pozytywny		negatywny			
			100		39			
200	pisemny	ustny	pisemny	ustny	pisemny	ustny	pisemny	ustny

Aplikację 2012–2015 rozpoczęło 100 osób.

Wpływ proponowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Oczekiwanym efektem proponowanych zmian będzie wzrost liczby aktywnych rzeczników patentowych oraz wzrost konkurencji w tej grupie zawodowej, przez co można spodziewać się zwiększenia liczby zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej. Informacje o liczbie zgłoszeń i liczbie wydanych decyzji w latach 2010–2012 przedstawia Tabela 53.

Tabela 53. Liczba zgłoszeń oraz wydanych decyzji o udzieleniu patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji w podziale na przedmioty własności przemysłowej w latach 2010–2012

Lp.	Przedmioty własności przemysłowej	2010	2011	2012
1.	Liczba zgłoszeń wynalazków dokonanych w UPRP Liczba udzielonych przez UP RP patentów	3430 3,69* 3004 3,23**	4123 4,18* 3112 3,15**	4657 4,66* 2484 2,48**
2.	Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych dokonanych w UP RP Liczba udzielonych przez UP RP praw ochronnych na wzory użytkowe	945 1,01* 484 0,52**	1003 1,01* 524 0,53**	997 0,99* 552 0,55**
3.	Liczba zgłoszeń znaków towarowych dokonanych przez podmioty polskie w UP RP Liczba zgłoszeń znaków towarowych dokonanych przez podmioty zagraniczne w trybie krajowym Razem Liczba udzielonych przez UP RP praw ochronnych na znaki towarowe (podmiotom polskim i podmiotom zagranicznym w trybie krajowym)	14064 + 904 =14968 16,11* 11000 11,84**	14252 + 797 =15049 15,26* 9680 9,81**	13246 + 824 =14070 14,09* 8520 8,53**
4.	Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych dokonanych przez podmioty polskie i podmioty zagraniczne w UP RP Liczba zarejestrowanych przez UP RP wzorów przemysłowych (podmioty polskie i podmioty zagraniczne)	1732 1,86* 1248 1,34**	1560 1,58* 1302 1,32**	1350 1,35* 1544 1,54**
5.	Liczba rzeczników patentowych uprawnionych do wykonywania zawodu rzecznika patentowego	929	986	998

* Liczba zgłoszeń przypadających na jednego rzecznika patentowego.

**Liczba udzielonych praw wyłącznych przypadających na jednego rzecznika patentowego.

Źródło: Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Reglamentacja dostępu do zawodu w innych krajach

W Unii Europejskiej nie występują jednakowe rozwiązania dotyczące zasad wykonywania zawodu rzecznika patentowego oraz organizacji samorządu zawodowego.

Według danych Komisji Europejskiej zawód rzecznika patentowego jest regulowany oprócz Polski również w Austrii, Belgii, Republice Czeskiej, Finlandii, Francji, Niemczech, Irlandii, Liechtensteinie, Luksemburgu, Holandii i Portugalii oraz na Węgrzech i we Włoszech.

Brak obowiązku reprezentowania strony przez rzecznika patentowego występuje w 10 państwach członkowskich Unii Europejskiej (Czechy, Dania, Holandia, Luksemburg, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Wielka Brytania, Włochy), w 11 państwach obowiązek ten dotyczy zgłaszających z zagranicy (Bułgaria, Chorwacja, Estonia, Finlandia, Grecja, Irlandia, Łotwa, Niemcy, Polska, Rumunia, Szwecja), w 6 państwach obejmuje zgłaszających spoza państw stron Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Austria, Belgia, Francja, Hiszpania, Litwa i Malta), a na Cyprze obowiązek ten dotyczy wszystkich zgłaszających³¹.

Tabela 54. Porównanie uregulowań w zakresie dostępu do zawodu rzecznika patentowego w wybranych krajach

Lp.	Kraj	Sposób regulacji
1.	Niemcy	<p>Dopuszczenie do kształcenia zawodowego na rzecznika patentowego następuje po ukończonych studiach wyższych przyrodniczych lub technicznych oraz odbyciu rocznej praktyki. Dopuszczenie do egzaminu patentowego następuje po zakończeniu co najmniej 34-miesięcznego kształcenia specyficznego dla tego zawodu plus 24-miesięcznego szkolenia dodatkowego. Wymóg dodatkowego szkolenia może być zastąpiony udokumentowanym wieloletnim doświadczeniem w pracy w obszarze prawa patentowego. Po złożeniu egzaminu na rzecznika patentowego można posługiwać się tytułem asesora patentowego. Tytuł rzecznika otrzymuje się po odbyciu co najmniej 6-miesięcznego stażu u rzecznika patentowego.</p> <p>Dopuszczenie do samorządu rzeczników patentowych jest skuteczne w momencie otrzymania dokumentu rejestracyjnego wystawionego przez Izbę Rzeczników Patentowych. Jego otrzymanie jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wnioskodawca jest zaprzysiężony i zostało udowodnione zawarcie obowiązkowego ubezpieczenia zawodowego od odpowiedzialności cywilnej albo istnieje tymczasowe potwierdzenie ubezpieczenia.</p> <p>Zawód ten w RFN wykonuje ok. 3200 osób.³²</p>
2.	Wielka Brytania	<p>Posługiwanie się tytułem „rzecznika patentowego” (patent attorney) w Wielkiej Brytanii wymaga rejestracji w Rejestrze Rzeczników Patentowych (the Register of Patent Attorneys; odpłatna licencja odnawialna rocznie). Większość rzeczników</p>

³¹ Źródło: PCT Applicant's Guide – Annex C.

³² Departament Polityki Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

		<p>patentowych jest członkiem Instytutu Rzeczników Patentowych (Chartered Institute of Patent Agents), zapewniającego weryfikację zdobytych uprawnień, kwalifikacji oraz przestrzegania kodeksu zawodowego przez ponad 2 tys. rzeczników patentowych, praktykujących na terenie WB (członkostwo w CIPA jest odpłatne, ale nie jest obowiązkowe). Rada zarządzająca Rejestrem Rzeczników Patentowych ma prawo do nakładania kar pieniężnych za nielegalne posługiwanie się tytułem rzecznika oraz usuwania z listy rejestracyjnej za nieprzestrzeganie kodeksu zawodowego. Podobne kompetencje przysługują CIPA, która za nieprzestrzeganie dobrych praktyk lub przepisów prawa w tym zakresie przez praktykujących członków CIPA może zalecić wykluczenie rzeczników patentowych ze środowiska prawniczego i nałożyć dożywotni zakaz wykonywania tego zawodu. CIPA posiada także pewnego rodzaju kompetencje nadzorcze nad działalnością firm prawniczych i podmiotów prywatnych, zrzeszonych w tym instytucie; w przypadku nieprzestrzegania kodeksu zawodowego przez powyższe podmioty, może rekomendować wszczęcie dochodzenia wewnętrznego (tzw. rozpoznanie sprawy) lub kierować wnioskiem o rozpoczęcie postępowania sądowego.</p> <p>Uzyskanie tytułu zaprzysiężonego rzecznika patentowego (chartered patent attorneys) wymaga ukończenia dodatkowych 2- lub 3-letnich studiów, zwieńczonych dwoma egzaminami państwowymi, po których otrzymuje się szersze uprawnienia zawodowe. Uczelnie oferujące ten kierunek muszą być członkami Instytutu Rzeczników Patentowych, zaś osoby go studiujące – posiadać min. 3-letnie doświadczenie zawodowe. Przed przyjęciem do Rejestru Rzeczników Patentowych, aplikant zobowiązany jest do przystąpienia do egzaminów ze znajomości wiedzy prawniczej w zakresie ochrony własności intelektualnej i znaków towarowych (egzamin przeprowadza wewnętrzna Rada Rejestru Rzeczników Patentowych – Intellectual Property Regulation Board)³³.</p>
3.	Włochy	<p>Zalicza się do zawodów regulowanych. Od 1981 r. istnieje we Włoszech Izba Rzeczników (<i>Ordine dei Consulenti in Proprieta' Industriale</i>, Izba Doradców w zakresie Własności Przemysłowej), do której należą dwie sekcje: rzecznika patentowego i rzecznika znaku towarowego. Prawo do reprezentowania osób trzecich w postępowaniach toczących się we włoskim urzędzie patentowym posiadają wyłącznie osoby zrzeszone w ww. Izbie i wpisane do rejestru oraz osoby zrzeszone w Izbie adwokatów.</p> <p>Wymogi przyjęcia do Izby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykształcenie wyższe lub licencjat, preferowane w dziedzinie technicznej, • staż 18 miesięczny w kancelarii działającego rzecznika (18 miesięcy dla każdej z obu kategorii), • egzamin państwowy organizowany przez Izbę Rzeczników (co dwa lata), • wpis do ogólnowłoskiego rejestru i płacenie rocznej składki (za 2012 r. wyniosła ona 180 euro). <p>Do Izby rzeczników należy we Włoszech: Seksja patentowa – 316, Seksja znaków towarowych – 442, Osoby posiadające oba typy uprawnień – 418.</p>

³³ Departament Polityki Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

4.	Szwecja	Znajduje się na liście zawodów regulowanych w Szwecji. ³⁴ Nie istnieje egzamin państwowy, a wymogi wykonywania zawodu określa ustawa: wykształcenie wyższe na kierunku technicznym, nauk przyrodniczych lub prawa, wystarczające doświadczenie zawodowe związane z prawem lub szczegółowym zakresem działania rzecznika (wiedza szczegółowa) oraz wymóg rzetelności i uczciwości osobistej. Autoryzowany rzecznik patentowy uiszcza roczną składkę 3800 SEK (ok. 1900 PLN); liczba zarejestrowanych rzeczników: 387.
5.	Czechy	<p>Ustawa nr 417/2004 o rzecznikach patentowych wprowadza pojęcia rzecznika patentowego oraz osiedlonego zagranicznego rzecznika patentowego. Tylko ten drugi zawód znajduje się na liście zawodów regulowanych. Wymogi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wpis na listę rzeczników prowadzoną przez Izbę Rzeczników Patentowych (wpisowe oraz opłata roczna), – wyższe wykształcenie, – 3-letni staż pracy w obszarze ochrony własności przemysłowej, – egzamin (5 tys. koron, 2 tys. koron w przypadku osiedlonego zagranicznego rzecznika patentowego), – ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem działalności w wys. min. 1 mln CZK (400 tys. euro) lub 4 mln CZK (1,2–1,6 mln euro) w przypadku świadczenia usług na terenie całej UE, – wniosek do Izby o uznanie kwalifikacji zawodowych w przypadku osiedlonego zagranicznego rzecznika patentowego (2 tys. koron). <p>W rejestrze Izby znajdują się 224 osoby, w tym tylko jeden osiedlony zagraniczny rzecznik patentowy.</p>
6.	Francja	<p>Zasady wykonywania zawodu rzecznika patentowego we Francji oraz prowadzenia działalności związanej z ochroną znaków towarowych określają przepisy Kodeksu Własności Intelektualnej. Zasady kształcenia oferowane przez Centrum Studiów Międzynarodowych w zakresie Własności Intelektualnej (CEIPI – Centre d’Etudes Internationales de la Propriété Intellectuelle) jest odmienne i odrębne dla rzecznika patentowego oraz rzecznika marek towarowych. Pomimo to, wielu rzeczników posiada kompetencje w ramach obu specjalności.</p> <p>Zawód rzecznika patentowego oraz rzecznika marek towarowych mogą wykonywać osoby, które są wpisane do rejestru rzeczników Narodowego Instytutu Własności Intelektualnej (INPI – Institut National de la Propriété Industrielle). O wpisanie do rejestru mogą ubiegać się osoby, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskały dyplom inżyniera lub magistra, • posiadają specjalistyczny dyplom w zakresie prawa własności intelektualnej (wystawiony przez CEIPI), • zdały egzamin zawodowy ustanowiony przez INPI, do którego mogą być dopuszczone osoby spełniające dwa ww. warunki oraz posiadające 3-letnie doświadczenie zawodowe zdobyte u rzecznika wpisanego do rejestru INPI. <p>Wszyscy rzecznicy patentowi są członkami Krajowej Rady Własności Intelektualnej (CNCPI).</p>

³⁴ <http://www.hsv.se/utlandskutbildning/regleradeyrkenisverige.4.539a949110f3d5914ec800056642.html>

		Kodeks Własności Intelektualnej nakłada na rzeczników patentowych obowiązek posiadania ubezpieczenia z tytułu prowadzenia działalności zawodowej oraz odpowiedniej gwarancji finansowej.
--	--	--

4.8. Deregulacja dostępu do zawodu rusznikarza

Rusznikarstwo jako zawód, jak również rzemiosło, obejmuje czynności, takie jak wyrób, naprawa i konserwacja ręcznej broni palnej. Jest to zawód pozaszkolny, wykonywać go więc można po ukończeniu praktyk czeladniczych i uzyskaniu uprawnień czeladnika lub mistrza, gdyż nie istnieją szkoły kształcące w tym zawodzie. Ustawą regulującą powyższe zagadnienie jest ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.), która określa wymagania kwalifikacyjne do wykonywania 113 zawodów.

Zatem, aby móc wykonywać zawód rusznikarza, konieczne jest odbycie praktyk czeladniczych u rusznikarza – rzemieślnika, spełniającego wymogi określone ustawą o rzemiośle, następnie zdanie egzaminu czeladniczego lub egzaminu mistrzowskiego przed komisją egzaminacyjną izb rzemieślniczych³⁵. Po pozytywnym zdaniu egzaminu dana osoba uzyskuje świadectwo czeladnicze albo dyplom mistrza, które wydawane są przez izby rzemieślnicze i potwierdzają posiadanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o rzemiośle, rzemiosło jest zawodowym wykonywaniem działalności gospodarczej przez osobę fizyczną, z udziałem kwalifikowanej pracy własnej, w imieniu własnym tej osoby i na jej rachunek, przy zatrudnieniu do 50 pracowników. W związku z powyższym osoba, która zamierza wykonywać działalność gospodarczą w zakresie rusznikarstwa obowiązana jest uzyskać wpis do rejestru przedsiębiorców w celu rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej. Należy podkreślić, że do zawodowego wykonywania działalności rusznikarskiej w ramach własnego przedsiębiorstwa prowadzonego na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców dana osoba musi posiadać tytuł mistrza w tym zakresie. Dyplom mistrzowski jest dokumentem potwierdzającym najwyższe kwalifikacje rzemieślnicze w zawodzie i ułatwia posiadaczowi samodzielne prowadzenie działalności gospodarczej oraz zajmowanie stanowisk kierowniczych w przedsiębiorstwie, a także jest dokumentem uprawniającym do szkolenia młodocianych pracowników. Natomiast na podstawie zatrudnienia u przedsiębiorcy wykonującego

³⁵ Wymogi, które należy spełnić, aby przystąpić do egzaminu czeladniczego lub mistrzowskiego, określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 2012 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1117).

działalność gospodarczą, między innymi rusznikarską, zawód rusznikarza może wykonywać osoba, która uzyskała tytuł czeladnika.

Osoby, które otrzymały dyplomy mistrza lub świadectwa czeladnicze mające zamiar wprowadzenia działalności do „obrotu” prawnego za granicą, są zobowiązane do dokonania legalizacji swoich uprawnień. Legalizacja prowadzona jest w dwóch etapach:

- oryginalny dokument świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrza (lub duplikat) potwierdza Związek Rzemiosła Polskiego (stwierdza autentyczność dokumentu i prawidłowość wystawienia) na jego odwrocie,
- następnie należy przedłożyć ten dokument w Wydziale Legalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Należy podkreślić, że działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania broni (albo jej istotnych części, które są traktowane jak broń) oraz naprawiania i przerabiania broni przez ingerencję w jej istotne części przedsiębiorca – rusznikarz może wykonywać po uzyskaniu koncesji ministra właściwego do spraw wewnętrznych na wykonywanie rusznikarskiej działalności gospodarczej.

Obowiązek uzyskania koncesji wynika aktualnie z przepisu art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym³⁶, zgodnie z którym działalność rusznikarska objęta jest definicją wytwarzania, i jest to działalność polegająca na naprawianiu albo wytwarzaniu istotnych części broni niezbędnych do jej naprawy lub na przerabianiu broni przez ingerencję w jej istotne części.

W związku ze zmianą przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576) w zakresie dotyczącym uwolnienia zawodu rusznikarza spod reglamentowanej działalności gospodarczej, wprowadzono w nowym brzmieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 bardziej szczegółowe rozumienie ww. pojęcia „wytwarzanie”, że ilekroć w ustawie jest mowa o wytwarzaniu – należy przez to rozumieć oprócz działalności wytwórczej określonej w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, także odzysk w rozumieniu przepisów o odpadach oraz działalność rusznikarską polegającą na wytwarzaniu broni palnej lub odrębnych istotnych części broni palnej dołączanych lub przeznaczonych do dołączenia do broni palnej lub na przerabianiu broni palnej przez ingerencję w jej istotne części.

³⁶ Dz. U. z 2012 r. poz. 1017.

Zatem czynności, które nie powodują ingerencji w istotne części broni, nie wymagają uzyskania koncesji ministra właściwego do spraw wewnętrznych, tym samym mogą być wykonywane na zasadach ogólnych, określonych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, ale po spełnieniu warunków, których spełnienie nada takiemu przedsiębiorcy prawo do dysponowania cudzą bronią ze wszystkimi wynikającymi z tego nadanego prawa konsekwencjami.

W związku z powyższym działalność gospodarczą w zakresie rusznikarstwa podzielić można na dwie kategorie, tj. działalność rusznikarską, której wykonywanie wymaga posiadania koncesji ministra właściwego do spraw wewnętrznych, i działalność rusznikarską w zakresie napraw broni, której wykonywanie nie wymaga uzyskania koncesji, gdyż jest prowadzona bez ingerencji w istotne części broni. Tą drugą działalność rusznikarską wykonywać może każdy, kto posiada dyplom mistrza w zawodzie rusznikarza, uzyskał stosowne pozwolenie do dysponowania cudzą bronią przekazaną do naprawy przez posiadacza broni i zarejestrował prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie – naprawa broni. Działalność ta będzie polegać na wykonywaniu czynności polegających między innymi na wytwarzaniu nieistotnych części broni, montażu przyrządów optycznych, oksydowaniu części metalowych, zdobieniu broni, naprawie, przeglądach, konserwacji lub przywracaniu sprawności itp., bez ingerencji w istotne części broni.

Wymogi dotyczące dostępu do wykonywania działalności rusznikarskiej oraz porównanie proponowanych zmian z aktualnym stanem prawnym przedstawia Tabela 55.

Tabela 55. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu rusznikarza

Aktualne wymogi:	Proponowane zmiany:
SAMODZIELNE WYKONYWANIE ZAWODU	
<ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. <p>Koncesji udziela się osobie fizycznej, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) posiada obywatelstwo: <ul style="list-style-type: none"> – polskie, – innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, 	<ul style="list-style-type: none"> • rezygnacja z wymogu uzyskania koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym w zakresie: działalność rusznikarska, • wymagany dyplom mistrza, • ukończony 21. rok życia, • pozwolenie na broń wydane na podstawie art. 9 ust. 8 w związku z art. 29 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, tj. pozwolenie wydawane osobom, które udokumentują zarejestrowanie działalności gospodarczej w zakresie napraw broni, posiadającym dyplom mistrza

<p>– innego państwa, jeżeli otrzymała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na osiedlenie się lub zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich albo na zasadzie wzajemności, o ile umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską nie stanowią inaczej,</p> <p>b) ukończyła 25 lat, albo 21 lat – w przypadku rusznikarzy,</p> <p>c) posiada co najmniej wykształcenie średnie,</p> <p>d) udokumentowała przygotowanie zawodowe do wykonywania lub kierowania działalnością gospodarczą w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (szkolenie),</p> <p>e) ma pełną zdolność do czynności prawnych,</p> <p>f) nie wykazuje zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego,</p> <p>g) nie była skazana prawomocnym orzeczeniem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe lub umyślne wykroczenie skarbowe,</p> <p>h) nie jest objęta toczącym się przeciwko niej postępowaniem w sprawach o umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe lub umyślne wykroczenie skarbowe.</p>	<p>w zawodzie rusznikarza³⁷,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdanie egzaminu przed komisją powołaną przez właściwy organ Policji ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni, • pozytywne orzeczenie lekarskie i psychologiczne wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576), stwierdzające brak przeciwwskazań do dysponowania bronią, • brak skazania prawomocnym orzeczeniem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, • brak skazania prawomocnym orzeczeniem sądu za nieumyślne przestępstwo: <ul style="list-style-type: none"> – przeciwko życiu lub zdrowiu, – przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca wypadku.
--	---

³⁷ Pozwolenia na broń nie wydaje się osobom:

- 1) niemającym ukończonych 21 lat, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 2) z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375), lub o znacznie ograniczonej sprawności psychofizycznej;
- 3) wykazującym istotne zaburzenia funkcjonowania psychologicznego;
- 4) uzależnionym od alkoholu lub od substancji psychoaktywnych;
- 5) nieposiadającym miejsca stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) stanowiącym zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego:
 - a) skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
 - b) skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za nieumyślne przestępstwo:
 - przeciwko życiu i zdrowiu,
 - przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca zdarzenia.

ZATRUDNIENIE U PRZEDSIĘBIORCY

<p>Pracownik zatrudniony bezpośrednio przy produkcji materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym powinien spełniać następujące warunki:</p> <p>a) posiadać pełną zdolność do czynności prawnych,</p> <p>b) nie wykazywać zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375), oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego,</p> <p>c) nie być skazanym prawomocnym orzeczeniem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe lub umyślne wykroczenie skarbowe,</p> <p>d) mieć ukończone 21 lat,</p> <p>e) posiadać odpowiednie przygotowanie zawodowe (szkolenie),</p> <p>f) posiadać nienaganną opinię wydaną przez komendanta powiatowego (miejskiego) Policji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania, a w przypadku obywatela innego państwa – przez organ odpowiedniego szczebla i kompetencji w tym państwie, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania.</p>	<ul style="list-style-type: none">• wymagany dyplom czeladnika,• ukończony 18. rok życia,• uzyskanie dopuszczenia do posiadania broni wydanego na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o broni i amunicji,• zdanie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i posługiwania się bronią.
---	---

Charakterystyka grupy zawodowej

W latach 2003–2013 (do końca lipca 2013 r.) udzielono 68 koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej wyłącznie w zakresie usług rusznikarskich. Ze względu na niszowy charakter działalności, niektórzy przedsiębiorcy łączą działalność rusznikarską z obrotem bronią i amunicją oraz wyrobami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Takie połączenie wymaga jednak spełnienia wszystkich warunków ustawowych – tzn. posiadania wykształcenia średniego oraz ukończenia 25. roku życia. Przypadki połączeń zakresów działalności są jednak stosunkowo nieliczne, dotyczą kilkunastu importerów broni, którzy jednocześnie oprócz sprzedaży prowadzą jej serwis.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie posiada informacji o liczbie pracowników zatrudnianych przez rusznikarzy. Z obserwacji rynku wynika, że jest to najczęściej działalność wykonywana jednoosobowo.

Porównanie międzynarodowe

Obowiązujące przepisy, implementujące dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/51/WE z dnia 21 maja 2008 r. zmieniającą dyrektywę Rady 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz. Urz. UE L 179/5 z 8.7.2008), nakładają obowiązek uzyskania specjalnego zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej, między innymi przez rusznikarza, polegającej na wytwarzaniu lub montowaniu broni palnej, jej części i elementów oraz amunicji. Zgodnie z art. 1 ust. 2a tej dyrektywy, „nielegalne wytwarzanie” oznacza wytwarzanie lub montowanie broni palnej, jej części i elementów oraz amunicji:

- 1) z podstawowych komponentów broni palnej będących przedmiotem nielegalnego obrotu;
- 2) bez zezwolenia wydanego zgodnie z art. 4 przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym ma miejsce wytwarzanie bądź montaż;
- 3) bez oznakowania zmontowanej broni palnej podczas jej wytwarzania zgodnie z art. 4 ust. 1.

Dostęp do zawodowego wykonywania działalności gospodarczej rusznikarskiej, zgodnie z elektroniczną bazą zawodów regulowanych, podlega regulacjom i reglamentacji w Austrii, Republice Czeskiej, Niemczech, Lichtensteinie, Słowacji, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii i Francji.

Tabela 56. Porównanie międzynarodowe wymogów dostępu do zawodu rusznikarza

Lp.	Kraj	Regulacja
1.	Niemcy	Büchsenmacher (rusznikarz) Aby wykonywać w Niemczech samodzielną działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu zakładu rzemieślniczego (<i>stehendes Gewerbe</i>), należy spełnić określone kryteria. Od rzemieślników wymaga się udokumentowania kwalifikacji i odpowiedniej praktyki. Kwalifikacje są sprawdzane i potwierdzane wpisem do rejestru izby rzemieślniczej (<i>Handwerksrolle</i>) oraz wydaniem karty rzemieślnika (<i>Handwerkskarte</i>). Osoba chcącą prowadzić zakład rzemieślniczy musi posiadać udokumentowane kwalifikacje albo musi zatrudniać na stałe inną osobę, która je posiada. Wpis do <i>Handwerksrolle</i> oraz karta rzemieślnicza są imienne, tzn. dotyczą konkretnej osoby, a nie zakładu. Aby uzyskać kartę rzemieślniczą, należy: <ul style="list-style-type: none">• posiadać dyplom mistrzowski (przygotowanie do egzaminu mistrzowskiego trwa co najmniej 3 lata i zawiera szkolenie

	<p>dot. technologii obróbki metali, budowy broni i amunicji, optyki, balistyki oczywiście również zajęcia praktyczne itp.)</p> <p>albo</p> <ul style="list-style-type: none"> • mieć udokumentowane 6 lat pracy w zawodzie w tym przynajmniej 4 lata na stanowisku ponadpodstawowym, albo • prowadzić własną działalność przez przynajmniej 3 lata (zatrudniając osobę z kartą rzemieślniczą). <p>Wydanie uprawnień może nastąpić na podstawie praktyki odbytej w Polsce. Po złożeniu wniosku izba rzemieślnicza rozpatruje go, porównując czy posiadane wykształcenie (np. dyplom mistrzowski) i praktyka są równorzędne z wymogami obowiązującymi w Niemczech. Okres oczekiwania na decyzję wynosi maksymalnie 4 miesiące.</p> <p>Obowiązek uzyskania koncesji (wpis do Handwerksrolle) istnieje tylko w przypadku pewnej grupy rzemiosł. Pozostałe nie wymagają wpisu. Formalnie rzecz biorąc, wymóg posiadania karty rzemieślniczej odnosi się do podmiotów zarejestrowanych w Niemczech albo prowadzących działalność przez położony tam zakład, czyli takich, których działalność koncentruje się na terenie Niemiec.</p> <p>Przepisy nie zawierają wymogu posiadania karty rzemieślniczej przez podmioty świadczące usługi transgraniczne (bez stałego zakładu w Niemczech). Stąd można wnioskować, że podmioty zarejestrowane w Polsce mogą działać bez karty rzemieślniczej. Należy jednak brać pod uwagę fakt, że w Niemczech (tak samo jak w Polsce i w innych krajach) istnieje obowiązek zarejestrowania prowadzonej tam działalności gospodarczej. W przypadku gdyby firma 1-osobowa zarejestrowana w Polsce działała tylko w Niemczech (nie uzyskując w Polsce obrotów godnych odnotowania), to trudno byłoby argumentować, że są to usługi transgraniczne, a nie prowadzenie działalności w Niemczech bez rejestracji.</p> <p>Aktualnie na terenie Niemiec zawód rusznikarza wykonuje ponad 200 osób. Zarejestrowanych jest ok. 1000 osób, przy czym większość ma uprawnienia tylko w obszarze handlu (serwisowanie w sklepie).</p> <p>Rusznikarz, prowadząc samodzielną działalność, polegającą na naprawach, produkcji i sprzedaży broni, podlega ograniczeniom wynikającym z Ustawy o broni. Musi posiadać zezwolenie na zakup broni, jej części oraz amunicji oraz ich sprzedaż, które wydaje Policja lub Urząd</p>
--	--

		<p>Porządkowy.</p> <p>Działalność rusznikarza jest nadzorowana i kontrolowana przez władze wydające zezwolenie, w tym prawidłowość przechowywania broni, oraz przez władze kontrolujące działalność gospodarczą – w godzinach pracy.</p>
2.	Francja	<p>Armourier (rusznikarz)</p> <p>Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług rusznikarskich w Republice Francuskiej podlega reglamentacji. Wymaga uzyskania specjalnego zezwolenia wydawanego na podstawie Kodeksu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (<i>Code de la sécurité intérieure</i>) przez właściwą na miejsce wykonywania działalności Prefekturę Policji – na okres 10 lat.</p> <p>Zasady dostępu do zawodu rusznikarza regulują przepisy Kodeksu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Kodeksu Obrony oraz dekret nr 2011-1476 z 9 listopada 2011 r. w sprawie zezwoleń na wykonywanie zawodu rusznikarza.</p> <p>Do prowadzenia działalności związanej z m.in. produkcją, naprawą i przeróbką broni konieczne jest uzyskanie certyfikatu poświadczającego posiadanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych (CQP – <i>certificat de qualification professionnelle</i>). Uzyskanie certyfikatu uwarunkowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odbyciem szkolenia trwającego łącznie 140 godzin, obejmującego 105 godzin kształcenia w wyspecjalizowanych centrach szkolenia oraz 35 godzin stażu w przedsiębiorstwie. Szkolenia organizuje Związek Zawodów Związanych z Bronią i Amunicją FEPAM (<i>Fédération Professionnelle des Métiers de l'Arme et de la Munition</i>) – instytucja upoważniona przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do wydawania certyfikatów. Szkolenia są organizowane 2 razy do roku w Paryżu i obejmują 8 modułów przygotowujących kandydatów do pełnienia poszczególnych funkcji. Certyfikat można uzyskać po zaliczeniu wszystkich 8 modułów; 2) udokumentowaniem posiadania 3 lat doświadczenia w zawodzie poprzez złożenie do FEPAM wniosku o zatwierdzenie zdobytego doświadczenia (<i>VAE-Validation des Acquis de l'Expérience</i>). <p>Zezwolenie na wykonywanie zawodu rusznikarza udzielane jest na 10 lat w drodze rozporządzenia Prefekta, a następnie odnawiane na wniosek zainteresowanej osoby na kolejne dziesięcioletnie okresy.</p>

		<p>Wniosek o przyznanie zezwolenia składają osoby fizyczne lub prawne, zainteresowane jego uzyskaniem, w prefekturze odpowiednio właściwej ze względu na miejsce zamieszkania lub prowadzenie działalności zawodowej, a w przypadku prefekta policji w prefekturze w Paryżu. Do wniosku o przyznanie zezwolenia należy dołączyć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokument potwierdzający stan cywilny osoby składającej wniosek; 2) dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych niezbędnych do wykonywania zawodu rusznikarza, tj.: <ol style="list-style-type: none"> a) kopię dyplomu wystawionego przez władze Francji lub ekwiwalentu wystawionego przez inne państwo UE lub EOG potwierdzającego posiadanie kwalifikacji w zakresie rusznikarstwa, b) kopię certyfikatu CQP, którego udzielanie określa rozporządzenie ministra do spraw wewnętrznych, c) w przypadku szefa przedsiębiorstwa prowadzącego działalność niezwiązaną bezpośrednio ze sprzedażą broni na wolnym rynku, kopię dyplomu potwierdzającego posiadanie wykształcenia w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, przy czym w tym przypadku przynajmniej jeden z pracowników zakładu musi posiadać jeden z dokumentów wymienionych w punktach A i B. <p>W przypadku obywateli państw członkowskich UE lub EOG niebędących w stanie dostarczyć dokumentów wymienionych w punkcie 2, kopię zezwolenia udzielonego przez władze administracyjne, potwierdzającego zdolność do wykonywania zawodu rusznikarza – w przypadku obywateli państw, w których zawód rusznikarza jest zawodem reglamentowanym, lub dokumentu potwierdzającego fakt wykonywania tego zawodu przez trzy lata w ciągu 10 lat poprzedzających złożenie wniosku – w przypadku obywateli państw, w których zawód rusznikarza nie jest zawodem reglamentowanym.</p> <p>Co roku ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych przedstawiany jest roczny raport dotyczący liczb przeszkolonych osób oraz udzielonych zezwoleń, analiza dotycząca procentowej liczby udzielonych zezwoleń w stosunku do ubiegających się o nie kandydatów, liczby kandydatów w poszczególnych kategoriach kształcenia wg kosztów przeprowadzonego szkolenia. Raport ten sporządzany jest przez Krajowe Związki Zawodowe Rusznikarzy (CSNA) wspólnie z Krajowymi Związkami</p>
--	--	---

		<p>Zawodowymi Producentów Broni i Amunicji.</p> <p>We Francji działa ok. 1000 punktów sprzedaży broni, z których połowa oferuje usługi naprawy i konserwacji. Głównym centrum rusznikarstwa jest Saint-Etienne, w którym działa ok. 20–30 rusznikarzy.</p> <p>Uprawnienia rusznikarza można zdobyć również przez ukończenie szkoły rusznikarzy w Saint-Etienne lub Liège bądź uzyskując świadectwo kwalifikacji zawodowych na podstawie przedłożenia zaświadczenia o 3-letnim doświadczeniu w wykonywaniu zawodu lub przechodząc specjalne szkolenia w ośrodku szkolenia rusznikarzy. Osoba legitymująca się dyplomem zawodowego rusznikarza musi posiadać wiedzę z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nabywania i posiadania broni, amunicji i części uzbrojenia, – zasad obrotu bronią i amunicją, – zasad bezpieczeństwa i konserwacji broni i amunicji, – szeroką wiedzę w dziedzinie broni, części broni i amunicji. <p>Do wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności rusznikarskiej należy ponadto przedstawić: dokument potwierdzający stan cywilny osoby składającej wniosek, kopię dyplomu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji w zakresie rusznikarstwa, kopię certyfikatu CQP, dokumenty potwierdzające nieposzlakowaną opinię osoby wnioskującej.</p> <p>Prowadząc działalność rusznikarską, a tym samym przechowując broń oddaną do naprawy, rusznikarz zobowiązany jest przekazywać Prefekturze informacje dotyczące: tożsamości i kwalifikacji prowadzącego działalność, adres lokalu, charakter działalności rusznikarskiej, rodzaj przechowywanej broni i amunicji oraz jej elementów składowych. Ponadto przechowywanie przez niego broni jest możliwe po:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sporządzeniu planu ochrony obiektu, – szczegółowym sprawozdaniu na temat środków ochrony przeciwko włamaniu lub kradzieży oraz zasad przechowywania broni i amunicji i ich prezentacji, – przekazaniu prefekturze wyciągu zarejestrowanej działalności gospodarczej oraz kopii zezwolenia na wykonywanie działalności rusznikarskiej.
3.	Wielka Brytania	<p>Gunsmith (rusznikarz)</p> <p>Brytyjskie przepisy dotyczące posiadania broni palnej należą do jednych z najbardziej restrykcyjnych w UE. Zgodnie z informacją związku rusznikarskiego, bardzo mała liczba osób fizycznych posiada pozwolenie na</p>

		<p>posiadanie broni w celu ochrony osobistej.</p> <p>Do zawodu rusznikarza przygotowują 4 szkoły, które zapewniają odbycie praktyk czeladniczych. Działalność w zakresie usług rusznikarskich może wykonywać wyłącznie ten przedsiębiorca, którego kwalifikacje zostały uznane przez narodową agencję NARIC i został wpisany do rejestru prowadzonego przez organ Policji właściwy dla miejsca wykonywania działalności. Taki wpis podlega opłacie. W przypadku wykonywania działalności w kilku lokalizacjach wymagane jest uzyskanie odrębnego wpisu dla każdej lokalizacji. Certyfikat potwierdzający wpis do rejestru ważny jest przez 3 lata do daty wydania, z możliwością przedłużenia.</p> <p>W przypadku wytwarzania lub napraw broni szczególnie niebezpiecznej (broń automatyczna – maszynowa) niezbędne jest uzyskanie odrębnego zezwolenia wydawanego przez organ centralny – odpowiednik polskiego ministra właściwego do spraw wewnętrznych – The Secretary of State at The Home Office.</p> <p>Przedsiębiorca wykonujący działalność w zakresie usług rusznikarskich zobowiązany jest do prowadzenia rejestru broni przyjętej do naprawy, który obejmuje szczegółowe dane pozwalające na jednoznaczną identyfikację broni, jej posiadacza, datę (okres) naprawy i jej szczegółową charakterystykę. Wpis do rejestru musi być dokonany w ciągu 24 godzin od przyjęcia broni do naprawy. Przedsiębiorca – rusznikarz podlega kontroli wykonywanej przez osoby upoważnione przez właściwy terenowy organ Policji.</p>
4.	Hiszpania	<p>Armero (rusznikarz)</p> <p>Dostęp do zawodu rusznikarza reguluje w Hiszpanii rozporządzenie dotyczące broni nr 137/1993 z dnia 29 stycznia 1993 r. zmienione rozporządzeniem 976/2011 z dnia 8 lipca 2011 r.</p> <p>Pozwolenie na wykonywanie działalności rusznikarskiej wydawane jest przez Generalne Dyrekcje Policji oraz Gwardii Cywilnej na czas nieokreślony po spełnieniu kryteriów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiadania przez wnioskodawcę nieposzlakowanej opinii prywatnej i zawodowej; 2) posiadania odpowiednich kompetencji; 3) potwierdzenia o braku karalności za przestępstwa popełnione umyślnie;

		<p>4) posiadania niezbędnej sprawności psychofizycznej, o ile wcześniej wnioskodawca nie uzyskał pozwolenia na broń palną.</p> <p>W przypadku osób prawnych wymagane dokumenty powinna przedstawić osoba odpowiedzialna za zarządzanie firmą.</p> <p>Rusznikarze powinni prowadzić rejestry zawierające:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wszystkie dane dotyczące przekazania i wydania broni palnej z danymi identyfikacyjnymi każdej broni, w szczególności: rodzaj, marka, model, kaliber i numer seryjny, – dane identyfikujące klienta (nazwisko, narodowość – jeśli dotyczy, adres itp.). <p>Oddziały Broni i Materiałów Wybuchowych Gwardii Cywilnej regularnie sprawdzają przestrzeganie określonych w prawie obowiązków. W przypadku rezygnacji z działalności rusznikarze powinni dostarczyć posiadane rejestry ww. Oddziałom Gwardii Cywilnej.</p> <p>Wszyscy przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie: magazynowania, wytwarzania, dystrybucji, sprzedaży, naprawy broni palnej, w tym rusznikarze, muszą spełniać wymogi bezpieczeństwa: zabezpieczenie pomieszczeń, drzwi, okien, systemy alarmowe itp., weryfikowane przez Generalną Dyрекcję Gwardii Cywilnej.</p> <p>Zgodnie z informacjami uzyskanymi z hiszpańskiego Stowarzyszenia Rusznikarzy, w Hiszpanii zarejestrowanych jest 15 osób/podmiotów wykonujących zawód rusznikarza i ich liczba sukcesywnie maleje.</p>
5.	Stany Zjednoczone Ameryki	<p>Gunsmith (rusznikarz)</p> <p>Pomimo łatwego dostępu do broni dla osób fizycznych, regulacje prawne obowiązujące w USA nakazują uzyskanie przez rusznikarza pozwolenia (licencji), które wydają – w zależności od rodzaju planowanych czynności (napraw), skali produkcji, rodzaju broni – władze municypalne, stanowe lub federalne. W każdym przypadku niezbędne jest udokumentowanie posiadanego wykszolenia i praktyki zawodowej. Postępowanie o wydanie licencji poza niekaralnością i kwalifikacjami obejmuje ocenę posiadanych warunków techniczno-organizacyjnych do prowadzenia działalności i podlega opłacie. Broń oddawana do naprawy podlega szczegółowemu ewidencjonowaniu. Przedsiębiorca podlega okresowym kontrolom.</p>

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Projektowana regulacja nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia przychodów w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego. Umożliwi natomiast dyplomowanym rzemieślnikom w zawodzie rusznikarza podjąć na określonych prawem warunkach samodzielną działalność gospodarczą polegającą na naprawie broni bez ingerencji w jej istotne części, łącznie z jej legalnym przechowywaniem w trakcie naprawy.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wprowadzane regulacje nie będą miały wpływu na rynek pracy. Działalność w zakresie naprawy broni bez ingerencji w jej istotne części można zaliczyć do działalności o charakterze niszowym. Działalność ta nie podlegała dotąd rejestracji, gdyż dotychczasowe przepisy nie określały zasad jej prowadzenia i zasadniczo uniemożliwiały jej wykonywanie. Od mistrza w zawodzie rusznikarza wymaga się posiadania specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności, które wymagają wieloletniej nauki, a wobec faktu, iż w latach 2007–2012 dyplom taki uzyskało w Polsce 12 osób, nie należy oczekiwać, że w wyniku dokonanej deregulacji nastąpi raptowny przyrost miejsc pracy.

Należy jednak sądzić, że ułatwienia w dostępie do wykonywania napraw broni przyczynią się do wzrostu zainteresowania nauką zawodu rusznikarskiego i prowadzeniem w przeszłości zarejestrowanej działalności gospodarczej w tym zakresie.

4.9. Deregulacja dostępu do zawodów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami

Konserwator zabytków ruchomych

Tabela 57. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu konserwatora zabytków ruchomych

Stan obecny:	Stan postulowany:
Prace konserwatorskie, prace restauratorskie oraz badania konserwatorskie w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych	
<ul style="list-style-type: none">• wykształcenie wyższe magisterskie w zakresie:<ol style="list-style-type: none">1. konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub2. specjalności konserwacja zabytków	<ul style="list-style-type: none">• wykształcenie wyższe magisterskie w zakresie konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub konserwacji zabytków
<ul style="list-style-type: none">• 12-miesięczna praktyka w zakresie konserwacji lub badania zabytków wpisanych do rejestru zabytków, odbywana	<ul style="list-style-type: none">• 9-miesięczny udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich

po ukończeniu studiów	prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, po zaliczeniu szóstego semestru studiów
W dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych	
<ul style="list-style-type: none"> • świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo • wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie, albo • dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • bez zmian
<ul style="list-style-type: none"> • 5-letnia praktyka zawodowa w zakresie konserwacji lub badania zabytków wpisanych do rejestru zabytków 	<ul style="list-style-type: none"> • 4-letni udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Konserwator zabytkowej zieleni

Tabela 58. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu konserwatora zabytkowej zieleni

Stan obecny:	Stan postulowany:
Prace konserwatorskie oraz prace restauratorskie	
<ul style="list-style-type: none"> • wykształcenie wyższe magisterskie obejmujące wiadomości w tym zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> • bez zmian
<ul style="list-style-type: none"> • 12-miesięczna praktyka zawodowa przy konserwacji i pielęgnacji zabytków tego typu, odbywana po ukończeniu studiów 	<ul style="list-style-type: none"> • 9-miesięczny udział w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich prowadzonych przy tego rodzaju zabytkach wpisanych do rejestru lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury, po zaliczeniu szóstego semestru studiów
Prace o charakterze technicznym	
<ul style="list-style-type: none"> • świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy 	<ul style="list-style-type: none"> • świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy

albo <ul style="list-style-type: none"> • wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach związanych z pielęgnacją zieleni, albo • 12-miesięczna praktyka zawodowa przy pielęgnacji tego rodzaju zabytków wpisanych do rejestru zabytków 	albo <ul style="list-style-type: none"> • wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach związanych z pielęgnacją zieleni, albo • 9-miesięczny udział w tego rodzaju pracach prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury
--	--

Konserwator zabytków nieruchomych

Tabela 59. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu konserwatora zabytków nieruchomych

Stan obecny:	Stan postulowany:
W zakresie kierowania robotami budowlanymi oraz nadzoru inwestorskiego	
<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie odpowiednich uprawnień budowlanych określonych przepisami ustawy – Prawo budowlane 	<ul style="list-style-type: none"> • bez zmian
<ul style="list-style-type: none"> • 2-letnia praktyka zawodowa na budowie przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków 	<ul style="list-style-type: none"> • 18-miesięczny udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury
W zakresie badań architektonicznych	
<ul style="list-style-type: none"> • ukończenie studiów wyższych kierunku architektura albo • ukończenie studiów wyższych na kierunku, w ramach którego zaliczyła przedmiot obejmujący treścią kształcenia prowadzenie badań architektonicznych, w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, albo • ukończenie studiów podyplomowych w zakresie prowadzenia badań architektonicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • ukończenie studiów wyższych na kierunku architektura lub • ukończenie studiów wyższych, których program obejmował zajęcia lub grupy zajęć umożliwiające nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia badań architektonicznych w wymiarze co najmniej 60 godzin kształcenia lub pozwalające na uzyskanie co najmniej 6 punktów ECTS, lub • ukończenie studiów podyplomowych w zakresie prowadzenia badań architektonicznych
<ul style="list-style-type: none"> • 6-miesięczna praktyka zawodowa w zakresie wykonywania badań, po ukończeniu studiów 	<ul style="list-style-type: none"> • 6-miesięczny udział w badaniach architektonicznych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury, po ukończeniu studiów

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Projektowane przepisy nie wpłyną bezpośrednio na poziom dochodów i wydatków publicznych, w szczególności budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Pośrednio za sprawą mechanizmów konkurencyjnych (obniżenie cen usług), część jednostek sektora finansów publicznych prawdopodobnie zmniejszy wydatki związane z zamawianiem usług konserwacji i restauracji zabytków.

Wpływ na zachowanie dziedzictwa narodowego

Projektowane przepisy mogą mieć dodatni wpływ na zachowanie dziedzictwa kulturowego. Przewidywany spadek cen usług konserwatorskich oraz restauratorskich spowodowany większą liczbą ofert usługodawców poprawi dostępność tych usług i zachęci potencjalnych odbiorców do ich nabywania. Projektowane przepisy nie będą miały negatywnego wpływu na jakość działań prowadzonych przy zabytkach.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie proponowanych przepisów będzie miało wpływ na rynek pracy. Ich skutkiem będzie rozszerzenie kręgu osób, które bezpośrednio z dniem wejścia w życie ustawy nabędą prawo do prowadzenia działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Proponowane rozwiązania ułatwią tworzenie nowych miejsc pracy i nie przyczynią się do likwidacji istniejących. W roku 2012 działania przy zabytkach podjęło 888 konserwatorów zabytków nieruchomości, 758 konserwatorów zabytków ruchomych oraz 214 konserwatorów zabytkowej zieleni.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki

Wejście w życie ustawy będzie miało dodatni wpływ na konkurencyjność gospodarki w grupie przedsiębiorców świadczących usługi konserwatorskie oraz restauratorskie. Bezpośrednim efektem projektowanych rozwiązań jest częściowa likwidacja barier wejścia na rynek usług, niepowodująca jednak efektu pogorszenia jakości tych usług. Proponowane zmiany mogą w pewnym stopniu wywołać efekt dodatkowego popytu konsumpcyjnego na tego rodzaju usługi. W efekcie proponowane rozwiązania mogą pośrednio przyczynić się do poprawy wyników finansowych małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich konkurencyjności. Przyjęte rozwiązania pozostaną bez wpływu na koszty tworzenia

i prowadzenia przedsiębiorstw. Projektowana opcja nie zwiększa obciążeń finansowych ani administracyjnych.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny. Dystrybucja korzyści związanych z przyjętymi regulacjami w ujęciu regionalnym jest zbliżona do równomiernej.

Przykładowe dobre praktyki w zakresie regulacji dostępu do wykonywania zawodu w innych krajach

Tabela 60. Regulacja zawodu konserwatora zabytków w innych krajach UE

Lp.	Kraj	Regulacja
1.	Wielka Brytania	<p>W brytyjskim rejestrze zawodów regulowanych kurator zabytków występuje pod nazwą <i>accredited conservationist</i> (członek instytutu <i>Chartered Institute of Architectural Technologist</i>), zaś zabytkowej zieleni – <i>chartered architectural technologist/technician</i>.</p> <p>Do uzyskania powyższych tytułów wymagane jest ukończenie 2–3 letnich studiów w jednej ze szkół rekomendowanych przez ww. instytut, po których przystępuje się do egzaminów końcowych. Dyplomy, przyznawane przez powyższy instytut, są potwierdzeniem wiedzy zdobytej w gronie specjalistów tworzących zasady kodeksu zawodowego w tym zakresie; członkostwo w <i>CIAT</i> (opłata roczna w wysokości nieprzekraczającej 100 GBP) nie jest jednak obowiązkowe w celu wykonywania zawodu.</p>
2.	Czechy	<p>Konserwator zabytków</p> <p>Zawód znajduje się na liście zawodów regulowanych. Stosownie do ustawy nr 20/1987 o opiece nad zabytkami wykonywanie zawodu konserwatora zabytków odbywa się na podstawie pozwolenia Ministerstwa Kultury. Warunkiem uzyskania pozwolenia jest posiadanie kwalifikacji zawodowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • magister sztuki konserwator zabytków lub • magister sztuki wraz z zaświadczeniem o ukończeniu dodatkowego studium konserwatorskiego, lub • licencjat sztuki o kierunku konserwator oraz 2-letnia praktyka zawodowa. <p>W celu konserwacji rękodzieła artystycznego wymagane jest wykształcenie zawodowe lub średnie o profilu konserwacja zabytków lub wyższe zawodowe lub średnie zawodowe w danej dziedzinie oraz 5-letnie doświadczenie zawodowe.</p>

		<p>Ponadto należy przedłożyć dokumentację wykazującą przeprowadzenie co najmniej 3 prac konserwatorskich dzieł niebędących zabytkami, z których przynajmniej jedna nie może być starsza niż 2 lata, w specjalizacji, której dotyczy wnioski o udzielenie pozwolenia.</p> <p>Na liście konserwatorów prowadzonej przez Ministerstwo Kultury znajdują się 1264 osoby.</p>
--	--	---

4.10. Deregulacja dostępu do zawodu tłumacza przysięgłego

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego, tłumaczem przysięgłym może być osoba fizyczna, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie albo obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa;
- 2) zna język polski;
- 3) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 4) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 5) ukończyła wyższe studia i uzyskała tytuł magistra lub równorzędny w państwie, o którym mowa w punkcie 1;³⁸
- 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin z umiejętności tłumaczenia z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski, zwany dalej „egzaminem na tłumacza przysięgłego”.

Zgodnie z art. 4 ww. ustawy egzamin na tłumacza przysięgłego składa się z dwóch części:

- 1) tłumaczenia pisemnego, z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski;
- 2) tłumaczenia ustnego, z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski.

³⁸ Do 1 lipca 2011 r. starający się o takie uprawnienia zobowiązani byli do ukończenia magisterskich studiów filologicznych odpowiednich dla języka, którego kandydat pragnął zostać tłumaczem przysięgłym. Osoby, które studiowały na innym kierunku, musiały uzupełnić edukację i ukończyć studia podyplomowe w zakresie tłumaczenia odpowiedniego dla danego języka.

Egzamin na tłumacza przysięgłego uważa się za zdany w przypadku uzyskania pozytywnych ocen z obu części egzaminu. W pierwszej z nich – pisemnej – przystępujący do niego tłumacza dwa teksty z języka polskiego na język obcy i dwa teksty z języka obcego na język polski. Na wykonanie tego zadania przeznaczono cztery godziny. Natomiast część druga – ustna – obejmuje tłumaczenie konsekwentne odczytywanych przez egzaminatora dwóch tekstów z języka polskiego na język obcy. Ponadto kandydat dokonuje tłumaczenia techniką *a vista* dwóch tekstów z języka obcego na język polski. Ta część egzaminu jest nagrywana, aby mogła zostać sprawdzona przez egzaminatora i zarchiwizowana. Zarówno w części pisemnej, jak i ustnej, jeden z tekstów tłumaczonych z języka polskiego na język obcy i z języka obcego na język polski musi być pismem sądowym, urzędowym bądź tekstem prawniczym. Podczas części pisemnej dozwolone jest korzystanie ze słowników przyniesionych przez egzaminowanego, natomiast podczas części ustnej nie można posługiwać się żadnymi pomocami. Do części ustnej przystępują wyłącznie osoby, które zaliczyły część pisemną, tzn. uzyskały co najmniej 150 punktów na 200 możliwych (75%). Zdanie egzaminu na tłumacza przysięgłego następuje wtedy, gdy również z części ustnej kandydat uzyskał co najmniej 75% punktów. Ponownie do egzaminu można przystąpić w dowolnej chwili (do 30 czerwca 2011 r. przepisy stanowiły, że aby to uczynić, musi upłynąć rok od daty poprzedniego). Ustawodawca nie ustalił natomiast, ile razy egzamin ten można składać, co oznacza, że można go zdawać nieograniczoną liczbę razy. Zdanie części pisemnej nie oznacza jednak, że przy następnym podejściu kandydat będzie z niej zwolniony. Każdy egzamin stanowi nierozdzielny całość i zawsze trzeba zdawać obie jego części³⁹.

Koszty egzaminu, w tym opłatę egzaminacyjną, ponosi kandydat na tłumacza przysięgłego. Opłata egzaminacyjna ponoszona przez kandydata na tłumacza przysięgłego wynosi 800 zł⁴⁰. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. (Dz. U. Nr 273, poz. 2702, z późn. zm), osoba, która nabyła uprawnienia do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, uzyskuje prawo do wykonywania tego zawodu po złożeniu ślubowania wobec Ministra Sprawiedliwości i wpisaniu na listę tłumaczy przysięgłych.

³⁹ Artur Dariusz Kubacki, *Tłumaczenie poświadczone. Status, kształcenie i odpowiedzialność*, Wolters Kluwer, 2012 r.

⁴⁰ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości opłaty egzaminacyjnej ponoszonej przez kandydata na tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2005 r. Nr 15, poz. 128).

Tabela 61. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego

Stan obecny:	Stan postulowany:
wykształcenie wyższe magisterskie zdobyte w Polsce (lub w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub, na zasadach wzajemności, innym państwie)	uzyskanie tytułu zawodowego licencjata, inżyniera lub równorzędnego, zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt. 18f ustawy z dnia 17 lipca 2005 r. – <i>Prawo o szkolnictwie wyższym</i> (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)*
obywatelstwo polskie albo obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa	obywatelstwo polskie albo obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej przysługuje mu prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach, albo, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa
znajomość języka polskiego	bez zmian
pełna zdolność do czynności prawnych	bez zmian
niekaralność za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego	bez zmian
zdany egzamin z umiejętności tłumaczenia z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski ⁴¹	bez zmian
zawieszenie tłumacza przysięgłego przez Ministra Sprawiedliwości w drodze decyzji z powodu niewykonywania czynności przez okres dłuższy niż 3 lata od dnia ostatniej czynności	możliwość zawieszenia tłumacza przysięgłego również na jego wniosek na okres wskazany we wniosku, nie dłuższy jednak niż 5 lat

* Minister Sprawiedliwości w drodze decyzji administracyjnej będzie mógł zwolnić kandydata na tłumacza przysięgłego z wymogu posiadania wykształcenia wyższego w sytuacji istotnego niedoboru tłumaczy przysięgłych języka obcego, którym włada kandydat.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Projektowane regulacje nie wpłyną w sposób znaczący na sektor finansów publicznych. Pośrednio, na skutek zwiększonego zainteresowania uzyskaniem uprawnień do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, może zwiększyć się liczba koniecznych do zorganizowania przez Ministerstwo Sprawiedliwości egzaminów. Można natomiast z większym

⁴¹ Znajomość języka polskiego potwierdza zdanie egzaminu na tłumacza przysięgłego.

prawdopodobieństwem przewidywać wzrost liczby przystępujących do egzaminów z popularnych języków niż lawinowego zwiększenia konieczności organizacji egzaminów z języków rzadkich dla pojedynczych osób. W takim przypadku ewentualne koszty z tytułu organizacji egzaminów nie powinny znacznie wzrosnąć.

Wpływ proponowanej regulacji na rynek pracy

Obecnie aktywnych tłumaczy przysięgłych wpisanych do rejestru jest 9806 (stan na 11 grudnia 2012 r.). Liczba ta nie obejmuje tłumaczy przysięgłych zawieszonych. Należy również zwrócić uwagę, iż niektórzy z tłumaczy przysięgłych posiadają uprawnienia do tłumaczenia z więcej niż jednego języka. O ile liczba tłumaczy z popularnych języków, takich jak np. angielski, rosyjski czy francuski, jest – zdaniem Wydziału Tłumaczy Przysięgłych, Biegłych Sądowych i Biegłych Rewidentów w Departamencie Zawodów Prawniczych i Dostępu do Pomocy Prawnej Ministerstwa Sprawiedliwości – wystarczająca, to w przypadku mniej popularnych języków występuje niedobór tłumaczy. Przykładem mogą być np. języki amharski, kataloński, ormiański, paszto czy uzbecki, w których jest tylko jeden tłumacz przysięgły, czy chociażby język estoński, z którego przez siedem lat istnienia Wydziału Tłumaczy Przysięgłych nie zgłosiła się ani jedna osoba chętna na egzamin. Znaczący problem stanowi niedobór tłumaczy z języków państw, z którymi istnieje duża wymiana handlowa czy turystyczna, a tłumaczy jest niewielu. Przykładem może być język grecki, gdzie mamy tylko dziewięciu biegłych tłumaczy (z czego jeden mieszka w Grecji).

Należy podkreślić, iż w ciągu ostatnich dwudziestu dwóch lat, czyli od chwili zmiany ustroju w naszym kraju, niezwykle wzrosło znaczenie tego zawodu (tłumacza przysięgłego), co wiąże się z radykalnymi przemianami w polskim życiu społecznym i gospodarczym. Do 9 sierpnia 2011 r. na prowadzonej przez Ministra Sprawiedliwości liście tłumaczy przysięgłych znajdowały się 9294 osoby ustanowione dla 46 języków, o ile za pełnoprawny język urzędowy uznamy używany w Afganistanie dari, który według niektórych językoznawców jest dialektem języka perskiego. 642 osoby na liście posiadają uprawnienia do dwóch lub kilku języków, zwłaszcza jeśli chodzi o języki używane w krajach bałkańskich. Spośród 9294 tłumaczy przysięgłych 132 osoby posiadają stopień naukowy doktora, 16 osób doktora habilitowanego, a 9 osób tytuł naukowy profesora⁴².

⁴² Artur Dariusz Kubacki, *Tłumaczenie poświadczane. Status, kształcenie i odpowiedzialność*, Wolters Kluwer, 2012 r. (według stanu na 9 sierpnia 2011 r.).

Liczbę tłumaczy przysięgłych posiadających uprawnienia w poszczególnych językach przedstawia Tabela 62.

Tabela 62. Liczba tłumaczy przysięgłych posiadających uprawnienia w poszczególnych językach

Lp.	Język	Liczba tłumaczy przysięgłych	Lp.	Język	Liczba tłumaczy przysięgłych
1.	Albański	3	25.	Łaciński	25
2.	Amharski	1	26.	Łotewski	4
3.	Angielski	2499	27.	Macedoński	7
4.	Arabski	53	28.	Mołdawski	10
5.	Białoruski	25	29.	Niderlandzki	85
6.	Bośniacki	13	30.	Niemiecki	3803
7.	Bułgarski	66	31.	Norweski	27
8.	Chiński	11	32.	Ormiański	1
9.	Chorwacki	69	33.	Paszo	1
10.	Czeski	119	34.	Pendzabi	2
11.	Dari	2	35.	Perski	7
12.	Duński	34	36.	Portugalski	33
13.	Fiński	6	37.	Rosyjski	1317
14.	Francuski	1161	38.	Rumuński	30
15.	Grecki	9	39.	Serbski	58
16.	Greka starożytna	2	40.	Słowacki	60
17.	Gruziński	4	41.	Słoweński	9
18.	Hebrajski	6	42.	Szwedzki	98
19.	Hindi	2	43.	Turecki	19
20.	Hiszpański	273	44.	Ukraiński	164
21.	Japoński	18	45.	Uzbecki	1
22.	Kataloński	1	46.	Węgierski	49
23.	Koreański	5	47.	Wietnamski	15
24.	Litewski	42	48.	Włoski	273

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Sprawiedliwości

Dane dotyczące liczby osób przystępujących do egzaminu na tłumacza przysięgłego oraz zdawalność tych egzaminów prezentuje Tabela 63.

Tabela 63. Liczba osób przystępujących do egzaminu na tłumacza przysięgłego oraz zdawalność egzaminów

Rok*	Liczba zawiadomionych osób o terminie egzaminu	Liczba osób, które przystąpiły do egzaminu	Liczba osób, które zdały część pisemną	Liczba osób, które zdały część ustną – czyli cały egzamin
2007	566	343	153	94
2008	563	367	185	113
2009	512	362	169	83
2010	502	348	149	77
2011	654	410	179	110

* Dane są podane zgodnie z upływem roku kadencji, więc kwiecień – marzec np. kwiecień 2007 – marzec 2008.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Sprawiedliwości

Ogólna zdawalność egzaminów waha się zatem między 22% a 30%. Widoczny jest wzrost liczby zgłoszeń w 2011 r., gdyż w lipcu weszła w życie nowelizacja art. 2 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego. Wcześniej kandydat musiał skończyć wyższe magisterskie studia filologiczne, a jeśli miał skończone inne studia magisterskie, zobowiązany był dodatkowo skończyć studia podyplomowe w zakresie tłumaczeń, odpowiednie dla danego języka. Po nowelizacji wystarczające jest ukończenie dowolnych studiów magisterskich (już bez podyplomowych). Ponadto wcześniej osoba, która nie zdała egzaminu, musiała odczekać pełny rok, aby móc ponownie przystąpić do egzaminu. Obecnie może zrobić to od razu. Pełny efekt tych zmian będzie widoczny w danych za rok 2012 – pierwszy pełny rok obowiązywania znowelizowanych przepisów.

Liczba osób, które zdały egzamin z poszczególnych języków w kolejnych latach:

2007:

- 20 z języka niemieckiego,
- 27 z języka angielskiego,
- 14 z języka rosyjskiego,
- 6 z języka francuskiego,
- 5 z języka hiszpańskiego,

- 7 z języka włoskiego,
- 3 z języka ukraińskiego,
- 2 z języka arabskiego, portugalskiego, litewskiego i gruzińskiego,
- 1 z języka białoruskiego, rumuńskiego, chorwackiego i słowackiego.

2008:

- 11 z języka angielskiego,
- 10 z języka niemieckiego,
- 4 z języka rosyjskiego,
- 3 z języka francuskiego i włoskiego,
- 2 z języka hiszpańskiego i ukraińskiego,
- 1 z języka niderlandzkiego, arabskiego, portugalskiego, czeskiego, duńskiego, chorwackiego, węgierskiego, rumuńskiego, litewskiego, serbskiego, greckiego, albańskiego, koreańskiego, mongolskiego, norweskiego, słoweńskiego, ormiańskiego, katalońskiego i chińskiego.

2009:

- 10 z języka niemieckiego,
- 10 z języka angielskiego,
- 3 z języka rosyjskiego i francuskiego,
- 2 z języka włoskiego,
- 1 z języka hiszpańskiego, ukraińskiego, portugalskiego, czeskiego, duńskiego, japońskiego, słowackiego.

W 2009 r. zakończyła się pierwsza kadencja Państwowej Komisji Egzaminacyjnej i powołano Komisję drugiej kadencji. Ze względów organizacyjnych przeprowadzono nieco mniej egzaminów.

2010:

- 12 z języka angielskiego,
- 9 z języka niemieckiego,
- 3 z języka rosyjskiego, francuskiego, hiszpańskiego,
- 1 z języka włoskiego, ukraińskiego, szwedzkiego, czeskiego, duńskiego, serbskiego, słoweńskiego, chorwackiego, rumuńskiego, chińskiego, gruzińskiego, greckiego, węgierskiego, niderlandzkiego, bułgarskiego, arabskiego, albańskiego.

2011:

- 14 z języka angielskiego,

- 8 z języka niemieckiego,
- 4 z języka rosyjskiego,
- 2 z języka francuskiego, włoskiego, ukraińskiego,
- 1 z języka hiszpańskiego, czeskiego, serbskiego, chorwackiego, rumuńskiego, chińskiego, gruzińskiego, greckiego, węgierskiego, niderlandzkiego, bułgarskiego, arabskiego, tureckiego, wietnamskiego, japońskiego, norweskiego, ormiańskiego i koreańskiego⁴³.

Tabela 64. Dane statystyczne dotyczące działalności Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzaminy na tłumacza przysięgłego, w latach 2005–2006

Lp.	Liczba egzaminów	Język	Zdało egzamin	Pozostałe informacje
1.	6	angielski	18	PKE wysłała zawiadomienia o terminie egzaminu do 348 osób, które zadeklarowały chęć przystąpienia do niego. Do egzaminu przystąpiło 222 kandydatów. Pisemną część zdały 102 osoby, natomiast cały egzamin 50 osób.
2.	10	niemiecki	20	
3.	2	rosyjski	1	
4.	2	francuski	4	
5.	1	hiszpański	5	
6.	1	niderlandzki	1	
7.	1	włoski	1	
	23	razem	50	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Wydziału Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości*

Tabela 65. Dane statystyczne dotyczące działalności Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzaminy na tłumacza przysięgłego, w latach 2006–2007

Lp.	Liczba egzaminów	Język	Zdało egzamin	Pozostałe informacje
1.	10	angielski	16	PKE wysłała zawiadomienia o terminie egzaminu do 488 osób, które zadeklarowały chęć przystąpienia do niego. Do egzaminu przystąpiło 273 kandydatów. Pisemną część zdało 114 osób, natomiast cały egzamin 54 osoby.
2.	10	niemiecki	13	
3.	3	rosyjski	11	
4.	2	francuski	3	
5.	2	hiszpański	2	
6.	2	ukraiński	1	
7.	1	arabski	1	
8.	1	chorwacki	0	
9.	1	czeski	1	
10.	1	duński	1	
11.	1	grecki	1	
12.	1	japoński	0	
13.	1	niderlandzki	1	
14.	1	portugalski	1	
15.	1	słowacki	0	
16.	1	włoski	2	
	39	razem	54	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Wydziału Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości*

⁴³ Wydział Tłumaczy Przysięgłych, Biegłych Sądowych i Biegłych Rewidentów w Departamencie Zawodów Prawniczych i Dostępu do Pomocy Prawnej Ministerstwa Sprawiedliwości nie prowadzi statystyk dotyczących zdawalności egzaminów w podziale na języki oraz w ujęciu regionalnym (z podziałem na województwa).

Tabela 66. Dane statystyczne dotyczące działalności Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzaminy na tłumacza przysięgłego, w latach 2007–2008

Lp.	Liczba egzaminów	Język	Zdało egzamin	Uwagi
1.	11	angielski	27	PKE wysłała zawiadomienia o terminie egzaminu do 566 osób, które zadeklarowały chęć przystąpienia do niego. Do egzaminu przystąpiło 343 kandydatów. Pisemną część zdały 153 osoby, natomiast cały egzamin 94 osoby. 2 osoby zostały zdyskwalifikowane z powodu podania swoich danych osobowych na pracy pisemnej.
2.	10	niemiecki	20	
3.	5	rosyjski	14	
4.	3	francuski	6	
5.	2	białoruski	1	
6.	2	hiszpański	5	
7.	2	włoski	7	
8.	1	arabski	2	
9.	1	chorwacki	1	
10.	1	czeski	0	
11.	1	duński	0	
12.	1	gruziński	2	
13.	1	japoński	0	
14.	1	litewski	2	
15.	1	niderlandzki	0	
16.	1	portugalski	2	
17.	1	rumuński	1	
18.	1	serbski	0	
19.	1	słowacki	1	
20.	1	ukraiński	3	
21.	1	węgierski	0	
	49	razem	94	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Wydziału Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości*

Tabela 67. Dane statystyczne dotyczące działalności Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzaminy na tłumacza przysięgłego, w latach 2008–2009

Lp.	Liczba egzaminów	Język	Zdało egzamin	Uwagi
1.	11	angielski	40	PKE wysłała zawiadomienia o terminie egzaminu do 563 osób, które zadeklarowały chęć przystąpienia do niego. Do egzaminu przystąpiło 367 kandydatów. Pisemną część zdało 185 osób, natomiast cały egzamin 114 osób. 1 osoba została zdyskwalifikowana z powodu podania swoich danych osobowych na pracy pisemnej.
2.	10	niemiecki	28	
3.	4	rosyjski	13	
4.	3	francuski	6	
5.	3	włoski	5	
6.	2	hiszpański	5	
7.	2	ukraiński	2	
8.	1	albański	1	
9.	1	arabski	1	
10.	1	chiński	0	
11.	1	chorwacki	1	
12.	1	czeski	2	
13.	1	duński	0	
14.	1	grecki	1	
15.	1	kataloński	1	
16.	1	koreański	1	
17.	1	litewski	1	
18.	1	mongolski	0	
19.	1	niderlandzki	0	
20.	1	norweski	1	
21.	1	ormiański	0	
22.	1	portugalski	2	
23.	1	rumuński	1	
24.	1	serbski	0	

25.	1	słoweński	0
26.	1	wietnamski	2
27.	1	węgierski	0
	55	razem	114

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Wydziału Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości*

* Tabele zbiorcze dotyczące działalności Państwowej Komisji Egzaminacyjnej pochodzą z: Artur Dariusz Kubacki, *Tłumaczenie poświadczane. Status, kształcenie i odpowiedzialność*, Wolters Kluwer, 2012 r.

Z przytoczonych danych statystycznych wynika, że egzamin na tłumacza przysięgłego zdało: 23% kandydatów w latach 2005–2006, 20% w latach 2006–2007, 27% w latach 2007–2008 oraz 31% w latach 2008–2009. Część pisemna egzaminu wypadła znacznie lepiej, gdyż zdało ją ponad 40% kandydatów. Wyniki procentowe kształtują się następująco: 2005/2006 – 46%, 2006/2007 – 42%, 2007/2008 – 45% oraz 2008/2009 – 51%. Średni wynik uzyskiwany na egzaminie pisemnym wynosi ok. 120–130 punktów (60–65%) maksymalnej liczby punktów, przy czym do przystąpienia do części ustnej niezbędne jest uzyskanie 75%, czyli 150 punktów. Na egzaminie ustnym średni wynik jest nieco niższy i wynosi 110–120 punktów, co daje mniej niż 60%. Z zaprezentowanej powyżej statystyki wynika, iż średnio 25% kandydatów zdaje egzamin na tłumacza przysięgłego. Dla porównania wskaźnik zdawalności na egzaminie dopuszczającym do zawodu tłumacza przysięgłego w Austrii wynosił 25% w latach 2000–2001 oraz 35% w roku 2002. Natomiast w Szwecji zdawalność na egzaminie na tłumacza przysięgłego tekstów pisanych jest bardzo niska, gdyż wynosi ok. 10% .

Mimo niskiej zdawalności, liczba osób przystępujących do egzaminu zwiększała się z roku na rok, tj. odpowiednio w każdym roku o 23%, 26% oraz 7%. Także liczba przeprowadzonych egzaminów w omawianym okresie zwiększyła się odpowiednio o 70%, 26% oraz 12% w stosunku do roku poprzedniego. Tendencja wzrostowa dotyczy również liczby osób, które z roku na rok deklarowały chęć przystąpienia do egzaminu.

Z danych zawartych w powyższych tabelach wynika, że w latach 2005–2009 przeprowadzono łącznie 166 egzaminów z 31 języków. Większość z nich dotyczyła języków często używanych (popularnych) bądź języków używanych w krajach sąsiadujących z Polską. Są nimi: niemiecki (40), angielski (38), rosyjski (14), francuski (10), hiszpański (7), włoski (7), ukraiński (5) i niderlandzki (4). Po trzy egzaminy przeprowadzono z takich języków, jak arabski, chorwacki, czeski, duński i portugalski. Po dwa egzaminy przeprowadzono z języka białoruskiego, greckiego, japońskiego, litewskiego, rumuńskiego, serbskiego, słowackiego i węgierskiego. Natomiast jeden raz w omawianym okresie odbył się egzamin z języka albańskiego, chińskiego, gruzińskiego, katalońskiego, koreańskiego, mongolskiego,

norweskiego, ormiańskiego, słoweńskiego i wietnamskiego.

Liczba osób, które zdały egzamin z danego języka w latach 2005–2009, kształtuje się następująco: angielski – 101 osób, niemiecki – 81 osób, rosyjski – 39 osób, francuski – 19 osób, hiszpański – 17 osób, włoski – 15 osób i ukraiński – 6 osób. O 20 osób więcej zdało egzamin z języka angielskiego niż niemieckiego, chociaż przeprowadzono więcej egzaminów z języka niemieckiego. Nikt natomiast nie zdał egzaminu z języka niderlandzkiego, mimo przeprowadzenia 4 egzaminów⁴⁴.

Tabela 68. Statystyka egzaminów na tłumacza przysięgłego w roku 2013 z podziałem na województwa

Lp.	Język	Liczba osób, które przystąpiły do egzaminu	Liczba osób, które zdały egzamin	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
1.	angielski	228	61	2	3	2	1	2	14	22	1		1	4	3	1	1	2	2
2.	niemiecki	106	24				2	4		7	3	4	1	1				2	
3.	rosyjski	92	21		1			2	2	9	1	4	2						
4.	hiszpański	63	5							2					1	1		1	
5.	francuski	23	2						1	1									
6.	ukraiński	24	16			3		1		6		4	2						
7.	włoski	16	3		1			1		1									
8.	arabski	7	2							2									
9.	wietnamski	4	2							2									
10.	islandzki	1	0																
11.	słowacki	1	1							1									
12.	perski	1	0																
13.	norweski	3	1											1					
14.	niderlandzki	2	2							1	1								
15.	litewski	1	0																
16.	bułgarski	2	1								1								
17.	czeski	4	1												1				
18.	ormiański	2	2						1	1									
19.	szwedzki	2	1											1					
20.	chiński	4	2					1		1									
21.	chorwacki	2	2						2										
22.	serbski	5	2						1	1									
23.	gruziński	2	2							1		1							

⁴⁴ Artur Dariusz Kubacki, *Tłumaczenie poświadczane. Status, kształcenie i odpowiedzialność*, Wolters Kluwer, 2012 r.

24.	czarnogórski	2	0																
25.	duński	1	0																
26.	hebrajski	1	1							1									
27.	rumuński	3	1							1									
28.	macedoński	1	1							1									
29.	portugalski	2	1							1									
30.	węgierski	2	1							1									
	RAZEM	607	159	2	5	5	3	11	21	63	7	13	6	7	5	2	1	5	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Wydziału Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości

Tabela 69. Statystyka egzaminów na tłumacza przysięgłego w roku 2013 z podziałem na województwa

Lp.	Język	Liczba osób, które przystąpiły do egzaminu	Liczba osób, które zdały egzamin	województwa																
				dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	
1.	angielski	94	39					2	7	16		1		2	4	2	1	3	1	
2.	niemiecki	92	21			1	1		2	6	2	2			3			4		
3.	rosyjski	40	9			1			1	3		1	2					1		
4.	hiszpański	20	4	1					2	1										
5.	francuski	12	2					1										1		
6.	rumuński	3	2						1	1										
7.	włoski	22	5		1				1	1	1				1					
8.	słoweński	1	1												1					
9.	mongolski	2	1							1										
10.	białoruski	1	1							1										
11.	bośniacki	1	1												1					
12.	chorwacki	1	1						1											
13.	hebrajski	1	1							1										
14.	węgierski	1	0																	
15.	turecki	1	0																	
	RAZEM	292	88	1	1	2	1	3	15	31	3	4	2	2	10	2	1	9	1	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Wydziału Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości

Zgodnie z informacją otrzymaną z Wydziału Tłumaczy Przysięgłych, Biegłych Sądowych i Biegłych Rewidentów w Departamencie Zawodów Prawniczych i Dostępu do Pomocy Prawnej Ministerstwa Sprawiedliwości, najdłuższy czas oczekiwania na egzamin wynosi rok lub nieco krócej. Jeżeli zgłasza się osoba np. na język japoński, to ze względów finansowych, jakie niesie ze sobą organizacja egzaminu dla jednej osoby, czeka się maksymalnie długo, jednak tak aby nie przekroczyć rocznego terminu narzuconego przepisem § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 15, poz. 127)⁴⁵. Dzieje się tak bez względu na obywatelstwo kandydata. Obywatele państw obcych przystępują do egzaminów rzadko i są to z reguły obywatele Ukrainy, gdzie czas oczekiwania wynosi do pół roku.

Tabela 70. Liczba tłumaczy przysięgłych według województw dla popularnych języków

Lp.	Województwo	Język					
		angielski	niemiecki	rosyjski	francuski	włoski	hiszpański
1.	dolnośląskie	153	406	67	75	16	11
2.	kujawsko- -pomorskie	114	201	75	53	8	12
3.	lubelskie	108	139	97	52	9	8
4.	lubuskie	75	261	60	48	11	4
5.	łódzkie	84	141	40	51	9	6
6.	małopolskie	261	335	115	137	48	32
7.	mazowieckie	435	447	197	222	43	68
8.	opolskie	66	112	17	25	5	5
9.	podkarpackie	108	182	70	48	7	10
10.	podlaskie	107	95	136	25	8	7
11.	pomorskie	121	174	70	43	8	4
12.	śląskie	445	493	104	186	65	29
13.	świętokrzyskie	40	84	37	32	6	9
14.	warmińsko- -mazurskie	75	135	77	25	2	3

⁴⁵ Zgodnie z tym przepisem Przewodniczący Komisji wyznacza termin egzaminu w zależności od liczby złożonych przez kandydatów wniosków, z tym że egzamin nie może rozpocząć się później niż w terminie roku od dnia złożenia wniosku przez kandydata.

15.	wielkopolskie	169	355	113	119	18	38
16.	zachodnio- pomorskie	88	222	52	27	4	5
Razem		2449	3782	1327	1168	267	251

Źródło: dane według listy tłumaczy przysięgłych na dzień 9 sierpnia 2011 r., tabela pochodzi z Artur Dariusz Kubacki, *Tłumaczenie poświadczane. Status, kształcenie i odpowiedzialność*, Wolters Kluwer, 2012 r.

Do 2010 r. nie uznawano zawodu tłumacza przysięgłego za zawód regulowany w myśl ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Dopiero w listopadzie 2010 r. wydano rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego. W 2011 r. wydano 16 decyzji o uznaniu kwalifikacji uzyskanych w innych państwach Unii Europejskiej, w 2012 – także 16.

Tabela 71. Liczba tłumaczy przysięgłych według województw dla języków krajów sąsiedzkich

Lp.	województwo	język				
		czeski	słowacki	białoruski	litewski	ukraiński
1.	dolnośląskie	7	4	0	1	12
2.	kujawsko-pomorskie	3	1	1	1	3
3.	lubelskie	4	4	2	0	27
4.	lubuskie	3	0	1	3	7
5.	łódzkie	4	1	0	1	2
6.	małopolskie	13	14	0	0	26
7.	mazowieckie	20	9	5	9	23
8.	opolskie	2	0	0	0	3
9.	podkarpackie	3	2	1	0	20
10.	podlaskie	1	0	11	15	4
11.	pomorskie	6	0	2	2	6
12.	śląskie	39	16	0	0	6
13.	świętokrzyskie	0	1	0	0	2
14.	warmińsko-mazurskie	2	1	0	1	7
15.	wielkopolskie	6	4	2	7	4
16.	zachodniopomorskie	3	1	2	0	7
Razem		116	58	27	40	159

Źródło: dane według listy tłumaczy przysięgłych na dzień 9 sierpnia 2011 r., tabela pochodzi z Artur Dariusz Kubacki, *Tłumaczenie poświadczane. Status, kształcenie i odpowiedzialność*, Wolters Kluwer, 2012 r.

Rozdział czwarty ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego poświęcony jest zagadnieniom odpowiedzialności zawodowej tłumaczy przysięgłych w przypadku niewypełnienia albo nienależytego lub nierzetelnego wypełnienia przez nich zadań lub obowiązków określonych w ustawie. Art. 21 ust. 2 zawiera katalog kar, na który składają się: upomnienie, nagana, zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego na okres od trzech miesięcy do jednego roku oraz pozbawienie prawa wykonywania zawodu. Orzeczona kara jest odnotowywana we wpisie tłumacza na listę. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej przeprowadza Komisja Odpowiedzialności Zawodowej na wniosek Ministra Sprawiedliwości lub wojewody. Podmiot, który zlecił tłumaczenie, może zwrócić się do Ministra lub wojewody o wystąpienie z wnioskiem o wszczęcie takiego postępowania. Postępowanie toczy się z udziałem osoby, w stosunku do której jest prowadzone. Ustawa przewiduje możliwość wniesienia odwołania od nałożonej kary do sądu apelacyjnego.

Proponowane zmiany w ww. artykule mają na celu wprowadzenie kary pieniężnej, którą mogłaby nałożyć Komisja Odpowiedzialności Zawodowej, w wysokości nie niższej od jednej dziesiątej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W obecnym katalogu kar brakuje bowiem sankcji pomiędzy niewywołującymi realnych dolegliwości upomnieniami i naganą a bardzo poważnymi, takimi jak zawieszenie w czynnościach lub pozbawienie prawa do wykonywania zawodu. Dolegliwość powodowana umiarkowaną karą pieniężną powinna zatem powodować pożądane działania represyjne, a także spełnić rolę ogólnoprewencyjną.

Tabela 72. Wpływ oraz rozstrzygnięcia Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych

rok	wpływ wniosków od MS	wpływ wniosków od wojewodów	uznano za winnych naruszenia obowiązków	orzeczone kary
2005	6	9	12	<ul style="list-style-type: none"> • 9 upomnień • 3 nagany • 1 postępowanie umorzono (rzecz osądzona)
2006	17	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • 10 upomnień • 3 nagany • 2 kary zawieszenia wykonywania zawodu • 5 osób uniewinniono • 1 postępowanie umorzono
2007	23	3	19	<ul style="list-style-type: none"> • 16 upomnień • 3 nagany • 1 postępowanie umorzono • 1 osobę uniewinniono
2008	38	7	27	<ul style="list-style-type: none"> • 6 kar zawieszenia wykonywania zawodu • 11 kar nagany • 10 upomnień • 6 postępowań umorzono • 10 osób uniewinniono
2009	81	6	57	<ul style="list-style-type: none"> • 2 kary pozbawienia uprawnień • 16 kar zawieszenia prawa wykonywania zawodu • 22 kary nagany • 17 upomnień • 22 osoby uniewinniono
2010	24	2	31	<ul style="list-style-type: none"> • 12 upomnień • 14 kar nagany • 4 kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu • 1 kara pozbawienia uprawnień
2011	41	31	40	<ul style="list-style-type: none"> • 28 upomnień • 12 kar nagany • 5 osób uniewinniono

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Wydziału Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości

Projekt ustawy zawiera propozycję dopuszczenia zawieszenia tłumacza przysięgłego na jego wniosek. W obecnym stanie prawnym Minister Sprawiedliwości może zawiesić

tłumacza przysięgłego, w drodze decyzji, na 5 lat w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego z powodu niewykonywania takich czynności przez okres dłuższy niż 3 lata, licząc od dnia ostatniej czynności (art. 11 ust. 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego). Wprowadzenie projektowanego rozwiązania umożliwiłoby tłumaczowi, który nie może wykonywać czynności przez dłuższy czas z przyczyn obiektywnych (choroba, wyjazd czy inne przyczyny), zawieszenie działalności na swój wniosek. Spowodowałoby to również zwiększenie aktualności listy tłumaczy przysięgłych prowadzonej przez Ministra Sprawiedliwości oraz ułatwiło organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości dostęp do tłumaczy faktycznie wykonujących aktywnie zawód.

Porównanie międzynarodowe

Status prawny tłumaczy przysięgłych w różnych państwach europejskich jest trudno porównywać ze względu na daleko posunięte różnice, zwłaszcza pod względem niejednorodności terminologicznej w nazewnictwie tłumacza oraz wykonywanych przez niego czynności. Niespójność przejawia się m.in. w tym, że przykładowo w Polsce tłumacz sądowy zawsze jest tłumaczem przysięgłym, a w Holandii pojęcia te pokrywają się jedynie częściowo, gdyż nie każdy tłumacz sądowy jest tłumaczem przysięgłym. W krajach skandynawskich używa się pojęcia „tłumacz urzędowy” lub „tłumacz autoryzowany”, zaś w Wielkiej Brytanii „tłumacz publiczny”. We Francji tłumacze przysięgli mają tytuł biegłych sądowych. W kilku krajach europejskich (Szwecja, Norwegia, Holandia, Austria) istnieje ponadto bardzo wyraźny rozdział pomiędzy zawodem tłumacza przysięgłego wykonującego tłumaczenia ustne i tłumacza wykonującego tłumaczenia pisemne. Ten ostatni zwany jest często tłumaczem słowa żywego. Rozróżnienie między tłumaczem pisemnym a ustnym (...) ma swoje uzasadnienie w tym, iż tłumaczenia pisemne wymagają zupełnie innych predyspozycji i umiejętności aniżeli tłumaczenia ustne. Poza tym tłumacze ustni bywają zaprzysięgani jedynie na czas tłumaczenia na sali sądowej, natomiast zaprzysiężenie tłumaczy pisemnych obowiązuje na czas nieoznaczony⁴⁶.

Wymogi dostępu do zawodu tłumacza przysięgłego w innych krajach przedstawia Tabela 73.

⁴⁶ Artur Dariusz Kubacki, *Tłumaczenie poświadczone. Status, kształcenie i odpowiedzialność*, Wolters Kluwer, 2012 r.

Tabela 73. Wymogi dostępu do zawodu tłumacza przysięgłego w innych krajach

Lp.	Kraj	Zakres obowiązków tłumaczy przysięgłych i warunki dostępu do zawodu
1.	Niemcy	<p>W Niemczech, podobnie jak w Wlk. Brytanii, tytuł tłumacza nie jest chroniony zapisem prawnym i może stosować go każdy. Istnieje tu jednak wyraźny podział na tłumaczy pisemnych („Übersetzer”) i ustnych („Dolmetscher”). Wymagane jest wykształcenie wyższe i złożenie egzaminu na tłumacza. Egzamin na tłumacza przysięgłego zdaje się przy Izbach Gospodarczych właściwych dla danego landu (Industrie-und Handelskammer, IHK). Kandydat dopuszczony jest do niego tylko po okazaniu dowodu ukończenia minimum 2-letniego kursu handlowo-ekonomicznego. Kurs języka prawniczego to wydatek ok. 1000 euro. Sam egzamin to wydatek rządu 300 euro. Forma egzaminu jest wielopłaszczyznowa. Szansę dostępu do egzaminu daje tylko pomyślnie zdane dyktando, które kandydaci piszą w pierwszej kolejności. Dopiero potem następuje część właściwa egzaminu – tłumaczenie pisemne 4 tekstów z i na język niemiecki/język ojczysty, a także wypracowanie. Po pozytywnym zaliczeniu części pisemnej następuje egzamin z tłumaczenia ustnego.</p> <p>Tłumaczenie do celów prawnych, urzędowych i notarialnych może nastąpić po zaprzysiężeniu i uzyskaniu mianowania.</p> <p>Zawód tłumacza przysięgłego w RFN wykonują 22 123 osoby (na podstawie informacji otrzymanej z ambasady RP w Niemczech).</p> <p>Tłumaczy zrzesza Stowarzyszenie Zawodowe Tłumaczy Ustnych i Pisemnych w Niemczech (FDÜD – Der Berufsverband für alle Dolmetscher und Übersetzer in Deutschland⁴⁷), a także Federalne Stowarzyszenie Tłumaczy Niemieckich (Bundesverband der Dolmetscher und Übersetzer e.V. BD⁴⁸).</p>
2.	Hiszpania	<p>Instytucją kompetentną do przyznania tytułu tłumacza przysięgłego jest Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Współpracy (MSZiW), na podstawie rozporządzenia Biura Tłumaczeń Językowych podlegającego MSZiW przyjętego Dekretem Królewskim w dn. 27 sierpnia 1977 r. 2555/1977, uwzględniającego zmiany wprowadzone kolejnymi Dekretami Królewskimi 889/1987; 752/1992; 79/1996.</p> <p>Aby uzyskać tytuł tłumacza przysięgłego, należy zdać egzamin na tłumacza przysięgłego, ogłaszany corocznie przez MSZiW, lub posiadać dyplom ukończenia studiów magisterskich z tłumaczeń w Hiszpanii czy homologowany dyplom z tłumaczeń uzyskany w kraju UE lub EEE.</p> <p>Zgodnie z zarządzeniem z dnia 8 lutego 1996 r. wymogi przystąpienia do egzaminu na tłumacza przysięgłego są następujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pełnoletniość, • posiadanie tytułu magistra lub dyplomu inżyniera technika, uzyskanego w ES lub innym kraju, przy czym w tym ostatnim przypadku istnieje obowiązek homologacji tytułu, • posiadanie obywatelstwa ES lub UE, • wniesienie opłaty egzaminacyjnej, której wysokość ustalana jest corocznie przez MSZiW. <p>Organem egzaminującym kandydatów jest Trybunał składający się zawsze z nieparzystej liczby członków (co najmniej 3) powoływanych przez MSZiW spośród funkcjonariuszy korpusu tłumaczy i doradców MSZiW.</p>

⁴⁷ <http://www.fdued.de/>

⁴⁸ <http://www.bdue.de/indexen.php>

		<p>Egzamin składa się z czterech etapów (podejście do kolejnego etapu uzależnione jest od zaliczenia etapu poprzedniego).</p> <p>I etap obejmuje tłumaczenie bez korzystania ze słownika na język hiszp. tekstu o charakterze publicystycznym lub literackim; czas trwania egzaminu 2 godz.</p> <p>II etap obejmuje tłumaczenie bez korzystania ze słownika z języka hiszp. na język obcy tekstu o charakterze publicystycznym lub literackim; czas trwania egzaminu 2 godz.</p> <p>III etap obejmuje tłumaczenie na język hiszp., z możliwością korzystania ze słownika, tekstu o charakterze prawnym lub ekonomicznym; czas egzaminu 1,5 godz.</p> <p>IV etap obejmuje tłumaczenie ustne polegające na streszczeniu wybranego tekstu i odpowiedzi na zadane pytania.</p> <p>Osoby, które uzyskały dyplom magistra z zakresu tłumaczeń pisemnych i ustnych w ES lub uzyskały homologację podobnego dyplomu uzyskanego na uczelniach zagranicznych, mogą złożyć wniosek do Biura Tłumaczeń Językowych w MSZiW o nadanie tytułu tłumacza przysięgłego bez konieczności zdawania egzaminu.</p> <p>Osoby, które zdały egzamin i uzyskały tytuł tłumacza przysięgłego (akredytowany odpowiednim dokumentem), umieszczane są w oficjalnym rejestrze tłumaczy publikowanym na stronach MSZiW.</p> <p>Od momentu uzyskania tytułu, tłumacze przysięgli powinni co roku w styczniu przekazać MSZiW informacje o stawkach za wykonywane zlecenia tłumaczeń, przy czym stawki te ustalane są niezależnie przez tłumacza.</p> <p>Liczba zarejestrowanych osób posiadających prawo do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego wynosi 10 374 osoby.</p>
3.	Włochy	<p>We Włoszech nie ma jednolitych przepisów regulujących status tłumacza przysięgłego, jak i też nie ma jednolitej listy tłumaczy czy tłumaczy przysięgłych. Możliwe jest dokonanie wpisu na listy biegłych tłumaczy prowadzone przez wszystkie sądy karne i cywilne (<i>Albi dei consulenti tecnici del Tribunale</i>) jak też i na listy biegłych tłumaczy prowadzone przez Izby Handlowe (<i>Ruolo Periti ed Esperti dell'Unione italiana delle Camere di Commercio, Industria e Artigianato</i>). Wniosek o wpis na listę biegłych tłumaczy osoba zainteresowana składa do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Każdy z sądów stosuje innego rodzaju procedurę. W większości przypadków dokumentami, które należy przedłożyć, są dokumenty potwierdzające uzyskanie wykształcenie, uzyskanie wpisu na listę biegłych ekspertów prowadzoną przez Izby Handlowe, zaświadczenie o niekaralności oraz dokumentację potwierdzającą zdobyte doświadczenie zawodowe. Decyzję o dokonaniu wpisu podejmuje stosowna komisja. Po otrzymaniu pozytywnej decyzji należy uiścić opłatę i zostaje się wpisanym na listę biegłych sądowych. Wniosek o wpis mogą również składać obcokrajowcy. W przypadku obywateli pochodzących z krajów UE wymagania są takie same, jak w przypadku obywateli włoskich. Dodatkowa dokumentacja wymagana jest w przypadku obcokrajowców pochodzących z krajów pozaunijnych. W przypadku Sądu Karnego w Rzymie do wniosku o wpis na listę biegłych muszą być dostarczone następujące dokumenty: skrócony odpis aktu urodzenia, zaświadczenie o meldunku, zaświadczenie o niekaralności, zaświadczenie o wpisie na listę biegłych ekspertów (od co najmniej trzech lat), dyplom ukończenia studiów filologicznych (plus wykaz wszystkich zdanych egzaminów, w tym egzaminów przygotowujących do roli tłumacza), dyplom/świadectwo ukończenia szkoły dla tłumaczy. Wszystkie powyższe</p>

		<p>dokumenty mogą być przedłożone w formie tzw. oświadczenia, czyli bez konieczności dołączenia tychże dokumentów, wystarczy oświadczenie zainteresowanego.</p> <p>Drugą możliwością jest uzyskanie wpisu na listę „biegłych ekspertów”, prowadzonych przez poszczególne Izby Handlowe. Wniosek o wpis na listę składa się do Izby Handlowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Konieczne jest wypełnienie stosownego formularza i wniesienie wymaganej opłaty. Do wniosku należy dołączyć odpowiednią dokumentację, taką jak: dyplom ukończenia studiów, dyplomy ukończenia szkół zagranicznych, kursy przygotowawcze i uzupełniające, publikacje, świadectwa potwierdzające dokonania zawodowe. Im więcej zostanie złożonych dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe i zdobyte doświadczenie, tym większe prawdopodobieństwo, że wniosek zostanie uwzględniony. Wskazane jest posiadanie dokumentacji, która potwierdzałaby wykonywanie pracy na rzecz podmiotów publicznych. Osoba wnioskująca nie musi być obywatelem Włoch, ale musi legalnie zamieszkiwać na terytorium Włoch. Po zweryfikowaniu wniosku i przedłożonej dokumentacji, osoba wnioskująca o wpis jest zobowiązana zdać egzamin przed komisją złożoną z członków Izby Handlowej.</p> <p>Wpis na listę biegłych ekspertów nie jest wymogiem koniecznym do wykonywania zawodu tłumacza, ale niewątpliwie podnosi prestiż zawodowy danej osoby.</p> <p>Należy również dodać, że we Włoszech jako tłumacz przed sądem może występować ktokolwiek, kto oświadczy, że zna w dostatecznym stopniu język obcy i włoski i złoży przyrzeczenie, że jego tłumaczenie będzie zgodne z oryginalnymi oświadczeniami/zeznaniem.</p>
4.	Cypr	<p>Na Cyprze nie uregulowano jeszcze statusu tłumacza przysięgłego. Instytucją, która dokonuje oficjalnych przekładów, jest Biuro Prasowo-Informacyjne (Press and Information Office). Zrzesza ono tłumaczy różnych języków, którzy muszą mieć ukończone studia co najmniej pierwszego stopnia. Ponadto nie ma żadnych innych ograniczeń, jeśli chodzi o wykonywanie tego zawodu przez obywateli UE.</p>
5.	Szwecja	<p>Znajduje się na liście zawodów regulowanych w Szwecji, chociaż nie jest traktowany jako zawód regulowany przez instytucję nadzorującą (Kammarkollegiet). Warunkiem uprawiania zawodu jest złożenie egzaminu w Kammarkollegiet, przy czym nie ma warunków wstępnych dotyczących wykształcenia lub doświadczenia. Zarejestrowanych jest w Szwecji 1074 „tłumaczy przysięgłych” i „autoryzowanych tłumaczy” (w tym wielu posiada autoryzacje z kilku języków obcych).</p>
6.	Czechy	<p>Tłumacz przysięgły nie znajduje się na liście zawodów regulowanych. Ustawa nr 36/1967 o biegłych sądowych oraz z tłumaczach reguluje kwestie wymogów dla tłumaczy bardzo ogólnie. Tłumaczem przysięgłym może być osoba posiadająca obywatelstwo czeskie, posiadająca znajomość danego języka i doświadczenie w zakresie tłumaczeń ustnych i pisemnych, wpisana na listę tłumaczy prowadzoną przez sądy okręgowe (zbiorczą listę prowadzi Ministerstwo Sprawiedliwości). Tłumacza mianuje Minister Sprawiedliwości lub Prezes Sądu Okręgowego.</p> <p>Przepisy nie stanowią żadnych wymogów odnośnie do wykształcenia, ale obecnie sądy okręgowe wymagają kierunkowego wykształcenia wyższego (filologia lub program dla tłumaczy) albo najwyższego stopnia egzaminu językowego (państwowy egzamin językowy dla tłumaczy pisemnych albo ustnych). Sądy mogą także wymagać ukończenia kursu na tłumacza przysięgłego, organizowanego</p>

		<p>przez Izbę Tłumaczy Przysięgłych. Wymagana jest 5-letnia praktyka. Wpis na listę tłumaczy – 1000 CZK.</p> <p>W wykazie Izby Tłumaczy Przysięgłych znajduje się 492 tłumaczy. W wykazie Ministerstwa Sprawiedliwości znajduje się 3398 tłumaczy (w tym przysięgłych).</p>
7.	Wlk. Brytania	<p>W Wielkiej Brytanii nie istnieje określenie tłumacz przysięgły. W jego miejsce używa się terminu tłumaczenie certyfikowane, poświadczane przez notariusza, co pozwala na identyfikację tłumacza i ewentualne pociągnięcie go do odpowiedzialności za niestaranne wykonanie tłumaczenia. Żeby zostać tłumaczem, do wyboru są dwie ścieżki: ukończenie studiów w zakresie translatoryki lub odbycie odpowiedniego kursu, oferowanego np. przez City University of London (http://www.city.ac.uk/study/courses/arts/legal-translation-ma-diploma.html), The Certified Translation Professional – CTP (http://translationcertification.org/) lub Institute of Translation & Interpreting (http://www.iti.org.uk/indexMain.html). Egzamin ze specjalistycznego sądowego tłumaczenia ustnego i pisemnego (do wyboru) jest na wysokim poziomie. Rejestr tłumaczy prowadzony jest przez National Register of Public Interpreter (http://www.nrpsi.co.uk/) z siedzibą w Londynie. Wpis do niego można uzyskać jedynie, posiadając dyplom DPSI (The Diploma in Public Service Interpreting, http://www.iol.org.uk/qualifications/exams_dpsi.asp). Sami tłumacze zrzeszają się w stowarzyszeniach, takich jak np. Stowarzyszenie Policji i Tłumaczy Sądowych (Association of Police and Court Interpreters, http://www.apciinterpreters.org.uk/) czy Stowarzyszenie Tłumaczy Walijskich (Association of Welsh Translators and Interpreters, http://www.welshtranslators.org.uk/). Jednak nieoficjalnie w Wielkiej Brytanii zawód tłumacza może wykonywać każdy, bez względu na wykształcenie i poziom wiedzy. Ciężar zapewnienia odpowiedniego poziomu tłumaczenia spoczywa więc na organizacjach skupiających tłumaczy lub instytucjach, w których są kształceni. Tłumacze muszą spełnić kryteria zdefiniowane przez te instytucje w ramach tzw. kryteriów członkostwa, a więc są one <i>de facto</i> instytucjami o charakterze samorządu korporacyjnego. Uzyskanie członkostwa w takiej instytucji lub organizacji oznacza, iż dana osoba spełnia stawiane przez tę instytucję warunki progowe do uprawiania zawodu tłumacza, czyli posiada odpowiednie wykształcenie oraz doświadczenie i będzie świadczyła usługi o wysokiej jakości.</p>
8.	Dania	<p>W Danii określa się mianem tłumacza urzędowego (<i>statsautoriseret translatør</i>). Tytuł ten jest prawnie chroniony. Nadaje go wyłącznie Duńska Agencja Handlu i Przedsiębiorstw (Erhvervsog Selskabsstyrelsen). Aby otrzymać uprawnienia, należy posiadać obywatelstwo duńskie, przebywać w kraju na stałe, nie być pozbawionym praw obywatelskich (wykluczony jest stan upadłości), mieć ukończone dwadzieścia pięć lat i złożyć z wynikiem pozytywnym odpowiedni egzamin. Agencja Handlu i Przedsiębiorstw określa szczegółowe przepisy dotyczące warunków egzaminu i wymagania egzaminacyjne. Dla tłumaczy innych języków niż angielski, francuski, hiszpański i niemiecki Agencja może powołać specjalną komisję egzaminacyjną. Jeśli powołanie takiej komisji nie jest możliwe, kandydat musi sam dowieść biegłej znajomości języka duńskiego i języka obcego. Prawo do tytułu tłumacza państwowego wygasa z chwilą śmierci lub w przypadku niespełnienia któregoś z wymienionych powyżej wymogów. Tłumacze urzędowi legitymujący się zdanym egzaminem są automatycznie wpisywani do Krajowego Rejestru Tłumaczy prowadzonego przez Krajową Komisję Policji Duńskiej.</p> <p>Duńska ustawa o tłumaczach urzędowych nakłada na nich obowiązek zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w związku z wykonywanym zawodem, a także obowiązek wykonania zlecenia ze szczególną starannością i dokładnością oraz z zachowaniem terminu. Na tłumaczeniach poświadczonych tłumacz umieszcza formułę stwierdzającą kompletność i wierność przekładu, podpis oraz odcisk swojej pieczęci owalnej. W jej otoku znajduje się łacińska inskrypcja o brzmieniu dostosowanym do płci tłumacza, oznaczająca królewskiego tłumacza przysięgłego. Zamiast odcisku pieczęci niektórzy tłumacze stosują czerwone nalepki.</p>

		<p>W przeciwieństwie do zasad obowiązujących w Polsce tłumacz urzędowy w Danii nie może poświadczyć tłumaczenia sporządzonego przez osobę trzecią. Musi sam dokonać przekładu i poświadczyć jego zgodność z oryginałem.</p> <p>Organizacją zrzeszającą tłumaczy urzędowych w Królestwie Danii jest Branżowe Stowarzyszenie Tłumaczy Urzędowych (Brancheorganisationen for Statsautoriserede Translatører) w Kopenhadze.</p>
9.	Irlandia	<p>Irlandia jest jednym z nielicznych państw europejskich, w których status tłumaczy przysięgłych nie jest uregulowany prawnie. Sądy powołują do udziału w rozprawach tłumaczy z prywatnych agencji tłumaczeniowych, które wpisane są na listę Biura Obsługi Sądów (Courts Service). Od tłumaczy nie wymaga się specjalnego wykształcenia ani nie weryfikuje się ich umiejętności tłumaczenia ustnego. Nie przeprowadza się też żadnych egzaminów. Sądy wychodzą z założenia, iż osoba znająca język obcy bez problemu jest w stanie tłumaczyć na sali sądowej, dlatego w irlandzkich sądach mogą pracować tłumacze nieposiadający wystarczającej wiedzy o systemie prawa, terminologii prawniczej, technikach tłumaczenia ustnego, zasadach etyki obowiązującej tłumaczy oraz regulach udziału w postępowaniu sądowym.</p> <p>Od 1986 r. działa w tym kraju Irlandzkie Stowarzyszenie Tłumaczy (The Irish Translators' and Interpreters' Association – ITIA), które reprezentuje interesy wszystkich tłumaczy w Irlandii, opracowuje standardy dla swoich członków, wprowadziło także podział na członków zwykłych i certyfikowanych (muszą zdać egzamin).</p>
10.	Bułgaria	<p>Bułgaria uregulowała instytucję tłumacza przysięgłego inaczej aniżeli Polska. Osoba zainteresowana wykonywaniem tego zawodu składa przed notariuszem oświadczenie o odpowiedzialności karnej wynikającej z właściwych przepisów prawa karnego. Nie przeprowadza się tu egzaminów na tłumacza przysięgłego.</p>
11.	Federacja Rosyjska	<p>W Federacji Rosyjskiej do tłumaczenia przed sądami powoływane są osoby fizyczne swobodnie władające językiem obcym. Tłumaczom nie stawia się wymagań w zakresie posiadania kierunkowego wykształcenia, odpowiednich cech osobowościowych czy obywatelstwa.</p>
12.	Grecja	<p>Grecja należy do grupy państw UE, które do tej pory nie uregulowały statusu tłumacza przysięgłego. Wykonywanie tłumaczeń poświadczonych odbywa się w tym państwie za pośrednictwem biura tłumaczeń tutejszego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w którym zatrudniani są tłumacze wyselekcjonowani w oparciu o wewnętrzne egzaminy konkursowe. Do poświadczania tłumaczeń uprawnieni są także adwokaci. Ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego była wprawdzie przedmiotem obrad parlamentu greckiego, jednak nie została wprowadzona w życie. Mimo to, istnieje w Grecji organizacja zrzeszająca tłumaczy zawodowych pod nazwą Panhelleńskie Stowarzyszenie Tłumaczy Profesjonalnych.</p>
13.	Portugalia	<p>W Portugalii nie istnieje system zatwierdzania tłumaczy sądowych. Niektóre sądy prowadzą listy tłumaczy, inne zaś korzystają z tłumaczy rekomendowanych przez ambasady poszczególnych krajów. Natomiast zgodnie z przepisami prawa absolwenci studiów filologicznych lub translatorskich mogą wprowadzać do obrotu prawnego tłumaczenia, jeżeli każdorazowo przetłumaczony dokument zostanie potwierdzony przez jedną z poniżej wymienionych instytucji: notariusza, Centralny Urząd Stanu Cywilnego, urzędy stanu cywilnego, konsulaty portugalskie w kraju, gdzie wydano dokument, konsulaty innych krajów, izby handlowe i przemysłowe oraz kancelarie adwokackie. Mimo starań portugalskiego związku zawodowego tłumaczy, nie udało się unowocześnić przepisów w zakresie prawa do wykonywania zawodu w Portugalii.</p>

Źródło: opracowanie na podstawie danych pozyskanych z Ambasad RP w poszczególnych państwach, Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych Ministerstwa Gospodarki, a także z Artur Dariusz Kubacki, *Tłumaczenie poświadczane. Status, kształcenie i odpowiedzialność*, Wolters Kluwer, 2012 r.

4.11. Deregulacja dostępu do zawodów geologicznych

Zakres deregulacji zawodów geologicznych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 74. Aktualne i proponowane regulacje dostępu do zawodów geologicznych

	Rozwiązania wg dotychczasowych przepisów	Rozwiązania wg proponowanych przepisów	Zmiana
Kategorie prac geologicznych	Obowiązek posiadania świadectwa stwierdzenia kwalifikacji dla osób wykonujących badania geofizyczne, z wyjątkiem badań sejsmicznych i geofizyki wiertniczej – kategoria X.	Zniesienie kategorii X.	Możliwość wykonywania badań geofizycznych, z wyjątkiem badań sejsmicznych i geofizyki wiertniczej bez konieczności posiadania uprawnień geologicznych.
	Obowiązek posiadania świadectwa stwierdzenia kwalifikacji dla osób wykonujących dozór geologiczny nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań geofizycznych – kategoria XI, oraz obowiązek posiadania świadectwa stwierdzenia kwalifikacji dla osób kierujących w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górniczego, wykonywanymi bez użycia środków strzałowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekraczała 100 m – kategoria XII.	Połączenie kategorii XI i XII jedną kategorią XIII.	Zmniejszenie ilości egzaminów. Zwiększenie uprawnień dla osób, które posiadają tylko jedną z dotychczasowych kategorii kwalifikacji (XI lub XII).
Wykształcenie	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku geologia lub górnictwo i geologia (dla kategorii VIII również geografia, a dla kategorii IX również fizyka lub geofizyka).	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku geologia (dla kategorii VIII również geografia, a dla kategorii IX również fizyka lub geofizyka).	Bez zmian
	Dyplom ukończenia studiów wyższych innych niż geologia, ale obejmujących nauki geologiczne oraz (obligatoryjnie) świadectwo ukończenia co najmniej dwusemestralnych studiów podyplomowych z zakresu wnioskowanej kategorii.	Dyplom ukończenia studiów, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych, oraz (opcjonalnie) świadectwo ukończenia co najmniej dwusemestralnych studiów podyplomowych z zakresu wnioskowanej kategorii	Możliwość ubiegania się o stwierdzenie kwalifikacji bez konieczności ukończenia studiów podyplomowych dla osób, które ukończyły studia na kierunku innym niż geologia (a także geografia dla kategorii VIII i fizyka lub geofizyka dla kategorii IX).
Praktyka zawodowa	Trzyletnia praktyka zawodowa przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych, odpowiednich dla danej kategorii kwalifikacji, w tym trzymiesięczna praktyka przy wykonywaniu dozoru prac	Dwuletnia praktyka zawodowa przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych, odpowiednich dla danej kategorii kwalifikacji, w tym trzymiesięczna praktyka przy wykonywaniu dozoru prac	Skrócenie wymiaru praktyki zawodowej z trzech do dwóch lat dla osób, które: – ukończyły studia na kierunku geologia (a także geografia dla kategorii VIII i fizyka lub geofizyka dla kategorii IX), – ukończyły studia, których

	geologicznych lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi.	geologicznych lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi.	program umożliwi nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych, a następnie studia podyplomowe z zakresu wnioskowanej kategorii.
	Trzyletnia praktyka zawodowa przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych, odpowiednich dla danej kategorii kwalifikacji, w tym trzymiesięczna praktyka przy wykonywaniu dozoru prac geologicznych lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi.	Trzyletnia praktyka zawodowa przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych, odpowiednich dla danej kategorii kwalifikacji, w tym trzymiesięczna praktyka przy wykonywaniu dozoru prac geologicznych lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi.	Wymiar (długość) praktyki zawodowej pozostaje bez zmian dla osób, które ukończyły studia, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych, i jednocześnie nie ukończyły studiów podyplomowych. Zmiana dotyczy zaliczania okresu odbywania praktyki. Dotychczas nie zaliczano praktyki odbywanej w okresie między ukończeniem ww. studiów stacjonarnych a ukończeniem studiów podyplomowych.
Rozpoczęcie praktyki zawodowej	Po uzyskaniu wykształcenia poświadczanego dyplomem lub świadectwem studiów podyplomowych (zgodnie z wyrokiem WSA).	Możliwość rozpoczęcia praktyki po ukończeniu czwartego semestru studiów wyższych pierwszego stopnia lub studiów jednolitych lub od dnia rozpoczęcia studiów drugiego stopnia. Ponadto do okresu praktyki zalicza się praktykę objętą programem kształcenia na studiach wyższych, pod warunkiem że prowadzona jest na podstawie umowy dotyczącej praktyki, zawartej między uczelnią a przedsiębiorstwem świadczącym usługi geologiczne lub organem administracji geologicznej lub nadzoru górniczego.	Możliwość wcześniejszego rozpoczynania praktyki zawodowej.
Przystąpienie do egzaminu	W przypadku negatywnego wyniku egzaminu – kandydat może przystąpić do kolejnego egzaminu po upływie 6 miesięcy.	Zniesienie przepisu.	W przypadku negatywnego wyniku egzaminu – kandydat może przystąpić do kolejnego egzaminu w najbliższym możliwym terminie.
Komisje egzaminacyjne przy marszałkach	Kandydaci ubiegający się o stwierdzenie kwalifikacji kategorii XI lub XII mogą przystępować do egzaminów przed komisjami zgodnie z miejscem zamieszkania kandydata.	Kandydaci ubiegający się o stwierdzenie kwalifikacji kategorii XIII mogą przystępować do egzaminów przed komisjami zgodnie z miejscem zamieszkania kandydata lub miejscem wykonywanych przez niego prac geologicznych.	Ułatwienie w zdobywaniu kwalifikacji kategorii XIII dla osób, które wykonują prace z dala od miejsca swego zamieszkania.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projekt ustawy spowoduje niewielkie zmiany w kwestii wydatkowania środków z budżetu państwa spowodowane mniejszą ilością egzaminów i co się z tym wiąże mniejszymi środkami finansowymi wydatkowanymi na komisje egzaminacyjne. Szacując zmniejszenie wydatków, uwzględniono:

- a) w przypadku kategorii X – liczbę osób przystępujących do egzaminu w skali roku, którą oszacowano na podstawie analizy ilości osób przystępujących do egzaminu w latach ubiegłych,
- b) w przypadku kategorii XI i XII – sumę ilości osób przystępujących do egzaminu w skali roku, którą oszacowano na podstawie analizy ilości osób przystępujących do egzaminu w latach ubiegłych; uwzględniając fakt, iż wiele osób przystępuje do dwóch egzaminów, do dalszych obliczeń przyjęto połowę tej sumy.

Wobec powyższego spadek wydatków związanych z mniejszą ilością egzaminów szacuje się na poziomie ok. 24 000 zł.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Ustawa będzie miała pozytywny wpływ na rynek pracy. Ułatwi możliwość wykonywania niektórych prac geologicznych osobom nieposiadającym stwierdzonych kwalifikacji (w przypadku badań geofizycznych innych niż sejsmiczne i geofizyka wiertnicza) lub osobom, które mają stwierdzone kwalifikacje tylko w jednej z dwóch kategorii, tj. XI lub XII. Według danych Ministerstwa Środowiska, liczbę osób posiadających kwalifikacje geologiczne kat. X szacuje się na 230, kat. XI – 850, zaś kat. XII – 500 osób.

Tabela 75. Liczba osób uzyskujących kwalifikacje geologiczne kategorii X, XI i XII w latach 2006–2012

Lata	Liczba osób uzyskujących kwalifikacje kategorii X	Liczba osób uzyskujących kwalifikacje kategorii XI	Liczba osób uzyskujących kwalifikacje kategorii XII
2006	3	18	12
2007	1	31	19
2008	2	42	39
2009	0	65	57
2010	2	78	51
2011	5	110	75
2012	10	46	19
średnia	3,28	55,71	38,86

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie ustawy wpłynie nieznacznie na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Z uwagi, iż niektóre prace nie będą wymagały uprawnień geologicznych, pozwoli to na zwiększenie konkurencji.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Nie przewiduje się oddziaływania projektowanej regulacji w powyższym zakresie.

Wpływ regulacji na ochronę środowiska

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na ochronę środowiska. Ustawa ta nie reguluje bowiem problematyki związanej wprost z ochroną środowiska.

4.12. Deregulacja dostępu do zawodów górniczych

Siatkę uprawnień stanowisk kierowniczych i dozoru w zakładach prowadzących działalność górnictw w obecnym i proponowanym stanie prawnym przedstawia Tabela 76.

Tabela 76. Siatka uprawnień stanowisk kierownictwa i dozoru ruchu w zakładach prowadzących działalność górnictw w obecnym stanie prawnym oraz propozycja zmian

Zawód	Zakłady górnicze – art. 53 Pgg (w związku z art. 58 Pgg)														
	Podziemne zakłady górnicze wydobywające węgiel kamienny	Podziemne zakłady górnicze wydobywające rudy metali	Podziemne zakłady górnicze wydobywające kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali	Zakłady górnicze prowadzące podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji	Zakłady górnicze prowadzące podziemne składowanie odpadów metodą podziemną	Odkrywkowe zakłady górnicze wydobywające węgiel brunatny lub wydobywające kopaliny z użyciem środków strzałowych	Odkrywkowe zakłady górnicze wydobywające bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny	Zakłady górnicze wydobywające węglowodory otworami wiertniczymi	Zakłady górnicze wydobywające otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory	Zakłady górnicze prowadzące podziemne składowanie odpadów metodą otworową	Zakłady wykonujące roboty geologiczne (metodą: podziemną, odkrywkową lub otworową)	Zakłady prowadzące działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5 Pgg	Zakłady prowadzące działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 2 lub 5 Pgg	Zakłady prowadzące działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 3 lub 5 Pgg	Zakłady prowadzące działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 4 lub 5 Pgg
kierownik oraz zastępca kierownika ruchu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
kierownik oraz zastępca kierownika działu ruchu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
osoba wyższego dozoru ruchu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
osoba średniego dozoru ruchu	X	X	X												
osoba niższego dozoru ruchu	X	X	X												

Zawód	Zakłady górnicze – art. 53 Pgg (w związku z art. 58 Pgg) – Propozycja zmian																		
	Podziemne zakłady górnicze wydobywające węgiel kamienny	Podziemne zakłady górnicze wydobywające rudy metali	Podziemne zakłady górnicze wydobywające kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali	Zakłady górnicze prowadzące podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną	Zakłady górnicze prowadzące podziemne składowanie odpadów metodą podziemną	Odkrywkowe zakłady górnicze wydobywające węgiel brunatny	Odkrywkowe zakłady górnicze wydobywające kopaliny z użyciem środków strzałowych	Odkrywkowe zakłady górnicze wydobywające kopaliny bez użycia środków strzałowych	Zakłady górnicze wydobywające węglowodory otworami wiertniczymi	Zakłady górnicze wydobywające otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory	Zakłady górnicze prowadzące podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową	Zakłady górnicze prowadzące podziemne składowanie odpadów metodą otworową	Zakłady wykonujące roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglodorów	Zakłady wykonujące roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami	Zakłady wykonujące roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi	Zakłady prowadzące działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5 Pgg	Zakłady prowadzące działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 2 lub 5 Pgg	Zakłady prowadzące działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 3 lub 5 Pgg	Zakłady prowadzące działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 4 lub 5 Pgg
kierownik oraz zastępca kierownika ruchu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
kierownik oraz zastępca kierownika działu ruchu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
osoba wyższego dozoru ruchu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
osoba średniego dozoru ruchu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
osoba niższego dozoru ruchu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Obowiązek stwierdzania kwalifikacji przez organ nadzoru górniczego
Obowiązek stwierdzenia kwalifikacji przez organ nadzoru górniczego w zakresie kierownictwa działów ruchu lub dozoru ruchu jedynie w specjalnościach określonych w art. 58 Pgg kluczowych dla prowadzenia ruchu zakładu górniczego (w pozostałym zakresie posiadanie kwalifikacji jest weryfikowane przez przedsiębiorcę)
Rezygnacja z trójszczeblowego (dozór wyższy, dozór średni i dozór niższy) na rzecz dwuszczeblowego (dozór wyższy i dozór) podziału osób dozoru ruchu zakładu górniczego oraz obowiązek stwierdzenia kwalifikacji przez organ nadzoru górniczego w zakresie dozoru ruchu jedynie w specjalnościach określonych w art. 58 Pgg (w pozostałym zakresie posiadanie kwalifikacji jest weryfikowane przez przedsiębiorcę)
Przeniesienie do wyłącznej właściwości przedsiębiorców oraz innych podmiotów prowadzących działalność na podstawie przepisów Prawa geologicznego i górniczego (a także przyjęcie ogólniejszego pojęcia „pracodawca”) określenia wymagań dla kolejnych grup pracowników oraz rezygnacja z trójszczeblowego (dozór wyższy, dozór średni i dozór niższy) na rzecz dwuszczeblowego (dozór wyższy i dozór) podziału osób dozoru ruchu zakładu górniczego albo zakładu

Z kolei siatkę pozostałych uprawnień górniczych w obecnym i proponowanym stanie prawnym ilustruje Tabela 77.

Tabela 77. Siatka pozostałych, objętych deregulacją, uprawnień górniczych w obecnym i proponowanym stanie prawnym

OBECNY STAN PRAWNY	STAN PROPONOWANY
mierniczy górniczy	rozszerzenie zakresu uprawnień – rezygnacja z odrębnych stwierdzeń kwalifikacji kierowników oraz zastępców kierowników działów: mierniczego oraz geologicznego
geolog górniczy	rozszerzenie zakresu uprawnień – rezygnacja z obowiązkowych odrębnych stwierdzeń kwalifikacji kierowników oraz zastępców kierowników:
geofizyk górniczy	– działu tupań w podziemnych zakładach górniczych, – działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami
górnik strzałowy w podziemnych zakładach górniczych	rezygnacja z dualizmu badań psychiatrycznych i psychologicznych (likwidacja obowiązku uzyskiwania przez te osoby aż czterech dokumentów – dwóch orzeczeń lekarskich oraz dwóch orzeczeń psychologicznych) – na rzecz jedynie dwóch orzeczeń: jednego lekarskiego i jednego psychologicznego
wydawca środków strzałowych w podziemnych zakładach górniczych	
instruktor strzałowy w podziemnych zakładach górniczych	całkowita dereglamentacja
operator: samojezdnych maszyn przodkowych, maszyn do robót strzałowych, maszyn do obrywki, maszyn do stawiania obudowy podporowej lub maszyn do stawiania obudowy kotwowej w podziemnych zakładach górniczych	połączenie zawodów: operator maszyn do robót strzałowych oraz pojazdów do przewozu osób lub środków strzałowych pod ziemią
operator: pojazdów pozaprzodkowych i samojezdnych maszyn pomocniczych, pojazdów do przewozu osób lub pojazdów do przewozu środków strzałowych w podziemnych zakładach górniczych	
spawacz w podziemnych zakładach górniczych	całkowita dereglamentacja
elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV w podziemnych zakładach górniczych	całkowita dereglamentacja w zakresie elektromonterów wykonujących czynności na powierzchni podziemnych zakładów górniczych
elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV w podziemnych zakładach górniczych	całkowita dereglamentacja w zakresie elektromonterów wykonujących czynności na powierzchni podziemnych zakładów górniczych

strzałowy w odkrywkowych zakładach górniczych	rezygnacja z dualizmu badań psychiatrycznych i psychologicznych (likwidacja obowiązku uzyskiwania przez te osoby aż czterech dokumentów – dwóch orzeczeń lekarskich oraz dwóch orzeczeń psychologicznych) – na rzecz jedynie dwóch orzeczeń: jednego lekarskiego i jednego psychologicznego
wydawca środków strzałowych w odkrywkowych zakładach górniczych	
spawacz w odkrywkowych zakładach górniczych	całkowita dereglamentacja
elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV w odkrywkowych zakładach górniczych	całkowita dereglamentacja
elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV w odkrywkowych zakładach górniczych	całkowita dereglamentacja
strzałowy w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi	rezygnacja z dualizmu badań psychiatrycznych i psychologicznych (likwidacja obowiązku uzyskiwania przez te osoby aż czterech dokumentów – dwóch orzeczeń lekarskich oraz dwóch orzeczeń psychologicznych) – na rzecz jedynie dwóch orzeczeń: jednego lekarskiego i jednego psychologicznego
wydawca środków strzałowych w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi	
spawacz w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi	całkowita dereglamentacja
mechanik wiertni w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi	całkowita dereglamentacja

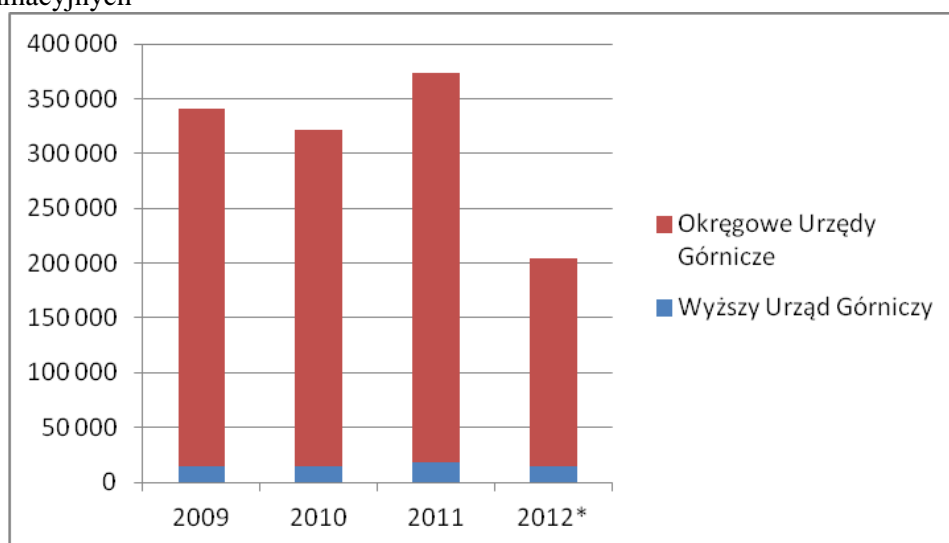
Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Osoby zainteresowane wykonywaniem wyżej wymienionych zawodów, podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie górnictwa lub ratownictwa górniczego, organy nadzoru górniczego, jednostki organizacyjne prowadzące działalność szkoleniową (w zakresie szkoleń dla osób wykonujących czynności specjalistyczne w ruchu zakładu górniczego).

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Regulacja dostępu do wykonywania zawodów górniczych rodzi konieczność finansowania ze środków publicznych egzekwujących ją struktur. Rysunek 8 prezentuje koszty ponoszone przez sektor finansów publicznych z tytułu wynagrodzeń członków komisji egzaminacyjnych.

Rysunek 8. Koszty ponoszone przez sektor finansów publicznych z tytułu wynagrodzeń członków komisji egzaminacyjnych

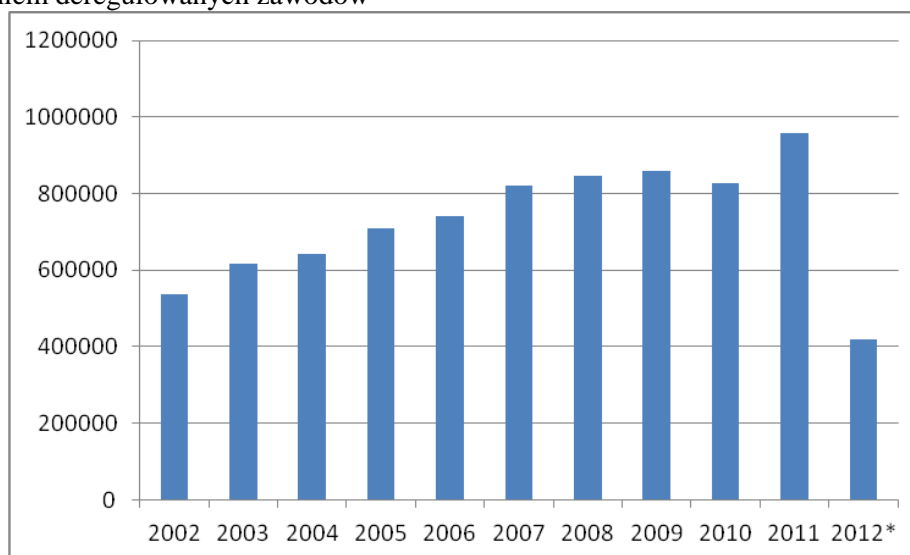

* Pierwsze trzy kwartały 2012 r.

Źródło: dane statystyczne przekazane przez Wyższy Urząd Górniczy

Z kolei Rysunek 9 ilustruje (szacunkowo⁴⁹) skalę wpływów z opłat egzaminacyjnych, wnoszonych przez osoby zainteresowane wykonywaniem deregulowanych zawodów.

Rysunek 9. Wpływy z opłat egzaminacyjnych, wnoszonych przez osoby zainteresowane wykonywaniem deregulowanych zawodów

* Pierwsze trzy kwartały 2012 r.

Źródło: szacunek dokonany w oparciu o dane statystyczne przekazane przez Wyższy Urząd Górniczy

⁴⁹ Szacunek przeprowadzono w oparciu o dane liczbowe udostępnione przez WUG. Mnożono kwotę opłaty egzaminacyjnej przez liczbę osób przystępujących do egzaminu w danym roku, w przypadkach zaś gdy taka informacja nie była dostępna – przez liczbę osób, które uzyskały w danym roku określone uprawnienia. W związku z powyższym przedstawione szacunki nie mogą być interpretowane jako księgową wartość wpływów z opłat egzaminacyjnych. **Ich porównywalność z wykresem ilustrującym koszty z tytułu wynagrodzeń komisji egzaminacyjnych jest więc ograniczona do rzędu wielkości i dynamiki zmian.**

Jak wskazuje powyższe zestawienie, należy uznać, że koszty związane z przeprowadzaniem egzaminów pokrywane są w całości z wpływów z opłat egzaminacyjnych (w 2012 r. wynosiła ona 250 zł, a w 2013 r. – 257 zł), a koszty prowadzenia postępowania administracyjnego w całości z wpływów z opłat za wydanie świadectwa stwierdzającego kwalifikacje (w 2012 r. wynosiła ona 30 zł, a w 2013 r. – 30,84 zł). Dodatkowo, w świetle faktu, że dynamika kosztów wynagrodzeń komisji i wpływów z opłat jest wyraźnie skorelowana (koszty organizacji egzaminów zależą od liczby egzaminowanych osób), należy przyjąć, że wejście w życie proponowanych zmian nie będzie miało zauważalnego wpływu na sektor finansów publicznych (wraz ze spadkiem liczby egzaminów zmniejszą się zarówno wpływy z tytułu opłat, jak i ponoszone koszty).

Wpływ regulacji na rynek pracy

Należy oczekiwać, że proponowane regulacje przyczynią się do wzrostu mobilności poziomej osób obecnie i w przyszłości zatrudnionych w sektorze górniczym, znacznie upraszczając siatkę uprawnień górniczych. Ponadto ułatwią one dostęp do wykonywania zawodów górniczych osobom wchodzącym na rynek pracy oraz obcokrajowcom (w tym obywatelom krajów spoza Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym).

Konieczne jest wskazanie, że organy nadzoru górniczego nie gromadzą (brak podstawy prawnej) danych dotyczących szczegółowej liczby zatrudnionych w górnictwie i ratownictwie górniczym. W posiadaniu WUG jest jedynie ogólna liczba aktualnie zatrudnionych (w ok. 6900 zakładów górniczych jest zatrudnionych ok. 170 000 osób – dane GUS za 2012 r.) w kierownictwie i dozorcze ruchu: 20 000 w górnictwie podziemnym, 7000 w górnictwie odkrywkowym oraz 1000 w górnictwie otworowym i wiertnictwie. Możliwe jest jednak ustalenie liczby osób uzyskujących corocznie odpowiednie uprawnienia.

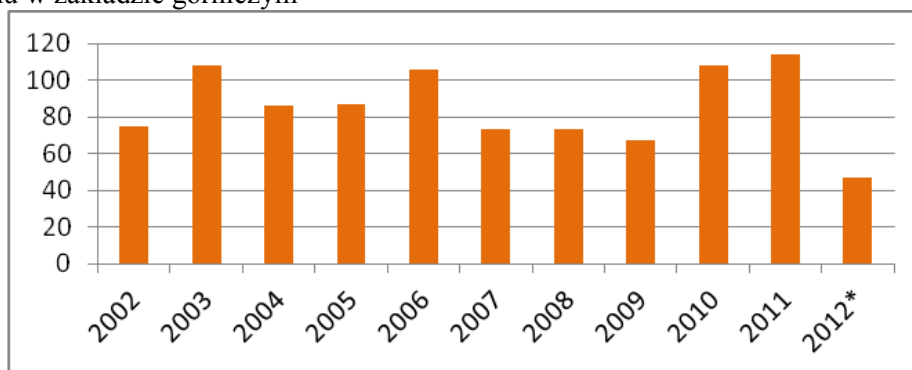
Na wykresach poniżej zilustrowano liczbę osób które w ostatnich dziesięciu latach uzyskały uprawnienia do wykonywania poszczególnych grup zawodów objętych deregulacją⁵⁰ (stanowiska kierownictwa i dozoru ruchu oraz pozostałe grupy zawodów deregulowanych lub deregulowanych w pewnym zakresie).

⁵⁰ Niestety nie jest możliwe uzyskanie porównywalnych danych, dotyczących liczby osób przystępujących do egzaminów; zgromadzone częściowe dane wskazują jednak, że zdawalność egzaminów pozostaje na relatywnie wysokim poziomie.

Daje się zauważyć, że w ostatnich latach liczba osób uzyskujących uprawnienia do wykonywania większości z deregulowanych zawodów rośnie. Na uwagę zasługuje fakt, że szczególnie dynamiczny wzrost liczby osób zdobywających uprawnienia następował w grupie zawodów, w zakresie których proponuje się całkowitą dereglamentację. Wskazuje to na dalszy potencjał rozwoju tego segmentu rynku pracy.

Trend ten może utrzymać się także w najbliższych latach, co w połączeniu z efektami przeprowadzanej deregulacji może przyczynić się do wzrostu zatrudnienia w sektorze.

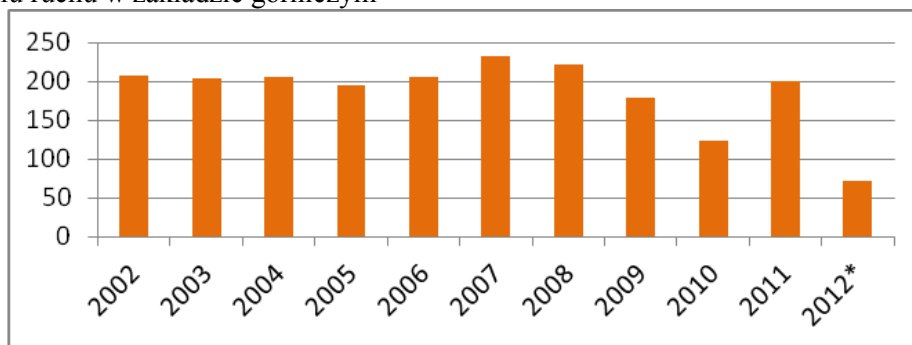
Rysunek 10. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu kierownika ruchu w zakładzie górniczym

* Pierwsze trzy kwartały 2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WUG

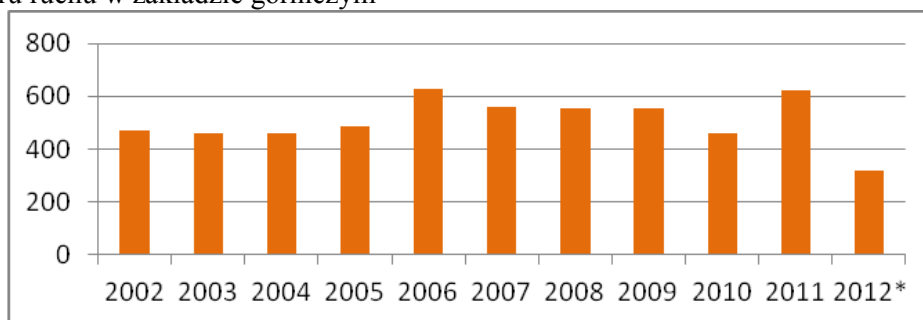
Rysunek 11. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu kierownika działu ruchu w zakładzie górniczym

* Pierwsze trzy kwartały 2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WUG

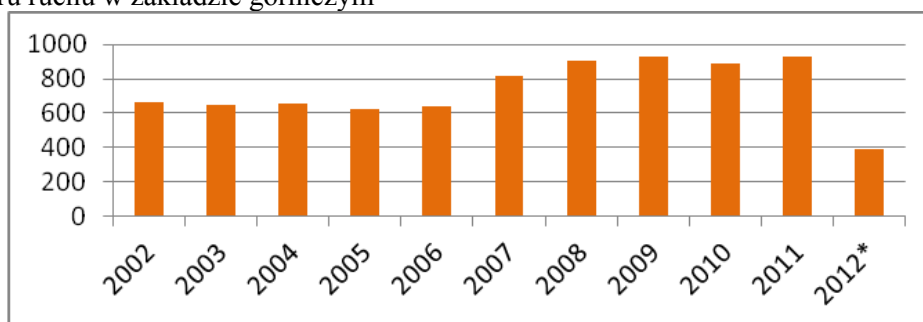
Rysunek 12. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu osoby wyższego dozoru ruchu w zakładzie górniczym

* Pierwsze trzy kwartały 2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WUG

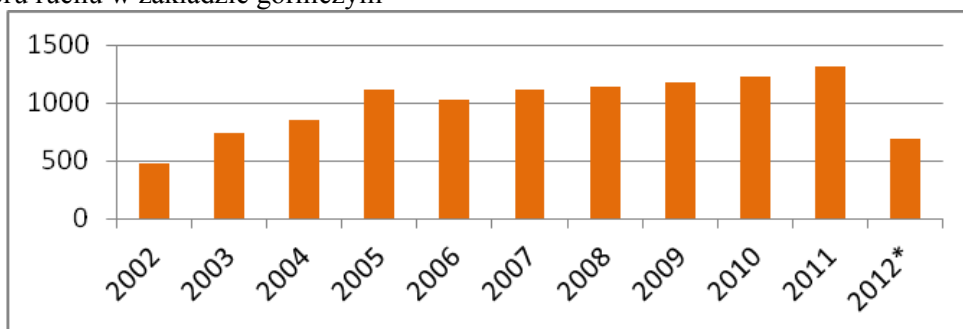
Rysunek 13. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu osoby średniego dozoru ruchu w zakładzie górniczym

* Pierwsze trzy kwartały 2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WUG

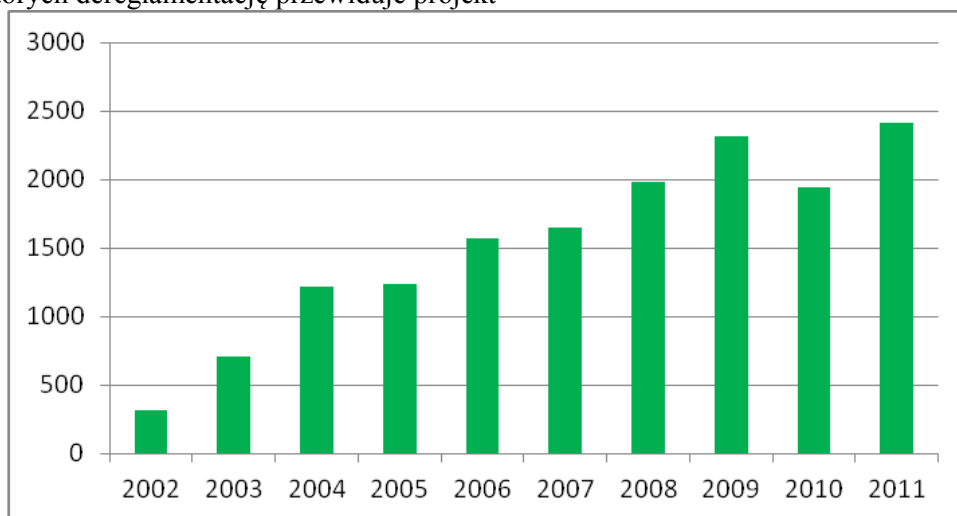
Rysunek 14. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu osoby niższego dozoru ruchu w zakładzie górniczym

* Pierwsze trzy kwartały 2012 r.

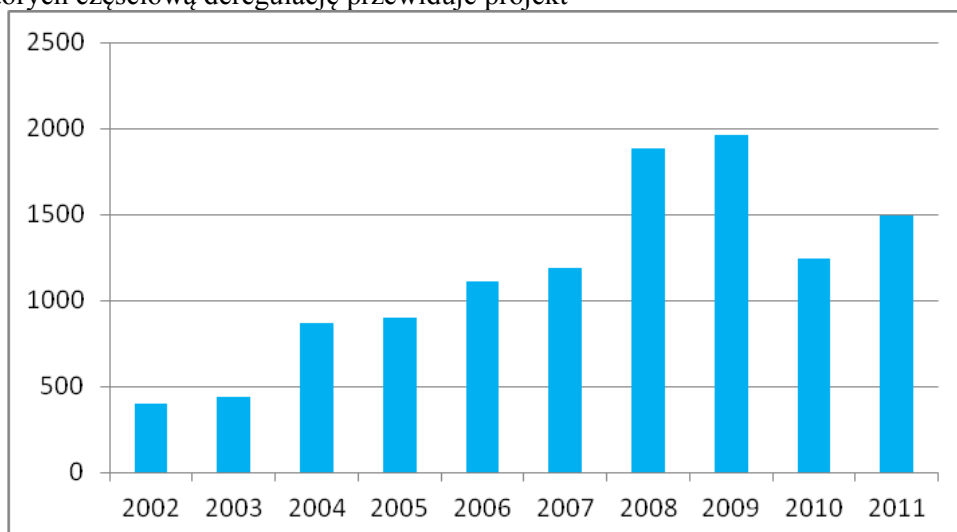
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WUG

Rysunek 15. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodów górniczych, których deregulację przewiduje projekt

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WUG

Rysunek 16. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodów górniczych, których częściową deregulację przewiduje projekt

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WUG

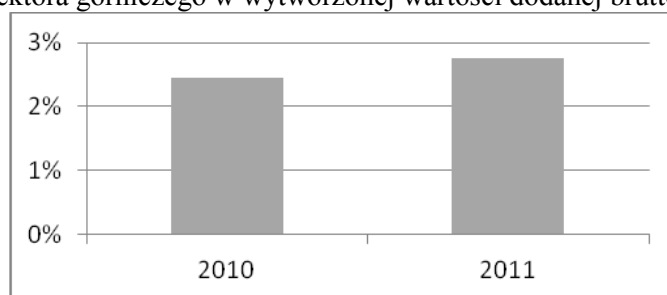
Należy jednak z całą mocą stwierdzić, że ze względu na heterogeniczność objętej deregulacją grupy (zawody górnicze), skomplikowanie siatki uprawnień oraz dynamikę rozwoju branży (w dużej mierze zależnej od „szoków zewnętrznych”) nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu proponowanych rozwiązań na zatrudnienie w sektorze. Nie należy jednak oczekiwać, aby wpływ ten był *ceteris paribus* niekorzystny.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki

Należy uznać, że wprowadzane zmiany mogą przyczynić się do poprawy konkurencyjności polskiego sektora górniczego. Przyczynią się one do zwiększenia mobilności poziomej osób już zatrudnionych w górnictwie oraz ułatwią dostęp do wykonywania zawodów górniczych potencjalnym kandydatom. Należy oczekiwać, że zmiany te ułatwią pracodawcom pozyskiwanie wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników oraz optymalną ich alokację w obrębie zakładu (przy redukcji kosztów transakcyjnych).

Poniżej zilustrowano wielkość sektora górniczego, przez wskazanie jego udziału w wytworzonej wartości dodanej brutto w latach 2010 i 2011.

Rysunek 17. Udział sektora górniczego w wytworzonej wartości dodanej brutto

Źródło: Komunikat Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie skorygowanego szacunku wartości nominalnej produktu krajowego brutto za lata 2010 i 2011

W toku prac analitycznych nad projektem deregulacji dostępu do zawodów związanych z górnictwem, przeanalizowano także wpływ proponowanych rozwiązań na bezpieczeństwo pracy w zakładach górniczych. Proponowany zakres deregulacji został dostosowany do zidentyfikowanych trendów w rozwoju branży górniczej oraz doświadczeń zaobserwowanych w innych państwach (znacząca redukcja stanowisk w ruchu zakładu górniczego objętych wymaganiami ustalonymi przez przepisy prawa). Brak pełnej zależności między zakresem osób, wobec których stanowione są określone wymagania prawne (włącznie z obowiązkiem stwierdzenia kwalifikacji), a stanem bezpieczeństwa w górnictwie. Przyjęty do końca 2011 r. model prawny, przewidujący objęcie obowiązkiem stwierdzenia kwalifikacji przez organy nadzoru górniczego wszystkich osób zamierzających wykonywać czynności w kierownictwie i dozorcze ruchu zakładów górniczych oraz wszystkie czynności specjalistyczne w ruchu zakładu górniczego, był oparty na założeniu, zgodnie z którym obowiązek poddania się egzaminowi w urzędzie górniczym był najistotniejszą formą zadbania o należyte przygotowanie osób zatrudnianych w ruchu zakładu górniczego w zakresie znajomości przez nich przepisów prawa geologicznego i górniczego. Ta forma

jednak powodowała, że przedsiębiorcy czuli się niejako zwolnieni z obowiązku samodzielnego sprawdzania przygotowania do pracy w ruchu konkretnego zakładu górniczego. Obowiązujące od dnia 1 stycznia 2012 r. rozwiązanie było pierwszym ewolucyjnym etapem deregulacji zawodów górniczych, opartej na założeniu, że za stan bezpieczeństwa, odpowiedniego doboru kadr do zarządzania ruchem zakładu górniczego odpowiedzialny jest przede wszystkim przedsiębiorca, a nie organ nadzoru górniczego. Projektowana regulacja stanowi kolejny etap tejże ewolucyjnej deregulacji. Pierwszy etap deregulacji nie miał negatywnego wpływu na stan bezpieczeństwa w górnictwie. Ocenia się zatem, że takiego negatywnego wpływu nie wywoła także drugi etap.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rysunek 18. Zakłady przemysłowe w Polsce

Źródło: fragment mapy opublikowanej przez *United States Geological Survey (USGS)*: Almánzar, Francisco, Baker, M.S., Elias, Nurudeen, and Guzmán, Eric, 2010, Mineral facilities of Europe: U.S. Geological Survey Open-File Report 2010–1257, 1 pl., 47-p. table, available only at <http://pubs.usgs.gov/of/2010/1257>

Należy wskazać, że wpływ proponowanej deregulacji zawodów górniczych najsilniej uwidoczni się w południowych regionach Polski. Warto jednak podkreślić, że nie ograniczy się on do regionu Śląska. Rysunek 18 ilustruje rozmieszczenie obiektów związanych z przemysłem wydobywczym w Polsce³.

Przykładowe dobre praktyki w zakresie regulacji dostępu do wykonywania zawodów górniczych

W większości krajów Unii Europejskiej posiadających rozwinięty przemysł wydobywczy zawody górnicze nie są regulowane przez państwo. Z kolei w przypadkach, w których państwo decyduje się na objęcie tych zawodów regulacją, za dobrą praktykę należy uznać zapewnienie optymalnej siatki uprawnień, pozwalającej na elastyczność w podejmowaniu zatrudnienia bez konieczności każdorazowego zdawania stosownych egzaminów. Poniższa tabela ilustruje skalę regulacji dostępu do zawodów górniczych w wybranych krajach, w szczególności Unii Europejskiej. Analiza pozwala uznać, że wprowadzenie proponowanych zmian stanowi implementację dobrych praktyk w zakresie regulacji dostępu do zawodów górniczych, jednak wydaje się pozostawiać pole do dalszych działań deregulacyjnych.

Tabela 78. Porównanie międzynarodowe – regulacja zawodów górniczych

Kraj	Nazwa zawodu regulowanego	Wymagania
Czechy	Ratownik górniczy <i>Mining rescue service (EN)</i> (osoba odpowiedzialna za kierowanie stacją ratownictwa górniczego)	Wymagane wykształcenie wyższe zawodowe z zakresu górnictwa i geologii, w zależności od skali stacji ratownictwa na poziomie licencjackim lub magisterskim (3–4 lata), odpowiednio 3- lub 5-letnie doświadczenie zawodowe.
	Mierniczy górniczy <i>Mining surveyor (EN)</i> (osoba odpowiedzialna za prowadzenie części dokumentacji oraz odpowiedzialna za rzetelność i kompletność poszczególnych pomiarów i opracowanej dokumentacji)	Wymagane wykształcenie wyższe zawodowe (licencjat) oraz 3 lata doświadczenia zawodowego
	Główny mierniczy górniczy <i>Main mining surveyor (EN)</i> (osoba prowadząca i nadzorująca pomiary oraz odpowiedzialna za ich rzetelność i kompletność)	Wymaganie ukończenia stosownego kursu oraz roczne doświadczenie zawodowe
	Pracownik dozoru technicznego <i>Mining deputy (EN)</i>	Wymaganie ukończenia stosownego kursu oraz półroczne doświadczenie zawodowe

³ Uwzględniono kopalnie: aluminium, węgla, miedzi, złota, żelaza, ołowiu, niklu, ropy naftowej, soli, srebra oraz cynku.

	Technik obsługujący/nadzorujący urządzenia elektryczne w zakładzie górniczym <i>Technician for supervising electro components of mining facility (EN)</i>	Wymaganie ukończenia stosownego kursu oraz trzyletnie doświadczenie zawodowe
	Technik obsługujący/nadzorujący urządzenia mechaniczne w zakładzie górniczym <i>Technician for supervising machinery components of mining facility (EN)</i>	Wymaganie ukończenia stosownego kursu oraz trzyletnie doświadczenie zawodowe
	Pracownik dozoru górniczego <i>Mining manager (EN)</i>	Wykształcenie wyższe zawodowe oraz cztery lata doświadczenia zawodowego
Norwegia	Pracownik dozoru górniczego <i>Mining engineer in charge (EN)</i>	Wymagane wyższe wykształcenie zawodowe (licencjackie)
Portugalia	Pracownik dozoru górniczego <i>Geological and Mining engineer (EN)</i>	Wymagane wykształcenie wyższe zawodowe (ponad 4 lata)
Słowacja	Pracownik dozoru górniczego <i>Mining manager (EN)</i>	Wymagane wykształcenie wyższe zawodowe (licencjackie)
Wielka Brytania	Ekspert górnictwa i metalurgii <i>Mining and metallurgy expert (EN)</i>	Wymagane wykształcenie wyższe zawodowe (licencjackie)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy danych zawodów regulowanych Komisji Europejskiej, dostępnej pod adresem: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/

Spis tabel

Tabela 1. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie kwalifikacji do wykonywania zawodu strażak	9
Tabela 2. Liczba osób, które ukończyły szkolenia podstawowe i uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej w poszczególnych latach okresu 2003–2012	10
Tabela 3. Liczba absolwentów studium aspirantów (w trybie dziennym i zaocznym) w poszczególnych latach okresu 2003–2013 wraz z liczbą kandydatów ubiegających się o przyjęcie i liczbą przyjętych do Studium (liczba kandydatów i przyjętych w danym naborze wg roku ukończenia Studium).....	11
Tabela 4. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa	12
Tabela 5. Liczba absolwentów studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w poszczególnych latach okresu 2007–2017 wraz z liczbą kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia oraz liczbą przyjętych (liczba kandydatów i przyjętych w danym naborze wg roku ukończenia studiów)	13
Tabela 6. Liczba absolwentów studiów przygotowujących do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi w poszczególnych latach okresu 2008–2012.....	14
Tabela 7. Liczba jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz liczba ratowników i członków tych jednostek według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.	15
Tabela 8. Liczba strażaków zatrudnionych na poszczególnych stanowiskach w podziale na różne rodzaje jednostek organizacyjnych PSP (stan na grudzień 2012 r.).....	16
Tabela 9. Wysokość przeciętnego wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach w podziale na różne rodzaje jednostek organizacyjnych PSP w roku 2012	16
Tabela 10. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej	17
Tabela 11. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie mianowania lub powołania strażaka na poszczególne stanowiska w Państwowej Straży Pożarnej	18
Tabela 12. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do sprawowania funkcji rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.....	19
Tabela 13. Liczba osób przystępujących do egzaminu na rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz liczba uprawnionych do wykonywania funkcji rzeczoznawcy w okresie 2003–2012	21
Tabela 14. Liczba uzgodnień projektów budowlanych z rzeczoznawcami ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w okresie od 2009 r. do I półrocza 2013 r.....	22
Tabela 15. Aktualne wymogi i proponowane zmiany dotyczące osób niezatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	23
Tabela 16. Liczba osób, które ukończyły szkolenia specjalistów i inspektorów ochrony przeciwpożarowej w poszczególnych latach okresu 2010–2012.....	24
Tabela 17. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu pracownika artystycznego	24
Tabela 18. Instytucje artystyczne wg rodzajów w 2011 r.	25
Tabela 19. Publiczne (samorządowe i niesamorządowe) instytucje kultury w 2011 r.	25
Tabela 20. Zestawienie danych dot. zatrudnienia pracowników artystycznych w instytucjach kultury w Polsce w 2013 r.....	26
Tabela 21. Zestawienie danych dot. zatrudnienia pracowników artystycznych w państwowych instytucjach kultury, dla których organizatorem jest MKiDN w 2013 r.....	27

Tabela 22. Regulacja zawodu pracownika artystycznego w innych krajach UE.....	28
Tabela 23. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu muzealnika oraz specjalistów zawodów dotyczących działalności muzealniczej zatrudnionych w muzeach.....	29
Tabela 24. Regulacja zawodu muzealnika w innych krajach UE	32
Tabela 25. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu maklera papierów wartościowych.....	34
Tabela 26. Porównanie obecnego i przyszłego znaczenia tytułów zawodowych nadawanych przez instytucje zagraniczne w postępowaniu o uzyskanie wpisu na listę maklerów lub doradców	35
Tabela 27. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu doradcy inwestycyjnego.....	37
Tabela 28. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania czynności agenta firmy inwestycyjnej	38
Tabela 29. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania czynności sprawowanych obecnie przez maklerów giełd towarowych.....	40
Tabela 30. Wydatki i wpływy na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym w latach 2011 i 2012	42
Tabela 31. Wpływy i wydatki z tytułu organizacji egzaminów na maklerów, doradcę inwestycyjnego i agenta firmy inwestycyjnej w okresie od 2009 r. do I półrocza 2013 r.	43
Tabela 32. Liczba decyzji dotyczących zawieszenia uprawnień do wykonywania zawodu lub skreślenia z listy maklerów papierów wartościowych, doradców inwestycyjnych, agentów firm inwestycyjnych i maklerów giełd towarowych w latach 2003–2012.....	45
Tabela 33. Zdawalność egzaminów na doradcę inwestycyjnego w okresie od roku 2009 do sierpnia 2013 r.	50
Tabela 34. Liczba maklerów papierów wartościowych według wieku w porównaniu z liczbą pracujących w sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz liczbą pracujących w gospodarce narodowej (stan na dzień 31 grudnia 2012 r.).....	52
Tabela 35. Podstawowe statystyki rozkładu liczby pracujących w firmach inwestycyjnych według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.	54
Tabela 36. Liczba maklerów papierów wartościowych wykonujących zawód w podziale na poszczególne rodzaje czynności według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.....	54
Tabela 37. Zatrudnienie doradców inwestycyjnych w zobowiązanych do tego instytucjach finansowych według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.	55
Tabela 38. Podstawowe statystyki rozkładu liczby punktów obsługi klienta, liczby rachunków inwestycyjnych i wartości aktywów klientów firm inwestycyjnych przypadających na jednego maklera papierów wartościowych w firmach inwestycyjnych według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.	63
Tabela 39. Liczba uczestników oraz obroty na rynkach prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii w latach 2010–2012	66
Tabela 40. Kierunki sprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym przez wytwórców i przedsiębiorstwa obrotu w latach 2008–2012.....	68
Tabela 41. Obroty na rynkach prowadzonych przez TGE dokonywane przez poszczególne grupy podmiotów w latach 2011 i 2012.....	69
Tabela 42. Wykaz tytułów spełniających określone przez Financial Conduct Authority wymogi kwalifikacyjne do doradztwa i obrotu papierami wartościowymi oraz do zarządzania aktywami i prowadzenia działalności w zakresie doradztwa inwestycyjnego.....	72
Tabela 43. Dyplomy i doświadczenie zawodowe wymagane do wykonywania zawodu makler w Belgii	78

Tabela 44. Aktualne wymogi odnośnie do m.in. wykształcenia i praktyki, w zależności od rodzaju stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej	82
Tabela 45. Liczba uprawnień w kategorii stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej nadanych w poszczególnych latach (2008–2012).....	82
Tabela 46. Aktualne wymogi i proponowane zmiany dotyczące rzeczoznawców	85
Tabela 47. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu rzeczoznawcy w zakresie jakości handlowej produktów rolno-spożywczych	86
Tabela 48. Liczba osób przystępujących do egzaminu oraz zdających egzamin na rzeczoznawcę jhars w poszczególnych zakresach w okresie od roku 2003 do I półrocza 2013 r.....	87
Tabela 49. Liczba rzeczoznawców jhars wpisanych do rejestru w poszczególnych zakresach według stanu na koniec roku w latach 2005–2012	89
Tabela 50. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do zawodu rzeczownika patentowego	92
Tabela 51. Liczba rzeczników patentowych w latach 2009–2011 w Polsce	95
Tabela 52. Zestawienie przeprowadzonych egzaminów konkursowych oraz przeprowadzonych i planowanych egzaminów kwalifikacyjnych, a także aplikacji w latach 2008–2011 i 2012–2015.....	96
Tabela 53. Liczba zgłoszeń oraz wydanych decyzji o udzieleniu patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji w podziale na przedmioty własności przemysłowej w latach 2010–2012.....	97
Tabela 54. Porównanie uregulowań w zakresie dostępu do zawodu rzeczownika patentowego w wybranych krajach	98
Tabela 55. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu rusznikarza	103
Tabela 56. Porównanie międzynarodowe wymogów dostępu do zawodu rusznikarza	106
Tabela 57. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu konserwatora zabytków ruchomych	113
Tabela 58. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu konserwatora zabytkowej zieleni.....	114
Tabela 59. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu konserwatora zabytków nieruchomych	115
Tabela 60. Regulacja zawodu konserwatora zabytków w innych krajach UE.....	117
Tabela 61. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego.....	120
Tabela 62. Liczba tłumaczy przysięgłych posiadających uprawnienia w poszczególnych językach.....	122
Tabela 63. Liczba osób przystępujących do egzaminu na tłumacza przysięgłego oraz zdawalność egzaminów	123
Tabela 64. Dane statystyczne dotyczące działalności Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzaminy na tłumacza przysięgłego, w latach 2005–2006	125
Tabela 65. Dane statystyczne dotyczące działalności Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzaminy na tłumacza przysięgłego, w latach 2006–2007	125
Tabela 66. Dane statystyczne dotyczące działalności Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzaminy na tłumacza przysięgłego, w latach 2007–2008	126
Tabela 67. Dane statystyczne dotyczące działalności Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzaminy na tłumacza przysięgłego, w latach 2008–2009	126

Tabela 68. Statystyka egzaminów na tłumacza przysięgłego w roku 2013 z podziałem na województwa.....	128
Tabela 69. Statystyka egzaminów na tłumacza przysięgłego w roku 2013 z podziałem na województwa.....	129
Tabela 70. Liczba tłumaczy przysięgłych według województw dla popularnych języków ..	130
Tabela 71. Liczba tłumaczy przysięgłych według województw dla języków krajów sąsiedzkich ..	131
Tabela 72. Wpływ oraz rozstrzygnięcia Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych ..	133
Tabela 73. Wymogi dostępu do zawodu tłumacza przysięgłego w innych krajach.....	135
Tabela 74. Aktualne i proponowane regulacje dostępu do zawodów geologicznych.....	140
Tabela 75. Liczba osób uzyskujących kwalifikacje geologiczne kategorii X, XI i XII w latach 2006–2012.....	143
Tabela 76. Siatka uprawnień stanowisk kierownictwa i dozoru ruchu w zakładach prowadzących działalność górnictw w obecnym stanie prawnym oraz propozycja zmian....	144
Tabela 77. Siatka pozostałych, objętych deregulacją, uprawnień górniczych w obecnym i proponowanym stanie prawnym ..	147
Tabela 78. Porównanie międzynarodowe – regulacja zawodów górniczych.....	156

Spis rysunków

Rysunek 1. Liczba osób wpisanych na listę maklerów papierów wartościowych (wg stanu na koniec roku) oraz liczba dokonanych wpisów i skreśleń w okresie od 2000 r. do I półrocza 2013 r.....	48
Rysunek 2. Liczba osób, które przystąpiły i które zdały egzamin na maklera papierów wartościowych (włączając egzamin uzupełniający) w okresie od roku 2000 do I półrocza 2013 r.....	49
Rysunek 3. Liczba osób wpisanych na listę doradców inwestycyjnych (wg stanu na koniec roku) oraz liczba dokonanych wpisów i skreśleń w okresie od roku 2000 do I półrocza 2013 r.	50
Rysunek 4. Liczba osób fizycznych wpisanych do rejestru agentów firm inwestycyjnych (wg stanu na koniec roku) oraz liczba dokonanych wpisów i skreśleń w okresie od 2006 r. do I półrocza 2013 r.....	57
Rysunek 5. Liczba osób, które przystąpiły i które zdały egzamin na agenta firmy inwestycyjnej w całym okresie jego obowiązywania.....	58
Rysunek 6. Liczba osób wpisanych na listę maklerów giełd towarowych (wg stanu na koniec roku) oraz liczba dokonanych wpisów i skreśleń w okresie od roku 2002 do I półrocza 2013 r.	59
Rysunek 7. Liczba osób, które przystąpiły i które zdały egzamin na maklera giełd towarowych w okresie od roku 2002 do I półrocza 2013 r.	60
Rysunek 8. Koszty ponoszone przez sektor finansów publicznych z tytułu wynagrodzeń członków komisji egzaminacyjnych	149
Rysunek 9. Wpływy z opłat egzaminacyjnych, wnoszonych przez osoby zainteresowane wykonywaniem deregulowanych zawodów.....	149
Rysunek 10. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu kierownika ruchu w zakładzie górniczym	151
Rysunek 11. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu kierownika działu ruchu w zakładzie górniczym.....	151
Rysunek 12. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu osoby wyższego dozoru ruchu w zakładzie górniczym.....	152
Rysunek 13. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu osoby średniego dozoru ruchu w zakładzie górniczym	152
Rysunek 14. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodu osoby niższego dozoru ruchu w zakładzie górniczym.....	152
Rysunek 15. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodów górniczych, których dereglamentację przewiduje projekt	153
Rysunek 16. Liczba osób, które uzyskały w danym roku uprawnienia do wykonywania zawodów górniczych, których częściową deregulację przewiduje projekt.....	153
Rysunek 17. Udział sektora górniczego w wytworzonej wartości dodanej brutto	154
Rysunek 18. Zakłady przemysłowe w Polsce	155

Spis treści

1. Cel projektu ustawy.....	1
2. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje ustawa	2
3. Konsultacje społeczne	2
4. Skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe ustawy	8
4.1. Deregulacja dostępu do zawodów związanych z ochroną przeciwpożarową	8
4.3. Deregulacja dostępu do zawodu muzealnika	29
4.4. Deregulacja dostępu do zawodów rynku kapitałowego i towarowego	33
4.5. Deregulacja dostępu do stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.....	81
4.6. Deregulacja dostępu do zawodu rzeczoznawcy w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.....	83
4.7. Deregulacja dostępu do zawodu rzeczownika patentowego	90
4.8. Deregulacja dostępu do zawodu rusznikarza	101
4.9. Deregulacja dostępu do zawodów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami	113
4.10. Deregulacja dostępu do zawodu tłumacza przysięgłego	118
4.11. Deregulacja dostępu do zawodów geologicznych.....	140
4.12. Deregulacja dostępu do zawodów górniczych	143

**TABELARYCZNE ZESTAWIENIE OPINII/ UWAG ZGŁOSZONYCH W RAMACH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH
DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAW REGULUJĄCYCH WARUNKI DOSTĘPU DO WYKONYWANIA NIEKTÓRYCH
ZAWODÓW**

(wersja z dnia 18 czerwca 2013 r.)

Ustawa o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (całość)				
l.p.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna ustawy/ uwaga o charakterze ogólnym	Treść opinii/ uwag	Merytoryczna ocena zasadności zgłoszonej uwagi (wypełnia właściwe ministerstwo)
1	Stowarzyszenie Maklerów Energii	ogólna	Zdaniem Stowarzyszenia Maklerów Energii, (...), nie jest zasadna deregulacja zawodów maklera giełd towarowych, maklera papierów wartościowych, ani doradcy inwestycyjnego. Jedynym zawodem z tej grupy, którego deregulację można rozważać jest zawód agenta firmy inwestycyjnej.	Zgłoszona uwaga odnosi się ogólnie do propozycji deregulacji, nie zawiera natomiast stanowiska do poszczególnych propozycji rozwiązań.
2	Polska Izba Gospodarcza „Ekorozwój”	ogólna	Poparcie dla prac nad deregulacją dostępu do zawodów.	Uwaga zgodna z ideą deregulacji.
3	Sąd Najwyższy	ogólna	Uwaga dotyczy niewłaściwego tytułu projektu, który sugeruje ograniczenie jej zakresu wyłącznie do regulowania kwestii dostępu do zawodów, podczas gdy art. 6 opiniowanego projektu obejmuje bardzo ważną zmianę ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r., poz. 987), polegającą na wprowadzeniu nowego rozdziału 4a (art. 31a-31e ustawy w	Uwaga nieuwzględniona. Tytuł ustawy wskazuje na rodzaj ustaw, które mają podlegać nowelizacji i nie stanowi dokładnego odzwierciedlenia

			<p>projektowanym brzmieniu). Uregulowana tam instytucja ochrony prawnej zabytku ruchomego na terytorium RP nie dotyczy zasadniczych kwestii poddanych regulacji ustawowej. Abstrahując od wyrażenia opinii merytorycznej w tej sprawie, Sąd Najwyższy uważa, że objęcie tego zagadnienia zakresem projektowanej ustawy powinno znaleźć odbicie przynajmniej w jej tytule - adekwatnym do treści.</p>	<p>treści tych nowelizacji, lecz ogólny rodzaj ustaw, które w swym zakresie regulują warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów. Taką ustawą jest ustawa o muzeach, w której proponuje się zmianę art. 32 ustawy dotyczącego wykonywania zawodu muzealnika, jak i innych przepisów pośrednio z tym zakresem powiązanych. Wyłączenie zagadnień dotyczących immunitetu muzealnego do odrębnej nowelizacji jest niecelowe ze względu na zakres regulacji, jak i ekonomikę procedowania projektów ustaw. Należy podkreślić, że przeprowadzenie tej zmiany w obrębie obecnie procedowanego projektu w żaden sposób nie ogranicza udziału podmiotów konsultowanych w zakresie zgłaszania swoich opinii. Wręcz przeciwnie zważywszy na objęcie projektem także innych ustaw administracji rządowej krąg podmiotów konsultowanych jest znacznie szerszy niż byłby określony w standardowej procedurze w przypadku nowelizacji jednej ustawy.</p>
--	--	--	--	---

4	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko - Mazurskiego	ogólna	<p>Ogólna idea deregulacyjna znajduje uzasadnienie w zasadzie konkurencyjności i weryfikacji rynkowej umiejętności zawodowców. Należy pamiętać jednak o tym, że zanim rynek dokona tzw. weryfikacji profesjonalistów, ryzyko uzyskania usług nieprofesjonalnych może okazać się znaczne.</p> <p>Jak już wskazywano w poprzednich opiniach prawnych dotyczących deregulacji - uwolnienie zawodów może nieść za sobą ryzyko spadku jakości usług świadczonych przez wykonujących dane zawody, czy też spadku profesjonalizmu wynikającego z obniżenia wymogów dotyczących wykształcenia czy doświadczenia w danych zawodach. Poszczególne zawody stracić mogą także na prestiżu, a stawki za usługi mogą okazać się zaniżane ze względu na wysoką konkurencję.</p>	Zdaniem projektodawcy zwiększenie konkurencji w ramach deregulowanych grup zawodowych może przyczynić się do zwiększenia dbałości o jakość usług. Prestiż określonej profesji nie powinien być postrzegany jako funkcja zamknięcia zawodu i regulacji dostępu do jego wykonywania.
5	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	<p>Projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (projekt z 18 czerwca 2013 r.), stanowiący trzecią i zarazem ostatnią tzw. transzę deregulacyjną, uwzględnia tylko jeden zawód będący w gestii Ministra Zdrowia – zawód felczera. W kontekście nieuwzględnienia żadnego zawodu medycznego w poprzednich ustawach deregulacyjnych, wskazuje to na próbę całkowitego wyłączenia z działań na rzecz ułatwienia dostępu do wykonywania zawodów regulowanych praktycznie wszystkich zawodów regulowanych będących w gestii Ministra Zdrowia. W świetle bardzo sztywnych zasad dostępu do poszczególnych zawodów, nierzadko dyskryminujących określone grupy absolwentów, jest to decyzja nieuzasadniona.</p> <p>Projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów powinien uwzględnić zmiany w warunkach dostępu do wykonywania zawodu rzeczoznawcy majątkowego.</p> <p>Uwzględnienie rzeczoznawcy majątkowego w trzeciej transzy deregulacyjnej powinno być okazją do analizy i zmian w zakresie przepisów dotyczących zasad wykonywania zawodu rzeczoznawcy majątkowego, zwłaszcza w odniesieniu do</p>	Uwaga nieuwzględniona. Zgodna z kierunkiem deregulacji, jednakże ze względu na zaawansowanie prac legislacyjnych dotyczących przedmiotowej ustawy, rozszerzenie zakresu deregulacji jest nieuzasadnione. Proponuje się uwzględnienie postulatów w czwartej transzy deregulacji, nad którą rozpoczęły się prace koncepcyjne.

			<p>odpowiedzialności oraz systemu weryfikacji operatorów szacunkowych.</p> <p>Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej powinno pilnie podać do publicznej wiadomości projekt nowego rozporządzenia w sprawie uprawnień i licencji rzeczoznawcy majątkowego.</p> <p>Projekt rozporządzenia powinien uwzględniać zmiany w zasadach nabywania uprawnień rzeczoznawcy, które pozwolą wprowadzić w życie przepisy dotyczące rzeczoznawców uchwalone na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów</p>	
6	Akademia Morska w Szczecinie	ogólna	<p>W związku z procedowaniem projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów z dn. 18.06.2013r. Akademia Morska w Szczecinie przedstawia propozycje zmian do ww. projektu dotyczące zawodów: oficer nawigator, mechanik okrętowy, elektryk okrętowy.</p> <p>W projekcie ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów z dn. 18.06.2013r. proponujemy dodanie nowego artykułu o treści:</p> <p>Art.</p> <p>W ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. nr 228, poz. 1368 oraz z 2012 r. poz. 1068) wprowadza się następujące zmiany: (...)</p>	<p>Proponowane zmiany w projekcie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim są przedmiotem prac w Sejmie w ramach procedowania projektu <i>ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych</i> (II transza deregulacji).</p> <p>Informacje o podjętych pracach legislacyjnych przekazano również szczecińskiej A.M.</p>
7	Stowarzyszenie Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce	ogólna	<p>Pozytywnie opiniuje projekt w części dotyczącej muzealnictwa i ochrony zabytków.</p>	<p>Uwaga przyjęta.</p>
8	Związek Banków Polskich	ogólna	<p>Warto podkreślić, iż w procesie legislacyjnym dotyczącym deregulacji niektórych zawodów niezmiernie istotne jest wyważenie właściwych proporcji między ustawowym określeniem wymagań dotyczących kwalifikacji zawodowych, a zniesieniem lub złagodzeniem tych ograniczeń, przy zapewnieniu odpowiedniej jakości usług na rynku finansowym. Natomiast przyjęte rozwiązania w odniesieniu do takich zawodów, jak zawód</p>	<p>Zgłoszona uwaga odnosi się ogólnie do propozycji deregulacji, nie zawiera natomiast stanowiska do poszczególnych propozycji rozwiązań.</p>

			maklera papierów wartościowych, doradca inwestycyjny, agent firmy inwestycyjnej czy makler giełd towarowych, naruszają te proporcje, godząc w zasady bezpieczeństwa obrotu, których przestrzeganie jest niezbędne dla funkcjonowania państwa prawnego.	
Art. 1. ustawa z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera				
9	Naczelna Rada Lekarska	ogólna	Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej, zgadzając się z koncepcją stopniowego wygaszania zawodu felczera, zwraca uwagę na konieczność uregulowania sytuacji prawnej osób, które posiadają prawo wykonywania zawodu felczera. W ocenie Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej w przepisach przejściowych przedmiotowego projektu ustawy należy wprowadzić przepis w sposób wyraźny zachowujący uprawnienia do wykonywania zawodu przez osoby, które dotychczas posiadają stosowne uprawnienia do jego wykonywania. Ponadto w stosunku do tych osób należy utrzymać przepisy regulujące wykonywanie tego zawodu oraz nadzór nad jego wykonywaniem sprawowany przez Naczelną Radę Lekarską.	Uwaga nieaktualna. W związku z uwagą RCL zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera będą procedowane jako oddzielna inicjatywa legislacyjna.
10	Federacja Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej	ogólna	Uchylenie ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera spowoduje automatyczną utratę mocy wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, w tym rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych uprawnień zawodowych felczera (Dz. U. Nr 45, poz. 434). W związku z powyższym powstają wątpliwości w zakresie podstawy utrzymania w mocy i rzeczywistego zakresu uprawnień osób wykonujących obecnie zawód felczera - po wejściu w życie projektowanej ustawy. Co prawda projektodawcy w uzasadnieniu stwierdzają, że osoby te będą mogły dalej „korzystać ze swoich uprawnień”, jednak powyższa teza - wobec braku stosownych przepisów przejściowych - nie znajduje odzwierciedlenia w regulacjach projektu.	Uwaga nieaktualna. W związku z uwagą RCL zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera będą procedowane jako oddzielna inicjatywa legislacyjna.
11	Federacja Związków	ogólna	W związku z przekazaniem do konsultacji społecznych <i>projektu</i>	Uwaga nieaktualna.

	Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”		<p><i>ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów</i>, Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie” jest przeciwna uchyleniu Ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera.</p> <p>Uchylenie ustawy przesuwa osoby wykonujące zawód felczera w prawny niebyt. Po kilkudziesięciu latach wykonywania legalnego zawodu i posiadaniu legalnego tytułu zawodowego stają się "nielegalami". Narusza to konstytucyjną zasadę praw nabytych, która oznacza, że zmiany prawa nie mogą pozbawić obywatela praw wcześniejszych legalnie nabytych.</p> <p>W przypadku uchylenia Ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera niezbędne są przepisy przejściowe określające funkcjonowanie felczerów po uchyleniu ustawy. Chyba, że projektodawca uznał, iż w przeciągu trzech lat, do ustania obowiązywania ustawy o zawodzie felczera wszyscy felczerzy wymrą i problem się sam rozwiąże.</p>	W związku z uwagą RCL zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera będą procedowane jako oddzielna inicjatywa legislacyjna.
Art. 2. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego				
12	Sąd Najwyższy	Art. 87 ¹ § 1 (k.p.c.)	<p>1. W art. 2 projektu proponuje się wprowadzić istotną z punktu widzenia SN zmianę, polegającą na nowelizacji art. 87¹ §1 k.p.c. w kierunku przyznania tzw. zdolności postulacyjnej w postępowaniu przed SN również rzecznikom patentowym. Sąd Najwyższy ocenia ten zamysł niezwykle krytycznie. Należy zauważyć, że wprowadzając do kodeksu nowelizowany przepis ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804), ustawodawca nieprzypadkowo wykluczył rzeczników patentowych z kręgu uprawnionych pełnomocników procesowych. W uzasadnieniu projektu ustawy (druk sejmowy IV kadencji, nr 965) podkreślono, że zmiany szeregu przepisów kodeksu - a konkretnie art. 87 § 1, art. 109, art. 161, 207 § 3, art. 327 § 1 i 2, art. 357 § 2, art. 479⁹ § 1, art. 485 § 4 k.p.c. - w większości są</p>	Uwaga nieuwzględniona. Obowiązujące przepisy kodeksu postępowania cywilnego (art. 87 §1 k.p.c.) statuuja pozycję rzecznika patentowego w postępowaniu sądowym cywilnym jako zawodowego pełnomocnika w sprawach własności przemysłowej. Rzecznicy patentowi występują także jako zawodowi pełnomocnicy w postępowaniach administracyjnych, w tym przed Wojewódzkim Sądem

		<p>konsekwencją upoważnienia rzeczników patentowych do pełnienia zastępstwa procesowego w sprawach własności przemysłowej, wprowadzonego ustawą z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (obecnie obow. t. jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 z późn. zm.). Natomiast brak uprawnienia do reprezentowania stron przed Sądem Najwyższym w sprawach cywilnych wynikał z tego, iż rzecznikom patentowym często brakuje wystarczającej wiedzy i umiejętności w zakresie prawa i postępowania cywilnego. Nawet pobieżna analiza danych na temat wykształcenia rzeczników patentowych świadczy o tym, że nie mają oni często ukończonych studiów prawniczych. Nie wymaga i nadal nie będzie - po proponowanej nowelizacji - wymagał tego art. 19 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (t. jedn.: 2011 Nr 155, poz. 925 z późn. zm., dalej: „ustawa o rzecznikach”), gdzie przewidziano wymóg ukończenia magisterskich studiów wyższych o kierunku przydatnym do wykonywania zawodu rzecznika patentowego, w szczególności <u>technicznych lub prawniczych</u>. Braku wykształcenia prawniczego nie zastąpi obowiązkowa aplikacja. Profesja rzecznika patentowego jest wysoce wyspecjalizowana, a jej zakres ogranicza się do uczestnictwa w procedurze rejestrowania oraz zapewniania ochrony praw wyłącznych w sprawach z zakresu własności przemysłowej. Tymczasem postępowanie sądowe znacznie wykracza poza tę problematykę, zwłaszcza jeżeli jest ono wysoce sformalizowane i wymaga znacznej wiedzy i biegłości procesowej już na etapie sporządzenia środka odwoławczego (jak przed SN w postępowaniu kasacyjnym, ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia oraz zażaleniowym). Fakt, że oprócz wiedzy stricte technicznej rzecznik patentowy musi posiadać pewien zasób wiedzy prawnej, niezbędny np. do zgłoszenia wniosku do Urzędu Patentowego, proponowanej zmiany absolutnie nie usprawiedliwia; bez żadnej przesady można ją porównać do propozycji, aby reprezentowanie przez SN stron w sprawach z zakresu prawa medycznego powierzyć także lekarzom</p>	<p>Administracyjnym w przypadku złożenia skargi na orzeczenie Urzędu Patentowego lub w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym w przypadku skargi kasacyjnej, które jest zbliżone pod względem prawnym do postępowania przed Sądem Najwyższym. Projektowana zmiana nie tylko wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowiska rzeczników patentowych, ale także została uznana za pożądaną przez Prokuratora Generalnego, czy Rzecznika Praw Absolwenta.</p>
--	--	--	--

			<p>i lekarzom stomatologom. Podejmując taką inicjatywę, powinno się widzieć jej oddziaływanie na system prawny w szerszej perspektywie i albo należy zaproponować zmianę w ramach wymagań kwalifikacyjnych art. 19 ustawy o rzecznikach patentowych, albo ograniczyć przyznanie zdolności postulacyjnej przed SN do rzeczników patentowych mających kwalifikacje prawnicze, bądź też z pomysłu rozszerzenia kręgu pełnomocników w postępowaniu przed SN całkowicie zrezygnować.</p>	
13	Polska Izba Rzeczników Patentowych	Art. 87 ¹ § 1 (k.p.c.)	<p>Projektowana zmiana przywraca rzecznikom patentowym kompetencje do zastępowania stron przed Sądem Najwyższym w sprawach własności przemysłowej, którą utracili w związku z wejściem w życie art. 87¹ § 1 k.p.c. w dotychczasowym brzmieniu. Rzecznicy patentowi z powodzeniem wykonują obowiązki w ramach zbliżonego pod względem prawnym postępowania przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.</p> <p>W postępowaniu tym, w odniesieniu do którego występuje przymus zastępstwa procesowego - rzecznikowi patentowemu została przyznana kompetencja do zastępowania stron (począwszy od sporządzenia skargi kasacyjnej - art. 175 § 3 pkt. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U.2012 poz. 270 z późn. zm.).</p>	Opinia zgodna z ideą deregulacji.
14	Rzecznik Praw Absolwenta	Art. 87 ¹ § 1 (k.p.c.)	<p>Zastępstwo stron w postępowaniach przed Sądem Najwyższym oraz pełnomocnictwo strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym:</p> <p>Na poparcie zasługuje zarówno propozycja dopuszczająca rzeczników patentowych do zastępstwa stron w postępowaniach przed Sądem Najwyższym w sprawach własności przemysłowej, jak i propozycja dopuszczenia adwokatów i radców prawnych do pełnomocnictwa strony w postępowaniu przez Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i</p>	Opinia zgodna z ideą deregulacji.

			rozpatrywaniem zgłoszeń oraz znaków towarowych.	
Art. 3. ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej				
15	Stowarzyszenie Lotniskowych Służb Ratowniczo-Gaśniczych	ogólna	<p>Stowarzyszenie w pierwszej kolejności pragnie zwrócić uwagę, iż przedstawiony projekt ustawy, która została skierowana do konsultacji społecznych dotyczy niezwykle ważkiego zagadnienia dostępu do zawodu strażaka a poprzez to wpływa na organizację służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu lotniczym.</p> <p>Stowarzyszenie dostrzega konieczność nowelizacji ustawy w celu poszerzenia dostępu do zawodu strażaka przy jednoczesnym zapewnieniu posiadania przez strażaków odpowiednich umiejętności oraz zachowaniu sprawności fizycznej i psychicznej celem zagwarantowaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz efektywności pracy.</p> <p>Stowarzyszenie, akceptuje kierunek proponowanych zmian w części, która nie została przedstawiona niżej, równocześnie wskazując, że w zakresie regulacji zawodu strażaka niezbędne jest systemowe uregulowanie podnoszonego zagadnienia, m.in., poprzez ujednoczenie zawodów związanych z ochroną przeciwpożarową oraz usunięcie dotychczasowych zaniechań ustawodawcy w tym zakresie. Dlatego też w opinii Stowarzyszenia konieczne jest znowelizowanie zarówno ustawy o ochronie przeciwpożarowej jak i ustawy o Państwowej Straży Pożarnej poprzez włączenie jednostek ochrony przeciwpożarowej Lotniskowych Służb Ratowniczo Gaśniczych w zakres regulacji przepisów o Państwowej Straży Pożarnej, gdyż wskazane formacje wykonują tożsame zadania oraz cechują się tożsamym zakresem obowiązków. Ustawodawca dokonał niesłusznego rozgraniczenia pomiędzy formacjami strażackimi różnicując uprawnienia strażaków PSP oraz strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej, mimo, że formacje te wykonują tożsame zadania a na ich członkach ciąży jednakowa odpowiedzialność za</p>	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja Stowarzyszenia Lotniskowych Służb Ratowniczo-Gaśniczych wykracza poza materię projektowanej ustawy.

		<p>zdrowie i życie ludzi oraz mienie.</p> <p>Na gruncie obecnych uregulowań prawnych istnieje zróżnicowanie formacji strażackich w przysługującym im statusie. Wynika ono z dokonanego na początku lat 90 ubiegłego wieku sztucznego rozdziału jednolitych dotąd formacji strażackich na Państwową Straż Pożarną oraz inne jednostki ochrony przeciwpożarowej w art 15 oraz art 16 i 16a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. (...)</p> <p>Należy podnieść, co postuluje Stowarzyszenie, że konieczne jest wprowadzenie systemowych i trwałych zmian w organizacji formacji ochrony przeciwpożarowej. Materialne cechy zawodów strażackich: Państwowej Straży Pożarnej oraz Lotniskowych Służb Ratowniczo - Gaśniczych i innych formacji ochrony przeciwpożarowej takie jak rodzaj wykonywanej pracy, ciężar nałożonych obowiązków, stopień niebezpieczeństwa i wpływ pracy na zdrowie stawiają wspomniane formacje na jednej płaszczyźnie i przemawiają za ich docelowym jednakowym traktowaniem przez organy państwa. Zarówno funkcjonariusze PSP jak i strażacy - ratownicy LSR-G mają tożsamy zakres obowiązków i w związku z tym stawiane są im podobne wymagania dotyczące kwalifikacji zawodowych, zakresu wykonywanych obowiązków, wydajności i wydolności układu oddechowego i krwionośnego oraz stopnia narażenia na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia podczas wykonywania obowiązków. Istniejący podział i związane z nim odmienne uprawnienia formacji strażackich - podmiotów wykonujących analogiczne i jednakowo ważne obowiązki sprzyja usankcjonowanej przepisami prawnymi dyskryminacji strażaków - ratowników oraz wpływa na zmniejszenie pożądanego stopnia ochrony bezpieczeństwa publicznego w szczególności w ruchu lotniczym. Niestety Ustawodawca konsekwentnie pomija konieczność zrównania statusu Lotniskowych Służb Ratowniczo - Gaśniczych i innych formacji ochrony przeciwpożarowej w tym w szczególności pod względem uprawnień min: emerytalnych</p>	
--	--	---	--

			<p>strażaków - ratowników ze statusem funkcjonariuszy PSP. Różnicowanie uprawnień emerytalno-rentowych w grupie zawodowej strażaków narusza postanowienia Konstytucji poprzez stwarzanie różnych uprawnień osobom o takiej samej sytuacji, i faworyzowanie uprawnień strażaków PSP kosztem strażaków-ratowników LSRG. Wyrażona w art. 32 Konstytucji RP zasada równości wobec prawa jest zasadą wiążącą władze publiczne i zobowiązującą do traktowania wszystkich podmiotów w jednakowy sposób. Zasada równości jako przynależności danych podmiotów do tej samej klasy, wyróżnionej z punktu widzenia pewnej istotnej cechy, może doznać ograniczenia tylko i wyłącznie gdy jest to uzasadnione merytorycznie i racjonalnie, zmierza do ochrony interesu publicznego o znacznej wartości oraz znajduje podstawę w wartościach, zasadach i normach konstytucyjnych. (...)</p>	
16	Izba Architektów RP	ogólna	<p>W zakresie zmian w ustawie o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dz. U. nr 81, poz. 351) odnoszących się do zasad wykonywania zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych KRIA RP zwraca uwagę, że dotychczasowy system uzgodnień projektów budowlanych jest niekonsekwentny i niespójny w zakresie odpowiedzialności rzeczoznawców za uzgodnione przez nich rozwiązania. Z tego względu uwagi do przedstawionego projektu ustawy deregulacyjnej odnosić się będą do wzmocnienia tej odpowiedzialności a w konsekwencji do zapewnienia gwarancji dla uzgadnianych rozwiązań oraz zapewnienia skuteczności w pozytywnym przyjęciu stanowiska Państwowej Straży Pożarnej przed przystąpieniem do użytkowania obiektu. KRIA RP wnosi w związku z powyższym o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie możliwości uzgadniania projektów budowlanych bezpośrednio przed organami Państwowej Straży Pożarnej. <p>Proponowana w projekcie ustawy sytuacja wymagająca uzgodnienia projektu budowlanego przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych wraz z równoległymi zapisami pozwalającymi na unieważnienie takiego uzgodnienia jest z</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Uwzględniono propozycję dotyczącą obowiązkowego ubezpieczenia rzeczoznawców. Uznano, że nie jest możliwe realizowanie uzgodnień wszystkich projektów budowlanych przez organy PSP. Jednakże uwzględniając postulat Izby Architektów, dopuszczono możliwość uzgadniania projektów przez właściwy organ PSP, ale tylko w odniesieniu do tych projektów budowlanych, których uzgodnienia pod względem ochrony ppoż. zostały unieważnione w trybie nadzoru. Obecna forma uzgadniania jest bardziej korzystna z punktu</p>

		<p>punktu prawnego, funkcjonalnego i zawodowego nie do zaakceptowania. Proponowane przez nas rozwiązanie zlikwiduje obecną patologiczną sytuację, kiedy wielomilionowe inwestycje wstrzymywane są w wyniku kwestionowania przez organy PSP rozwiązań projektowych uzgodnionych wcześniej przez odpowiednich rzeczoznawców;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie obowiązku ubezpieczenia rzeczoznawców od skutków błędnie udzielonych opinii uzgadniających. Obowiązkowe ubezpieczenia są praktyką na gruncie ustawy o samorządzie zawodowym architektów, inżynierów i urbanistów i ich praktyczne działanie pozwala rekomendować nam podobne rozwiązania dla grupy zawodowej rzeczoznawców ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych, pełniących odpowiedzialną rolę w procesie inwestycyjnym; - wprowadzenie zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej, za naruszenie których rzeczoznawca ponosiłby odpowiedzialność. Należy co prawda zauważyć, że zgodnie w proponowanym zapisem art. 6c.1 Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej ma prawo do działań dyscyplinarnych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu rzeczoznawcy, jednak ocena naruszenia tych zasad powinna odbywać się także na wniosek projektanta lub inwestora. W przeciwnym wypadku niezbędne jest wprowadzenie postulowanego przez nas zapisu o możliwości uzgadniania projektów budowlanych bezpośrednio przed organami PSP; - wprowadzenie czasu trwania odpowiedzialności za uzgodnione w projekcie budowlanym rozwiązania w wymiarze nie krótszym niż odpowiedzialność projektanta za przyjęte decyzje projektowe. Zaproponowany w art. 6b. 3 okres możliwości wszczęcia postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu rzeczoznawcy w wymiarze 5-ciu lat jest zdecydowanie zbyt krótki oraz z punktu widzenia logiki procesu projektowego niesymetryczny w odniesieniu do zawodu projektanta; - wprowadzenie jednoznacznego zapisu, umożliwiającego osobom 	<p>widzenia inwestora. Jednocześnie z doświadczeń PSP związanych z zajmowaniem stanowiska przy przekazywaniu obiektów do użytkowania wynika, iż na ogół problemem nie jest nieprawidłowe uzgodnienie, lecz fakt wykonania obiektu niezgodnie z rozwiązaniami przewidzianymi w uzgodnionej pod względem ochrony przeciwpożarowej dokumentacji projektowej, w tym zamianami sklasyfikowanymi przez projektanta jako nieistotne odstępianie od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę, w świetle przepisów art. 36a ustawy Prawa budowlanego. Uwagę w zakresie wprowadzenia obowiązku ubezpieczenia rzeczoznawców uwzględniono. Uwagę w zakresie wprowadzenia obowiązku wszczynania postępowania "dyscyplinarnego" wobec rzeczoznawcy na wniosek projektanta lub inwestora - należy uznać za niezasadną, gdyż jest to postępowanie wszczynane z urzędu</p>
--	--	--	---

			<p>pełniącym samodzielną funkcję techniczną w budownictwie jako projektant bez ograniczeń w zakresie architektury o możliwość ubieganie się o funkcję rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych. Proces uzgadniania projektów budowlanych w zakresie ochrony przeciwpożarowej wymaga, aby zarówno projektant jak i rzeczoznawca posiadali takie same umiejętności i wiedzę, co w pełni uzasadnia nasz wniosek.</p>	<p>każdorazowo po otrzymaniu przez właściwy organ PSP informacji o nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy. Zawiadomienie o nieprawidłowości może przekazać również projektant lub inwestor.</p> <p>Uwagę w zakresie czasu trwania odpowiedzialności za dokonane uzgodnienie – należy uznać za niezasadną, gdyż okres odpowiedzialności zawodowej rzeczoznawcy określony w proponowanym przepisie nie jest krótszy od odpowiedzialności jaką zgodnie z przepisami prawa budowlanego (art. 100) może ponieść projektant. Należy odróżnić odpowiedzialność zawodową od odpowiedzialności cywilnej, której projektowane przepisy nie ograniczają.</p> <p>Uwaga dotycząca wprowadzenia jednoznacznego zapisu, umożliwiającego osobom pełniącym samodzielną funkcję techniczną w budownictwie jako projektantom bez ograniczeń w zakresie architektury ubieganie się o funkcję rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych jest niezasadna, gdyż celem przepisu</p>
--	--	--	---	--

				jest ułatwienie dostępu do zawodu.
17	PERN „Przyjaźń” SA	Art. 3 pkt 1	<p>Proponujemy, aby Art. 3 pkt. 1) Ustawy otrzymał następujące brzmienie: 1) w art. 4:</p> <p>a) ust. 2a otrzymuje brzmienie: „2a. Osoby wykonujące czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w tym czynności, o których mowa w ust. 1, polegające na zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8, powinny posiadać tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa lub wykształcenie wyższe na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskane w Szkole Głównej Służby Pożarniczej lub uzyskać uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego - inżynier pożarnictwa", lub posiadać uprawnienia rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.",</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. W ramach projektowanej regulacji przewiduje się wprowadzenie wymogu posiadania przez kandydata na rzeczoznawcę wyższego wykształcenia technicznego a weryfikowanie posiadanej przez niego wiedzy realizowane będzie w trakcie egzaminu składającego się z części pisemnej i ustnej. Uwaga dotycząca kwalifikacji osób, które mogą przestąpić do egzaminu na rzeczoznawcę nie została uwzględniona, ponieważ celem wprowadzanych zmian jest ułatwienie dostępu do zawodu.</p>
	c.d.		<p>b) ust. 2b otrzymuje brzmienie: „2b. Osoby niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8, wykonujące czynności wyłącznie w zakresie wynikającym z ust. 1, powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie i ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub mieć kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa lub kwalifikacje o których mowa w artykule 2a ". Uzasadnienie propozycji: Dopuszczenie rzeczoznawców ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych do wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, polegających na zapobieganiu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Do czynności wynikających z zakresu art. 4 ust. 1 przewidziane są osoby, które miały ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej. Ponadto uwaga jest niezgodna z kierunkiem zmian deregulacyjnych, gdyż zawęziłaby katalog osób mogących wykonywać te zadania.</p>

			<p>powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, bez obowiązku posiadania kwalifikacji, o których mowa w artykule 4 ust. 2a Ustawy o ochronie przeciwpożarowej nie gwarantuje, naszym zdaniem, właściwego wykonywania tych obowiązków.</p> <p>Od rzeczoznawców nie wymaga się posiadania kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera pożarnictwa, a Ustawa znosi ponadto obowiązek odbycia co najmniej pięcioletniej praktyki zawodowej przez osoby przystępujące do egzaminu na funkcję rzeczoznawcy. Dlatego obawiamy się, iż wiedza rzeczoznawcy będzie ograniczona wyłącznie do znajomości rozwiązań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Nie gwarantuje to, naszym zdaniem, „tworzenia warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia”, o których mowa w artykule 2 ust. 1b Ustawy o ochronie przeciwpożarowej.</p>	
	c.d.	Art. 3 pkt. 3	<p>Proponujemy, aby Art. 3 pkt. 3) Ustawy otrzymał następujące brzmienie:</p> <p>3) po art. 6 dodaje się art. 6a - 6g w brzmieniu:</p> <p>„Art. 6a. 1. Funkcję rzeczoznawcy może sprawować osoba, która ukończyła studia wyższe, a ponadto ma odpowiednie przygotowanie zawodowe do sprawowania tej funkcji, polegające na znajomości przepisów prawa i zasad wiedzy technicznej, dotyczących ochrony przeciwpożarowej, umiejętności stosowania zawartych w nich wymagań oraz doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych stosownie do tych wymagań, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) posiada kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa lub. b) posiada tytuł zawodowy inżynier i co najmniej dwuletnia praktykę zawodową w jednostkach ochrony przeciwpożarowej lub wykonując czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej w rozumieniu Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie 	Uwaga nieuwzględniona.

			<p>przeciwpożarowej albo jako projektant w rozumieniu Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r - Prawo budowlane lub,</p> <p>c) ukończyła studia wyższe i posiada co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową w jednostkach ochrony przeciwpożarowej lub wykonując czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej w rozumieniu Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej albo jako projektant w rozumieniu Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r – Prawo budowlane.</p> <p>Uzasadnienie propozycji: Zniesienie obowiązku posiadania praktyki zawodowej, w szczególności w stosunku do osób nie posiadających tytułu zawodowego inżyniera, które ukończyły dowolne studia wyższe, znacząco obniża wymagania stawiane rzeczoznawcom ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych. Pomimo pozytywnego zaliczenia egzaminu, uprawniającego do sprawowania funkcji rzeczoznawcy, znajomość zasad „dobrej praktyki inżynierskiej”, praktycznych aspektów funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej (nabyta podczas studiów inżynierskich i/lub praktyki zawodowej) jest naszym zdaniem niezbędna do właściwego wykonywania funkcji rzeczoznawcy, współpracy z projektantami oraz Państwową Strażą Pożarną</p>	
c.d.	Art. 3 pkt 4	<p>Proponujemy, aby Art. 3 pkt 4) lit, b) Ustawy otrzymał następujące brzmienie:</p> <p>b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu: „4a. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu technik pożarnictwa obejmują posiadanie wiadomości i umiejętności, potwierdzonych uzyskaniem tytułu technika pożarnictwa albo uzyskanie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu technika pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego technika pożarnictwa.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Uwaga dot. art. 16a ust. 4a i 4b jest niezasadna, gdyż absolwenci studiów cywilnych na kierunku inżynieria bezpieczeństwa cywilnego otrzymują tytuł zawodowy inżynier i posiadają kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa.</p>	

			<p>4b. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa obejmują posiadanie:</p> <p>1) tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa, albo</p> <p>2) posiadanie tytułu zawodowego inżynier, po spełnieniu wymagań, o których mowa w ust. 5, oraz ukończenie szkolenia przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, o którym mowa w art 36 ust. 11 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, albo</p> <p>3) wykształcenie wyższe na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskane w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictw, albo</p> <p>4) wykształcenie wyższe oraz kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa oraz ukończenie przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, o którym mowa w art. 36 ust. 11 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, albo</p> <p>5) uzyskanie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego inżynier pożarnictwa."</p> <p>Uzasadnienie propozycji: Zaproponowany przez ustawodawcę katalog kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa nie uwzględnia, niesłusznie naszym zdaniem, absolwentów kierunku cywilnego inżynieria bezpieczeństwa pożarowego.</p>	
18	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	Art. 6d ust. 1 (ustawy	Uwagi do projektu treści art. 6d ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej:	Uwaga częściowo uwzględniona. Uwagę zawartą w pkt 1 w

		o ochronie przeciwpożarowej)	<p>Ustawodawca w projekcie treści tego przepisu dał upoważnienie komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej do unieważnienia uzgodnienia projektu budowlanego dokonanego przez rzeczoznawcę, polegającego na dopuszczeniu rozwiązań projektowych mających istotny negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego. Naszym zdaniem w treści przepisu powinien być określony termin końcowy do wydania decyzji w tym przedmiocie, a tym terminem powinna być data oddania do użytku obiektu budowlanego. Należy określić, co kryje się pod pojęciem „istotny negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego”, bowiem ustawodawca tego nie sprecyzował i nie wydał delegacji ustawowej do jego ustalenia.</p> <p>2. Uwagi do projektu treści przepisu art. 16 ust. 3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej: Proponujemy po słowach „inżynier pożarnictwa” dodać „chyba, że nie wykonują czynności ratowniczych”. Przepis tej treści obowiązuje dotychczas. Utrzymanie takiej treści przepisu spowoduje, że status strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej będą miały osoby nowozatrudnione i skierowane na przeszkolenie zawodowe oraz osoby o specjalistycznych kwalifikacjach przydatnych w ochronie przeciwpożarowej. Podobne rozwiązanie funkcjonuje w Państwowej Straży Pożarnej.</p>	zakresie art. 6d ust. 1 - uwzględniono dodając: „w okresie do dnia wydania pozwolenia na użytkowanie.” Uwaga dotycząca zwrotu „istotny negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego” nieuwzględniona, gdyż wykazanie jaki wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego mają nieprawidłowości, będzie leżało po stronie organów, których rozstrzygnięcia podlegają weryfikacji przez Komendanta Głównego PSP oraz sądy administracyjne.
c.d.		Art. 16a (ustawy o ochronie przeciwpożarowej)	<p>Uwagi do projektu treści art. 16a ust. 4, 4a, 4b ustawy o ochronie przeciwpożarowej: Przepisy te określają kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania zawodu strażaka, technika pożarnictwa i inżyniera pożarnictwa i odsyłają do regulacji zawartych w przepisie art. 36 ust. 11 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (po zatwierdzeniu jej nowelizacji). Proponujemy, aby omawiane ustępy art. 16a oznaczyć jako kolejne artykuły w proponowanych zmianach do ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Treść przepisu art. 36 ust. 11 ustawy</p>	Uwaga dot. art. 16 ust. 3 i art. 16a ust. 4, 4a i 4b uwzględniona. W ocenie projektodawcy nie są potrzebne przepisy przejściowe w przedmiotowym zakresie.

			o PSP w części dotyczącej przeszkolenia przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi powinna być zawarta w ustawie o ochronie przeciwpożarowej. Nowelizacja ta powinna mieć charakter uniwersalny, mający zastosowanie do wszystkich podmiotów tworzących jednostki ochrony przeciwpożarowej.	
	c.d.	Art. 21 ust. 1 i 3	4. Uwagi do projektu treści art. 21 ust. 1 i 3 ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów: Treść tego przepisu odnosi się do ustawy zmienionej określonej w art. 3 projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów tj. ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, która nie przewiduje zajmowania stanowisk podoficerskich przez pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej wymienionych w art. 15 pkt.1a - 5 i 8 lecz wyłącznie przez pracowników Państwowej Straży Pożarnej i regulacja ta powinna znaleźć się przy projekcie zmian przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej. W proponowanej treści art. 21 powinno znaleźć się wyraźne zastrzeżenie, że treść tego przepisu odnosi się do pracowników Państwowych Straży Pożarnej zatrudnianych na stanowiskach podoficerskich. Treść ta spowodowałaby, że podmioty stosujące tę ustawę nie miałyby wątpliwości co do zakresu jej regulacji.	Uwaga nieuwzględniona.
Art. 4. ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej				
19	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko - Mazurskiego	Art. 4	Uwaga redakcyjna: Przywołując ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, wskazując jej identyfikator i zmiany należy dodać zmianę dokonaną ustawą z dnia 28 maja 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 675).	Uwaga uwzględniona

Art. 5. ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

20	Krajowa Rada Biblioteczna	Art. 5	Krajowa Rada Biblioteczna proponuje, aby art. 5 projektu <i>ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów</i> , dotyczący zmian w ustawie z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, został uzupełniony o postanowienia przewidujące nieujawnianie danych osobowych lub wysokości wynagrodzenia dostawcy lub usługodawcy, jeśli dostawa lub usługa mogą być wykonane tylko przez jeden podmiot bądź z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, wynikających z odrębnych ustaw, bądź w przypadku dostawy lub usługi wykonywanej w zakresie działalności twórczej lub artystycznej, jeżeli wykonawca najpóźniej przed zawarciem umowy o świadczenie usług lub umowy dostawy zastrzegł, że informacje te nie mogą być udostępniane. Regulacja ta miałaby na celu w szczególności zapewnienie ochrony danych osobowych osób będących z przyczyn obiektywnych jedynymi wykonawcami usługi lub dostawy na rzecz instytucji kultury.	Uwaga uwzględniona.
21	Rada ds. Instytucji Artystycznych przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Art. 5	W ustawie z dnia 25.10.1991 o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej chcielibyśmy zaproponować dodanie zapisu o nieujawnianiu danych osobowych lub wysokości wynagrodzenia wykonawcy usługi lub dostawy, która może być świadczona wyłącznie przez jednego wykonawcę, w zakresie działalności twórczej lub artystycznej, jeżeli wykonawca taki zastrzegł sobie poufność takich informacji. W uzasadnieniu pragniemy zwrócić uwagę, że w dzisiejszym stanie prawnym instytucje artystyczne zmuszone są do publikowania informacji o wynagrodzeniu takiego wykonawcy pomimo oczywistego konfliktu z przestrzeganiem zasad funkcjonowania tajemnicy handlowej. Ujawnianie danych osobowych oraz honorariów spotyka się ze sprzeciwem artystów i twórców, bowiem kwoty zawieranych kontraktów wynikają z	Uwaga uwzględniona.

			<p>prowadzonych z nimi wcześniej traktowanych jako poufne negocjacji, w wyniku których - przy sprzyjających okolicznościach - można uzyskać korzystną (często daleko niższą od obowiązującej na rynku) cenę wykonania. Wiele z polskich instytucji kultury działa w ramach rynku światowego, nie lokalnego, i w konsekwencji musi konkurować z instytucjami dysponującymi o rząd wielkości większymi budżetami. Ogłaszanie publicznie efektów takich negocjacji godzi w interes polskich instytucji kultury.</p>	
22	Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki	ogólna	<p>Część deregulacyjna dotycząca kultury i sztuki niestety nie naprawia błędów znowelizowanej w 2011 r. ustawy „o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.” Jest natomiast kolejnym świadectwem pozbywania się obowiązków państwa, które nakłada Konstytucja i odpowiedzialność wobec obywateli. Dziś i w przyszłości. Zapisy „deregulacyjne” w sprawach kultury to projekt niekonsekwencji i pobożnych życzeń . Przykłady: - Co zdaniem projektantów deregulacji jest artystyczne? Także (a może zwłaszcza) w rezultacie odniesień politycznych czy religijnych? - Dane liczbowe dot. pracowników artystycznych podobno niedostępne, ale definicja artyzmu zaproponowana. Jak się ma ona do pracowników naukowych w muzeach, kustoszy bibliotekarstwa, zespołów administracji i obsługi? Jakimi artystami są (czy mają być) archiwiści, bibliotekarze? Stworzenie definicji pracownika artystycznego to wyraz nadmiernej kazuistyki, jak liczenie diabłów na główce szpilki. Jeśli np. w instytucji kultury zatrudniony będzie instruktor artystycznych układów pływackich lub kowalstwa artystycznego - czy obejmować będzie go tak wątpliwa definicja? Z wykładni językowej przepisu należy odczytać, że powyższe osoby nie będą uznane za pracowników artystycznych - co przeczy samej zasadzie</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Zmiana redakcji art. 31d ust. 2. Zarówno obecnie obowiązująca ustawa, jak i akty normatywne ją poprzedzające posługiwały się i posługują się terminem „artystyczny”.</p> <p>Definiowanie tego terminu uzależnione jest od regulowanej przepisami instytucji prawnej (np. pracownik artystyczny, artystyczna instytucja kultury, działalność artystyczna), choć sposób definiowania co do zasady opiera się na treści słownikowej, a w kontekście przepisów prawa odnoszących się do uprawnień czy obowiązków jest uzupełniana poprzez odniesienie się do obowiązujących norm prawnych (vide ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych) nie zaś</p>

		<p>Prop. Art. 16a (ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej)</p> <p>Art. 31d (ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej)</p>	<p>deregulacji - zresztą tak samo jak tworzenie definicji pracownika artystycznego oraz demagogiczne stwierdzenie, że będzie to miało wpływ na regulację rynku pracy.</p> <p><u>Zarządzanie zastępcze (art. 16a).</u></p> <p>W obecnym stanie prawnym wprowadzenie mechanizmu zarządzania zastępczego jest niepotrzebne. W większości instytucji kultury istnieją bowiem stanowiska zastępcy dyrektora, który w razie potrzeby może wykonywać obowiązki dyrektora naczelnego. Istnieć natomiast powinny kryteria powołania osoby, która pełnić ma obowiązki dyrektora do czasu rozstrzygnięcia konkursu. W proponowanym art. 16a brak jest takich kryteriów. Ułatwiać to może obsadzanie na stanowisku p.o. dyrektora osób bez przygotowania merytorycznego. Przesłanką, która powoduje niewłaściwość proponowanych zmian, jest także zbyt długi okres, na który można powierzyć „dobrej” osobie zarządzanie instytucją kultury. Rodzić może opieszałość Organizatora w przeprowadzeniu konkursu na stanowisko dyrektora i powodować paraliż decyzyjny. Nieostre kryteria doboru osoby p.o. dyrektora, dają możliwość desygnowania na stanowiska osób „znajomych”. Wobec kryzysu na rynku pracy, nawet roczna praca na stanowisku p.o. dyrektora instytucji kultury, jest intratną propozycją dla wszelkiego rodzaju „kuzynów”, „działaczy”, „przyjaciół”.</p> <p><u>Płace (art. 31d ust. 2).</u></p> <p>Wg jakich kryteriów dyrektor gminnej biblioteki zatrudniającej 2-3 osoby, w tym także siebie samego, ma opracować nazewnictwo zatrudnienia, tabele płac czy awanse pracowników? Czy to „ma umożliwić racjonalną i dostosowaną do realnych potrzeb instytucji kultury gospodarką środkami publicznymi... na wynagrodzenia ”</p> <p>!!!</p> <p>- Prawo do określania warunków i sposobu wynagradzania pracowników przez dyrektora instytucji publicznej tworzy</p>	<p>do odniesień politycznych czy religijnych jako niemieszczących się w przedmiocie regulacji działalności kulturalnej.</p> <p>Zarówno sądowa praktyka orzecznicza jak i doświadczenie i praktyka działania adresatów nowelizowanej obecnie ustawy nie wskazują na konieczność dodatkowego definiowania terminu „artyzm”, tym bardziej, że autor uwagi nie argumentuje jaki problem natury legislacyjnej poprzez taką definicję byłby eliminowany.</p> <p>W zakresie danych liczbowych dot. pracowników artystycznych – dane te są gromadzone celem stosownego uzupełnienia uzasadnienia do ustawy.</p> <p>Projekt noweli nie zakłada obligatoryjnego uznania archiwisty czy bibliotekarza jako pracownika artystycznego. Status ten zależeć bowiem będzie od rodzaju czynności wykonywanych w ramach obowiązków służbowych, zgodnie z definicją zawartą w projektowanym art.26a.</p> <p>Wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego wypełnienie wakatów na stanowisku dyrektora</p>
--	--	---	---	--

			<p>uprzywilejowane kumoterstwo. Zwłaszcza, że projekt pomija milczeniem rolę organizacji związkowej.</p> <p>- Państwo jako konstytucyjny mecenas działalności kulturalno - artystycznej powinno cenić pracę pracowników kultury. Dlatego ustalenie zasad wynagradzania powinno zależeć od decyzji centralnych organów państwa (w tym wypadku ministra właściwego do spraw kultury). Rezygnacja z obowiązku Ministra KiDN ustalania płac podstawowych i pozostawienia w jego gestii innych, dodatkowych składników wynagrodzenia (art. 31 d ust. 1) to dowodny przykład pozbywania się odpowiedzialności państwa.</p> <p>I cytat jednego z „bałakań” projektu deregulacyjnego. Cytuje: „...nie jest porównywalne wynagrodzenie (w tym zasadnicze) np. dyrektora świetlicy z dyrektorem Teatru Wielkiego w Warszawie (oczywiście dotyczy to także pozostałych stanowisk bez względu na charakter wykonywanej pracy)”. I zdanie w następnym wierszu: „... różnicowanie stawek jest merytorycznie nieuzasadnione. ” O co chodzi?</p> <p>Odnosząc się do propozycji deregulacyjnych w sferze kultury z przykrością trzeba stwierdzić, że są to propozycje nie służące kulturze, jej pracownikom i obywatelom.</p>	<p>dotyczy wyłącznie sytuacji awaryjnych np. śmierci czy rezygnacji dyrektora w trakcie okresu objętego powołaniem, odwołania w związku z naruszeniem warunków umowy i jest analogiczna dla tego typu rozwiązań przyjętych dla placówek systemu oświaty czyli takich, w których okres powołania jest immanentnie związany z rytmem działania zarządzanej instytucji a nade wszystko z realizacją planów np. repertuarowych. Należy przypomnieć, że kadencja dyrektora to zarazem okres realizacji długoletniego planu działania instytucji określonego w umowie z dyrektorem (a nie jego zastępcą), a w przypadku instytucji artystycznej – dodatkowo podzielony na sezony artystyczne (w szkołach – semestry). Należy też przypomnieć, że wymagania kwalifikacyjne dla dyrektorów instytucji kultury określa organizator i nie jest to rozwiązanie obecnie wprowadzane ale funkcjonujące od wielu lat, natomiast wystarczającym zabezpieczeniem przed</p>
--	--	--	--	--

				<p>sugerowanym w uwadze „kolesiostwem” jest udział w procedurze dot. powołania i odwołania dyrektora instytucji kultury zarówno związków zawodowych jak i przedstawicieli środowisk zawodowych wynikający z art.15 obecnie obowiązującej ustawy.</p> <p>Uwaga odnosząca się do regulacji „płacowych” wydaje się pozostawać w sprzeczności z ideą wynikającą z podstawowych uprawnień związków zawodowych. Regulamin wynagradzania podlega uzgodnieniu ze związkami zawodowymi, nie należy także zapominać o możliwości zawierania układów zbiorowych pracy. Proponowane zmiany de facto umożliwiają stosowanie zasad kodeksowych czy też wynikających z ustawy o związkach zawodowych bez dodatkowych ograniczeń.</p>
23	Federacja Rodzin Katyńskich	Ogólna i art. 5 pkt 1	W związku z 70. rocznicą powstania kłamstwa katyńskiego, a także zbliżającą się 70. rocznicą wyzwolenia niemieckich obozów koncentracyjnych na okupowanych ziemiach polskich pojawia się zapotrzebowanie na szczególne uhonorowanie osób, które swoją publiczną aktywnością pomagały zwalczać kłamstwo katyńskie, a także poglądy próbujące przypisać Polakom współudział w powstaniu i funkcjonowaniu na okupowanym terytorium Państwa	Propozycja nieuwzględniona. Wykracza w sposób zasadniczy poza zakres deregulacji.

		<p>Polskiego niemieckich obozów koncentracyjnych Idea ustanowienia odznaki honorowej „Za zasługi na rzecz prawdy historycznej - «Amicus Veritatis»" Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wynika z potrzeby wzmocnienia polityki państwa w zakresie promocji rzetelnej wiedzy o polskim dziedzictwie narodowym, przeciwdziałania pojawiającym się fałszywym, nie opartym na faktach, bądź zmanipulowanym wizjom polskiej przeszłości. Doświadczenia: kłamstwa katyńskiego, zainicjowanego przez stalinowską propagandę 70 lat temu, walki o prawdę o rzezi wołyńskiej, a także wysiłków na rzecz zwalczania prób przypadkowego, bezrefleksyjnego, a często niestety także celowego, przerzucenia na Polskę odpowiedzialności za niemieckie zbrodnie dokonane na terytorium okupowanej Polski podczas II wojny światowej, wskazują, że skuteczne przeciwdziałanie tym zjawiskom wymaga zaangażowania wielu ludzi dobrej woli, także nie będących obywatelami Rzeczypospolitej. Zaangażowanie w obronie prawdy historycznej, uczciwości intelektualnej i uniwersalnych wartości wymaga najwyższych moralnych standardów i często odwagi cywilnej, może bowiem skutkować ostracyzmem środowiskowym, a nawet - choć na szczęście coraz rzadziej - reakcjami represyjnymi w ich krajach. Polska winna największy szacunek tym wszystkim, którzy motywowani szlachetnymi odruchami serca w swojej aktywności badawczej, publicystycznej i innych działaniach publicznych bronili prawdy, występowali w obronie rzetelnej wiedzy o losach Rzeczypospolitej i jej obywateli oraz polskim narodowym dziedzictwie, sprzeciwiali się kłamstwu katyńskiemu, próbom rozszerzenia odpowiedzialności za zbrodnie niemieckie w okresie II wojny światowej na polskie społeczeństwo lub utrwalali pamięć o pomordowanych w rzezi wołyńskiej i innych zbrodniach dokonanych na narodzie polskim i jego dziedzictwie. Upowszechnianie wiedzy o historii i polskim dziedzictwie narodowym, przeciwdziałanie upowszechnianiu fałszywych informacji o zbrodniach reżimów totalitarnych na naszych</p>	
--	--	---	--

			obywatelach leży w żywotnym interesie Rzeczypospolitej.	
24	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	art. 31a ust. 1-3 (ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej)	Zawężenie art. 31a ust. 1-3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wyłącznie do pracowników artystycznych jest z punktu widzenia równouprawnienia w zatrudnieniu niezasadne. Proponowany zapis wyłącza dyrektorów i zastępców dyrektorów nieartystycznych instytucji kultury z możliwości kreacji i otrzymywania wynagrodzenia za sporządzanie: scenariuszy wystaw, opracowywania koncepcji czy programów użytkowych obiektów zabytkowych, programów zagospodarowania nowych oddziałów muzealnych, publikacji opracowań naukowych, zbiorów, itp., to jest działań w obrębie własnej instytucji mających znamiona prac twórczych. Nowa regulacja daje natomiast taką możliwość dyrektorom instytucji artystycznych (reżyseria spektaklu czy występy sceniczne).	Uwaga nieuwzględniona. Projektowane przepisy art. 31a ust. 1-3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406), nie są "zawężone wyłącznie do pracowników artystycznych" tak jak stwierdza się w uwadze. Projektowany art. 31a ust. 3 wprost wskazuje, że dotyczy dyrektorów i zastępców dyrektorów instytucji kultury, a więc co do zasady pracowników zatrudnionych na stanowiskach związanych z zarządzaniem instytucją kultury, a nie pracowników artystycznych w rozumieniu projektowanej w ustawie definicji (vide projektowany art. 26a ust. 1). Zatem także ta kategoria pracowników, o ile wykonywać będzie zadania określone dla pracowników artystycznych, będzie mogła skorzystać z odpowiednich dodatkowych świadczeń. Niezależnie od wykazanej wyżej nieadekwatności tezy uwagi do treści projektu, trudno podnosić argument braku równouprawnienia w

				<p>zatrudnieniu przede wszystkim ze względu na fakt, że projekt przewiduje możliwość otrzymania dodatkowych świadczeń każdemu pracownikowi instytucji kultury, zatrudnionemu jako pracownik artystyczny, niezależnie od statusu samej instytucji kultury, a dodatkowe rozwiązania dotyczące dyrektorów i zastępców dyrektorów instytucji kultury, również nie różnicują uprawnień tych osób ze względu na artystyczny, bądź nieartystyczny status instytucji. Ponadto, nie można pominąć spostrzeżenia, iż przykłady przytaczane przez autora uwagi, odnoszą się w praktyce nie do ogółu instytucji kulturalnych, ale do jednej z ich wyspecjalizowanych form tj. muzeów. Istotnym jest również, że przykłady te dotyczą działań albo ściśle związanych z obowiązkami zarządczymi dyrektora czy zastępców dyrektora instytucji kultury (np. program zagospodarowania nowych oddziałów muzealnych) albo dodatkowo stanowiących immanentne ustawowe zadania tej kategorii instytucji kultury</p>
--	--	--	--	--

				(vide np. art. 2 pkt 2 - 6, 9 czy 10 ustawy o muzeach, zgodnie z którymi muzeum realizuje ustawowo określone cele m.in. przez: urządzenie wystaw, naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów, organizowanie badań naukowych, czy prowadzenie działalności wydawniczej). W praktyce zatem uwzględnienie tego rodzaju uwagi skutkować mogłoby wprowadzeniem dla dość wąskiej grupy pracowników równoległego (a zatem zapewne i dublującego) systemu wynagrodzenia za wykonywanie zadań objętych albo ich pracowniczym zakresem obowiązków jako osób zarządzających instytucją albo wykonywanych już w muzeum w ramach ustalonego w strukturze organizacyjnej podziału obowiązków.
	c.d.	Art. 31 d. 1 (ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej)	Art. 31 d. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej nie chroni interesów długoletnich pracowników nieartystycznych instytucji kultury. W obecnie obowiązującej ustawie art. 31 b ust 2 wyraźnie honoruje niektórych pracowników instytucji artystycznych, przyznając im prawo do wysokich nagród jubileuszowych za wieloletnią pracę artystyczną (np. za 25 i więcej lat pracy w balecie czy 30 lat pracy wokalisty, muzyka lub artysty chóru) Natomiast nie przewiduje się możliwości	Uwaga nieuwzględniona. Zarzut, że art. 31d ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej – w powiązaniu z przywołanym art. 31b ust. 2 - nie chroni interesów długoletnich

			<p>przyznania nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy np. kustoszowi muzeum W obliczu ostatnich zmian dotyczących wieku przechodzenia na emeryturę, coraz częściej pracownikami będą osoby, które rozpoczęły pracę zawodową w wieku 18-20 lat i przed odejściem na emeryturę osiągną dorobek ponad 45 lat pracy. Należałoby zatem uwzględnić w przepisach ustawy możliwość przyznawania nagród jubileuszowych dla tej grupy osób.</p>	<p>pracowników nieartystycznych instytucji kultury nie jest zasadny. Należy mieć na uwadze, że jednym z założeń zmian wprowadzonych w w/w ustawie przez ustawę z dn. 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw było wprowadzenie takich zmian, które nie wywołają obligatoryjnych skutków finansowych w zakresie wynagrodzeń. Taki cel przyświeca także obecnej nowelizacji cytowanej ustawy. Warunki wynagradzania, w tym prawo do nagrody jubileuszowej, były wcześniej określone w dwóch rozporządzeniach Ministra Kultury z dnia 31 marca 1992 r. - dla pracowników instytucji artystycznych oraz z dn. 23 kwietnia 1999 r. – dla pracowników pozostałych instytucji kultury i na mocy ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. zostały przeniesione do ustawy z dnia 25 października 1991 r. W związku z tym wzmiankowany art. 31b ust. 2 ww. ustawy jest</p>
--	--	--	---	--

				tylko kontynuacją od wielu lat obowiązującego przepisu - podobnie jak pozostałe przepisy art. 31b dotyczące nagród jubileuszowych. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że na podstawie art. 31d ust. 2 ww. ustawy w trybie układu zbiorowego pracy lub regulaminu wynagradzania w każdej instytucji kultury mogą zostać ustalone w ramach posiadanych środków warunki wynagradzania - w tym warunki ustalania i wypłacania nagród jubileuszowych - korzystniejsze od określonych w omawianej ustawie.
Art. 6. ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach				
25	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	ogólna	Przedstawiony projekt zmian w ustawie o muzeach zawiera trudną do zaakceptowania tendencję do skrócenia długości niezbędnego doświadczenia zawodowego. W przypadku osób kierujących pracami konserwatorskimi, restauratorskimi i badaniami konserwatorskimi, projekt może przynieść bardzo negatywne skutki. Posiadanie specjalistycznego wykształcenia i niewielki staż nigdy nie są i nie będą gwarancją jakości i dbałości o wartość zabytku poddanego pracom konserwatorskim. Natomiast rozszerzenie katalogu obiektów, przy których można zdobyć doświadczenie zawodowe uznaje się za pozytywne. Dotyczy to włączenia do wymienionego katalogu obok obiektów wpisanych do rejestru zabytków, także obiektów wpisanych do inwentarza muzealnego. Ponadto osoby podejmujące pracę w jakimkolwiek	Uwaga nieuwzględniona. Uwagi te wykraczają poza zakres projektowanej zmiany ustawy o muzeach. Dotyczą, jak się wydaje, projektowanej zmiany ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn.zm.). Natomiast w odniesieniu do postulatu „pozostawienia co najmniej dotychczasowych wymogów czasowych odnoszących się do

			<p>zawodzie w muzealnictwie, oprócz dużego doświadczenia powinny legitymować się gruntowną wiedzą i kierunkowym wykształceniem na poziomie studiów wyższych. W utrzymaniu wysokiej jakości pracy w muzealnictwie ważnym wydaje się również pozostawienie co najmniej dotychczasowych wymogów czasowych odnoszących się do awansu na kolejne stopnie w muzealniczej hierarchii. Ponadto przewodnicy i edukatorzy powinni posiadać licencje wydane przez muzeum uprawniające do udzielania informacji oraz oprowadzania wycieczek i turystów</p>	<p>awansu na kolejne stopnie w muzealniczej hierarchii” należy zwrócić uwagę, że samo obniżenie stażu pracy nie oznacza obniżenia merytorycznej jakości wykonywanej pracy i profesjonalnego wykonywania zadań.</p> <p>Kwestie dotyczące uprawnień przewodników regulują przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn.zm.).</p>
26	Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki	Art. 6	<p><u>Zmiany dostępu do zawodu muzealnika.</u></p> <p>„Zawodową grupę muzealników tworzą pracownicy zatrudnieni w muzeach na stanowiskach muzealnych” piszą autorzy deregulacji. Stanowiska muzealne ma określać dyrektor instytucji... Jak jego szwagier zajmie stanowisko muzealne to będzie muzealnikiem? Kolejne niszczenie kompetencji zawodowych na rzecz „dobrych był swój”. Nie można pozwolić aby obniżyć wymagania wobec osób, które dbać mają o zabytkową substancję. Zniszczyć przedmiot epoki minionej można bardzo łatwo a straty nigdy nie naprawić. „Regulacja zawodu muzealnika może mieć korzystny wpływ na rynek pracy, gdyż przyczyni się do uelastycznienia wymogów kwalifikacyjnych wobec pracowników; przyczyni się do ułatwienia awansu oraz dostępu do zawodu nowym osobom”. Czy to jest wpływ na rynek pracy? I dalej: „Powyższy efekt może się przejawiać przede wszystkim we wzroście kapitału ludzkiego”. Zła, demagogiczna literatura.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zgodnie z projektowanymi przepisami, kwalifikacje niezbędne do zajmowania poszczególnych stanowisk w muzeach przez pracowników tworzących zawodową grupę muzealników zostały określone w ustawie. Mając powyższe na uwadze dyrektor instytucji zatrudniając pracowników na ww. stanowiskach, będzie musiał kierować się wymaganiami określonymi w przepisach powszechnie obowiązujących.</p>
27	Rzecznik Praw Absolwenta	Art. 6 (art. 32 ustawy o muzeach)	<p>Poważne wątpliwości budzą propozycje dotyczące deregulacji w zakresie zawodu muzealnika. Dotyczą one przede wszystkim proponowanego brzmienia art. 32 ustawy o muzeach. Propozycja ta w żaden sposób nie wpływa na poprawę dostępu do zawodu</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>W wyniku ustaleń konferencji uzgodnieniowej wymogi</p>

		<p>muzealnika i sankcjonuje aktualne zasady wynikające z przepisów rozporządzenia w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w muzeach oraz sposobu ich stwierdzania. Na problemy wynikające z brzmienia tego rozporządzenia wskazywałem już w piśmie z 24 lipca 2012 r. w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w muzeach oraz sposobu ich stwierdzania w kontekście potencjalnych działań deregulacyjnych skierowanym do Ministra Zbigniewa Zdrojewskiego. Wskazałem wówczas uwagę na następujące kwestie:</p> <p>Wymogi związane ze stażem pracy (różne dla każdego ze stanowisk) powodują, że absolwent uczelni bezpośrednio po studiach (i to na kierunku związanym z działalnością podstawową muzeum) może być zatrudniony na dwóch z jedenastu stanowisk wymagających wykształcenia wyższego.</p> <p>Szytne wymogi co do wykształcenia. W świetle przepisów rozporządzenia w muzeum nie mogą być zatrudnieni absolwenci innych kierunków studiów niż „związanych z działalnością podstawową muzeum”, ale posiadający np. odpowiednie doświadczenie zawodowe.</p> <p>Wątpliwości co do zasadności utrzymywania muzealnika jako zawodu regulowanego. Polska jest jednym z niewielu krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w którym muzealnik jest zawodem regulowanym. Baza zawodów regulowanych Komisji Europejskiej wymienia jedynie Słowenię jako kraj, w którym muzealnik jest zawodem regulowanym. W świetle analizy porównawczej przedstawionej w Ocenie Skutków Regulacji, system licencjonowania muzealników występuje ponadto we Francji.</p> <p>Poważne zastrzeżenia budzi więc propozycja nowego brzmienia art. 32 ustawy o muzeach:</p> <p>Jest to propozycja odwrotna do większości propozycji dotyczących</p>	<p>dotyczące zawodu muzealnika zapisano w projekcie ustawy. Nie ulega wątpliwości, że konieczne jest prawidłowe zabezpieczenie realizacji służebnej w stosunku do społeczeństwa i dziedzictwa narodowego roli muzeów i tym samym muzealników. Celowi temu służyć winno zabezpieczenie przynajmniej minimalnych kryteriów warunkujących prawidłowe wywiązywanie się z obowiązków muzealnika na danym stanowisku. Chodzi tu w szczególności o wykształcenie oraz posiadanie odpowiedniej praktyki zawodowej. Samo kryterium wykształcenia nie może w tym wypadku stanowić wystarczającej podstawy dla powierzenia pracownikowi odpowiedzialności w zakresie, w jakim brak doświadczenia doprowadzić może do nieodwracalnych skutków w zakresie dziedzictwa narodowego. Materia objęta przedmiotem pieczy muzealników jest na tyle istotna, że wymaga nie tylko odpowiedniej wiedzy merytorycznej, ale również</p>
--	--	--	---

		<p>Art. 32 (ustawy o muzeach)</p>	<p>innych zawodów regulowanych związanych z ustanowieniem wymogów kwalifikacyjnych na poziomie ustawy. Takie rozwiązanie sprzyja niestabilności przepisów, która może w przyszłości działać na niekorzyść obywateli.</p> <p>Usankcjonowanie wszystkich wymogów kwalifikacyjnych w rozporządzeniu budzi wątpliwości natury konstytucyjnej. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2007 r. (sygn. akt K 36/06) „określenie warunków wykonywania zawodu lub czynności zawodowych należy do spraw o fundamentalnym znaczeniu z punktu widzenia wolności wykonywania zawodu. Sprawy te muszą być unormowane w ustawie i nie mogą być przekazywane do unormowania w drodze rozporządzenia. Ustawa, uzależniając wykonywanie określonych czynności zawodowych od wymogu posiadania odpowiednich kwalifikacji, musi sprecyzować bliżej wymagania dotyczące tych kwalifikacji, tak aby jej adresaci mogli ustalić na podstawie jej przepisów, czy mogą dokonywać takich czynności.”</p> <p>W związku z powyższym postuluje następującą zmianę w brzmieniu art. 6 pkt 2 projektu (w zakresie art. 32 ustawy o muzeach):</p> <p>2) art. 32 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 32. 1. Pracownicy zatrudnieni w muzeach na stanowiskach muzealnych tworzą zawodową grupę muzealników.</p> <p>2. W muzeach mogą być zatrudnieni specjaliści innych zawodów związanych z działalnością muzealniczą.</p> <p>3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje stanowisk muzealnych oraz innych stanowisk związanych z działalnością muzealniczą”</p> <p>Ewentualne wymogi kwalifikacyjne powinny być określone w drodze ustawy, jednakże z następującymi zastrzeżeniami: w przypadku zawodu muzealnika nie jest uzasadnione określanie wymogów dotyczących stażu pracy, wymogi w zakresie wykształcenia powinny być jak najbardziej elastyczne.</p>	<p>gwarancji prawidłowego wywiązywania się z obowiązków. W tym zakresie, uwzględniając różnorodność podmiotów zajmujących się działalnością muzealną, nie można polegać wyłącznie na decyzjach podmiotów zarządzających poszczególnymi jednostkami. Taką gwarancję daje właśnie posiadanie przez kandydata odpowiedniego stażu pracy w muzealnictwie. Dodatkowo specyfika zawodu, winna znaleźć odzwierciedlenie w proponowanej muzealnikom ścieżce kariery zawodowej dającej nie wyłącznie miejsce pracy, ale również możliwości awansu zawodowego w oparciu o możliwie przejrzyste kryteria. Spłaszczenie wymagań wyłącznie do samego wykształcenia wyklucza taką możliwość i prowadzić musi do dewaluacji znaczenia poszczególnych zawodów związanych z działalnością muzealniczą. Taki efekt, w kontekście ułatwienia dostępu do zawodu, nie wydaje się pożądanym.</p>
--	--	---------------------------------------	--	--

Art. 7. ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne

28	Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki	ogólna	W ramach ustawy o ułatwianiu dostępu do niektórych zawodów dziwi umieszczenie zmian dotyczących ochrony prawnej rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczonych z zagranicy na wystawę czasową na terytorium RP. Tego typu zagadnienia powinny być przedmiotem oddzielnego procesu legislacyjnego (już sam tytuł projektu jest mylący).	Uwaga bezprzedmiotowa w związku z wycofaniem się projektodawcy z procedowania zmian ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.
29	Polska Izba Ubezpieczeń	ogólna	Negatywnie oceniamy projektowane zmiany w ustawie z 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2012, poz. 657), mające na celu upowszechnienie gwarancji Skarbu Państwa na rzecz właścicieli eksponatów muzealnych i wystawowych. Zdaniem Polskiej Izby Ubezpieczeń proponowane zmiany w ustawie o poręczeniach i gwarancjach mogą w efekcie, wbrew intencjom ich autorów, przyczynić się do wzrostu wydatków budżetowych dla budżetu państwa. W celu uzyskania oszczędności Państwo powinno inwestować w bezpieczeństwo pożarowe i antywłamaniowe obiektów muzealnych i wystawowych. Takie działania długookresowo pozwolą ograniczyć koszty transferu do zakładów ubezpieczeń ryzyka utraty, uszkodzenia lub zniszczenia eksponatów muzealnych i wystawowych.	Uwaga bezprzedmiotowa w związku z wycofaniem się projektodawcy z procedowania zmian ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

Art. 8. ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji

30	Związek Rzemiosła Polskiego	ogólna	W ww. projekcie proponuje się uwolnienie wykonywania usług rusznikarskich polegających na naprawach broni z rygoru posiadania koncesji. Rusznikarstwo jest zawodem rzemieślniczym. Wykonywanie go oprócz umiejętności manualnych wymaga	Uwaga nieuwzględniona. Przede wszystkim wskazać należy, że projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących
----	-----------------------------	--------	---	--

		<p>również, z uwagi na fakt, że ma się do czynienia z bronią palną, nie tylko muzealną, ale myśliwską, osobistą, sportową itp., odpowiedzialności za bezpieczeństwo nie tylko siebie, jaki i innych osób oraz określonych predyspozycji psychofizycznych. Jest to zawód pozaszkolny, wykonywać go, więc można po ukończeniu praktyk czeladniczych i uzyskaniu uprawnień czeladnika lub mistrza. Ustawą regulująca powyższe jest ustawa z dnia 22 marca 1989 r o rzemiośle (Dz. U z 2002 r. Nr 112. poz. 979 z późn. zm.) określająca wymagania kwalifikacyjne do wykonywania tzw. zawodów rzemieślniczych.</p> <p>Z uwagi na charakter wykonywanej pracy jak i na związaną z nią szczególną odpowiedzialność nie można zgodzić się z przedstawioną w uzasadnieniu argumentacją: (...) rusznikarstwo jest częścią składową wytwarzania i jest to działalność polegająca na naprawianiu albo wytwarzaniu istotnych części broni do jej naprawy lub na przerabianiu broni poprzez <u>ingerencje w jej istotne części</u>. Zatem czynności, które nie powodują ingerencji w istotne części broni nie wymagają uzyskania koncesji ministra właściwego do spraw wewnętrznych, tym samym mogą być wykonywane przez rusznikarza na zasadach określonych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej (...).</p> <p>Według naszej oceny proponowany przez projektodawców podział rusznikarstwa na dwie kategorie tj. na taką, której wykonywanie wymaga uzyskania koncesji ministra właściwego do spraw wewnętrznych jak i na taka działalność, która nie będzie wymagała ww. koncesji, gdyż „ (...) nie dochodzi do ingerencji w istotne części broni(...)„ jest posunięciem, które zamiast ułatwić pracę w tym zawodzie spowoduje wiele komplikacji i wiele wątpliwości interpretacyjnych. W zawodzie rusznikarskim nie ma czynności, które nie powodują „ingerencji w istotne części broni”, bo to jest właśnie sens i istota tej pracy.</p> <p>Biorąc powyższe pod uwagę Związek Rzemiosła Polskiego uważa, że nie powinno dojść do „uwolnienia” spod rygoru posiadania koncesji w zawodzie rusznikarz.</p>	<p>warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów, przewiduje wydawanie – w trybie przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r., poz. 576) - pozwoleń na broń przedsiębiorcom, którzy udokumentują zarejestrowanie działalności gospodarczej w zakresie napraw broni, posiadającym dyplom mistrza w zawodzie rusznikarza. Wydanie pozwolenia uwarunkowane jest spełnieniem wymogów określonych w tym akcie. Zatem obawy, że mogą je otrzymać osoby nieodpowiedzialne, czy też nie posiadające predyspozycji psychofizycznych są bezpodstawne.</p> <p>Ponadto, jak wskazano powyżej, osoby chcące wykonywać przedmiotową działalność bez koncesji będą zobligowane legitymować się dyplomem mistrza w zawodzie, zatem będą to właśnie osoby z odpowiednimi kwalifikacjami.</p> <p>Reasumując, stwierdzić należy, że o ile przepisy ustawy deregulacyjnej uchwalone zostaną w obecnie proponowanym kształcie,</p>
--	--	---	--

				uwolnienie zawodu rusznikarza nie spowoduje zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku publicznego.
Art. 9. ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej				
31	Polska Izba Rzeczników Patentowych	ogólna	<p>Nie ulega wątpliwości, że projektowane zmiany - co do zasady - są podyktowane troską o ułatwienie dostępu do niektórych zawodów osobom młodym. Niemniej jednak zachodzi obawa, że skutki ewentualnego wprowadzenia omawianych niżej zapisów sprowadziłyby się do uruchomienia mechanizmu ograniczającego dopływ wysokiej klasy specjalistów, których wiedza jest niezbędna dla prawidłowego funkcjonowania nowoczesnego systemu gospodarczego.</p> <p>Pogorszenie sytuacji osób obecnie wykonujących zawód rzecznika patentowego, z drugiej strony zniechęcenie młodych ludzi do podjęcia trudu odbycia aplikacji rzecznikowskiej (w trakcie, której zdobywają obecnie odpowiednie przygotowanie obejmujące wiedzę techniczną i prawną) nie pozostanie bez wpływu na jakość usług świadczonych w dziedzinie ochrony własności intelektualnej, a co za tym idzie nie będzie obojętne dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.</p> <p>Problem umożliwienia osobom do tego nieprzygotowanym świadczenia usług rzecznikowskich był stosunkowo niedawno przedmiotem analizy przeprowadzonej przez Trybunał Konstytucyjny, którego stanowisko nie straciło nic ze swej aktualności. W dniu 21 maja 2002 r. wydany został wyrok w sprawie sygn. akt K 30/01 (OTK-A 2002, nr 3, poz. 32), po rozpoznaniu wniosku Naczelnej Rady Adwokackiej o stwierdzenie, że przepisy art. 236 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej są sprzeczne ze wskazanymi we wniosku przepisami Konstytucji RP.</p> <p>Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż powyższa norma jest</p>	<p>Art. 236 ust. 1 Pwp stanowiący o tym, że w postępowaniach toczących się przed UPRP w innym niż spornym trybie, pełnomocnikiem strony w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz w sprawach związanych z utrzymaniem ochrony przedmiotów własności przemysłowej może być – poza osobami wymienionymi w art. 236 ust.2 Pwp – jedynie rzecznik patentowy, od wielu lat budzi liczne kontrowersje w środowisku prawniczym, gdyż traktowany jest jako przejaw „monopolizacji” przez rzeczników patentowych spraw związanych z uzyskaniem i utrzymaniem ochrony praw własności przemysłowej. Artykuł ten był także przedmiotem analizy Trybunału Konstytucyjnego. Trybunał Konstytucyjny rozpoznając w</p>

		<p>zgodna z art. 32 ust. 1 i art. 65 ust. 1 Konstytucji RP „[...] W ocenie Trybunału, zróżnicowanie pozycji zawodowej adwokatów i radców prawnych, z jednej strony i rzeczników patentowych, z drugiej strony, nie narusza żadnych zasad konstytucyjnych. Wiąże się ono z zupełnie oczywistym dla rozwiniętego społeczeństwa podziałem pracy. Grupy zawodowe, o które chodzi w niniejszej sprawie, obejmują wysoko wyspecjalizowanych fachowców, a ich funkcjonowanie jest ściśle reglamentowane przez prawo, zarówno gdy chodzi o specjalistyczne wykształcenie i przygotowanie zawodowe, rodzaj działalności, jak i odpowiedzialność za nienależyte wykonywanie obowiązków. Nawet w obrębie zawodów ściśle prawniczych występuje wyraźne zróżnicowanie poszczególnych grup, co - z całą pewnością - nie uzasadnia tezy o naruszeniu konstytucyjnej zasady równości, np. przez odmienne ukształtowanie statusu adwokatów i notariuszy, czy też adwokatów i radców prawnych. Tym bardziej nieuzasadniony jest więc zarzut, iż regulacja zapewniająca wyłączność rzeczników patentowych w określonych sprawach, pozostaje w sprzeczności z art. 32 ust. 1 Konstytucji. Co do zasady inny jest ustawowo wyznaczony zakres usług profesjonalnych świadczonych przez adwokatów i radców prawnych oraz rzeczników patentowych. Wynika to po prostu z faktu, iż chodzi o różne zawody. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego, zarzut naruszenia przez art. 236 ust. 1 i 3 ustawy - Prawo własności przemysłowej art. 32 ust. 1 Konstytucji jest więc bezzasadny." (tak: wyrok TK z 21 maja 2002 r., K 30/01, LexPolonica nr 356421).</p> <p>Wydaje się, że w projektowanej regulacji, w zakresie oceny skutków finansowych, brak jest ponadto koherencji pomiędzy projektem a jego uzasadnieniem. Mianowicie proponuje się w kilku przypadkach wprowadzenie rozwiązań, które nie umożliwią Polskiej Izbie Rzeczników Patentowych realizacji obowiązków nałożonych przez ustawodawcę na Izbę w innych regulacjach prawnych.</p> <p>Prezentując poniżej opinię, podkreślić warto, że jej treść wynika z</p>	<p>2002 r. wniosek Naczelnej Rady Adwokackiej o stwierdzenie, czy przepisy art. 236 ust. 1 i 3 ustawy Prawo własności przemysłowej są sprzeczne ze wskazanymi we wniosku przepisami Konstytucji RP, w wyroku z dnia 21 maja 2002 r. sygn. akt K 30/01 nie uznał sprzeczności z Konstytucją RP. Trybunał stwierdził, że wprowadzenie ustawowego ograniczenia gwarantuje, że poszczególne funkcje społeczne będą wykonywane przez osoby należycie do tego przygotowane. Niemniej, w wyroku Trybunał Konstytucyjny skoncentrował się przede wszystkim na ocenie zgłoszeń wynalazków, wzorów użytkowych czy topografii układów scalonych, w stosunku do których jednoznacznie wskazał, że ich zgłaszanie ma w znacznej mierze charakter techniczny, a nie prawny i niewątpliwie wymaga określonego poziomu wiedzy technicznej. Natomiast sytuacja wygląda inaczej przy znakach towarowych czy oznaczeniach geograficznych, w odniesieniu do których Trybunał nie dostrzegł konieczności</p>
--	--	--	---

		<p>Art. 236 ust. 1 (Pr. Wł. Przem.)</p>	<p>szeroko przeprowadzonych konsultacji i uwzględnia ona specyfikę zawodu rzecznika patentowego i jego multidyscyplinarność, która wymaga nie tylko znajomości techniki oraz prawa, (w tym wyspecjalizowanych jego dziedzin), ale także znajomości języków obcych.</p> <p>Art. 9 ustawy „deregulacyjnej”: Uwagi PIRP: Wnosimy o utrzymanie dotychczasowego brzmienia art. 236 ust. 1 Prawa własności przemysłowej, za czym przemawiają następujące argumenty. Profesjonalny pełnomocnik, działający w warunkach nowoczesnej, innowacyjnej gospodarki powinien już na etapie wyboru typu ochrony, dysponować kompleksową wiedzą i umiejętnościami umożliwiającymi wybór prawa wyłącznego i trybu w jakim będzie ubiegał się o ochronę (krajowego, międzynarodowego, czy wspólnotowego), uwzględniając perspektywę rozszerzania zakresu ochrony. Ryzykowane w szczególności jest przyznanie adwokatom i radcom prawnym prawa reprezentowania stron w sprawach znaków towarowych, gdyż bez odpowiedniego przygotowania nie zauważą oni, iż dane oznaczenie często spełnia równocześnie kryteria innego przedmiotu możliwej ochrony (np. oznaczenia geograficznego albo wzoru przemysłowego), a przedwczesne zgłoszenie danego oznaczenia, jako znaku towarowego może zniweczyć (z uwagi na utratę nowości) możliwość uzyskania ochrony w ramach innego, korzystniejszego typu ochrony. Samo dokonanie zgłoszenia znaku towarowego do ochrony w Urzędzie Patentowym RP wieńczy zmusny i odpowiedzialny proces wyboru oznaczenia zdatnego do ochrony oraz wyznaczenia jej zakresu, tak pod względem przedmiotowym, jak i terytorialnym. Pełnomocnik zgłaszającego ustala, czy znak spełnia przesłanki bezwzględne i względne ochrony, co oznacza m.in. konieczność rozpoznania, czy znak nie narusza praw osób trzecich</p>	<p>posiadania wiedzy technicznej. Tym samym powyższe kwestie zostały pozostawione do uznania ustawodawcy. M.in. z tego powodu w projekcie ustawy deregulacyjnej zaproponowano dopuszczenie do zastępstwa procesowego w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony znaków towarowych, obok rzeczników patentowych, także adwokatów i radców prawnych.</p>
--	--	---	--	---

		<p>na terytoriach zamierzonej ochrony.</p> <p>Pełnomocnik zgłaszającego winien zatem dysponować odpowiednią wiedzą i umiejętnościami umożliwiającymi przeprowadzenie badań czystości znaku. Także w przypadku ubiegania się o prawo ograniczone tylko do terenu Rzeczypospolitej Polskiej zakres badań winien uwzględniać nie tylko wcześniejsze zgłoszenia dokonane w trybie krajowym, ale również rejestracje dokonane w trybie międzynarodowym oraz w trybie wspólnotowym, które obowiązują w Polsce. Konieczne badanie powinno również uwzględniać oznaczenia chronione, jako oznaczenia geograficzne oraz oznaczenia korzystające z ochrony, jako firmy. Oczywiście przeprowadzane badanie winno uwzględniać zakres przedmiotowy ochrony przyznanej osobom trzecim i to nie tylko ze względu na identyczność oznaczeń, towarów i usług, ale ich podobieństwo, w tym komplementarność towarów i usług. Winno uwzględniać także charakter odróżniający badanego oznaczenia, czy też brak dystynktywności jego wybranych elementów. Powinno także oceniać zakres terytorialny działania wcześniejszych praw. Przy czym należy pamiętać, że w wybranych systemach prawnych już samo tylko zgłoszenie znaku towarowego do ochrony w urzędzie patentowym może być traktowane, jako delikt prawa na gruncie przepisów prawa konkurencji. Stąd nieumiejętnie przeprowadzone rozpoznanie zdolności odróżniającej znaku towarowego - czy wręcz jego brak - narażają zgłaszającego na poważne skutki tego typu nieprofesjonalnych działań, dodatkowe koszty, brak możliwości uzyskania prawa podmiotowego, a w niektórych przypadkach wręcz konflikt prawny z innymi podmiotami.</p> <p>Trzeba pamiętać, że wady zgłoszenia, co do zasady są nieusuwalne.</p> <p>Ze względu na specyfikę procedur zgłaszający pozostaje przez kilka lat w niepewności co do szans uzyskania ochrony, a często pozostaje w błędnym przekonaniu, że ją uzyska. Umiejętnie dokonywane zgłoszenia znaków towarowych przekładają się</p>	
--	--	---	--

		<p>bezpośrednio na bezpieczeństwo i pewność obrotu gospodarczego. Niezależnie od powyższego, przypomnieć należy, że wadliwie dokonane zgłoszenie narażone jest na unieważnienie wadliwie przyznanego prawa. Ryzyko dotyczy nie tylko uzyskania prawa, ale również utrzymania prawa w mocy. Ryzyko przedsiębiorcy względem osób trzecich przekłada się na odpowiedzialność pełnomocnika, względem reprezentowanego przez niego przedsiębiorcy.</p> <p>Pełnomocnik winien dysponować znajomością języków obcych, ponieważ prawo krajowe jest często podstawą ochrony międzynarodowej, a może też być samodzielnie przedmiotem ochrony międzynarodowej względnie wspólnotowej. Pełnomocnik już na wstępie może zasugerować też rezygnację przez zgłaszającego z ochrony na poziomie krajowym i wybór, (jako optymalnej) ochrony na poziomie wspólnotowym. Skuteczne pokonanie barier proceduralnych nie jest niemożliwe bez znajomości języków obcych, choćby z uwagi na to, że językiem postępowania są w tym przypadku języki obce i w tych właśnie językach opisywane są udzielane prawa, który nie można nie brać pod uwagę przeprowadzając badanie czystości znaku, poprzedzające zgłoszenie znaku towarowego. Z tych właśnie przyczyn jedną z dyscyplin w ramach egzaminu konkursowego na aplikanta rzeczniowskiego jest znajomość jednego z języków obcych wybranych spośród j. angielskiego, francuskiego i niemieckiego.</p> <p>Nie sposób odpowiedzialnie świadczyć usługi dotyczące znaków towarowych, bez stałego śledzenia baz oznaczeń oraz orzecznictwa zarówno organów krajowych, jak międzynarodowych. Dlatego też incydentalne wykonywanie tych usług nie pozwoli na nabycie biegłości w tej newralgicznej dziedzinie.</p> <p>Rozważane przez projektodawcę poszerzenie (<i>expressis verbis</i>) kompetencji adwokatów i radców prawnych o prowadzenie spraw znaków towarowych, zdaje się wynikać z uznania szczególnych</p>	
--	--	--	--

		<p>Art. 236 ust. 3 (Pr. Wł. Przem.)</p>	<p>kwalifikacji koniecznych do prowadzenia spraw wynalazków. Równocześnie jednak projekt, niekonsekwentnie przewiduje możliwość wprowadzenia do zawodu adwokatów i radców prawnych bez egzaminu dopuszczając konstrukcję, która umożliwiłaby prowadzenia takich właśnie spraw (w tym wynalazków, wzorów użytkowych) prze osoby do tego nieprzygotowane.</p> <p>Wskazane wyżej fakty należy brać pod uwagę rozważając pozostawienie opiniowanego zapisu bez zmian, uwzględniając okoliczność, że jedyną grupą zawodową profesjonalnych pełnomocników kształconych w tym zakresie wtoku kilkuletniej aplikacji - są rzecznicy patentowi.</p> <p>Przy tym zasadniczą wadą proponowanej zmiany prowadzącej do nadania nowego brzmienia ust. 1 i dodania ust. 1a w art. 236 ustawy Prawo własność przemysłowej zawierającego przyjęcie formuły otwartej, która umożliwia - wydaje się, że wbrew zamysłom ustawodawcy - wypełnienie jej treścią art. 33 § 1 k.p.a., przewidującym, że pełnomocnikiem strony może być każda osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych.</p> <p>A zatem przepis w proponowanym brzmieniu przewiduje, iż strony mogą być reprezentowane przez pełnomocników innych, niż pełnomocnicy profesjonalni.</p> <p>Sugerowane utrzymanie dotychczasowej regulacji - zapewni kompleksową obsługę podmiotów zainteresowanych uzyskaniem ochrony przez osoby dysponujące odpowiednią wiedzą i umiejętnościami zarówno w dziedzinie prawa, jaki i techniki.</p> <p>Art. 9 ustawy „deregulacyjnej”: Uwagi PIRP: Dostrzegamy niespójność pomiędzy zabiegiem legislacyjnym polegającym na usunięciu w art. 236 ust. 3 ustawy Prawo własności przemysłowej, a uzasadnieniem proponowanej zmiany, w którym wskazuje się na sprzeczność dotychczasowej regulacji z zakazem dyskryminacji, wyrażonym w art. 18 w zw. z art. 21</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Nie ma potrzeby różnicowania sytuacji osób z UE i spoza UE.</p>
--	--	---	---	---

			<p>Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zwracamy uwagę, że uchylenie dotychczasowego art. 236 ust. 3 wywoła skutki prawne nie tylko wobec przynależnych do Unii Europejskiej, ale także wobec podmiotów spoza Unii Europejskiej.</p> <p>W „Ocenie skutków regulacji” w rozdz. „Reglamentacja dostępu do zawodu w innych krajach” wskazano, iż „w 11 państwach obowiązek ten (reprezentowania strony przez rzecznika patentowego krajowego - uwaga PIRP) dotyczy zgłaszających zza granicy (Bułgaria, Chorwacja, Estonia, Finlandia, Grecja, Irlandia, Łotwa, Niemcy, Polska, Rumunia, Szwecja), w 6 państwach obejmuje zgłaszających spoza państw - stron Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Austria, Belgia, Francja, Hiszpania, Litwa i Malta), a na Cyprze obowiązek ten dotyczy wszystkich zgłaszających.”.</p> <p>Proponujemy, aby utrzymać ust. 3 i pozostawić Polskę w grupie krajów takich, jak Finlandia, Irlandia, Niemcy, Szwecja.</p> <p>Alternatywnym rozwiązaniem byłoby przyjęcie zapisu analogicznego do proponowanego nowego brzmienia art. 19d ustawy o rzecznikach patentowych, który różnicuje sytuację podmiotów przynależnych do Unii Europejskiej oraz sytuację podmiotów spoza Unii.</p>	
32	Krajowa Rada Radców Prawnych (Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji)	Art. 9 pkt 2	<p>W odniesieniu do art. 9 projektu ustawy</p> <p>Przepis art. 9 projektu ustawy zakłada nowelizację art. 236 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm., dalej jako „PrWłPrzem”).</p> <p>Z punktu widzenia KIRP kluczowe znaczenie ma zmiana przewidziana w art. 9 pkt 2) projektu ustawy. Zakłada ona wprowadzenie do art. 236 PrWłPrzem ustępu 1a, zgodnie z którym: „1a. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony znaków towarowych może być, z wyjątkiem ust. 2, adwokat, radca prawny lub rzecznik patentowy.”</p>	<p>Uwagi nieuwzględnione.</p> <p>Proponuje się dopuszczenie adwokatów i radców prawnych do występowania w sprawach dotyczących dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń oraz utrzymania ochrony znaków towarowych.</p> <p>Uprawnienia do dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń pozostałych przedmiotów własności przemysłowej, tj. wynalazków, wzorów</p>

		<p>4. Projektowana regulacja przewiduje rozszerzenie uprawnień radców prawnych (a także adwokatów) o prawo reprezentowania strony w postępowaniu przed UP RP w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony znaków towarowych. Z drugiej strony, znowelizowany art. 236 ust. 1 PrWIPrzem przewiduje pozostawienie po stronie rzeczników patentowych wyłącznych uprawnień do reprezentacji w zakresie spraw przed UP RP dotyczących innych dóbr własności przemysłowej (tj. wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych).</p> <p>5. Jak już stwierdzono, projektowana regulacja zasługuje w tym zakresie na ogólną ocenę aprobującą. Wyposażenie radców prawnych i adwokatów w uprawnienie do występowania przed UP RP w sprawach dotyczących uzyskania i utrzymania prawa ochronnego na znak towarowy jest w pełni uzasadnione. Świadczenie usług prawnych w tym obszarze może być bowiem prowadzone przez radców prawnych na podstawie wiedzy i umiejętności, które posiadają oni w następstwie odbytej aplikacji i późniejszego doświadczenia zawodowego. Świadczenie tych usług nie wymaga zaś z drugiej strony szczególnej wiedzy technicznej, która jest niezbędna do występowania przed UP RP w sprawach dotyczących chociażby uzyskania lub utrzymania patentu. Przykładowo, wniesienie zgłoszenia znaku towarowego wiąże się z koniecznością uprzedniego zbadania zdolności ochronnej znaku, w tym przeprowadzenia badania znaku na okoliczność kolizji z prawami wcześniejszymi (tzw. badanie znaku „na czystość”). Kompetentne przeprowadzenie takiego badania jest możliwe pod warunkiem dostępu do właściwych baz danych oznaczeń odróżniających oraz dobrej znajomości orzecznictwa, dotyczącego przesłanek ochrony znaku towarowego. Nie wymaga to natomiast wiedzy technicznej (np. w zakresie chemii czy fizyki), która jest konieczna do dokonania zgłoszenia wynalazku.</p> <p>6. Ponadto, projektowana regulacja koresponduje w oczywisty</p>	<p>użytkowych, wzorów przemysłowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych, mają pozostać w wyłącznej kompetencji rzeczników patentowych.</p> <p>Charakter wzoru przemysłowego różni się od znaku towarowego i nie można zgodzić się z poglądem, że w praktyce chodzi przy ich zgłaszaniu o wiedzę stricte prawniczą, taką jak chociażby znajomość orzecznictwa krajowego i unijnego w zakresie interpretacji przesłanek uzyskania i utrzymania praw ochronnych.</p>
--	--	---	---

			<p>sposób z art. 2 projektu ustawy. Powołany przepis przewiduje bowiem rozszerzenie na rzeczników patentowych uprawnień do reprezentacji stron w postępowaniach przed Sądem Najwyższym w sprawach własności przemysłowej. Zestawienie art. 2 i art. 9 projektu ustawy pozwala ocenić nowelizację jako logicznie spójną i zgodną z podstawowymi zasadami konstytucyjnymi.</p> <p>7. Niezależnie od ogólnej pozytywnej oceny art. 9 projektu ustawy, pewne zastrzeżenia budzi to, iż przewidziane w tym przepisie rozszerzenie uprawnień radców prawnych i adwokatów dotyczy jedynie reprezentacji przed UP RP w sprawach dotyczących praw ochronnych na znaki towarowe, przy jednoczesnym pozostawieniu w sferze wyłącznych uprawnień rzeczników patentowych kwestii reprezentacji przed organem w sprawach dotyczących praw ochronnych na wzory przemysłowe i oznaczenia geograficzne. Trudno znaleźć uzasadnienie dla takiego rozwiązania. Reprezentacja w sprawach dotyczących wzorów przemysłowych i oznaczeń geograficznych także bowiem nie wymaga od pełnomocnika szczególnej wiedzy technicznej (tak jak w przypadku wynalazków lub topografii układów scalonych). Przeciwnie, w praktyce chodzi tu o wiedzę stricte prawniczą, taką jak chociażby znajomość orzecznictwa krajowego i unijnego w zakresie interpretacji przesłanek uzyskania i utrzymania praw ochronnych na te oznaczenia geograficzne czy wzory przemysłowe.</p> <p>8. Podsumowując, zasadnym jest zmiana art. 9 pkt 2) projektu ustawy polegająca na przyjęciu brzmienia art. 236 ust. 1a PrWIPrzem, zgodnie z którym radcowie prawni i adwokaci mieliby prawo reprezentowania strony w postępowaniu przed UP RP w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony znaków towarowych, wzorów przemysłowych i oznaczeń geograficznych.</p>	
33	Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Własności	Art. 236 (Pr.Wł.Przem.)	Wnosi o utrzymanie dotychczasowego brzmienia.	Uwaga nieuwzględniona.

	Przemysłowej			
34	Stowarzyszenie Ochrony Własności Przemysłowej	Art. 236 (Pr.Wł.Przem.)	Należy zastanowić się nad koniecznością uchylania ust. 3 tegoż artykułu, a zwłaszcza nad zasadnością rezygnacji z przymusu ustanowienia w Polsce profesjonalnego pełnomocnika przez podmioty spoza Unii Europejskiej (co z pewnością nie stoi w sprzeczności z regulacjami i orzecznictwem unijnym). Zachowanie obecnej regulacji - przynajmniej w odniesieniu do podmiotów spoza Unii Europejskiej - po odpowiednim dostosowaniu pozwoliłoby na zachowanie pewności obrotu prawnego oraz nie burzyłoby sprawności postępowania przed Urzędem Patentowym.	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma potrzeby różnicowania sytuacji osób z UE i spoza UE.
35	Stowarzyszenie Rzeczników Patentowych	Art. 236 ust. 1 i 1a (Pr.Wł.Przem.)	Opuszczono w nowej redakcji występujące obecnie w tym przepisie określenie „tylko”, co może sugerować dopuszczenie do zastępstwa także innych osób, na przykład każdej osoby fizycznej, która ma zdolność do czynności prawnych i w postępowaniu administracyjnym (a takim postępowaniem jest dokonywanie i rozpatrywania zgłoszenia) może być pełnomocnikiem, zgodnie z art. 33 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. Reasumując należy stwierdzić, że na ustawodawcy spoczywa obowiązek dopuszczenia do świadczenia pomocy w sprawach znaków towarowych wyłącznie osób posiadających odpowiednie kwalifikacje sprawdzone poprzez egzamin. Proponowana zmiana nie ma związku z deklarowanym celem deregulacji - redukcją ograniczeń stawianych przez prawodawcę zarówno osobom zamierzającym wykonywać ten zawód jak i wykonującym go aktualnie. Jedynym skutkiem tej zmiany będzie jednostronne rozszerzenie uprawnień adwokatów i radców prawnych, kosztem rzeczników patentowych, niezrozumiałe z punktu widzenia tworzenia nowych miejsc pracy.	Uwaga uwzględniona. Dopisano wyraz „tylko”, którego brak mógł mylnie sygnalizować, że wolą ustawodawcy jest dopuszczenie innych osób, poza rzecznikami patentowymi, do zakresu czynności wskazanych w art. 236 ust. 1 Pwp, z wyjątkiem ust. 2.
	c.d.	art. 236 ust 2 (Pr.Wł.Przem.)	Proponuje się odstąpienie od nowelizacji art. 236 ust 2 ustawy prawo własności przemysłowej	Uwaga nieuwzględniona. Jedyna zmiana polega na wykreśleniu w ust. 2 wyrazów „z zastrzeżeniem ust. 3”, z uwagi na propozycję uchylenia ust. 3.
	c.d.		Proponuje się odstąpienie od uchylenia art. 236 ust. 3 ustawy	Uwaga nieuwzględniona.

		art. 236 ust. 3 (Pr.Wł.Przem.)	<p>prawo własności przemysłowej a przynajmniej zachowanie przymusu zastępstwa dla osób spoza Unii Europejskiej.</p> <p>Zachodzi obawa, że po likwidacji przymusu zastępstwa podmioty polskie dokonujące zgłoszeń do ochrony za granicą, znalazłyby się w gorszej sytuacji prawnej niż podmioty zagraniczne w Polsce. Niewątpliwie wywołałoby to skutki w sferze ochrony polskich innowacji za granicą. Spowodowałoby to też zapewne zwiększony napływ zgłoszeń zagranicznych do Polski.</p> <p>Powyższe argumenty wskazują, że kwestia instytucji przymusu zastępstwa dla osób zagranicznych wymaga odrębnej regulacji systemowej, szczególnie na tle przepisów ogólnego postępowania administracyjnego. Nie dotyczy ona w ogóle deregulacji zawodu.</p>	Nie ma potrzeby odmiennego uregulowania praw dla osób z UE i spoza UE.
36	Krajowa Rada Radców Prawnych (Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji)	Art. 9 pkt 1 i pkt 2	<p>Proponujemy zmianę art. 9 pkt 1) i pkt 2) projektu ustawy poprzez nadanie im następującego brzmienia:</p> <p>Art. 9. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm.) w art. 236 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony wynalazków, wzorów użytkowych i topografii układów scalonych może być, z wyjątkiem ust. 2, rzecznik patentowy”;</p> <p>2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony znaków towarowych, wzorów przemysłowych i oznaczeń geograficznych może być, z wyjątkiem ust. 2, adwokat, radca prawny lub rzecznik patentowy.”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Proponuje się dopuszczenie adwokatów i radców prawnych do występowania w sprawach dotyczących dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń oraz utrzymania ochrony znaków towarowych.</p> <p>Uprawnienia do dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń pozostałych przedmiotów własności przemysłowej, tj. wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych, pozostaną w wyłącznej kompetencji rzeczników patentowych.</p>
Art. 10. ustawa ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych				

37	Towarowa Giełda Energii S.A.	Art. 10 pkt 14, pkt 5, pkt 9	<p>W związku z przeniesieniem licencjonowania giełd towarowych oraz giełdowych izb rozliczeniowych z Ministerstwa Finansów na Ministerstwo Gospodarki (Art. 10 pkt 14 III Transzy Deregulacyjnej) proponujemy, aby przepisy końcowe o wejściu w życie ustawy (Art. 35 III Transzy Deregulacyjnej), przewidywały czas dla Ministerstwa Gospodarki na przygotowanie się merytorycznie i kadrowo do obsługi tego nowego obszaru kompetencyjnego.</p> <p>W Art. 10 pkt 14 III Transzy Deregulacyjnej, proponujemy skreślić odwołanie do art. 28 ust.4 ustawy o giełdach towarowych, ponieważ art. 28 ust. 4 został uchylony przez Art. 10 pkt 5 III Transzy Deregulacyjnej. Art. 10 pkt 5 III Transzy Deregulacyjnej uchyla cały Rozdział 6 ustawy o giełdach towarowych dotyczący maklerów giełd towarowych, w którym znajduje się przedmiotowy art. 28 ust. 4.</p> <p>W przepisie przejściowym Art. 34 III Transzy Deregulacyjnej, rozstrzygającym czy i w jakim zakresie utrzymuje się w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowych przepisów upoważniających zabrakło zapisu, iż dotychczasowe akty wykonawcze wydane przez Radę Ministrów na podstawie upoważnień zawartych w art. 13 i art. 52 ust. 1 ustawy o giełdach towarowych zmienianej w Art. 10 III Transzy Deregulacyjnej, zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie przez Ministerstwo Gospodarki.</p> <p>W przypadku wejścia w życie zmian ustawy o giełdach towarowych ustawą o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 395, druki sejmowe nr 946, 1401 i 1401-A; tzw. Mały Trójpak Energetyczny), Art. 10 pkt 9) lit. a) III Transzy Deregulacyjnej, musi uwzględnić art. 50b ust. 1 ustawy o giełdach towarowych, w brzmieniu nadanym Małym Trójpakiem Energetycznym.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Skreślenie odwołania do art. 28 ust. 4.</p> <p>Uwaga uwzględniona.</p>
----	------------------------------	------------------------------	--	---

38	Stowarzyszenie Maklerów Energii	ogólna	<p>Ustawa o giełdach towarowych wskazuje miejsce maklera giełd towarowych wśród najważniejszych elementów rynku, [...]. Zniesienie licencji maklerskich zburzyłoby istniejący ład i zakłóciło działanie sprawnie funkcjonującego mechanizmu. Nie widzimy takich korzyści, które uzasadniałyby zmiany w tym zakresie, dodatkowo - jeśli zmiany miałyby iść w stronę deregulacji.</p> <p>Wniosek z aktualnego stanu rzeczy jest taki, że zatrudnianie maklerów giełd towarowych wynika nie tyle z potrzeby sprostania formalnemu wymogowi, lecz stanowi wypełnienie określonych dążeń pracodawcy.</p> <p>Należy wyraźnie podkreślić, że zniesienie licencji maklerskich nie wywoła skutku w postaci pojawienia się nowych miejsc pracy.</p> <p>Z innych aspektów wskazać należy, że zniesienie urzędowego licencjonowania maklerów wywoła automatyczny skutek wprowadzenia licencjonowania przez giełdy lub bezpośrednio przez uczestników rynku. Problem w tym, że obecnie danej osobie wystarcza jedna licencja maklera giełd towarowych, a w nowej rzeczywistości każdy z podmiotów wprowadzi swoje własne, odrębne systemy kwalifikacyjne, mnożąc ilość niezbędnych do uzyskania pozwoleń (dostępów, licencji, certyfikatów), by można było prowadzić działalność w tej samej co poprzednio skali.</p> <p>Rynek towarowy stale się rozwija, a w ostatnich trzech latach rozwój ten jest bardzo dynamiczny. Rosną obroty, Towarowa Giełda Energii otwiera kolejne rynki, oferuje nowe produkty. W niedługiej przyszłości planowane jest uruchomienie handlu instrumentami pochodnymi - kontraktami finansowymi opartymi na energii elektrycznej. Jako, że większość z obecnych uczestników rynku wyraża zainteresowanie rozszerzeniem działalności handlowej na tego rodzaju instrument, warto nadmienić, że obrót takimi instrumentami powinien odbywać się przy udziale maklera. Zlikwidowanie licencji maklera giełd towarowych wywołałoby bądź to konieczność prowadzenia handlu takimi produktami za pośrednictwem domów maklerskich i</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zgłoszone uwagi odnoszą się ogólnie do propozycji deregulacji, nie zawierają natomiast stanowiska do poszczególnych propozycji rozwiązań.</p> <p>Obecna regulacja zawodu maklera giełd towarowych nie znajduje uzasadnienia w świetle Konstytucji RP, w szczególności art. 22, zgodnie z którym "ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny".</p> <p>Wymóg zatrudnienia licencjonowanego maklera giełd towarowych ogranicza lub opóźnia rzeczywistą zdolność uzyskania dostępu do giełdy energii wielu obecnym oraz potencjalnym uczestnikom polskiego hurtowego rynku energii. W rezultacie obecne ustawodawstwo ogranicza wzrost płynności hurtowego rynku energii.</p>
----	---------------------------------	--------	--	---

		<p>Art. 53 (ustawy o giełdach towarowych)</p> <p>ogólna</p>	<p>ponoszenia dodatkowych opłat, bądź pilną potrzebę uzyskania przez dotychczasowych maklerów giełd towarowych licencji maklera papierów wartościowych, bądź też wzbudzi lukę na powstałym rynku, na którym - w sposób sztuczny - zabraknie wykwalifikowanej kadry.</p> <p>Wnosimy o wykreślenie Art.10 projektowanej Ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do zawodu w brzmieniu z dnia 18 czerwca 2013 roku. Zwracamy uwagę, że z treści Projektu w części dotyczącej ustawy o giełdach towarowych (w szczególności zawodu maklera giełd towarowych) wyłania się potrzeba kontynuacji nadzoru nad osobami wykonującymi transakcje na rynku towarowym.</p> <p>Po co przekazywać organowi nadzoru listę osób reprezentujących podmiot w transakcjach giełdowych, skoro pretekstem do deregulacji zawodu maklera jest znoszenie barier i zmniejszenie nadzoru nad osobami wykonującymi zawód maklera giełd towarowych? Listy osobowe przekazywane do Komisji Nadzoru Finansowego będą miały przecież ten sam sens niezależnie czy nazwiemy je listą maklerów, czy listą osób reprezentujących... Czy autorowi Projektu chodzi jedynie o formalne, z nazwy, zderegulowanie zawodu z pozostawieniem dotychczasowych uregulowań lecz już nieformalnych, bez nazwy?</p> <p>W projektowanym art. 53 znajdujemy kolejną nieścisłość polegającą na odmiennym potraktowaniu osób wykonujących transakcje (bądź choćby składających zlecenie), w zależności od miejsca zatrudnienia. Tym razem różnica pojawiłaby się w podejściu do obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej i obciążeniu tylko niektórych osób takim obowiązkiem.</p> <p>Akceptujemy jedynie pomysł przeniesienia dotychczasowych właściwości Rady Ministrów bądź ministra właściwego do spraw instytucji finansowych na ministra właściwego do spraw gospodarki.</p>	
--	--	---	---	--

39	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych	ogólna Art. 14 (ustawy o giełdach towarowych)	<p>Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. zwraca uwagę na fakt, iż w dniu 21 czerwca 2013 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Art. 4 ww. ustawy z dnia 21 czerwca 2013 r. w istotny sposób zmienia przepisy ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych. Z uwagi na fakt, iż art. 10 projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów wprowadza zmiany do ustawy o giełdach towarowych, wskazane byłoby dostosowanie zawartych w tym projekcie propozycji do treści ustawy o giełdach towarowych uwzględniającej zmiany wprowadzane ustawą z dnia 21 czerwca 2013r.</p> <p>Jednocześnie Krajowy Depozyt wnosi o uwzględnienie w projekcie ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów następujących propozycji zmian legislacyjnych do ustawy o giełdach towarowych (proponowane przez Krajowy Depozyt zmiany uwzględniają wejście w życie ww. ustawy z dnia 21 czerwca 2013r.):</p> <p>1/w art. 14:a/po ust. 2c dodaje się ust. 2d w brzmieniu: „2d. Giełdowa Izba rozrachunkowa może na zlecenie jej członka dokonywać zgłoszeń zawartych przez niego transakcji, których przedmiotem są określone rodzaje energii, paliwa gazowe, limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f albo niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości danego rodzaju energii lub paliw gazowych lub praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, do podmiotu prowadzącego zgodnie z odrębnymi przepisami właściwy rejestr lub system, w ramach których realizowane są świadczenia niepieniężne wynikające z tych transakcji, a także przysyłać informacje o takich</p>	<p>Uwagi uwzględnione.</p>
----	--	---	--	----------------------------

		<p>Art. 15 (ustawy o giełdach towarowych)</p> <p>Art. 18 (ustawy o giełdach towarowych)</p>	<p>transakcjach do innych podmiotów, jeżeli taki obowiązek spoczywa na jej członku zgodnie z przepisami prawa.", b/ ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Giełdowa izba rozrachunkowa nie może prowadzić działalności innej niż określona w ust. 2, 2b, 2c lub 2d.”; 2/ w art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Członkami giełdowej izby rozrachunkowej mogą być wyłącznie jej akcjonariusze, spółki prowadzące giełdę towarową lub giełdową izbę rozrachunkową z siedzibą w krajach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, towarowe domy maklerskie, domy maklerskie oraz podmioty, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4 i w art. 50 ust. 1.”; 3/ w art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Do rozliczania przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, transakcji giełdowych lub innych transakcji w ramach wykonywania funkcji giełdowej izby rozrachunkowej stosuje się odpowiednio art. 14 ust. 2 zdanie drugie, art. 14 ust. 2b, 2c i 2d, art. 15 oraz art. 17, a w pozostałym zakresie - przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.”; 4/ po ust. 18 dodaje się ust. 18a w brzmieniu: „18a. Na potrzeby rozliczeń transakcji, o których mowa w art. 14 ust. 2c, giełdowa izba rozrachunkowa, Krajowy Depozyt, a także spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, mogą być stronami tych transakcji.”.</p> <p>Uzasadnienie</p>	
--	--	---	---	--

			<p>Celem zmian proponowanych w art. 14,15,18 i 18a ustawy o giełdach towarowych jest:</p> <p>1/ umożliwienie giełdowej izbie rozrachunkowej świadczenia na rzecz jej członków kompleksowej obsługi transakcji zawieranych poza giełdą towarową, w tym zgłaszania transakcji członków izby do odpowiednich rejestrów lub systemów, np. zgłaszania umów dotyczących energii elektrycznej do operatora systemu elektroenergetycznego, umów dotyczących gazu ziemnego do operatora systemu przesyłowego, itp.; po uzupełnieniu przepisów ustawy o giełdach towarowych, podmiot prowadzący giełdową izbę rozrachunkową będzie mógł dokonywać rozliczeń transakcji przyjętych do systemu rozliczeń transakcji pozagiełdowych, pośredniczyć w rozrachunku pieniężnym lub niepieniężnym (rozrachunku przedmiotu transakcji poprzez zgłoszenia do odpowiednich rejestrów lub systemów), a także zarządzać ryzykiem rozliczeniowym i administrować zabezpieczeniami na podstawie regulaminu, który będzie podlegać zatwierdzeniu przez Komisję Nadzoru Finansowego;</p> <p>2/ umożliwienie uzyskania członkostwa w giełdowej izbie rozrachunkowej podmiotom, na rzecz których izba świadczyła będzie usługi wymienione w art. 14 ust. 2c; w przypadku transakcji pozagiełdowych rozliczanych przez giełdową izbę rozrachunkową, prawidłowe rozliczenie tych transakcji nie wymaga udziału, a tym bardziej członkostwa w giełdzie; proponowane zmiany w art. 15 stanowią konsekwencję zmian wprowadzanych ustawą z dnia 21 czerwca 2013 r., w wyniku których - w związku z obsługą przez giełdową izbę rozrachunkową transakcji pozagiełdowych - pojawi się nowa kategoria członków izby, wobec których nie powinno być wymagane członkostwo w giełdzie, z uwagi na fakt, że transakcje, których będą stroną, będą zawierane poza giełdą;</p>	
--	--	--	--	--

		<p>Art. 50c (ustawy o giełdach towarowych)</p>	<p>3/ ujednoczenie zakresu usług, które mogą być świadczone przez giełdową izbę rozrachunkową oraz - w ramach pełnienia tej funkcji - przez Krajowy Depozyt i spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.</p> <p>5/ art. 50c otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 50c. 1. Ogłoszenie upadłości, otwarcie postępowania układowego, wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego lub wydanie innego orzeczenia lub decyzji o likwidacji, zawieszeniu lub ograniczeniu prowadzenia działalności:</p> <p>1) członka giełdowej izby rozrachunkowej prowadzonej przez Krajowy Depozyt lub spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub</p> <p>2) członka innej giełdowej izby rozrachunkowej, skutkujących zawieszeniem lub ograniczeniem dokonywania przez niego spłaty zadłużenia albo ograniczających jego zdolność swobodnego rozporządzania mieniem, nie wywołuje skutków prawnych wobec środków znajdujących się na rachunku lub w rejestrze towarów giełdowych, rachunku pieniężnym lub rachunku bankowym tego członka, służącym do realizacji jego zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji w Krajowym Depozycie, spółce, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, albo w giełdowej izbie rozrachunkowej, w zakresie, w jakim środki te są potrzebne do realizacji tych zobowiązań, chociażby postępowanie zostało wszczęte albo inne orzeczenie lub decyzja</p>	
--	--	--	---	--

		<p>została wydana przed ich zrealizowaniem.</p> <p>2. W celu doprowadzenia do wykonania zobowiązań określonych w ust. 1 Krajowy Depozyt, spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub giełdowa izba rozrachunkowa są uprawnieni do dysponowania środkami członka izby, o których mowa w ust. 1.</p> <p>3. Środki prawne, o których mowa w ust. 1, nie wywołują skutków prawnych wobec przedmiotu zabezpieczenia ustanowionego na zasadach określonych w regulaminie, o którym mowa w art. 18 ust. 4 lub w art.16 ust. 1, przez członka giełdowej izby rozrachunkowej na rzecz Krajowego Depozytu, spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub giełdowej izby rozrachunkowej, jak również nie mają wpływu na uprawnienia tych podmiotów wynikające z ustanowienia takiego zabezpieczenia."</p> <p>Uzasadnienie: Proponowana zmiana art. 50c pozwoli w większym stopniu zabezpieczyć członków giełdowej izby rozrachunkowej przed negatywnymi skutkami braku wypłacalności innego członka izby. Potrzeba rozszerzenia ochrony związana jest m.in. ze zwiększającą się rolą towarowego obrotu giełdowego w Polsce oraz jego wartością, co ma bezpośredni wpływ na postrzeganie giełdowej izby rozrachunkowej jako gwaranta tych transakcji. Jednocześnie wzmocnienie uprawnień podmiotu prowadzącego giełdową izbę rozrachunkową w zakresie dysponowania środkami członka giełdowej izby rozrachunkowej, podniesie bezpieczeństwo rozliczeń transakcji realizowanych zarówno w obrocie krajowym</p>	
--	--	---	--

			<p>jak i realizowanych w ramach rozwijającego się Europejskiego Wewnętrznego Rynku Energii Elektrycznej (Internal Electricity Market - IEM) czyli wspólnego rynku giełdowego na obszarze całej Unii Europejskiej. Przyczyni się to do zwiększenia bezpieczeństwa rozliczeń i umożliwi faktyczne wywiązywanie się ze zobowiązań wynikających z rozliczania transakcji wobec partnerów (m.in. giełd) tworzących hurtowy handel transgraniczny energią elektryczną i gazem ziemnym na obszarze Unii Europejskiej.</p>	
40	Europejska Federacja Handlujących Energią (EFET)	ogólna	<p>Doceniamy ostatnie wysiłki polskiego rządu mające na celu deregulację niektórych obszarów polskiej gospodarki oraz zmniejszające obciążenia biurokratyczne utrudniające działalność gospodarczą. Przez wiele lat przedsiębiorstwa będące członkami EFET i aktywnie prowadzące działalność w Polsce napotykały poważne trudności wynikające z ustawowego obowiązku zatrudniania licencjonowanego maklera giełd towarowych, nałożonego na przedsiębiorstwa zajmujące się obrotem energią elektryczną na giełdzie towarowej.</p> <p>Wspomniany obowiązek wynika z zapisów Ustawy o Giełdach Towarowych z 16 października 2000 roku. Z treści wspomnianej ustawy wynika, iż aby przedsiębiorstwo uzyskało zgodę na obrót energią elektryczną na giełdzie towarowej musi zatrudnić maklera giełd towarowych. To wymaganie znacząco ogranicza, lub w najlepszym przypadku opóźnia, rzeczywistą zdolność uzyskania dostępu do giełdy energii wielu obecnym oraz potencjalnym uczestnikom polskiego hurtowego rynku obrotu energią.</p> <p>W rezultacie obecne ustawodawstwo zagraża wzrostowi płynności hurtowego rynku energii.</p> <p>Owa bariera wejścia na rynek dotyka nie tylko małe firmy energetyczne, lecz może nawet bardziej znacząco, niektóre duże europejskie koncerny, które działają jako animatorzy rynku na wielu europejskich giełdach energii. Pomimo chęci wypełnienia</p>	<p>Uwagi zgodne z celami projektowanej ustawy; bariera w postaci obowiązku zatrudnienia licencjonowanego maklera giełd towarowych zostaje zniesiona poprzez dereglamentację tego zawodu.</p> <p>Odnoszą się ogólnie do propozycji deregulacji zawodu maklera giełd towarowych, nie zawierają natomiast stanowiska do poszczególnych propozycji rozwiązań.</p>

		<p>przez te konieczny obowiązek licencyjny, proces ten jest dla nich bardzo skomplikowany i zajmujący wiele czasu, szczególnie że wymagana licencja może być uzyskana wyłącznie w języku polskim.</p> <p>EFET przeprowadził kompletną analizę wszystkich rynków energii w Europie Środkowej w zakresie przeszkód utrudniających rozwój efektywnego handlu. Dostrzegliśmy, że polskie wymagania licencyjne w zakresie dostępu do giełdy energii są jednymi z najbardziej hamujących rozwój. Ich istnienie może spowodować, że Polska nie osiągnie statusu dobrze funkcjonującego i w pełni zliberalizowanego rynku energii. Nie jest nam wiadome aby równie rygorystyczne wymagania było narzucone na jakąkolwiek inną giełdę energii w Europie. Niektóre giełdy funkcjonujące w Europie Środkowej, jak choćby niemiecka EEX, wymagają wprowadzenia posiadania ważnego certyfikatu, niemniej w porównaniu do polskiej procedury egzaminacyjnej jego uzyskanie wymaga o wiele mniejszego zaangażowania i wysiłku.</p> <p>Podstawowe różnice to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia i egzaminy są organizowane samodzielnie przez giełdę nie przez państwowy organ regulacyjny, jak to dzieje się w Polsce; - szkolenia i egzaminy są prowadzone także w języku angielskim; - szkolenie jest o wiele krótsze i skupia się przede wszystkim na umiejętnościach praktycznych, a nie wiedzy teoretycznej z zakresu prawa. <p>Ponadto w Niemczech uczestnicy rynku obrotu energią mogą korzystać z alternatywny handlu na doskonale rozwiniętym rynku pozagiełdowym. Jednakże w wielu krajach Unii Europejskiej nie jest wymagana żadna licencja (czy to wydana przez giełdę czy przez państwowy organ regulujący) aby móc zawierać transakcje na giełdzie towarowej.</p> <p>Uważamy wspomniany obowiązek jako zbyt ciężki (biorąc pod</p>	
--	--	--	--

			<p>uwagę istnienie zabezpieczeń przyjętych na poziomie Unii Europejskiej w rozporządzeniu REMIT) oraz nadmiernie kosztowny, nie tylko dla poszczególnych przedsiębiorstw ale także gospodarki jako całości. Jest on szkodliwy dla rozwoju płynnego hurtowego rynku obrotu energią elektryczną w Polsce, ponieważ zmierza do pozostawienia zagranicznych firm poza giełdą energii. Rozmawialiśmy o tej kwestii w czasie spotkania z przedstawicielami Ministerstwa Finansów, które odbyło się 11 stycznia 2011 roku oraz wielokrotnie korespondowaliśmy z Komisją Nadzoru Finansowego. Obie instytucje wyraziły swoje ogólne poparcie dla liberalizacji warunków dostępu do giełd towarowych dla przedsiębiorstw zajmujących się obrotem energią. Propozycję Ministerstwa zmierzającą do likwidacji licencji maklera giełd towarowych oceniamy w tym kontekście bardzo pozytywnie.</p>	
41	Związek Banków Polskich	ogólna	<p>Podkreślenia wymaga fakt, iż wprawdzie instytucje zatrudniające maklerów giełd towarowych są instytucjami profesjonalnymi, ale ich główna sfera kompetencji nie jest związana z funkcjonowaniem rynków finansowych i obrotem giełdowym. Stąd instytucje te, jak wynika z dotychczasowych doświadczeń, traktują system egzaminów i licencjonowania maklerów giełd towarowych jako niezwykle cenne wsparcie procesu selekcji najbardziej kompetentnych kadr do obsługi obrotu giełdowego zarówno spośród swoich pracowników, jak i spośród osób chcących podjąć pracę w tym zawodzie. I w tym przypadku podobnie, jak na rynku kapitałowym, system licencjonowania nie ogranicza dostępu do zawodu, lecz wręcz wspomaga proces selekcji kadr. Dlatego też usunięcie przepisów dotyczących statusu prawnego i wykonywania zawodu maklera giełd towarowych może przynieść poważne negatywne konsekwencje dla bezpieczeństwa obrotu na rynku towarowym i profesjonalizmu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Z usług ułatwiających obrót energią dostarczanych przez jedyną w Polsce giełdę towarową działającą na podstawie ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, Towarową Giełdę Energii (TGE), korzysta relatywnie wąska grupa podmiotów. W okresie od roku 2010 (wejście w życie obliża giełdowego) do końca 2012 r. transakcji na rynkach TGE dokonywały jedynie przedsiębiorstwa energetyczne (generujące większość obrotu) i 4 domy maklerskie - podmioty odpowiednio silnie kapitałowo</p>

			obsługi klientów, co jest szczególnie niebezpieczne w warunkach oczekiwanego wzrostu aktywności tego rynku i wzrostu udziału w obrotach na tym rynku uczestników innych niż profesjonalni uczestnicy postępowania rynku towarowego.	i posiadające wystarczające doświadczenie, aby zapewnić właściwy poziom bezpieczeństwa związany z uczestnictwem w giełdowym obrocie energią i odnoszącymi się do niej prawami majątkowymi. Ingerencja państwa poprzez określanie wymogów dla pracowników wspomnianych podmiotów, została uznana za zbyteczną.
Art. 11. ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe				
42	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Art. 11	<p>Uwagi redakcyjne:</p> <p>1. Zmiana dotycząca ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe - w art 12(b) ust. 1 pkt 1 brakuje słowa „rodzaje”. W przypadku ustawy - Prawo atomowe i założenia utworzenia wielu specjalności w ramach jednego zawodu istotną rolę, jak można przypuszczać, odgrywać będą akty wykonawcze, a konieczność ich dostosowania stanie się pilna.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Sformułowanie „specjalności w zakresie stanowiska” użyte w projektowanym nowym brzmieniu art. 12b ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo atomowe jest zgodne ze sformułowaniem użytym w proponowanym nowym brzmieniu art. 12 ust. 4 ustawy – Prawo atomowe, w którym jest mowa o „tej samej specjalności”, a nie „specjalności tego samego rodzaju”.</p> <p>Projekt rozporządzenia zostanie dołączony do projektu ustawy kierowanego do Sejmu RP.</p>
Art. 12 ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych				

Art. 13. ustawa z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych

43	Krajowa Rada Radców Prawnych (Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji)	Art. 21 ust.1 (ustawy o rzecznikach patentowych)	<p>W odniesieniu do art. 13 projektu ustawy: Przepis art. 13 projektu ustawy zakłada nowelizację art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925), który ma uzyskać następujące brzmienie: „7. Od wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej lub odbycia aplikacji rzecznikowskiej oraz złożenia egzaminu kwalifikacyjnego można zwolnić, w całości lub w odpowiedniej części, osobę, w szczególności osobę posiadającą uprawnienia adwokata, radcy prawnego lub tytuł naukowy doktora nauk prawnych, która wykaże, że posiada określoną wiedzę lub praktykę w sprawach własności przemysłowej, przydatną do wykonywania zawodu rzecznika patentowego.” Projektowana regulacja zasługuje na aprobatę. W sytuacji bowiem, gdy dany prawnik (radca prawny, adwokat) od lat zajmuje się sprawami dotyczącymi własności przemysłowej (zarówno spornymi, jak i niespornymi) - i śledzi właściwe orzecznictwo i piśmiennictwo - to może posiadać wiedzę odpowiadającą kompetencjom rzecznika patentowego. Projektowana regulacja zasługuje na ogólną pozytywną ocenę.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona. Zrezygnowano z propozycji dopuszczenia do zawodu rzecznika patentowego osób, które nie byłyby zobowiązane do zdania egzaminu kwalifikacyjnego. Dodano art. 21 ust. 1a i ust. 2a, precyzujący zasady zwolnienia z odbycia aplikacji rzecznikowskiej.
44	Sąd Najwyższy	Art. 2 Art. 19 Art.21 ust. 1 (ustawy o rzecznikach patentowych)	Krytycznie trzeba ocenić art. 13 projektu, dotyczący zmian w samej ustawie o rzecznikach patentowych. Niespójny z proponowanym art. 2 jest całkowity brak zmiany art. 19 ustawy o rzecznikach w kierunku odpowiedniego dostosowania wymagań kwalifikacyjnych pod kątem zapewnienia należytej ochrony interesów klientów przed Sądem Najwyższym. Z kolei zmiana art. 21 ust. 1 ustawy o rzecznikach (art. 13 pkt 2 projektu) stanowi zmianę pozorną, o charakterze jedynie redakcyjnym, która nie	Uwaga częściowo uwzględniona. Zrezygnowano z propozycji dopuszczenia do zawodu rzecznika patentowego osób, które nie byłyby zobowiązane do zdania egzaminu kwalifikacyjnego.

			<p>niesie ze sobą żadnej „wartości dodanej” w porównaniu z obecnym stanem prawnym. Aby uniknąć arbitralności rozstrzygnięć po stronie Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, należałoby bliżej wskazać, jakie kwalifikacje prawnicze są wystarczające do tego, aby uzyskać zwolnienie od odbycia aplikacji rzecznikowskiej i ewentualnie także egzaminu zawodowego. Samemu zainteresowanemu nie przyznaje się przy tym możliwości wniesienia odwołania, zadowalając się tym, że art. 56 ust. 1 ustawy o rzecznikach pozwala Prezesowi Urzędu Patentowego RP na wniesienie skargi (zob. s. 43 uzasadnienia projektu). Taki system, zaskarżania uchwał w sprawach indywidualnych żywo przypomina niegdysiejszy system rewizji nadzwyczajnej w sprawach cywilnych i karnych, co oczywiście kłóci się z prawem do sądu, zapisanym w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Samemu zainteresowanemu powinno się przyznać odpowiedni środek prawny - obojętne, czy będzie on polegał na możliwości wniesienia skargi na uchwałę odmowną do sądu administracyjnego, czy też Sądu Najwyższego, choć na pewno bardziej prawidłowe byłoby proste odesłanie w art. 21 ust. 1 do art. 33 ust. 8 ustawy o rzecznikach w brzmieniu ustalonym przez art. 13 pkt 7 opiniowanego projektu.</p>	<p>Dodano art. 21 ust. 1a i ust. 2a, precyzujący zasady zwolnienia z odbycia aplikacji rzecznikowskiej.</p>
45	Polska Izba Rzeczników Patentowych	Art. 19d (ustawy o rzecznikach patentowych)	<p><u>Uwagi dot. art. 19d:</u> Projektowany zapis potwierdza konieczność rozróżnienia między sytuacją podmiotów z Unii Europejskiej z podmiotami spoza Unii Europejskiej. Warto byłoby przeprowadzić analizę zasad wprowadzenia analogicznych zapisów w innych systemach prawnych - na ile poszczególne kraje Unii Europejskiej, w szczególności „stare kraje” Unii Europejskiej implementowały stosowne dyrektywy Rady. Przede wszystkim jednak wymaga rozważenia, czy regulacja dotycząca doręczeń postępowaniu przed organami administracyjnymi i sądowymi w ogóle powinna rozstrzygana być w ustawie o rzecznikach patentowych. Wydaje się, że nie, ponieważ kwestia doręczeń pism stronom zamieszkałym za granicą jest uregulowana:</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Nowe brzmienie art. 19d. Potrzeba zmiany art. 19d ustawy o rzecznikach patentowych jest konsekwencją wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniu 19 grudnia 2012 r. wyroku w sprawie C-325/11 „Adler et Adler”.</p>

			- w odniesieniu do postępowania administracyjnego - w art. 40 § 4 i 5 k.p.a. natomiast - w postępowaniu przed sądami w art. 1135 k.p.c	
c.d.	Art. 21 ust. 1 (ustawy o rzecznikach patentowych)	<p><u>Uwagi dot art. 21 ust. 1:</u> Zwolnienie od wymogu złożenia egzaminu kwalifikacyjnego - jest nie do przyjęcia z uwagi na kompleksowy charakter zawodu rzecznika patentowego, obejmujący zgodnie z art. 8 i 10 ustawy o rzecznikach patentowych wiedzę zakresu prawa, jak i techniki. Rzecznik patentowy nawet nie ma prawa odmówić świadczenia zleconych mu usług. Zgodnie z art. 8 ust. 1 „rzecznik patentowy świadczy pomoc prawną i techniczną.” A zatem osoby, które uzyskałyby wpis na listę rzeczników patentowych, założenia nie dysponowałaby i nie mogły dysponować wiedzą niezbędną do wykonywania tych usług, przy czym podobnie z założenia byłyby uprawnione, a wręcz zobowiązane do ich wykonywania, ponieważ zgodnie z art. 10 ust. 1 ww. ustawy „rzecznik patentowy może odmówić udzielenia pomocy w sprawach własności przemysłowej lub wypowiedzieć pełnomocnictwo tylko ważnych powodów, o których informuje zainteresowanego.” Wiedza i umiejętności, którymi dysponują adwokat, radca prawny, względnie doktor nauk prawnych nie są wystarczające co najmniej do odpowiedzialnego świadczenia pomocy technicznej. Wątpliwe jest, czy brak wiedzy i umiejętności na obszarze techniki mógłby zostać uznany za „ważny powód” w rozumieniu art. 10 ust. 1 ustawy o rzecznikach patentowych, pozwalający rzecznikowi patentowemu na odmowę udzielenia pomocy. Co do zwolnienia z całości lub części od wymogu odbycia aplikacji, należy bezwzględnie wyspecyfikować przesłanki zwolnienia, dookreślić czas przez jaki realizowania przez kandydata czynności uzasadniałoby zwolnienie, uwzględniając jednak charakter zawodu rzecznika patentowego, obejmujący obszar techniki i prawa.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zrezygnowano z propozycji dopuszczenia do zawodu rzecznika patentowego osób, które nie byłyby zobowiązane do zdania egzaminu kwalifikacyjnego.</p> <p>Dodano art. 21 ust. 1a i ust. 2a, precyzujący zasady zwolnienia z odbycia aplikacji rzecznikowskiej.</p>	
c.d.	Art. 27 ust. 4	<u>Uwagi dot. art. 27 ust. 4:</u>	Proponuje się możliwość	

		(ustawy o rzecznikach patentowych)	W praktyce, projektowany zapis jest od lat realizowany. Polska Izba Rzeczników Patentowych przeprowadza nabór na aplikację rzecznikowską co trzy lata.	organizacji naboru na aplikację co roku, a nie jak to ma obecnie miejsce. Zmiana przepisu znacząco ułatwi dostęp do zawodu, który w chwili obecnej jest utrudniony z uwagi na 3-letni okres oczekiwania na kolejny nabór.
c.d.		Art. 28a ust. 3 (ustawy o rzecznikach patentowych)	<p><u>Uwagi dot. art. 28a ust. 3</u></p> <p>Po dokonanych niespełna dwa lata temu obniżeniu omawianych opłat Polska Izba Rzeczników Patentowych z trudem jest w stanie zapewnić dotychczasowy poziom kształcenia aplikantów przy zachowaniu dotychczasowego poziomu opłaty za aplikację. Opłaty z tytułu aplikacji przeznaczane są koszty na organizację praktyk wykonywanych w pod nadzorem ekspertów w poszczególnych wydziałach Urzędu Patentowego RP, koszty opłacenia sal wykładowych i materiałów pomocniczych dla aplikantów, a przede wszystkim pokrycie kosztów wykładów (w tym dojazdów) naukowców, wykładowców, którymi są wybitni specjaliści z terenu całej Polski.</p> <p>Obniżenie wysokości tych opłat musi odbić się negatywnie na poziomie szkolenia aplikantów i wątpliwe wówczas stałoby się osiągnięcie celu aplikacji rzecznikowskiej, którym zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o rzecznikach patentowych jest „przygotowanie aplikanta do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu rzecznika patentowego”.</p> <p>Alternatywnym rozwiązaniem będzie konieczność uzyskania innych źródeł dofinansowania, na przykład z środków unijnych, czy też publicznych, bez których poprawo wadzenie aplikacji na odpowiednim poziomie będzie niemożliwe.</p> <p>Bezspornym jest, że program studiów prawniczych, podobnie, jak aplikacja adwokacka i radcowska nie uwzględniają nawet podstawowych elementów wiedzy, której wymaga wykonywanie zawodu rzecznika patentowego.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja obniżenia o ok. 33% kosztów obecnej opłaty rocznej stanowi wyraz „kompromisu” pomiędzy postulatami obniżenia jej nawet o 75%. W chwili obecnej koszt odbycia aplikacji rzecznikowskiej przekracza 31 tys. zł. za trzy lata aplikacji. Nawet uwzględniając interdyscyplinarny charakter aplikacji rzecznikowskiej, która wychodzi poza zakres wykształcenia oferowanego przez poszczególne kierunki studiów i której nie można stricte porównywać z aplikacjami zawodów prawniczych polegającymi na doskonaleniu wiedzy uzyskanej w czasie studiów, obecny koszt aplikacji rzecznikowskiej może stanowić barierę w dostępie do zawodu rzecznika patentowego.

			<p>Jest to istotna okoliczność, jeśli zauważyć, że wprowadzenie w życie wszystkich propozycji projektodawców z założenia doprowadziłoby do tego, iż racjonalnym rozwiązaniem z punktu widzenia każdego prawnika byłoby wręcz unikanie aplikacji rzeczniowskiej, (jako nieco droższej od aplikacji radcowskiej lub adwokackiej). Skoro możliwe byłoby uzyskanie przez prawników uprawnień rzeczniowskich w drodze ukończenia aplikacji radcowskiej lub adwokackiej, a następnie uzyskania automatycznego wpisu na listę rzeczników patentowych - względy ekonomiczne wyłączałyby działanie poprawnie funkcjonującego obecnie mechanizmu doboru aplikantów w drodze selekcji pozytywnej i likwidowały dopływ do rynku usług z zakresu własności przemysłowej właściwie przygotowanych specjalistów. Z założenia w grupie rzeczników patentowych pojawiłoby się grono osób nie przygotowanych, ale uprawnionych do wykonywania tego zawodu (potencjalnie kilkadziesiąt razy większe od grupy rzeczników, którzy doszli do zawodu poprzez ukończenie aplikacji rzeczniowskiej).</p>	
c.d.	Art. 28b ust. 5 (ustawy o rzecznikach patentowych)	<p><u>Uwagi dot. art. 28b ust. 5:</u> Polska Izba jest obecnie zmuszona do pokrywania kosztów egzaminów ze środków własnych (składek członkowskich), które są mocno ograniczone i bez rozwiązania systemowego opisanego problemu nie pozwolą na realizację wprowadzonych i projektowanych zapisów, polegającego na niesieniu obowiązku organizowania egzaminów w częściach powtarzanych w ściśle określonych terminach, niezależnie od ilości kandydatów przystępujących do egzaminu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Propozycja ustalenia opłaty za egz. konkursowy na poziomie 0,2 przeciętnego wynagrodzenia w praktyce nic nie zmienia w porównaniu do stanu obecnego. Powyższe stanowi jedynie powtórzenie regulacji zawartej w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. Nr 195, poz. 1155) w sprawie wysokości opłaty za egzamin konkursowy, zgodnie z którą wysokość opłaty za egzamin konkursowy jest równa 0,2 przeciętnego</p>	

				wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym ogłoszonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.
	c.d.	Art. 30 ust. 2a (ustawy o rzecznikach patentowych)	<u>Uwagi dot. art. 30 po ust 2 dodaje się ust. 2a:</u> Aktualne są uwagi zgłaszane do projektowanego art. 21 ust. 1 powyżej.	Uwaga uwzględniona. Rezygnacja z propozycji zmiany art. 30 ust. 2a.
	c.d.	Art. 33 ust.4a (ustawy o rzecznikach patentowych)	<u>Uwagi dot. art. 33 ust. 4a:</u> Przepis wymaga doprecyzowania, przy czym gdyby miał znaleźć w takich przypadkach zastosowanie art. 27 § k.p.a. zwłaszcza jego § 2 w zw. art. 26 § 2 k.p.a. wówczas organem kompetentnym do rozpoznania odwołania byłby Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych, zbierający się w ramach zwyczajnych zjazdów co cztery lata. Pamiętać warto, że obowiązek wyznaczenia członków Krajowej Rady Rzeczników Patentowych do składu Komisji Egzaminacyjnej wprowadzony został przez ustawodawcę w art. 33 ust. 3 pkt. ustawy o rzecznikach patentowych. W związku z tym prognozowana sytuacja, w której Krajowa Rada nie będzie zdolna do podjęcia uchwały rozpoznającej odwołanie od rozstrzygnięcia Komisji Egzaminacyjnej jest realna. Wskazanych trudności udało się uniknąć, gdyby odwołania od rozstrzygnięć Komisji Egzaminacyjnej rozpoznawane były przez ciało inne niż Krajowa Rada, o strukturze podobnej do Komisji Egzaminacyjnej, w której zasiadają także eksperci Urzędu Patentowego i które byłoby w stanie rozpoznać nie tylko zarzuty formalne, ale także merytoryczne podnoszone w odwołaniu (wzorem rozwiązań przyjętych przez inne samorządy). Projektowany przepis nie rozstrzyga natomiast zasadniczych wątpliwości, które powstają w praktyce, co do charakteru rozstrzygnięcia Krajowej Rady podejmowanego w wyniku rozpoznania odwołania od uchwały Komisji Egzaminacyjnej, tj.	Odnosząc się do uwagi dotyczącej możliwego zastosowania art. 26 par.2 k.p.a. należy stwierdzić, że nie ma przeszkód do zwołania nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Rzeczników Patentowych, o którym mowa w art. 49 ustawy o rzecznikach patentowych. Nadzwyczajny Zjazd może być zwołany w celu skontrolowania działalności pozostałych organów izby. Istnieje możliwość wypracowania propozycji dotyczących usprawnień w pracy Komisji Egzaminacyjnej oraz Krajowej Rady, jeżeli obecne przepisy ustawy o rzecznikach patentowych w praktyce wywołują wątpliwości.

			<p>czy ma ono mieć charakter reformatoryjny, czy też kasatoryjny, oraz czy rozpoznanie odwołania powinno ograniczać się do rozpoznania podnoszonych zarzutów formalno-prawnych, czy też możliwa jest ingerencja w rozstrzygnięcie merytoryczne Komisji Egzaminacyjnej oparte o rozstrzygnięcie Zespołu Egzaminacyjnego.</p> <p>Równocześnie ustawodawca nie przewidując opłaty za wniesienie odwołania od rozstrzygnięcia Komisji Egzaminacyjnej przenosi Kost postępowania z nim związanego na samorząd. Inne rozwiązanie przewidziane zostało w przepisach dotyczących przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na europejskich rzeczników patentowych.</p>	
c.d.	Art. 33 ust. 8 (ustawy o rzecznikach patentowych)	<u>Uwagi dot. art. 33 ust. 8:</u> Propozycja wydaje się zgodna z systemowymi rozwiązaniami i spójna z treścią art. 3 z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 270 z późn. zm.).	Uwaga przyjęta.	
c.d.	Art. 34 ust. 2 (ustawy o rzecznikach patentowych)	<u>Uwagi dot art. 34 ust. 2:</u> Należy wyjaśnić, że już w tej chwili w wyniku nowelizacji ustawy o rzecznikach patentowych, która weszła w życie w dniu 26 stycznia 2011 r. a która przewiduje możliwość wielokrotnego powtarzania egzaminu kwalifikacyjnego w części niezaliczonej i to w ściśle określonych, wskazanych przez ustawodawcę w art. 32 ust. 2 ustawy o rzecznikach patentowych. Już obecnie środki uzyskane z opłat za egzamin kwalifikacyjny są niewystarczające dla pokrycia jego kosztów. Ich obniżenie nie wydaje się zasadne.	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja zmiany art. 34 ust. 2 w praktyce niczego nie zmienia, a jedynie dostosowuje przepisy do obecnego rozporządzenia PRM w sprawie opłaty za egzamin kwalifikacyjny, która wynosi 0,3 przeciętnego wynagrodzenia.	
c.d.	Art. 44 ust 2 (ustawy o rzecznikach patentowych)	<u>Uwagi dot. uchylenia się art. 44 ust. 2:</u> Proponujemy pozostawienie art. 44 ust. 2 ustawy o rzecznikach patentowych w dotychczasowym brzmieniu. Zasadą powszechną jest, że zrzeczenie wolnego zawodu ma zawsze charakter merytoryczny i terytorialny. Rzecznik prowadzący działalność poza terytorium RP nie ma wiedzy niezbędnej do pełnienia funkcji w organach samorządu. Stąd praktyka i tak wymusza wybór najbardziej doświadczonych rzeczników, będących na miejscu i	Uwaga nieuwzględniona. Jak zostało wyjaśnione w uzasadnieniu do projektu ustawy deregulacyjnej, propozycja uchylenia art. 44 ust. 2 ustawy o rzecznikach patentowych związana jest z zastrzeżeniami (m.in. Komisji Europejskiej)	

			<p>dyspozycyjnych.</p> <p>Samorząd, zgodnie ze Statutem zwraca członkom organów samorządu koszty delegacji. W przypadku rzeczników patentowych spoza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej należy liczyć się z koniecznością poniesienia wysokich kosztów ich podróży, do czego Izba nie jest ekonomicznie przygotowana.</p>	<p>dotyczącymi utrudnień w działalności rzeczników patentowych z innych państw członkowskich. Biorąc pod uwagę, że przynależność do samorządu ma charakter obligatoryjny, a jego decyzje mają wpływ na sytuacje i zasady wykonywania zawodu rzecznika patentowego, możliwość członkostwa ma znaczenie dla rzeczników patentowych. Brak jest obiektywnych przesłanek, które uzasadniałyby ustawowy zakaz kandydowania do organów samorządu tylko ze względu na brak miejsca zamieszkania w Polsce. Istniejące w chwili obecnej ograniczenie może stanowić naruszenie zakazu dyskryminacji zawartego w art. 49 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (swoboda przedsiębiorczości).</p>
.46	Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Własności Przemysłowej	ogólna	<p>Postuluje rezygnację projektowanego dopuszczenia do zawodu rzecznika patentowego osób, które nie byłyby zobowiązane do zdania egzaminu kwalifikacyjnego.</p> <p>Projekt zmian deregulacyjnych dotyczących zawodu rzecznika patentowego nie realizuje celów deregulacji. Przeciwnie, wprowadzenie projektowanych zmian przyniesie efekt odwrotny od zamierzonego, z jednej strony pogarszając sytuację osób obecnie wykonujących zawód rzecznika patentowego, z drugiej zaś zniechęcając młodych ludzi do podjęcia trudu odbycia</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Rezygnuje się z propozycji dopuszczenia do zawodu rzecznika patentowego osób, które nie byłyby zobowiązane do zdania egzaminu kwalifikacyjnego. Dodano art. 21 ust. 1a i ust. 2a, precyzujący zasady zwolnienia z odbycia aplikacji</p>

		<p>aplikacji rzeczniowskiej. Nie należy zapominać o tym, że aplikacja przygotowująca do zdobycia zawodu rzecznika patentowego jest aplikacją trudną zarówno dla prawników, jak i inżynierów oraz osób z innym niż prawnicze i techniczne wykształceniem. Od kandydatów przystępujących do egzaminu konkursowego wymaga się nie tylko wiedzy prawniczej i technicznej ale również znajomości języka obcego, którego to wymogu nie przewiduje ani aplikacja radcowska ani adwokacka.</p> <p>Ważnym aspektem, w ocenie Stowarzyszenia, jest również koszt aplikacji. Dysproporcja kosztów (pomiędzy aplikacją rzecznikowską a radcowską i adwokacką) oraz fakt, że odbycie aplikacji rzeczniowskiej wymaga poniesienia dodatkowych wydatków (na dojazdy i noclegi) oraz jest uciążliwa organizacyjnie z uwagi na odbywanie aplikacji wyłącznie w Warszawie, może zniechęcić prawników, którzy będą woleli odbyć aplikację radcowską lub adwokacką a następnie wpisać się na listę rzeczników patentowych.</p> <p>Możliwość uzyskania wpisu na listę rzeczników patentowych bez odbycia aplikacji oraz dopuszczenie radców prawnych i adwokatów do postępowania zgłoszeniowego w charakterze pełnomocników w sprawach znaków towarowych może uczynić zawód rzecznika patentowego mniej atrakcyjnym również dla osób o wykształceniu technicznym. Osoby te porównując koszty aplikacji oraz oczekiwany udział w rynku usług rzecznika patentowego (w konfrontacji z radcami prawnymi i adwokatami), mogą dojść do wniosku, że zarobki, których mogą się spodziewać nie zrekompensują im poniesionych nakładów.</p> <p>W ocenie Stowarzyszenia proponowane zmiany w żaden sposób nie ułatwią młodym ludziom dostępu do zawodu rzecznika patentowego, faworyzują natomiast środowiska adwokatów oraz radców prawnych, a także poprzez uchylenie art. 236 ust. 3 zagranicznych przedsiębiorców. Projektodawcy proponowanych</p>	<p>rzecznikowskiej.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona. Kwestia ta została pozostawiona bez uznania ustawodawcy. Z tego powodu w projekcie ustawy deregulacyjnej zaproponowano dopuszczenie do zastępstwa procesowego w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony znaków towarowych, obok rzeczników patentowych, także adwokatów i radców prawnych.</p>
--	--	---	--

			<p>regulacji nie wzięli pod uwagę tego, że wprowadzenie wskazanych wyżej regulacji dotknie negatywnie i w istotny sposób, niewielki liczebnie zawód rzecznika patentowego przyznając przywileje licznemu środowisku adwokatów i radców prawnych.</p> <p>Reasumując. Proponowane zmiany w zakresie art. 236 prawa własności przemysłowej oraz art. 21 ust. 1 ustawy o rzecznikach patentowych nie realizuje celów deregulacji rozumianych jako ułatwienie dostępu do zawodu rzecznika patentowego, dla osób nie posiadających żadnych uprawnień zawodowych. Wprowadzenie postulowanych zapisów realizuje natomiast interes radców prawnych i adwokatów, nie uwzględniając przy tym wpływu planowanej regulacji na zawód rzecznika patentowego oraz przedsiębiorców.</p>	
47	Stowarzyszenie Ochrony Własności Przemysłowej	ogólna	<p>Stowarzyszenie negatywnie ocenia zawartą w projekcie propozycję umożliwiającą uzyskanie wpisu na listę rzeczników patentowych osób zwolnionych z konieczności uprzedniego zdania egzaminu kwalifikacyjnego. W ocenie Stowarzyszenia, w wyniku takiej zmiany przepisów, prawo wykonywania zawodu będą mogły uzyskać osoby nieposiadające odpowiedniego przygotowania, co bezpośrednio przełoży się na poziom świadczonych usług, a w konsekwencji uniemożliwi osiągnięcie celu w postaci wzrostu innowacyjności polskich przedsiębiorstw.</p> <p>W przypadku propozycji zwolnienia z obowiązku odbycia aplikacji rzecznikowskiej w całości lub w części, koniecznym jest w przekonaniu Stowarzyszenia, by wzorem analogicznych zapisów zawartych w regulacjach odnoszących się do zasad zwolnień z odbycia aplikacji adwokackiej i radcowskiej, precyzyjnie określić warunki jakie spełniać winna osoba ubiegająca się o uzyskanie takiego zwolnienia (np. ukończenie aplikacji adwokackiej lub radcowskiej mogłoby dawać prawo do zwolnienia z obowiązku odbywania w toku aplikacji rzecznikowskiej zajęć z części prawnej; uzyskanie uprawnień europejskiego rzecznika patentowego mogłoby dawać prawo do</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Rezygnuje się z propozycji dopuszczenia do zawodu rzecznika patentowego osób, które nie byłyby zobowiązane do zdania egzaminu kwalifikacyjnego.</p> <p>Uwaga uwzględniona. Dodano art. 21 ust. 1a i ust. 2a, precyzujący zasady zwolnienia z odbycia aplikacji rzecznikowskiej.</p>

			<p>zwolnienia z obowiązku odbywania w toku aplikacji rzecznikowskiej zajęć z części technicznej; odpowiedni okres wykonywania czynności w kancelarii prawnej/patentowej wymagającej wiedzy związanej bezpośrednio z świadczeniem pomocy w sprawach związanych z ochroną własności przemysłowej mógłby dawać prawo zwolnienia z obowiązku odbywania w toku aplikacji zajęć praktycznych lub zajęć z odpowiednich zagadnień prawnych bądź technicznych - zależnie od zakresu wykonywanych czynności).</p> <p>W każdym jednak przypadku zwolnienie z odbycia aplikacji nie powinno dawać automatycznego prawa do wpisu na listę rzeczników. Uzyskanie wpisu na listę rzeczników patentowych winno być zawsze obwarowane koniecznością pozytywnego złożenia egzaminu kwalifikacyjnego, gdyż tylko w ten sposób możliwym będzie zapewnienie sytuacji, w której zawód rzecznika patentowego wykonywać będą osoby legitymujące się odpowiednim poziomem wiedzy i umiejętności o charakterze interdyscyplinarnym (tj. prawnym i technicznym).</p>	
48	Stowarzyszenie Rzeczników Patentowych		<p>Należałoby pozostawić w ustawie o rzecznikach patentowych art. 19d w brzmieniu dostosowanym do wprowadzanego obecnie brzmienia art. 1135⁵ k.p.c, z jednoczesną odpowiednią nowelizacją art. 39 ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Całkowite uchylenie art. 19d ustawy o rzecznikach patentowych stanowiłoby przejaw regulacji w wąskim zakresie, dotyczącym de facto tylko postępowania sądowego, niespójnym z przepisem art. 40 Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 267) dotyczącego doręczeń.</p>	Uwaga nieaktualna. Projekt przewiduje zmianę art. 19d, a nie jego uchylenie.
	c.d.		<p>Proponuje się następujące brzmienie nowelizowanego art. 21 ustawy (pozostawienie obecnego ustępu 1 i dodanie nowego ustępu 1a:</p> <p>Art. 21.1. Od wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej można zwolnić, w całości lub odpowiedniej części, osobę, która wykaże,</p>	Uwaga uwzględniona. Dodano art. 21 ust. 1a i ust. 2a, precyzujący zasady zwolnienia z odbycia aplikacji rzecznikowskiej.

		<p>że posiada określoną wiedzę lub praktykę w sprawach własności przemysłowej, przydatną dla wykonywania zawodu rzecznika patentowego.</p> <p>la. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 w szczególności może dotyczyć:</p> <p>1) w części dotyczącej problematyki wynalazków - osoby, która zdała europejski egzamin kwalifikacyjny i jest wpisana jako europejski rzecznik patentowy na listę zawodowych pełnomocników prowadzoną przez Europejski Urząd Patentowy, zgodnie z art. 134 (1) - (5) Konwencji o udzielaniu patentów europejskich,</p> <p>2) w części dotyczącej problematyki prawnej w zakresie prawa cywilnego, gospodarczego i administracyjnego - materialnego i procesowego - osoby, która uzyskała uprawnienia adwokata lub radcy prawnego,</p> <p>3) w części dotyczącej problematyki prawnej - osoby, która uzyskała stopień doktora nauk prawnych w dziedzinie dotyczącej własności przemysłowej,</p> <p>4) w części dotyczącej problematyki prawnej lub technicznej - osoby, która spełniając warunki określone w art. 19 ust. 1 pkt. 1-4 przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywała na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, pod kierunkiem rzecznika patentowego, wymagające wiedzy i praktyki rzecznikowskiej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy w sprawach własności przemysłowej, w kancelarii patentowej, o której mowa w art. 5, kancelarii patentowej na terytorium państwa członkowskiego¹ lub w dziale ochrony własności przemysłowej przedsiębiorstwa, szkoły wyższej lub podmiotu prowadzącego prace naukowe lub badawczo-rozwojowe; zwolnienie może dotyczyć tylko zakresu, który odpowiada praktyce nabytej przez</p>	
--	--	--	--

			kandydata.	
	c.d.		<p>Postuluje się całkowitą rezygnację z projektowanego dopuszczania do zawodu rzecznika patentowego osób, które nie byłyby zobowiązane do zdania egzaminu kwalifikacyjnego.</p> <p>Proponuje się wprowadzenie następujących zmian zmierzających do ułatwienia dostępu do zawodu rzecznika patentowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprecyzowanie wymagań wiedzy stawianych kandydatom podczas egzaminu konkursowego (wstępnego) na aplikację, - zwiększenie przejrzystości przeprowadzania egzaminu konkursowego (wstępnego) na aplikację i egzaminu kwalifikacyjnego (końcowego), - wprowadzenie gwarancji procesowych dla aplikantów i osób zdających egzaminy, - usunięcie zbędnych barier dla osób, które nabyły uprawnienia zawodowe ale nie mogą z nich czasowo korzystać. 	Uwaga częściowo uwzględniona. Rezygnuje się z propozycji dopuszczenia do zawodu rzecznika patentowego osób, które nie byłyby zobowiązane do zdania egzaminu kwalifikacyjnego.
	c.d.		<p>W zakresie zwiększenia dostępności informacji o organizowanych egzaminach konkursowych (egzaminach wstępnych na aplikację) proponuje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ułatwienie dostępu do ogłoszenia o egzaminie konkursowym poprzez wprowadzenie obowiązku zamieszczania go w Biuletynie Informacji Publicznej, zarówno przez Urząd Patentowy RP jak i samorząd rzeczników patentowych (art. 29 ust. 3), 2) ograniczenie zakresu egzaminu konkursowego poprzez rezygnację z wymogu wykazania się wiedzą dotyczącą zasad wykonywania zawodu; wiedzę taką kandydat ma uzyskać dopiero podczas aplikacji, zatem wystarczającym kryterium egzaminacyjnym jest wiedza dotycząca zadań rzecznika patentowego (art. 28b ust. 2 pkt. 1 ustawy), 3) jednoznaczne określenie zakresu tematycznego egzaminu konkursowego poprzez wprowadzenie obowiązku zamieszczania w ogłoszeniu w wymienionych wyżej Biuletynach Informacji Publicznej wykazu aktów prawnych, które stanowią podstawą opracowania pytań egzaminacyjnych z zakresu prawa a także wykazu literatury, która 	<p>Uwagi uwzględnione.</p> <p>Zmiana art. 28 ust. 2 pkt 1 ustawy o rzecznikach patentowych wprowadza ograniczenie zakresu egzaminu konkursowego poprzez rezygnację z wymogu wykazania się wiedzą dotyczącą zasad wykonywania zawodu. Wystarczającym kryterium egzaminacyjnym jest wiedza dotycząca zadań rzecznika</p>

			stanowi podstawą opracowania pytań egzaminacyjnych z zakresu elementów wiedzy technicznej (art. 29 ust. 2 i 3 ustawy).	patentowego.
	c.d.		<p>W zakresie zwiększenia przejrzystości przeprowadzania egzaminu konkursowego dla kandydatów na aplikację proponuje się przeniesienie z rozporządzenia wykonawczego do ustawy przepisów dotyczących:</p> <p>1) rodzaju i zawartości testu (części pisemnej) - liczby pytań i ich tematyki (art. 28b ust. 3, § 6 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego),</p> <p>2) minimalnej oceny z testu jako warunku dopuszczenia do części ustnej egzaminu oraz warunku zdania egzaminu (brak odpowiedniego zapisu w ustawie, § 6 ust. 3 i 4 rozporządzenia wykonawczego),</p> <p>3) zakazu korzystania z tekstów aktów prawnych, komentarzy i orzecznictwa oraz urzędzeń służących do przekazu lub odbioru informacji (brak odpowiedniego zapisu w ustawie, § 9 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego),</p> <p>4) zasad porządkowych dotyczących wykluczania z udziału w egzaminie (brak odpowiedniego zapisu w ustawie, § 12 rozporządzenia wykonawczego).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Z punktu widzenia zasad legislacji obecne rozwiązania wydają się być poprawne.</p> <p>Przepisy ustawy redaguje się zwięźle i syntetycznie unikając nadmiernej obszerności aktu.</p> <p>Rozporządzenie doprecyzowuje ustawę i zmierza do jej wykonania.</p>
	c.d.		<p>W zakresie zwiększenia przejrzystości przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego (końcowego) proponuje się:</p> <p>1) usunięcie mylącego określenia „dwóch części pisemnych egzaminu” poprzez jednoznaczne stwierdzenie, że składa się on z trzech części pisemnych (a ponadto części ustnej), w których zdający egzamin opracowuje trzy tematy sporządzając - i) dokumentację zgłoszenia wynalazku do ochrony, ii) pismo procesowe w postępowaniu administracyjnym, sądownoadministracyjnym lub cywilnym, iii) opinię na podstawie przedstawionego stanu faktycznego lub rozstrzygnięcie problemu prawnego na podstawie opisanego przypadku (kazusu) - (art. 31 ust. 2 i 3),</p> <p>2) dostosowanie zakresu egzaminu do aktualnego stanu prawnego - wobec zniesienia odrębnego postępowania w sprawach</p>	<p>Uwag uwzględniona.</p> <p>Ponadto proponuje się rezygnację z części ustnej egzaminu.</p> <p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Nowa regulacja w art. 31 ust. 1</p>

		<p>gospodarczych (art. 31 ust. 1 pkt. 4),</p> <p>3) przeniesienie z rozporządzenia wykonawczego do ustawy przepisów dotyczących prawa korzystania z tekstów aktów prawnych, komentarzy i orzecznictwa (brak odpowiedniego przepisu w ustawie, § 15 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego),</p> <p>4) przeniesienie z rozporządzenia wykonawczego do ustawy reguły sprawdzania prac egzaminacyjnych przez dwie osoby (brak odpowiedniego przepisu w ustawie, § 16 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego),</p> <p>5) przeniesienie z rozporządzenia wykonawczego do ustawy warunku zdania egzaminu po uzyskaniu oceny pozytywnej z każdej jego części (brak odpowiedniego zapisu w ustawie, § 19 rozporządzenia wykonawczego),</p> <p>6) przeniesienie z rozporządzenia wykonawczego do ustawy zakazu korzystania z urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji (brak odpowiedniego zapisu w ustawie, § 15 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia wykonawczego).</p>	<p>pkt. 4 ustawy o rzecznikach patentowych wynika z wykreślenia odwołania do postępowania w sprawach gospodarczych.</p>
	c.d.	<p>W zakresie zwiększenia gwarancji praw aplikantów i osób zdających egzamin konkursowy i egzamin kwalifikacyjny proponuje się:</p> <p>1) wprowadzenie terminu obligującego organ przeprowadzający egzamin do ogłoszenia jego wyniku w Biuletynie Informacji Publicznej lub w innej określonej przepisami ustawy formie (brak odpowiedniego przepisu w ustawie i w rozporządzeniu wykonawczym),</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>W art. 33 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:</p> <p>„5a. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, na podstawie uchwał Komisji Egzaminacyjnej stwierdzających wyniki egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego, ogłasza niezwłocznie te wyniki w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.”</p>
	c.d.	<p>2) wprowadzenie regulacji dotyczącej zaliczania prac kontrolnych z poszczególnych przedmiotów aplikacji, z wyeliminowaniem kolokwium rocznego i kolokwium zaliczeniowego (traktowanego</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p>

			jako końcowy egzamin wewnętrzny) jako warunku dopuszczenia do egzaminu kwalifikacyjnego (brak odpowiednich przepisów w ustawie, § 3 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego); jednocześnie konieczna byłaby zmiana delegacji ustawowej dla Krajowej Rady (art. 36) i objęcie nią upoważnienia Krajowej Rady do określenia przedmiotów aplikacji, z których częściowe i rozłożone w czasie prace kontrolne podlegają zaliczeniu przed ukończeniem aplikacji, przy czym należałoby określić w ustawie pojęcie „ukończenia” aplikacji (art. 37 pkt. 1),	
	c.d.		3) wprowadzenie zasady rozstrzygania co do istoty (zasady reformatorycznej) uchwałą Krajowej Rady odwołania od uchwały Komisji Egzaminacyjnej, analogicznie jak w art. 138 § 1 k.p.a.,	Uwaga nieuwzględniona
	c.d.		W zakresie usunięcia zbędnych barier dla osób, które nabyły uprawnienia zawodowe ale nie mogą czasowo z nich korzystać w związku z brakiem wpisu na listę, proponuje się: 1) przedłużenie do jednego roku od dnia złożenia egzaminu kwalifikacyjnego terminu złożenia wniosku o wpis na listę rzeczników patentowych (art. 20), 2) dostosowanie przepisu dotyczącego zawieszania prawa wykonywania zawodu do znowelizowanej ustawy o notariacie (art. 23a), 3) przy ponownym wpisie na listę wyeliminowanie nieostrego terminu „znaczej przerwy” poprzez sprecyzowanie go jako „pięcioletniej przerwy” (w art. 24 ust. 5), należałoby także odstąpić od ewidencjonowania przez Urząd Patentowy RP przerw w wykonywaniu zawodu (art. 26), pozostawiając te kwestie samorządowi, 4) wyeliminowanie przesłanki „odbycia uzupełniającej aplikacji rzecznikowskiej” przy ponownym wpisie na listę (art. 24 ust. 5 i 6 oraz odpowiednio art. 25 ust. 1), 5) uregulowanie statusu aplikanta skreślonego z listy aplikantów po zakończeniu aplikacji lub po zdaniu egzaminu kwalifikacyjnego a przed wpisem na listę, analogicznie jak w przypadku aplikantów adwokackich i radcowskich, z	Uwaga uwzględniona. Nowy art. 36 ust. 3 ma na celu usunięcie zbędnych barier dla osób, które nabyły uprawnienia zawodowe, ale nie mogą z nich czasowo korzystać w związku z brakiem wpisu na listę rzeczników patentowych. Proponuje się aby możliwość zastępowania rzecznika patentowego przed sądami i organami państwowymi, przysługiwała nie tylko aplikantowi rzecznikowskiemu po upływie 18 miesięcy od rozpoczęcia aplikacji, ale także na podstawie zaświadczenia o odbyciu aplikacji, osobom, które w okresie 6 miesięcy od złożenia egzaminu kwalifikacyjnego, nie zostały jeszcze wpisane na listę rzeczników patentowych.

			zachowaniem w okresie 6 miesięcy po skreśleniu z listy możliwości zastępowania rzecznika patentowego (art. 36).	
49	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	<p>Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych „zawód rzecznika patentowego polega na świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej”. Osoby uprawnione do jego wykonywania obowiązkowo przynależą do samorządu zawodowego: Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.</p> <p>Zawód rzecznika patentowego jest zawodem zamkniętym. Wyznacznikami zamknięcia tego zawodu są: niewielka liczba osób przystępujących do egzaminu na aplikację, którą można rozpocząć raz na kilka lat, niewielka i wyjątkowo stabilna liczba osób uprawnionych do wykonywania zawodu oraz przepisy prawne, które pozwalają rzecznikom patentowym na nieporównywalny do innych zawodów regulowanych poziom kontroli nad skalą dopływu potencjalnej konkurencji.</p> <p>Tymczasem w interesie społecznym jest zwiększenie liczby osób wykonujących zawód rzecznika patentowego oraz zwiększenie świadomości co do istnienia takiego zawodu. Sprzyjałoby to większej dostępności rzeczników patentowych oraz obniżeniu kosztów pomocy w sprawach własności przemysłowej ponoszonych przez osoby fizyczne, przedsiębiorców oraz jednostki naukowe, a tym samym zwiększeniu liczby zgłoszeń patentowych i uzyskiwanych patentów. Wpłynęłoby pozytywnie na możliwości rozwoju zawodowego absolwentów uczelni, zwłaszcza studiów z zakresu nauk technicznych, a także nauk prawnych. Sprzyjałoby też zwiększeniu świadomości społecznej odnośnie do prawa własności intelektualnej, a także korzyści, jakie niesie ochrona własności przemysłowej. Wzrost liczby zgłoszeń patentowych będzie się przyczyniał także do podnoszenia innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki oraz atrakcyjności Polski jako miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>W zdecydowanej większości zawodów regulowanych, niezależnie</p>	

		<p>od skali barier w dostępie do zawodu, liczba osób uprawnionych do wykonywania zawodu rośnie. Dotyczy to m.in. zawodów prawniczych: adwokatów, radców prawnych, notariuszy i komorników. Rzecznik patentowy jest w tym kontekście zawodem wyjątkowym. W 2005 r. liczba osób uprawnionych do wykonywania zawodu wynosiła 1000 osób, natomiast w 2012 r. 989.</p> <p>Na bardzo zamknięty charakter zawodu wskazuje także niewielka liczba osób przystępujących do aplikacji. Dodatkowo niepokojąco zmniejszył się odsetek osób, które zakończyły egzamin wstępny na aplikację (tzw. egzamin konkursowy) z wynikiem pozytywnym. Wniosek o przystąpienie do egzaminu konkursowego w 2008 r. złożyło 178 osób, do egzaminu przystąpiło 167 osób, z czego wynik pozytywny uzyskało 146 osób. Tymczasem w 2012 r. złożono 200 wniosków, do egzaminu podeszły 184 osoby, a wynik pozytywny uzyskało ostatecznie jedynie 100 osób. Tyle też osób przystąpiło do aplikacji w 2012 r.</p> <p>Bariery w dostępie do zawodu związane są przede wszystkim z koniecznością odbycia długiej trzyletniej aplikacji, jej trybem i kosztami, trybem i sposobem prowadzenia egzaminów, oraz przerażająco dużą swobodą samorządu zawodowego w zakresie kluczowych decyzji mających przełożenie na dopływ do zawodu nowych osób, potęgowaną przez nieprecyzyjne przepisy.</p> <p>Częstotliwość naboru na aplikację rzecznikowską</p> <p>Oczywistą barierą w dostępie do zawodu, niespotykaną w żadnym innym zawodzie, jest fakt rozpoczynania aplikacji raz na kilka lat. Aktualnie prowadzona aplikacja rozpoczęła się w 2012 r., a więc cztery lata po rozpoczęciu poprzedniej aplikacji (2008-2011). Co więcej, przepisy nie precyzują z jaką częstotliwością powinien się odbywać nabór na aplikację, a decyzję w tym zakresie pozostawiają Krajowej Radzie Rzeczników Patentowych, co generuje poczucie niepewności u potencjalnych kandydatów. W</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Proponuje się zmianę art. 27 ust. 4 i organizację naboru na aplikację raz w roku.</p>
--	--	--	--

		<p>obecnym stanie prawnym rzecznicy mogliby nawet, pozostając w zgodzie z prawem, nie organizować naboru na aplikację w ogóle.</p> <p>Co prawda ustawa likwiduje zupełną swobodę korporacji w zakresie otwierania kolejnych naborów, jednakże stwierdzenie, iż „nabór na aplikację rzecznikowską odbywa się nie rzadziej niż raz na 3 lata” jest dalece niewystarczające. Przykładowo, zgodnie z proponowanymi przepisami absolwent uczelni, który ukończył studia drugiego stopnia lub jednolite magisterskie w roku akademickim 2012/2013, będzie mógł rozpocząć aplikację w 2015 r., a ukończyć aplikację trzy lata później, co wciąż oznacza okres 11 lat od rozpoczęcia studiów do uzyskania uprawnień (!).</p> <p>Jednym z podstawowych warunków faktycznego otwarcia zawodu rzecznika patentowego jest umożliwienie rozpoczynania aplikacji rzecznikowskiej raz w roku.</p>	
c.d.		<p>Koszty aplikacji</p> <p>Ogromną barierą w dostępie do zawodu rzecznika patentowego są koszty uzyskania uprawnień, które nawet w porównaniu do innych zawodów prawniczych są horrendalnie wysokie. Wysokość opłaty za każdy rok aplikacji jest równa trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (aktualnie 10 565 złotych, kwota ta jednak każdego roku wzrasta), a więc maksymalnej kwocie, jaką dopuszcza ustawa. Koszty aplikacji znacznie przekraczające 30 000 złotych, co bez wątpienia stanowi dla młodych ludzi zainteresowanych zdobyciem uprawnień ceną zaporową.</p> <p>Zaproponowane w projekcie ustawy deregulacyjnej obniżenie opłaty o jedną trzecią jest krokiem w słusznym kierunku, jednakże dalece niewystarczającym. Dwukrotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2012 r. to 7 043 złotych. Oznacza to więc wciąż horrendalnie wysoką opłatę, nieporównywalną do aplikacji przy innych zawodach</p>	<p>Uwagi w części zasadne. Niemniej, należy mieć na uwadze, że propozycja obniżenia o ok. 33% wysokości obecnej opłaty rocznej stanowi wyraz „kompromisu” pomiędzy środowiskiem rzeczników patentowych, w tym Krajowej Rady odpowiedzialnej ustawowo za organizację aplikacji, a koniecznością zniesienia obecnej bariery kosztowej, przy jednoczesnym zachowaniu obecnego wysokiego poziomu kształcenia.</p>

			<p>prawniczych, zakładających nabycie wiedzy i umiejętności ze znacznie szerszego zakresu zagadnień (w 2013 r. opłaty te wynosiły 4480 PLN za aplikację adwokacką, 4 960 PLN za aplikację radcowską, 4 800 PLN za aplikację notarialną). Słusznie w swojej interpelacji poseł Krzysztof Brejza zauważył, że co prawda aplikacja rzecznikowska przewiduje inną liczbę godzin zajęć niż inne aplikacje do zawodów prawniczych, „należy jednak zwrócić uwagę, że znaczna część tych zajęć odbywa się w formie praktyk, czyli de facto nieodpłatnej pracy świadczonej przez aplikantów na rzecz różnych instytucji. Zorganizowanie takich praktyk nie wymaga finansowania, ale wręcz przeciwnie - stanowi korzyść dla instytucji, w których są one odbywane” . Opłata w wysokości 7 043 złotych to dla wielu absolwentów wciąż bariera nie do pokonania, należy więc dążyć do jak największego zminimalizowania opłaty. Satysfakcjonującym poziomem określonym ustawowo byłoby 75% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (aktualnie byłoby to 2 641 PLN) lub inna kwota o porównywalnej wysokości odniesiona do wysokości płacy minimalnej.</p>	
	c.d.		<p>Długość trwania aplikacji</p> <p>Barierą w dostępie do zawodu i czynnikiem generującym koszty jest też długość trwania aplikacji. Charakter aplikacji polegający m.in. na wykładach i ćwiczeniach oraz wykonywaniu prac i zadań praktycznych oraz praktyce w Urzędzie Patentowym pozwala na skrócenie okresu jego trwania, przy jednoczesnym zwiększeniu intensywności zajęć. W związku z powyższym wskazane byłoby ograniczenie długości trwania aplikacji przynajmniej do dwóch lat.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Program aplikacji nie pozwala na skrócenie jej czasu trwania.</p>
	c.d.		<p>Tryb i sposób przeprowadzania egzaminu konkursowego</p> <p>Niepokój budzi odsetek osób, które uzyskały wynik negatywny z egzaminu konkursowego w 2012 r., zdecydowanie przekraczający ten z 2008 r. Ten fakt związany może być ze znacznie bardziej</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Proponuje się rezygnację z części ustnej egzaminu konkursowego.</p>

		<p>skomplikowaną, niż w 2008 r., procedurą egzaminacyjną, która wciąż pozwala na dużą uznaniowość w ocenie kandydata. Zgodnie z art. 28b ust. 3 ustawy o rzecznikach patentowych „egzamin konkursowy składa się z części pisemnej i ustnej”. Przeprowadzenie części ustnej jest nieuzasadnione z dwóch podstawowych powodów:</p> <p>i) jest to sytuacja odmienna od zasad egzaminów wstępnych na aplikacje w pozostałych zawodach prawniczych, które gwarantują obiektywną ocenę wiedzy kandydatów. Nie uwzględniają one części ustnej mimo tego, że odnoszą się m.in. do zawodu adwokata, przy którym umiejętności w zakresie formułowania wypowiedzi ustnych jest zdecydowanie bardziej istotna niż w przypadku rzecznika patentowego .</p> <p>ii) elementy aktualnie prowadzonego egzaminu ustnego z powodzeniem mogłyby być realizowane w części pisemnej. Co więcej, realizowane w formie pisemnej zapewniłyby możliwość obiektywnej oceny. Zgodnie z § 6 ust. 5 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 września 2011 r. w sprawie przedmiotu szkolenia aplikantów rzecznikowskich, szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego „część ustna egzaminu konkursowego składa się z:</p> <p>a) odpowiedzi na trzy pytania zamieszczone w wylosowanym przez kandydata zestawie pytań</p> <p>b) tłumaczeniu tekstu z zakresu terminologii prawnej lub technicznej, według wyboru kandydata, z języka angielskiego, francuskiego lub niemieckiego na język polski, przygotowanego przez Komisję Egzaminacyjną.”(w tym przypadku wątpliwości budzi także fakt oceny kompetencji językowych przez osoby, które mogą nie mieć kompetencji w tym zakresie).</p>	
	c.d.	Tryb i sposób przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego	Uwaga uwzględniona. Proponuje się rezygnację z

		<p>Analogiczna sytuacja dotyczy egzaminu kwalifikacyjnego. Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy o rzecznikach patentowych „egzamin kwalifikacyjny składa się z dwóch części pisemnych i jednej części ustnej”. Wątpliwości budzi przeprowadzanie części ustnej egzaminu. W świetle zakresu części ustnej, który z powodzeniem mógłby być uwzględniony w części pisemnej (zgodnie z art. 31 ust. 4 „część ustna egzaminu polega na odpowiedzi na pytania zamieszczone w wylosowanym zestawie pytań. Każdy z zestawów składa się z dziesięciu pytań”) oraz charakteru egzaminów zawodowych w przypadku innych zawodów prawniczych (egzaminy adwokacki, radcowski i notarialny nie przewidują części ustnej), przeprowadzanie części ustnej jest nieuzasadnione.</p>	<p>części ustnej egzaminu kwalifikacyjnego.</p>
c.d.		<p>Wątpliwości budzą także przepisy dotyczące egzaminów poprawkowych. Przepis odnoszący się do egzaminu poprawkowego organizowanego najwcześniej po sześciu miesiącach od daty pierwszego egzaminu jest oczywistym utrudnieniem dla kandydatów. Termin ten powinien ulec skróceniu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Na gruncie obowiązujących przepisów nie ma przeszkód do szybkiej organizacji terminu egz. poprawkowego (art. 32 ust. 2 na wniosek osoby przystępującej do egz. poprawkowego termin 6 miesięcy może być skrócony).</p>
c.d.		<p>Skład Komisji Egzaminacyjnej</p> <p>W przeciwieństwie do pozostałych zawodów prawniczych, w przypadku rzeczników patentowych przedstawiciele samorządu zawodowego stanowią większość składu Komisji Egzaminacyjnej. Co więcej, Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, wskazuje przewodniczącego Komisji. Jest to sytuacja niekorzystna ze społecznego punktu widzenia, ponieważ pozwala rzecznikom patentowym na pełną kontrolę nad oceną swoich przyszłych konkurentów, w dodatku w formie, która pozwala na uznaniowy charakter oceny (część ustna). W związku z tym, wskazane jest by przewodniczącego Komisji powoływał Prezes Urzędu Patentowego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z ustawą o rzecznikach patentowych to Krajowa Rada Rzeczników Patentowych organizuje i prowadzi aplikację (art. 27 ust. 3), dlatego też to ona wskazuje przewodniczącego Komisji.</p>

c.d.		<p>Koszt egzaminu konkursowego i kwalifikacyjnego</p> <p>Utrudnieniem w dostępie do zawodu jest także wysokość opłat za egzamin konkursowy i kwalifikacyjny, która określona jest w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów (odpowiednio 0,2 przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej czyli 704,34 zł, oraz 0,3 przeciętnego wynagrodzenia, czyli aktualnie 1056,50). Jednakże w obliczu skali pozostałych barier, ich wpływ na odpływ kandydatów jest zapewne znikoma. Projekt ustawy zakłada jedynie powtórzenie regulacji zawartych w rozporządzeniach Prezesa Rady Ministrów (aktualnie ustawa dopuszcza wyższe stawki), przez co nowy przepis nie ma w praktyce wpływu na otwarcie dostępu do zawodu.</p>	Uwaga zgodna z kierunkiem deregulacji.
c.d.		<p>Wysztalcenie a konieczność odbycia aplikacji rzecznikowskiej.</p> <p>Aktualne przepisy dotyczące zwolnienia w całości lub odpowiedniej części osoby, która wykaże, że posiada określoną wiedzę lub praktykę w sprawach własności przemysłowej, przydatną dla wykonywania zawodu rzecznika patentowego są dalece nieprecyzyjne i w kontekście pełnej uznaniowości ze strony samorządu zawodowego mogą prowadzić do fikcji. Projektodawca doprecyzowuje profil osób, które mogą być zwolnione z aplikacji oraz słusznie rozszerza zakres zwolnienia o możliwość zaliczenia egzaminu. Jednakże wciąż pozostawia konstrukcję, która potencjalnie może prowadzić do fikcyjności tego przepisu.</p> <p>Ponadto, zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt. 4 jednym z warunków wpisu na listę rzeczników patentowych jest „ukończenie magisterskich studiów wyższych o kierunku przydatnym do wykonywania zawodu rzecznika patentowego, w szczególności techniczne lub prawnicze. Jest to sformułowanie mogące prowadzić do poważnych wątpliwości interpretacyjnych co do oceny, czy dany kierunek jest „przydatny do wykonywania zawodu rzecznika patentowego”, czy nie.</p>	Uwaga nieuwzględniona.

			<p>Zasadniczą wątpliwością jest jednak sama konieczność odbywania aplikacji niezależnie od zakresu ukończonych studiów. Jest to tym bardziej nieuzasadnione w kontekście wprowadzonej w 2011 r. autonomii programowej uczelni, która umożliwia otwieranie kierunków studiów umożliwiających nabycie umiejętności i wiedzy dotyczących ochrony własności przemysłowej.</p> <p>Wskazane byłoby jednoznaczne umożliwienie zwolnienia z kosztownej aplikacji zarówno absolwentów studiów z zakresu prawa, nauk technicznych jak i studiów z innego zakresu na kierunku umożliwiającym zdobycie umiejętności i wiedzy dotyczących ochrony własności przemysłowej. Zakończona egzaminem aplikacja powinna być dla takich osób jedynie opcją, natomiast dla absolwentów innych kierunków powinna pozostać wymogiem.</p>	
	c.d.		<p><u>W związku z powyższym, proponuję następujące zmiany w projekcie ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów w zakresie ustawy o rzecznikach patentowych (art. 13 ustawy):</u></p> <p>-1) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie: Na listę rzeczników patentowych może być wpisana osoba, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada obywatelstwo państwa członkowskiego; 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych; 3) jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu rzecznika patentowego; 4) ukończyła: <ol style="list-style-type: none"> a) studia drugiego stopnia lub studia jednolite magisterskie na kierunku w obszarze nauk technicznych lub w zakresie prawa lub innym kierunku umożliwiającym nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu ochrony własności przemysłowej, lub b) studia wyższe, a następnie odbyła aplikację rzecznikowską na warunkach określonych w ustawie oraz złożyła z wynikiem 	Propozycja nieuwzględniona.

		<p>pozytywnym egzamin kwalifikacyjny, o którym mowa w art. 31.</p> <p>1a) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie „1. Wniosek o wpis na listę rzeczników patentowych, o którym mowa w art. 18 ust. składa się w terminie roku od dnia ukończenia studiów, o których mowa w art. 19 ust. 4 lit. a, lub dnia złożenia egzaminu kwalifikacyjnego.”</p> <p>1b) w art. 20 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Od wymogu zachowania terminu, o którym mowa w ust. 1 zwolniona jest osoba posiadająca uprawnienia adwokata, radcy prawnego lub tytuł naukowy doktora nauk prawnych lub technicznych.”</p>	
	c.d.	<p>2) art. 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie: Od wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej lub odbycia aplikacji rzecznikowskiej oraz złożenia egzaminu kwalifikacyjnego można zwolnić, w całości lub w odpowiedniej części, osobę, która ukończyła inne studia wyższe niż te wymienione w art. 19 ust. 4 lit. a, i która wykaże, że posiada określoną wiedzę lub praktykę w sprawach własności przemysłowej, przydatną do wykonywania zawodu rzecznika patentowego.”;</p>	<p>Propozycja nieuwzględniona. Rezygnuje się z propozycji dopuszczenia do zawodu rzecznika patentowego osób, które nie byłyby zobowiązane do zdania egzaminu kwalifikacyjnego.</p> <p>Dodano art. 21 ust. 1a i ust. 2a, precyzujący zasady zwolnienia z odbycia aplikacji rzecznikowskiej.</p>
	c.d.	<p>2a) w art. 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Aplikacja trwa dwa lata”</p>	<p>Propozycja nieuwzględniona.</p>
	c.d.	<p>3) w art. 27 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. nabór na aplikację rzecznikowską odbywa się raz w roku.”;</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Proponuje się zmianę art. 27 ust. 4 i organizację naboru na aplikację raz w roku.</p>
	c.d.	<p>4) w art. 28a ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej za aplikację, kierując się koniecznością</p>	<p>Propozycja nieuwzględniona. Propozycja zmierzająca do obniżenia o ok. 75% obecnej wysokości opłaty rocznej za</p>

			zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia, przy czym wysokość opłaty rocznej nie może być wyższa niż 75% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.”;	odbycie aplikacji rzecznikowskiej jest zbyt daleko idąca i mogłaby doprowadzić do trudności w organizacji aplikacji.
	c.d.		4a) w art. 28b ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Egzamin konkursowy składa się z dwóch części pisemnych.”	Ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Egzamin konkursowy przeprowadza się w formie pisemnej.”
	c.d.		6a) w art. 31 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Egzamin kwalifikacyjny składa się z trzech części pisemnych.”	Uwaga uwzględniona.
	c.d.		6b) W art. 31 skreśla się ust. 4.	Uwaga uwzględniona.
	c.d.		6c) W art. 33 ust. 3 pkt. 1 otrzymuje brzmienie: 1) przedstawiciel Prezesa Urzędu Patentowego jako Przewodniczący	Uwaga nieuwzględniona.
	c.d.		Należy rozważyć przyspieszenie terminu, w którym organizowany jest poprawkowy egzamin kwalifikacyjny (art. 32 ust. 2).	Uwaga nieuwzględniona. Na gruncie obowiązujących przepisów nie ma przeszkód do szybkiej organizacji terminu egz. poprawkowego (art. 32 ust. 2 na wnioski osoby przystępującej do egz. poprawkowego termin 6 miesięcy może być skrócony).
50	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Art. 21 (ustawy o rzecznikach patentowych)	W kwestii dostępu do zawodu rzecznika patentowego proponowane jest zastąpienie zapisu art. 21 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2011 Nr 155, poz. 925), który brzmi: Od wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej można zwolnić, w całości lub odpowiedniej części, osobę, która wykaze, że posiada określoną wiedzę lub praktykę w sprawach własności przemysłowej, przydatną do wykonywania zawodu rzecznika patentowego, zapisem w brzmieniu: Od wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej lub	Dodano art. 21 ust. 1a i ust. 2a, precyzujący zasady zwolnienia z odbycia aplikacji rzecznikowskiej.

			<p>odbycia aplikacji rzecznikowskiej oraz złożenia egzaminu kwalifikacyjnego można zwolnić, w całości lub w odpowiedniej części, osobę, w szczególności osobę posiadającą uprawnienia adwokata, radcy prawnego lub tytuł naukowy doktora nauk prawnych, która wykaże, że posiada określoną wiedzę lub praktykę w sprawach własności przemysłowej, przydatną do wykonywania zawodu rzecznika patentowego. Tak sformułowany zapis przepisu wydaje się zawężyć „bezaplikacyjny” dostęp do zawodu rzecznika patentowego. Z brzmienia tego przepisu w obowiązującej wersji wynika niejako, iż dostęp do zawodu bez odbycia aplikacji mają wszyscy (którzy wykażą się oczywiście odpowiednią wiedzą lub praktyką), natomiast zapis proponowany ogranicza w zasadzie tę grupę, wskazując grupę adwokatów, radców prawnych oraz doktorów nauk prawnych jako predystynowanych do bycia zwolnionym z odbycia aplikacji lub odbycia aplikacji oraz złożenia egzaminu kwalifikacyjnego. Niejasne jest też, w kontekście sformułowania art. 21, czy zwolnienie w całości lub w odpowiedniej części dotyczyć też ma egzaminu kwalifikacyjnego. W związku z powyższymi uwagami i proponowanymi zmianami wskazane także byłoby zastanowienie się nad brzmieniem art. 32 i ewentualną koniecznością jego modyfikacji.</p>	
<p>Art. 14. ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym</p>				
<p>Art. 15. ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami</p>				
51	Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej	ogólna	Projekt zmian w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1568) przenosi część zapisów obecnego rozporządzenia MKiDN z dnia 27 lipca 2011r., w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich,	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)

			<p>prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych, do projektowanej ustawy. Oznacza to w opinii KRIA RP konieczność ponownej redakcji wspomnianego rozporządzenia. W związku z tym KRIA pragnie zwrócić uwagę na konieczność utrzymania zapisów w zakresie wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie zawartych obecnie w art. 24 rozporządzenia, określającego m. in. niezbędne uprawnienia jakimi musi wykazać się projektant (samodzielna funkcja techniczna w budownictwie) opracowujący projekt budowlany niezbędny dla złożenia wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.</p> <p>W ramach planowanych zmian KRIA RP pragnie zwrócić uwagę na pilną potrzebę zmian w obrębie przepisów z zakresu ochrony konserwatorskiej zmierzających do wzmocnienia merytorycznego struktur organizacyjnych biur wojewódzkiego konserwatora zabytków. Proponuje się dodanie do obecnych przepisów odpowiedniej ustawy dodatkowego art. 91 pkt 3a w brzmieniu: „Wojewódzki konserwator zabytków lub zastępca wojewódzkiego konserwatora zabytków musi posiadać tytuł zawodowy o którym mowa w art. 91 pkt 2 ust. 2 w specjalności architektura i budownictwo”. W opinii KRIA ma to szczególne znaczenie z punktu widzenia zapewnienia sprawności prowadzonych postępowań, o którym mowa w art. 37.1. pkt 2 projektowanej ustawy. Proponowana zmiana wpłynie z pewnością na wartość merytoryczną prowadzonych postępowań oraz przyspieszy czas w jakim można uzyskać wiążące decyzje konserwatorskie. Obecny stan, charakteryzujący się w wielu przypadkach przeciągającymi się postępowaniami o nieprecyzyjnych i niespójnych kryteriach z zakresu ochrony zabytków nieruchomości wymaga w naszej opinii natychmiastowej zmiany.</p>	<p>Wejście w życie nowelizowanych przepisów w zakresie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) będzie skutkowało koniecznością opracowania nowego aktu wykonawczego wydanego na podstawie przepisu art. 37 ust. 1 wspomnianej ustawy. Warto przy tym zaznaczyć, że obecnie obowiązujący akt wykonawczy wydany na podstawie wspomnianego art. 37 nie został wymieniony w przepisie art. 34 ustawy nowelizującej, który wskazuje akty wykonawcze zachowujące moc przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Odnosząc się do uwagi dotyczącej konieczności utrzymania w projektowanych przepisach odpowiednika przepisu § 24 rozporządzenia MKiDN z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych</p>
--	--	--	--	--

				<p>działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych, należy wskazać, iż przepis § 24 obecnie obowiązującego rozporządzenia dotyczący sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie jest powtórzeniem przepisu zawartego w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.), w związku z powyższym nie ma potrzeby jego powtarzania w nowelizowanej ustawie. Odnosząc się natomiast do uwagi dotyczącej wzmocnienia merytorycznego sektora organizacyjnych wojewódzkich urzędów ochrony zabytków, należy wyjaśnić, iż uwaga ta zasadniczo odbiega od regulacji stanowiącej przedmiot projektowanej ustawy, tj. deregulacji zawodów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami.</p>
52	Narodowy Instytut Dziedzictwa	art. 37 (u.o.z.o.z.)	Zaleca się wprowadzenie zmiany do proponowanej treści art. 37 ust. 1 pkt 5 u.o.z.o.z., dopuszczającej określenie w rozporządzeniu standardów dokumentacji prac konserwatorskich i restauratorskich oraz robót budowlanych przy zabytku nieruchomym, w tym w obiektach zabytkowej zieleni, prowadzenia badań konserwatorskich i architektonicznych przy zabytku oraz	Uwaga częściowo uwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Można zgodzić się ze stwierdzeniem, że wszystkie działania prowadzone przy

			<p>poszukiwania zabytków. Wprowadzenie standardu dokumentacji wyłącznie dla prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytku ruchomym oraz badań archeologicznych nie znajduje merytorycznego uzasadnienia, jako że sporządzanie dokumentacji nie ogranicza się tylko do ww. działań przy zabytkach, jednocześnie wszystkie działania prowadzone przy zabytkach powinny być w należyty sposób dokumentowane, czemu służyć miałyby m.in. sporządzanie standardów dokumentacji dla poszczególnych ich rodzajów.</p>	<p>zabytkach powinny być w należyty sposób dokumentowane, ale nie oznacza to konieczności opracowywania standardów dla wszystkich tego rodzaju dokumentacji, np. dla działań polegających na przeniesieniu zabytku ruchomego z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje. Takiej potrzeby nie ma również w przypadku robót budowlanych, gdyż kwestie te określają przepisy ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.).</p>
	c.d.		<p>Zasadnym jest wprowadzenie do u.o.z.o.z. a następnie do wydanego na podstawie art. 37 u.o.z.o.z. rozporządzenia, szczegółowych regulacji dotyczących możliwości odmowy przez wojewódzkiego konserwatora zabytków udzielenia pozwolenia na prowadzenie prac, robót lub badań przy zabytku, w stosunku do osoby, która uprzednio dopuściła się ich prowadzenia bez uzyskania wymaganego pozwolenia konserwatorskiego lub wbrew jego warunkom lub prowadzone przez nią prace, roboty lub badania spowodowały zniszczenie lub istotną utratę wartości obiektu zabytkowego a także, w przypadku prowadzenia badań archeologicznych, gdy osoba kierująca tymi badaniami nie wywiązała się z uprzednich zobowiązań wobec wojewódzkich konserwatorów zabytków wynikających z treści pozwolenia, w szczególności w zakresie obowiązku przekazania odpowiedniej dokumentacji i materiału zabytkowego.</p> <p>Zasadnym jest także wprowadzenie przepisu prawnego</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W przypadku osób, które dokonały naruszeń przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, szczególnie gdy w przypadku tych naruszeń zabytek ulegnie zniszczeniu lub uszkodzeniu, ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) przewiduje sankcje, w tym kary pozbawienia wolności, w związku z czym nie</p>

			<p>umożliwiającego odmowę wydania przez wojewódzkiego konserwatora zabytków pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych ze względu na badania trwające już lub wydane już pozwolenie na badania w tym samym miejscu i czasie.</p>	<p>ma potrzeby wprowadzania dodatkowej kary w postaci odebrania prawa wykonywania zawodu przez osoby naruszające wspomniane przepisy, bo do tego sprowadzałoby się przyjęcie zgłoszonej propozycji. Z pewnością o nałożeniu takiej kary nie mógłby decydować wojewódzki konserwator zabytków. Można natomiast przy kolejnych pracach nad zmianą przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami rozważyć możliwość wprowadzenia przepisów karnych w celu dyscyplinowania osób, które nie przekazały dokumentacji i „materiału zabytkowego”.</p>
	c.d.		<p>art. 37 ust. 3 u.o.z.o .z. Proponowane brzmienie: Dane, informacje i dokumentację, o których mowa w ust 1 pkt. 2 i 3, określa się uwzględniając potrzebę dokonania wszechstronnej oceny wpływu planowanych działań na zabytek, jednak bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów ze strony wnioskodawcy, oraz konieczność wskazania warunków prowadzenia tych działań, które <i>zapewnią zachowanie zabytku w jak najlepszym stanie</i>" Uzasadnienie: Wątpliwości budzi cała treść niniejszego artykułu, gdyż jest on pełen niedookreślonych a nawet stojących ze sobą w sprzeczności sformułowań. W szczególności, trudno w praktyce</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Propozycja uzupełnienia przepisu art. 37 ust. 3 o wyrazy „zapewnią zachowanie zabytku w jak najlepszym stanie”, została uwzględniona. Należy podkreślić, że być może w praktyce trudno jest pogodzić wymóg dokonania wszechstronnej oceny wpływu planowanych działań na zabytek, przy jednoczesnym wyłączeniu</p>

		<p>pogodzić wymóg dokonania wszechstronnej oceny wpływu planowanych działań na zabytek, przy jednoczesnym wyłączeniu możliwości ponoszenia przez wnioskodawcę dodatkowych kosztów. Istnienie takiego ograniczenia de facto skutkować będzie niemożnością dokonania wszechstronnej oceny, która niejednokrotnie wymaga sporządzenia dodatkowych studiów, badań lub analiz, których nie sposób finansować jedynie ze środków posiadanych przez właściwego WKZ.</p> <p>Ponadto sformułowanie: „konieczność wskazania warunków prowadzenia tych działań, które zapewniłyby jak najlepszą ochronę zabytku” jest wadliwe w tym sensie, że wprowadza czasownik „zapewniać” w trybie przypuszczającym a nie w trybie oznajmującym, co powoduje, iż wymóg wskazania warunków prowadzenia działań nie ma charakteru kategorycznego. Jednocześnie postuluje się usunięcie terminu „ochrona zabytku”, gdyż w ww. przepisie pojęciu temu przypisano inne znaczenie, niż w art. 4 u.o.z.o.z., <u>wyznaczającym zakres przedmiotowy tego pojęcia.</u></p>	<p>możliwości ponoszenia przez wnioskodawcę dodatkowych kosztów, ale nie ma też jakichkolwiek powodów, aby koszty oceny dokonywanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków ponosił wnioskodawca.</p>
c.d.		<p>art. 37d ust. 1 u.o.z.o.z.</p> <p>Proponowane brzmienie: Badaniami architektonicznymi zabytków wpisanych do rejestru kieruje osoba, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku, w ramach którego zaliczyła przedmiot kierunkowy obejmujący treścią kształcenia prowadzenie badań architektonicznych, w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, lub 2) ukończyła studia podyplomowe w zakresie prowadzenia badań architektonicznych oraz po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 6 miesięcy brała udział w badaniach architektonicznych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury." 	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Odnosząc się do uwag dotyczących osób, które posiadają przygotowanie do wykonywania badań architektonicznych, warto zaznaczyć, że w projekcie rozporządzenia, jak też w obecnie obowiązującym rozporządzeniu, pojęcie „badania architektoniczne” dotyczy badań mających na celu przede</p>

		<p>Uzasadnienie : proponowana zmiana dotyczy likwidacji pkt. 1, dającego uprawnienia do prowadzenia i kierowania badaniami architektonicznymi przy zabytku wszystkim absolwentom kierunku Architektura, bez względu na ich przygotowanie merytoryczne w tym kierunku po skończeniu kształcenia w toku studiów wyższych. Szczegółowa analiza programów studiów na kierunku Architektura na krajowych uczelniach państwowych i prywatnych wykazuje, że na żadnym z nich nie występuje samodzielny przedmiot realizujący kształcenie w kierunku badań architektonicznych, a jedynie w przypadku czterech uczelni (Politechniki Wrocławskiej, Lubelskiej, Gdańskiej i Śląskiej) zagadnienia te realizowane są wyłącznie jako jeden z elementów ogólniejszych przedmiotów dotyczących metodyki prac badawczych i dokumentacji obiektów zabytkowych. Powyższy problem braku wystarczającego kształcenia w kierunku badań architektonicznych w toku nauczania na kierunkach Architektura został już zauważony przez część uczelni, czego przykładem może być np. powołanie od roku akademickiego 2012-13 na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej specjalistycznych studiów podyplomowych z zakresu badań i analiz architektury historycznej.</p> <p>Proponowana zmiana podyktowana jest realną obawą (mającą swoje uzasadnienie w obecnej praktyce konserwatorskiej), że pozostawienie art. 37d w proponowanym dotychczas brzmieniu spowodować może nadanie uprawnień do wykonywania badań architektonicznych grupie osób, nie mających w tym kierunku żadnego przygotowania merytorycznego nabytego w toku studiów wyższych.</p>	<p>wszystkim pomiar obiektu budowlanego oraz opis jego konstrukcji, a co każdy architekt jest władny dokonać. Inną sprawą jest zaś kwestia wyodrębnienia poszczególnych faz budowy obiektu historycznego i ich stylistycznego przyporządkowania. Jednakże tego rodzaju badania to już bardziej domena dokumentacji historycznej.</p>
	c.d.	<p>Art. 37e ust. 1 Zaleca się utrzymanie prawnego wymogu odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych na dotychczasowych zasadach, lub ewentualne skrócenie jej długości, analogicznie do rozwiązania zaproponowanego wobec prac konserwatorskich, prac</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Zachowuje się prawny wymóg odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych .</p>

			<p>restauratorskich i badań konserwatorskich.</p> <p>Uzasadnienie: wśród zawodów przeznaczonych do deregulacji w projekcie ustawy jedynie w odniesieniu do archeologów zakłada się likwidację wymogu odbycia praktyki zawodowej, podczas gdy w pozostałych przypadkach przewidziano wyłącznie skrócenie jej długości. Takie rozwiązanie może wskazywać na to, że zabytki archeologiczne traktowane są przez ustawodawcę jako mniej ważne, a przez to wymagające mniejszych umiejętności przy prowadzeniu badań, co jest niezgodne z podstawowymi zasadami ochrony dziedzictwa kulturowego. Powyższe prowadzi także do nieuzasadnionego merytorycznie zróżnicowania w zakresie dostępu do poszczególnych zawodów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami. Należy przy tym podkreślić, że spośród wszystkich badań prowadzonych przy zabytkach jedynie archeologiczne badania wykopaliskowe w każdym przypadku prowadzą do całkowitego zniszczenia przedmiotu badań. Dziedzictwo archeologiczne jest nieodnawialne, co winno się wiązać ze szczególną odpowiedzialnością oraz zapewnieniem wysokich kwalifikacji i doświadczenia osób prowadzących badania archeologiczne.</p> <p>Zgodnie z proponowanym w projekcie ustawy rozwiązaniem niezbędne doświadczenie w zakresie prowadzenia badań archeologicznych ograniczałoby się jedynie do odbycia praktyk objętych programem studiów wyższych. Należy zauważyć, iż praktyki te nie gwarantują odpowiedniego przygotowania do samodzielnego prowadzenia badań a ich wymiar i zakres jest odmiennie ustalany na poszczególnych uczelniach, jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż obecnie obowiązujące przepisy już osiągnęły cel w postaci deregulacji zawodu archeologa, umożliwiając odbycie wymaganej 12-miesięcznej praktyki w zakresie badań archeologicznych także w okresie odbywania studiów wyższych na kierunku archeologia.</p>	
53	Stowarzyszenie Naukowe Archeologów	art. 37 (u.o.z.o.z.)	<p><u>Art. 37e. ust. 1.</u> Do tej pory archeolog, aby uzyskać pozwolenie na prowadzenie</p>	Uwaga uwzględniona.

	Polskich	<p>badań, musi wykazać się 12-miesięczną praktyką zawodową zdobytą poprzez udział w badaniach wykopaliskowych.</p> <p>Wymóg ten nie jest w żadnej mierze ograniczeniem dostępu do wykonywania zawodu archeologa, ale wynika z konstytucyjnej i ustawowej konieczności ochrony dziedzictwa kulturowego ludzkości, a także z realizacji zobowiązań międzynarodowych Polski, przyjętych poprzez ratyfikację Europejskiej konwencji o ochronie dziedzictwo archeologicznego (poprawionej), która m.in. zobowiązuje nasz kraj do ustanowienia takiego porządku prawnego, w którym „wykopaliska i inne potencjalnie szkodliwe techniki były wykonywane jedynie przez wykwalifikowane, specjalnie upoważnione osoby”.</p> <p>Do wykonywania zawodu archeologa wystarczy ukończenie studiów wyższych na kierunku archeologia. Zawód ten wykonywać można poprzez pracę na wyższych uczelniach, w muzeach, instytutach badawczych. Jednakże czymś zupełnie odmiennym jest upoważnienie danego archeologa do stosowania przez niego destrukcyjnych metod wykopaliskowych wobec dziedzictwa archeologicznego, które jest wspólnym dobrem narodu i ludzkości. W tym przypadku niezbędne jest wykazanie się przez kandydata do prowadzenia takich niszczących i potencjalnie niebezpiecznych dla dziedzictwa archeologicznego metod odpowiednimi kwalifikacjami.</p> <p>Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich nie widzi żadnych powodów do rezygnacji z tego wymogu. Widzi natomiast ogromne zagrożenia dla dziedzictwa kulturowego, które powstaną wskutek ewentualnego wprowadzenia proponowanych obecnie zapisów.</p> <p>W Uzasadnieniu projektodawcy twierdzą, że wystarczające jest doświadczenie nabyte podczas praktyk odbywanych w trakcie studiów (zob. również komentarz w punkcie 2). Jest to pogląd niesłuszny z wielu względów. Po pierwsze, obecnie obowiązujący system nauczania na studiach wyższych (tzw. boloński) wprowadził dwa sposoby uzyskania tytułu magistra archeologii:</p>	Zachowuje się prawny wymóg odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych .
--	----------	--	---

		<p>1. Po 3-letniach studiach licencjackich na kierunku archeologia można podjąć 2-letnie studia magisterskie na kierunku archeologia;</p> <p>2. Po 3-letniach studiach licencjackich na innych kierunkach można podjąć 2-letnie studia magisterskie na kierunku archeologia.</p> <p>O ile w pierwszym przypadku osoba kończąca studia archeologiczne z tytułem magistra ma zazwyczaj możliwość odbycia obowiązkowych praktyk wykopaliskowych w wymiarze kilkumiesięcznym, to w drugim przypadku może już posiadać zazwyczaj tylko około jednomiesięczną obowiązkową praktykę wykopaliskową.</p> <p>Po drugie, w dobie kryzysu ekonomicznego wyższych uczelni, uniwersytety polskie wykazują tendencję do radykalnego ograniczania praktyk wykopaliskowych, których organizowanie łączy się zazwyczaj z wysokimi kosztami dla uczelni. W obowiązujących niegdyś standardach kształcenia dla kierunku archeologia, opracowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zawarty był wymóg odbycia ogółem 18 tygodni praktyki przez studenta archeologii w czasie studiów I i II stopnia. Obecnie jednak standardy ministerialne nie obowiązują i uczelnie mają prawo do samodzielnego tworzenia programów nauczania. Z naszego rozeznania wynika, że długość praktyk wykopaliskowych na wszystkich uniwersytetach została już radykalnie ograniczona, a na niektórych uczelniach zmierza się do ich likwidacji w ogóle. Doprowadzić to może do sytuacji, w której absolwent studiów archeologicznych nie będzie w ogóle miał za sobą jakiegokolwiek udziału w badaniach wykopaliskowych albo też udział ten będzie minimalny.</p> <p>Tymczasem, osoba kierująca badaniami archeologicznymi musi posiadać odpowiednie doświadczenie, gdyż jej opiece podlega materia, której już nigdy nie będziemy w stanie odtworzyć. Dlatego tak istotne jest prowadzenie badań archeologicznych z jak największą starannością i zgodnie z etyką zawodową.</p>	
--	--	---	--

			<p>Dlatego Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich stanowczo protestuje przeciwko planom rezygnacji z wymogu odbycia 12-miesięcznej praktyki zawodowej jako warunku uzyskania pozwolenia do prowadzenia badań archeologicznych.</p> <p>Ponieważ projektodawca powołuje się na przykładowe dobre praktyki w zakresie regulacji dostępu do wykonywania tych zawodów w innych krajach (Ocena skutków regulacji, str. 78-79), to zwracamy uwagę, że np. w Republice Czeskiej, aby uzyskać pozwolenie na prowadzenie wykopalisk, należy wykazać się 2-letnim doświadczeniem zawodowym!</p> <p>Proponowany zapis: Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia oraz odbyła co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową w zakresie badań archeologicznych prowadzonych metodą wykopaliskową.</p>	
	c.d.		<p><u>Art. 37e. ust. 2.</u> Zapis ten jest niezrozumiały - archeolog kieruje (co stwierdza ustęp 1 oraz Uzasadnienie do projektu ustawy - str. 46) zespołem prowadzącym badania archeologiczne, składającym się co najmniej z dokumentalistów i pracowników fizycznych i tak było od zawsze; nie znamy sytuacji, w której archeolog sam prowadziłby badania archeologiczne, wykonując jednocześnie wszystkie prace. Czy należy przez to rozumieć, że jeśli nie wykonuje samodzielnie badań archeologicznych to kierownikiem może być ktokolwiek? Sytuacja niedopuszczalna i kuriozalna (zob. również komentarz w punkcie 2). Propozycja: usunąć zapis.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Odnosząc się do uwagi dotyczącej przepisu art. 37e ust. 2 należy podkreślić, że projektowane przepisy przewidują dwie sytuacje. Kierowanie badaniami archeologicznymi to jest kierowanie zespołem innych archeologów oraz samodzielne, bez udziału innych archeologów, prowadzenie badań archeologicznych. Prowadzenie badań archeologicznych w pojedynkę, tzn. wykonywanie</p>

				ich przez archeologa bez pomocy innych osób jest prawnie dopuszczalne i realne w praktyce, chociażby w przypadku niewielkich wykopów sondażowych. O tym, czy badania prowadzi zespół czy pojedyncza osoba decyduje rzeczywista potrzeba, związana ze skalą badań, a nie ustawodawca. Mając powyższe na uwadze, niezbędny jest przepis przewidziany w projektowanym art. 37e ust. 2.
	c.d.		<u>Art. 37e. ust.2. dodany</u> Zapis konieczny ze względu na zasadę, że prawo nie działa wstecz. Proponowany zapis: Przy ustalaniu udziału w badaniach archeologicznych uwzględnia się udział w badaniach prowadzonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.	Uwaga nieaktualna. Zachowuje się prawny wymóg odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych .
	c.d.		<u>Art. 37h. dodany</u> Do tej pory Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych nie precyzowało rodzaju dokumentu potwierdzającego udział w archeologicznych badaniach wykopaliskowych i kto jest zobowiązany go wydać. Z reguły czyniła to instytucja, w której zatrudniony był kierownik badań archeologicznych (u którego odbywała się praktyka zawodowa),	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Przepisy określające zasady dostępu do wykonywania działań przy zabytkach, jako przepisy kształtujące sferę wolności i praw człowieka powinny być zgodne z zasadą wyłączności ustawy oraz zasadą zupełności koniecznego zakresu ustawy

			<p>co powodowało bezosobowość wydawanych zaświadczeń, jako że była to odpowiedzialność zbiorowa (instytucji). Jednakże osoba odbywająca praktykę zawodową w zakresie badań archeologicznych prowadzonych metodą wykopaliskową pracuje pod nadzorem kierownika badań, w związku z tym tylko on jest w mocy ocenić jej kompetencje i wywiązywanie się z obowiązków. Odpowiedzialność jednostkowa za wydanie świadectw oraz dokumentów zaświadczających udział w archeologicznych badaniach wykopaliskowych będzie bardziej wiarygodna i spowoduje zastanowienie się osoby wydającej taki dokument nad oceną kompetencji adepta archeologii; de facto będzie ona brała odpowiedzialność za dopuszczenie danej osoby do zawodu. W sytuacji, gdy dostęp do zawodu archeologa jest w zasadzie nieograniczony oraz brak jest możliwości weryfikacji kompetencji przyszłych archeologów, taka forma dopuszczenia może spowodować, że zawód archeologa będzie uprawiało mniej osób niekompetentnych.</p>	<p>określone właśnie w ustawie, a nie w akcie wykonawczym. . Przepisy te bowiem określają wymogi jakie należy spełnić by uzyskać uprawnienie do podejmowania działań przy zabytkach.</p>
54	Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków	art. 37 (u.o.z.o.z.)	<p>Tytuł projektu ustawy mówi o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów. Jak wiadomo ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nie reguluje warunków dostępu do wykonywania zawodów i w art. 37 nakłada na ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydanie odpowiedniego rozporządzenia, określając jednocześnie jakie zagadnienia ma ono regulować. Autorzy ustawy z 23 lipca 2003 r. zwaną dalej „ustawą o zabytkach” w sposób zamierzony przenieśli omawianą problematykę do rozporządzenia ministra kultury, tworząc w ten sposób sui generis kodeks postępowania przy wszelkiego rodzaju pracach, badaniach itp. określając jednocześnie wymogi kwalifikacyjne. Uniknięto w ten sposób zbytniej kazuistyki przepisów ustawy, co zgodnie z przyjętymi zasadami techniki legislacyjnej powinno obowiązywać również twórców przedłożonego projektu ustawy. Stoimy na stanowisku, że jeśli autorzy projektu zdecydują się jednak na zmianę regulacji</p>	<p>Uwaga niezasadna (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W przepisach upoważnienia ustawowego do wydania aktu wykonawczego świadomie pominięto standardy dotyczące dokumentacji badań architektonicznych i badań konserwatorskich. Badania architektoniczne i konserwatorskie prowadzone są w celu dokonania ustaleń dotyczących zabytku i oczywistym jest, że ich wynikiem jest dokumentacja, która te ustalenia zawiera. W</p>

			<p>warunków dostępu do zawodów konserwatorów, archeologów itp. - winno to nastąpić zgodnie z prawem, czyli przez nowelizację rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 987).</p> <p>Art. 37 ust. 1 pkt 4 standardy dokumentacji prowadzonych prac konserwatorskich i prac restauratorskich, przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru i badań archeologicznych. ust. 2. Tryb wydawania pozwoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, określa się uwzględniając konieczność zapewnienia sprawności prowadzonego postępowania, w tym sposób postępowania w przypadku, gdy wykonawca podejmowanych działań wyłaniany jest w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. ust. 3 Dane, informacje i dokumentację, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, określa się uwzględniając potrzebę dokonania wszechstronnej oceny wpływu planowanych działań na zabytek, jednak bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów ze strony wnioskodawcy, oraz konieczność wskazania warunków prowadzenia tych działań, które zapewniłyby jak najlepszą ochronę zabytku. ust. 4. Standardy, o których mowa w ust. 1 pkt 4, ustala się tak, aby poszczególne etapy prowadzonych prac konserwatorskich i prac restauratorskich, przy zabytkach ruchomych i badań archeologicznych były udokumentowane i uwzględniały wszystkie okoliczności prowadzonych prac.</p>	<p>związku z tym nie ma potrzeby określania standardów tej dokumentacji. Natomiast dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich powinna dokumentować przynajmniej podstawowe działania podejmowane przy zabytku, które w przypadku braku dokumentacji pozostaną nierozpoznane. Tak więc określenie standardów w tym zakresie ma na celu wskazanie niezbędnego minimum, jakie dokumentacja powinna zawierać.</p>
	c.d.	Art. 37 ust. 1 (u.o.z.o.z.)	<p>Uwagi: W ust. 1 pkt 4 pominięto standardy dokumentacji związanych z wykonywaniem badań architektonicznych i badań konserwatorskich.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Jak wspomniano wyżej, w przypadku badań architektonicznych i konserwatorskich nie ma takiej</p>

				potrzeby.
c.d.	Art. 37 ust. 2 (u.o.z.o.z.)	W ust. 2 napisano, że tryb wydawania pozwoleń określa się uwzględniając ... nasuwa się w takim razie pytanie kto określi ten tryb i gdzie? Wyjaśnienia w tej sprawie znajdują się w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy?		Odnosząc się do pytania dotyczącego art. 37 ust. 2, należy wyjaśnić, że tryb wydawania pozwoleń będzie określony w rozporządzeniu. Przedmiotowy przepis stanowi bowiem wytyczną do elementu upoważnienia ustawowego zawartego w art. 37 ust. 1 pkt 1. Przepisy te należy więc czytać łącznie.
c.d.	Art. 37 ust. 3 (u.o.z.o.z.)	W ust. 3 napisano, że dane, informacje i dokumentacje, które powinny zawierać wnioski o wydanie pozwoleń i pozwolenia określa się uwzględniając potrzebę dokonania wszechstronnej oceny wpływu planowanych działań na zabytek jednak bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów ze strony wnioskodawcy. Zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami pozwolenia mogą określać warunki, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku. W wielu przypadkach warunkiem takim jest zobowiązanie Inwestora np. do prowadzenia ziemnych robót budowlanych pod nadzorem archeologicznym, ze względu na możliwość zniszczenia bądź uszkodzenia zabytkowych warstw kulturowych skrytych pod warstwą gruntu. Badania takie oczywiście wiążą się z dodatkowymi kosztami ze strony wnioskodawcy, a sprawozdanie z ich przebiegu przybiera formę dokumentacji. Standardem i normą pozostaje także, konieczność poprzedzenia wykonania projektu budowlanego badaniami konserwatorskimi bądź architektonicznymi (o których wspomina niniejszy projekt ustawy), które traktować należy jako dokumentację. Wykonanie tej dokumentacji również oczywiście wiąże się z koniecznością poniesienia przez właściciela zabytku (wnioskodawcę) dodatkowych kosztów. Fragment tego ustępu projektu ustawy		Uwaga nieuwzględniona. W upoważnieniu ustawowym do wydania aktu wykonawczego mowa jest o „dodatkowych kosztach”. Natomiast konieczność ponoszenia przez inwestora kosztów badań archeologicznych wyprzedzających działania inwestycyjne wynika z przepisu art. 31 ust. 1a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.). Natomiast koszt wykonania badań architektonicznych i konserwatorskich nie może obciążać wnioskodawcy, z wyjątkiem sytuacji wskazanych w przepisie art. 36 ust. 4 wspomnianej ustawy. Odnosząc

			odnoszący się do ponoszenia dodatkowych kosztów ze strony wnioskodawcy - powinien zatem zostać usunięty. Analogicznie do uwag odnoszących się do ust. 2 należy zadać pytanie kto i gdzie określi te dane, informacje i dokumentacje.	się do wszelkich uwag dotyczących projektu upoważnienia ustawowego zawartego w przepisie art. 37 należy podkreślić, że kwestie, które w nim zostały wskazane zostaną uregulowane w rozporządzeniu wydanym na jego podstawie.
	c.d.	Art. 37 ust. 4 (u.o.z.o.z.)	W ust. 4 pisząc o standardach (analogicznie do ust. 1 pkt 4) pominięto badania architektoniczne i konserwatorskie	Uwaga nieuwzględniona.
	c.d.	Art. 37a 1 (u.o.z.o.z.)	Art. 37a. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych, kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ich ukończeniu: na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub w specjalności w zakresie konserwacji zabytków - oraz po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych, przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1. Uwagi: Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem rozporządzenia MKiDN z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (§ 22. 1J, prace konserwatorskie, prace restauratorskie oraz badania konserwatorskie może prowadzić, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów,	Uwaga nieuwzględniona (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Działania podejmowane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków podejmują osoby, które posiadają odpowiednie wykształcenie do ich prowadzenia. Zarówno w przypadku studiów wyższych, jak też innego rodzaju wykształcenia, powinno ono przygotowywać do wykonywania zawodu. W związku z tym skrócenie o trzy miesiące wymagań w zakresie posiadanego doświadczenia zawodowego nie wpłynie negatywnie na jakość wykonywanych prac konserwatorskich. Również w

		<p>osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych: na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub w specjalności w zakresie konserwacji zabytków — oraz odbyła po ukończeniu tych studiów co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową w zakresie konserwacji lub badania zabytków wpisanych do rejestru zabytków.</p> <p>W proponowanych zmianach do ustawy skrócono termin praktyki do 9 miesięcy. Zmianę tę uznać należy za niepożądaną. Należy bowiem zwrócić uwagę, że konserwator dzieł sztuki podczas toku studiów wykonuje prace konserwatorskie bądź restauratorskie (co dotyczy również pracy dyplomowej) pod kierunkiem innych doświadczonych konserwatorów dzieł sztuki z bogatym dorobkiem i doświadczeniem. Nie bez znaczenia zatem pozostaje potrzeba nabycia odpowiedniej praktyki przed podjęciem samodzielnej, odpowiedzialnej pracy związanej z konserwacją, restauracją i badaniem zabytków. Wydaje się, że wpisany w tekst obowiązującego rozporządzenia - termin 12-miesięcznej praktyki, stanowił możliwie najmniejszy czasowo termin takiej praktyki. Trzeba przy tym zauważyć, że im dłuższy okres praktyki - tym większa gwarancja właściwego - samodzielnego już - wykonywania prac konserwatorskich czy badań zabytku, przez absolwenta wyższej uczelni. W praktyce bywa tak, że osoba posiadająca tego typu uprawnienia kieruje grupą osób często nie mających tego typu uprawnień, co zwiększa dodatkowo odpowiedzialność za jakość wykonywanych prac konserwatorskich i badań zabytków. Ewentualne zniszczenie zabytku poddawanego zabiegom konserwatorskim - w wyniku nieprawidłowo wykonywanych prac konserwatorskich - jest nieodwracalne, stąd dłuższa praktyka w tym względzie wydaje się nieodzowna.</p> <p>Powyższe uwagi dotyczą także art. 37a ust. 2 gdzie w dziedzinach nie objętych programem studiów wyższych, praktykę - dla osób posiadających świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej</p>	<p>przypadku innych działań przy zabytkach skrócenie wymagań w zakresie posiadanego doświadczenia zawodowego nie pogorszy jakości ich wykonywania.</p>
--	--	---	--

			oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie - skrócono z pięciu do czterech lat.	
	c.d.	Art. 37b 1 (u.o.z.o.z.)	<p>Art. 37b. 1. Pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi, przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowaną zielenią wpisaną do rejestru kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych, obejmujących wiadomości w tym zakresie, oraz po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich, prowadzonych przy tego rodzaju zabytkach wpisanych do rejestru, lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.</p> <p>Uwagi: Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem rozporządzenia MKiDN z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (§ 23), pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi polegającymi na zabezpieczeniu, uzupełnieniu, rekonstrukcji lub konserwacji parków wpisanych do rejestru zabytków albo innego rodzaju zorganizowanej zieleni wpisanej do rejestru zabytków może kierować osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych, obejmujących wiadomości w tym zakresie, oraz odbyła po ukończeniu tych studiów co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową przy konserwacji i pielęgnacji tego rodzaju zabytków. Praktyka w tego typu działaniach gwarantuje prawidłowość wykonanych prac. Należy w tym miejscu podnieść, że ewentualne niewłaściwe wykonane prace</p>	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)

			<p>konserwatorskie przy drzewostanie mogą grozić zagrożeniem życia lub mienia (drzewa rosną np. w alejach będących drogami publicznymi), stąd im dłuższa praktyka przy tego typu pracach, tym większa gwarancja bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz jakości wykonanych prac konserwatorskich przy zabytkowym drzewostanie. Skrócenie praktyki w tym względzie również należy uznać za niepożądane.</p>	
	c.d.		<p>Wydaje się także, iż po słowach ... obejmujących wiadomości w tym zakresie ustawodawca powinien dodać słowa : w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, co wiąże się z potrzebą zapewnienia właściwej jakości tego typu prac.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Nie ma potrzeby dodawania wyrazów „w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin”, gdyż nie wydaje się także zasadne tak szczegółowe określanie godzinowego wymiaru zdobywania niezbędnej wiedzy, szczególnie że w tym przypadku czas ten wydaje się zbyt krótki.</p>
	c.d.	Art. 37b ust. 3 (u.o.z.o.z.)	<p>W art. 37 b ust. 3 wskazano iż prace o charakterze technicznym w zakresie o którym mowa wyżej - samodzielnie wykonuje osoba, która posiada świadectwo ukończeni szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach związanych z pielęgnacją zieleni, albo przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w tego rodzaju pracach ... Powyższy zapis należy uznać za nieuprawniony, albowiem dopuszcza do wykonywania prac o charakterze technicznym osoby bez wykształcenia kierunkowego, posiadające tylko 9-miesięczną praktykę. Praktyka taka nie zrównoważy nauki w szkole zawodowej lub średniej (o nie określonym profilu).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W odniesieniu do uwagi dotyczącej art. 37b ust. 3 należy zauważyć, że brak wymogu wykształcenia kierunkowego dotyczy wyłącznie prowadzenia prac o charakterze technicznym przy pielęgnacji zieleni. Tylko w tym jednym przypadku zdobyte doświadczenie zawodowe jest jedynym wystarczającym</p>

				warunkiem prowadzenia tego rodzaju działań.
c.d.	Art. 37 c	<p>Art. 37c. Robotami budowlanymi kieruje albo nadzór inwestorski wykonuje, przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru osoba, która posiada odpowiednie uprawnienia budowlane określone przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.) oraz przez co najmniej 18 miesięcy brała udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.</p> <p>Uwagi: Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem rozporządzenia MKiDN z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (§ 24. 1) samodzielne funkcje techniczne w budownictwie przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane określone przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane. Kierować robotami budowlanymi oraz wykonywać nadzór inwestorski przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków mogą osoby, które spełniają wymagania określone w ust. 1 oraz odbyły co najmniej 2-letnią praktykę zawodową na budowie przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków. Zgodnie z art. 3 pkt 7 ustawy prawo budowlane w aktualnie obowiązującym brzmieniu - roboty budowlane to budowa, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego (zgodnie z art. 3 pkt 8 remont np. to wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>Działania podejmowane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków podejmują osoby, które posiadają odpowiednie wykształcenie do ich prowadzenia. Zarówno w przypadku studiów wyższych, jak też innego rodzaju wykształcenia, powinno ono przygotowywać do wykonywania zawodu. W związku z tym skrócenie o trzy miesiące wymagań w zakresie posiadanego doświadczenia zawodowego nie wpłynie negatywnie na jakość wykonywanych prac konserwatorskich. Również w przypadku innych działań przy zabytkach skrócenie wymagań w zakresie posiadanego doświadczenia zawodowego nie pogorszy jakości ich wykonywania.</p>	

			<p>niestanowiących bieżącej konserwacji...). Jak wynika z zestawienia powyższych informacji, charakter robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych wskazuje na potrzebę zatrudnienia do kierowania robotami i sprawowania nadzoru inwestorskiego osób, które poprzez odpowiednio długą praktykę zagwarantują właściwą jakość realizacji konserwatorskiej. Tymczasem w niniejszym projekcie ustawy zmniejszono zakres czasowy praktyki z 24 do 18 miesięcy. Praktyka prowadzenia robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych wskazuje, że podczas prowadzenia robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych pojawiają się bardzo często okoliczności nie przewidziane w projekcie budowlanym, który jest podstawą realizacji inwestycji (sondażowe badania konserwatorskie i architektoniczne na bazie których powstaje projekt budowlany, nie obejmują całości zabytku, a wskazane wyżej okoliczności pojawiają się podczas nadzoru konserwatorskiego i architektonicznego). Ponadto cykl budowy (robót budowlanych/remontowych) rzadko zamyka się w czasie kilkunastu miesięcy. Stąd osoby kierujące robotami i sprawujące nadzór powinny posiadać praktykę zawodową, która zagwarantuje właściwą współpracę z badaczami zabytków oraz wojewódzkim konserwatorem zabytków - sprawującym nadzór nad prowadzoną inwestycją. Zatem im dłuższa praktyka, tym większa gwarancja właściwej jakości wykonywanych robót przy zabytkach nieruchomych, którymi w bardzo wielu przypadkach pozostają budynki powstałe np. w okresie średniowiecza, renesansu czy baroku. Straty powstałe w wyniku ewentualnych błędów w/w osób mogą być nieodwracalne. Mając na względzie powyższe trzeba stwierdzić, że ograniczanie czasu praktyki w niniejszym projekcie ustawy jest niewłaściwe.</p>	
c.d.	Art. 37 d (u.o.z.o.z.)	Art. 37d. 1. Badaniami architektonicznymi zabytków wpisanych do rejestru kieruje osoba, która: posiada tytuł zawodowy magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku architektura lub	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W przypadku badań	

		<p>posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku, w ramach którego zaliczyła przedmiot obejmujący treścią kształcenia prowadzenie badań architektonicznych, w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, lub ukończyła studia podyplomowe w zakresie prowadzenia badań architektonicznych oraz po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 6 miesięcy brała udział w badaniach architektonicznych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.</p> <p>Uwagi: Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem rozporządzenia MKiDN z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (§ 25), badania architektoniczne może prowadzić osoba, która:</p> <p>posiada tytuł zawodowy magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku architektura lub posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku, w ramach którego zaliczyła przedmiot obejmujący treścią kształcenia prowadzenie badań architektonicznych, w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, lub</p> <p>3) ukończyła studia podyplomowe w zakresie prowadzenia badań architektonicznych</p> <p>— oraz odbyła po ukończeniu tych studiów co najmniej 6-miesięczną praktykę zawodową w zakresie wykonywania tych badań.</p> <p>Uwagi: W uzasadnieniu projektu ustawy napisano: Bez zmian pozostawiono wymóg dotyczący doświadczenia zawodowego dla osób kierujących badaniami architektonicznymi przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, a także dla osób samodzielnie wykonujących takie badania. Osoby te muszą obecnie posiadać</p>	<p>architektonicznych czas wymaganego doświadczenia zawodowego był i tak określony na minimalnym poziomie, a więc jego dalsze skracanie byłoby niezasadne, z wyjątkiem całkowitego zrezygnowania w zakresie wymagań związanych z doświadczeniem zawodowym.</p>
--	--	--	--

			<p>doświadczenie zawodowe przy wykonywaniu badań architektonicznych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków w wymiarze 6 miesięcy. Skrócenie tego, i tak krótkiego, czasu na zdobycie doświadczenia zawodowego mogłoby mieć negatywny wpływ na zabytki wpisane do rejestru zabytków, których badania architektoniczne prowadziłyby osoby o tak krótkim doświadczeniu zawodowym przy tego typu zabytkach.</p> <p>W tym przypadku autor projektu ustawy zauważył niewłaściwość, dalszego skracania wymiaru czasowego praktyki zawodowej - argumentując to negatywnym wpływem na zabytki. Nie zauważa tego tymczasem w przypadku robót budowlanych, prac konserwatorskich, restauratorskich i badań konserwatorskich - gdzie skrócenie wymiaru czasowego praktyki może nieść ze sobą podobne zagrożenia.</p>	
	c.d.		<p>Art. 37e. 1. Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia.</p> <p>2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują badania archeologiczne.</p> <p>Uwagi:</p> <p>Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem rozporządzenia MKiDN z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (§ 26), badania archeologiczne może prowadzić osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia oraz odbyła co najmniej 12-miesięczną praktykę w zakresie tych badań. Przy ustalaniu czasu trwania praktyki, o której mowa w ust. 1, nie uwzględnia się uczestnictwa w badaniach archeologicznych prowadzonych metodą powierzchniową, nadzorów archeologicznych i rozpoznawania obiektów archeologicznych przy pomocy odwiertów oraz opracowywania</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zachowuje się prawny wymóg odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych .</p>

		<p>dokumentacji zabytków ruchomych odkrytych w trakcie badań archeologicznych. W proponowanym nowym brzmieniu tego przepisu pominięto całkowicie wymóg posiadania przez absolwenta studiów wyższych w zakresie archeologii - praktyki zawodowej. Powyższe jest zupełnie niezrozumiałe w kontekście stawianych w niniejszym projekcie ustawy wymogów posiadania praktyki (abstrahując od jej czasowego wymiaru) przez osoby także z wyższym wykształceniem magisterskim, mające kierować badaniami architektonicznymi, pracami konserwatorskimi i restauratorskimi czy robotami budowlanymi przy zabytkach. Należy w tym miejscu podnieść, że wnioski z badań archeologicznych, podobnie jak w przypadku wniosków z badań konserwatorskich czy architektonicznych, mają kluczowe znaczenie dla zawartości projektu budowlanego inwestycji. Praktyka zawodowa w tym zakresie (będąca niezbędnym uzupełnieniem praktyk odbytych podczas studiów wyższych) jest także niezbędna dla zapewnienia ich właściwej merytorycznej jakości. Tym samym nie można zgodzić się ze stwierdzeniem zawartym w uzasadnieniu projektu niniejszej ustawy, iż w przypadku badań archeologicznych w ogóle zrezygnowano z wymogu posiadania tego rodzaju doświadczenia, gdyż uznano, że w zakresie kierowania badaniami archeologicznymi albo samodzielnego ich prowadzenia wystarczającym doświadczeniem zawodowym jest doświadczenie nabyte podczas praktyk odbywanych w trakcie studiów na kierunku archeologia. Niestety praktyki w czasie studiów systematycznie ograniczane w programach nauczania, a grupy ćwiczeniowe zwiększane liczbowo co nie daje możliwości prawidłowego przygotowania do kierowania badaniami archeologicznymi</p>	
	c.d.	<p>Dodać też trzeba, że w uzasadnieniu projektu ustawy zapisano : ... Natomiast w przypadku prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich długość wymaganej praktyki jest ponadto uzależniona od rodzaju wykształcenia posiadanego przez osobę prowadzącą tego rodzaju działania. Do</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Nie ma niezgodności pomiędzy projektowanymi przepisami a</p>

		<p>wymaganej praktyki zalicza się wyłącznie działania prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Nie dotyczy to jedynie badań archeologicznych, gdyż doświadczenie zawodowe można nabyć uczestnicząc w badaniach archeologicznych również zabytków niewpisanych do rejestru zabytków. Tymczasem w art. 37a ust. 1 i 2 niniejszego projektu ustawy - do 9 miesięcznej praktyki uprawniającej do kierowania pracami konserwatorskimi, restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, zaliczono praktykę nabytą przy tego rodzaju działaniach związanych z zabytkami wymienionymi w art. 64 ust. 1 obowiązującej ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, które w wielu przypadkach nie muszą być wpisane do rejestru zabytków. W projekcie ustawy brakuje więc w tym względzie konsekwencji, co wskazuje na potrzebę utrzymania (analogicznie do innych specjalności) posiadania przez absolwenta studiów wyższych w specjalności archeologicznej, praktyki zawodowej.</p> <p>Konkludując należy stwierdzić zatem, że art. 37e ust. 1 winien brzmieć: Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia oraz po ukończeniu tych studiów, przez co najmniej 12 miesięcy brała udział w terenowych badaniach archeologicznych.</p>	<p>uzasadnieniem projektu, gdyż zdanie „Do wymaganej praktyki zalicza się wyłącznie działania prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków” odnosi się do obecnego stanu prawnego. Natomiast możliwość nabycia tejże praktyki przy zabytkach, o których mowa w art. 64 ust 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) będzie możliwa dopiero po wejściu w życie projektowanej ustawy.</p> <p>Zachowuje się prawny wymóg odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych .</p>
c.d.		37g. Dokumentami potwierdzającymi udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach	Uwaga uwzględniona, zasadna w świetle zachowania

		<p>konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, odpowiednio przy zabytku wpisanym do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanym do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1, lub zatrudnienie przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury są świadectwa, w tym dotyczące odbytych praktyk zawodowych oraz inne dokumenty zaświadczające udział w tych pracach, badaniach lub robotach lub zatrudnienie przy tych pracach wydane przez kierownika jednostki organizacyjnej, na rzecz której były wykonywane albo przez osobę, pod nadzorem której były one wykonywane, w tym zakresy obowiązków na stanowiskach pracy w muzeum będącym instytucją kultury."</p> <p>Uwagi: W konsekwencji powyższych uwag, po słowach ... badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych - powinno pojawić się słowo: i archeologicznych.</p>	wymogu praktyki.
c.d.		<p>Projekt ustawy w części dotyczącej ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, przenosi przepisy dotyczące odbywania praktyki zawodowej z rozporządzenia MKiDN z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych - do ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Tym samym zwiększy się trwałość tych rozwiązań, albowiem trudniej będzie zmienić ustawę niż rozporządzenie, co przy nieustannie zmieniających się przepisach prawa w tej materii może stanowić w przyszłości spory problem. Nieprawidłowość takiego rozwiązania legislacyjnego przedłożyliśmy na wstępie.</p>	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) vide odpowiedź do uwagi dot. art. 37 (propozycja uregulowania wymagań w akcie wykonawczym)
c.d.		<p>Projekt ustawy nie odnosi się w ogóle do praw nabytych na podstawie § 19 rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 24 sierpnia 1964 r. w sprawie zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach i archeologicznych prac</p>	Uwaga częściowo uwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Zgodzić się należy z zarzutem

			<p>wykopaliskowych (Dz. U. Nr 31, poz. 197) oraz § 17—19 rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 11 stycznia 1994 r. o zasadach i trybie udzielania zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach oraz prac archeologicznych i wykopaliskowych, warunkach ich prowadzenia i kwalifikacjach osób, które mają prawo prowadzenia tej działalności (Dz. U. Nr 16, poz. 55). Gdyby przepisy te weszły w życie w proponowanym brzmieniu, to niektóre osoby mogłyby stracić np, możliwość kierowania robotami budowlanymi przy zabytkach. Nieprawdziwym zatem jest stwierdzenie zawarte w uzasadnieniu projektu ustawy w brzmieniu: Proponowane przepisy zawierają również rozwiązanie, zgodnie z którym osoby które nabyły uprawnienia do prowadzenia działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków w dalszym ciągu uprawnienia takie zachowują.</p>	<p>dotyczącym zdania „Proponowane przepisy zawierają również rozwiązanie, zgodnie z którym osoby które nabyły uprawnienia do prowadzenia działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków w dalszym ciągu uprawnienia takie zachowają”. Projektowane przepisy nie odnoszą się bowiem do zaświadczeń wydawanych na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów, a tym samym nie zawierają takiego rozwiązania. Nie oznacza to jednak utraty przez osoby je posiadające uprawnień do prowadzenia działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, o ile spełniają one wymóg posiadania stosownego doświadczenia zawodowego. Natomiast ewentualna utrata praw nabytych może dotyczyć wyłącznie tych osób, które od 1994 r. do dnia utraty przez obecnie obowiązujące rozporządzenie nie podjęły działań przy zabytkach w wymiarze, który umożliwiłby im spełnienie wymogu posiadania doświadczenia zawodowego w wysokości określonej projektem</p>
--	--	--	---	--

				ustawy.
	c.d.		Autorzy projektu ustawy nie odnoszą się także, do kwestii ważności obecnie obowiązującego rozporządzenia MKiDN z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych. Jednoczesne utrzymanie w obrocie prawnym przepisów prawa zawartych w w/w rozporządzeniu i projekcie niniejszej ustawy, spowoduje paraliż działania służb konserwatorskich na terenie kraju.	Uwaga nieuwzględniona (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Odnosząc się do zastrzeżenia dotyczącego zachowania w mocy rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 987) należy wskazać, iż ten akt wykonawczy nie został wymieniony w przepisie art. 34, który wskazuje akty wykonawcze zachowujące moc przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. W konsekwencji ww. rozporządzenie utraci moc z dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.
	c.d.		W art. 37 f. zapisano: Przy ustalaniu udziału w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru uwzględnia się udział w tych pracach, badaniach lub robotach,	Uwaga uwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)

			<p>przy zabytkach niewpisanych do rejestru, prowadzonych przed dniem 26 sierpnia 2011 r.</p> <p>Nie określono jednocześnie (analogicznie do wskazań zawartych w art. 37g) rodzaju dokumentów potwierdzających udział w tych pracach, badaniach i robotach, co będzie stwarzało trudności w uznaniu kwalifikacji tych osób przez wojewódzkich konserwatorów zabytków. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że specyfika prac konserwatorskich, restauratorskich i badań (architektonicznych, konserwatorskich i archeologicznych) przy zabytkach niewpisanych do rejestru zabytków (umieszczonych np. w wojewódzkiej czy gminnej ewidencji zabytków) różni się znacząco od tego typu działań prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru. Przy zabytkach nieruchomych niewpisanych do rejestru, prace konserwatorskie ograniczają się np. do elewacji i bryły budynków w celu ustalenia pierwotnej kolorystyki czy wystroju architektonicznego, bez ich prowadzenia we wnętrzu budynku. Zatem zaliczenie do czasu praktyki tego typu działań, może skutkować dopuszczeniem do wykonywania zawodu osób, których brak doświadczenia może prowadzić do nieodwracalnych zniszczeń zabytków.</p>	
55	Prof. Wiesław Domasłowski, UMK	art. 36 (u.o.z.o.z.)	<p>Propozycja:</p> <p>1) po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu: „Art. 36a. 1. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru lub badań archeologicznych, jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami lub/oraz ich samodzielne wykonywanie przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>W omawianym przepisie użyto wyrazu „albo”, gdyż działaniami, o których mowa w tym przepisie można albo kierować, a więc prowadzić z udziałem innych osób albo samodzielnie je wykonywać bez udziału innych osób, a to oznacza, że nie można nimi jednocześnie kierować i samodzielnie ich wykonywać.</p>

				Natomiast wyraz lub dopuszcza możliwość wspólnego wystąpienia obu sytuacji. Tak więc użycie wyrażenia lub/oraz” byłoby sprzeczne logicznie.
	c.d.	Art. 37a	„Art. 37a. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych, kieruje oraz wykonuje w zakresie merytorycznym osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ich ukończeniu.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Pojęcie „wykonuje w zakresie merytorycznym” jest niejasne i budzi wątpliwości. Użycie ww. sformułowania zakłada, że prace konserwatorskie, restauratorskie i badania konserwatorskie można wykonywać w zakresie niemerytorycznym. W związku z powyższym nie może być wprowadzone do przepisu art. 37a ust. 1.
	c.d.	Art. 37e	Art. 37e. 1. Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia, badaniami konserwatorsko - archeologicznymi – konserwator o specjalistycznym wykształceniu.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Propozycja dotycząca przepisu art. 37e wprowadza nowe pojęcie „badań konserwatorsko-archeologicznych”, które nie posiada legalnej definicji. W związku z powyższym przyjęcie tej propozycji nie jest możliwe
56	prof. Iwona Szmelter, ASP, PAN, dr Krzysztof Chmielewski, ASP,	art. 36 (u.o.z.o.z.)	W projektowanym art. 36a proponuję dodać "oraz": 1) po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu: „Art. 36a. 1. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W omawianym przepisie użyto wyrazu „albo”, gdyż

			architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru lub badań archeologicznych, jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami <u>oraz</u> ich samodzielne wykonywanie przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1.	działaniami, o których mowa w tym przepisie można albo kierować, a więc prowadzić z udziałem innych osób albo samodzielnie je wykonywać bez udziału innych osób, a to oznacza, że nie można nimi jednocześnie kierować i samodzielnie ich wykonywać. Natomiast wyraz lub dopuszcza możliwość wspólnego wystąpienia obu sytuacji. Tak więc użycie wyrażenia „oraz” byłoby sprzeczne logicznie.
c.d.	Art. 37a (u.o.z.o.z.)	W proponowanym art. 37a dodać "oraz wykonuje w zakresie merytorycznym": „Art. 37a. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych, kieruje <u>oraz wykonuje w zakresie merytorycznym</u> osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ich ukończeniu.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Pojęcie „wykonuje w zakresie merytorycznym” jest niejasne i budzi wątpliwości. Użycie ww. sformułowania zakłada, że prace konserwatorskie, restauratorskie i badania konserwatorskie można wykonywać w zakresie niemerytorycznym. W związku z powyższym nie może być wprowadzone do przepisu art. 37a ust. 1. Określono precyzyjnie zakres wymaganych studiów w sposób następujący: „w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub konserwacji zabytków”	
c.d.	Art. 37e	W proponowanym Art. 37e dodać "badaniami konserwatorsko	Uwaga nieuwzględniona.	

		(u.o.z.o.z.)	<p>archeologicznymi - konserwator o specjalistycznym wykształceniu":</p> <p>Art. 37e. 1. Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia, <u>badaniami konserwatorsko- archeologicznymi – konserwator o specjalistycznym wykształceniu.</u></p>	<p>(Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>Propozycja dotycząca przepisu art. 37e wprowadza nowe pojęcie „badań konserwatorsko-archeologicznych”, które nie posiada legalnej definicji. W związku z powyższym przyjęcie tej propozycji nie jest możliwe.</p>
57	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	ogólna	<p>Projektowaną zmianę w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, dotyczącą uregulowania warunków dostępu do wykonywania zawodu archeologa, polegającą na całkowitym zrezygnowaniu z wymogu posiadania doświadczenia zawodowego w przypadku badań archeologicznych, uznać należy za zdecydowanie niewłaściwą. Charakter badań archeologicznych sprawia, że można je przeprowadzić tylko raz i tylko w sposób właściwy. Ten bardzo odpowiedzialny od strony fachowej rodzaj działalności wymaga więc dużego doświadczenia zawodowego archeologów. Doświadczenie zaś nabyte podczas praktyk odbywanych w trakcie studiów jest dla większości absolwentów niewystarczające, aby móc samodzielnie prowadzić badania wykopaliskowe, a tym bardziej nimi kierować. Sprawa nie jest też bez znaczenia dla muzeów, gdyż dokumentacja z badań archeologicznych, jaka do nich wpływa, będzie posiadać niższą wartość merytoryczną.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>(Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>Wyższe studia na kierunku archeologia, po ukończeniu których otrzymuje się stopień zawodowy magistra powinny przygotowywać w sposób kompleksowy do wykonywania tego zawodu. Natomiast odnosząc się do kwestii wartości merytorycznej dokumentacji z badań archeologicznych, należy podkreślić, że dokumentacja ta przekazywana jest przez wykonawcę badań archeologicznych wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków, który powinien ustalić czy odpowiada ona standardom określonym w przepisach prawa.</p>
58	Wojewoda Zachodniopomorski	Art. 37 ust. 1 pkt 4	<p>Niezbędne jest wprowadzenie standardów dokumentacji prowadzonych prac architektoniczno-budowlanych przy zabytkach nieruchomych. Obowiązujące na gruncie Prawa budowlanego</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>(Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p>

			<p>przepisy nie uwzględniają specyficznych wymogów odnoszących się do stopnia skomplikowania i charakteru zabytków nieruchomych. Podkreślenia wymaga fakt, iż sformowania obowiązujące na gruncie obecnego rozporządzenia MKiDN nie dają podstaw do stawiania tego typu wymogów. Postulat ten był wielokrotnie wysuwany przez specjalistów z branży konserwatorskiej na wielu forach fachowych - vide propozycje prof. Tajchamana - i wobec gotowych właściwie propozycji może zostać z łatwością implementowany do zmienianych przepisów.</p>	<p>Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nie jest właściwy w sprawach związanych z określaniem standardów dotyczących robót budowlanych, gdyż sprawy te, zgodnie z art. 9a ust. 1 pkt 2 ustawy dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) należą do działu „budownictwo”.</p>
c.d.	Art. 37 ust. 2	<p>Nie jest zrozumiałą zapis mówiący o „zapewnieniu sprawności prowadzonego postępowania”. Konieczność prowadzenia postępowania w sposób sprawny i rzetelny oraz przy dotrzymaniu określonych terminów jest uregulowana przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego. Nie wiadomo zatem czemu miałyby służyć powtórzenie tego wymogu w przepisach zmienianej ustawy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Przepis art. 37 ust. 2 nie zawiera powtórzenia normy dotyczącej zasady prowadzenia postępowań zawartej w Kodeksie postępowania administracyjnego, ale stanowi tzw. wytyczną, która określa jaki cel mają osiągnąć przepisy aktu wykonawczego.</p>	
c.d.	Art. 37 ust. 3	<p>Należałoby jasno określić nie tylko rodzaj żądanej dokumentacji stanowiącej załącznik do wniosku o wydanie pozwolenia, ale również standardy odnoszące się do zakresu i stopnia szczegółowości dokumentacji, tak aby uniknąć potencjalnych konfliktów z interesariuszami i niepowodowania konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów przez wnioskodawców. Powinno zostać jasno określone w jakim zakresie organ ochrony zabytków może i powinien prowadzić postępowanie dowodowe implikujące powstanie dodatkowych kosztów, a jakie dowody leżą</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Przepis art. 37 ust. 3 również jest jedynie taką wytyczną. Natomiast postulowane w uwadze sprawy znajdują szczegółowe określenie w</p>	

			po stronie wnioskodawcy, tak aby uniknąć sytuacji, w których w załączeniu do wniosku o wydanie pozwolenia przedkładane są same okładki dokumentacji projektowej.	wydanym na podstawie art. 37 akcie wykonawczym.
	c.d.	Art. 37a ust. 1	W dodanym art. 37a ust. 1 być może przez niedopatrzenie wskazano, że pracami konserwatorskimi „... kieruje osoba...” pomijając osobę samodzielnie wykonującą prace.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W art. 37a ust. 1 świadomie pominięto osoby samodzielnie wykonujące prace, gdyż ich dotyczy przepis art. 37a ust. 3. W art. 37a ust. 1 użyto ogólnego określenia ze względu na niemożliwość wskazania konkretnych kierunków studiów wyższych.
	c.d.	Art. 37a ust. 3	Nie jest jasny zapis, który istnieje już na gruncie obowiązującego rozporządzenia MKiDN „lub w specjalności w zakresie konserwacji zabytków” - tak specjalność nie ma odzwierciedlenia w istniejącym systemie kształcenia wyższego. Należałoby w sposób zawężający określić rodzaje (nazwy) kierunków studiów, które dają podstawę nabycia uprawnień w powiązaniu z przepisami z zakresu szkolnictwa wyższego	Uwaga nieuwzględniona.
	c.d.	Art. 37a ust. 3	W kontekście rozróżnienia na osoby kierujące i samodzielnie wykonujące prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie nie jest zrozumiały brak konsekwencji w zapisie dat. art. 37a ust 3, dot. osób samodzielnie wykonujących prace lub badania w stosunku do art. 37a ust. 1, w którym wymienia się jedynie osobę kierującą tymi pracami.	Uwaga nieuwzględniona. Zgłaszający uwagę nie wyjaśnił, na czym jego zdaniem polega niekonsekwencja pomiędzy art. 37a ust. 1 a art. 37a ust. 3, w związku z czym nie jest możliwe odniesienie się do tej uwagi.
59	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	1. Bariery formalne w dostępie do zawodów archeologa i konserwatora zabytków Bariery formalne w dostępie do zawodu konserwatora zabytków można podzielić następująco:	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Nie można pozytywnie odnieść

		<p>i. Zbyt długi wymiar i wąski zakres praktyki zawodowej</p> <p>ii. Sztywne i niespójne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym przepisy dotyczące wymogów kwalifikacyjnych w zakresie wykształcenia</p> <p>iii. Uregulowanie zasadniczych wymogów kwalifikacyjnych w rozporządzeniu zamiast w ustawie</p> <p>a) Praktyka</p> <p>Główne bariery formalne w dostępie do zawodów archeologa i konserwatora zabytków dotyczą praktyki zawodowej. Zasady jej odbywania są w przypadku archeologa i konserwatora zabytków zróżnicowane.</p> <p>W przypadku archeologa, już rozporządzenie z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych wprowadziło w tej materii istotną zmianę względem stanu poprzedniego, umożliwiającą wliczanie do okresu praktyki zawodowej praktyki odbywanej w czasie studiów. Na mocy przepisów tego rozporządzenia wciąż jednak obowiązuje wymóg 12 miesięcznej praktyki.</p> <p>Całkowitą rezygnację z tego wymogu przewiduje projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów. Słusznie „uznano, że w zakresie kierowania badaniami archeologicznymi albo samodzielnego ich prowadzenia wystarczającym doświadczeniem zawodowym jest doświadczenie nabyte podczas praktyk odbywanych w trakcie studiów na kierunku archeologia.” Ta opinia znajduje swoje potwierdzenie w wysokiej ocenie jakości praktyk zawodowych na studiach archeologicznych. W czerwcu 2013 r. wśród studentów i doktorantów Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego zostało przeprowadzone badanie ankietowe nt. „przygotowania</p>	<p>się do propozycji jednoczesnego zmniejszenia długości wymaganego doświadczenia zawodowego oraz zaliczania przy jego obliczaniu praktyki odbywanej w czasie studiów, gdyż w praktyce doprowadziłoby to znacznego pogorszenia prac konserwatorskich przy zabytkach.</p> <p>Uwaga nieaktualna. Zachowuje się prawny wymóg odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych . Jednocześnie proponuje się skrócenie o 3 miesiące okresu niezbędnego doświadczenia zawodowego dla osób kierujących bądź samodzielnie wykonujących badania archeologiczne.</p>
--	--	---	--

			<p>praktycznego do prowadzenia badań archeologicznych oraz dostępu do zawodu archeologa”. Poproszeni o ocenę jakości praktyki zawodowej wystawili ocenę 5,5 w 7-stopniowej skali. Świadczy to o tym, że praktyka nie jest organizowana jedynie w celu formalnego zaliczenia wymogu praktyki, ale służy przede wszystkim podnoszeniu umiejętności przyszłych archeologów.</p> <p>W przypadku uprawnień konserwatorskich wymogi kwalifikacyjne z zakresie praktyki są jednak dużo bardziej restrykcyjne. Szczególny sprzeciw budzi zasada, iż praktyka jest zaliczana dopiero od momentu ukończenia studiów. Jest to ewidentna bariera w dostępie do zawodu, która znajduje coraz mniej analogii w przypadku innych zawodów regulowanych. Wątpliwości budzi także skrócenie wymiaru praktyki zawodowej wymaganej od kandydatów na konserwatorów jedynie o 3 miesiące, co jest niewystarczające i stanowi zmianę raczej kosmetyczną.</p> <p>W związku z powyższym, należy wprowadzić zmiany do proponowanych przepisów odnoszących się do warunków odbywania praktyki konserwatorskiej (art. 37a ust. 1, art. 37b ust. 1):</p> <ul style="list-style-type: none"> - umożliwienie zaliczania praktyki odbywanej w czasie studiów do wymiaru praktyki, - skrócenie wymiaru praktyki do 6 miesięcy. <p>Projekt ustawy słusznie rozszerza zakres praktyki zawodowej wliczanej do okresu obowiązkowej praktyki. Takie rozwiązanie może poszerzyć możliwości dotyczące odbywania praktyki zawodowej niezbędnej do uzyskania uprawnień.</p> <p>Słusznie zrezygnowano z wymogu praktyki w przypadku badań archeologicznych.</p>	
	c.d.	Art. 37a ust. 1 (u.o.z.o.z.)	<p>b) Wykształcenie</p> <p>Projektodawca bez zmian przenosi do ustawy wymogi kwalifikacyjne dotyczące kierunkowego wykształcenia wyższego zawarte w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. Są to przepisy sztywne, co tworzy wrażenie niespójności z ustawą Prawo o szkolnictwie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>W zakresie odnoszącym się do kwestii wykształcenia uwaga jest niezasadna. W przepisach</p>

		<p>wyższym. Dotyczy to przede wszystkim nawiązania do konkretnych nazw kierunków studiów (problem nie dotyczy kierunku architektura, w przypadku którego obowiązują standardy kształcenia) oraz liczby godzin zajęć z określonych przedmiotów. Problem ten jest widoczny zwłaszcza w przypadku przepisów dotyczących warunków dostępu do uprawnień konserwatorskich. Nowy art. 37a ust. 1, będący kopią przepisów aktualnego rozporządzenia, w sposób nieprawidłowy odnosi się do nazw kierunków studiów, natomiast brzmienie ust. 2 odsyła de facto do standardów kształcenia, które zostały zniesione na mocy nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z 2011 r. W kontekście autonomii programowej może to stworzyć nieuzasadnioną barierę dla absolwentów studiów kształcących właściwe kompetencje, aczkolwiek nazwanych w inny sposób (np. z powodu nowatorskiego programu integrującego wiedzę z innych dyscyplin).</p> <p>W związku z powyższym, konieczne są stosowne zmiany w brzmieniu nowych artykułów: 37a ust. 1 i 2 (połączenie obydwu ustępów), 37b ust. 1, 37d ust. 1 pkt 2, 37e ust. 1.</p>	<p>dotyczących wymaganego wykształcenia zawodowego w miarę możliwości celowo użyto nazw konkretnych kierunków studiów, tak aby nabyta podczas studiów wiedza dotyczyła wyłącznie określonej dziedziny działań podejmowanych przy zabytkach. Rozwiązanie takie ma zapewnić wysoka jakość podejmowanych przy zabytkach działań.</p>
c.d.		<p>c) Sposób regulacji</p> <p>Wątpliwości budzi fakt, iż zasadnicze wymogi kwalifikacyjne warunkujące zdobycie uprawnień do prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych przy zabytkach, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i badań archeologicznych uregulowane są w rozporządzeniu. Sprzyja to niestabilności przepisów, co może działać na niekorzyść przyszłych adeptów sztuki konserwatorskiej i archeologii. Ponadto, sytuacja, w której to minister ustanawia zasadnicze wymogi kwalifikacyjne na poziomie rozporządzenia budzi wątpliwości natury konstytucyjnej (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2007 r., sygn. akt K 36/06).</p> <p>Słusznym rozwiązaniem jest więc propozycja przeniesienia przedmiotowych przepisów do ustawy.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

c.d.	Art. 37a ust.1 (u.o.z.o.z.)	<p>W związku z powyższym, proponuję następujące poprawki do art. 15 pkt 3 projektu ustawy (w zakresie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami)</p> <p>- art. 37a otrzymuje następujące brzmienie:</p> <p>„Art. 37a. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, kieruje osoba, która:</p> <p>1) uzyskała tytuł zawodowy magistra na studiach wyższych w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub konserwacji zabytków oraz przez co najmniej 6 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64, lub</p> <p>2) posiada:</p> <p>a) świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub</p> <p>b) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie – oraz przez co najmniej 4 lata brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych, przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.</p> <p>2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie, przy zabytkach wpisanych do rejestru.</p> <p>- art. 37b ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:</p> <p>„1. Pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi, przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowaną zielenią wpisaną do rejestru kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych, których program</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>Celem przepisu zawartego w art. 37a ust. 1 projektowanej ustawy jest wprowadzenie zasady, zgodnie z którą w dziedzinach objętych programem wyższych studiów prace konserwatorskie restauratorskie i badania konserwatorskie przy zabytkach wpisanych do rejestru mogły wykonywać osoby, które posiadają wykształcenie wyższe i to wyłącznie w zakresie specjalności określonych w dyplomie studiów wyższych. MNiSW od tej zasady odstępuje. Ponadto zgodnie z propozycją przepisu przedstawioną ww. uwadze będzie można prowadzić prace konserwatorskie, restauratorskie i badania konserwatorskie przy zabytkach wpisanych do rejestru nie tylko w zakresie uzyskanego wykształcenia, a to może spowodować, że np. konserwację obrazu mógłby wykonywać specjalista w zakresie konserwacji zegarów.</p>
------	--------------------------------	--	---

			umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w tym zakresie, oraz przez co najmniej 6 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich, prowadzonych przy tego rodzaju zabytkach wpisanych do rejestru, lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.”	
c.d.	Art. 37d ust. 1 (u.o.z.o.z.)	- art. 37d ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie: 2) posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku umożliwiającym nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia badań architektonicznych, lub	Uwaga częściowo uwzględniona (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W art. 37d ust. 1 pkt 2 otrzymał brzmienie: 3) posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku umożliwiającym nabycie, w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia badań architektonicznych, lub (...). W przepisie pozostawiono wymóg zgodnie z którym badania architektoniczne będzie mogła wykonywać osoba, która wiedzę i umiejętności w tym zakresie nabyła podczas studiów wyższych w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin. Odstąpienie od tego wymogu doprowadziłoby do pogorszenia jakości prowadzenia badań architektonicznych	
c.d.	Art. 37e ust. 1 (u.o.z.o.z.)	- art. 37e ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tytuł	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony	

			zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych w zakresie archeologii.”	Zabytków MKiDN) Badania archeologiczne powinny prowadzić osoby, które ukończyły studia wyższe na kierunku archeologia. Przyjęcie propozycji zawartej w uwadze spowodowałoby obniżenie jakości prowadzonych badań architektonicznych. Badania te bowiem mogłyby prowadzić osoby, które studia wyższe odbyły na kierunku tylko częściowo związanych z archeologią. Ponadto należy przy określaniu niezbędnych kwalifikacji posługiwać się nazwą kierunku studiów.
c.d.	ogólna	<p>Bariery nieformalne w dostępie do zawodu archeologa</p> <p>W toku konsultacji ze studentami i absolwentami studiów z zakresu archeologii okazało się, że kluczowe przeszkody w dostępie do zawodu archeologa mogą tkwić w wadach systemu nadzoru konserwatorskiego, opartego głównie na uznaniowych decyzjach konserwatora zabytków. Bardzo niepokojące było przekonanie studentów i absolwentów o istnieniu nieformalnych koneksji wykonawców usług z właściwymi urzędami, które znacznie ograniczają dostęp do rynku młodym absolwentom archeologii oraz obniżają jakość wykonywanych prac kosztem ich czasochłonności i ceny. Wpływ na tą sytuację mają także zbyt restrykcyjne zasady dostępu do uprawnień konserwatorskich, które wpływają na małą liczbę konserwatorów z uprawnienia i pośrednio sankcjonują dużą swobodę konserwatorów w wydawaniu decyzji (postulowane zmiany w tym zakresie przedstawione są w p. 1).</p> <p>W związku z powyższym, aby faktycznie ułatwić absolwentom</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>(Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>W zgłoszonej uwadze stwierdzono, że „część barier w dostępie do zawodu archeologa może mieć charakter nieformalny”. Za barierę do zawodu archeologa nie można uznać sprawowania nadzoru archeologicznego ani też dokonywania kontroli badań archeologicznych. Pierwsze z tych działań polega na sprawowaniu nadzoru nad wykonywanymi pracami ziemnymi w celu ustalenia, czy</p>	

			<p>studiów z zakresu archeologii uczciwy dostęp do wykonywania wyuczonego zawodu, przedmiotem analizy dotyczącej deregulacji powinny być także przepisy dotyczące systemu nadzoru konserwatorskiego i mechanizmu kontroli prac archeologicznych.</p>	<p>nie prowadzą one do zniszczenia zabytku archeologicznego. Natomiast kontrola badań archeologicznych ma na celu sprawdzenie czy badania archeologiczne są prowadzone zgodnie z zasadami naukowymi. Podkreślić również należy, że wojewódzki konserwator zabytków jedynie sprawdza czy zaproponowany przez wnioskującego o wydanie pozwolenia archeolog albo konserwator spełnia wymogi dotyczące wykształcenia i wymaganego doświadczenia zawodowego. I tylko w tym zakresie ma wpływ na wybór osoby prowadzącej tego rodzaju działania. Natomiast -propozycja dotycząca zmiany systemu nadzoru konserwatorskiego i mechanizmu kontroli prac archeologicznych wykracza poza zmiany związane z deregulacją, w konsekwencji nie ma racjonalnej przesłanki, która uzasadniałaby jej przeprowadzenie.</p>
	c.d.		<p>Dostęp do prowadzenia badań podwodnych Bariery w dostępie do zawodu archeologa dotyczą także ograniczeń w możliwości prowadzenia badań podwodnych. Wynikają one z przepisów ustawy z dnia 17 października 2003 r. o wykonywaniu prac podwodnych (Dz.U. 2003 nr 199 poz. 1936),</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Uwagi dotyczące badań podwodnych wykraczają poza</p>

		<p>które, niezależnie od zakresu badań prowadzonych pod wodą, wymagają od naukowców posiadania uprawnień nurka zawodowego. W świetle opinii uzyskanych od absolwentów archeologii stanowi to przeszkodę w wykonywaniu zawodu zgodnego z kierunkiem ukończonych studiów. Problem nie dotyczy jedynie archeologów, ale także absolwentów studiów z zakresu: geologii, biologii i nauk pokrewnych.</p> <p>Problem ten był podnoszony podczas prac nad projektem drugiej transzy deregulacyjnej obejmującej zmiany w przepisach ustawy o pracach podwodnych, jednakże jego rozstrzygnięcie zostało przełożone do momentu rozpoczęcia uzgodnień dotyczących projektu kolejnej ustawy deregulacyjnej dotyczącej m.in. dostępu do zawodu archeologa. W ciągu ostatnich miesięcy nie zaszły przesłanki na rzecz odstąpienia od tego postulatu. Co więcej, do Rzecznika Praw Absolwenta, a także Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, napływały w ostatnim czasie kolejne sygnały potwierdzające istnienie problemu. Wskazują one jednoznacznie na niezasadność obecnego stanu prawnego, w którym do prowadzenia jakichkolwiek działań o charakterze naukowo-badawczym pod wodą wymagane jest posiadanie uprawnień nurka zawodowego. Przedstawiciele środowiska naukowego zwracają uwagę, że większość podwodnych prac archeologicznych ogranicza się do sytuacji, w których najbardziej adekwatnym jest używanie sprzętu w konfiguracji rekreacyjnej. Aktualne przepisy uniemożliwiają realizowanie tego rodzaju działań przez osoby nieposiadające uprawnień. Sytuacja ta skutkuje utrudnieniami lub wręcz umożliwieniem postępu w pracach naukowo-badawczych podejmowanych przez absolwentów archeologii.</p> <p>W związku z powyższym wnoszę o rozszerzenie zakresu projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów o zmiany w ustawie z dnia 17 października 2003 r. o wykonywaniu prac podwodnych (Dz.U. 2003 nr 199 poz. 1936) poprzez dodanie w art. 1 ust. 3 nowego pkt</p>	<p>zakres kompetencji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.</p>
--	--	--	--

			3: „Pletwonurkowania w celach badawczych organizowanego przez uczelnie i instytuty badawcze”.	
60	konserwator	ogólna	<p>W związku z planowaną częściową deregulacją zawodu konserwatora zabytków i archeologa na wstępie należy zauważyć, że ścisła regulacja zawodu konserwatora zabytków nastąpiła w ramach ostatniego rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. (Dz.U. 2011 Nr 165, poz. 987), kiedy doprecyzowano, że prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz badań konserwatorskich dopuszczalne jest wyłącznie w zakresie uzyskanej specjalności, określonej w dyplomie ukończenia studiów, a co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową należy odbyć przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.</p> <p>I. Uwagi do projektu ustawy (s. 33-37)</p> <p>Brak jest czytelnych podstaw opracowanego projektu ustawy. Proponowane przepisy są niespójne i nie mają w większości związku z celem ustawy związanej z łatwiejszym dostępem do zawodu. W ustawie nie przewidziano konkursu na stanowisko wojewódzkiego konserwatora zabytków i długości kadencji na tym stanowisku, co wydaje się również niezbędne w świetle celu ustawy.</p>	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Konkurs na stanowisko wojewódzkiego konserwatora zabytków oraz kadencyjność na tym stanowisku nie wchodzi w zakres deregulacji.
	c.d.	Art. 36a ust. 1, 2	- Art. 36a ust. 1, 2. Nakłada dodatkowe obowiązki na wnioskodawcę o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru lub badań archeologicznych. Aby przeprowadzić te prace lub badania wnioskodawca musi uzyskać na nie pozwolenie od właściwego organu, który pełni nadzór konserwatorski zgodnie z rozdz. 4 Ustawy. Ponadto wnioskodawca nie ma obowiązku znać się na specjalnościach konserwatorskich i zakresie uprawnień, które często są niejasne nawet dla urzędu. Wobec powyższego proponowany przepis nie jest zasadny.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Przepisy art. 36 a ust. 1 i 2 nie nakładają nowych obowiązków , gdyż wynikają one z obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót

				<p>budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 987).</p>
	c.d.		<p>Art. 37 ust. 1 pkt. 4, ust. 4. Określenie w drodze rozporządzenia tylko standardów dokumentacji prowadzonych prac konserwatorskich, i prac restauratorskich, przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru i badań archeologicznych jest niewystarczające. Brakuje określenia standardów dokumentacji badań konserwatorskich i badań architektonicznych. Ponadto dokumentacje dotyczą przeprowadzonych, a nie prowadzonych prac i badań oraz zabytków nie tylko ruchomych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W przepisach upoważnienia ustawowego do wydania aktu wykonawczego świadomie pominięto standardy dotyczące dokumentacji badań architektonicznych i badań konserwatorskich. Badania architektoniczne i konserwatorskie prowadzone są w celu dokonania ustaleń dotyczących zabytku. Ich wynikiem jest dokumentacja, która te ustalenia zawiera. W związku z tym nie ma potrzeby określania standardów tej dokumentacji. Natomiast dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich powinna dokumentować przynajmniej podstawowe działania podejmowane przy zabytku, które w przypadku braku dokumentacji pozostaną</p>

				<p>nierozpoznane. Tak więc określenie standardów w tym zakresie ma na celu wskazanie niezbędnego minimum, jakie dokumentacja powinna zawierać. A jak już wyżej wspomniano w przypadku badań architektonicznych i konserwatorskich takiej potrzeby nie ma.</p>
	c.d.		<p>Art. 37a ust. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych, kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ich ukończeniu: 1) na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub 2) w specjalności w zakresie konserwacji zabytków Tak sformułowany przepis jest niejasny i niepełny w związku z brakiem wymienienia pozostałych kierunków kształcących w zakresie konserwacji zabytków. Ponadto po kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki absolwenci uzyskują tytuł magistra sztuki (jak w przypadku absolwentów kierunków artystycznych), a przepis mówi tylko o tytule zawodowym magistra. Należy zauważyć, że nie ma kierunków po których absolwenci mają tytuł magistra konserwacji zabytków, po wszystkich studiach wyższych w zakresie konserwacji zabytków absolwenci uzyskują tytuł magistra lub magistra sztuki i określoną w dyplomie specjalność konserwatorską. W związku z powyższym pkt. 1 i 2 są niezasadne.</p> <p>Proponowane zmiany: Należy dążyć do większej deregulacji zawodu konserwatora zabytków, podobnie jak w większości krajów Unii Europejskiej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Każdy z krajów europejskich ma odrębne zasady dotyczące osób podejmujących działania przy zabytkach. Nie jest jednak uprawniona teza, że w większości tych krajów jest „większa deregulacja”.</p>
	c.d.	Art. 37a ust. 3, Art. 37b. ust. 2,	Przepisy wprowadzają dodatkowe zbędne uszczegółowienie prowadzenia prac i badań na kierowanie nimi lub samodzielnie	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony

		<p>ust. 3. Art. 37e, Art. 37d ust.2, Art. 37e ust. 2.</p>	<p>wykonywanie, ponieważ osoba może jednocześnie kierować pracami i badaniami, które wykonuje samodzielnie. Podkreślić należy, że takiego uszczegółowienia nie wprowadzono przy pracach budowlanych, które też można wykonywać samodzielnie. Ponadto w proponowanych przepisach jest brak konsekwentnego podejścia do wydawania pozwoleń na prowadzenie prac i badań wykonywanych w zespole i samodzielnie, gdzie przy pracach w zespole pozwolenie nie jest wydawane na wykonywanie tych prac i badań jak w przypadku jednoosobowego składu.</p> <p>Art. 37a Projekt ustawy</p> <p>1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych, kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ich ukończeniu:</p> <p>1) na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub 2) w specjalności w zakresie konserwacji zabytków - oraz po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych, przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.</p> <p>2. W dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych, o których mowa w ust. 1, pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która posiada:</p> <p>1) świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub 2) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie</p>	<p>Zabytków MKiDN)</p> <p>W zakresie rozdziału na „osoby kierujące” i „osoby samodzielnie wykonujące”, to jest to nie tyle uszczegółowienie co doprecyzowanie obowiązujących w tym zakresie przepisów w taki sposób, że z ich treści bezpośrednio wynika, iż norma zawarta w przepisie dotyczy zarówno kierowania, jak też samodzielnego wykonywania działań przy zabytkach. Ponieważ oba wspomniane pojęcia są użyte w ich słownikowym znaczeniu nie ma potrzeby ich bliższego tłumaczenia.</p> <p>Rozróżnienia w zakresie kierowania albo samodzielnego wykonywania robót budowlanych nie wprowadzono, gdyż zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.) w przypadku robót budowlanych zawsze musi być wskazany kierownik tych robót. Natomiast w przypadku innych działań przy zabytkach mogą być one prowadzone indywidualnie, bez udziału innych osób.</p>
--	--	---	--	---

		<p>- oraz przez co najmniej 4 lata brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.</p> <p>3. Przepis ust. 1 albo ust. 2 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie, przy zabytkach wpisanych do rejestru.</p> <p>Proponowana zmiany:</p> <p>1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra lub magistra sztuki uzyskany po ukończeniu studiów wyższych w zakresie konserwacji zabytków:</p> <p>1) w specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych w zakresie konserwacji zabytków lub</p> <p>2) w specjalności innej niż określona w dyplomie ukończenia studiów wyższych w zakresie konserwacji zabytków i po ich ukończeniu przez co najmniej 2 lata brała udział w danej specjalności przy pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych, przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją, kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 2. W dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych, o których mowa w ust. 1, pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która posiada:</p> <p>1) świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej ora/ tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub</p>	
--	--	---	--

			<p>2) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie</p> <p>- oraz przez, co najmniej 2 lata brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych w danej dziedzinie, przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.</p>	
c.d.	<p>Art. 37a ust. 1. Art.37b ust. 1 Art. 37d ust. 1 Art. 37e ust. 1</p>	<p>Proponowane przepisy w sprawie wymaganej praktyki zawodowej od osób, które ukończyły studia wyższe magisterskie w zakresie konserwacji zabytków w określonej specjalności są niejasne w świetle rezygnacji z takiej praktyki w przypadku archeologów. W związku z ideą obecnej ustawy łatwiejszego dostępu do zawodów, również w przypadku specjalności w zakresie konserwacji zabytków w tym zabytkowych parków i zieleni, należy całkowicie zrezygnować z praktyki zawodowej, ponieważ nauka w zakresie konserwacji tych zabytków związana jest z praktycznym wykonywaniem takich prac i badań na obiektach zabytkowych w czasie trwania studiów. Podobnie jest w zakresie kształcenia prowadzenia badań architektonicznych na studiach wyższych z przedmiotem kształcenia w tym zakresie lub odpowiednich studiach podyplomowych. Jedynie w przypadku studiów wyższych na kierunku architektura, kształcenie w prowadzeniu badań architektonicznych nie odbywa się na wszystkich uczelniach.</p> <p>Art. 37b Projekt ustawy 1 .Pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi, przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowaną zielenią wpisaną do rejestru kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych, obejmujących wiadomości w tym zakresie, oraz po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich. prowadzonych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W przepisie art. 37a ust. 1 wskazano z nazwy jeden kierunek studiów, a w związku z niemożnością precyzyjnego wskazania innych użyto określenia, które nie eliminuje osób, które uzyskały stosowne wykształcenie w zakresie jednej z dziedzin konserwacji. Po studiach na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki uzyskuje się stopień magistra sztuki, ale po studiach w specjalności w zakresie konserwacji zabytków już nie, a przepis dotyczy obu tych przypadków. Podkreślić jednak należy, że tak zredagowany przepis nie wyklucza prowadzenia prac konserwatorskich przez osoby posiadające stopień magistra sztuki, w związku z czy nie ma</p>	

		<p>przy tego rodzaju zabytkach wpisanych do 36 rejestru, lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.</p> <p>2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie oraz prace restauratorskie, przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowaną zielenią wpisaną do rejestru.</p> <p>3. Prace o charakterze technicznym w zakresie, o którym mowa w ust. 1, samodzielnie wykonuje osoba, która posiada świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach związanych z pielęgnacją zieleni, albo przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w tego rodzaju pracach prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.</p> <p>Proponowane zmiany</p> <p>1. Pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowanej zielenią, wpisaną do rejestru kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych, obejmujących wiadomości w tym zakresie.</p> <p>2. Pracami o charakterze technicznym w zakresie, o którym mowa w ust. 1, kieruje osoba, która posiada świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach związanych z pielęgnacją zieleni, albo przez co najmniej 6 miesięcy brała udział w tego rodzaju pracach prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.</p>	<p>potrzeby dokonywania zmian w tym zakresie.</p>
--	--	---	---

		<p>Art. 37d. Projekt ustawy</p> <p>1. Badaniami architektonicznymi zabytków wpisanych do rejestru kieruje osoba, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada tytuł zawodowy magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku architektura lub 2) posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku, w ramach którego zaliczyła przedmiot obejmujący treścią kształcenia prowadzenie badań architektonicznych, w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, lub 3) ukończyła studia podyplomowe w zakresie prowadzenia badań architektonicznych <p>- oraz po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 6 miesięcy brała udział w badaniach architektonicznych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.</p> <p>2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują badania architektoniczne zabytków wpisanych do rejestru.</p> <p>Proponowane zmiany</p> <p>1. Badaniami architektonicznymi zabytków wpisanych do rejestru kieruje osoba, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada tytuł zawodowy magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku architektura i zaliczyła przedmiot obejmujący treścią kształcenia prowadzenie badań architektonicznych lub po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 3 miesiące brała udział w badaniach architektonicznych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury 2) posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku, w ramach którego zaliczyła przedmiot obejmujący treścią kształcenia prowadzenie badań architektonicznych, w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, lub 	
--	--	--	--

			<p>3) ukończyła studia podyplomowe w zakresie prowadzenia badań architektonicznych</p> <p>Art.37e Projekt ustawy 1. Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tymi zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia. 2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują badania archeologiczne.</p> <p>Proponowane zmiany Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia. Artykuły w projekcie ustawy Art. 36a ust. 1, ust. 2, Art. 37a ust. 3, Art. 37b. ust. 2, Art. 37d ust.2. Art. 37e ust. 2. nie powinny znaleźć się w ustawie o deregulacji zawodów.</p> <p>W ustawie wskazane byłyby dodatkowe warunki na stanowisko wojewódzkiego konserwatora zabytków. Art. 91. Ustawa 1. Wojewódzkiego konserwatora zabytków powołuje i odwołuje wojewoda za zgodą Generalnego Konserwatora Zabytków Proponowane zmiany 1. Wojewódzkiego konserwatora zabytków powołuje i odwołuje wojewoda za zgodą Generalnego Konserwatora Zaimków 1) wyłonienie kandydata na stanowisko wojewódzkiego konserwatora zabytków następuje w drodze konkursu 2) okres kadencji trwa 4 lata 3) maksymalnie do dwóch kadencji jedna po drugiej</p>	
61	Związek Polskich Artystów Plastyków	art. 36 art. 37	Stanowczo sprzeciwiamy się wprowadzeniu do ustawy przepisu ograniczającego rolę konserwatora zabytków tylko do kierowania	Uwaga niezasadna. (Departament Ochrony

	<p>Okręg Toruński Sekcja Konserwacji Dzieł Sztuki</p>	<p>(u.o.z.o.z.)</p>	<p>pracami oraz dopuszczenia do ich faktycznego wykonywania przez niefachowców! Proponowany Art. 36a.1."Osoba fizyczna.....jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami albo ich samodzielne wykonanie przez osoby spełniające wymagania...." Wprowadzenie słowa albo, otwiera tak naprawdę furtkę nieograniczonego dostępu do wykonywania zawodu dla osób, które nie ukończyły studiów wyższych na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub w specjalności w zakresie konserwacji zabytków. Ponieważ w rozumieniu tak sformułowanego przepisu wystarczy zatrudnić dyplomowanego konserwatora do nadzoru - kierowania pracami lub badaniami, a w dalszej części powierzenie tych prac osobom spoza grona wykształconych specjalistów. Sytuacje taką możemy porównać do zawodu lekarza - czy byłoby możliwe, aby lekarz jedynie kierował operacją, a faktycznie była ona wykonywana przez osoby, którym nie stawia się żadnych wymagań odnośnie kompetencji? Zapis taki jest naszym zdaniem sprzeczny z uzasadnieniem do proponowanych zmian, gdyż jak czytamy w uzasadnieniu: „Jej celem jest zapewnienie możliwości kierowania działaniami przy zabytkach wpisanych do rejestru jak też samodzielnego prowadzenia tych działań..!!” Naszym zdaniem słowo albo należy zastąpić spójnikiem i. Wówczas brzmienie tego artykułu nabierze zasadniczej różnicy, gdyż tylko wówczas wykształcony konserwator zabytków kieruje i wykonuje prace konserwatorskie lub badania, tak jak lekarz kieruje i wykonuje operację. Również zmianę, naszym zdaniem, należało by wprowadzić w Art. 37a.1. Pracami konserwatorskimi, kieruje oraz wykonuje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ich ukończeniu. Są to artykuły niejako powiązane co do treści i skutków sobą niosących. Zawód konserwatora jest zawodem społecznego zaufania. Wymaga odpowiedzialności za powierzane rękoms konserwatora skarby nieodnawialnego zasobu dziedzictwa naszej kultury. W wyniku prac nie może dochodzić do utraty wartości zabytkowych, a do ich zachowywania i</p>	<p>Zabytków MKiDN) Przepisy nowelizujące ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) nie „ograniczają roli konserwatora zabytków tylko do kierowania pracami” i nie dopuszczają do „ich faktycznego wykonywania przez niefachowców”. Przepis art. 36a ust. 1 stanowi jedynie, że zarówno osoby kierujące pracami konserwatorskimi, jak też osoby samodzielnie je wykonujące muszą spełniać określone wymogi w zakresie posiadanego wykształcenia i doświadczenia zawodowego. We wspomnianym przepisie użyto wyrazu „albo”, gdyż dotyczy sytuacji, gdy prace konserwatorskie wykonuje kilka osób kierowanych przez osobę posiadającą uprawnienia albo sytuacji, gdy prace konserwatorskie prowadzi tylko jedna osoba, która musi posiadać stosowne uprawnienia. Użycie spójnika „i” spowodowałoby, że osoba musiałaby jednocześnie kierować pracami i samodzielnie je wykonywać, co oznacza, iż osoba ta kierowałaby pracami,</p>
--	---	---------------------	---	---

		<p>wzbogacania. Do prawidłowego prowadzenia prac przy każdego typu obiekcie wymagana jest specjalistyczna wiedza i doświadczenie. W Państwie o tak długiej tradycji ochrony zabytków rozluźnianie zasad i wymogów specjalistycznej wiedzy na odpowiednim poziomie - jest wielkim błędem. Za dzisiejsze błędy zapłacą przyszłe pokolenia - będą one ponosić wysokie koszty niefachowo przeprowadzanych prac. Będą zubożone o możliwość kontaktu z autentyczną materią zabytków, które uległy nieprofesjonalnemu odnowieniu, zamiast fachowej konserwacji i restauracji.</p> <p>Jednocześnie zwracają Państwo uwagę na zmniejszenie okresu stażu lub praktyki zawodowej z 12 do 9 mc. W ocenie skutków deregulacji napisano:</p> <p><u>Wpływ na zachowanie dziedzictwa narodowego</u></p> <p>Projektowane przepisy mogą mieć dodatni wpływ na zachowanie dziedzictwa kulturowego. Przewidywany spadek cen usług konserwatorskich, restauratorskich oraz badań archeologicznych spowodowany większą liczbą ofert usługodawców poprawi dostępność tych usług i zachęci potencjalnych odbiorców do ich nabywania.</p> <p><u>Wpływ regulacji na rynek pracy</u></p> <p>Wejście w życie proponowanych przepisów będzie miało wpływ na rynek pracy. Jej skutkiem będzie rozszerzenie kręgu osób, które bezpośrednio z dniem wejścia w życie ustawy nabędą prawo do prowadzenia działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz prowadzenia badań archeologicznych.</p> <p>Proponowane rozwiązania ułatwią tworzenie nowych miejsc pracy, lecz nie przyczynią się również do likwidacji istniejących.</p> <p>W naszej ocenie stwierdzenia te są błędne i nieprawdziwe. Grono osób, które rzekomo, bezpośrednio z dniem wejścia w życie ustawy nabędą prawo do prowadzenia działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz prowadzenia badań archeologicznych nie zmieni się, gdyż w głównym założeniu ustawodawcy są to w dalszym ciągu osoby wykształcone, po</p>	<p>które sama wykonuje.</p> <p>W zakresie zmniejszenia wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego zgłaszający uwagę z jednej strony używa określenia „różnica jest zaledwie 3 miesięczna”, z drugiej podkreśla niezwykle negatywne skutki, jakie to spowoduje.</p> <p>W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) pojęcie „roboty budowlane” jest używane w znaczeniu nadanym przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.). Stosownie do przepisu art. 3 pkt 6 tej ustawy „prace stricte konserwatorskie przy zabytkowej cegle, tynkach itp.” nie mogą być kwalifikowane jako roboty budowlane.</p>
--	--	---	--

		<p>specjalistycznych studiach. Liczba tych osób co roku jest znana i policzalna. Usługi konserwatorskie, restauratorskie oraz badania archeologiczne są powszechnie dostępne. Ilość ofert wyspecjalizowanych usługodawców (dyplomowanych konserwatorów) w tej dziedzinie jest w skali kraju, jak również poszczególnych regionów, wystarczająca.</p> <p>Podstawowym problemem jest brak wystarczających środków na tego rodzaju działania!!! Zabytki oraz wszelkie prace przy nich są niedofinansowane!!</p> <p>Zakładane przez ustawodawcę obniżenie cen usług konserwatorskich, obecnie już bardzo niskich, doprowadzi jedynie do dalszego pogarszania jakości prowadzonych prac i jeszcze częstszego zastępowania konserwacji wyłącznie powierzchowną renowacją.</p> <p>Skrócenie praktyki z 12 do 9 miesięcy również naszym zdaniem nie przyczyni się do masowego zwiększenia popytu i dostępności do zawodu. Różnica w okresach jest zaledwie 3 miesięczna. Dodatkowo zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, Rozdział 3a Aktywizacja zawodowa absolwentów, absolwenci są objęci ochroną 12 miesięcy od ukończenia studiów. W tym czasie pracodawcy zatrudniający absolwenta mogą otrzymywać refundację i zwrot niektórych środków poniesionych przy zatrudnieniu w ramach stażu. W tym czasie, osoby odbywające staż, nabywają dodatkowe doświadczenia zawodowe, nie objęte programem studiów. Jest to również okres, w którym mogą się przygotować do samodzielnej drogi zawodowej. Jak pokazują doświadczenia ostatnich lat, absolwenci po odbyciu stażu chętniej podejmują samodzielną praktykę zawodową korzystając również z licznych programów unijnych, wspierających założenie własnej działalności gospodarczej.</p> <p>Powoływanie się na rozwiązania z innych krajów zawarte w tabeli</p>	
--	--	---	--

		<p>45, w sytuacji, gdy polska ochrona zabytków i polskie szkolnictwo konserwatorskie zawsze były w światowej czołówce i stanowiły wzorce dla innych krajów, dowodzi jedynie nieznamość specyfiki tej dziedziny przez ustawodawcę. Obraz przedstawiony w tabeli 45 jest wycinkowy i niepełny. Na przykład wykształcenie wykwalifikowanego konserwatora zabytków na Ukrainie trwa ok. 12 lat. Absolwent po ukończeniu studiów wyższych nabywa zaledwie podstawowe uprawnienia. Dopiero odbycie kilkuletniego stażu, nabycie odpowiednich umiejętności, zdanie egzaminów państwowych, przybliży go do prawa wykonywania pracy konserwatora samodzielnie.</p> <p>Wprowadzane przepisy z całą pewnością:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogorszą stan dziedzictwa kultury, - pogorszą sytuację fachowych konserwatorów na rynku pracy, - zwiększą liczbę zadań służb konserwatorskich zmuszonych do nadzorowania prac prowadzonych przez osoby niekompetentne, - zwiększą prawdopodobieństwo powstawania sytuacji konfliktowych podczas wykonywania prac, - utrudnią wchodzenie na rynek pracy absolwentów uczelni konserwatorskich, - przyspieszą odpływ wysoko wykwalifikowanych specjalistów za granicę. <p>Skutki takich rozwiązań prawnych nie będą dobre dla nikogo!</p> <p>Odnosnie Art. 37c. Robotami budowlanymi kieruje albo nadzór inwestorski wykonuje, przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru osoba, która posiada odpowiednie uprawnienia budowlane określone przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.10)) oraz przez co najmniej 18 miesięcy brała udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.</p> <p>Termin roboty budowlane (zamiast prace budowlano-</p>	
--	--	---	--

			<p>konserwatorskie) nie jest precyzyjnie zdefiniowany, co sprawia, że często prace stricte konserwatorskie przy zabytkowej cegle, tynkach itp. są kwalifikowane właśnie jako budowlane. Otwiera to dostęp do delikatnej materii zabytków wykonawcom niewykwalifikowanym, tańszym a więc bardziej pożądanym przez inwestora. Zapis art. 37 c sankcjonuje tę nieprawidłowość, dodatkowo obniża czas wymaganego stażu. Warte podkreślenia jest, że nikt nie sprawdza, jakich kwalifikacji nabył pracownik budowlany podczas stażu. Wiedza konserwatorska i kompetencje tych osób są w wielu przypadkach zerowe. Nie muszą one zdawać żadnego egzaminu z uzyskanej wiedzy i umiejętności konserwatorskich, wykazywać się zawodowymi dokonaniem, poddawać akredytacji (taki system wprowadzono np. w Anglii). O ile w przypadku konserwatora gwarantem posiadanej wiedzy i umiejętności jest dyplom uczelni, a potwierdzenie stażu przez kierownika prac jest w pełni wystarczające, o tyle potwierdzenie wiedzy konserwatorskiej pracownika budowlanego przez jego kierownika, który także konserwatorem nie jest - nie może być uznane za wystarczające, a tak stanowi art.: Art. 37g. Dokumentami potwierdzającymi udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, odpowiednio przy zabytku wpisanym do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanym do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1, lub zatrudnienie przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury są świadectwa, w tym dotyczące odbytych praktyk zawodowych oraz inne dokumenty zaświadczające udział w tych pracach, badaniach lub robotach lub zatrudnienie przy tych pracach wydane przez kierownika jednostki organizacyjnej, na rzecz której były wykonywane albo przez osobę, pod nadzorem której były one wykonywane, w tym zakresy obowiązków na stanowiskach pracy w muzeum będącym instytucją kultury."</p>	
--	--	--	--	--

62	Dr Marta Lempart-Geratowska, ASP w Krakowie	<p>art. 36 (u.o.z.o.z.)</p> <p>art. 37 (u.o.z.o.z.)</p>	<p>Art. 15. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.9)) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.</p> <p>1) po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu: „Art. 36a. 1. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru lub badań archeologicznych, jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami <u>oraz</u> ich samodzielne wykonywanie przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1.</p> <p>2. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi robotami oraz wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c.”;</p> <p>„Art. 37a. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych, kieruje <u>oraz wykonuje</u> osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ich ukończeniu: (...)</p> <p>Art. 37e. 1. Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W omawianym przepisie użyto wyrazu „albo”, gdyż działaniami, o których mowa w tym przepisie można albo kierować, a więc prowadzić z udziałem innych osób albo samodzielnie je wykonywać bez udziału innych osób, a to oznacza, że nie można nimi jednocześnie kierować i samodzielnie ich wykonywać. Tak więc użycie wyrażenia „oraz” byłoby sprzeczne logicznie.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>Propozycja nieuwzględniona.</p>
----	---	--	---	---

			posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia, <u>badaniami konserwatorsko - archeologicznymi – konserwator o specjalistycznym wykształceniu.</u>	Pojęcie „badań konserwatorsko-archeologicznych” <u>nie</u> posiada definicji legalnej. W związku z powyższym przyjęcie tej propozycji nie jest możliwe.
63	Prof. Bogumiła J. Rouba, UMK	art. 36 art. 37 (u.o.z.o.z.)	Ze względu na potrzebę poprawy jakości opieki nad dziedzictwem naszej kultury proponuję następujące zmiany w tekście ustawy: Art. 36a. 1. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru lub badań archeologicznych, jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami <u>oraz</u> ich samodzielne wykonywanie przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W omawianym przepisie użyto wyrazu „albo”, gdyż działaniami, o których mowa w tym przepisie można albo kierować, a więc prowadzić z udziałem innych osób albo samodzielnie je wykonywać bez udziału innych osób, a to oznacza, że nie można nimi jednocześnie kierować i samodzielnie ich wykonywać. Tak więc użycie wyrażenia „oraz” byłoby sprzeczne logicznie.
	c.d.	Art. 37a (u.o.z.o.z.)	Art. 37a. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych, kieruje oraz wykonuje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ich ukończeniu. Listę wykonawców prac oraz ewentualnych pracowników pomocniczych zatwierdza WKZ. Wprowadzenie do ustawy przepisu ograniczającego rolę konserwatora tylko do kierowania pracami i dopuszczenie do ich faktycznego wykonywania przez нефachowców ma podobne działanie, jak dopuszczenie, by lekarz jedynie kierował operacją, a	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Wojewódzki konserwator zabytków wydając pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wyłącznie akceptuje osobę, która będzie kierowała albo samodzielnie wykonywała te

			faktycznie była ona wykonywana przez personel medyczny o bliżej nieokreślonym przygotowaniu zawodowym.	prace. W przypadku, gdy wskazana osoba kieruje pracami konserwatorskimi to ona dokonuje wyboru współpracowników i nie ma uzasadnionego argumentu, który przemawiałby za ustalaniem przez wojewódzkiego konserwatora zabytków listy wszystkich osób biorących udział w pracach konserwatorskich. Wprawdzie przepis art. 37a ust. 1 dotyczy wyłącznie kierowania pracami konserwatorskimi, to jednak nie jest prawdą, że ogranicza on rolę konserwatora tylko do kierowania pracami, gdyż przepis art. 37a ust. 3 dotyczy samodzielnego wykonywania przez konserwatorów tych prac.
c.d.	Art. 37c (u.o.z.o.z.)	Art. 37c. Pracami budowlano-konserwatorskimi w zabytku lub robotami budowlanymi przy zabytku kieruje albo nadzór inwestorski wykonuje, przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru osoba, która posiada odpowiednie uprawnienia budowlane i konserwatorskie określone przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.10), i rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz przez co najmniej 18 miesięcy brała udział w pracach budowlano-konserwatorskich w zabytku lub robotach budowlanych przy zabytku prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Wprowadzenie pojęcia prace budowlano – konserwatorskie jest niezasadne, ponieważ wprowadza termin, który nie posiada definicji legalnej.	

			<p>Niefortunny termin roboty budowlane (zamiast prace budowlano-konserwatorskie) nie jest precyzyjnie zdefiniowany, co sprawia, że często prace stricte konserwatorskie przy zabytkowej cegle, tynkach itp. są kwalifikowane właśnie jako budowlane. Otwiera to dostęp do subtelnej materii zabytków wykonawcom niewykwalifikowanym, tańszym a więc bardziej pożądanym przez inwestora. Zapis art. 37c w proponowanym brzmieniu sankcjonuje tę nieprawidłowość, dodatkowo obniża czas wymaganego stażu. Warte podkreślenia jest, że nikt nie sprawdza, jakich kwalifikacji nabył pracownik budowlany podczas stażu. Wiedza konserwatorska i kompetencje tych osób są w wielu przypadkach zerowe. Nie muszą one zdawać żadnego egzaminu z uzyskanej wiedzy i umiejętności konserwatorskich, wykazywać się zawodowymi dokonaniem, poddawać akredytacji (taki system wprowadzono np. w Anglii). O ile w przypadku konserwatora gwarantem posiadanej wiedzy i umiejętności jest dyplom uczelni, a potwierdzenie stażu przez kierownika prac jest w pełni wystarczające, o tyle potwierdzenie wiedzy konserwatorskiej pracownika budowlanego przez jego kierownika, który także konserwatorem nie jest – nie może być uznane za wystarczające, a tak stanowi art. 37g, który należałoby odpowiednio zmodyfikować:</p>	
c.d.	Art. 37g (u.o.z.o.z.)	Art. 37g. Dokumentami potwierdzającymi udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, pracach budowlano-konserwatorskich w zabytku i budowlanych przy zabytku lub badaniach architektonicznych, odpowiednio przy zabytku wpisanym do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanym do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1, lub zatrudnienie przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury są świadectwa, w tym dotyczące odbytych praktyk zawodowych oraz inne dokumenty zaświadczające udział w tych pracach, badaniach lub robotach lub zatrudnienie przy tych pracach wydane przez kierownika jednostki organizacyjnej, na	Uwaga nieuwzględniona. Nie jest możliwa do przyjęcia propozycja wydawania opinii przez wojewódzkiego konserwatora zabytków o każdym pracowniku wykonującym prace konserwatorskie. Wymagałoby to bowiem wielokrotnego zwiększenia liczby pracowników wojewódzkich urzędów ochrony zabytków.	

			rzecz której były wykonywane albo przez osobę, pod nadzorem której były one wykonywane, w tym zakresy obowiązków na stanowiskach pracy w muzeum będącym instytucją kultury. Potwierdzenie udziału w pracach budowlano-konserwatorskich w zabytku i budowlanych przy zabytku wymaga dodatkowo opinii WKZ, wydawanej wg kryteriów określonych odrębnym rozporządzeniem MKiDN”	
64	Joanna Czernichowska, Paweł Baranowski,	art. 36 art. 37 (u.o.z.o.z.)	Propozycja dot. Art. 15. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.9)) wprowadza się następujące zmiany: 9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871. 1) po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu: „Art. 36a. 1. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru lub badań archeologicznych, jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami <u>oraz</u> ich samodzielne wykonywanie przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1. (...)	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) W omawianym przepisie użyto wyrazu „albo”, gdyż działaniami, o których mowa w tym przepisie można albo kierować, a więc prowadzić z udziałem innych osób albo samodzielnie je wykonywać bez udziału innych osób, a to oznacza, że nie można nimi jednocześnie kierować i samodzielnie ich wykonywać. Tak więc użycie wyrażenia „oraz” byłoby sprzeczne logicznie.
	c.d.	Art. 37a-g (u.o.z.o.z.)	3) po art. 37 dodaje się art. 37a – g w brzmieniu: „Art. 37a. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, przy zabytkach wpisanych do rejestru, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych, kieruje <u>oraz wykonuje w zakresie merytorycznym</u> osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ich ukończeniu: (...)	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Pojęcie „wykonuje w zakresie merytorycznym” jest niejasne i budzi wątpliwości. Użycie ww. sformułowania zakłada, że prace konserwatorskie, restauratorskie i badania konserwatorskie można wykonywać w zakresie

				niemerytorycznym. W związku z powyższym nie może być wprowadzone do przepisu art. 37a ust. 1.
	c.d.	Art. 37e (u.o.z.o.z.)	<p>Art. 37e. 1. Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia, <u>badaniami konserwatorsko- archeologicznymi – konserwator o specjalistycznym wykształceniu.</u></p> <p>2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują badania archeologiczne.</p> <p>Art. 37f. Przy ustalaniu udziału w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru uwzględnia się udział w tych pracach, badaniach lub robotach, przy zabytkach niewpisanych do rejestru, prowadzonych przed dniem 26 sierpnia 2011 r.</p> <p>Art. 37g. Dokumentami potwierdzającymi udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, odpowiednio przy zabytku wpisanym do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanym do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1, lub zatrudnienie przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury są świadectwa, w tym dotyczące odbytych praktyk zawodowych oraz inne dokumenty zaświadczające udział w tych pracach, badaniach lub robotach lub zatrudnienie przy tych pracach wydane przez kierownika jednostki organizacyjnej, na rzecz której były wykonywane albo przez osobę, pod nadzorem której były one wykonywane, w tym zakresy obowiązków na stanowiskach pracy w muzeum będącym instytucją kultury.”.</p>	<p>Propozycja nieuwzględniona.</p> <p>Pojęcie „badań konserwatorsko-archeologicznych” nie posiada definicji legalnej.</p> <p>W związku z powyższym przyjęcie tej propozycji nie jest możliwe.</p>
65	Prof. Marzenna Ciechańska, ASP Warszawa,	Art. 36 (u.o.z.o.z.) Art. 37	<p>W art. 36a proponujemy dodać : "oraz",</p> <p>W art. 37 a proponujemy dodać : "oraz wykonuje w zakresie merytorycznym".</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p>

	Katarzyna Mikstal, konserwator	(u.o.z.o.z.)	W art. 37 e. proponujemy dodać : "badaniami konserwatorsko-archeologicznymi - konserwator o specjalistycznym wykształceniu".	<p>W przepisie art. 36a ust. 1 użyto wyrazu „albo”, gdyż działaniami, o których mowa w tym przepisie można albo kierować, a więc prowadzić z udziałem innych osób albo samodzielnie je wykonywać bez udziału innych osób, a to oznacza, że nie można nimi jednocześnie kierować i samodzielnie ich wykonywać. Tak więc użycie wyrażenia „oraz” byłoby sprzeczne logicznie.</p> <p>Pojęcie „wykonuje w zakresie merytorycznym” jest niejasne i budzi wątpliwości. Użycie ww. sformułowania zakłada, że prace konserwatorskie, restauratorskie i badania konserwatorskie można wykonywać w zakresie niemerytorycznym. W związku z powyższym nie może być wprowadzone do przepisu art. 37a ust. 1.</p> <p>Propozycja dodania w art. 37-e wyrazów "badaniami konserwatorsko-archeologicznymi - konserwator o specjalistycznym wykształceniu" nie jest zasadna, ponieważ wprowadza nowe</p>
--	-----------------------------------	--------------	--	--

				pojęcie „badań konserwatorsko-archeologicznych” nieposiadające definicji legalnej. W związku z powyższym przyjęcie tej propozycji nie jest możliwe.
Art. 16. ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego				
66	Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich	ogólna	<p>Szczególne nasze zaniepokojenie budzi proponowana zmiana w artykule 2 ustęp 1 punkt 5. prowadząca do ustawowego obniżenia wymagań formalnych związanych z wykształceniem kandydatów do zawodu przez odstąpienie od wymagania wykształcenia wyższego.</p> <p>Pragniemy ponadto zauważyć, że sformułowanie „posiada wykształcenie co najmniej średnie uzyskane w państwie, o którym mowa w pkt.1 jest nieprecyzyjne i wymagałoby podania definicji wykształcenia „średniego” w każdym z państw wymienionych w pkt.1. Uważamy, że proponowana zmiana nie ma uzasadnienia merytorycznego i może prowadzić nie tylko do degradacji zawodu tłumacza przysięgłego, ale również do obniżenia jakości życia społecznego w Polsce - szczególnie w zakresie postępowania sądowego - oraz do strat wizerunkowych i/lub materialnych ponoszonych przez podmioty zobowiązane do korzystania z usług tłumaczy przysięgłych w przypadku wadliwie przetłumaczonych dokumentów i wypowiedzi.</p> <p>Pragniemy przypomnieć, że to właśnie z inicjatywy STP w 2011 roku miała miejsce istotna zmiana prowadząca do deregulacji, wprowadzona w Ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106 z 25 maja 2011. poz. 622), na mocy której zniesiono wymóg ukończenia przez kandydatów na tłumaczy przysięgłych studiów filologicznych bądź dodatkowych podyplomowych studiów tłumaczeniowych w zakresie danego języka i</p>	<p>Uwaga dotycząca wykształcenia częściowo uwzględniona. Proponuje się obniżenie wymogu wykształcenia do poziomu licencjata, inżyniera lub równorzędnego. W pozostałym zakresie uwagi wykraczają poza zakres przedmiotowy projektu.</p>

		<p>dopuszczono do zawodu osoby z wykształceniem wyższym na poziomie magisterskim niezależnie od kierunku ukończonych studiów. Ta właśnie zmiana otworzyła dostęp do zawodu tłumacza przysięgłego dla osób władających językami rzadkimi, które nie ukończyły studiów filologicznych. Tylko w latach 2011-2012 ustanowiono czterech tłumaczy przysięgłych języka gruzińskiego (wcześniej w ogóle ich nie było), trzech języka ormiańskiego (też wcześniej nie było żadnego), czterech wietnamskiego, dwóch białoruskiego etc. Obserwujemy dzięki tej zmianie zjawisko zwiększania się liczby tłumaczy języków rzadkich zachodzące bez konieczności drastycznego obniżania poziomu wykształcenia.</p> <p>Warto dodać, że w naszym społeczeństwie samo tylko rozumienie tekstów prawnych, sporządzanych w języku polskim, jest na fatalnym poziomie. Wyniki badań socjologicznych wykazały, że tylko co trzeci Polak rozumie pisma urzędowe (nie mówiąc o dokumentach stricte prawnych i aktach prawnych). Odnosi się to, niestety, również do niektórych absolwentów szkół średnich.</p> <p>Trzeba w tym miejscu podkreślić, że problem jakości tłumaczenia prawniczego podniosły również niedawno Parlament Europejski i Rada UE w dyrektywie nr 2010/64/EU z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia w postępowaniu karnym (Dz. Urz. UE L 280 z 26.10.2010, s. 1-7). Dyrektywa ta nałożyła na rządy państw UE obowiązek zapewnienia odpowiedniej jakości tłumaczenia w postępowaniu karnym. Zgodnie z dyrektywą, tłumaczenie takie powinno być wykonane przez właściwie wykwalifikowanego tłumacza.</p> <p>Z postulatami zawartymi w dyrektywie 2010/64/EU bezpośrednio wiąże się - pionierski w warunkach - polski Raport z badania ankietowego na temat jakości tłumaczenia w postępowaniu karnym, opracowany przez A. Mendel z Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury we współpracy z PT TEPIS w grudniu 2011 r. W badaniu ankietowym prowadzonym od 1 września do 15 października 2011 roku uczestniczyły 404 osoby, w tym 351 przedstawicieli poszczególnych grup zawodowych, takich jak</p>	
--	--	--	--

		<p>sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, funkcjonariusze Policji, oraz 53 tłumacze. Celem badania była ocena tłumaczeń pisemnych i ustnych wykonywanych na potrzeby polskiego postępowania karnego oraz zdefiniowanie trudności związanych z tłumaczeniami prawno-sądowymi. W raporcie (2011:17)' wskazano przyczyny złej jakości i niedostatecznych umiejętności w zakresie tych tłumaczeń wymieniane przez pracowników organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, takie jak, między innymi, brak znajomości terminologii prawniczej w języku polskim i obcym, niewystarczająca precyzja, niewystarczająca znajomość języka i terminologii procesowej, nieznajomość zasad polskiego postępowania karnego. Można tu jeszcze dodać brak znajomości komparatystycznej systemów prawnych obowiązujących w krajach języka przekładu i języka oryginału. Kłopoty w tłumaczeniu powstają również, między innymi, w sytuacji konieczności przekazania informacji o instytucji prawnej nieznannej cudzoziemcowi lub takiej, która nie występuje w kraju jego pochodzenia, albo w sytuacji, kiedy osoba uczestnicząca w postępowaniu posługuje się językiem innym niż powszechnie zrozumiały, na przykład dialektem czy slangiem. Trudno oczekiwać, że z takimi i podobnymi problemami poradzi sobie osoba z wykształceniem średnim.</p> <p>Przedstawione w raporcie (2011:17) wyniki szczegółowych badań wskazują na potrzebę poważnej analizy roli i miejsca tłumacza we współpracy z organami wymiaru sprawiedliwości. Oczekujemy na inicjatywę Ministerstwa Sprawiedliwości w tej sprawie.</p> <p>Pragniemy podkreślić, że zgadzamy się z niektórymi z proponowanych w projekcie ustawy rozwiązań.</p> <p>Uważamy za celowe zniesienie obowiązku corocznego publikowania listy tłumaczy przysięgłych w formie wydruku. Jesteśmy jednak zdania, że konieczne jest - ze względu na interes społeczny - zapewnienie mechanizmu umożliwiającego wszystkim zainteresowanym uzyskanie informacji o tłumaczach przysięgłych nie tylko za pośrednictwem Internetu (do którego, według</p>	
--	--	--	--

		<p>przeprowadzonych badań, nie ma dostępu niemal jedna trzecia polskiego społeczeństwa), ale także w formie tradycyjnej - w postaci informacji ustnej lub drukowanej. W sądach powinny być dostępne listy tłumaczy przysięgłych prowadzących działalność w danym rejonie czy okręgu.</p> <p>Popieramy zmianę umożliwiającą zawieszenie tłumacza przysięgłego w wykonywaniu czynności na jego wniosek.</p> <p>Nie możemy się zgodzić na wprowadzenie zmiany prowadzącej do penalizacji tłumaczy przysięgłych za brak aktualizacji danych i na nakładanie kar pieniężnych przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej, zwłaszcza bez wyszczególnienia przewinień, za jakie kary te byłyby orzekane.</p> <p>Całkowicie zgadzamy się z opinią, że „w ciągu ostatnich dwudziestu dwóch lat, czyli od chwili zmiany ustroju w naszym kraju, niezwykle wzrosło znaczenie tego zawodu (tłumacza przysięgłego)”. Dlatego za konieczną uważamy całościową nowelizację Ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, której podstawą mógłby być projekt przyjęty w 2008 roku przez Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu RP. Dotychczasowa ustawa traktuje tłumaczy przysięgłych w sposób przedmiotowy, co - wraz z bardzo niskim poziomem stawek za tłumaczenia poświadczane - powoduje malejące z roku na rok zainteresowanie wejściem do zawodu, a nierzadko odchodzenie od zawodu tłumacza przysięgłego. Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich niejednokrotnie zwracało się do kolejnych ministrów sprawiedliwości, wiceministrów czy dyrektorów departamentów, postulując wprowadzenie godziwych zasad pracy i rewaloryzację stawek wynagrodzenia dla tłumaczy przysięgłych, jednak zawsze bez rezultatu. Pamiętajmy, że od 2005 roku, kiedy weszło w życie Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 26 stycznia 2005 r.), nie zmieniły się ustawowe stawki za czynności tłumaczy przysięgłych na rzecz organów wymiaru sprawiedliwości, mimo wielokrotnych wystąpień w tej sprawie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zakres penalizacji został określony w projektowanym art. 21 ustawy i nie ulega zmianie. Obejmuje on niewypełnianie albo wypełnianie w sposób nienależyty lub nierzetelny obowiązków określonych w art. 8 ust. 2, art. 14, art. 15, art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 2.</p>
--	--	--	--

			<p>organizacji zrzeszających tłumaczy. Są to jedyne urzędowe stawki wynagrodzenia, wpływające na sytuację tłumaczy na rynku. Inflacja od 2005 r. wyniosła 22.5%. Tymczasem stawki za tłumaczenia ustne jeszcze w 2005 r. były kilkakrotnie niższe niż stawki rynkowe (teraz ta rozbieżność jeszcze bardziej się zwiększyła). Uważamy, że godziwe stawki i przestrzeganie terminów płatności za tłumaczenia przez organy wymiaru sprawiedliwości przyciągną do zawodu tłumacza przysięgłego nowe osoby skuteczniej niż obniżenie wymagań w zakresie wykształcenia.</p> <p>Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich widzi pilną konieczność dyskusji o statusie zawodu tłumacza przysięgłego z udziałem przedstawicieli instytucji korzystających z tłumaczeń poświadczonych, lingwistów praktyków i teoretyków tłumaczenia oraz przedstawicieli wszystkich organizacji zrzeszających tłumaczy. STP gotowe jest w każdej chwili ponownie przedstawić propozycje mające na celu poprawę obecnej sytuacji.</p>	
67	Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych	Art. 2 ust. 1 - 3 (ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego)	<p>Art. 2 ust. 1 pkt 1 - akceptujemy zastrzeżenie co do prawa podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium RP jako warunku dostępu do zawodu tłumacza przysięgłego.</p> <p>Art. 2 ust 1 pkt 5 - postulujemy zachowanie obecnie obowiązującego przepisu, zaś możliwość nabycia prawa do wykonywania zawodu TP przez osoby nieposiadające tytułu magistra proponujemy zapisać w dodanym ustępie 3 artykułu 2 jak poniżej.</p> <p>Art. 2 ust. 3 - postulujemy dodanie nowego przepisu w brzmieniu: „Minister Sprawiedliwości może, w uzasadnionym przypadku, wyrazić zgodę na przystąpienie do egzaminu na tłumacza przysięgłego kandydata, który legitymuje się innym wykształceniem niż określone w ust. 1 pkt 5”.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona w zakresie wymogu wykształcenia oraz możliwości wydawania przez Ministra Sprawiedliwości zgody na przystąpienie do egzaminu na tłumacza przysięgłego kandydatów, z wykształceniem innym niż magisterskie. W pozostałym zakresie uwagi niezasadne lub wykraczające poza zakres przedmiotowy projektu.
	c.d.	Art. 9 Art. 11 Art. 16	Art. 9 ust. 3 - postulujemy nieuchylenie przepisu ust. 3 i zachowanie jego intencji jako jedynej treści tego artykułu w brzmieniu: „Art. 9. Dane tłumacza przysięgłego wskazane w art. 8	Uwaga nieuwzględniona. Niepublikowanie danych tłumacza przysięgłego

		<p>Art. 18 Art. 18 Art. 21 (ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego)</p>	<p>ust.1 pkt 2, 4 i 9 nie są podawane do publicznej wiadomości." Art. 11 ust. 1 - akceptujemy z aprobatą dodanie możliwości zawieszenia działalności TP na wniosek tłumacza. Art. 16 ust. 2 - postulujemy dodanie na końcu ustępu po wyrazach: „przy uwzględnieniu stopnia trudności i zakresu tłumaczenia” wyrazów „oraz rocznego wskaźnika waloryzacji”. Art. 18 ust. 2 i ust. 3 - postulujemy dodanie w ust. 2 wyrazów zaznaczonych kursywą i pominięcie drugiego zdania obecnego przepisu oraz dodanie ustępu 3 w brzmieniu zgodnym z wersją strony rządowej w projekcie (niedoszłej do skutku) nowelizacji ustawy o ztp w 2008 r.: Art. 18.2. Na wszystkich poświadczonych tłumaczeniach oraz poświadczonych odpisach pism, które wydaje tłumacz przysięgły, w formule poświadczającej wymienia się datę i pozycję, pod którą tłumaczenie lub odpis są odnotowane w repertorium oraz stwierdza się, czy tłumaczenie sporządzono z oryginału, kopii, skanu lub faksu. 3. Wykonane przez siebie tłumaczenie lub odpis pisma tłumacz przysięgły opatruje pieczęcią po jego sporządzeniu, umieszczając ją obok podpisu bezpośrednio pod formułą poświadczającą. Art. 21 ust. 1 - akceptujemy dodanie do obowiązków TP podlegających odpowiedzialności zawodowej obowiązku określonego w art 8 ust. 2 dotyczącego zgłaszania zmiany danych objętych wpisem na listę TP. Art. 21 ust. 2 pkt. 3 - akceptujemy intencję dyscyplinowania tłumaczy przysięgłych karami pieniężnymi, jednak kara taka nie powinna być wyższa od określonej w projekcie jako Jedna dziesiąta przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dlatego postulujemy zmianę w wyrażeniu „kara pieniężna nie niższa od” wyrazów „nie niższa od” na „w wysokości”. Uzasadnienie postulatów: Art. 2 ust 1 pkt 5 - postulat zachowania obecnego brzmienia tego przepisu ma na celu uchronienie ustawodawcy przed zarzutem, że</p>	<p>wskazanych w art. 8 ust. 1 pkt 2, 4 i 9 wynika z art. 10 ustawy.</p>
--	--	---	---	---

		<p>uznał wykształcenie średnie za wystarczające, aby zdać egzamin na tłumacza przysięgłego, podczas gdy jest rzeczą oczywistą iż absolwent szkoły średniej nie posiada wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu TP - ani w zakresie znajomości języka obcego, ani tłumaczenia tekstów specjalistycznych, ani nawet ich rozumienia w języku polskim. Również teza, iż „tłumacze przysięgli nie muszą dokonywać naukowych analiz” jest z gruntu błędna, ponieważ akurat analiza porównawcza jest istotą pracy tłumacza, a w przypadku tłumaczenia specjalistycznego - naukowa analiza porównawcza. Ponadto, zachowanie obecnego przepisu pozwoli na uznanie przez Komisję Europejską że Polska stosuje się do nakazu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym, stanowiącej w art. 8 o niezmnieszeniu poziomu ochrony prawa człowieka do rzetelnego procesu, którego realizacja jest możliwa wyłącznie z udziałem wykwalifikowanych tłumaczy.</p> <p>Art. 2 ust. 3 - postulat dodania nowego przepisu ma na celu dopuszczenie przez Ministra Sprawiedliwości do egzaminu na TP nielicznych osób ze średnim wykształceniem w uzasadnionych przypadkach, czyli z ważnego powodu, jakim może być wyłącznie brak tłumaczy danego języka rzadkiego. Przede wszystkim jednak dodanie takiego przepisu zachowa właściwą proporcję między ogólną zasadą a wyjątkiem od niej, ponieważ w rzeczywistości nawet osoby z wyższym wykształceniem filologicznym kształcą się na studiach podyplomowych, aby przystąpić do egzaminu na TP, chociaż prawo im tego nie nakazuje i nigdy nie nakazywało. Takie rozwiązanie umożliwi realizację intencji projektodawcy, unikając równocześnie niepożądanych reakcji ze strony środowiska TP, które wyraziło głębokie oburzenie na propozycję drastycznego obniżenia poziomu wykształcenia kandydatów na TP i na niefortunne jej uzasadnienie.</p> <p>Art. 9 ust. 3 - postulat zachowania treści obecnego ust. 3 tego</p>	
--	--	---	--

		<p>artykułu ma na celu niepodawanie do publicznej wiadomości danych tłumacza przysięgłego wskazanych w art. 8 ust.1 pkt 2, 4 i 9, czyli daty i miejsca urodzenia, miejsca zamieszkania oraz informacji o orzeczonych karach z tytułu odpowiedzialności zawodowej TP, ponieważ dane te nie mają znaczenia dla korzystających z usług TP i naruszają ochronę dóbr osobistych (data i miejsce urodzenia), narażają bezpieczeństwo osobiste tłumaczy uczestniczących w postępowaniu karnym (miejsce zamieszkania) oraz są niezgodne z zasadą jednej kary za jedno naruszenie prawa (informacja o karach orzeczonych przez KÓZ), jako że publikacja takiego faktu jest dodatkową karą. Dolegliwości wynikające z uchylecia ustępu 3 spowodują więc utrudnianie wykonywania zawodu, co jest sprzeczne z intencją projektodawcy.</p> <p>Art. 16 ust. 2 - postulat dodania zapisu o uwzględnianiu rocznego wskaźnika waloryzacji ma na celu ułatwienie dostępu do zawodu tłumacza przysięgłego, którego stawki wynagrodzenia na poziomie z roku 2005 po dziewięciu latach niewaloryzowania nie zachęcą do wykonywania zawodu nawet osób bez żadnych kwalifikacji, zwłaszcza młodych, które chętniej wyemigrują lub znajdą lepiej płatną pracę w gastronomii. Postulat jest zgodny z intencjami projektodawcy.</p> <p>Art. 18 ust. 2 i ust. 3 - postulat dodania w obecnym ust. 2 wyrazów „,oraz stwierdza się, czy tłumaczenie sporządzono z oryginału, kopii, skanu lub faksu" ma na celu dostosowanie formuły poświadczającej do obecnych wymogów praktyki zawodowej wynikających z postępu techniki oraz konieczności stwierdzenia postaci tłumaczonego tekstu w związku z odnotowanymi nadużyciami w tym zakresie. Postulat pominięcia drugiego zdania tego ustępu wynika z zawarcia jego treści w postulowanej (oznaczonej kursywą) części pierwszego zdania. Natomiast postulat dodania ust. 3 jest realizacją intencji strony rządowej wyrażonej podczas sejmowych obrad nad przygotowaniem nowelizacji uztp z poselskiej inicjatywy PiS, ostatecznie niedoszłej do skutku w 2008 roku. Zarówno treść postulowanego ust. 2, jak i</p>	
--	--	--	--

			<p>ust. 3 ma na celu ułatwienie praktyki zawodowej TP, usuwając dotychczasowe wątpliwości w tym zakresie przez precyzyjne określenie procedury poświadczania tłumaczenia lub odpisu pisma.</p> <p>Art. 21 ust. 2 pkt. 3 - postulat zmiany proponowanej wysokości kary orzekanej przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej TP wynika z braku odniesienia stawek wynagrodzenia za czynności TP do obecnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z powodu niewaloryzowania tych stawek od dziewięciu lat, tj. od 2005 roku. Co prawda uchybienia będące powodem orzekania kary pieniężnej niewątpliwie usprawiedliwiają dyscyplinowanie tłumaczy, ale w kontekście drastycznie zaniżonych stawek TP wymierzanie zawyżonych kar pieniężnych byłoby po prostu niemoralne.</p>	
68	Bałtyckie Stowarzyszenie Tłumaczy	ogólna	<p>1. Jesteśmy przeciwni zniesieniu obowiązku ukończenia wyższych studiów magisterskich przez kandydatów na tłumacza przysięgłego, ponieważ ułatwienie dostępu do zawodu nie powinno polegać na obniżaniu kryteriów wykształcenia, które w Polsce nie jest trudno dostępne. Ponadto praca tłumacza przysięgłego świadczona jest na potrzeby administracji państwowej i samorządowej, w której wymóg posiadania wyższego wykształcenia jest minimalnym standardem. Udostępnianie wykonywania funkcji zaufania publicznego osobom, które nie ukończyły studiów wyższych, jest krokiem niezrozumiałym. Nie możemy również zgodzić się z argumentem, że „tłumacze przysięgli, wykonując swoje czynności, nie muszą dokonywać naukowych analiz, stąd wystarczające jest wykształcenie średnie, jako umożliwiające do przystąpienia do egzaminu na tłumacza przysięgłego”. Tłumacze przysięgli muszą dokonywać błyskawicznych analiz i syntez w niezwykle stresujących warunkach. Dogłębna znajomość systemów prawnych państw zaangażowanych w spór, szeroka wiedza ogólna i terminologiczna, wysoki stopień dojrzałości i wyczucie sytuacji to przymioty, których matura nie zapewnia. Rozumiemy, że w</p>	<p>Uwaga dotycząca wykształcenia częściowo uwzględniona. Proponuje się obniżenie wymogu wykształcenia do poziomu licencjata, inżyniera lub równorzędnego. W pozostałym zakresie uwagi wykraczają poza zakres przedmiotowy projektu.</p>

		<p>Polsce może być problem w przypadku tzw. języków rzadkich. Uważamy, że każdorazowo w przypadku takich języków resort mógłby mieć prawo do wydania decyzji o odstąpieniu od wymogu ukończenia studiów wyższych, pod warunkiem że kandydat wykaże się odpowiednią wiedzą w ramach egzaminu.</p> <p>2. Zniesienie obowiązku corocznego publikowania list tłumaczy przysięgłych w formie papierowej uważamy za pomysł bardzo dobry. Pokazuje on nowoczesne podejście do organizacji pracy tłumaczy przysięgłych.</p> <p>3. Dopuszczenie zawieszenia tłumacza przysięgłego w wykonywaniu czynności na jego wniosek to również znakomita propozycja, która pozwoli na odzwierciedlenie faktycznej aktywności tłumaczy przysięgłych.</p> <p>4. Do proponowanego zapisu o penalizacji naruszeń a obowiązku aktualizacji danych osobowych tłumacza przysięgłego w przypadku ich zmiany (art. 8 ust. 2 ustawy) proponujemy dodać możliwość przesłania skanów wymaganych dokumentów na adres email wskazany przez Ministerstwo. Tłumacz przysięgły to zawód zaufania publicznego, więc nie powinno być obaw o niezgodność dokumentów ze stanem faktycznym.</p> <p>5. W kontekście dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym, której termin transpozycji upływa 27.10.2013 r., pragniemy zwrócić uwagę, że dyrektywa ta nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia odpowiedniej jakości tłumaczenia. W tym celu proponujemy wprowadzenie zapisu o szkoleniach organizowanych i finansowanych ze środków budżetowych (np. 1 szkolenie rocznie), których tematyka mogłaby obejmować specyfikę pracy w trakcie rozpraw sądowych, przesłuchań na komisariacie itp.</p> <p>6. W chwili obecnej tłumacze po ukończeniu studiów wyższych kształcą się dalej na własny koszt, aby móc jak najrzetelniej wykonywać zawód tłumacza przysięgłego, w czym</p>	<p>Uwaga w nieuwzględniona Z informacji uzyskanych z Wydziału Tłumaczy Przysięgłych, Biegłych Sądowych i Biegłych Rewidentów DZP MS wynika, że w praktyce dochodzi do prób oszustwa przy przekazywaniu danych i informacji Ministrowi Sprawiedliwości. Powyższe uzasadnia obawy o niezgodność przesyłanych dokumentów ze stanem faktycznym.</p>
--	--	--	---

			<p>pomagają organizacje zawodowe, takie jak Bałtyckie Stowarzyszenie Tłumaczy. Organizujemy liczne szkolenia z udziałem prawników i ekonomistów, gdyż ukończone studia wyższe na jednym kierunku okazują się zbyt słabym przygotowaniem do zawodu. Szkolenia a- organizowane przez podmioty, o których mowa w art. 15 ustawy, wpisują się idealnie w wymogi obowiązującej nas dyrektywy jako niezwykle ważna forma rozwoju kompetencji tłumaczy przysięgłych.</p>	
69	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	ogólna	<p>Łatwiej będzie zostać tłumaczem przysięgłym, muzealnikiem czy inspektorem ds. jakości żywności. Tłumaczem przysięgłym będzie mogła zostać osoba już ze średnim wykształceniem, dziś zaś niezbędne jest ukończenie studiów magisterskich. Ryzykowne jest, co wielokrotnie podkreślała już sama odnośna grupa zawodowa, obniżenie wymogów zawodowych, gdyż czynności tłumacza nie ograniczają się tylko do przekładu na pożądaną język, ale wielokrotnie polegają na wykorzystaniu w tym procesie wiedzy szerszej (prawniczej, technicznej, itp.), logiki, analizy. W lipcu 2011 r. wprowadzona została zmiana, która w dużym stopniu otworzyła dostęp do zawodu tłumacza przysięgłego tzn. zniósła wymóg ukończenia przez kandydatów na tłumaczy przysięgłych magisterskich studiów wyższych na kierunku filologia lub ukończenia magisterskich studiów wyższych na innym kierunku i studiów podyplomowych w zakresie tłumaczenia, odpowiednich dla danego języka, a wprowadziła wymóg ukończenia wyższych studiów i uzyskania tytułu magistra lub równorzędnego w państwie wskazanym w ustępie wcześniejszym. Dość znacznie poszerzyło to krąg osób dopuszczonych do ubiegania się o dostęp do zawodu tłumacza przysięgłego. Niewątpliwie jednak, przyjąć można, iż w kontekście zmian i rezygnacji z wymogów wskazanych już w art. 2 ust. 1 pkt 5 w brzmieniu przed 1 lipca 2011 r., podstawą weryfikacji umiejętności tłumacza przysięgłego może być odpowiednio skonstruowany egzamin na tłumacza przysięgłego dający gwarancję dopuszczenia do zawodu osób o odpowiednim poziomie umiejętności zarówno językowych, jak i</p>	<p>Uwaga dotycząca wykształcenia częściowo uwzględniona. Proponuje się obniżenie wymogu wykształcenia do poziomu licencjata, inżyniera lub równorzędnego.</p>

			interpretacyjnych, analitycznych i praktycznych - niezbędnych w codziennym obrocie.	
Art. 17. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi				
70	Izba Domów Maklerskich	ogólna	<p>Zaproponowane w projekcie propozycje pozostawienia licencjonowania zawodów maklera papierów wartościowych, doradcy inwestycyjnego oraz agenta firmy inwestycyjnej, co do zasady, należy uznać za dobre rozwiązania dla rynku kapitałowego w Polsce.</p> <p>Izba z zadowoleniem przyjmuje fakt utrzymania dotychczasowego modelu uzyskania licencji maklera i doradcy w drodze egzaminu zdawanego przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Przewodniczącego KNF. Nie widzimy jednak uzasadnienia do wprowadzenia rozwiązań umożliwiających uzyskanie licencji bez formalnej weryfikacji wiedzy kandydata, co jest standardem na najbardziej rozwiniętych rynkach.</p> <p>Izba uważa, że koniecznie należy zmienić formułę egzaminu i jego zakres w celu ułatwienia dostępu do zawodu. Należy m.in. zwiększyć częstotliwość egzaminów i wprowadzić ogłaszane na rok terminy egzaminów (np. raz na kwartał w konkretny dzień). Ponadto należy istotnie zmienić zakres tematyczny w kierunku znajomości produktów kosztem działalności operacyjnej a także sposób formułowania pytań, aby sprawdzały one praktyczną wiedzę konieczną do obsługi klienta w zakresie instrumentów finansowych.</p> <p>Izba także uważa, że warunkiem wpisania na listę oraz rozpoczęcia pracy przy obsłudze klienta powinno być oprócz zdania egzaminu uzyskanie pozytywnej opinii firmy inwestycyjnej i/lub Izby Domów Maklerskich. Ten ostatni warunek jest podyktowany koniecznością zapewnienia dostępu do zawodu jedynie dla osób spełniających wysokie zasady etyczne, o nieposzlakowanej i opinii, co jest konieczne dla zachowania zaufania do rynku i domów maklerskich.</p>	<p>Uwagi zasadniczo o charakterze ogólnym i postulatywnym, nie zawierają natomiast stanowiska do poszczególnych propozycji rozwiązań.</p>

			Opinia pracodawcy powinna mieć kluczowe znaczenie tym bardziej, że zgodnie z obowiązującymi przepisami to firma inwestycyjna ponosi pełną odpowiedzialność za działania zatrudnianych przez siebie maklerów i doradców. Rozważenia wymagałaby kwestia wprowadzenia do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi obowiązku weryfikowania wiedzy i doświadczenia maklera i doradcy, którzy przez dłuższy okres czasu nie wykonywali zawodu. Takie rozwiązania przyczyniłyby się do zwiększenia bezpieczeństwa obrotu i jakości świadczonych usług przez firmy inwestycyjne.	
c.d.	Art. 129 (ustawy o obrocie instrumentami finansowymi)	Uwaga do projektowanego art. 129 ust. 1c ustawy o obrocie instrumentami finansowymi: W opinii IDM, wymóg uzyskania pozytywnej opinii maklera powinien zostać zastąpiony wymogiem uzyskania pozytywnej opinii firmy inwestycyjnej. W praktyce to firma inwestycyjne ocenia kompetencje i doświadczenie zawodowe zatrudnionych przez siebie osób i powinna mieć wpływ na dokonywanie ich wpisu na listę maklerów papierów wartościowych.	Uwaga nieuwzględniona.	
c.d.	Art. 129 (ustawy o obrocie instrumentami finansowymi)	Uwaga do projektowanego art. 129 ust. 1d ustawy o obrocie instrumentami finansowymi: W opinii IDM, wymóg uzyskania pozytywnej opinii doradcy powinien zostać zastąpiony wymogiem uzyskania pozytywnej opinii firmy inwestycyjnej. W praktyce to firma inwestycyjne ocenia kompetencje i doświadczenie zawodowe zatrudnionych przez siebie osób i powinna mieć wpływ na dokonywanie ich wpisu na listę doradców inwestycyjnych.	Uwaga nieuwzględniona. Ad art. 129 ust. 1d) – uwaga niezasadna. Ocena powinna być dokonywana przez osobę, która bezpośrednio kieruje i nadzoruje pracę maklera, który chce uzyskać wpis na listę doradców.	
c.d.	Art. 129 (ustawy o obrocie instrumentami finansowymi)	Uwaga do projektowanych zmian art. 129 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi: W świetle brzmienia art. 129 ust. 1 nie jest jasne, kto dokonuje wpisu na listę maklerów albo doradców w przypadkach określonych w projektowanych przepisach art. 129 ust. 1a - 1d. W konsekwencji zaproponowanych zmian mogą powstać również wątpliwości czy delegacja określona w projektowanym art. 129 ust. 7 obejmuje również przypadki, o których mowa w	Uwaga nieuwzględniona. Proponowane regulacje wskazują kto <u>może uzyskać</u> wpis na listę bez konieczności składania egzaminu, nie odnoszą się natomiast do kompetencji w zakresie wpisywania na listę, określonej w art. 129 ust. 1	

			<p>projektowanych ust. 1a -1d tego artykułu. W projektowanym ust. 7 jest odwołanie do wniosku, o którym mowa w ust. 1, a ten ustęp określa przypadki, w których składa się wniosek o wpis i nie uwzględnia zmian art. 129 w zakresie ust. 1a - 1d.</p> <p>W związku z powyższym można rozważyć następujące brzmienie ust. 1:</p> <p>„1. Wpisu na listę maklerów albo doradców dokonuje Komisja na wniosek zainteresowanego. Wniosek o wpis na listę maklerów albo listę doradców powinien być złożony w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym, daty uznania przez Komisję uprawnień do wykonywania zawodu albo dnia zdania z wynikiem pozytywnym sprawdzianu umiejętności, z zastrzeżeniem ust. 1c i 1d.”</p>	<p>Ponadto, należy zwrócić uwagę, że upoważnienie obejmuje swym zakresem „uznanie uprawnień do wykonywania zawodu, które umożliwiają wpis na listę, o której mowa w ust. 1, bez konieczności składania egzaminu”, przez co, jak się wydaje, uwzględnione zostały przypadki, o których mowa w art. 129 ust. 1a - 1d.</p>
71	Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami	Art. 129 ust. 1d (ustawy o obrocie instrumentami finansowymi)	<p>Uwaga do art. 17 projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów, dalej zwanego („Projektem”).</p> <p>Proponuje się następującą redakcję art. 129 ust. 1d. nowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi:</p> <p>„1d. Wpis na listę doradców bez konieczności składania egzaminu mogą uzyskać osoby, które przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 4 lata przed złożeniem wniosku o wpis wykonywał pod kierunkiem i nadzorem doradcy, czynności bezpośrednio związane z wykonywaniem zawodu doradcy, o którym mowa w art. 125. w ramach pozostawiania przez te osoby w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z firmą inwestycyjną oraz posiadają pozytywną opinię tego doradcy, legitymujące się międzynarodowym tytułem Chartered Financial Analyst (CFA: dyplomowany analityk finansowy). ”</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> Obecna propozycja brzmienia art. 129 ust. 1d przewiduje niczym nieuzasadnioną, konieczność uprzedniego uzyskania wpisu na listę</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Wydaje się, że skrócenie okresu do trzech lat „stażu” przy wykonywaniu czynności bezpośrednio związanych z wykonywaniem zawodu doradcy jest niewłaściwe. Ponadto niewłaściwe jest, aby możliwość uzyskania wpisu na listę doradców bez konieczności składania egzaminu dotyczyła wszystkich osób. Jest zasadne aby taką możliwość mieli natomiast maklerzy papierów wartościową, czyli osoby, które posiadają potwierdzoną szeroką wiedzę w odpowiednim zakresie. Niezasadna i systemowo niewłaściwa jest również propozycja dodania w ustawie przepisu umożliwiającego wpis</p>

		<p>maklerów papierów wartościowych przed ubieganiem się o wpis na listę doradców inwestycyjnych.</p> <p>Należy jednak pamiętać, że inna jest rola. Obowiązki związane z wykonywaniem zawodu maklera papierów wartościowych a inne związane z wykonywaniem zawodu doradcy inwestycyjnego. Zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, obowiązki zawodowe maklera papierów wartościowych związane są z działalnością maklerską w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych; 2) wykonywania zleceń, o których mowa w pkt 1, na rachunek dającego zlecenie; 3) nabywania lub zbywania na własny rachunek instrumentów finansowych; 4) oferowania instrumentów finansowych; 5) organizowania alternatywnego systemu obrotu; 6) przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych, w tym prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych, oraz prowadzenia rachunków pieniężnych. <p>Natomiast obowiązki zawodowe doradcy inwestycyjnego związane są z działalnością maklerską, w zakresie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych; 2) doradztwa inwestycyjnego. <p>Dodatkowo postulujemy umożliwienie wpisu na listę doradców inwestycyjnych- bez konieczności składania egzaminu, osób legitymujących się międzynarodowym tytułem Chartered Financial Analyst (CFA: dyplomowany analityk finansowy), świadczącym o wysokim poziomie kwalifikacji zawodowych z zakresu zarządzania inwestycjami. Osoby z ww. tytułem posiadają niewątpliwie odpowiednią wiedzę i doświadczenie, w zakresie zarządzania aktywami klientów, które od lat potwierdzone jest</p>	<p>na listę doradców inwestycyjnych - bez konieczności składania egzaminu - osobom legitymującym się międzynarodowym tytułem CFA. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wykaz nadawanych przez określone zagraniczne instytucje tytułów uprawniających do ubiegania się o wpis na listę doradców bez konieczności składania egzaminu.</p>
--	--	--	---

			przez międzynarodową instytucję „CFA Institute” organizującą egzaminy dla osób starających się uzyskać najwyższe kwalifikacje zawodowe z dziedziny analizy i wyceny aktywów, zarządzania portfelami oraz zarządzania ryzykiem.	
72	Związek Maklerów i Doradców	Art. 129 (ustawy o obrocie instrumentami finansowymi)	<p>W art. 17 projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (dalej „Projekt ustawy”) zaproponowano zmianę art. 129 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (dalej: „Ustawa”). Zgodnie z proponowaną zmianą, wpis na listę maklerów papierów wartościowych będą mogły uzyskać osoby, które posiadają pełną zdolność do czynności prawnych, korzystają z pełni praw publicznych, nie były karane za przestępstwa określone w Ustawie, a ponadto spełnią jeden z poniższych warunków:</p> <p>(1) zaliczą w wyniku pozytywnym egzamin przed komisją egzaminacyjną dla maklerów papierów wartościowych (warunek dotychczasowy),</p> <p>(2) ukończą uznane przez KNF studia wyższe (alternatywny nowy warunek wpisu),</p> <p>(3) przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 4 lata przed złożeniem wniosku o wpis wykonywały, pod kierunkiem i nadzorem maklera, czynności bezpośrednio związane z wykonywaniem zawodu maklera, o którym mowa w art. 125 Ustawy, w ramach pozostawania przez te osoby w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z firmą inwestycyjną oraz posiadają pozytywną opinię tego maklera (alternatywny nowy warunek wpisu).</p> <p>Z kolei wpis na listę doradców inwestycyjnych będą mogły uzyskać osoby, które posiadają pełną zdolność do czynności prawnych, korzystają z pełni praw publicznych, nie były karane za przestępstwa określone w ustawie, a ponadto spełnią jeden z poniższych warunków:</p> <p>(1) zaliczą w wyniku pozytywnym egzamin przed komisją egzaminacyjną dla doradców inwestycyjnych (warunek dotychczasowy),</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Uwagi do projektowanego art. 129 ust. 1a - 1d są niezasadne. Proponowane rozwiązanie sprzyja realizacji celu ustawy jakim jest ułatwienie dostępu do zawodów maklera i doradcy.</p>

		<p>(2) są wpisane na listę maklerów papierów wartościowych, a ponadto przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis wykonywały, pod kierunkiem i nadzorem doradcy, czynności bezpośrednio związane z wykonywaniem zawodu doradcy, o którym mowa w art. 125 Ustawy, w ramach pozostawania przez te osoby w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z firmą inwestycyjną oraz posiadają pozytywną opinię tego doradcy (alternatywny nowy warunek wpisu).</p> <p>O ile warunek (1) w obu przypadkach jest zgodny z obecnym stanem legislacyjnym i nie budzi wątpliwości, o tyle pozostałe warunki należy poddać krytycznej analizie pod kątem zgodności z celami, jakim służy regulowanie zawodów maklera papierów wartościowych i doradcy inwestycyjnego, w tym przede wszystkim zapewnienia bezpieczeństwa obrotu, należytej ochrony inwestorów, w szczególności detalicznych, a także zapobieganiu nieuczciwym praktykom na rynku kapitałowym. Istotne jest również rozważenie, czy proponowane zmiany umożliwią osiągnięcie celów wskazanych w Projekcie ustawy, a także analiza praktycznych aspektów stosowania proponowanych rozwiązań.</p> <p>Kryteria (2)-(3) oznaczają możliwość uzyskania wpisu na listę maklerów lub doradców inwestycyjnych na podstawie odpowiedniego stażu zawodowego lub - w przypadku listy maklerów - dyplomu ukończenia studiów wyższych (tj. studiów licencjackich lub magisterskich) uznanych przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF). Rozwiązanie to posiada istotne wady, które omówiono poniżej.</p> <p>(1) Niejednolite kryteria dostępu do zawodu radykalnie obniżają standardy weryfikacji przygotowania zawodowego. Ukończenie odpowiedniego kierunku studiów nie jest równoznaczne z właściwym przygotowaniem do wykonywania zawodu. W wielu zawodach - choćby prawniczych czy lekarskich - samo ukończenie studiów nie jest uznawane za warunek wystarczający dla wykonywania zawodu. Pojawiają się wymogi</p>	
--	--	--	--

		<p>dodatkowej praktyki oraz zaliczenia egzaminu zawodowego. Celem studiów na określonym kierunku może być przygotowanie do wykonywania zawodu, ale ostateczna weryfikacja tego przygotowania powinna odbywać się na podstawie jednolitych kryteriów, czego nie zapewnia zróżnicowany poziom studiów (i różny poziom zaangażowania studentów) na uczelniach. Pozwala to uniknąć sytuacji, gdy do wykonywania zawodu dopuszczane są osoby, które wprawdzie ukończyły studia, ale nie opanowały w dostatecznym stopniu niezbędnej wiedzy.</p> <p>(2) Sam staż zawodowy również nie jest gwarancją odpowiedniego przygotowania do rzetelnego wykonywania zawodu.</p> <p>Dla zapewnienia bezpieczeństwa obrotu i wiarygodności rynku niezwykle ważne jest zapobieganie przestępstwom i nieuczciwym praktykom na rynku kapitałowym. Dlatego system licencjonowania maklerów i doradców inwestycyjnych w obecnej postaci stanowi istotny filar nadzoru nad rynkiem kapitałowym. Aby funkcja prewencyjna obecnego systemu mogła być utrzymana, konieczne jest spełnienie dwóch warunków: (a) zapewnienie znajomości przepisów prawa i zasad etyki przez osoby wykonujące kluczowe zawody na rynku finansowym oraz (b) utrzymanie sankcji administracyjnych w postaci zawieszenia lub odebrania uprawnień zawodowych dla osób, które dopuszczają się nieuczciwych praktyk. O ile drugi z wymienionych warunków został utrzymany w Projekcie ustawy, o tyle pierwszy warunek przestanie być spełniony. Istnieje poważne ryzyko, że osoba wpisywana na listę maklerów lub doradców na podstawie samego stażu zawodowego nie będzie orientowała się w podstawowych regulacjach dotyczących rynku kapitałowego (lub będzie znała je tylko wycinkowo, w zależności od rodzaju faktycznie wykonywanych czynności) ani nie zada sobie trudu zapoznania się z zasadami etycznymi obowiązującymi w tym zawodzie. Należy w tym kontekście zaznaczyć, że w następstwie ostatniego kryzysu finansowego nastąpiło znaczące wzmocnienie i rozbudowanie</p>	
--	--	---	--

		<p>regulacji dotyczących funkcjonowania rynku kapitałowego. Dlatego wydaje się jest bardzo istotne, aby uzyskać pewność, że osoby rozpoczynające karierę na tym rynku opanowały w dostatecznym stopniu znajomość systemu przepisów prawa regulujących prowadzenie działalności na tym rynku. Taką rękojmię może dać jedynie pozytywny wynik odpowiedniego egzaminu zawodowego.</p> <p>W kontekście proponowanego kryterium odpowiedniej praktyki zawodowej jako warunku wystarczającego dla uzyskania wpisu na listę maklerów lub doradców inwestycyjnych należy również zauważyć, że zawody te obejmują szereg czynności o bardzo zróżnicowanym charakterze. Zgodnie z obecnym stanem prawnym, wpis na listę maklerów uprawnia do wykonywania czynności tak odmiennych jak przyjmowanie i przekazywanie zleceń od inwestorów, organizowanie alternatywnego systemu obrotu czy doradztwo inwestycyjne. Z kolei wpis na listę doradców inwestycyjnych uprawnia do wykonywania czynności z zakresu zarządzania portfelem oraz doradztwa inwestycyjnego. Wymagana wiedza ekspercka jest bardzo zróżnicowana nie tylko w zależności od rodzaju wykonywanych czynności, ale nawet w obrębie tych samych czynności wyodrębnionych w Ustawie. Przykładowo, zarządzanie portfelem akcji i portfelem dłużnym wymaga znajomości wielu specyficznych, całkowicie odrębnych zagadnień. Obecny zakres tematyczny egzaminu jest tak dopasowany, by weryfikować, czy kandydat jest wszechstronnie przygotowany do wykonywania przewidzianych w Ustawie czynności.</p> <p>Kryterium praktyki jako substytutu egzaminu takiej należytej weryfikacji nie zapewni. Dopuszczenie do wykonywania zawodu na podstawie odpowiedniego stażu spowoduje, że osoby wpisywane na listę maklerów czy doradców będą wprawdzie posiadały wiedzę praktyczną, ale jedynie wycinkową, wynikającą z charakteru wykonywanej pracy. Kandydat na maklera obsługujący jedynie zlecenia inwestorów nie opanuje na przykład</p>	
--	--	--	--

		<p>zagadnień wymaganych w doradztwie inwestycyjnym. Będzie zatem prawdopodobnie dysponował wiedzą o funkcjonowaniu giełdowego systemu obrotu, rodzajach zleceń i zasadach ich składania, ale może nie posiadać dostatecznej wiedzy z zakresu wyceny instrumentów finansowych czy strategii inwestycyjnych, aby móc wykonywać czynności doradztwa inwestycyjnego (oczywiście sytuacja odwrotna jest również możliwa). Podobnie, kandydat na doradcę inwestycyjnego z praktyką w zarządzaniu portfelem akcji będzie prawdopodobnie posiadał wiedzę na temat analizy sprawozdań finansowych, zasad rachunkowości czy analizy danych makroekonomicznych, ale może nie orientować się w zagadnieniach specyficznych dla zarządzania portfelem dłużnym, takich jak analiza krzywych stóp procentowych, ryzyko kredytowe czy konstrukcja i wycena instrumentów pochodnych na stopę procentową. Rodzi to poważne ryzyko sprowadzenia kwalifikacji osób posiadających uprawnienia maklerskie czy doradcze do ograniczonego zakresu specjalistycznych czynności, podczas gdy tytuł zawodowy będzie sugerował znacznie szerszą wiedzę i wszechstronne przygotowanie zawodowe. Z czasem może to prowadzić do obniżenia kompetencji osób wykonujących kluczowe czynności na rynku kapitałowym, powodując ryzyko obniżenia jakości ich pracy i przez to wiarygodności rynku. W tym kontekście trzeba też zaznaczyć, że wąska specjalizacja w zawodach na rynku kapitałowym funkcjonuje na niektórych największych rynkach, przy czym w USA i Wielkiej Brytanii opiera się ona na bardzo rozbudowanych systemach egzaminacyjnych. Jednak z przyczyn ekonomicznych, to jest znacznie mniejszej skali polskiego rynku kapitałowego, niezbędna jest na nim dużo większa uniwersalność pracowników, którą zapewnia obecny system licencjonowania wymagający wszechstronnej wiedzy.</p> <p>(3) Usuwanie barier w dostępie do zawodu maklera i doradcy inwestycyjnego jako cel Projektu ustawy jest wątpliwe - bariery te były systematycznie obniżane i obecnie brak jest potrzeby dalszej</p>	
--	--	--	--

		<p>deregulacji.</p> <p>Należy przypomnieć, że wpis na listę maklerów odbywa się obecnie na podstawie wyniku egzaminu, który składa się z pojedynczego etapu i ma testową formę. Trudno uznać, aby taki egzamin stanowił istotną barierę w dostępie do zawodu. Również obecna opłata za przystąpienie do egzaminu (500 zł) jest relatywnie niska - wielokrotnie niższa w porównaniu z kosztem uzyskania certyfikatów międzynarodowych w dziedzinie analizy finansowej czy zarządzania inwestycjami. Pomimo tak niskich opłat, wpływy z opłat pokrywają koszty organizacji egzaminów z dużym naddatkiem, co dokładnie wyliczono w Ocenie skutków regulacji.</p> <p>Przypominamy również, że dostęp do zawodu maklera podlegał już istotnym ułatwieniom w przeszłości. W 2005 r. w ramach nowelizacji Ustawy zniesiono wymóg określonego poziomu wykształcenia dla maklerów. Następnie, w wyniku postulatów zgłaszanych przez ZMID, wpisano do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2008 r, w sprawie egzaminów na maklera papierów wartościowych, doradcę inwestycyjnego i agenta firmy inwestycyjnej oraz sprawdzianu umiejętności zasadę organizowania co najmniej dwóch egzaminów maklerskich w roku (wcześniej często egzamin ten odbywał się tylko raz w roku). Umożliwia to kandydatom, którzy nie zaliczyli egzaminu, kolejne podejście w stosunkowo krótkim czasie. Sam poziom trudności egzaminu podlega kontroli Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, która jako organ nadzoru nad rynkiem finansowym stawia wysokie wymagania kandydatom do wykonywania kluczowych zawodów. Mimo tego wysokiego poziomu trudności, większość kandydatów zalicza egzamin maksymalnie w okresie 12-18 miesięcy.</p> <p>Tryb egzaminowania kandydatów na doradców inwestycyjnych jest porównywalny z innymi wiodącymi kwalifikacjami międzynarodowymi, w tym certyfikatami CFA czy CHA. Podobnie jak odpowiedniki międzynarodowe, egzamin dla doradców inwestycyjnych składa się z trzech etapów. Cechą</p>	
--	--	---	--

		<p>charakterystyczną tego egzaminu jest jednak zakres merytoryczny lepiej dostosowany do warunków pracy na polskim rynku kapitałowym: kandydat powinien wykazać się znajomością polskich regulacji prawnych dotyczących m.in. funkcjonowania rynku finansowego, prawa spółek kapitałowych, prawa cywilnego czy podatkowego, ale również międzynarodowych standardów rachunkowości (a nie US GAAP jak w przypadku egzaminu CFA). Należy przy tym podkreślić, że koszt egzaminu dla doradców inwestycyjnych (łącznie 1.500 zł) jest wielokrotnie niższy w porównaniu z odpowiednikami zagranicznymi (przykładowo koszt CFA: ok. 2500-3000 USD czyli ok. 9.000 PLN za trzy etapy, CHA: 11.250-11.900 EUR za trzy etapy czyli ok. 48.000 PLN) . Istnieje też możliwość trzykrotnego powtarzania etapów II i III egzaminu (przy nieograniczonej liczbie podejść do 1 etapu egzaminu), a poziom zdawalności egzaminu znacząco wzrósł w ostatnich latach (od 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2013 r. III końcowy etap egzaminu zaliczyło aż 160 osób, co stanowi 37% ogólnej osób wpisanych na listę doradców inwestycyjnych według stanu na dzień 8 maja 2013 r.). Świadczy to prawdopodobnie o coraz lepszym przygotowaniu kandydatów, i potwierdza, że wymogi stawiane kandydatom są racjonalne.</p> <p>Dodatkowo, egzamin dla doradców inwestycyjnych można zaliczyć w czasie istotnie krótszym niż odpowiedniki międzynarodowe, tj. w ciągu ok. 4-5 miesięcy (uwzględniając terminy organizacji poszczególnych egzaminów przez KNF). Dla porównania, czas zdawania egzaminu CFA to co najmniej 2 lata. Bezpośrednio po zaliczeniu wszystkich etapów egzaminu kandydat może wystąpić o dokonanie wpisu na listę doradców inwestycyjnych (w przypadku egzaminu CFA i CHA wymagana jest dodatkowo odpowiednio 4-letnia i 3-letnia praktyka).</p> <p>Powyższe porównanie wyraźnie pokazuje, że obecne wymogi stawiane kandydatom na doradców inwestycyjnych nie są wygórowane, a wręcz obowiązuje szereg ułatwień w porównaniu z wiodącymi kwalifikacjami międzynarodowymi. W tym kontekście</p>	
--	--	---	--

		<p>należy również zauważyć, że wymóg stażu zawodowego w przypadku certyfikatów międzynarodowych jest wymogiem dodatkowym w stosunku do wymogu zaliczenia egzaminu, a nie wymogiem zastępującym egzamin.</p> <p>(4) Nadmierna deregulacja jest sprzeczna z tendencją wzmacniania profesjonalizmu w instytucjach finansowych po doświadczeniach kryzysu finansowego.</p> <p>Załamanie na rynkach finansowych w ostatnich latach ukazało zagrożenia dla systemu finansowego w najbardziej rozwiniętych krajach świata. Do powstania globalnego kryzysu finansowego doszło m.in. wskutek nieodpowiedzialnego stosowania instrumentów finansowych i błędów uczestników rynku, którzy posługiwali się złożonymi instrumentami w sposób nieodpowiedzialny i niekompetentny. Aby eliminować ryzyko popełnienia podobnych błędów w przyszłości, należy budować zaufanie do rynku kapitałowego m.in. poprzez adekwatne działania Państwa wspierające weryfikację przygotowania zawodowego.</p> <p>Inicjatywy prawodawcze podejmowane w ostatnim czasie zarówno przez Unię Europejską, jak i poszczególne kraje UE - w następstwie doświadczeń wyniesionych z kryzysu finansowego - zmierzają w kierunku rozszerzenia wymogów dotyczących profesjonalizacji działalności instytucji finansowych. Systematycznie obserwujemy wdrażanie nowych wymogów dotyczących funkcjonowania osobnych komórek zarządzania ryzykiem inwestycyjnym, kontroli działalności firm inwestycyjnych z przepisami prawa (compliance) czy audytu wewnętrznego. Wszystkie te działania mogą jednak okazać się mało skuteczne, jeśli nie zapewni się, aby osoby podejmujące kluczowe decyzje inwestycyjne posiadały odpowiednią wiedzę profesjonalną i ponosiły odpowiedzialność za działania nieuczciwe i niezgodne z prawem. Dlatego działania podejmowane w wielu krajach europejskich ukierunkowane są również na prowadzenie ścisłych list osób wykonujących kluczowe czynności w obrocie na</p>	
--	--	---	--

		<p>tynkach finansowych oraz uszczelnienie kryteriów dostępu do zawodów. Dobrym przykładem są zmiany implementowane obecnie w Wielkiej Brytanii w ramach procesu tzw. retail distribution review. Zmiany te mają bezpośredni związek ze zjawiskami ujawnionymi w trakcie kryzysu finansowego i mają na celu przeciwdziałanie tym zjawiskom. W wyniku tych zmian wyeliminowana zostanie możliwość, by osoba bez odpowiedniej certyfikacji swoich kwalifikacji zawodowych mogła obsługiwać inwestorów detalicznych.</p> <p><u>Analiza praktycznych aspektów stosowania przepisów proponowanych w Projekcie ustawy</u></p> <p>Niezależnie od analizy proponowanych rozwiązań pod kątem zgodności z celami ustawowymi, istotna jest również analiza praktycznych aspektów ich stosowania. W tym kontekście należy zauważyć, że przepisy te abstrahują od rzeczywistego systemu kształcenia na polskich uczelniach, rodzą znaczne trudności interpretacyjne, powodują wiele niepożądanych skutków ubocznych, będą uciążliwe w praktycznym stosowaniu i mogą skutkować wzrostem procedur biurokratycznych. Można w szczególności zidentyfikować następujące obszary generujące potencjalne problemy:</p> <p>(1) Oferowane obecnie kierunki studiów na wiodących uczelniach ekonomicznych jedynie w niewielkim stopniu pokrywają się z zagadnieniami tematycznymi obowiązującymi na egzaminie dla maklerów.</p> <p>Przedstawiona w załączniku nr 1 analiza wybranych kierunków studiów oferowanych przez pięć wiodących uczelni ekonomicznych w Polsce (wybrano kierunki możliwie najbardziej pokrywające się tematycznie z egzaminem dla maklerów), wskazuje, że w praktyce zakres tematyczny studiów wyższych na kierunkach ekonomicznych w najlepszym przypadku w połowie pokrywa się z zakresem egzaminu dla maklerów. W większości przypadków studia ekonomiczne jedynie w niewielkim stopniu</p>	
--	--	--	--

		<p>przygotowują do wykonywania zawodu. Pokazuje to jednoznacznie, że zawód maklera papierów wartościowych jest zawodem wymagającym opanowania specyficznej i specjalistycznej wiedzy, która powinna być weryfikowana w sposób niezależny i jednolity w stosunku do wszystkich kandydatów.</p> <p>(2) Uznawanie kwalifikacji zawodowych w związku z ukończeniem odpowiednich studiów rodzi znaczne komplikacje interpretacyjne.</p> <p>Zarówno zakres tematyczny egzaminu dla maklerów, jak i zakres tematyczny studiów podlegają regularnym przeglądom i zmianom. Ustawa nie precyzuje, czy obowiązkiem KNF byłaby regularna analiza pod kątem stałego utrzymania zgodności tematycznej uznanych kierunków studiów i egzaminu dla maklerów. Pojawia się tu wiele wątpliwości interpretacyjnych. Czy taki przegląd powinien odbywać się obowiązkowo, np. raz w roku? Czy uczelnia powinna mieć obowiązek każdorazowego informowania KNF o zmianie w programie studiów? Czy w przypadku zmian w zakresie tematycznym egzaminu uczelnia powinna ubiegać się o ponowne uznanie kierunku studiów? Czy studenci, którzy rozpoczęli studia na kierunku uznawanym przez KNF, a ukończyli je w chwili, gdy kierunek ten nie był już uznawany, są uprawnieni do wpisu na listę maklerów? I na odwrót: czy studenci, którzy rozpoczęli studia na kierunku nieuznanym przez KNF, a ukończyli je w chwili, gdy kierunek ten był już uznawany, są uprawnieni do wpisu? Projekt ustawy nie rozstrzyga tych dylematów, nakładając na KNF konieczność samodzielnej interpretacji w procesie podejmowania decyzji administracyjnych, wymagających przecież wszechstronnej analizy i dokładności. Proponowany przepis wprowadza zatem bardzo dużo niepewności dla osób podejmujących kierunki studiów, które zakresem tematycznym obejmowałyby egzamin dla maklerów (o ile takie kierunki powstaną - gdyż jak wskazano w załączniku nr 1, obecnie oferta dydaktyczna nie obejmuje</p>	
--	--	--	--

		<p>odpowiednich kierunków). Wydaje się, że proponowany przepis nakłada na KNF biurokratyczny i kosztowny obowiązek, który spowoduje uwikłanie w kwestie interpretacyjne i poświęcenie uwagi regulatora na skomplikowane zadania, które nie będą pozytywnie wpływać na efektywność działań nadzorczych.</p> <p>Należy ponadto pamiętać, że organem administracji odpowiedzialnym za wytyczanie i nadzorowanie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów jest Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Istnieje zatem istotne ryzyko, że powierzone KNF zadanie analizowania zakresu tematycznego studiów spowoduje spory kompetencyjne z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego.</p> <p>(3) Istotne komplikacje interpretacyjne powstają również w przypadku uznawania kwalifikacji zawodowych na podstawie stażu zawodowego.</p> <p>Przykładowo, nie jest jasne, jaką procedurę należy zastosować w przypadku, gdy wymagany staż zawodowy realizowany był u dwóch lub większej liczby pracodawców. Powstaje wątpliwość, czy taka sytuacja jest dopuszczalna i czy w takim przypadku pozytywną opinię powinni wystawić wszyscy maklerzy/doradcy nadzorujący pracę kandydata. Podobna wątpliwość powstaje w przypadku odejścia z pracy osoby nadzorującej praktykę lub zmiany podległości służbowej kandydata w okresie stażu. Dalej, czy kandydat jest zobowiązany przedstawić opinie od wszystkich maklerów/doradców, którzy nadzorowali jego pracę w okresie ostatnich odpowiednio 3 i 4 lat, czy też tylko tych, których wskaże (w szczególności w przypadku, gdy ogólny okres wykonywania czynności pod nadzorem maklerów/doradców w okresie ostatnich odpowiednio 3 i 4 lat był dłuższy od wymaganego minimalnego okresu). Czy w przypadku, gdy w okresie przed dokonaniem wpisu kandydata na odpowiednią listę odnotowano przypadek zawieszenia przez KNF uprawnień maklerskich lub doradczych osoby nadzorującej, osoba taka nadal daje rękojmię umożliwiającą jej wystawienie pozytywnej opinii o kandydacie? Czy w</p>	
--	--	--	--

			<p>przypadku śmierci maklera/doradcy, który nadzoruje staż, kandydat jest pozbawiony możliwości wnioskowania o dokonanie wpisu na odpowiednią listę? Tego rodzaju pytania można mnożyć, co uzmysławia, przed jak skomplikowanym i absorbującym zadaniem stanie organ nadzoru, któremu powierzono prowadzenie listy maklerów i doradców inwestycyjnych.</p> <p>(4) Istnieje ryzyko nieprawidłowości w trakcie zdobywania praktyki zawodowej.</p> <p>Projekt ustawy przewiduje, że na listę maklerów i doradców inwestycyjnych mogą zostać wpisane osoby, które przez odpowiedni okres przed złożeniem wniosku o wpis wykonywały, pod kierunkiem i nadzorem odpowiednio maklera i doradcy inwestycyjnego, czynności bezpośrednio związane z wykonywaniem zawodu, w ramach zatrudnienia w firmie inwestycyjnej, oraz posiadają pozytywną opinię tego maklera/doradcy. Wykonywanie czynności maklerskich pod kierunkiem i nadzorem danej osoby można wykazać najłatwiej wówczas, gdy osoba ubiegająca się o wpis na daną listę podlegała służbowo maklerowi/doradcy. Wymóg uzyskania na końcu procesu pozytywnej opinii maklera/doradcy zwiększa możliwość nacisku na pracownika lub obciążania go nadmiernymi obowiązkami. Możliwość nacisku jest tym większa, im dłużej trwa już praktyka i im więcej czasu kandydat w nią „zainwestował”. Ponadto proponowane rozwiązanie utrudnia kandydatowi na maklera/doradcę inwestycyjnego zmianę pracy (ryzyko przerwania okresu praktyki pod kierunkiem osoby, która ma wystawić pozytywną opinię), może powodować nieuczciwe zaniżanie zarobków kandydata na maklera przez pracodawcę (ponownie, ryzyko to jest tym większe, im dłużej trwa praktyka), a także rodzi ryzyko przerwania praktyki w przypadku odejścia z pracy przez maklera nadzorującego praktykę.</p> <p><u>Deregulacja zawodu maklera giełd towarowych</u></p> <p>Projekt ustawy zakłada również całkowitą deregulację zawodu maklera giełd towarowych. ZMID podtrzymuje wszystkie</p>	
--	--	--	--	--

		<p>krytyczne uwagi dotyczące całkowitej deregulacji zawodu maklera giełd towarowych, przekazane w piśmie z dnia 11 lutego 2013 r. Z tego względu pismo to załączamy do niniejszego stanowiska (por. załącznik nr 2).</p> <p>Przypomnijmy w skrócie najważniejsze argumenty przeciw deregulacji zawodu maklera giełd towarowych:</p> <p>(1) Najważniejszą cechą obrotu towarowego jest jego instytucjonalizacja, a więc sytuacja, w której udział inwestorów indywidualnych w obrotach jest nieznaczny, a większość transakcji zawieranych jest bezpośrednio pomiędzy instytucjonalnymi uczestnikami rynku danego towaru (np. wytwórcami i dystrybutorami energii elektrycznej na rynku energii). Oznacza to, że z jednej strony ochrona nieprofesjonalnych uczestników rynku odgrywa mniejszą rolę (co nie oznacza, że nieistotną), a z drugiej strony - zawierane transakcje mają często bardzo dużą wartość, co nakłada dodatkową odpowiedzialność na maklerów obsługujących te transakcje. Co więcej, pomimo iż obrót na rynku towarowym realizowany jest w dużej mierze bezpośrednio między inwestorami instytucjonalnymi, zgodnie z krajowymi przepisami inwestorzy ci nie podlegają ani licencjonowaniu ani bieżącemu nadzorowi ze strony regulatora rynku. Stanowi to różnicę w stosunku do struktury nadzoru nad rynkiem kapitałowym, gdzie bezpośredni nadzór nad inwestorami instytucjonalnymi (TFI, OFE, biurami maklerskimi czy zakładami ubezpieczeń) jest jednym z podstawowych filarów zapewniających bezpieczeństwo obrotu. Z uwagi na to, że bezpośredni nadzór Komisji Nadzoru Finansowego nad inwestorami ma na rynku towarowym bardzo ograniczony charakter, nadzór administracyjny nad działalnością maklerów giełd towarowych pozostaje jedną z głównych - jeśli nie jedyną - formą kontroli nad bezpieczeństwem transakcji na tym rynku.</p> <p>(2) Główna sfera kompetencji instytucji zatrudniających maklerów giełd towarowych nie jest związana z funkcjonowaniem rynków finansowych i obrotem giełdowym. Stąd instytucje te, jak</p>	
--	--	--	--

		<p>wynika z dotychczasowych doświadczeń, traktują system egzaminów i licencjonowania maklerów giełd towarowych jako niezwykle cenne wsparcie procesu selekcji najbardziej kompetentnych kadr do obsługi obrotu giełdowego - zarówno spośród swoich pracowników, jak i spośród osób chcących podjąć pracę w tym zawodzie. I w tym przypadku, podobnie jak na rynku kapitałowym, system licencjonowania nie ogranicza dostępu do zawodu, lecz wręcz wspomaga proces selekcji kadr.</p> <p>(3) W dotychczasowej historii system egzaminów państwowych nie stanowił żadnej bariery organizacyjnej dla dopływu nowych kadr do zawodu maklera giełd towarowych, a liczba osób posiadających licencję była istotnie większa niż liczba osób faktycznie wykonujących zawód.</p> <p>(4) Propozycja likwidacji instytucji maklera giełd towarowych wydaje się iść wbrew najnowszym inicjatywom legislacyjnym Unii Europejskiej. Przykładem może być Rozporządzenie Parlamentu i Rady UE z 25.10.2010 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (tzw. Rozporządzenie REMIT) podkreślające wagę integralności hurtowego rynku energii i jego znaczenie w kreowaniu obiektywnej informacji cenowej. Wprawdzie rozporządzenie to nie powołuje się wprost na instytucję maklera giełd towarowych, ale nie może być wątpliwości, że to właśnie profesjonalny i właściwie uregulowany rynek giełdowy jest najbardziej zaawansowaną formą obrotu z punktu widzenia transparentności informacyjnej i bezpieczeństwa obrotu.</p> <p><u>Deregulacja zawodu agenta firmy inwestycyjnej</u></p> <p>ZMiD pozytywnie opiniuje proponowane zmiany w dostępie do zawodu agenta firmy inwestycyjnej. Instytucja ta nie rozpowszechniła się dotychczas na polskim rynku. Jej wprowadzenie było podyktowane chęcią ułatwienia firmom inwestycyjnym rozwijania działalności w zakresie dystrybucji oferowanych usług poprzez nawiązywanie współpracy z reprezentantami działającymi na własny rachunek. Przejście na</p>	
--	--	--	--

			<p>model dostępu do zawodu i nadzoru bliższy temu, jaki obowiązuje w przypadku agentów ubezpieczeniowych, jest uzasadnione. Agenci firmy inwestycyjnej nie wykonują kluczowych czynności z punktu widzenia zapewniania bezpieczeństwa obrotu, w szczególności nie podejmują decyzji inwestycyjnych w imieniu klientów czy zarządzanych funduszy). W sytuacji, gdy nadal brak jest uregulowań dostępu do wykonywania czynności związanych z tzw. doradztwem finansowym, czyli oferowaniem klientom określonych rozwiązań finansowych, takich jak kredyty, lokaty czy ubezpieczenia, pozostawienie ścisłej kontroli dostępu dla agentów firm inwestycyjnych wydaje się nieuzasadnione. Dlatego propozycja, aby to reprezentowana przez agenta instytucja finansowa (firma inwestycyjna) składająca do KNF wnioski o wpisanie agenta do rejestru musiała zapewnić, żeby agent ten posiadał odpowiednie doświadczenie, wydaje się optymalna.</p>	
73	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	<p>Argumentację związaną z potrzebą ułatwienia dostępu do zawodu maklera papierów wartościowych przedstawiłem w opinii w sprawie projektu Ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodów finansowych, budowlanych i transportowych z dnia 26 października 2012 r. Zawód ten był bowiem uwzględniony w pierwszym projekcie tzw. II transzy deregulacyjnej. Zwróciłem wówczas uwagę na następujące argumenty:</p> <p>„Podstawowym narzędziem reglamentującym dostęp do zawodu maklera papierów wartościowych jest egzamin przeprowadzany przez Komisję Nadzoru Finansowego. Zakres egzaminu nie jest zależny od zdobytego wcześniej wykształcenia, ani od efektów kształcenia zdobytych w czasie studiów wyższych. Elementem utrudniającym dostęp jest niska częstotliwość przeprowadzania egzaminu (raz, dwa razy w roku). Największym problemem jest natomiast bardzo niski stopień zdawalności”. Średnia zdawalność egzaminu nie przekracza 20 procent, co bardzo dobrze obrazuje Rysunek 2 na stronie 44 Oceny Skutków Regulacji.</p> <p>„W świetle opinii zebranych od przedstawicieli reprezentatywnych gremiów środowiska studenckiego (przede wszystkim Forum</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Niska zdawalność egzaminów nie jest argumentem za jego zniesieniem.</p>

		<p>Uczelni Ekonomicznych PSRP) oraz sygnałów napływających do Rzecznika Praw Absolwenta, egzamin nie stanowi jednak żadnej rękojmi odpowiedniego poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie działalności maklerskiej. Wynika to z faktu, iż zdecydowana większość egzaminu poświęcona jest zagadnieniom teoretycznym, a raczej w nikłym stopniu odnosi się do czynności wykonywanej przez maklera. Sytuacji tej sprzyja forma egzaminu – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 października 2009 r. w sprawie egzaminów na maklera papierów wartościowych, doradcę inwestycyjnego i agenta firmy inwestycyjnej oraz sprawdzianu umiejętności, egzamin na maklera ma formę testu składającego się ze 120 pytań – ewidentnie ukierunkowaną na weryfikację wiedzy teoretycznej. Dlatego też nie są uzasadnione opinie, że deregulacja zawodu maklera wpłynie w istotny sposób na poziom umiejętności maklerów giełdowych”</p> <p>„Wysoka jakość funkcjonowania domów maklerskich jest oczywiście istotna z punktu widzenia ochrony inwestorów giełdowych. Jednakże oparcie zapewniania jakości o egzamin z wiedzy nie używanej w praktyce przez maklerów, będącym z kolei skuteczną przeszkodą w zdobyciu uprawnień, jest fikcją. Zmuszający do refleksji jest też fakt, iż zawodów maklera papierów wartościowych jest poza Polską regulowany jedynie w Hiszpanii (zgodnie z bazą Komisji Europejskiej obejmującej dane z 31 państw). Jakość funkcjonowania domów maklerskich powinna być natomiast przedmiotem nie systemu egzaminowania z wiedzy, która w praktyce działalności maklerskiej nie jest używana, ale raczej przedmiotem nadzoru ze strony Komisji Nadzoru Finansowego.”</p> <p>Zaproponowana w projekcie ustawy możliwość zwolnienia z egzaminu osób, które ukończyły odpowiednie studia wyższe należy potraktować jako idącą w dobrym kierunku. Jednakże podstawa zwolnienia (uznawanie studiów wyższych przez Komisję egzaminacyjną na wniosek uczelni) jest zdecydowanie zbyt restrykcyjna, a w świetle przepisów znowelizowanej w 2011</p>	
--	--	---	--

		<p>Art. 129 (ustawy o obrocie instrumentami finansowymi)</p>	<p>r. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zakładających m.in. autonomię programową uczelni, wprowadzenie Krajowych Ramach Kwalifikacji oraz oparcie systemu zapewniania jakości kształcenia na weryfikacji założonych efektów kształcenia, jest nieuzasadnione. Ponadto, w świetle przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, poważne wątpliwości budzi zapis odnoszący się do „uznawania” studiów odbytych za granicą.</p> <p>W związku z powyższym, proponuję następującą zmianę w art. 17 pkt 1) lit. a) projektu ustawy w zakresie nowego ust. 1a i 1b w art. 129 o obrocie instrumentami finansowymi:</p> <p>„1a. Wpis na listę maklerów bez konieczności składania egzaminu uzyskuje osoba, która ukończyła studia wyższe na kierunku umożliwiających nabycie wiedzy z zakresu dziedzin, o których mowa w art. 128 ust. 1.</p> <p>1b. Komisja stwierdza spełnienie wymogu, o którym mowa w ust. 1a, na podstawie suplementu do dyplomu lub zaświadczenia uczelni. „</p> <p>Proponowany przepis ust. 1b może wymagać uzupełnienia o zapisy odnoszące się do dokumentowania zakresu studiów odbytych za granicą.</p>	<p>W odniesieniu do projektowanego art. 129 ust. 1a - 1b proponuje się dostosować przedmiotowe zapisy do propozycji rozwiązań przyjętych dla aktuariuszy oraz brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych, zawartych w przekazanym do Sejmu RP projekcie ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (II transza deregulacji).</p>
	c.d.		<p>W świetle przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi zakres czynności podejmowanych przez doradców inwestycyjnych jest szerszy od maklera papierów wartościowych. Jednocześnie jednak składający się z trzech etapów egzamin jest jeszcze większą barierą w dostępie do zawodu, niż w przypadku maklera, co doskonale obrazuje Tabela 30 na stronie 46 Oceny Skutków Regulacji.</p> <p>Nie jest uzasadniona całkowita rezygnacja z możliwości zaliczenia egzaminu na podstawie ukończonych studiów. Rękopisem wysokiego poziomu studiów wyższych w zakresie dziedzin wymienionych w art. 128 ust. 1 i 2 powinna być umowa między odpowiednim organem (Komisja Nadzoru Finansowego lub komisja egzaminacyjna dla doradców) a uczelnią, o której mowa w proponowanym art. 168b ustawy Prawo o szkolnictwie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Należy podkreślić, że osoby wykonujące zawód doradcy inwestycyjnego mają dostęp do dużych środków finansowych klientów podmiotów prowadzących działalność na rynku finansowym i stanowią jedną z gwarancji istnienia bezpiecznego rynku finansowego oraz należytego poziomu świadczonych na nim usług (co jest szczególnie istotne, z uwagi na potrzebę zapewnienia</p>

		<p>wyższym, uwzględnionym w projekcie ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (II transza deregulacyjna).</p> <p>W związku z powyższym, proponuję następujące zmiany w art. 17 odnoszącym się do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.</p> <p>- w pkt 6) dodaje się lit. ba) w brzmieniu: ba) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu: Komisja egzaminacyjna dla doradców może zawierać z uczelniami, których jednostki organizacyjne są uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych oraz prowadzą studia na kierunku studiów umożliwiającym nabycie wiedzy z zakresu dziedzin, o których mowa w ust. 1 i 2, umowy, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, 742 i 1544). Do podpisania umowy w imieniu Komisji uprawniony jest jej Przewodniczący.”;</p> <p>- w pkt 7) lit a) ust. 1d otrzymuje brzmienie: Wpis na listę doradców bez konieczności składania egzaminu mogą uzyskać osoby, które ukończyły studia realizowane na podstawie umowy, o której mowa w art. 128 ust. 5a, lub maklerzy wpisani na listę maklerów, którzy przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis wykonywały, pod kierunkiem i nadzorem doradcy, czynności bezpośrednio związane z wykonywaniem zawodu doradcy, o którym mowa w art. 125, w ramach pozostawiania przez tych maklerów w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z firmą inwestycyjną oraz posiadają pozytywną opinię tego doradcy.”</p>	<p>wysokiego poziomu ochrony klientów indywidualnych). Mając to na uwadze nie jest zasadne wprowadzanie proponowanych przez RPA rozwiązań, które nie zapewniają możliwości właściwej weryfikacji kompetencji.</p>
74	Marszałek Województwa Opolskiego	<p>Wprowadzenie proponowanych w projekcie ustawy zmian, może stanowić krok w niewłaściwym kierunku, bowiem spowoduje liberalizację dostępu do wykonywania ww. zawodów, które wymagają obecnie uzyskania szczególnych uprawnień. Docelowo może skutkować to stworzeniem zagrożenia dla zapewnienia właściwej jakości świadczonych usług oraz ochrony</p>	<p>Uwaga ma charakter ogólny i nie odnosi się do konkretnych rozwiązań projektu.</p>

			<p>konsumentów. Biorąc powyższe pod uwagę, negatywnie opiniuje się projekt zmian w ustawodawstwie w powyższym zakresie.</p>	
Art. 18. ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym				
Art. 19. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze				
75	Akademia Górniczo Hutnicza		<p>Proponowane rozwiązania oznaczają istotną deregulację dostępu do zawodów w zakresie geologii. Uważamy jednak, że praktyka zawodowa powinna być wydłużona do dwóch lat w przypadku ukończenia studiów wyższych II stopnia lub jednolitych magisterskich z zakresu nauk geologicznych i do trzech lat w przypadku ukończenia studiów I stopnia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Poza długością trwania praktyki ważna jest też ilość dokumentacji i projektów sporządzonych z udziałem kandydata. Skrócenie praktyki z trzech lat do dwóch jest deregulacją. Praktyka powinna odbywać się po ukończeniu studiów. Trzyletnia praktyka będzie obowiązywać te osoby, które ukończyły studia inne niż geologia lub górnictwo i geologia ale obejmujące nauki geologiczne. Różnicowanie w długości praktyki absolwentów studiów I i II stopnia byłoby dyskryminujące w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów.</p>
	c.d.	Art. 52 (PGiG)	<p>Zmiany w Art. 52 PGG wymagają korekty rozporządzenia wykonawczego zapowiedzianego w Art 69 PGG. Dotychczasowe zapisy wykluczają dostęp w do uprawnień I-X absolwentów</p>	(WUG) Uwaga dot. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia

			uczelni kształcących geologów poza kierunkami górnictwo oraz górnictwo i geologia (§ 2 rozp. MŚ z 16.12.2011 Dz. U. 11.275.1629). Osoby posiadające wyższe wykształcenie geologiczne powinny potwierdzać swoją przydatność do wykonywania zawodu określonej specjalności dopiero po odbyciu zróżnicowanej czasowo i programowo praktyki zawodowej oraz w trakcie egzaminów kwalifikacyjnych właściwych dla danej kategorii.	2011 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego (Dz. U. Nr 275, poz. 1628) możliwa do rozpatrzenia podczas prac nad nowym rozporządzeniem w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego.
c.d.	Art. 53 (PGiG)	Zwracamy również uwagę, że zdefiniowanie pojęcia "wykształcenie wyższe geologiczne" jest konieczne przy interpretacji zapisu rozp. RM z 18.03.2009 w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych - Dz. U. 09.50.398 ze zmianami gdy chodzi o obsadę funkcji w administracji geologicznej. Zgłoszono postulaty na wyrównanie szans na objęcie tych funkcji przez absolwentów studiów obejmujących nauki geologiczne. Bez większych zmian mogą pozostać zapisy Art. 53 PGG dotyczące kwalifikacji z zakresu górnictwa, w tym kwalifikacji geologa górniczego i geofizyka górniczego.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba ubiegająca się o nadanie kwalifikacji w zakresie geologii, powinna mieć odpowiednie wykształcenie. Jest możliwość ubiegania się o uprawnienia absolwentów studiów innych niż geologia lub górnictwo i geologia po ukończeniu studiów podyplomowych. Dodatkowo jako element deregulacji przewiduje się możliwość ubiegania się o uprawnienia geologiczne osobom posiadającym wykształcenie inne niż geologia lub górnictwo i geologia po odbyciu trzyletniej praktyki zawodowej i nieco większej ilości dokumentacji i projektów sporządzonych z udziałem kandydata.	
c.d.		W rozp. MŚ 15.12.2011 - z Dz. U. 11.275.1628 należałoby wszak dodać w § 6 pt. 2, że ukończenie studiów podyplomowych z	Uwaga nie dotyczy projektu ustawy.	

			geologii górniczej, zwalnia absolwentów studiów II stopnia w zakresie geologii z obowiązku zdawania wskazanych egzaminów uzupełniających.	
76	Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego SA	ogólna	<p>W ocenie Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego SA (dalej: CSRG) wprowadzenie całkowitej dereglamentacji zawodu „specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym”, o którym mowa w obecnie obowiązującym art. 53 ust. 1 pkt 9 w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (dalej: Pgg), może skutkować w przyszłości negatywnymi następstwami w sferze bezpieczeństwa podczas działań prowadzonych w trakcie akcji ratowniczych, bądź prac profilaktycznych w zakładach górniczych.</p> <p>Z uzasadnienia do projektu ustawy wynika, że proponowane w projekcie rozwiązania a przewidują dereglamentację kolejnych stanowisk w ruchu zakładu górniczego, na których są wykonywane czynności specjalistyczne (strona 56 uzasadnienia). Jednakże z treści projektu wynika, że dereglamentacja ma również objąć specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, a zatem wykracza poza specjalistów w ruchu zakładu górniczego.</p> <p>Inne zadania i inną rolę pełnią specjaliści w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, o których mowa w art. 53 ust. 5 obecnie obowiązującego Pgg, a inne zadania i inną rolę pełnią specjaliści w ruchu zakładu górniczego.</p> <p>Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności osób zatrudnionych na stanowisku specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym ma zasadniczy wpływ zarówno na przygotowanie do działań ratowniczych, jak i bezpieczeństwo prowadzonych robót w trakcie prowadzonych akcji ratowniczych i prac profilaktycznych, o których mowa w art. 122 ust. 2 Pgg.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Dodatkowo, w związku z wieloletnim używaniem w przepisach prawa, dotyczących ratownictwa górniczego (wydawanych przez Ministra Gospodarki na podstawie art. 124 Pgg, a poprzednio art. 78 ust. 3 Prawa geologicznego i górniczego z 1994 r.), pojęcia „specjalista” (np. § 61 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12 czerwca 2002 r. w sprawie ratownictwa górniczego (Dz. U. Nr 94, poz. 838, z późn. zm.): „W skład drużyny ratowniczej jednostki ratownictwa wchodzi także, w charakterze specjalistów, osoby posiadające kwalifikacje w zakresie zwalczania zagrożeń górniczych i prowadzenia akcji ratowniczych; specjalistów tych wyznacza, za ich zgodą, kierownik jednostki ratownictwa.”), które w praktyce okazało się być mylące dla adresatów przepisów prawa geologicznego i górniczego, dokonano zaliczenia: (1)</p>

		<p>Znajduje to właściwy wyraz w zakresie kwalifikacji zawodowych, które są obowiązkane posiadać osoby wykonujące czynności specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych.</p> <p>Potwierdzeniem odpowiedzialnej roli jest również zakres odpowiedzialności karnej osób, które wykonują czynności specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, nie posiadając wymaganych do tego kwalifikacji (art. 181 Pgg).</p> <p>Zdaniem CSRG, jako podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym, wpisującego się bezpośrednio swoją działalnością i doświadczeniem w ponad stuletnią historię i doświadczenie ratownictwa górniczego na ziemiach polskich, utrzymanie wymagań określających kwalifikacje zawodowe dla osób wykonujących czynności specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym w obowiązujących przepisach prawa ma na celu zapewnienie przede wszystkim wymaganego sprawnego niesienia pomocy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, bezpieczeństwa dla załóg zakładów górniczych, jak również bezpieczeństwa powszechnego i ciągłości ruchu zakładów górniczych.</p> <p>Powyższe ma również wyraz w obecnej delegacji ustawowej dla Ministra Środowiska do wydania rozporządzenia w sprawie kwalifikacji zawodowych (art.69 ust.2 Pgg), zgodnie z którą określając wymagania należy kierować się potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w zakładach górniczych, a także adekwatności kwalifikacji zawodowych i wymagań do usytuowania w schemacie organizacyjnym zakładu górniczego, zakładu albo podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym oraz rodzaju zagrożeń związanych z wykonywaniem</p>	<p>kierownika dyżurujących zawodowych zastępów ratowniczych oraz kierownika zawodowych pogotowi specjalistycznych - w podmiotach wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych; (2) kierownika oddziału terenowego jednostki ratownictwa górniczego oraz kierownika zawodowych pogotowi specjalistycznych - w podmiotach wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, do osób kierownictwa w tych podmiotach, spójnego merytorycznie z przyjętą nomenklaturą.</p> <p>W konsekwencji dla osób tych zostaną określone w przepisach prawa wymagane kwalifikacje ogólne i zawodowe, ale utrzymane zostanie obowiązujące od dnia 1 stycznia 2012 r. wyłączenie mechanizmu stwierdzenia kwalifikacji przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego (art. 58 ust. 2 Pgg).</p> <p>Dodatkowo konieczne stało się</p>
--	--	---	--

			tych czynności.	nadanie nowego brzmienia art. 181 pkt 2 Pgg, przez penalizację wykonywania jedynie czynności kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, bez posiadania wymaganych do tego kwalifikacji (pominięto specjalistów w tych podmiotach).
77	Forum Przemysłu Wydobywczego	Ogólna	<p>Uwaga ogólna: Uważa się, że projekt „Ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów” w proponowanym zakresie zmiany ustawy PGiG, nie ułatwia dostępu do wykonywania zawodów w górnictwie. Nadal preferuje się i różnicuje dostęp do niektórych stanowisk w ruchu zakładu górniczego tłumacząc to zapewnieniem „odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa”. Projekt Ustawy w tym zakresie jest nieprzejrzysty i bez logicznej systematyki.</p> <p>Jak wynika z zapisów ustawy obowiązującej jak i projektu ustawy, od każdej osoby dozoru zakładu górniczego zatrudnionej na stanowiskach, na których nie jest wymagane stwierdzenie kwalifikacji przez OUG lub WUG, wymagana jest znajomość: przepisów PGiG oraz innych przepisów stosowanych w ruchu zakładu górniczego jak również zagadnień związanych z prowadzeniem ruchu określonego rodzaju zakładów górniczych i występujących w nich zagrożeń, w stopniu niezbędnym do wykonywania tych czynności. Rodzą się następujące pytania: czy wydanie przez pracodawcę zaświadczenia o spełnieniu ww. kryteriów będzie wydawane automatycznie czy też w chwili powołania na osobę dozoru ruchu, czy będzie to dobra wola pracodawcy czy obowiązek, w jaki sposób i czy pracodawca zatrudniający obcy podmiot będzie weryfikował i sprawdzał kwalifikacje osób zatrudnionych w tym podmiocie?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Uwagi ogólne: Przedsiębiorcy mają praktykę w rozwiązywaniu podnoszonych problemów, ponieważ proponowane rozwiązanie (określanie wymagań przez przedsiębiorcę, wydawanie zaświadczeń) funkcjonują w Pgg od 1 stycznia 2012 r.</p> <p>Uwagi szczegółowe:</p> <p>1. Pgg konsekwentnie oddziela pojęcie „przedsiębiorcy”, czyli tego, kto posiada koncesję na prowadzenie działalności regulowanej ustawą (art. 6 ust. 1 pkt 9 Pgg), od pojęcia „zakładu górniczego”, którym zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 18 Pgg jest „wyodrębniony technicznie i organizacyjnie zespół środków</p>

		<p>Art. 53 (PGiG)</p>	<p>Uwagi szczegółowe:</p> <p>1. Art. 53 ust. 2.</p> <p>– w art. 53 ust. 2 obowiązującego PGiG – określono: „Osoby wykonujące czynności w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w poszczególnych rodzajach zakładów górniczych (...) są obowiązane posiadać określone przez przedsiębiorcę albo podmiot, który uzyskał inną niż koncesja decyzję stanowiącą podstawę wykonywania działalności wykonywanej ustawą, przygotowanie i doświadczenie zawodowe do wykonywania tych czynności, a także (...)”;</p> <p>– w art. 53 ust. 2 projektu PGiG – określa się: „Osoby wykonywujące czynności w wyższym dozorze ruchu oraz w dozorze ruchu, niewymienione w ust. 1 pkt. 3 i 4 w zakładach górniczych albo zakładach są obowiązane posiadać:</p> <p>1) znajomość:</p> <p>a) przepisów prawa (...),</p> <p>b) zagadnień związanych z prowadzeniem ruchu (...),</p> <p>– w stopniu niezbędnym do wykonywania tych czynności;</p> <p>2) określenie przez pracodawcę przygotowanie i doświadczenie zawodowe do wykonywania tych czynności (...)”</p> <p>Porównując treść zapisów ww. artykułu, w wersji obowiązującej i projektowanej, nasuwa się pytanie: Czy określenie „zakład” jest równoznaczne z określeniem „podmiot, który uzyskał inną niż koncesja decyzję stanowiącą podstawę wykonywania działalności wykonywanej ustawą”, czy też oznacza dowolny podmiot gospodarczy?.</p> <p>Ponadto w projekcie Art. 53 ust. 2 (jak również w Art. 59 ust. 7), nie doprecyzowano w jaki sposób pracodawca będzie stwierdzał znajomość przepisów i zagadnień wynikających z zapisu pkt. 1) i pkt. 2) ww. artykułu.</p> <p>2. W myśl przedstawionych propozycji, w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny z użyciem środków strzałowych, wymagania stwierdzenia kwalifikacji do</p>	<p><i>służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą w zakresie wydobywania kopaliny ze złóż (...) w tym wyrobiska górnicze, obiekty budowlane, urządzenia oraz instalacje”.</i> Pojęcia „podmiot prowadzący zakład wykonujący roboty geologiczne” oraz „zakład wykonujący roboty geologiczne” nie zostały zdefiniowane w Pgg, niemniej także należy oddzielać te pojęcia, analogicznie do omówionych powyżej pojęć „przedsiębiorcy” i „zakładu górniczego”. Analogicznie należy potraktować pojęcia „podmiot prowadzący zakład prowadzący działalność określoną w art. 2 ust. 1 Pgg” i „zakład prowadzący działalność określoną w art. 2 ust. 1 Pgg”. Mając na uwadze powyższe, należy wskazać, że podmiot gospodarczy nie może być zakładem (zakładem wykonującym roboty geologiczne albo zakładem prowadzącym działalność określoną w art. 2 ust. 1 Pgg), tylko podmiotem prowadzącym taki zakład.</p> <p>2. W ruchu zakładu górniczego</p>
--	--	-----------------------	--	---

		<p>Art. 58 (PGiG)</p>	<p>wykonywania czynności w drodze świadectwa wydanego przez dyrektora OUG dotyczą (art. 58 ust. 1 pkt. 3, 8 i 9) następujących stanowisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kierownika ruchu, – kierowników działów: górniczego, energomechanicznego i ochrony środowiska; – wyższym dozorcze ruchu w specjalności: górniczej, mierniczej, geologicznej, budowlanej oraz ochrony środowiska <p>Naszym zdaniem nie spełnia to założeń wynikających z tytułu projektu opiniowanej Ustawy. Projekt Ustawy w tym zakresie jest nieprzejrzysty i bez logicznej systematyki. Czy biorąc pod uwagę bezpieczeństwo pracy w górnictwie można stopniować specjalności ważne i mniej ważne.</p> <p>Uważamy, że wszystkie osoby kierownictwa i dozoru ruchu powinny posiadać kwalifikacje określone Ustawą, natomiast stwierdzenia kwalifikacji w drodze świadectwa wydanego przez dyrektora OUG powinny posiadać osoby zatrudnione na stanowisku KRZG i we wszystkich specjalnościach na stanowisku Kierownika Działu Ruchu.</p> <p>3. Art. 58 ust. 7 – czy potrzebne jest zaświadczenie pracodawcy o spełnieniu wymagań w przypadku kierownictwa i dozoru ruchu?. Zaświadczenie to ma być przechowywane w aktach osobowych pracownika. Uważa się, że w przypadku osób kierownictwa i dozoru ruchu powinien wystarczyć właściwy wpis w zakresie czynności, który imiennie jest sporządzany dla każdej osoby dozoru zakładu górniczego.</p> <p>4. wprowadzenie całkowitej deregulacji zawodu „specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym” będzie skutkować, w okresie długoterminowym, negatywnymi następstwami w sferze bezpieczeństwa prac górniczych i geologicznych.</p> <p>Uzasadnienie: w ocenie skutków regulacji „ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów” m.in. zapisano, iż „celem projektu ustawy jest zmiana</p>	<p>można wyróżnić specjalności, w których wykonywane czynności mają bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo ruchu zakładu górniczego, bezpieczeństwo pracowników tego zakładu, bezpieczeństwo powszechne i ochronę środowiska. Dlatego w ochronie wspomnianych wartości stwierdzanie kwalifikacji w pewnych specjalnościach pozostaje w kompetencjach organów nadzoru górniczego.</p> <p>3. Propozycja wynika z faktu, że zakresy czynności są sporządzane dla stanowisk, które są nazywane inaczej niż kwalifikacje określone w Pgg (nadgórnik – osoba niższego dozoru ruchu, sztygar – osoba średniego dozoru ruchu, itd.).</p> <p>4. Od dnia 1 stycznia 2012 r. nie ma stwierdzeń kwalifikacji w tym zawodzie, tylko są określone wymagania (w § 8 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego (Dz. U. Nr 275, poz. 1628)), a do dnia 13 stycznia</p>
--	--	---------------------------	--	---

		<p>ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów w Polsce polegająca na deregulacji niektórych zawodów w zakresie ułatwienia w ich wykonywaniu”. Jest oczywistym, że w odniesieniu do zawodu „specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym” zamierzony cel ustawy w postaci ułatwienia w wykonywaniu zawodu został całkowicie chybiony.</p> <p>Przede wszystkim należy stwierdzić, iż w odniesieniu do zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym ułatwienie wykonywania zawodu nie powinno stanowić przesłanki całkowitej deregulacji zawodu. Wynika to m.in. z charakteru realizowanych przez to stanowisko funkcji. Potwierdza to treść - zgodnego z praktyką - przepisu art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, zgodnie z którym osobami wykonującymi czynności specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kierownik dyżurujących zawodowych zastępów ratowniczych oraz kierownik zawodowych pogotowi specjalistycznych — w podmiotach wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych; - kierownik oddziału terenowego jednostki ratownictwa górniczego oraz kierownik zawodowych pogotowi specjalistycznych — w podmiotach wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze. <p>Deregulacja zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym zburzy tę logiczną i uzasadnioną konstrukcję wymagań ogólnych i zawodowych. Tymczasem osoby zatrudnione na ww. stanowiskach pełnią odpowiedzialne funkcje m.in.: kierownika bazy ratowniczej, kierownika prac profilaktycznych, specjalisty ds. zabezpieczenia prac przeciwerupcyjnych, a także zabezpieczają prace przed skutkami działania gazów toksycznych. Należy także mieć na względzie, iż specjaliści w podmiotach zawodowo trudniących się</p>	<p>2006 r. (dnia wejście w życie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa oraz specjalistów wykonujących czynności w zakresie ratownictwa górniczego, zatrudnionych w podmiotach zawodowo trudniących się wykonywaniem czynności w zakresie ratownictwa górniczego (Dz. U. Nr 261, poz. 2186 oraz z 2007 r. Nr 204, poz.1475)) nie było stwierdzeń kwalifikacji w tym zawodzie.</p>
--	--	---	--

		<p>ratownictwem górniczym wchodzi w skład zawodowych pogotowi specjalistycznych i są zawodowymi ratownikami górniczymi, tworzącymi drużynę ratowniczą.</p> <p>Podjmując decyzję o deregulacji zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym należy liczyć się z realną możliwością wystąpienia negatywnych konsekwencji dopuszczenia do rynku usług w zakresie ratownictwa górniczego osób bez właściwych kwalifikacji. Jednak tam gdzie w grę wchodzi życie lub zdrowie ludzkie oraz bezpieczeństwo powszechne nie powinno być miejsca na przypadkowość, wynikającą z dobrej woli i praktyki pracodawcy. W pracy specjalistów zatrudnionych w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym (w jednostkach ratownictwa) nie ma miejsca na błąd. Trzeba bowiem mieć na względzie okoliczność, iż podmioty zawodowo trudniące się ratownictwem górniczym zobowiązane są do wykonywania zadań polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niezwłocznym niesieniu pomocy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego lub bezpieczeństwa powszechnego; - wykonywaniu prac profilaktycznych — prace te mają na celu zapobieganie bezpośredniemu zagrożeniu bezpieczeństwa osób lub ruchu zakładu górniczego w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 124 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – prawo geologiczne i górnicze. <p>Tylko określone w ogólnie obowiązujących przepisach prawa wymagania dla zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym dają gwarancję prawidłowego i bezpiecznego wykonywania zadań na stanowiskach pracy przypisanych temu zawodowi (np. na stanowisku kierownika oddziału terenowego jednostki ratownictwa górniczego, kierownika zawodowych pogotowi specjalistycznych) i na stanowiskach współpracujących. Całkowita</p>	
--	--	--	--

			deregulacja zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem i poddanie go w istocie regułom wolnorynkowym (w relacji pracodawca-pracownik), stanowi niedopuszczalną rezygnację Państwa z wpływu na bezpieczeństwo prac górniczych i geologicznych.	
78	geofizyk	ogólna	<p>Poparcie dla zmian dotyczących kategorii uprawnień geologicznych.</p> <p>Nie istnieje w polskim prawie Geologicznym i Górniczym oraz innych rozporządzeniach pojęcie uprawnienia górnicze. W górnictwie można mieć stwierdzone kwalifikacje osoby dozoru lub kierownictwa ruchu. Nie jest to jednoznaczne z uprawnieniami, gdyż obowiązują one u określonego przedsiębiorcy prowadzącego określoną działalność. Jedynym obowiązkiem przedsiębiorcy (czy to jest zakład wydobywający kopalinę, czy poszukiwawczy) jest zatrudnienie osoby, która ma stwierdzone kwalifikacje Kierownika Ruchu Zakładu. Ten Kierownik jest osobą, która reprezentuje przedsiębiorcę przed urzędami górniczymi, które w zakresie swoich obowiązków mają właśnie zajmowanie się przestrzeganiem ustaleń prawnych zawartych w prawie GiG oraz pozostałych rozporządzeniach wykonawczych w zakładzie. Nie jest to jednak uprawnienie osoby tylko funkcja w firmie a mówiąc dokładniej w ruchu zakładu górniczego lub w zakładzie górniczym. Pozostałe kwalifikacje osób dozoru oraz kierowników działu nie są narzucone specjalnie przez prawo i są wewnętrznymi regulacjami zakładów. Zakład może się składać z kierownika ruchu oraz szeregowych pracowników posiadających szczególne kwalifikacje regulowane w ustawie i innych pracowników biorących udział w ruchu. Nie ma wymogów, by między nimi były osoby dozoru. Zmiana więc i przejście na 2 stopniowy system dozoru w zasadzie nic nie ułatwia, gdyż dla wielu firm spowoduje to dodatkowe zamieszanie i dodatkowe koszty związane ze zmianami wewnętrznych regulacji. Będą jedynie straty z tym związane, gdyż będzie trzeba zmieniać wszystko co było ustalone. Dla ludzi też nic się nie zmienia, jedynie to iż będą inaczej</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>W przypadku kwalifikacji geofizyka górniczego ostatecznie uznano, że:</p> <p>1. Możliwość równoczesnego (tj. następującego z mocy ustawy) ze stwierdzeniem tych kwalifikacji stwierdzenia kwalifikacji kierownika oraz zastępcy kierownika działu łącznie w podziemnych zakładach górniczych bez stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności jest zbyt daleko idąca. Osoby ubiegające się o stwierdzenie kwalifikacji geofizyka górniczego nie mają bowiem najczęściej wystarczającej praktyki w wyższym dozorcze ruchu w specjalności górniczej, aby mieć możliwość kompleksowego (tj. również w zakresie stricte górniczym, a nie jedynie geofizycznym) kierowania wspomnianym działem ruchu tych zakładów górniczych.</p> <p>2. Możliwość równoczesnego (tj.</p>

			<p>zaszeregowani ale to będzie jedynie kosmetyka. Strukturę tworzy zakład który prowadzi działalność a nie jest to narzucone odgórnie i dozory nie mają nic wspólnego z uprawnieniami tylko są świadectwem stwierdzającym, że osoba je posiadająca zdała egzamin z prawa i wykazała się jego znajomością. Moim zdaniem największym ułatwieniem było wprowadzenie w nowym prawie możliwości zdawania egzaminów u pracodawcy do średniego dozoru. Uważam, że osoby w dozorcze wyższym i kierowniczym powinny zdawać egzaminy w urzędach, gdyż daje to jednak gwarancje, że osoby o stwierdzonych kwalifikacjach wykazują się jednak dostateczną wiedzą a nie mają tylko papierki.</p> <p>Kolejna sprawa: podział zakładów wykonujących roboty geologiczne, uważam, że poprzedni podział na zakłady podziemne, odkrywkowe i otworowe również jest najtrafniejszy ze względu na działalność podmiotów. Zakłady, prowadzące głębokie wiercenia lub badania sejsmiczne mogą przecież poszukiwać i rozpoznawać w ten sam sposób złoża węglowodorów innych zasobów jak wody termalne, solanki, badania służące wykorzystaniu ciepła z wnętrza ziemi tym samym sprzętem i tymi samymi technikami więc moim zdaniem doprowadzi to do tego, iż do tych samych prac będą potrzebne różne kwalifikacje tylko w zależności od tego, czy koncesja została wydana na poszukiwanie złóż węglowodorów, czy firma po prostu prowadzi prace pod inne potrzeby. Moim zdaniem, również istnieje wiele firm wykonujących podziemne roboty górnicze np. budowa metra, budowa kopalń, prace w otworach wiertniczych w kopalniach i co z nimi zostali pominięci. Podział według nowego prawa GiG i tak jest już znacznym uproszczeniem i jest sensowny. Zmiana tego również spowoduje tylko chaos i niepotrzebne koszty dla firm i nic nie wniesie poza utrudnienie życia pracownikom, którzy będą od początku musieli zdobywać kwalifikacje.</p> <p>Kolejna sprawa to uprawnienia Geofizyka Górniczego. Z całym szacunkiem ale to osoba, która zdobywała doświadczenie w podziemnych zakładach górniczych jako geofizyk. Nadawanie im</p>	<p>następującego z mocy ustawy) ze stwierdzeniem tych kwalifikacji stwierdzenia kwalifikacji: (1) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strażowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, a także (2) w wyższym dozorcze ruchu w specjalności geofizyka i technika strażowa w tych zakładach, jest zbyt daleko idąca. Osoby ubiegające się o stwierdzenie kwalifikacji geofizyka górniczego nie mają bowiem najczęściej wystarczającego przygotowania merytorycznego oraz praktyki, aby mieć możliwość kompleksowego (tj. również w zakresie dotyczącym robót strażowych) kierowania wspomnianym działem ruchu tych zakładów albo dozoru (na szczeblu wyższego dozoru ruchu we wspomnianej specjalności) ruchu tych</p>
--	--	--	--	--

			<p>możliwości bycia kierownikami działu geofizyki i techniki strzałowej w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą otworową to jakiś absurd, gdyż zakłady te znacząco odbiegają od siebie metodami prac. Poza tym dochodzi tu technika strzałowa, z którą geofizycy górniczy nigdy nie musieli się stykać a to już wielkie nadużycie. Uważam, że osoby mające stwierdzone kwalifikacje kierownika działu geofizyki i techniki strzałowej po zdaniu egzaminu z zagrożeń w poszczególnych typach zakładów oraz dodatkowego egzaminu z geofizyki górniczej mogły by dostawać uprawnienia geofizyka górniczego nigdy odwrotnie, gdyż geofizyka górnicza to niewielki dział geofizyki bazujący w dużej części właśnie na teorii geofizyki powierzchniowej i otworowej a nie odwrotnie.</p> <p>Moim zdaniem zaproponowanie w ustawie zmiany doprowadzą jedynie do chaosu i nie doprowadzą w żaden sposób do ułatwień. Będzie raczej wszystko bardziej skomplikowane i doprowadzi do jeszcze większych trudności zwłaszcza w zakładach wykonujących roboty geologiczne otworowe, gdyż takie podziały doprowadzą do zmniejszenia konkurencyjności takich firm i dodatkowych ograniczeń.</p>	<p>zakładów. Oznacza to, że osobom tym należy zapewnić możliwość wykonywania tych czynności jedynie w przypadku, gdy: (1) odbędą uprzednio wymaganą dla stanowiska kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w tych zakładach praktykę na stanowisku osoby wyższego dozoru ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w tych zakładach (w przypadku zamierzenia podjęcia czynności na stanowisku kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w tych zakładach) albo gdy (2) odbędą uprzednio wymaganą dla stanowiska w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w tych zakładach praktykę na stanowisku osoby dozoru ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w tych zakładach (w przypadku zamierzenia podjęcia czynności na stanowisku w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w tych zakładach). Mając na względzie</p>
--	--	--	---	---

				<p>uwarunkowania przedstawione w pkt 1 i 2, zasadne jest zatem:</p> <p>1) pominięcie w art. 19 pkt 4 projektu (nadającym m.in. nowe brzmienie art. 59 ust. 4 Pgg) proponowanych wcześniej i ujętych w opiniowanym projekcie przepisów art. 59 ust. 4 pkt 1 lit. a, c i d oraz pkt 2 oraz przeniesienie pomijanej w art. 59 Pgg regulacji do art. 60 Pgg; w wyniku wprowadzenia tych zmian:</p> <p>a) przepis art. 59 ust. 4 Pgg otrzymałby brzmienie: „4. Stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności geofizyka górniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 stanowi równocześnie stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych.”,</p> <p>b) w art. 60 Pgg zostałby dodany ust. 6, który otrzymałby brzmienie: „6. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności</p>
--	--	--	--	--

				<p>geofizyka górniczego w:</p> <p>1) zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 może wykonywać czynności:</p> <p>a) kierownika oraz zastępcy kierownika działu tupań w podziemnych zakładach górniczych bez stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności,</p> <p>b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, bez stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności,</p> <p>c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach</p>
--	--	--	--	---

				<p>wykonyjących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, bez stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności;</p> <p>2) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze może wykonywać czynności:</p> <p>a) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonyjących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, bez stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności,</p>
--	--	--	--	---

				<p>b) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne, służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, bez stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności.”;</p> <p>2) pominięcie w art. 31 ust. 5 projektu (będącego konsekwencją proponowanego brzmienia art. 59 ust. 2—4 Pgg) pkt 5 lit. a, c i d, tj. nadanie pkt 5 następującego brzmienia: „5) do wykonywania czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych, mogą wykonywać czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych.”.</p>
79	Grupa geologów	Art. 19	<p><u>Poprawki do art. 19 (Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze):</u> 3) w art. 52</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Art. 52 ust. 1 otrzymuje</p>

			<p><u>-a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</u> 1. O stwierdzenie kwalifikacji w kategorii I - IX/X może ubiegać się osoba, która: 1) posiada dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na kierunku, którego program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu nauk geologicznych,</p>	<p>brzmienie: „Art. 52. ust.1. O stwierdzenie kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii I-IX może ubiegać się osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na kierunkach odpowiednich do kategorii kwalifikacji, o stwierdzenie których ubiega się ta osoba, oraz odbyła praktykę zawodową, zwaną dalej "praktyką".</p>
	c.d.		<p>2) odbyła rok praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich albo 2 lata praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Określono długość praktyki zawodowej - wynosić ona będzie: a) dwa lata dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie geologii pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich lub dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych i jednocześnie świadectwo ukończenia co najmniej dwusemestralnych studiów podyplomowych - skrócono</p>

				długość praktyki z obecnie obowiązujących trzech lat; b) trzy lata dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych umożliwiającym nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych - przepis ten umożliwi osobom, które ukończyły studia wyższe, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych przystępowanie do egzaminów o stwierdzenie kwalifikacji geologicznych bez konieczności ukończenia studiów podyplomowych.
	c.d.		a) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. O stwierdzenie kwalifikacji w kategorii XI/XII może ubiegać się osoba, która posiada co najmniej świadectwo dojrzałości oraz świadectwo lub dyplom uzyskania tytułu zawodowego albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach: technik geolog, technik górnik lub technik wiertnik, lub ukończone studia wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu nauk geologicznych, oraz odbyła roczną praktykę.”,	Określono długość praktyki zawodowej (powyżej).
	c.d.		b) skreśla się ust. 3 ba) dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu: 3a) Zakres ukończonych studiów wyższych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2, dokumentuje się na podstawie suplementu	Uwaga częściowo uwzględniona. Art. 52 ust. 4 (wg nowej numeracji) otrzymuje brzmienie: O stwierdzenie kwalifikacji w zawodzie geolog kategorii XIII może ubiegać się osoba, która

			do dyplomu,	posiada co najmniej świadectwo dojrzałości oraz świadectwo lub dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach: technik geolog, technik górnik lub technik wiertnik lub dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych oraz odbyła praktykę
	c.d.		3b) Osoba, która ukończyła studia wyższe przed 1 stycznia 2007 r. może udokumentować zakres studiów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2, na podstawie dyplomu studiów oraz nazw kierunków lub specjalności.	Uwaga uwzględniona – dot. art. 52 ust. 5 (wg nowej numeracji). Zakres ukończonych studiów dokumentuje się na podstawie: 1) nazw kierunków studiów, lub 2) nazw specjalności, lub 3) wykazu przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplemencie do dyplomu, z tym, że studiami umożliwiającymi nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych są te studia, które obejmowały co najmniej dwie nauki geologiczne.
	c.d.		a) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Praktyką jest: 1) udział w wykonywaniu dozoru prac geologicznych lub	Uwaga częściowo uwzględniona. Proponowany art. 52 ust. 6 (wg nowej numeracji):

		<p>wykonywaniu prac kartografii geologicznej lub wykonywaniu w terenie badań geofizycznych lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi, lub</p> <p>2) udział przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych lub projektowaniu i dokumentowaniu prac kartografii geologicznej albo badań geofizycznych, lub</p> <p>3) udział pracowników organów administracji geologicznej przy sprawdzaniu, ocenie, przyjmowaniu lub zatwierdzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych oraz pracowników organów nadzoru górniczego przy sprawdzaniu i kontroli dokumentacji mierniczo-geologicznej w części, w jakiej przedstawia ona sytuację geologiczną zakładu górniczego, i przy nadzorze nad sporządzaniem operatu ewidencyjnego zasobów złoża kopaliny."</p> <p>d) ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Praktykę, o której mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 odbywa się pod nadzorem osób upoważnionych do wykonywania tych samych czynności objętych kwalifikacjami, o które ubiega się osoba odbywająca praktykę.",</p> <p>e) uchyla się ust. 6;</p>	<p>6. Praktyką jest:</p> <p>1) udział w wykonywaniu dozoru prac geologicznych lub wykonywaniu prac kartografii geologicznej lub wykonywaniu w terenie badań geofizycznych lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi,</p> <p>2) udział przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych lub projektowaniu i dokumentowaniu prac kartografii geologicznej albo badań geofizycznych, albo</p> <p>3) udział osób zatrudnionych w organach administracji geologicznej przy sprawdzaniu, ocenie, przyjmowaniu lub zatwierdzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych.</p>
c.d.		<p>f) <u> dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:</u></p> <p>7. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień zawodowych może rozpocząć praktykę zawodową po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Dot. art. 52 ust. 7. Praktykę zawodową może rozpocząć osoba, która zdobyła zawód. Powinna posiadać stosowne wykształcenie, co wiąże się ze zdobytą wiedzą. Wiedzę uzyskuje się po zrealizowaniu pełnego programu studiów. Nie można traktować studiów jako elementu praktyki</p>
c.d.		<p>8. Do okresu praktyki zawodowej zalicza się praktykę objętą</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p>

			<p>programem kształcenia na studiach wyższych, pod warunkiem, że prowadzona jest na podstawie umowy dotyczącej praktyki zawartej między uczelnią a przedsiębiorstwem świadczącym usługi geologiczne lub organem administracji geologicznej lub nadzoru górniczego.</p>	<p>Dot. art. 52 ust. 8. Nie powierza się obowiązków pełnoprawnego pracownika studentowi odbywającemu praktykę. Nie można traktować studiów jako elementu praktyki. Praktyka w rozumieniu ustawy jest związana z określonymi czynnościami. W przypadku odbywania praktyki przez studenta w przedsiębiorstwie istnieje obawa, że przedsiębiorca będzie powierzał studentowi wykonanie mniej odpowiedzialnych czynności, niż osobie z pełnym wykształceniem.</p>
	c.d.		<p>8a) w art. 65 ust. 3 otrzymuje brzmienie: 3. Egzamin składa się z dwóch etapów pisemnych 8b) w art. 65 ust. 5 otrzymuje brzmienie: 5. Do etapu drugiego dopuszcza się osoby, które w pierwszym etapie odpowiedziały poprawnie na co najmniej 75% pytań.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Forma egzaminu pozostaje niezmienną. Na egzaminie ustnym sprawdza się praktyczne umiejętności m.in. w oparciu o przedstawione przez kandydata we wniosku doświadczenie zawodowe. Doświadczenie przy przeprowadzaniu egzaminów nie wskazuje na potrzebę zmian.</p> <p>Dwuetapowy egzamin pisemny i ustny, o którym mowa w art., 65 ust. 3 Pgg, dotyczy także kwalifikacji stwierdzanych przez Prezesa Wyższego Urzędu</p>

				<p>Górniczego, w tym np. kierowników ruchu podziemnych zakładów górniczych i geologów górniczych. Stosownie do projektowanego brzmienia art. 59 ust. 3 Pgg, stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności geologa górniczego stanowi równocześnie stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w: <ol style="list-style-type: none"> a) odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych, b) zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki, 2) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1, 3) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1.
--	--	--	--	--

				Osoby kierownictwa i dozoru ruchu zakładu górniczego lub zakładu prowadzącego działalność określoną w art. 2 ust. 1 muszą mieć umiejętność formułowania jasnych i precyzyjnych poleceń ustnych (i egzekwowania tych poleceń). W tym przypadku egzamin ustny jest konieczny.
	c.d.		W art. 69 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) wymagania w zakresie praktyki zawodowej dla poszczególnych kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi”	Proponowane brzmienie art. 69 w ust. 1 pkt 1: „wymagania dotyczące zakresu i wymiaru praktyki, o której mowa w art. 52 ust. 6 dla poszczególnych kategorii kwalifikacji do wykonywania dozoru i kierowania pracami geologicznymi, w tym wymiar praktyki”
	c.d.		Zawód geologa należy do grupy zawodów reglamentowanych co oznacza, że nie można go wykonywać bez uprzedniego zatwierdzenia państwowego i uznania kwalifikacji zawodowych. W związku z zeszłoroczną zmianą ustawy Prawo geologiczne i górnicze, nastąpiło ograniczenie dostępu do tego zawodu przede wszystkim dla absolwentów kierunków innych niż Geologia oraz Górnictwo i Geologia, przykładowo dla absolwentów Inżynierii Środowiska. III transza deregulacji, która do 26 lipca 2013 roku jest w fazie konsultacji społecznych, nie przewiduje ułatwienia dostępu do egzaminu stwierdzającego kwalifikacje w zakresie geologii absolwentom kierunków innych niż Geologia lub Górnictwo i Geologia. Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska (w skrócie GGiOŚ) Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w	Uwaga nieuwzględniona. Pierwsze zdanie nie jest prawdą. Uprawnienia geologiczne służą wyłącznie do wykonywania czynności określonych ustawą. Zawód geologa można wykonywać przy wielu innych czynnościach nie regulowanych ustawą.

			roku akademickim 2013/2014 oferuje 7 kierunków: Górnictwo i Geologia, Inżynieria Środowiska, Geofizyka, Informatyka Stosowana, Ochrona Środowiska, Turystyka i Rekreacja, Ekologiczne Źródła Energii.	
	c.d.		<p>Kwalifikacje w zakresie geologii (kategorie I - VIII) bez konieczności dodatkowego ukończenia studiów podyplomowych z zakresu wnioskowanej kategorii można uzyskać jedynie w przypadku ukończenia jednego kierunku studiów: Górnictwa i Geologii. Oznacza to w praktyce, że absolwenci kierunków innych niż Górnictwo i Geologia po ukończeniu studiów na Wydziale GGiOŚ, muszą ukończyć co najmniej dwu semestralne studia podyplomowe, aby spełnić wymogi niezbędne do ubiegania się o stwierdzenie kwalifikacji w zakresie geologii.</p> <p>Nie ma znaczenia fakt, że w czasie studiów na Wydziale Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie absolwenci zaliczyli ok. 85 % przedmiotów oferowanych w programie studiów podyplomowych wskazanych przez Komisję Egzaminacyjną dla stwierdzania kwalifikacji w zakresie wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi w kategoriach I-X działającej przy Ministrze Środowiska. Co więcej, wymiar godzin przedmiotów oferowanych na studiach podyplomowych jest nieporównywalnie mniejszy w stosunku do już zrealizowanego przez absolwentów (...). Kolejną przeszkodą stojącą na drodze do zdobycia kwalifikacji w zakresie geologii absolwentom kierunków innych niż geologia oraz górnictwo i geologia jest brak studiów podyplomowych z zakresu I - VIII kategorii kwalifikacji geologicznych.</p> <p>Analizując zapisy Ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 roku, w szczególności Art. 57: „2. Zakres ukończonych studiów wyższych dokumentuje się na podstawie nazw kierunków studiów, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz grup treści kierunkowych</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba ubiegająca się o stwierdzenie kwalifikacji w zakresie geologii, powinna mieć odpowiednie wykształcenie. Jest możliwość ubiegania się o uprawnienia przez absolwentów studiów innych niż geologia lub górnictwo i geologia po ukończeniu studiów podyplomowych. Dodatkowo jako element deregulacji przewiduje się możliwość ubiegania się o uprawnienia geologiczne osobom posiadającym wykształcenie inne niż geologia lub górnictwo i geologia po odbyciu trzyletniej praktyki zawodowej i większym wymiarze ilości dokumentacji i projektów sporządzonych z udziałem kandydata.</p>

		<p>kształcenia, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 pkt 2 tej ustawy.</p> <p>3. Jeżeli standardy kształcenia dla określonego kierunku studiów wyższych wprowadzają lub wprowadzały możliwość ukończenia specjalności lub specjalizacji w ramach tego kierunku, zakresem ukończonych studiów jest ta specjalność lub specjalizacja, określone w dyplomie ukończenia studiów.",</p> <p>stwierdza się, że w w/w ustawie wyznaczono inne standardy w dostępie do zawodów w zakresie geologii i górnictwa. Oznacza to, że w przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego, nazwa ukończonej specjalności ma znaczenie i jest traktowana na równi z kierunkiem ukończenia studiów, podczas gdy w przypadku kwalifikacji w zakresie geologii decydujące znaczenie ma tylko i wyłącznie nazwa ukończonego kierunku studiów.</p> <p>Dopuszczenie do egzaminu na podstawie zakresu ukończonych studiów funkcjonuje w przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego. Zostało również zaproponowane w przypadku dostępu do uprawnień z zakresu geodezji w I transzy deregulacji. W projekcie Ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, przewidziano możliwość dopuszcza się do egzaminu osób, które posiadają wykształcenie pokrewne na podstawie decyzji Głównego Geodety Kraju (Projekt Ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów):</p> <p>„Główny Geodeta Kraju może w uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnień zawodowych, uznać posiadanie innego pokrewnego wykształcenia i długoletniej geodezyjnej lub kartograficznej praktyki zawodowej za spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1 lub 2".</p> <p>W III transzy deregulacji w przypadku uprawnień w zakresie geologii podobnej propozycji nie wprowadzono, mimo, że miałyby</p>	
--	--	--	--

		<p>duże znaczenie szczególnie dla absolwentów Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, kierunków innych niż Górnictwo i Geologia.</p> <p>Dodatkowo w III transzy deregulacji jest propozycja wprowadzenia zapisu dotyczącego czasu odbywania praktyki zawodowej dla osób ubiegających się o kwalifikacje w zakresie geologii, w szczególności momentu jej rozpoczęcia - ma być liczona od dnia uzyskania tytułu zawodowego i kwalifikacji zawodowych. Propozycja taka nie jest deregulacją, a raczej utrudnieniem dostępu do zawodu !!! Szczególnie dla absolwentów Wydziału GGiOŚ, kierunków innych niż Górnictwo i Geologia, którzy aby ubiegać się o uprawnienia w zakresie geologii muszą dodatkowo ukończyć co najmniej dwusemestralne studia z zakresu wnioskowanej kategorii. Podsumowując: wymagania dotyczące praktyki zawodowej dla geologów zostały zaostrzone, podczas gdy, w przypadku uprawnień budowlanych wymagania dotyczące odbycia praktyki zawodowej w II transzy deregulacji zostały znacznie zliberalizowane poprzez:</p>	
	c.d.	<p>wprowadzenie możliwości odbywania praktyki, poprzez wprowadzenie instytucji „patrona” (oprócz odbywania praktyki w formie zatrudnienia w biurze projektowym). Patronem byłaby osoba posiadająca odpowiednie uprawnienia budowlane, będąca czynnym członkiem samorządu zawodowego.</p>	<p>Uwaga niezrozumiała. Nie ma obowiązku zatrudniania w biurze projektowym.</p> <p>Wg obowiązujących przepisów kandydat odbywa praktykę zawodową pod nadzorem osoby posiadającej stwierdzone kwalifikacje w tej samej kategorii, o stwierdzenie których ubiega się dana osoba.</p>
	c.d.	<p>wprowadzenie możliwości uznania, jako części lub całości okresu praktyki odbywanej na studiach o profilu praktycznym w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem samorządu zawodowego,</p>	<p>Okres trwania praktyki zawodowej jest liczony od momentu uzyskania dyplomu.</p> <p>Praktyka odbywana na studiach jest praktyką studencką.</p> <p>Wymagania stawiane studentom</p>

				są łagodniejsze niż stawiane pracownikom
	c.d.		skrócenie praktyki zawodowej (zróżnicowane w zależności od uprawnień np. przy sporządzaniu projektów z 2 lat do 1 roku).	Proponuje się skrócenie okresu praktyk z wymaganych 3 do 2 lat.
	c.d.		Ułatwienie dostępu do zawodów geologa, górnika i geotechnika jest bardzo ważne szczególnie w sytuacji, gdy największe bezrobocie występuje wśród osób młodych wchodzących na rynek pracy. W przeciwnym razie absolwenci Wydziału GGiOŚ będą zmuszeni piastować niesamodzielne, gorzej płatne stanowiska pracy, zapisywać się na płatne studia podyplomowe, dublujące swoim zakresem program zaliczonych wcześniej studiów podstawowych, a w skrajnym wypadku przekwalifikować się z korzyścią dla innych uczelni, wydziałów czy kierunków np. budownictwo.	Uprawnienia dotyczą zarówno dokumentacji geologicznych jak i projektów robót. Ponadto deregulacja zapewnia możliwość ubiegania się o stwierdzenie kwalifikacji osobom posiadającym wykształcenie inne niż geologia lub górnictwo i geologia po odbyciu 3 letniej praktyki zawodowej i udziale w sporządzeniu odpowiedniej ilości projektów robót i dokumentacji geologicznych.
80	Marszałek Województwa Pomorskiego	Art. 19 pkt 2	Zgodnie z art. 19 pkt 2 projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów z dnia 18 czerwca 2013 r.: Art. 19. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 oraz z 2013 r. poz. 21) wprowadza się następujące zmiany: (...) 2) art. 51 otrzymuje brzmienie: „Art. 51. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zakresie wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi: 1) w kategoriach I–IX/X następuje w drodze świadectwa wydanego przez ministra właściwego do spraw środowiska; 2) w kategorii XI/XII następuje w drodze świadectwa wydanego przez marszałka województwa: a) dolnośląskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11	Uwaga nieuwzględniona. Określenie miejsca wykonywania prac nie powinno budzić wątpliwości. Każda praca wykonywana jest na podstawie projektu robót geologicznych, w którym określa się lokalizacje tych robót.

		<p>na terenie województw: dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego i wielkopolskiego,</p> <p>b) małopolskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 na terenie województw: małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego,</p> <p>c) mazowieckiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 na terenie województw: lubelskiego, łódzkiego, mazowieckiego i podlaskiego,</p> <p>d) pomorskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 na terenie województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego.”;”</p> <p>Obecnie przepis, który ma zostać zmieniony, ma następujące brzmienie:</p> <p>”Art. 51. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zakresie wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi:</p> <p>1) w kategoriach I-X następuje w drodze świadectwa wydanego przez ministra właściwego do spraw środowiska;</p> <p>2) w kategoriach XI i XII następuje w drodze świadectwa wydanego przez marszałka województwa:</p> <p>a) dolnośląskiego - dla osób zamieszkałych na terenie województw: dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego i wielkopolskiego,</p> <p>b) małopolskiego - dla osób zamieszkałych na terenie województw: małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego,</p> <p>c) mazowieckiego - dla osób zamieszkałych na terenie województw: lubelskiego, łódzkiego, mazowieckiego i podlaskiego,</p> <p>d) pomorskiego - dla osób zamieszkałych na terenie województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, warmińsko-</p>	
--	--	--	--

			<p>mazurskiego i zachodniopomorskiego."</p> <p>Z porównania obowiązującej i projektowanej wersji art. 51 Prawa geologicznego i górniczego, zwanej dalej "Ustawą", wynika, że stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zakresie wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi w kategorii XI/XII ma następować w drodze świadectwa wydanego przez marszałka województwa nie tylko (jak to jest obecnie) dla osób zamieszkałych na terenie danego województwa, lecz również dla osób wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 Ustawy na terenie danych województw.</p> <p>Powstaje zatem pytanie, w jaki sposób Marszałek województwa ma ustalić, że dana osoba wykonuje czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 Ustawy na terenie danych województw. O ile bowiem stwierdzenie miejsca zamieszkania, nie powinno nastroczać trudności, o tyle stwierdzenie wykonywania czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 Ustawy na terenie danych województw, może być problematyczne. W szczególności nie wiadomo, na podstawie jakiego dowodu Marszałek województwa ma stwierdzić wykonywanie powyższych czynności na terenie danego województwa, przykładowo, czy wystarczające będzie oświadczenie osoby, czy też należałoby jeszcze wymagać od niej przedstawienia umów będących podstawą wykonywania powyższych czynności.</p> <p>Brak wskazania w Projekcie z dnia 18 czerwca 2013 r. choćby przykładowego katalogu dokumentów na dowód wykonywania czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 Ustawy na terenie danych województw, może rodzić problemy w interpretacji projektowanego przepisu. W związku z tym projektowany przepis powinien zostać uzupełniony o wyliczenie dowodów, jakich Marszałek województwa może żądać w celu ustalenia, czy dana osoba wykonywała czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 Ustawy na terenie danych województw. Wprowadzenie takiej normy stanowiłoby zarazem dla osób ubiegających się o</p>	
--	--	--	---	--

		<p>świadectwo stwierdzenia posiadania kwalifikacji w zakresie wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi gwarancją tego, że w toku właściwego postępowania organy nie będą żądać coraz to nowych dokumentów na dowód ustalenia powyższej okoliczności.</p> <p>Jak wyżej wskazano, fragment projektowanego przepisu art. 51 pkt 2 Ustawy ma brzmienie o treści lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11.</p> <p>Z kolei projektowany art. 50 ust. 2 pkt 11 Ustawy ma brzmienie:</p> <p>11) kategoria XI/XII – wykonywanie czynności dozoru geologicznego nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań wymienionych w pkt 9 a także kierowanie w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górniczego, wykonywanymi bez użycia środków strzałowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekracza 100 m.”,</p> <p>Wynika z tego, że projektowany art. 50 ust. 2 pkt 11 Ustawy odnosi się do dwóch rodzajów czynności, rozdzielonych zwrotem "a także":</p> <p>1) wykonywanie czynności dozoru geologicznego nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań wymienionych w pkt 9,</p> <p>2) kierowanie w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górniczego, wykonywanymi bez użycia środków strzałowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekracza 100 m.</p> <p>W związku z tym powstaje pytanie, czy zwrot "a także" odczytywać jako koniunkcję, czy jako alternatywę. Innymi słowy, czy wydając świadectwo, Marszałek województwa ma wymagać legitymowania się wykonywaniem obu rodzajów czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 Ustawy na terenie danych województw czy też jedynie którejkolwiek z nich.</p> <p>W związku z powyższym, w celu uniknięcia powyższych</p>	<p>Osoba, która uzyskała uprawnienia kat. XI/XII (XIII wg projektu) może wykonywać czynności dozoru geologicznego nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań wymienionych w pkt 9 oraz kierować w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górniczego, wykonywanymi bez użycia środków strzałowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekracza 100 m.</p> <p>Propozycje zmian w Rozporządzeniu MŚ w sprawie kwalifikacji w zakresie geologii: „Osoba ubiegająca się o uzyskanie kwalifikacji kategorii XIII powinna przedstawić zaświadczenie o odbyciu rocznej praktyki zawodowej przy wykonywaniu dozoru geologicznego nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań geofizycznych, lub</p>
--	--	--	---

			<p>problemów interpretacyjnych, proponuje się, aby zastosować spójniki mające utrwalone przy wykładni tekstów prawnych znaczenie i w konsekwencji zwrot "a także" zastąpić albo wyrazem "oraz", który oznacza koniunkcję albo wyrazem "albo" oznaczającym alternatywę rozłączną albo wyrazem "lub" oznaczającym alternatywę łączną.</p> <p>Przepis art. 19 projektu Ustawy ma w swej początkowej części następujące brzmienie: Art. 19. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 oraz z 2013 r. poz. 21) wprowadza się następujące zmiany: Po skrócie "Dz. U." nie podano roku dziennika ustaw. Zatem prawidłowo przepis ten powinien zostać uzupełniony o podkreślony poniżej fragment: Art. 19. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981 oraz z 2013 r. poz. 21) wprowadza się następujące zmiany:</p>	<p>kierowaniu w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górniczego, wykonywanymi bez użycia środków strzałowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekraczała 100 m.” Wyrazy „a także” oznaczają koniunkcję.</p> <p>uwaga nieuzasadniona dot. uwagi do art. 19</p> <p>(WUG) Ustawa została ogłoszona w roku, w którym została uchwalona.</p>
81	PGNiG Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie	ogólna	<p>Wprowadzenie całkowitej deregulacji zawodu „specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym” będzie skutkować, w okresie długoterminowym, negatywnymi następstwami w sferze bezpieczeństwa prac górniczych i geologicznych.</p> <p>Uzasadnienie: w ocenie skutków regulacji „ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów” min. zapisano, iż „celem projektu ustawy jest zmiana ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów w Polsce polegająca na deregulacji niektórych zawodów w zakresie <u>ułatwienia w ich wykonywaniu</u>”. Jest oczywistym, że w odniesieniu do zawodu „specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym” zamierzony cel ustawy w postaci ułatwienia w wykonywaniu zawodu został chybiony.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Dodatkowo, w związku z wieloletnim używaniem w przepisach prawa, dotyczących ratownictwa górniczego (wydawanych przez Ministra Gospodarki na podstawie art. 124 Pgg, a poprzednio art. 78 ust. 3 Prawa geologicznego i górniczego z 1994 r.), pojęcia „specjalista” (np. § 61 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12 czerwca 2002 r. w sprawie ratownictwa</p>

		<p>Przed wszystkim należy stwierdzić, iż w odniesieniu do zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym ułatwienie wykonywania zawodu nie powinno stanowić przesłanki całkowitej dereglamentacji zawodu. Wynika to m.in. z charakteru realizowanych przez to stanowisko funkcji. Potwierdza to treść - zgodnego z praktyką - przepisu art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze, zgodnie z którym osobami wykonującymi czynności specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kierownik dyżurujących zawodowych zastępów ratowniczych oraz kierownik zawodowych pogotowi specjalistycznych — w podmiotach wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych; - kierownik oddziału terenowego jednostki ratownictwa górniczego oraz kierownik zawodowych pogotowi specjalistycznych — w podmiotach wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze. <p>Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności osób zatrudnionych na ww. stanowiskach ma bardzo duży wpływ na bezpieczeństwo prowadzonych robót geologicznych i górniczych oraz prac profilaktycznych i akcji ratowniczych, o których mowa w art. 122 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze. Znajduje to właściwy wyraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego, gdzie w sposób właściwy, odpowiedni do rangi stanowiska, określa się kwalifikacje zawodowe wymagane od osób wykonujących czynności specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem. Dereglamentacja zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym zburzy tę logiczną i uzasadnioną konstrukcję wymagań ogólnych i zawodowych. Tymczasem osoby zatrudnione na ww.</p>	<p>górniczego (Dz. U. Nr 94, poz. 838, z późn. zm.): „W skład drużyny ratowniczej jednostki ratownictwa wchodzi także, w charakterze specjalistów, osoby posiadające kwalifikacje w zakresie zwalczania zagrożeń górniczych i prowadzenia akcji ratowniczych; specjalistów tych wyznacza, za ich zgodą, kierownik jednostki ratownictwa.”), które w praktyce okazało się być mylące dla adresatów przepisów prawa geologicznego i górniczego, dokonano zaliczenia: (1) kierownika dyżurujących zawodowych zastępów ratowniczych oraz kierownika zawodowych pogotowi specjalistycznych - w podmiotach wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych; (2) kierownika oddziału terenowego jednostki ratownictwa górniczego oraz kierownika zawodowych pogotowi specjalistycznych - w podmiotach wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, do osób kierownictwa w tych</p>
--	--	--	---

		<p>stanowiskach pełnią odpowiedzialne funkcje m.in.: kierownika bazy ratowniczej, kierownika prac profilaktycznych, specjalisty ds. zabezpieczenia prac przeciw erupcyjnych, a także zabezpieczają prace przed skutkami działania gazów toksycznych. Prowadzą także szkolenia z zakresu bezpiecznego prowadzenia prac i problemów wiertniczych dla dozoru górniczego, w tym kierowników ruchu zakładu i kierowników ruchu zakładów górniczych. Należy także mieć na względzie, iż specjaliści w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym wchodzi w skład zawodowych pogotowi specjalistycznych i są zawodowymi ratownikami górniczymi, tworzącymi drużynę ratowniczą. Szczegółowe wymagania związane z ich udziałem w pracach profilaktycznych i akcjach ratowniczych określa rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 12 czerwca 2002 r. w sprawie ratownictwa górniczego.</p> <p>Podejmując decyzję o dereglamentacji zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym należy liczyć się z realną możliwością wystąpienia negatywnych konsekwencji dopuszczenia do rynku usług w zakresie ratownictwa górniczego osób bez właściwych kwalifikacji. Jednak tam gdzie w grę wchodzi życie lub zdrowie ludzkie oraz bezpieczeństwo powszechne nie powinno być miejsca na przypadkowość, wynikającą z dobrej woli i praktyki pracodawcy. W pracy specjalistów zatrudnionych w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym (w jednostkach ratownictwa) nie ma miejsca na błąd. Trzeba bowiem mieć na względzie okoliczność, iż podmioty zawodowo trudniące się ratownictwem górniczym zobowiązane są do wykonywania zadań polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niezwłocznym niesieniu pomocy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego lub bezpieczeństwa powszechnego; - wykonywaniu prac profilaktycznych — prace te mają na celu 	<p>podmiotach, spójnego merytorycznie z przyjętą nomenklaturą.</p> <p>W konsekwencji dla osób tych zostaną określone w przepisach prawa wymagane kwalifikacje ogólne i zawodowe, ale utrzymane zostanie obowiązuje od dnia 1 stycznia 2012 r. wyłączenie mechanizmu stwierdzenia kwalifikacji przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego (art. 58 ust. 2 Pgg).</p> <p>Dodatkowo konieczne stało się nadanie nowego brzmienia art. 181 pkt 2 Pgg, przez penalizację wykonywania jedynie czynności kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, bez posiadania wymaganych do tego kwalifikacji (pominięto specjalistów w tych podmiotach).</p>
--	--	--	--

			<p>zapobieganie bezpośredniemu zagrożeniu bezpieczeństwa osób lub ruchu zakładu górniczego w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 124 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - prawo geologiczne i górnicze.</p> <p>Tylko określone w ogólnie obowiązujących przepisach prawa wymagania dla zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym dają gwarancję prawidłowego i bezpiecznego wykonywania zadań na stanowiskach pracy przypisanych temu zawodowi (np. na stanowisku kierownika oddziału terenowego jednostki ratownictwa górniczego, kierownika zawodowych pogotowi specjalistycznych) i na stanowiskach współpracujących. Całkowita dereglamentacja zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem i poddanie go w istocie regułom wolnorynkowym (w relacji pracodawca-pracownik), stanowi niedopuszczalną rezygnację Państwa z wpływu na bezpieczeństwo prac górniczych i geologicznych.</p> <p>Podkreślenia wymaga także fakt, iż brak jest jakichkolwiek przesłanek wskazujących, że dereglamentacja zawodu specjalisty w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem zwiększy przepływ pracowników pomiędzy zakładami lub przysporzy miejsc pracy. Prowadząc od kilkudziesięciu lat działalność w zakresie ratownictwa górniczego możemy autorytatywnie stwierdzić, iż nigdy w przeszłości nie było, ani też obecnie nie ma problemu z obsadzeniem stanowisk na których wykonuje się czynności specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem.</p>	
82	Porozumienie Związków Zawodowych KADRA	ogólna Art. 59 (PGiG)	<p>Porozumienie Związków Zawodowych Kadra popiera kierunek proponowanych zmian, jednak po przeprowadzonej merytorycznej analizie proponujemy dokonać dodatkowych zmian przedstawionych poniżej:</p> <p>W art. 59, ust 2 i 3 wnosimy o rozszerzenie stwierdzenia kwalifikacji geologa górniczego i mierniczego górniczego o zakłady górnicze wydobywające wody lecznicze, wody termalne i</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (w odniesieniu do art. 59 ust. 2 Pgg.) W przypadku kwalifikacji mierniczego górniczego</p>

		<p>Art. 59 (PGiG)</p>	<p>solanki oraz zakłady wykonujące roboty geologiczne metodą otworowa bez użycia środków strzałowych na obszarze górniczym i na głębokości nie przekraczającej 100 m. Uzasadnienie: proponowane zmiany w art. 59 ust 2 i 3 spowodują jeszcze szerszą deregulację i wyjdą naprzeciw oczekiwaniom wielu podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w mniejszym zakresie przy użyciu prostego sprzętu wiertniczego i na małych głębokościach. Mierniczy górniczy i geolog górniczy są osobami posiadającymi niezbędne kwalifikacje dla zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa prowadzenia robót o których wyżej mowa.</p>	<p>ostatecznie uznano, że możliwość równoczesnego (tj. następującego z mocy ustawy) ze stwierdzeniem tych kwalifikacji stwierdzenia kwalifikacji kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki jest zbyt daleko idąca. Osoby ubiegające się o stwierdzenie kwalifikacji mierniczego górniczego (w odróżnieniu od osób ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji geologa górniczego) nie mają bowiem wystarczającego przygotowania merytorycznego oraz praktyki, aby mieć możliwość kierowania ruchem wspomnianych zakładów górniczych. Zasadne jest zatem pominięcie:</p> <p>1) w art. 19 pkt 4 projektu, nadającym m.in. nowe brzmienie art. 59 ust. 2 Pgg proponowanych wcześniej przepisów art. 59 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret drugie oraz pkt 2 lit. a tiret drugie, tj. nadanie lit. a w obydwu przypadkach dotychczasowego brzmienia (<i>kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w</i></p>
--	--	---------------------------	--	---

				<p><i>odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych);</i></p> <p>2) w art. 31 ust. 5 projektu (będącego konsekwencją proponowanego brzmienia art. 59 ust. 2—4 Pgg) proponowanych wcześniej przepisów pkt 1 lit. a tiret drugie oraz pkt 2 lit. a tiret drugie, tj. nadanie lit. a w obydwu przypadkach dotychczasowego brzmienia (<i>kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych</i>).</p>
83	Wydziałowa Rada Studentów AGH oraz Rzecznik Praw Absolwenta	art. 52 (PGiG)	<p>3) w art. 52 -a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>1. O stwierdzenie kwalifikacji w kategorii I – IX/X może ubiegać się osoba, która:</p> <p>1) posiada dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na kierunku, którego program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu nauk geologicznych,</p> <p>3) odbyła rok praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich albo 2 lata praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Art. 52 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>O stwierdzenie kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii I-VII może ubiegać się osoba, która:</p> <p>1) posiada dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie geologii pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, albo</p> <p>2) posiada dyplom ukończenia studiów wyższych innych niż wymienione w pkt 1,</p>

				<p>umożliwiających nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych w wymiarze przynajmniej 6 punktów ECTS lub których program obejmował przynajmniej 60 godzin kształcenia w zakresie nauk geologicznych, lub posiada świadectwo ukończenia studiów podyplomowych w zakresie nauk geologicznych;</p> <p>3) odbyła praktykę zawodową, zwaną dalej „praktyką”.</p>
	c.d.	art. 52 (PGiG)	<p>a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„2. O stwierdzenie kwalifikacji w kategorii XI/XII może ubiegać się osoba, która posiada co najmniej świadectwo dojrzałości oraz świadectwo lub dyplom uzyskania tytułu zawodowego albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach: technik geolog, technik górnik lub technik wiertnik, lub ukończone studia wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu nauk geologicznych, oraz odbyła roczną praktykę.”,</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Art. 52 ust. 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p>4. O stwierdzenie kwalifikacji w zawodzie geolog kategorii XIII może ubiegać się osoba, która posiada co najmniej świadectwo dojrzałości oraz świadectwo lub dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach: technik geolog lub technik górnik lub technik wiertnik lub dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych w wymiarze</p>

				przynajmniej 6 punktów ECTS lub których program obejmował przynajmniej 60 godzin kształcenia w zakresie nauk geologicznych oraz odbyła praktykę.
c.d.	art. 52 (PGiG)	b) skreśla się ust. 3 ba) dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu: 3a) Zakres ukończonych studiów wyższych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2, dokumentuje się na podstawie suplementu do dyplomu,		Uwaga uwzględniona. Możliwość taką przewiduje art. 52 ust.5 pkt 3 (nowa numeracja): „wykaz przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplemencie do dyplomu” (...)
c.d.	art. 52 (PGiG)	3b) Osoba, która ukończyła studia wyższe przed 1 stycznia 2007 r. może udokumentować zakres studiów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2, na podstawie dyplomu studiów oraz nazw kierunków lub specjalności.		Uwaga uwzględniona Wg art. 52 ust. 5 (nowa numeracja) zakres ukończonych studiów wyższych, dokumentuje się na podstawie: 1) nazw kierunków studiów, albo 2) nazw specjalności, albo 3) wykazu przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplemencie do dyplomu, z tym, że studiami umożliwiającymi nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych są te studia, które obejmowały co najmniej dwie nauki geologiczne.
c.d.	art. 52 (PGiG)	c) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Praktyką jest: 1) udział w wykonywaniu dozoru prac geologicznych lub wykonywaniu prac kartografii geologicznej lub wykonywaniu w terenie badań geofizycznych lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi, lub		Uwaga częściowo uwzględniona. Proponowane nowe brzmienie art. 52 ust. 6: 6. Praktyką jest: 1) udział w wykonywaniu dozoru prac geologicznych lub

			<p>2) udział przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych lub projektowaniu i dokumentowaniu prac kartografii geologicznej albo badań geofizycznych, lub</p> <p>3) udział pracowników organów administracji geologicznej przy sprawdzaniu, ocenie, przyjmowaniu lub zatwierdzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych <u>oraz pracowników organów nadzoru górniczego</u> przy sprawdzaniu i kontroli dokumentacji mierniczo-geologicznej w części, w jakiej przedstawia ona sytuację geologiczną zakładu górniczego, i przy nadzorze nad sporządzaniem operatu ewidencyjnego zasobów złoża kopaliny.”</p>	<p>wykonywaniu prac kartografii geologicznej lub wykonywaniu w terenie badań geofizycznych lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi,</p> <p>2) udział przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych lub projektowaniu i dokumentowaniu prac kartografii geologicznej albo badań geofizycznych, albo</p> <p>3) udział osób zatrudnionych w organach administracji geologicznej przy sprawdzaniu, ocenie, przyjmowaniu lub zatwierdzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych,</p>
c.d.	art. 52 (PGiG)	<p>d) ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Praktykę, o której mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 odbywa się pod nadzorem osób upoważnionych do wykonywania tych samych czynności objętych kwalifikacjami, o które ubiega się osoba odbywająca praktykę.”, b) uchyla się ust. 6; c) <u>f) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:</u> 7. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień zawodowych może rozpocząć praktykę zawodową po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Nowe brzmienie art. 52 ust. 7: 7. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień zawodowych może rozpocząć praktykę, o której mowa w ust. 6, po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych, o których mowa w ust. 1 - 4, przy czym praktyka, o której mowa w ust. 6 pkt 1 i 2 powinna odbywać się pod nadzorem osób uprawnionych do wykonywania takich samych czynności objętych kwalifikacjami, o które</p>	

			<p>8. Do okresu praktyki zawodowej zalicza się praktykę objętą programem kształcenia na studiach wyższych, pod warunkiem, że prowadzona jest na podstawie umowy dotyczącej praktyki zawartej między uczelnią a przedsiębiorstwem świadczącym usługi geologiczne lub organem administracji geologicznej lub nadzoru górniczego.</p>	<p>ubiega się osoba odbywająca praktykę.</p> <p>Uwaga uwzględniona Nowe brzmienie: Do okresu praktyki, o której mowa w ust. 6, zalicza się praktykę objętą programem kształcenia na studiach wyższych, pod warunkiem, że prowadzona jest na podstawie umowy dotyczącej praktyki, zawartej między uczelnią a przedsiębiorstwem świadczącym usługi geologiczne lub organem administracji geologicznej lub nadzoru górniczego.</p>
84	Wydziałowa Rada Studentów AGH	Art. 65 (PGiG)	<p><u>art. 65 ust. 3</u> Proponuje się zmianę brzmienia na: 3. Egzamin składa się z dwóch etapów pisemnych</p> <p><u>art. 65 ust. 5</u> Proponuje się zmianę brzmienia na: 5. Do etapu drugiego dopuszczają się osoby, które w pierwszym etapie odpowiedziały poprawnie na co najmniej 75% pytań.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Forma egzaminu pozostaje niezmienną.</p> <p>Na egzaminie ustnym sprawdza się praktyczne umiejętności m.in. w oparciu o przedstawione przez kandydata we wniosku doświadczenie zawodowe. Doświadczenie przy przeprowadzaniu egzaminów nie wskazuje na potrzebę zmian.</p> <p>(WUG) Uwaga niezasadna w odniesieniu do art. 65 ust. 3 w przypadku górniczych zawodów regulowanych.</p>

	c.d.	Art. 69 (PGiG)	art. 69 w ust. 1 pkt 1 Proponuje się zmianę brzmienia na: 1) wymagania w zakresie praktyki zawodowej dla poszczególnych kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi	Uwaga nieuwzględniona. W art. 69 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) wymagania dotyczące zakresu i wymiaru praktyki, o której mowa w art. 52 ust. 6 dla poszczególnych kategorii kwalifikacji do wykonywania dozorowania i kierowania pracami geologicznymi, w tym wymiar praktyki
85	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	<u>Zawód geologa</u> należy do grupy profesji o najbardziej restrykcyjnych zasadach dostępu do uprawnień zawodowych. Regulacje określające wymagania kwalifikacyjne dla kandydatów na geologów z uprawnieniami zawarte są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie geologii. Zgodnie z art. 50 ustawy, aby legalnie wykonywać, dozorować i kierować pracami geologicznymi „należy posiadać kwalifikacje”. Ustawa określa obecnie 12 kwalifikacji w zakresie wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi, z czego 10 związanych jest z obowiązkiem posiadania wykształcenia wyższego. Proponowane rozwiązania wprowadzają nieznaczne ułatwienia w dostępie do zawodu geologa, jednak w kontekście faktycznych barier w dostępie do zawodu są w większości kosmetyczne, a czasem wręcz pozorne. Absolwenci studiów z zakresu geologii, górnictwa i geologii i innych pokrewnych kierunków umożliwiających zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych (np. określonych specjalności prowadzonych w ramach inżynierii środowiska, ochrony środowiska lub geografii), zderzają się z licznymi barierami w dostępie do zawodu geologa. Bariery te dotyczą następujących kwestii:	Uwaga nieuwzględniona. Pierwsze zdanie nie jest prawdą. Uprawnienia geologiczne służą wyłącznie do wykonywania czynności określonych ustawą. Zawód geologa można wykonywać przy wielu innych czynnościach nie regulowanych ustawą.

		<p>1) wymiaru obowiązkowej praktyki zawodowej oraz niewliczania do okresu praktyki zawodowej pracy spełniającej merytoryczne kryteria praktyki odbywanej przed ukończeniem studiów i praktyki przewidzianej programem studiów,</p> <p>2) sztywnego określenia nazw kierunków studiów, w sposób niespójny z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i zasadą autonomii programowej uczelni, eliminujący z możliwości nabycia uprawnień absolwentów kierunków pokrewnych,</p> <p>3) niestabilności przepisów, która spowodowała, że osoby, które przed kilku laty wybrały określony kierunek studiów kierując się m.in. możliwością uzyskania po nich uprawnień, obecnie są jej pozbawione, a także budzi wątpliwości co do możliwości naruszenia zasady ochrony praw nabytych,</p> <p>4) egzaminu na uprawnienia,</p> <p>5) przepisów innych aktów wykonawczych.</p>	
	c.d.	<p>1. Wymiar praktyki zawodowej</p> <p>Zgodnie z rozporządzeniem, kandydaci do uprawnień kategorii I – X muszą odbyć aż 3-letnią praktykę zawodową. Jej zakres jest ściśle określony w przepisach rozporządzenia. Jest to jeden z najdłuższych wymiarów praktyki spośród wszystkich zawodów regulowanych. Okres praktyki zawodowej nie różni się też między absolwentami studiów I i II stopnia.</p> <p>Biorąc pod uwagę zestawienie liczby wszystkich osób posiadających uprawnienia ze znacznie większą i stale rosnącą liczbą studentów kierunków geologia, górnictwo i geologia, i innych kierunków kształcących w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących nauk geologicznych, można stwierdzić, że długość praktyki w połączeniu ze ściśle określonymi zasadami jej odbywania skutecznie zniechęca adeptów geologii do ubiegania się o uprawnienia. Mechanizm jest tym bardziej niepokojący, że możliwość nabycia uprawnień zależy przede wszystkim od możliwości zatrudnienia na rynku, tak więc niemożność znalezienia zatrudnienia na okres 3 lat u potencjalnych przyszłych konkurentów zamyka drogę do uzyskania uprawnień. Ten</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Przewiduje się praktykę w wymiarze co najmniej dwóch lub trzech lat dla osób ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji kategorii I-IX – w zależności od ukończenia studiów podyplomowych z zakresu wnioskowanej kategorii - oraz co najmniej roku dla osób ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji kategorii XIII.</p>

		<p>mechanizm może być coraz bardziej brzemienny w skutkach w obliczu rosnącej liczby absolwentów kierunków studiów z zakresu geologii i innych kierunków kształcących w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących nauk geologicznych.</p> <p>Argumentem za poważnym skróceniem okresu wymaganej praktyki są, wcale nieodosobnione (aczkolwiek rzadsze niż np. w przypadku uprawnień budowlanych), przypadki odmawiania przez geologów z uprawnieniami poświadczania okresu praktyki zawodowej. Problem ten był podnoszony podczas spotkań ze studentami i absolwentami studiów z zakresu geologii oraz górnictwa i geologii.</p> <p>Szczególny sprzeciw budzi propozycja wprowadzenia do ustawy zasady, iż praktyka zawodowa zaliczana jest dopiero od momentu uzyskania odpowiedniego dyplomu studiów lub studiów podyplomowych. Poważne wątpliwości budzi też fakt, iż ta zasada funkcjonuje już obecnie. Jej stosowanie nie wynika jednak wprost z przepisów prawa, ale z praktyki ministra właściwego do spraw środowiska. Ta propozycja stanowi więc próbę „zalegalizowania” bezpodstawnej zasady mówiącej że „wymiar praktyki będzie liczony od dnia uzyskania tytułu zawodowego i kwalifikacji zawodowych”. Brak jest podstaw, aby praktyka zawodowa spełniająca kryteria merytoryczne określone w rozporządzeniu nie była zaliczana do wymiaru praktyki, tylko i wyłącznie z powodu formalnego nieukończenia studiów.</p> <p>Wątkiem podnoszonym podczas konsultacji ze studentami i absolwentami geologii było także niedopasowanie kształcenia na studiach z zakresu geologii do oczekiwań rynku pracy, które jest pretekstem dla utrzymywania obecnych, restrykcyjnych wymogów dotyczących doświadczenia zawodowego. Należy jednak podkreślić, iż w obliczu braku jakiegokolwiek formalnej możliwości zaliczenia praktyki odbywanej przez studentów do wymiaru praktyki zawodowej, brak jest także systemowych zachęt dla współpracy uczelni z przedsiębiorstwami geologicznymi w zakresie organizacji praktyk.</p>	
--	--	---	--

			<p>Doprecyzowania wymagają przepisy ust. 4 w art. 52. Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy deregulacyjnej mogą prowadzić do interpretacji sugerującej konieczność łącznego odbycia wszystkich trzech rodzajów praktyki.</p> <p>W związku z powyższym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propozycja skrócenia wymiaru praktyki do dwóch lat jest krokiem w dobrym kierunku, ale niewystarczającym. Satysfakcjonującym rozwiązaniem byłoby zróżnicowanie wymogu praktyki zawodowej między absolwentami studiów I (2 lata praktyki) i II stopnia (1 rok praktyki); - praktyka realizowana przez studentów powinna być zaliczana do okresu praktyki zawodowej; - należy stworzyć możliwość zaliczania do wymiaru praktyki zawodowej praktyki objętej programem studiów pod warunkiem, że odbywana jest na podstawie umowy między uczelnią a przedsiębiorstwem geologicznym lub organem administracji geologicznej lub nadzoru górniczego oraz merytorycznie odpowiada zakresowi praktyki określonego w rozporządzeniu; - należy doprecyzować przepisy w ust. 4 w art. 52 dotyczące praktyki. 	
	c.d.		<p>2. Wymagane wykształcenie „Kierunki studiów odpowiednie dla kategorii kwalifikacji” określone są w rozporządzeniu. Przepisy w tym zakresie są niespójne z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, gdyż nawiązują do nazw kierunków studiów i ignorują zasadę autonomii programowej uczelni wprowadzoną na mocy nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, która weszła w życie 1 października 2011 r., a więc przed wydaniem przedmiotowego rozporządzenia.</p> <p>W kontekście dostępu absolwentów do uprawnień geologicznych szczególnie sprzeciw budzi rozwiązanie wynikające z §3 rozporządzenia. Ogranicza ono w sposób istotny dostęp do zawodu absolwentom kierunków pokrewnych obejmujących efekty</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba ubiegająca się o stwierdzenie kwalifikacji w zakresie geologii, powinna mieć odpowiednie wykształcenie. Jest możliwość ubiegania się o uprawnienia przez absolwentów studiów innych niż geologia lub górnictwo i geologia po ukończeniu studiów podyplomowych. Dodatkowo jako element deregulacji przewiduje się możliwość</p>

			<p>kształcenia z zakresu nauk geologicznych. Szczególnie bulwersujący jest w tym przypadku fakt, iż ograniczenie absolwentom studiów wyższych obejmujących nauki geologiczne dostępu do możliwości zdobycia uprawnień, nastąpiło z końcem 2011 r. i było wówczas sprzeczne z polityką Rządu RP. Rozporządzenie zostało wydane bowiem po expose Premiera przewidującym ułatwienia w dostępie do zawodów regulowanych. §26 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 19 czerwca 2006 r. w sprawie kategorii prac geologicznych, kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania tymi pracami oraz sposobu postępowania w sprawach stwierdzania kwalifikacji stanowił bowiem, że „przepisy rozporządzenia odnoszące się do osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunkach geologia, górnictwo i geologia lub geografia stosuje się odpowiednio do osób posiadających dyplomy ukończenia studiów wyższych na kierunku górnictwo o specjalności geologicznej lub studiów wyższych obejmujących nauki geologiczne, a w szczególności na kierunkach budownictwo i ochrona środowiska.”. Tymczasem aktualne rozporządzenie mówi, że „dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku górnictwo o specjalności lub specjalizacji geologicznej lub studiów wyższych obejmujących nauki geologiczne, w szczególności na kierunkach budownictwo i ochrona środowiska, uzyskany przez osobę, która ukończyła co najmniej dwusemestralne studia podyplomowe z zakresu wnioskowanej kategorii, uważa się za równoważny z dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunku geologia lub górnictwo i geologia”.</p> <p>Powyższe rozwiązania, wprowadzone w grudniu 2011 r., poza oczywistą sprzecznością z polityką Rządu RP, stanowi nieuzasadnione obciążenie finansowe dla młodego człowieka wiążące się dodatkowo z opóźnieniem o co najmniej rok możliwości uzyskania uprawnień. Ponadto i jest merytorycznie nieuzasadnione. Przykładowo, porównanie programów</p>	<p>ubiegania się o uprawnienia geologiczne osobom posiadającym wykształcenie inne niż geologia lub górnictwo i geologia po odbyciu trzyletniej praktyki zawodowej i większym wymiarze ilości dokumentacji i projektów sporządzonych z udziałem kandydata.</p> <p>(WUG) Uwagi niezasadne w odniesieniu do górniczych zawodów regulowanych.</p> <p>1) Art. 55 ust. 7 i 8 – propozycja jest bezprzedmiotowa w przypadku górniczych zawodów regulowanych, ponieważ nie ma możliwości jednoczesnego podjęcia pracy i uczestniczenia w studiach dziennych. W przypadku studiów niestacjonarnych znajduje zastosowanie art. 54 ust. 3 pkt 3 projektowanego Pgg, zgodnie z którym kwalifikacjami zawodowymi są m.in. „<i>odbycie, również przed uzyskaniem kwalifikacji zawodowych, praktyki</i>”.</p> <p>2) Art. 57 ust. 2 i 2 a Pgg – podstawowym dokumentem wydawanym w wyniku</p>
--	--	--	--	---

		<p>podyplomowych studiów geologicznych prowadzonych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza (są to studia sugerowane absolwentom kierunków pokrewnych jako sposób na uzupełnienie formalnych braków) z programem studiów na kierunku inżynieria środowiska AGH (specjalność: ochrona wód i geotechnika środowiska) wskazuje na duży poziom zbieżności potencjalnych efektów kształcenia odnoszących się do wiedzy w zakresie nauk geologicznych. Co więcej, wymiar godzin dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów jest większy na studiach, których wartość w świetle nowych przepisów jest kwestionowana, niż na studiach podyplomowych. Ewentualne rozbieżności z pewnością nie powinny dyskwalifikować absolwenta. Nie można więc tłumaczyć wprowadzenia tego obostrzenia ochroną interesu publicznego.</p> <p>Dodatkowym problemem, mogącym w przyszłości skutecznie zablokować dostęp do zawodu absolwentom studiów z zakresu geologii, ale nie nazwanych „geologia” lub „górnictwo i geologia”, jest fakt, iż studia podyplomowe z zakresu zdecydowanej większości kategorii nie są w ogóle organizowane. Interpretacja literalna przepisów rozporządzenia mogłaby bowiem doprowadzić w ogóle do zablokowania absolwentom kierunków pokrewnych dostępu do większości kategorii uprawnień.</p> <p>Aktualnie dochodzi więc do sytuacji absurdalnych, w których np. absolwent inżynierii środowiska AGH, specjalność ochrona wód i geotechnika lub hydrogeologia stosowana i geotechnika chcąc zdobyć uprawnienia w zakresie V jest zmuszany do odbycia kosztownych studiów podyplomowych (kosztowność studiów polega także na konieczności dojazdów na zjazdy w innym mieście), które programowo mają mniejszy związek z kategorią V uprawnień niż studia wyższe, które ukończył. Prowadzi to bezpośrednio do dyskryminacji pewnych grup studentów i absolwentów, tylko dlatego, że skończyli kierunek studiów o „niewłaściwej” nazwie, gdy tymczasem osoby, które ukończyły „właściwy” kierunek mogły odbyć go w ramach specjalności</p>	<p>ukończenia studiów wyższych jest dyplom, a suplement do dyplomu, jak sama nazwa wskazuje, jest dokumentem dodatkowym, ważnym tylko z dyplomem, do którego został wydany.</p> <p>Stosownie do § 7 ust. 1 pkt 8 lit. b rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu (Dz. U. Nr 196, poz. 1167), dyplom ukończenia studiów wyższych zawiera pośród niezbędnych elementów „<i>określenie kierunku studiów lub kierunku i specjalności oraz obszaru i profilu kształcenia</i>”. Informacja zawarta w suplemencie do dyplomu ma charakter pomocniczy, a nie decydujący. Doświadczenia organów nadzoru górniczego wskazują ponadto, że dla oceny posiadania kwalifikacji zawodowych najbardziej miarodajne</p>
--	--	---	---

		<p>odbiegającej od charakteru uprawnień, o które się ubiegają. W związku z powyższym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konieczne jest dostosowanie przepisów określających wymogi w zakresie wykształcenia do przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. - Absolutną koniecznością jest przywrócenie zasad dotyczących dostępu absolwentów kierunków pokrewnych obejmujących nauki geologiczne do zawodu, które obowiązywały przed wydaniem rozporządzenia z 2011 r. 	<p>informacje zawarte są w dyplomie (określenie kierunku studiów lub kierunku i specjalności oraz obszaru i profilu kształcenia), oraz składowych programu studiów, wykazanych w suplemencie do dyplomu w „Szczegółach dotyczących przebiegu studiów”.</p>
	c.d.	<p>3. Niestabilność przepisów</p> <p>Dokumentacja przekazana w toku konsultacji Rzecznikowi Praw Absolwenta wskazuje na niestabilność przepisów w zakresie dostępu do zawodu. Studenci i absolwenci niektórych kierunków znaleźli się bowiem w sytuacji, w której rozpoczynając studia mieli świadomość, iż ich ukończenie pozwala nabyć uprawnienia, natomiast w ich trakcie, po 1 stycznia 2012 r., znaleźli się w sytuacji, w której dyplom ukończenia studiów nie daje już im przepustki do uprawnień. Sytuacja, w której przed 1 stycznia 2012 r. absolwent określonych studiów spełnia wymogi kwalifikacyjne ubiegania się o uprawnienia w zakresie wykształcenia, a następnie jest pozbawiany prawa ubiegania się o uprawnienia (w wyniku brzmienia §3) 2 tygodnie po wydaniu rozporządzenia, które nie zawierało żadnych przepisów przejściowych w zakresie uzupełnienia kwalifikacji, rodzi poważne wątpliwości w zakresie ewentualnego naruszenia zasady ochrony praw nabytych, wynikającej z art. 2 Konstytucji.</p> <p>Analogicznie do rozwiązań proponowanych w odniesieniu do zawodów objętych pierwszą i drugą transzą deregulacyjną, jak również w świetle problemu wskazanego powyżej, niezbędne jest przeniesienie na poziom ustawy przepisów określających kwalifikacje w zakresie wymaganego wykształcenia oraz wymiaru praktyki zawodowej.</p> <p>Konieczność wyprowadzenia przepisów reglamentujących dostęp do zawodu geologa na poziom ustawy wynika ponadto z</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p>

			<p>dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2007 r. (sygn. akt K 36/06) „określenie warunków wykonywania zawodu lub czynności zawodowych należy do spraw o fundamentalnym znaczeniu z punktu widzenia wolności wykonywania zawodu. Sprawy te muszą być unormowane w ustawie i nie mogą być przekazywane do unormowania w drodze rozporządzenia. Ustawa, uzależniając wykonywanie określonych czynności zawodowych od wymogu posiadania odpowiednich kwalifikacji, musi sprecyzować bliżej wymagania dotyczące tych kwalifikacji, tak aby jej adresaci mogli ustalić na podstawie jej przepisów, czy mogą dokonywać takich czynności.”</p>	
	c.d.		<p>4. Egzamin W porównaniu do mających charakter fundamentalny barier związanych z praktyką zawodową oraz profilem wykształcenia, egzamin nie jest postrzegany jako istotna bariera w dostępie do zawodu. Wątpliwości budzi jedynie część ustna egzaminu, która pozwala na uznaniowość w ocenie kandydata. Tymczasem przeprowadzanie egzaminu w formie ustnej z pewnością nie jest niezbędne. Profil zawodowy geologa nie jest związany z koniecznością posiadania szczególnych umiejętności formułowania wypowiedzi ustnych. Egzaminy ustne nie są organizowane chociażby przy okazji egzaminu adwokackiego, mimo tego, że tego typu umiejętności są przy tym zawodzie dużo bardziej konieczne.</p>	<p>Osoby kierownictwa i dozoru ruchu zakładu górniczego lub zakładu prowadzącego działalność określoną w art. 2 ust. 1 muszą mieć umiejętność formułowania jasnych i precyzyjnych poleceń ustnych (i egzekwowania tych poleceń). W tym przypadku egzamin ustny jest konieczny. 1) Art. 65 ust. 3 – w przypadku geologa górniczego nie sposób zgodzić się z tezą, że „(...) przeprowadzanie egzaminu w formie ustnej z pewnością nie jest niezbędne. Profil zawodowy geologa nie jest związany z koniecznością posiadania szczególnych umiejętności formułowania wypowiedzi ustnych.”. Przede wszystkim</p>

				<p>należy wskazać, że dwuetapowy egzamin pisemny i ustny, o którym mowa w art. 65 ust. 3 Pgg, dotyczy także kwalifikacji stwierdzanych przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, w tym np. kierowników ruchu podziemnych zakładów górniczych i geologów górniczych. Stosownie do projektowanego brzmienia art. 59 ust. 3 Pgg, stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności geologa górniczego stanowi równocześnie stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności:</p> <p>a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:</p> <ul style="list-style-type: none"> — odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych, — zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki, <p>b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1,</p> <p>c) w wyższym dozorze</p>
--	--	--	--	--

				ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1.
	c.d.		<p>5. Inne problemy absolwentów studiów z zakresu geologii</p> <p>Niezależnie od zakresu zaproponowanych poprawek do projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów, należy dla porządku podkreślić, że absolwenci studiów z zakresu geologii i innych pokrewnych kierunków obejmujących wiedzę i umiejętności w zakresie nauk geologicznych napotykają na bariery w dostępie do wyuczonego zawodu wynikające z innych przepisów, niż te objęte przedmiotowym projektem ustawy. Odnoszą się one m.in. do sytuacji absolwentów specjalności z zakresu geotechniki na kierunkach innych niż budownictwo, którzy nie mają możliwości uzyskania uprawnień do samodzielnego wykonywania wyuczonego zawodu. Bariery z tym związane zawarte są przede wszystkim w następujących aktach wykonawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzeniu Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielných funkcji technicznych w budownictwie, które powoduje, że np. absolwent studiów z zakresu inżynierii środowiska, specjalności geotechnika nie może uzyskać uprawnień budowlanych bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w specjalizacji geotechnika, w przeciwieństwie do absolwentów studiów z zakresu budownictwa o dowolnej specjalności; - rozporządzeniu MTBiGM z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych. <p><u>Zawody górnicze</u> charakteryzują się bardzo dużym rozdrobnieniem także w odniesieniu do regulacji dotyczących zasad dostępu do poszczególnych profesji. Zasady te uregulowane</p>	<p>Uwaga nie zawiera propozycji legislacyjnych.</p>

			<p>są w ustawie Prawo geologiczne i górnicze oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego, które uwzględnia ponad sto różnego rodzaju zawodów i stanowisk. Interesującym faktem jest to, że rozporządzenie to zostało wydane na dzień przed rozporządzeniem sprawie kwalifikacji w zakresie geologii. Tymczasem rozporządzenie w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa, poza drobnymi wyjątkami, nie rodzi zastrzeżeń co do spójności z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, uzależnienia bowiem wymogi kwalifikacyjne dotyczące wykształcenia od zakresu studiów, a nie od ich nazwy.</p> <p>Jednakże w proponowanych przepisach dotyczących zawodów górniczych należy wprowadzić poprawki odnoszące się do sposobu potwierdzania kwalifikacji w zakresie wykształcenia oraz zaliczania praktyki odbywanej przez studentów do wymiaru praktyki. Podobnie jak w przypadku zawodów geologicznych, rozważenia wymaga także przeniesienie przepisów odnoszących do wymogów w zakresie wykształcenia oraz wymiaru praktyki z rozporządzenia do ustawy.</p>	
Przepisy końcowe i przejściowe				
86	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	Art. 22	<p>Uwagi do projektu treści art. 22 ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów:</p> <p>Ustawodawca w art. 22 omawianego projektu ustawy zagwarantował pracownikom Państwowej Straży Pożarnej (tj. ustawy zmienianej w art. 4), którzy w dniu wejścia tej ustawy nie spełniają wymagań kwalifikacyjnych prawo do zajmowania dotychczasowych stanowisk służbowych. Uważamy, że takie same gwarancje praw nabytych do piastowania obecnych stanowisk powinni mieć zapewnione także pozostali pracownicy jednostek ochrony przeciwpożarowej, zatrudnieni poza strukturami Państwowej Straży Pożarnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W ocenie projektodawcy nie są potrzebne przepisy przejściowe, gdyż warunki dostępu dotyczą jedynie strażaków Państwowej Straży Pożarnej.</p>
87	Federacja Związków		Niejasne są przyczyny zaproponowanego terminu uchylecia ustawy o	Uwaga nieaktualna.

	Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej		zawodzie felczera. Zgodnie z przepisem art. 35 projektu ustawy przewiduje się 3-letni okres wejścia w życie przepisu art. 1, jednak w uzasadnieniu projektu brak jest wyjaśnienia dla takiego rozwiązania. Proponujemy zatem dokonać odpowiednich uzupełnień zarówno w przepisach przejściowych projektu ustawy, jak i w jego uzasadnieniu.	W związku z uwagą RCL zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera będą procedowane jako oddzielna inicjatywa legislacyjna.
Uzasadnienie				
88	Polska Izba Rzeczników Patentowych		<p>Projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do niektórych zawodów z dnia 18 czerwca 2013 r. nie zawiera uzasadnienia w zakresie celu podjęcia prac legislacyjnych nad deregulacją wybranych zawodów. Omówienie takie zawarte zostało natomiast w uzasadnieniu pierwszego projektu ustawy deregulacyjnej.</p> <p>Wśród negatywnych skutków regulacji zasad podejmowania i wykonywania niektórych zawodów wskazano wówczas niższy poziom zatrudnienia w sektorach objętych regulacją oraz wyższy poziom bezrobocia, w szczególności wśród osób młodych, wchodzących na rynek pracy oraz kobiet zamierzających na niego powrócić po okresie macierzyńskim lub wychowawczym. Według projektodawców szereg barier, jakie stawiane są przed tymi osobami w zakresie spełnienia wymogów do wykonywania zawodu regulowanego zniechęca je do podejmowania wysiłku w zdobyciu odpowiednich uprawnień.</p> <p>Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do niektórych zawodów z dnia 18 czerwca 2013 r. nie wyjaśnia, w jaki sposób projekt tym razem ma przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia wśród osób wchodzących na rynek pracy lub zwiększenia zatrudnienia wśród rzeczników patentowych.</p>	<p>Projekt ustawy należy traktować jako kontynuację procesu deregulacji dostępu do zawodów podzielonego na trzy transze legislacyjne.</p> <p>Celem przedmiotowego projektu ustawy jest ułatwienie dostępu do wykonywania zawodów regulowanych, w tym zawodu rzecznika patentowego.</p> <p>Aktywizacja zawodowa bezrobotnych rzeczników patentowych nie należy do celów proponowanych zmian, dlatego uzasadnienie nie zawiera odniesienia do tego problemu.</p>
	Sąd Najwyższy		Projektowi w zakresie art. 2 należy zarzucić całkowity brak uzasadnienia (zob. s. 44), co dyskwalifikuje go z punktu widzenia	Uwaga uwzględniona. Uzupełnione uzasadnienie do

			wymagań stawianych projektom ustaw przez regulamin Sejmu oraz zasady techniki prawodawczej.	projektu.
89	konservator		Uzasadnienie projektu jest niejasne, niespójne i miejscami dowolne w zakresie oceny np. doświadczenia zawodowego, kompetencji osób prowadzących prace konserwatorskie, restauratorskie, badania konserwatorskie, architektoniczne i archeologiczne.	Uwaga nieuwzględniona. Uzasadnienie projektu ustawy zawiera wszystkie elementy, wskazane w przepisie § 10 ust. 2 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221), jakie powinno zawierać uzasadnienie aktu normatywnego. Tak więc zarzut niejasności, niespójności i dowolności nie znajduje potwierdzenia
	c.d.		Nie wyjaśnia dlaczego do doświadczenia zawodowego zalicza udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1., a jednocześnie nie jest wymagane aby te prace i badania wykonywać w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych.	Uwaga niezasadna. Uzasadnienie zawiera wskazanie powodów, które przesądziły o zaliczaniu udziału w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1. Są one zawarte na s. 47 uzasadnienia.
	c.d.		Brak jest należytego uzasadnienia projektu skrócenia, pozostawienia lub zaniechania wymogu doświadczenia zawodowego.	Uwaga niezasadna.

	c.d.		<p>Nie uzasadniono przekonująco pozostawienia ścisłej regulacji przy kierowaniu pracami lub badaniami przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków tylko w specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych magisterskich w zakresie konserwacji zabytków. Do 2011 r. osoby, które posiadały dyplom ukończenia studiów wyższych w specjalności konserwacji zabytków i tytuł zawodowy magistra oraz co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową, w zakresie konserwacji zabytków uprawnione były do prowadzenia wszelkiego rodzaju prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich (rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. (M r. (Dz.U. 2004 Nr 150. poz. 1579) na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 Nr 162. poz. 1568 z póź. zm.) co zostało stwierdzone w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia z dnia 27 lipca 2011 r. Od wejścia rozporządzenia z 2011 r. w obieg prawny część osób z dużym dorobkiem utraciła uprawnienia, a ustawodawca nie uwzględnił tego doświadczenia w nowym rozporządzeniu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków) Wskazanie, że prace konserwatorskie, restauratorskie i badania konserwatorskie w dziedzinach objętych wyższymi studiami mogą być prowadzone wyłącznie w zakresie „specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów” zostało wprowadzone przepisem § 22 ust. 1 obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 987). I tam zostało zawarte uzasadnienie przyjęcia takiego rozwiązania. W związku z tym, iż projekt ustawy nie wprowadza odmiennych uregulowań niż obecnie obowiązujące, nie odnoszono się do tej kwestii w uzasadnieniu.</p>
90	Federacja Związków		Niejasne są przyczyny zaproponowanego terminu uchylecia	Uwaga nieaktualna.

	Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej		ustawy o zawodzie felczera. Zgodnie z przepisem art. 35 projektu ustawy przewiduje się 3-letni okres wejścia w życie przepisu art. 1, jednak w uzasadnieniu projektu brak jest wyjaśnienia dla takiego rozwiązania. Proponujemy zatem dokonać odpowiednich uzupełnień zarówno w przepisach przejściowych projektu ustawy, jak i w jego uzasadnieniu.	W związku z uwagą RCL zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera będą procedowane jako oddzielna inicjatywa legislacyjna.
91	Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich		Uzasadnienie do projektu Ustawy nie bierze pod uwagę konieczności wypełnienia przez Państwo konstytucyjnego obowiązku zapewnienia należytej ochrony wspólnemu dobru, jakim jest dziedzictwo kulturowe.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków) Celem uzasadnienia jest wskazanie powodów, dla których przyjęto proponowane w projekcie ustawy rozwiązania. Natomiast wspomniana w uwadze „konieczność wypełniania przez państwo konstytucyjnego obowiązku zapewnienia należytej ochrony wspólnemu dobru, jakim jest dziedzictwo kulturowe” powinna być brana pod uwagę przy projektowaniu rozwiązań prawnych.
	c.d.		Nie kwestionując potrzeby wprowadzenia uregulowań dotyczących wykonywania zawodów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, zwracamy uwagę, że regulacje te muszą wynikać z systemu ochrony zabytków, w którym zasadą nadrzędną musi być interes publiczny, a mianowicie zachowanie dziedzictwa kulturowego w należyłym stanie dla dobra dzisiejszych i przyszłych pokoleń. Odrzucić należy w związku z tym, jako nieprawdziwe, niektóre stwierdzenia zawarte w Uzasadnieniu dotyczącym zawodów: konserwatorów zabytków (ruchomych i nieruchomych),	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków) Projektowane regulacje w zakresie wykonywania zawodów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami dopiero z chwilą wejścia w życie projektowanej ustawy będą wynikały „z systemu ochrony

			<p>konserwatora zabytkowej zieleni i archeologa uprawnionego do prowadzenia badań archeologicznych.</p>	<p>zabytków”, gdyż będą wtedy jednym z elementów tego systemu. Natomiast zarzut nieprawdziwości niektórych stwierdzeń zawartych w uzasadnieniu jest w chwili obecnej niezasadny, gdyż twierdzenia dotyczące skutków wprowadzenia projektowanych uregulowań będą mogły być ocenione pod względem prawdziwości dopiero wtedy, gdy staną się faktem, a więc po wejściu w życie projektowanej ustawy.</p>
	c.d.		<p>W Uzasadnieniu stwierdza się, że celem nowelizacji jest zapewnienie możliwości kierowania działaniami przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, jak też samodzielnego prowadzenia tych działań, osobom posiadającym określone wykształcenie lub określone doświadczenie zawodowe. Jednocześnie przewiduje się ułatwienie dostępu do prowadzenia tego rodzaju działań przez zmniejszenie długości wymaganego doświadczenia zawodowego, jak też możliwość nabycia go przez podejmowanie działań nie tylko przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków". Stwierdzenie to wskazuje, że projektodawcy w ogóle nie wzięli pod uwagę tego, że podmiotem działań osób uprawiających te zawody są stanowiące wspólną publiczność własność kulturową zabytki, a jest to materia, wobec której należy przede wszystkim stosować zasadę <i>primum non nocere</i>. Prace przy zabytkach są czynnościami zaufania publicznego, ponieważ społeczeństwo opiekę i ochronę zabytków przekazało pewnej grupie wyspecjalizowanych osób, oczekując, że będą się tym zajmowały na najwyższym możliwym poziomie. Osoba wykonująca czynności związane z ochroną zabytków powinna</p>	<p>Uwaga niezasadna. (Departament Ochrony Zabytków) Zawarte w uzasadnieniu projektu ustawy twierdzenie, iż celem nowelizacji jest zapewnienie możliwości kierowania działaniami przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, jak też samodzielnego prowadzenia tych działań, osobom posiadającym określone wykształcenie lub określone doświadczenie zawodowe jest jak najbardziej prawdziwe, gdyż osoby podejmujące te działania będą musiały spełniać określone w projektowanych przepisach wymogi w zakresie</p>

			posiadać odpowiednie kompetencje, umiejętności i doświadczenie, które nabyć można jedynie poprzez praktykę pod kierunkiem osób doświadczonych. Popelnianie błędów w tej dziedzinie powoduje nieodwracalne straty w materii zabytkowej.	wykształcenia albo doświadczenia zawodowego.
	c.d.		Na stronie 46 Uzasadnienia następuje uszczegółowienie celu nowelizacji w odniesieniu do badań archeologicznych: „W przypadku badań archeologicznych w ogóle zrezygnowano z wymogu posiadania tego rodzaju doświadczenia, gdyż uznano, że w zakresie kierowania badaniami archeologicznymi albo samodzielnego ich prowadzenia wystarczającym doświadczeniem zawodowym jest doświadczenie nabyte podczas praktyk odbywanych w trakcie studiów na kierunku archeologia". Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich z całą mocą zadaje pytanie: na jakiej podstawie tak uznano? W komentarzu do art. 37e ust. 1 wykazano, że w obecnie funkcjonującym systemie kształcenia archeologów praktyki obowiązkowe mogą sprowadzić się do 1 miesiąca lub nawet być nieobecne w ogóle.	Uwaga nieaktualna. Zachowuje się prawny wymóg odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych .
	c.d.		Proponowane rozwiązania legislacyjne dla archeologicznych badań wykopaliskowych pozostają w sprzeczności z uzasadnieniem pozostawienia wymogu posiadania doświadczenia zawodowego dla osób kierujących badaniami architektonicznymi przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków: „Skrócenie tego, i tak krótkiego, czasu na zdobycie doświadczenia zawodowego mogłoby mieć negatywny wpływ na zabytki wpisane do rejestru zabytków, których badania architektoniczne prowadziłyby osoby o tak krótkim doświadczeniu zawodowym przy tego typu zabytkach". Zadajemy pytanie, czy proponowane przez autorów projektu dopuszczenie niedoświadczonych archeologów do prowadzenia wykopaliskowych badań archeologicznych, wprowadzających nieodwracalne zmiany w autentycznej substancji zabytkowej stanowisk archeologicznych takiego wpływu nie będzie miało? Nasuwa się przypuszczenie, że proponowane zmiany mogą być realizacją postulatu tzw.	Uwaga nieaktualna. Zachowuje się prawny wymóg odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych .

			poszukiwaczy skarbów, którzy zarzucają archeologom niedopuszczanie ich do prowadzenia amatorskich poszukiwań archeologicznych? Jeśli tak, to zwracamy uwagę na to, że zgodnie z prawem mają oni możliwość prowadzenia poszukiwań, ale muszą wystąpić o pozwolenie do wojewódzkiego konserwatora zabytków, czego z reguły nie czynią. I to jest dla poszukiwaczy skarbów największy problem, gdyż chcieliby je wykonywać w sposób niekontrolowany, aby móc zachować lub sprzedać odnalezione przedmioty stanowiące własność Skarbu Państwa.	
92	Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Własności Przemysłowej		Projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do niektórych zawodów z dnia 18 czerwca 2013 r. w zakresie, który dotyczy zawodu rzecznika patentowego nie zawiera uzasadnienia, a zatem przyjęć należy, że w odniesieniu do zawodu rzecznika patentowego aktualne są oczekiwania projektodawcy, że proponowane zmiany przyczynią się do zmniejszenia bezrobocia wśród osób wchodzących na rynek pracy lub ułatwią dostęp absolwentom prawa do zawodu rzecznika patentowego.	Projekt ustawy należy traktować jako kontynuację procesu deregulacji dostępu do zawodów podzielonego na trzy transze legislacyjne. Celem projektu ustawy jest m.in. ułatwienie dostępu do wykonywania zawodu rzecznika patentowego absolwentom odpowiednich dla tej profesji kierunków studiów.
93	Polska Izba Ubezpieczeń		Polska Izba Ubezpieczeń uważa za błąd merytoryczny zamieszczenie w uzasadnieniu do ustawy tez zakładających, że środki finansowe przeznaczane na składki z tytułu umów ubezpieczenia, w przypadku których nie wystąpiły objęte ochroną zdarzenia ubezpieczeniowe, należy uznać jako „kwoty bezpowrotnie utracone”. Wydaje się, że autorzy propozycji zmian w ustawie nie uwzględnili w kosztach proponowanych zmian potencjalnych roszczeń w stosunku do Skarbu Państwa w razie utraty, uszkodzenia lub zniszczenia dzieła sztuki lub eksponatu objętego taką gwarancją. Ponadto autor proponowanych zmian nie zauważa wpływu konsekwentnej polityki zarządzania ryzykiem, prowadzonej przez polskie i zagraniczne zakłady ubezpieczeń, na brak w ostatnich latach spektakularnych szkód z tytułu utraty, uszkodzenia lub zniszczenia eksponatów wystawowych.	Uwaga bezprzedmiotowa w związku z wycofaniem się MKiDN z procedowania zmian ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne. Cytowany fragment uzasadnienia zostanie pominięty w kolejnej wersji projektu.
94	Stowarzyszenie		Nie możemy zakładać, że Ministerstwo Sprawiedliwości	Uwaga uwzględniona.

	Tłumaczy Polskich	<p>rzeczywiście chce dopuścić do udziału w postępowaniu sądowym osoby z wykształceniem zaledwie średnim, które - jak czytamy w oficjalnym uzasadnieniu proponowanej zmiany - miałyby wystarczać, „jako umożliwiające do przystąpienia do egzaminu na tłumacza przysięgłego” (sic!). W cytowanym dokumencie znajdujemy też stwierdzenie, że tłumacz przysięgły nie musi mieć wyższego wykształcenia, gdyż ”nie dokonuje analiz naukowych”. Ten argument uzasadnienia jest zdumiewający. Tłumacze przysięgli tłumaczą wyroki wydawane w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, przekładają na język polski i na języki obce postanowienia o zastosowaniu środków zapobiegawczych, protokoły sekcji zwłok, wyniki badań psychiatrycznych czy medycznych, nie tylko pisemnie, ale również stojąc na sali sądowej, bez możliwości skorzystania ze słowników, informacji zawartych w Internecie (korzystanie z zasobów sieci też nota bene wymaga umiejętności analitycznych i krytycyzmu) czy z pomocy eksperta znającego nie tylko terminologię, w co najmniej dwóch językach (co najmniej w dwóch, gdyż w dyskursie prawnym stosowana jest przecież i terminologia pochodząca wprost z języka prawa rzymskiego, będącego podstawą większości systemów prawnych Europy), ale i różne rozwiązania instytucjonalne stosowane w Polsce i innych krajach</p>	<p>Proponuje się obniżenie wymogu wykształcenia do poziomu licencjata, inżyniera lub równorzędnego. Zmiana proponowanych przepisów dotyczących wymaganego wykształcenia skutkuje odpowiednią modyfikacją uzasadnienia do projektu ustawy.</p>
--	-------------------	--	---

Ocena Skutków Regulacji

95	Związek Maklerów i Doradców	<p>Ocena skutków regulacji (OSR) dla sektora finansów publicznych dołączona do Projektu ustawy nie zawiera odpowiedzi na kluczowe pytanie dotyczące skutków systemowych proponowanych zmian.</p> <p>Dołączona do projektu ustawy ocena skutków regulacji (OSR) dla sektora finansów publicznych zawiera stwierdzenie, że efekt netto proponowanych zmian dla sektora finansów publicznych nie będzie znaczący. Taka diagnoza nie uwzględnia jednak choćby pobieżnej próby odpowiedzi na kluczowe pytanie dotyczące skutków i ryzyka związanego z systemową deregulacją. Jednym z prawdopodobnych skutków systemowych istotnego obniżenia wymogów stawianych kandydatom na maklerów i doradców inwestycyjnych, a także rezygnacji z procesu sprawdzania wszechstronnego przygotowania do wykonywania zawodu, będzie spadek profesjonalizmu w instytucjach finansowych. Przypomnijmy, że przedstawiciele zawodów regulowanych odpowiadają za zarządzanie pulą znaczącej części oszczędności zgromadzonych w Polsce (ok. 300 mld zł), a także pośredniczą w większości transakcji zawieranych na rynku kapitałowym. Proponowane zmiany, które zagrażają obniżeniem profesjonalizmu w zarządzaniu zgromadzonymi w Polsce aktywami, mogą wpływać na wzrost prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyk systemowych, które - jak wykazały doświadczenia kryzysu finansowego - stanowią poważne wyzwanie dla finansów publicznych. Koszty pomocy publicznej dla zagrożonych upadłością podmiotów na rynku finansowym mogą spowodować radykalny wzrost długu publicznego. Zagrożenie to jest tym istotniejsze, im wyższy jest poziom rozwoju finansowego kraju. Można zatem racjonalnie oczekiwać, że skala wpływu przyszłych</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. OSR poszerzony o stosowne informacje.</p>
----	-----------------------------	--	--

		<p>kryzysów finansowych na polską gospodarkę będzie rosła wraz ze wzrostem poziomu zamożności i rozwoju gospodarczego kraju. Tym samym rośnie znaczenie stosowania skutecznych środków prewencyjnych. Jednym z takich środków jest stosowany w Polsce od ponad 20 lat system dwufilarowego nadzoru: nadzór nad podmiotami prowadzącymi działalność na rynku kapitałowym z jednej strony oraz nadzór nad kluczowymi osobami podejmującymi decyzje inwestycyjne i pośredniczącymi w obrocie z drugiej strony. System ten dotychczas sprawdzał się bardzo dobrze, nie tworząc istotnych barier dla rozwoju rynku finansowego w Polsce ani nie powodując nadmiernych kosztów. Tym trudniej zrozumieć ryzykowne propozycje osłabiające jeden z filarów tego nadzoru poprzez istotne osłabienie mechanizmu weryfikowania kwalifikacji kluczowych profesjonalistów na rynku kapitałowym.</p> <p>Ocena skutków regulacji ("OSR) w zakresie rynku pracy opiera się na niezweryfikowanych przesłankach.</p> <p>W dołączonej do Projektu ustawy Ocenie skutków regulacji stwierdzono również, że: " obowiązujące przepisy prawne wymagają zatrudniania przez firmy inwestycyjne określonej liczby maklerów papierów wartościowych do wykonywania wyszczególnionych czynności maklerskich. Maklerzy nie mają jednak wyłączności na wykonywanie czynności maklerskich i firmy inwestycyjne zatrudniają do ich wykonywania również osoby bez licencji maklera papierów wartościowych. Sytuacja taka prowadzi może do zróżnicowania wynagrodzeń osób wykonujących praktycznie te same zadania ze względu na kryterium posiadania licencji maklerskiej. Jest to przykład nieefektywności rynkowej, znanej w literaturze przedmiotu jako renta ekonomiczna." Nie przytoczono jednak żadnych danych świadczących o tym, że renta taka rzeczywiście występuje. Nie porównano zarobków osób zatrudnionych na podobnych stanowiskach posiadających uprawnienia maklera z osobami bez takich uprawnień (przy zachowaniu warunku podobnego stażu</p>	
--	--	---	--

			<p>zawodowego i kompetencji). Wydaje się wręcz, że inne dane przytoczone w samym OSR przeczą tezie o rencie ekonomicznej. Według tych danych, wpis na listę maklerów uzyskało 2 640 osób (stan na dzień 14 maja 2013 r.), a jedynie 599 osób wykonywało lub nadzorowało wykonywanie czynności stanowiących działalność maklerską. Skoro okoliczność wpisu na listę maklerów papierów wartościowych ma dawać możliwość uzyskania renty ekonomicznej, to dlaczego zaledwie ok. 25% wpisanych na tę listę osób faktycznie zajmuje stanowiska oferujące potencjalną możliwość uzyskania takiej renty, a reszta osób z tej renty rezygnuje? Odpowiedź nasuwa się sama. W Polsce zezwolenie na prowadzenie firmy inwestycyjnej posiada obecnie 55 podmiotów oraz dodatkowo 15 banków posiada zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej (według stanu na dzień 21 lipca br.). W zależności od zakresu prowadzonej działalności, firma inwestycyjna, zgodnie z ustawą, powinna zatrudniać od jednego do siedmiu maklerów. Minimalna liczba maklerów, którą muszą zatrudniać łącznie wszystkie firmy inwestycyjne prowadzące działalność w Polsce, wynosi zatem ok. 200-300 osób (należy uwzględnić okoliczność, że większość firm inwestycyjnych nie prowadzi działalności w pełnym dopuszczalnym zakresie). Skoro liczba osób wpisanych na listę maklerów przewyższa minimalne wymogi ok. 10-krotnie, występowanie renty ekonomicznej jest skrajnie mało prawdopodobne.</p> <p>Według dokumentu OSR, zdawalność egzaminu maklerskiego w ciągu ostatnich 13 lat wyniosła poniżej 20%. Można by stąd wysnuć hipotetyczny wniosek, że deregulacja zawodu maklera powinna otworzyć dostęp do zawodu nowym osobom, wpływając potencjalnie na wzrost zatrudniania. W dokumencie OSR przyznano jednak, że ze względu na zatrudnianie do wykonywania czynności maklerskich osób nie posiadających licencji, trudno oszacować, jaki efekt w wymiarze ilościowym będzie miało zniesienie egzaminów dla maklerów. W świetle przytoczonych w OSR i omówionych powyżej statystyk, uprawniony jest wniosek,</p>	
--	--	--	---	--

		<p>że efekt ten w ogóle nie wystąpi, co przeczy całemu zamysłowi deregulacji. Natomiast postawiona w OSR teza, że można oczekiwać zrównania się poziomów wynagrodzeń osób wykonujących czynności maklerskie bez licencji i z licencją maklera jest nieuzasadniona, ponieważ nie przeanalizowano, czy obecnie takie różnice występują i jeśli tak - to skąd wynikają (np. lepsze przygotowanie zawodowe czy większe doświadczenie osób z licencjami).</p> <p>Dane zawarte w OSR przeczą rzekomym korzyściom deregulacji w postaci zwiększonej efektywności nadzoru dzięki koncentracji czynności nadzorczych na podmiotach generujących najwyższe ryzyko.</p> <p>Dokument OSR zawiera ocenę, że oczekiwaną korzyścią deregulacji będzie zwiększona efektywność nadzoru dzięki koncentracji czynności nadzorczych na podmiotach generujących najwyższe ryzyko, tj. firmach inwestycyjnych i towarowych domach maklerskich - zgodnie z zasadą nadzoru opartego na analizie ryzyka oraz uniknięciu rozmywania odpowiedzialności. Jednak dane dotyczące kosztów realizacji zadań nadzorczych zawarte w tym samym dokumencie wyraźnie pokazują, że jest to teza bardzo naciągana. Wskazano, że przybliżony szacunek kosztów nadzoru nad maklerami w 2011 r. wynosi 700 tys. zł, z czego ok. 530 tys. zł stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne. Dla porównania, planowane wydatki z tytułu kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym wynosiły w owym roku 38,5 mln zł. Koszt nadzoru nad maklerami i doradcami to zatem poniżej 2,5% ogólnych wydatków UKNF. W sytuacji, gdy tak nieznaczne zasoby wystarczają na sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad profesjonalistami na rynku kapitałowym, trudno utrzymać tezę, że nadzór ten jest jakkolwiek obciążający, a rezygnacja z niego uwolni istotne nowe zasoby, które będzie można efektywniej wykorzystać w innych formach nadzoru.</p> <p>Według OSR, „proponowany w Projekcie ustawy model nadzoru byłby bardziej efektywny od obecnie funkcjonującego - przy</p>	
--	--	--	--

			<p>podobnych kosztach nadzoru nad firmami inwestycyjnymi umożliwiłoby osiągnięcie wyższego poziomu bezpieczeństwa obrotu. W obecnym stanie prawnym KNF nadzoruje jednocześnie firmy inwestycyjne i ich pracowników, co prowadzi do rozmywania odpowiedzialności i sytuacji patologicznych." Dalej przytoczono również przykład, gdy firma inwestycyjna zgłaszająca do UKNF nadużycie popełnione przez maklera będącego pracownikiem tej firmy czuła się zwolniona od odpowiedzialności. Wydaje się, że powyższy pogląd oznacza całkowite niezrozumienie odmienności specyfiki nadzoru nad firmami inwestycyjnymi i zatrudnionymi w nich specjalistami. Podczas gdy nadużycia popełnione przez osoby fizyczne zatrudnione w firmach inwestycyjnych to m.in. wykorzystanie informacji poufnych, manipulacje kursowe, tzw. front running, czyli dawanie pierwszeństwa zleceniom na rachunek własny przed zleceniami klientów lub wykorzystywanie informacji o tych zleceniach dla prywatnych korzyści, o tyle nadzór nad firmami inwestycyjnymi dotyczy przede wszystkim adekwatności kapitałowej, prawidłowości rozliczeń z klientami, wykonywania obowiązków informacyjnych czy utrzymania wewnętrznego systemu zarządzania ryzykiem. Te zakresy nadzoru tylko częściowo się pokrywają. Złamanie przepisów prawa bądź nieuczciwe praktyki ze strony pracownika firmy inwestycyjnej nie zawsze pociągają za sobą odpowiedzialność samej firmy. Przykładowo, wykrycie przez firmę inwestycyjną przypadku ujawnienia lub wykorzystania informacji poufnej lub front runningu przez pracownika z reguły świadczy o prawidłowym nadzorze sprawowanym przez tę firmę nad pracownikami. Takie zdarzenie powinno spowodować wyciągnięcie przez tę firmę odpowiednich sankcji wobec pracownika, a także zawiadomienie Komisji Nadzoru Finansowego. Istotna jest przy tym również możliwość zastosowania sankcji administracyjnej przez KNF w stosunku do nieuczciwego maklera lub doradcy, z potencjalnym zawieszeniem uprawnień lub skreśleniem z listy maklerów/doradców włącznie,</p>	
--	--	--	--	--

			<p>aby uniemożliwić mu podejmowanie podobnych działań u innych pracodawców. W większości takich przypadków firma inwestycyjna nie poniesie jednak sankcji za nieuczciwe działania swojego pracownika, wyjąwszy konieczność wyrównania ewentualnych szkód wyrządzonych klientom. Nadzór nad firmami inwestycyjnymi oraz maklerami/doradcami to zatem nadzór komplementarny, a nie substytucyjny.</p> <p>System egzaminowania maklerów i doradców jest wzorcowy na tle innych zawodów regulowanych - wymaga raczej dbałości o utrzymanie jednolitych, wysokich standardów niż istotnych zmian w zasadach dostępu do zawodów.</p> <p>W ostatnich latach wielokrotnie podejmowano krytykę tych systemów licencjonowania zawodowego, które charakteryzują się nadmiernym korporacjonizmem, utrudniającym dostęp do zawodów nowym osobom. Na tym tle system licencjonowania maklerów i doradców był zawsze wzorcowy - wyznaczanie składu komisji egzaminacyjnej i organizacja egzaminów leżą w gestii Komisji Nadzoru Finansowego jako organu nadzoru. Przedstawiciele zawodów regulowanych mogą uczestniczyć w komisjach egzaminacyjnych tylko wówczas, gdy zostaną powołani przez Przewodniczącego KNF. Program i tryb przeprowadzania egzaminów w trakcie ponad 20 lat ich funkcjonowania był regularnie weryfikowany i modyfikowany, zgodnie z aktualnymi potrzebami rynkowymi. Dotychczasowe zmiany ustawowe zmierzały w kierunku uatrakcyjniania zawodów, m.in. maklerom papierów wartościowych nadano uprawnienia z zakresu doradztwa inwestycyjnego w celu odzwierciedlenia zmieniającej się roli tego zawodu.</p> <p>W celu dalszego zapewnienia najwyższej jakości egzaminów i weryfikowania w jak największym stopniu tej wiedzy kandydatów, która jest niezbędna do wykonywania zawodu ZMID zgłaszał propozycje powołania rady programowej, złożonej z przedstawicieli rynku kapitałowego, której celem byłaby m.in. szeroka debata, wypracowanie propozycji ewentualnych zmian,</p>	
--	--	--	--	--

		<p>usprawnień oraz dbanie o utrzymanie pożądanego standardu egzaminów.</p> <p>Proponowane zmiany zagrażają uznawalności tytułu doradcy inwestycyjnego w procesie certyfikacji międzynarodowej. Egzamin dla doradców inwestycyjnych został poddany gruntownej rewizji w celu dostosowania programu do standardów międzynarodowych. W rezultacie tytuł doradcy inwestycyjnego stał się uznawany w procesie międzynarodowej certyfikacji. Osoba, która zaliczyła z wynikiem pozytywnym egzamin dla doradców, może przystępować bezpośrednio do finałowego etapu egzaminu CHA (Certified International Investment Analyst) nadawanego przez Stowarzyszenie Certyfikowanych Międzynarodowych Analityków Inwestycyjnych (Association of Certified International Investment Analysts - ACHA), co znacznie skraca proces certyfikacji. Certyfikat CHA jest jednym z dwóch wiodących kwalifikacji międzynarodowych w dziedzinie analizy finansowej i zarządzania inwestycyjnego. Podstawą uznawalności tytułu doradcy inwestycyjnego jest wzajemna uznawalność uprawnień, tj. osoby posiadające tytuł CHA mogą ubiegać się o wpis na listę doradców inwestycyjnych bez konieczności zdawania egzaminu. Ta wzajemna uznawalność znalazła odzwierciedlenie w przepisach wykonawczych do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2006 r. w sprawie tytułu uprawniającego do ubiegania się o wpis na listę doradców inwestycyjnych, wobec osób posiadających tytuł CHA i ubiegających się o wpis na listę doradców inwestycyjnych wymagane jest jedynie stwierdzenie kwalifikacji w wyniku przeprowadzonego sprawdzianu umiejętności. Sprawdzian umiejętności przeprowadzany jest przez komisję egzaminacyjną dla doradców inwestycyjnych.</p> <p>Dopuszczenie wpisu na listę doradców inwestycyjnych na podstawie samego stażu zawodowego spowoduje utratę uznawalności tytułu doradcy inwestycyjnego w certyfikacji międzynarodowej. Warunkiem takiej uznawalności jest</p>	
--	--	---	--

			przystąpienie przez kandydata do egzaminu krajowego spełniającego ściśle wymogi co do zakresu tematycznego. W efekcie polscy doradcy inwestycyjni utracą ułatwienia w dostępie do certyfikatów międzynarodowych.	
96	Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich		W OSR czytamy, że w większości krajów europejskich istnieje wymóg ukończenia studiów wyższych, i to nierzadko w zakresie translatoryki lub filologii, gdyż właśnie te studia w największym stopniu przygotowują do zawodów związanych z wykonywaniem tłumaczeń. Nie możemy zakładać, że Ministerstwo Sprawiedliwości chce, aby Polska pod tym względem znalazła się w ogonie Europy. Pragniemy podkreślić, że w Polsce wymóg wykształcenia wyższego dla kandydatów do zawodu tłumacza przysięgłego istnieje już od roku 1968 (§ 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 19 sierpnia 1968 r. w sprawie tłumaczy przysięgłych, Dz. U. z 1968 r. Nr 35, poz. 244.).	Zmiana proponowanych przepisów dotyczących wymaganego wykształcenia skutkuje odpowiednią modyfikacją OSR.
97	konserwator		Uwagi do Oceny Skutków Regulacji: W świetle ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz praktyki konserwatorskiej należałoby zweryfikować pojęcie konserwatora zabytków ruchomych (w tym archeologicznych) i nieruchomych (w tym archeologicznych) w odniesieniu do zabytków będących w rejestrze zabytków. Prace konserwatorskie wykonywane są zarówno przy zabytkach nieruchomych, ruchomych i archeologicznych (ruchomych i nieruchomych) wpisanych do odpowiednich rejestrów zabytków (A, B, C).	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Nie ma potrzeby weryfikowania pojęć „konserwator zabytków ruchomych” i „konserwator zabytków nieruchomych”.
	c.d.		Na tle innych krajów europejskich wymienionych w OSR zawód konserwatora zabytków nadal będzie zawodem regulowanym podobnie jak w Czechach.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Celem projektu ustawy nie jest całkowite odstąpienie od regulacji zawodów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami.

	c.d.		Proponowane niewielkie zmiany w zakresie długości praktyki zawodowej (z 12 miesięcy do 9 miesięcy w przypadku absolwentów studiów wyższych w specjalności w zakresie konserwacji zabytków w tym parków i zieleni) praktycznie nie przyczyni się do łatwiejszego dostępu do zawodu absolwentów uczelni wyższych.	Uwaga nieuwzględniona (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Zmniejszenie wymagań w zakresie doświadczenia zawodowego przy podejmowaniu działań przy zabytkach ułatwi jednak dostęp do zawodów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami.
	c.d.		W przypadku zawodu archeologa w OSR pojawił się w ramach wymaganej praktyki zawodowej 9 miesięczny udział w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich prowadzonych przy tego rodzaju zabytkach wpisanych do rejestru, lub zatrudnienie przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury w zamian 12 miesięcznej praktyki zawodowej w zakresie badań archeologicznych. Prawdopodobnie nastąpiła omyłka w OSR, ponieważ w projekcie ustawy o zawodzie archeologa nic przewiduje się wymogu żadnej praktyki zawodowej. Należy zauważyć, że udział w pracach konserwatorskich i restauratorskich nie jest praktyką, w zakresie prowadzenia badań archeologicznych i nie uprawnia w przyszłości do kierowania pracami konserwatorskimi i restauratorskimi przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.	Uwaga nieaktualna. Zachowuje się prawny wymóg odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych
98	Prof. Bogumiła J. Rouba, UMK		W ocenie skutków deregulacji zawodu napisano: Wpływ na zachowanie dziedzictwa narodowego Projektowane przepisy mogą mieć dodatni wpływ na zachowanie dziedzictwa kulturowego. Przewidywany spadek cen usług konserwatorskich, restauratorskich oraz badań archeologicznych spowodowany większą liczbą ofert usługodawców poprawi dostępność tych usług i zachęci potencjalnych odbiorców do ich nabywania.	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Stwierdzenia zawarte w OSR dotyczą nowych miejsc pracy w zawodach związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, a nie nowych miejsc

		<p>Wpływ regulacji na rynek pracy</p> <p>Wejście w życie proponowanych przepisów będzie miało wpływ na rynek pracy. Jej skutkiem będzie rozszerzenie kręgu osób, które bezpośrednio z dniem wejścia w życie ustawy nabeżdą prawo do prowadzenia działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz prowadzenia badań archeologicznych.</p> <p>Proponowane rozwiązania ułatwią tworzenia nowych miejsc pracy, lecz nie przyczynia się również do likwidacji istniejących.</p>	<p>w zawodach „wspierających prace konserwatorskie”. Ich prawdziwość będzie można ocenić dopiero po wejściu w życie projektowanej ustawy.</p>
c.d.		<p>Stwierdzenia te nie są niestety prawdziwe. Tworzenie nowych miejsc pracy powinno się zapewnić poprzez natychmiastową organizację szkoleń i kursów dla przygotowania specjalistów w zawodach wspierających prace konserwatorskie i budowlano-konserwatorskie (operujący znajomością historycznych technik murarz, tynkarz, sztukator, cieśla, lutnik itp.), wypełniając tym samym lukę po upadłym artystycznym szkolnictwie średnim.</p> <p>Powolywanie się na rozwiązania z innych krajów zawarte w tabeli 45, w sytuacji gdy polska ochrona zabytków i polskie szkolnictwo konserwatorskie zawsze były w światowej czołówce i stanowiły wzorce dla tych właśnie krajów, dowodzi jedynie niezajomości specyfiki tej dziedziny.</p>	<p>Uwaga niezasadna (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>Twierdzenia zawarte w zgłoszonej uwadze, a odnoszące się do wysokiego poziomu polskiego szkolnictwa konserwatorskiego przemawiają za rozwiązaniami przyjętymi w projekcie ustawy w zakresie zmniejszenia wymogów dotyczących doświadczenia zawodowego nabywanego po ukończeniu studiów.</p>
c.d.		<p>Jeśli ustawa wejdzie w życie w proponowanej obecnie postaci, to przepisy te z całą pewnością:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogorszą stan dziedzictwa kultury, - pogorszą sytuację fachowych konserwatorów na rynku pracy, - zwiększą liczbę zadań służb konserwatorskich zmuszonych do nadzorowania prac prowadzonych przez osoby niekompetentne, - zwiększą prawdopodobieństwo powstawania sytuacji konfliktowych podczas wykonywania prac, - utrudnią wchodzenie na rynek pracy absolwentom uczelni konserwatorskich, - przyspieszą odpływ wysoko wykwalifikowanych, wykształconych za nasze pieniądze specjalistów za granicę. 	<p>Uwaga niezasadna. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN)</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że nieznacznie tylko skrócono czas wymaganego doświadczenia zawodowego.</p> <p>W związku z tym wprowadzenie projektowanych przepisów z pewnością nie spowoduje wymienionych w</p>

			Żaden z tych skutków nie leży ani w interesie kraju, ani nie poprawi stanu dziedzictwa kultury.	opinii skutków.
99	Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich		<p><u>Tabela 44. Aktualne wymogi i proponowane zmiany w zakresie dostępu do wykonywania zawodu archeologa.</u></p> <p>Błąd techniczny, ponieważ zgodnie z art. 37e i <i>Uzasadnieniem</i> projektodawca nie planuje żadnych dodatkowych praktyk dla archeologów, przeciwko czemu protestujemy.</p>	Uwaga nieaktualna. Utrzymano wymóg praktyki.
	c.d.		<p><u>Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych (str. 77 OSR):</u></p> <p>Jedyną troską projektodawców jest cena, jaką „potencjalny nabywca” poniesie w związku z koniecznością wykonania prac konserwatorskich czy badań archeologicznych, oraz troska o rynek pracy dla osób je wykonujących. Sugeruje się przy tym, że obecnie na „rynku” tym nie ma konkurencyjności, funkcjonują wysokie ceny, brak dostępu do tych „usług”, zbyt mało osób je wykonuje, etc. Stwierdzenia te - nie dość, że są fałszywe - to świadczą o braku rozeznania projektodawcy.</p> <p>Konkurencyjność na tym „rynku” została niestety już zapewniona poprzez sprowadzenie badań archeologicznych do „usługi” poprzez bezwzględne podporządkowanie ich chociażby Prawu zamówień publicznych, gdzie jedynym kryterium oceny ofert jest cena. Spowodowało to i ciągle powoduje niepowetowane straty dla dziedzictwa kulturowego, ponieważ niskie ceny prac wykopaliskowych pozwalają jedynie na „przekopanie”, a nie na naukowe przebadanie i opracowanie stanowiska archeologicznego. Archeologia jest nauką, która swoje źródła pozyskuje przede wszystkim za pomocą archeologicznych badań wykopaliskowych. Dziedzictwo archeologiczne jest istotną częścią materialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości. Do jego ochrony zobowiązani jesteśmy wszyscy, nie tylko sami archeolodzy.</p> <p>Ponadto troska projektodawcy o rynek pracy nie może odbyć się kosztem dziedzictwa kulturowego. Jest ono prawnie chronione, również przez najwyższy akt RP - Konstytucję (art. 5). Polska jest również sygnatariuszem aktów międzynarodowych, między</p>	Uwaga nieuwzględniona. (Departament Ochrony Zabytków MKiDN) Wprowadzenie projektowanych przepisów z pewnością przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności na rynku pracy. Natomiast konstatacja, że przyniesie to jedynie negatywne skutki nie jest już jednak tak oczywista. Pamiętaj bowiem należy iż pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych wydaje wojewódzki konserwator zabytków między innymi na podstawie programu badań archeologicznych. On także może dokonywać kontroli prowadzonych badań archeologicznych, a w przypadku niewłaściwego ich prowadzenia wstrzymać prowadzone badania. Ponadto utrzymano wymóg praktyki w przypadku zawodu archeologa.

			<p>innymi Konwencji o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy, która w art. 16 zobowiązuje nas do popierania szkolenia w zakresie różnych zawodów i rzemiosł związanych z ochroną dziedzictwa architektonicznego i Europejskiej Konwencji o ochronie dziedzictwa archeologicznego (tzw. Konwencji Maltańskiej), w których zobowiązała się między innymi do przestrzegania art. 3 punkt ii) Konwencji: „W celu zachowania dziedzictwa archeologicznego oraz zagwarantowania naukowej rzetelności archeologicznych prac badawczych każda strona zobowiązuje się: [...] ii) zapewnić, aby wykopaliska i inne potencjalnie szkodliwe techniki były wykonywane jedynie przez wykwalifikowane, specjalnie upoważnione osoby”.</p> <p>Troską ustawodawców i projektodawców aktów prawnych mających tak ogromny wpływ na ochronę dziedzictwa kulturowego w Polsce powinno być zrównoważenie działań koniecznych do jego ochrony i o charakterze społeczno-ekonomicznym. Dlatego wnosimy o przyjęcie naszych poprawek.</p>	
100	Stowarzyszenie Maklerów Energii		<p>W opublikowanej wraz z Projektem Ustawy Ocenie Skutków Regulacji znajduje się kilka błędów, podających w wątpliwość słuszność założeń Projektu. Błędem jest zwracanie uwagi na brak (lub obniżenie) kosztów nadzoru na rynkiem w związku z deregulacją, skoro za pewne szkody, mogące powstać po wprowadzeniu Projektu w życie ktoś będzie musiał zapłacić, a ostatecznie zapłaci za to Państwo. Innym błędem jest przypisywanie zbyt dużej roli domom maklerskim, które na rynku energii mają jednak mniejsze znaczenie, ustępując przedsiębiorstwom energetycznym, które dokonują tu większości transakcji. Sugestie, by skoncentrować nadzór tam, gdzie ryzyka jest najwięcej, nie idą zatem w parze z planem zniesienia nadzoru nad maklerami giełd towarowych. Całkowicie błędny jest wniosek podany na stronie 46 dokumentu - zrównanie płac osób z licencjami i bez licencji, jeśli by nastąpiło, polegać będzie raczej na obniżeniu wynagrodzeń osób obecnie posiadających licencję, niż na podwyższeniu płac osób nie mających licencji - kto</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca nie przewiduje negatywnych skutków proponowanych regulacji, gdyż giełda energii jest częścią hurtowego rynku energii, na którym funkcjonują profesjonalne podmioty.</p>

			zechciałby dofinansowywać pracę takich osób na podstawie jedynie zniesienia regulacji zawodu?	
101	Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Własności Przemysłowej		Zauważamy, że projekt dyskutowanej ustawy w zakresie oceny skutków regulacji w części dotyczącej deregulacji dostępu do zawodu rzecznika patentowego w ogóle nie zawiera oceny tych skutków. Ta część uzasadnienia przedstawia jedynie wybrane przepisy ustawy o rzecznikach patentowych oraz wskazanie, że w roku 2006 na listę rzeczników patentowych było wpisanych 990 osób, w 2009 roku - 946, zaś w 2011 r. 913. W naszej ocenie przedstawienie tych danych bez skonfrontowania ich z liczbą osób, które skończyły ostatnie trzy aplikacje (a także ilością osób odbywających aplikacje obecnie) oraz ze strukturą wiekową osób wykonujących zawód rzecznika patentowego, może prowadzić do mylnego wniosku, że corocznie mniej osób uzyskuje dostęp do wykonywania zawodu rzecznika patentowego. Tymczasem aplikacja, która odbyła się w latach 2005 – 2008 niemal dwukrotnie przewyższyła, jeśli chodzi o ilość aplikantów, aplikację przeprowadzoną w latach 2002 -2005, zaś w ostatniej aplikacji uczestniczyło jeszcze więcej osób. W tym kontekście uważamy za ważne przedstawienie rzetelnych informacji statystycznych dotyczących naszego zawodu.	Uwaga częściowo uwzględniona.
102	Rzecznik Praw Absolwenta		Ocenę Skutków Regulacji należałoby uzupełnić o liczbę osób, które dotychczas zdobyły uprawnienia w trybie art. 21 ust. 1. ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych	Uwaga uwzględniona.
103	Marszałek Województwa Warmińsko- Mazurskiego		Ocena skutków regulacji wskazuje podmioty, do których projekt został skierowany w celu konsultacji. Ich zasięg wydaje się być szeroki, a wśród podmiotów konsultacyjnych są przedstawiciele poszczególnych grup zawodowych, których deregulacja w transzy trzeciej ma dotyczyć. W związku z powyższym gwarantowane jest, iż grupy docelowe wyrażą swoje stanowiska dokonawszy dogłębnej analizy skutków wprowadzenia nowej regulacji.	Uwaga uwzględniona.
104	Krajowa Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad		W Ocenie Skutków Regulacji w pkt 4.10 „Deregulacja dostępu do zawodów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami”, w tabeli 44 na str. 76, odnoszącej się do zawodu	Uwaga nieaktualna. Zachowuje się prawny wymóg

		<p>archeologa, w kolumnie dotyczącej stanu postulowanego podano, iż poza wykształceniem wyższym magisterskim na kierunku archeologia w zakresie dostępu do wykonywania zawodu archeologa jest wymagany „9 miesięczny udział w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich, prowadzonych przy tego rodzaju zabytkach wpisanych do rejestru, lub zatrudnienie przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury”.</p> <p>Nie jest to spójne z proponowanymi zapisami w art. 15 projektu ustawy, dotyczącymi zmian w art. 37e ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) oraz stwierdzeniem w trzecim akapicie na str. 46 uzasadnienia, gdzie poza wymogiem określonego wykształcenia, nie ma dodatkowych warunków w stosunku do zawodu archeologa. Wymogi sformułowane w OSR są wymogami kategorycznie zawężającymi dostęp do zawodu archeologa, ponieważ nakładają na archeologa obowiązek prowadzenia prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, które z kolei może prowadzić jedynie osoba posiadająca dyplom magistra na kierunku konserwacja lub restauracja zabytków. W związku z tym, proponuje się przeanalizować powyższe kwestie dotyczące zawodu archeologa, tak by wyeliminować istnienie niespójności we wskazanym zakresie.</p>	<p>odbycia praktyki w zakresie badań archeologicznych .</p>
--	--	--	---

Warszawa, dnia 26 marca 2014 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.865.2013 / 28 /dl

dot.: RM-10-15-14 z 25.03.2014 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów, wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Z up. M. B. i. w. spraw Zagranicznych
SEKRETARZ RZĄDU

Piotr Serafin

Do wiadomości:
Pan Marek Biernacki
Minister Sprawiedliwości